Holy Bible

Aionian Edition®

Littafi Mai Tsarki

Hausa New Testament

AionianBible.org
The world’s first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as “ The Purple Bible ”

Holy Bible Aionian Edition ®
Littafi Mai Tsarki
Hausa New Testament

CC Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 2/21/2024
Source copyright: CC Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2020

Formatted by Speedata Publisher 4.19.2 (Pro) on 5/4/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
https://Nainoia-Inc.signedon.net

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Hausa at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal… and purple is the color of royalty!

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mattiyu 11
Markus 88
Luka 135
Yohanna 220
Ayyukan Manzanni 281
Romawa 361
1 Korintiyawa 396
2 Korintiyawa 430
Galatiyawa 453
Afisawa 465
Filibbiyawa 476
Kolossiyawa 485
1 Tessalonikawa 493
2 Tessalonikawa 501
1 Timoti 505
2 Timoti 515
Titus 522
Filemon 527
Ibraniyawa 529
Yaƙub 555
1 Bitrus 564
2 Bitrus 574
1 Yohanna 580
2 Yohanna 589
3 Yohanna 591
Yahuda 593
Ru’uya ta Yohanna 596

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Yesu yace, "Uba, ka yafe masu, gama basu san abin da suke yi ba."
Sai suka jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa.
Luka 23:34

Mattiyu

1 Littafin asalin Yesu Almasihu Dan Dauda, Dan Ibrahim.
2 Ibrahim shine mahaifin Ishaku, Ishaku shine mahaifin
Yakubu, Yakubu shine mahaifin Yahuza da 'yan'uwansa.
3 Yahuza shine mahaifin Farisa da Zera, ta wurin Tamar.
Farisa kuma shine mahaifin Hasruna, Hasruna kuma shine
mahaifin Aram. 4 Aram shine mahaifin Amminadab,
Amminadab shine mahaifin Nashon, Nashon shine
mahaifin Salmon. 5 Salmon shine mahaifin Bo'aza ta
wurin Rahab, Bo'aza shine mahaifin Obida ta wurin Rut.
Obida shine mahaifin Yesse, 6 Yesse shine mahaifin sarki
Dauda. Sarki Dauda shine mahaifin Sulaimanu ta wurin
matar Uriya. 7 Sulaimanu shine mahaifin Rehobo'am,
Rehobo'am shine mahaifin Abija, Abija shine mahaifin
Asa. 8 Asa shine mahaifin Yehoshafat, Yehoshafat shine
mahaifin Yoram, Yoram kuma shine mahaifin Uziya.
9 Uziya shine mahaifin Yotam, Yotam shine mahaifin
Ahaz, Ahaz shine mahaifin Hezekiya. 10 Hezekiya shine
mahaifin Manassa, Manassa shine mahaifin Amon, sannan
Amon shine mahaifin Yosiya. 11 Yosiya shine mahaifin
Yekoniya da 'yan'uwansa, dai dai locacin da aka kwashe su
zuwa kasar Babila. 12 Bayan kwasar su zuwa kasar Babila,
Yekoniya shine mahaifin Sheyaltiyel, Sheyaltiyel shine
mahaifin Zarubabel. 13 Zarubabel shine mahaifin Abihudu,
Abihudu shine mahaifin Eliyakim, sannan Eliyakim shine
mahaifin Azuru. 14 Azuru shine mahaifin Saduku. Saduku
shine mahaifin Akimu, sannan Akimu shine mahaifin
Aliyudu 15 Aliyudu shine mahaifin Ali'azara, Ali'azara
shine mahaifin Matana, sannan Matana shine mahaifin

Yakubu. 16 Yakubu shine mahaifin Yusufu maigidan
Maryamu, wadda ta wurin ta ne aka haifi Yesu, wanda
ake ce da shi Almasihu. 17 Tun daga Ibrahim zuwa Dauda,
an yi tsara goma sha hudu ne, daga Dauda zuwa lokacin
da aka kwashe su zuwa Babila, tsara goma sha hudu ne,
sannan daga lokacin da aka kwashe su zuwa Babila zuwa
Almasihu tsara goma sha hudu ne 18 Ga yadda haihuwar
Yesu Almasihu ta kasance. Mahaifiyarsa, Maryamu, tana
tashi da Yusufu, amma kafin su yi aure, sai aka same
ta da juna biyu ta wurin Ruhu Mai Tsarki. 19 Mijinta,
Yusufu, adalin mutum ne, amma ba ya so ya kunyatar da
ita a sarari. Sai ya yi shawara ya sake ta a asirce. 20 Yana
cikin tunanin wadannan al'amura, sai mala'ikan Ubangiji
ya bayyana gareshi a mafarki, ya ce masa, “Yusufu, dan
Dauda, kada ka ji tsoron daukar Maryamu a matsayin
matarka. Gama abinda ke cikinta, ta wurin Ruhu Mai
Tsarki aka same shi. 21 Za ta haifi Da, za ka kira sunansa
Yesu, domin za ya ceci mutanensa daga zunubansu.” 22
Duk wannan ya faru ne domin a cika abinda aka fada ta
bakin annabin, cewa, 23 “Duba, budurwa za ta sami juna
biyu sannan za ta haifi da, za su kira sunansa Immanuel”-
ma'ana, “Allah tare da mu.” 24 Yusufu ya farka daga
barci, ya yi kamar yadda mala'ikan Ubangiji ya umarce
shi, sai ya dauke ta a matsayin matarsa. 25 Amma Yusufu
bai sadu da ita ba sai bayan da ta haifi da. Ya kira sunansa
Yesu.

2 Bayanda aka haifi Yesu a Baitalami ta kasar Yahudiya,
a zamanin sarki Hirudus, sai ga wadansu masana daga
gabas suka zo Urushalima, suna cewa, 2 ''Ina wanda aka

haifa sarkin Yahudawa? Mun ga tauraronsa a gabas mun
kuma zo mu yi masa sujada.'' **3** Da sarki Hirudus ya ji
haka, sai ya damu kwarai, haka kuma dukan mutanen
Urushalima. **4** Hirudus ya tara dukan manyan firistoci
da marubuta na jama'a, ya tambaye su, "Ina za a haifi
Almasihun?" **5** Suka ce masa, ''A Baitalami ne ta kasar
Yahudiya, domin haka annabin ya rubuta, **6** 'Ke kuma,
Baitalami, ta kasar Yahudiya, ba ke ce mafi kankanta
ba a cikin shugabanin Yahudiya, domin daga cikin ki
mai mulki zai fito wanda zai zama makiyayin jama'a
ta Isra'ila.''' **7** Sai Hirudus ya kira masanan a asirce ya
tambaye su aininhin lokacin da tauraron ya bayyana.
8 Ya aike su Baitalami, ya ce, ''Ku je ku binciko mani
dan yaron da kyau. Idan kun same shi, ku kawo mani
labari, don ni ma in je in yi masa sujada." **9** Bayan sun
ji maganar sarkin, sai suka yi tafiyar su, ga shi kuwa,
tauraron da suka gani a gabas yana tafe a gaban su, har ya
zo ya tsaya bisa inda dan yaron nan yake. **10** Da suka ga
tauraron, sai suka yi matukar farin ciki. **11** Sai suka shiga
gidan, suka ga dan yaron tare da mahaifiyarsa Maryamu.
Suka rusuna gabansa suka yi masa sujada. Sa'an nan
suka kwance kayansu, suka mika masa kyautar su ta
zinariya da lubban, da mur. **12** Allah kuma ya gargade su
a mafarki kada su koma wurin Hirudus, sai suka koma
kasarsu ta wata hanya dabam. **13** Bayan sun tashi, sai ga
wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a mafarki,
ya ce, ''Tashi, ka dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka
gudu zuwa kasar Masar, ka zauna a can sai na fada maka,
don Hirudus yana shirin binciko dan yaron ya hallaka

shi." 14 A wannan dare fa Yusufu ya tashi ya dauki dan
yaron da mahafiyarsa ya tafi Masar. 15 Ya zauna a can
har mutuwar Hirudus. Wannan kuwa domin a cika abin
da Ubangiji ya fada ne ta bakin annabin, ''Daga Masar na
kirawo Da na.'' 16 Da Hirudus ya ga masanan nan sun
shashantar da shi, sai ya hasala kwarai, ya aika a karkashe
dukan 'yan yara maza da suke Baitalami da kewayenta,
daga masu shekara biyu zuwa kasa, gwargwadon lokacin
da ya tabbatar a gun masanan. 17 A lokacin ne aka cika
fadar Annabi Irmiya, 18 ''An ji wata murya a Rama, tana
kuka da bakin ciki mai zafi, Rahila ce take kuka saboda
'ya'yanta, kuma ta ki ta ta'azantu, domin ba su. 19 Sa'adda
Hirudus ya mutu, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana
ga Yusufu a mafarki a Masar ya ce, 20 ''Tashi ka dauki
dan yaron da mahaifiyarsa, ka tafi kasar Isra'ila, domin
masu neman ran dan yaron sun mutu.'' 21 Yusufu ya
tashi, ya dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ya zo kasar
Isra'ila. 22 Amma da ya ji Arkilayus ya gaji mahaifinsa
Hirudus, yana mulkin kasar Yahudiya, sai ya ji tsoron isa
can. Bayan da Allah ya yi masa gargadi a mafarki, sai ya
ratse zuwa kasar Galili 23 sai ya je ya zauna a wani gari
da ake kira Nazarat. Wannan ya cika abin da aka fada ta
bakin annabawa, cewa, za a kira shi Banazare.

3 A kwanakin nan Yahaya Mai baftisma ya zo, yana wa'azi
a jejin Yahudiya yana cewa, 2 "Ku tuba, domin mulkin
sama ya kusa." 3 Wannan shine wanda annabi Ishaya
ya yi maganarsa, ya ce, "Muryar wani mai kira a jeji
yana cewa, 'Ku shirya wa Ubangiji hanyarsa, ku daidaita
tafarkunsa.'' 4 Yahaya kuwa yana sanye da tufa ta gashin

rakumi, yana kuma daure da damarar fata, abincinsa
kuwa fara ne da zuman jeji. **5** Sai mutanen Urushalima,
da na dukan Yahudiya, da na duk kasashen bakin Kogin
Urdun, suka yi ta zuwa wurin sa. **6** Ya yi masu baftisma a
Kogin Urdun, yayinda suke furta zunubansu. **7** Amma da
ya ga Farisawa da Sadukiyawa da yawa, suna fitowa domin
a yi masu baftisma, sai ya ce masu, “Ku 'ya'yan macizai
masu dafi, wa ya gargade ku ku guje wa fushi mai zuwa?
8 Ku ba da 'ya'ya da za su nuna tubanku. **9** Kada kuwa ku
dauka a ranku cewa, 'Ibrahim ne ubanmu.' Domin ina
gaya maku, Allah yana da iko ya ta da wa Ibrahim 'ya'ya
daga cikin duwatsun nan. **10** Ko yanzu ma an sa gatari a
gindin bishiyoyin. Saboda haka duk bishiyar da ba ta ba
da 'ya'ya masu kyau ba, sai a sare ta a jefa a wuta. **11** Na
yi maku baftisma da ruwa, zuwa tuba. Amma mai zuwa
baya na, ya fi ni girma, wanda ko takalmansa ma ban isa
in dauka ba. Shi ne zai yi maku baftisma da Ruhu Mai
Tsarki, da kuma wuta. **12** Kwaryar shikarsa na hannunsa,
zai kuwa share masussukarsa sarai, ya tara alkamarsa
ya sa a rumbunsa, amma zai kona buntun da wutar da
ba za a iya kashewa ba.” **13** Sai Yesu ya zo daga kasar
Galili, ya je Kogin Urdun wurin Yahaya, domin ya yi masa
baftisma. **14** Amma Yahaya ya yi ta kokarin ya hana shi,
yana cewa, “Ni da nake bukatar ka yi mani baftisma, ka
zo gare ni?” **15** Yesu ya amsa masa ya ce, “Bari ya zama
haka a yanzu, domin a cika dukan adalci.” Sai Yahaya
ya yarje masa. **16** Bayan da aka yi masa baftisma, Yesu
ya fito nan da nan daga cikin ruwan, sai kuma sammai
suka bude masa. Ya ga Ruhun Allah yana saukowa kamar

kurciya, ya sauko a kansa. **17** Duba, wata murya daga
sammai tana cewa, ''Wannan shi ne kaunataccen Da na.
Wanda ya gamshe ni sosai.''

4 Sa'an nan Ruhu ya bi da Yesu zuwa cikin jeji, domin
Ibilis ya gwada shi. **2** Da ya yi azumi kwana arba'in dare
da rana, daga baya yunwa ta kama shi. **3** Sai mai jarabtar
nan ya zo, ya ce masa, “Idan kai Dan Allah ne, ka umarci
duwatsun nan su zama gurasa.” **4** Amma Yesu ya amsa ya
ce masa, “A rubuce yake cewa, 'Ba da gurasa kadai mutum
zai rayu ba, sai dai da kowace magana da ta ke fitowa daga
wurin Allah.''' **5** Sa'an nan Ibilis ya kai shi tsattsarkan
birni ya dora shi can kan kololuwar ginin haikali, **6** ya ce
masa, “In kai Dan Allah ne, to dira kasa. Domin a rubuce
yake cewa, 'Zai ba mala'ikunsa umarni game da kai,'
kuma, 'Za su daga ka da hannuwansu, domin kada ka yi
tuntube da dutse.''' **7** Yesu ya ce masa, “kuma a rubuce
yake, 'Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.''' **8** Kuma, sai
Ibilis ya kai shi kan wani dutse mai tsawo kwarai, ya
nuna masa dukan mulkokin duniya da darajarsu. **9** Ya
ce masa, “Dukan wadannan zan baka idan ka rusuna
ka yi mani sujada.'' **10** Sai Yesu ya ce masa, “Tafi daga
nan, Shaidan! Domin a rubuce yake, 'Ka yi wa Ubangiji
Allahnka sujada, shi kadai za ka bauta wa.''' **11** Sa'an nan
Ibilis ya rabu da shi, sai kuma mala'iku suka zo suka yi
masa hidima. **12** To, da Yesu ya ji an kama Yahaya, sai
ya tashi zuwa kasar Galili. **13** Ya bar Nazarat, ya koma
Kafarnahum da zama, can bakin tekun Galili, kan iyakar
kasar Zabaluna da Naftali. **14** Wannan ya faru domin a
cika fadar annabi Ishaya cewa, **15** “Kasar Zabaluna da

kasar Naftali, ta bakin teku, da hayin Kogin Urdun, Galili
ta al'ummai! 16 Mutane mazauna duhu suka ga babban
haske, sannan ga wadanda ke zaune a yankin da inuwar
mutuwa, haske ya keto masu.” 17 Daga lokacin nan, Yesu
ya fara wa'azi, yana cewa, “Ku tuba domin mulkin sama
ya kusa.” 18 Yana tafiya a bakin tekun Galili, sai ya ga
wadansu 'yan'uwa biyu, Saminu da ake kira Bitrus, da
dan'uwansa Andarawas, suna jefa taru a teku, domin su
masunta ne. 19 Yesu ya ce masu, “Ku zo, ku biyo ni, zan
mai da ku masuntan mutane.” 20 Nan da nan sai suka
bar tarunsu, suka bi shi. 21 Da Yesu ya ci gaba da tafiya,
sai ya ga wadansu mutum biyu, su kuma 'yan'uwa ne,
Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya, suna cikin
jirgi tare da mahaifinsu Zabadi, suna gyaran tarunsu. Sai
ya kira su. 22 Nan take suka bar mahaifinsu da jirgin,
suka bi shi. 23 Yesu ya zazzaga dukan kasar Galili, yana
koyarwa a majami'unsu, yana shelar bisharar mulkin,
yana kuma warkar da kowace cuta da rashin lafiya a cikin
mutane. 24 Labarinsa ya bazu a cikin dukan kasar Suriya,
kuma mutanen suka kakkawo masa dukan marasa lafiya,
masu fama da cuta iri iri, da masu shan azaba, da kuma
masu aljannu, da masu farfadiya, da shanyayyu. Yesu ya
warkar da su. 25 Taro masu yawa suka bi shi daga kasar
Galili, da Dikafolis, da Urushalima, da kasar Yahudiya,
har ma daga hayin Urdun.

5 Da Yesu ya ga taron jama'ar, sai ya hau saman dutse.
Sa'adda ya zauna, almajiransa suka zo wurinsa. 2 Ya bude
bakinsa kuma ya koyar da su, yana cewa, 3 “Albarka ta
tabbata ga masu talauci a ruhu, domin mulkin sama nasu

ne. 4 Albarka ta tabbata ga masu makoki, domin za a
ta'azantar da su. 5 Albarka ta tabbata ga masu tawali'u,
domin za su gaji duniya. 6 Albarka ta tabbata ga masu
yunwa da kishin adalci, domin za a kosar da su. 7 Albarka
ta tabbata ga masu jinkai, domin za su samu jinkai. 8
Albarka ta tabbata ga masu tsabtar zuciya, domin za su
ga Allah. 9 Albarka ta tabbata ga masu kawo salama,
domin za a ce da su 'ya'yan Allah. 10 Albarka ta tabbata
ga wadanda ake tsananta masu saboda adalci, domin
mulkin sama nasu ne. 11 Masu albarka ne ku sa'adda
mutane suka zage ku, suka kuma tsananta maku, ko kuwa
suka zarge ku da dukan miyagun abubuwa iri iri na karya,
saboda ni. 12 Ku yi murna da matukar farin ciki, domin
sakamakonku mai yawan gaske ne a sama. Ta haka ne
mutane suka tsananta wa annabawa da suka yi rayuwa
kafin ku. 13 Ku ne gishirin duniya, amma idan gishiri ya
sane yaya za a mai da dandanonsa? Ba zai kara anfani
ga komai ba, sai ko a zubar da shi, a tattake a karkashin
kafafun mutane. 14 Ku ne hasken duniya, birnin da ke kan
tudu ba shi boyuwa. 15 Mutane ba za su kunna fitila su sa
ta karkashin kwando ba, sai ko a dora ta a mazaunin ta,
domin ta ba da haske ga kowa da ke gidan. 16 Bari hasken
ku ya haskaka gaban mutane yadda za su ga kyawawan
ayyukanku su kuma yabi Ubanku da ke cikin sama. 17
Kada ku yi tsammanin na zo ne domin in rushe shari'a ko
annabawa. Ban zo domin in rushe su ba, amma domin
in cika su. 18 Domin gaskiya ina gaya maku, har sama
da kasa su shude, amma digo ko wasali daya ba za ya
shude ba a cikin shari'ar, sai an cika dukan al'amura. 19

Saboda haka duk wanda ya karya mafi kankanta daga
cikin dokokin nan ko kuwa ya koya wa wasu su yi haka,
za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin sama. Amma
dukan wanda ya kiyaye su ko kuwa ya koyar da su, za a
kira shi mafi girma a cikin mulkin sama. 20 Gama ina gaya
maku cewa idan adalcin ku bai zarce adalcin marubuta
da Farisawa ba, babu yadda za ku shiga mulkin sama. 21
Kun ji dai an ce wa mutanen da, 'Kada ka yi kisan kai,'
kuma 'Duk wanda ya yi kisan kai yana cikin hatsarin
hukunci.' 22 Amma ina gaya muku, duk wanda ya yi fushi
da dan'uwansa, yana cikin hatsarin hukunci. Kuma duk
wanda ya ce da dan'uwansa, 'Kai mutumin banza!' yana
cikin hatsarin tsayawa gaban majalisa, kowa kuma ya ce
da dan'uwan sa 'Kai wawa!' yana cikin hatsarin shiga
wutar jahannama. **(Geenna g1067)** 23 Saboda haka idan za ka
yi baiko a bagadi sai ka tuna cewa dan'uwanka yana da
damuwa da kai, 24 ka bar baikon ka a gaban bagadin,
ka yi tafiyarka. Da farko dai, ka sasanta da dan'uwanka
kafin ka zo ka mika baikon. 25 Ka yi sulhu da mai karar
ka tun kana hanyar zuwa gaban shari'a, domin kada mai
karar ka ya mika ka ga alkali, alkali kuwa ya mika ka
ga dogarai, za a kuwa jefa ka a kurkuku. 26 Gaskiya ina
gaya maka, ba za ka taba fita daga can ba sai ko ka biya
dukan kudin da ya ke binka. 27 Kun dai ji an ce, 'Kada ka
yi zina'. 28 Amma ina gaya maku, duk wanda ya dubi
mace, da muguwar sha'awa, ya riga ya yi zina da ita a
zuciyarsa. 29 Idan idonka na dama zai sa ka tuntube,
kwakule shi ka jefar daga gareka. Don gara daya daga
cikin gabobinka ya halaka, da a jefa dukan jikin ka a

jahannama. (Geenna g1067) 30 Ko kuwa idan hannunka na
dama zai sa ka tuntube, ka yanke shi ka jefar daga gare
ka. Domin gara daya daga cikin gabobin ka ya halaka, da
a jefa dukan jikinka a jahannama. (Geenna g1067) 31 An sake
fada, 'Duk wanda ya kori matarsa, sai ya ba ta takaddar
saki.' 32 Amma ina gaya maku ko wa ya saki matarsa,
idan ba a kan laifin lalata ba, ya mai da ita mazinaciya
kenan. Kuma duk wanda ya aure ta bayan sakin, ya yi
zina kenan. 33 Kun sake ji an ce wa wadan da suke a
zamanin da, 'Kada ku yi rantsuwar karya, amma ku yi
rantsuwar ku ga Ubangiji.' 34 Amma ina gaya maku, kada
ku yi rantsuwa sam, ko da sama domin kursuyin Allah
ne; 35 ko kuwa da duniya, domin mazaunin kafafunsa
ne, ko da Urushalima, domin birnin babban sarki ne.
36 Ko ma ace ku yi rantsuwa da kanku, domin ba za ku
iya mai da gashin kanku baki ko fari ba. 37 Amma bari
maganarku ta zama 'I, I', ko kuwa 'A'a, a'a.' Duk abin da
ya wuce wannan, daga mugun yake. 38 Kun dai ji an ce,
“Ido a maimakon ido, hakori kuma a maimakon hakori.'
39 Amma ina gaya maku, kada ku yi jayayya da wanda
ke mugu, a maimakon haka, ko wa ya mare ku a kuncin
dama, ku juya masa dayan ma. 40 Idan wani yana da
niyyar kai kararku gaban shari'a saboda ya karbi rigarku,
ku ba wannan mutumin mayafinku ma. 41 Duk wanda ya
tilasta ku ga tafiyar mil daya, ku je da shi biyu. 42 Ku ba
kowa da ya tambaye ku, kuma kada ku hana kowa da ke
neman rance a wurinku. 43 Kun ji abin da aka fada, 'Za ka
kaunaci makwabcin ka ka ki magabcin ka.' 44 Amma ina
gaya maku, ku kaunaci magabtan ku, ku yi addu'a domin

masu tsananta maku, ku albarkaci wadanda suka la'ance
ku, ku yi alheri ga wadanda suke kin ku, 45 domin ku
zama 'ya'yan Ubanku da ke cikin sama. Domin yakan sa
rana ta haskaka wa mugu da mutumin kirki, kuma yakan
aiko da ruwan sama ga adali da azzalumi. 46 Domin idan
kuna kaunar wadanda suke kaunarku, wanne lada kuka
samu? Ba haka masu karban haraji ma suke yi ba? 47
Kuma in kun gaida 'yan'uwanku kadai, me kuke yi fiye da
sauran? Ba hakanan al'ummai ma suke yi ba? 48 Saboda
haka, lalle ne ku zama cikakku, kamar yadda Ubanku na
sama yake cikakke.

6 Ku yi hankali kada ku yi ayyukan adalcinku gaban
mutane domin su ganku, idan kun yi haka, ba za ku
sami sakamako a wurin Ubanku da yake sama ba. 2
Saboda haka, in za ku yi sadaka, kada ku busa kaho yadda
munafukai suke yi a majami'u da kuma akan tituna domin
mutane su yabesu. Gaskiya ina gaya maku, sun samu
ladansu. 3 Amma in za ku yi sadaka, kada hannunku
na hagu ya san abin da hannunku na dama yake yi, 4
domin sadakarku ta zama a asirce. Ubanku kuwa da yake
ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku. 5 Sa'adda
za ku yi addu'a kuma, kada ku zama kamar munafukai,
domin sun cika son yin addu'a a tsaye a majami'unsu da
kuma a gefen tituna, domin mutane su gansu. Gaskiya
ina gaya maku, sun sami ladarsu kenan. 6 Amma ku, idan
za ku yi addu'a, sai ku shiga cikin daki. Ku rufe kofa, ku yi
addu'a ga Ubanku wanda yake a asirce, Ubanku kuwa da
ke ganin abin da ake yi a asirce, zai saka maku. 7 Idan za
ku yi addu'a, kada ku yi ta maimaici marar anfani, kamar

yadda al'ummai suke yi, domin a tunanin su za a saurare
su saboda yawan maganganunsu. 8 Domin haka, kada
ku zama kamarsu, domin Ubanku ya san bukatar ku tun
kafin ku roke shi. 9 Saboda haka sai ku yi addu'a kamar
haka: 'Ubanmu da ke sama, bari a tsarkake sunanka.
10 Bari mulkinka shi zo. Bari nufinka ya yiwu a duniya
kamar yadda ake yi a sama. 11 Ka ba mu yau abincinmu
na kullum. 12 Ka gafarta mana basussukanmu, kamar
yadda mu ma muke gafarta ma wadanda muke bi bashi.
13 Kuma kada ka kawo mu cikin jaraba, amma ka kubutar
da mu daga Mugun.' [Gama mulki da iko da daukaka naka
ne har abada. Amin] 14 Domin in kun yafe wa mutane
laifuffukansu, Ubanku na Sama shima zai yafe maku. 15
In kuwa ba ku yafe wa mutane laifuffukansu ba, Ubanku
ma ba zai yafe muku laifuffukanku ba." 16 Haka kuma,
in za ku yi azumi, kada ku zama da fuska kamar masu
makoki yadda munafukai ke yi, domin sukan yankwane
fuskokinsu, domin su bayyana ga mutane kamar suna
azumi. Gaskiya, ina gaya maku, sun sami ladansu ke nan.
17 Amma in kuna azumi, ku shafa mai a ka, ku kuma
wanke fuska, 18 don kada mutane su gane kuna azumi, sai
dai Ubanku da yake a asirce. Kuma Ubanku da ke ganin
abinda ke a asirce, zai saka maku." 19 "Kada ku tara wa
kanku dukiya a duniya, inda asu da tsatsa ke batawa, inda
barayi kuma ke fasawa su yi sata. 20 Maimakon haka, ku
tara wa kanku dukiya a sama, inda babu asu da tsatsa da
za su bata, inda kuma ba barayi da za su fasa su yi sata.
21 Domin inda dukiyar ka take, a nan zuciyar ka ma take.
22 Ido shi ne fitilar jiki. Saboda haka, idan idonka na da

kyau, dukan jiki na cike da haske. 23 Amma in idonka
na da lahani, dukan jiki na cike da duhu. Saboda haka,
in hasken da yake cikinka duhu ne, ina misalin yawan
duhun! 24 Ba mai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai
ya ki daya, ya so daya, ko kuma ya amince wa dayan
ya raina dayan. Ba dama ku bauta wa Allah da kuma
dukiya. 25 Saboda haka ina gaya maku, kada ku damu a
kan rayuwarku, game da abin da za ku ci, da abin da za
ku sha- ko kuwa jikinku, abin da za ku yi tufafi da shi.
Ashe rai bai fi abinci ba, jiki kuma bai fi tufafi ba? 26 Ku
dubi tsuntsayen da ke sararin sama. Ai, ba su shuka, balle
girbi, ba su kuma tarawa a cikin rumbuna, amma Ubanku
na Sama na ciyar da su. Ashe, ba ku fi su martaba ba? 27
Kuma wanene a cikinku, don damuwarsa, zai iya kara ko
taki ga tsawon rayuwarsa? 28 To, don me kuke damuwa a
kan tufafi? Ku dubi furannin jeji, yadda suke girma. Ba
su aiki, kuma ba su sakar kaya. 29 Duk da haka ina gaya
maku, ko Sulaimanu ma, cikin dukan daukakar sa bai yi
ado kamar daya daga cikin wadannan ba. 30 Idan Allah
yayi wa ciyawar jeji ado, wadda yau tana wanzuwa, gobe
kuwa a jefa ta cikin murhu, ina misalin adon da za ya yi
maku, ya ku masu karancin bangaskiya? 31 Don haka
kada ku damu, kuna cewa, 'Me za mu ci? ko, Me za mu
sha?' ko kuwa, 'Wadanne tufafi za mu sa?' 32 Ai, al'ummai
ma suna neman dukan irin wadannan abubuwa, Ubanku
na sama kuwa ya san kuna bukatarsu. 33 Amma ku nemi
mulkinsa da farko da adalcinsa, kuma dukan wadannan
abubuwa za a baku. 34 “Saboda haka kada ku damu don

gobe, ai, gobe za ta damu da kanta. Kowace rana ta na
cike da wahalarta".

7 Kada ku yi hukunci, domin ku ma kada a hukunta
ku. Domin da irin hukuncin da ku kan hukunta da shi
za a hukunta ku. 2 Mudun da kukan auna, da shi za a
auna maku. 3 Don me kake duban dan hakin da ke idon
dan'uwanka, amma ba ka kula da gungumen da ke naka
idon ba? 4 Ko kuwa yaya za ka iya ce wa dan'uwanka,
'Bari in cire maka dan hakin da ke idon ka,' alhali ga
gungume a cikin naka idon? 5 Kai munafiki! Ka fara cire
gungumen da ke idonka, sa'annan za ka iya gani sosai
yadda za ka cire dan hakin da ke idon dan'uwanka. 6 Kada
ku ba karnuka abin da ke tsattsarka. Kada kuma ku jefa
wa aladu, lu'u lu'anku. Idan ba haka ba za su tattake su a
karkashin sawunsu, su kuma juyo su kekketa ku. 7 Roka,
kuma za a ba ku. Nema, kuma za ku samu. Kwankwasa
kuma za a bude maku. 8 Ai duk wanda ya roka, zai karba,
kuma duk wanda ya nema zai samu, wanda ya kwankwasa
kuma za a bude masa. 9 Ko, kuwa wane mutum ne a
cikin ku, dan sa zai roke shi gurasa, ya ba shi dutse? 10
Ko kuwa in ya roke shi kifi, zai ba shi maciji? 11 Saboda
haka, idan ku da ku ke miyagu, kun san yadda za ku ba
da kyautai masu kyau ga 'ya'yanku, ina kimanin yadda
Ubanku na sama zai ba da abubuwa masu kyau ga duk
wadanda suke rokon sa? 12 Saboda haka, duk abinda ku
ke so mutane su yi maku, ku ma sai ku yi masu, domin
wannan shi ne dukan shari'a da koyarwar annabawa. 13
Ku shiga ta matsattsiyar kofa, don kofar zuwa hallaka na
da fadi, hanyar ta mai saukin bi ce, masu shiga ta cikin ta

suna da yawa. 14 Domin kofar zuwa rai matsattsiya ce,
hanyar ta mai wuyar bi ce, masu samun ta kuwa kadan
ne. 15 Ku kula da annabawan karya, wadanda su kan
zo maku da siffar tumaki, amma a gaskiya kyarketai ne
masu warwashewa. 16 Za ku gane su ta irin ''ya'yansu.
Mutane na cirar inabi a jikin kaya, ko kuwa baure a jikin
sarkakkiya? 17 Haka kowanne itace mai kyau yakan haifi
kyawawan 'ya'ya, amma mummunan itace kuwa yakan
haifi munanan 'ya'ya. 18 Kyakkyawan itace ba zai taba
haifar da munanan 'ya'ya ba, haka kuma mummunan
itace ba zai taba haifar da kyawawan 'ya'ya ba. 19 Duk
itacen da ba ya ba da 'ya'ya masu kyau, sai a sare shi a
jefa a wuta. 20 Domin haka, ta irin 'ya'yansu za a gane
su. 21 Ba duk mai ce mani, 'Ubangiji, Ubangiji,' ne, zai
shiga mulkin sama ba, sai dai wanda ya yi nufin Ubana da
yake cikin sama. 22 A ranar nan da yawa za su ce mani,
'Ubangiji, Ubangiji,' ashe ba mu yi annabci da sunanka
ba, ba mu fitar da aljanu da sunanka ba, ba mu kuma yi
manyan ayyuka masu yawa da sunanka ba?' 23 Sa'annan
zan ce masu 'Ni ban taba saninku ba! Ku rabu da ni, ku
masu aikata mugunta!' 24 Saboda haka, dukan wanda
yake jin maganata, yake kuma aikata ta, za a kwatanta shi
da mutum mai hikima, wanda ya gina gidan sa a bisa
dutse. 25 Da ruwa ya sauko, ambaliyar ruwa ta zo, iska ta
taso ta buga gidan, amma bai fadi ba, domin an gina shi
bisa dutse. 26 Amma duk wanda ya ji maganar nan tawa,
bai aikata ta ba, za a misalta shi da wawan mutum da ya
gina gidansa a kan rairayi. 27 Ruwa ya sauko, ambaliyar
ruwa ta zo, sai iska ta taso ta buga gidan. Sai kuma ya

rushe, ya kuwa yi cikakkiyar ragargajewa.'' 28 Ya zama
sa'adda Yesu ya gama fadin wadannan maganganu, sai
taro suka yi mamakin koyarwarsa, 29 Domin yana koya
masu da iko, ba kamar marubuta ba.

8 Da Yesu ya sauko daga dutsen, sai taro masu yawa
suka bi shi. 2 Sai wani kuturu ya zo gunsa ya yi masa
sujada, ya ce, "Ubangiji, in dai ka yarda, za ka iya tsarkake
ni." 3 Yesu ya mika hannunsa ya taba shi, ya ce, "Na
yarda, ka tsarkaka." Nan da nan aka tsarkake shi daga
kuturtarsa. 4 Yesu ya ce masa, 'Ka tabbata, ba ka gaya wa
kowa komai ba. Sai dai ka je ka nuna kan ka ga firist, ka
kuma bayar da baiko da Musa ya umarta domin shaida
garesu? 5 Da Yesu ya shiga kafarnahum, sai wani hafsa
ya zo gunsa ya roke shi, 6 Ya ce, Ubangiji, bawana na
kwance shanyayye a gida, yana shan azaba kwarai." 7
Yesu ya ce masa, "Zan zo in warkar da shi." 8 Sai hafsan,
ya ce, "Ubangiji, ban isa har ka zo gida na ba, amma sai
ka yi magana kawai, bawana kuwa zai warke. 9 Domin
ni ma ina karkashin ikon wani ne, ina kuma da sojoji a
karkashina, sai in ce wa wannan, 'je ka,' sai ya je, wani
kuma in ce masa, 'zo,' sai ya zo, in ce wa bawa na, 'yi abu
kaza,' sai ya yi," 10 Da Yesu ya ji haka, sai ya yi mamaki,
har ya ce wa mabiyansa, "Gaskiya, ina gaya maku, ko a
cikin isra'ila ban taba samun bangaskiya mai karfi irin
wannan ba. 11 Na gaya maku, da yawa za su zo daga gabas
da yamma, su zauna cin abinci tare da Ibrahim da Ishaku,
da Yakubu a cikin mulkin sama. 12 Amma 'ya'yan mulkin
kuwa sai a jefa su cikin matsanancin duhu. Can za su yi
kuka da cizon hakora." 13 Yesu ya ce wa hafsan, "Je ka!

Bari ya zamar maka gwargwadon bangaskiyar da ka yi,”
A daidai wannan sa'a bawansa ya warke. 14 Da Yesu ya
shiga gidan Btrus, sai ya ga surukar Bitrus tana kwance
da zazzabi. 15 Yesu ya taba hannunta, zazzabin ya sake
ta, ta kuma tashi ta fara yi masa hidima. 16 Da maraice
ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa Yesu masu aljanu
da yawa. Da magana kawai ya fitar da aljanun, ya kuma
warkar da dukan marasa lafiya. 17 Ta haka kuwa maganar
annabi Ishaya ta samu cika cewa, “Shi da kansa ya debe
rashin lafiyar mu, ya dauke cututtukan mu.” 18 Sa'adda
Yesu ya ga taro masu yawa kewaye da shi, sai ya ba da
umarni su tafi su koma wancan hayi na tekun Galili. 19
Sai wani marubuci ya zo ya ce masa, “Malam, zan bi ka
duk inda za ka je.” 20 Yesu ya ce masa, “Yanyawa suna
da ramukansu, tsuntsayen sama kuma da shekunan su,
amma Dan mutum ba shi da wurin da zai kwanta.” 21
Wani cikin almajiran ya ce masa, “Ubangiji, ka bar ni
tukuna in je in binne mahaifina.” 22 Amma Yesu ya ce
masa, “Bari matattu su binne matattunsu.” 23 Da Yesu ya
shiga jirgi, almajiransa suka bi shi. 24 Sai ga wata babbar
iska ta taso a tekun, har rakuman ruwa suka fara shan
kan jirgin. Amma Yesu yana barci. 25 Sai almajiran sa
suka je suka tashe shi, suka ce, “Ubangiji, ka cece mu, za
mu hallaka!” 26 Yesu ya ce masu, “Don me kuka firgita
haka, ya ku masu karancin bangaskiya?” Sa'annan ya
tashi, ya tsauta wa iskar da tekun. Sai wurin gaba daya
ya yi tsit. 27 Mutanen suka yi al'ajibi, suka ce, “Wanne
irin mutum ne wannan, wanda har iska da teku ma suke
masa biyayya?”. 28 Da Yesu ya zo daga wancan hayin a

kasar Garasinawa, mutane biyu masu al'janu suka fito
suka same shi. Suna fitowa daga makabarta kuma suna
da fada sosai, har ma ba mai iya bin ta wannan hanya. **29**
Sai suka kwala ihu suka ce, “Ina ruwanka da mu, kai dan
Allah? Ka zo nan ne ka yi mana azaba tun kafin lokaci ya
yi?” **30** To akwai wani garken aladu masu yawa na kiwo,
babu nisa da su. **31** Sai al'janun suka roki Yesu suka ce,
“In ka fitar da mu, tura mu cikin garken aladun nan.” **32**
“Yesu ya ce masu, “To, ku je.” Sai aljanun suka fita, suka
shiga cikin aladun. Sai kuwa duk garken suka rugungunta
ta gangaren, suka fada cikin tekun, suka hallaka a ruwa.
33 Mutanen masu kiwon aladun suka gudu, suka shiga
gari, suka yi ta ba da labarin komai da komai, musamman
abin da ya faru da masu al'janun. **34** Sai duk jama'ar gari
suka fito su sami Yesu. Da suka gan shi, suka roke shi ya
bar kasarsu.

9 Yesu ya shiga jirgi ya haye ya je birninsa. **2** Sai gashi, sun
kawo masa wani mutum shanyayye kwance a tabarma. Da
Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, ''Da, ka
yi farin ciki. An gafarta maka zunuban ka.'' **3** Sai wadansu
marubuta suka ce a tsakaninsu, ''Wannan mutum sabo
yake yi.'' **4** Yesu kuwa da yake ya san tunaninsu, yace,
''Don me kuke mugun tunani a zuciyarku? **5** Wanne ya fi
sauki, a ce, 'An gafarta maka zunubanka,' ko kuwa a ce,
'Tashi ka yi tafiya'? **6** Amma domin ku sani Dan mutum
yana da ikon gafarta zunubai a duniya...'' Sai ya ce wa
shanyayyen, ''Tashi, ka dauki shimfidarka ka tafi gida.'' **7**
Mutumin kuwa ya tashi ya tafi gida. **8** Da taron suka ga
haka sai suka yi mamaki, suka daukaka Allah, wanda ya

ba mutane irin wannan iko. 9 Da Yesu ya yi gaba, ya ga
wani mutum mai suna Matiyu a zaune, yana aiki a wurin
karbar haraji. Yace masa, ''Ka biyo ni.'' Ya tashi ya bi shi.
10 Sa'adda kuma Yesu yake cin abinci a gida, sai ga masu
karbar haraji da masu zunubi da yawa sun zo, sun zauna
tare da shi da almajiransa. 11 Da Farisawa suka ga haka,
sai suka ce wa almajiransa, ''Don me malamin ku ya ke ci
tare da masu karbar haraji da masu zunubi?'' 12 Amma da
Yesu ya ji haka ya ce, ''Ai, lafiyayyu ba ruwansu da likita,
sai dai marasa lafiya. 13 Sai ku fahimci ma'anar wannan
tukuna, 'Ni kam, ina bukatar jinkai ba hadaya ba.' Ba
domin in kira masu adalci su tuba na zo ba, sai dai masu
zunubi. 14 Sai almajiran Yahaya suka zo wurinsa, suka ce,
''Don me mu da Farisawa mu kan yi azumi a kai a kai,
amma naka almajiran ba su yi?'' 15 Sai Yesu ya ce masu,
''Masu hidimar buki za su yi bakin ciki tun ango yana tare
da su? Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke masu angon. A
sa'annan ne fa za su yi azumi.'' 16 Babu mutumin da zai
sa sabon kyalle a kan tsohuwar tufa, domin kyallen zai
yage daga tufar, har ma yagewar ta fi ta da. 17 Mutane
kuma ba su dura sabon ruwan inabi a tsofaffin salkuna.
Idan sun yi haka, sai salkunan kuma su fashe inabin ya
tsiyaye, sai salkunan su lalace. A maimakon haka, ana sa
sabon inabi cikin sababbin salkuna, ta haka an tsirar da
duka biyun kenan.'' 18 Yesu kuwa yana cikin yi masu
magana sai ga wani shugaban jama'a ya zo ya yi masa
sujada, ya ce, ''Yanzun nan 'yata ta rasu, amma ka zo ka
dora mata hannu, za ta rayu.'' 19 Sai Yesu ya tashi ya bi
shi tare da almajiransa. 20 Sai ga kuma wata mace wadda

ta yi shakaru goma sha biyu tana zubar da jini sosai, ta
rabo ta bayan Yesu, ta taba gezar mayafinsa. 21 Domin ta
ce a ran ta, ''Ko da mayafinsa ma na taba, sai in warke.''
22 Sai Yesu ya juya, ya gan ta ya ce, '''Yata, ki karfafa.
Bangaskiyarki ta warkar da ke.'' Nan take matar ta warke.
23 Da Yesu ya isa gidan shugaban jama'ar, ya kuma ga
masu busar sarewa da taro suna ta hayaniya sosai. 24 Sai
ya ce, ''Ku ba da wuri, ai, yarinyar ba matacciya take ba,
barci ta ke yi.'' Sai suka yi masa dariyar raini. 25 Sa'adda
aka fitar da taron waje, ya shiga ya kama hannunta, sai
kuwa yarinyar ta shi. 26 Labarin kuwa ya bazu a duk
yankin. 27 Da Yesu ya yi gaba daga nan, sai wadansu
makafi biyu suka bi shi, suna daga murya suna cewa, ''Ya
Dan Dauda, ka ji tausayinmu.'' 28 Da Yesu ya shiga wani
gida sai makafin suka zo gareshi. Yesu ya ce masu, “Kun
gaskata ina da ikon yin haka?'' Sai suka ce masa. ''I, ya
Ubangiji.'' 29 Sai Yesu ya taba idanunsu, ya ce, ''Ya zama
maku gwargwadon bangaskiyarku.'' 30 Sai idanunsu suka
bude. Amma Yesu ya umarce su kwarai, ya ce, ''Kada fa
kowa ya ji labarin nan.'' 31 Amma suka tafi suka yi ta baza
labarinsa a duk yankin. 32 Da makafin biyu suka tafi, sai
aka kawo wa Yesu wani bebe mai aljani. 33 Bayan da an
fitar da aljanin, sai beben ya yi magana, taron kuwa suka
yi mamaki, su ka ce, ''Kai, ba a taba ganin irin wannan a
cikin Isra'ila ba!'' 34 Amma sai Farisawa suka ce, ''Ai, da
ikon sarkin aljanu ya ke fitar da aljanu.'' 35 Sai Yesu ya
zazzaga dukan garuruwa da kauyuka, yana koyarwa a
majami'unsu, yana yin bisharar mulkin Allah, yana kuma
warkar da kowace irin cuta da rashin lafiya. 36 Amma da

ya ga taro masu yawa sai ya ji tausayinsu, domin suna
shan wahala kuma sun karaya. Suna nan kamar tumaki da
babu makiyayi. 37 Sai ya ce wa almajiransa, ''Girbin yana
da yawa, amma ma'aikatan kadan ne. 38 Saboda haka sai
ku yi sauri ku roki Ubangijin girbin ya turo ma'aikata
cikin girbinsa.''
10 Yesu ya kira almajiransa goma sha biyu, ya kuma
ba su ikon fitar da kazaman ruhohi, su warkar da
kowacce irin cuta da rashin lafiya. 2 To yanzu ga sunayen
manzanin nan goma sha biyu. Na farkon shine, Saminu,
wanda ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, da
Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya; 3 Filibus, da
Bartalamawus, da Toma da Matiyu mai karbar haraji da
Yakubu dan Halfa, da Taddawus; 4 Saminu Bakairawane,
da kuma Yahuza Iskariyoti wanda ya bashe shi. 5 Sha
biyun nan su ne Yesu ya aika, ya yi masu umarni ya ce,
''Kada ku shiga wajen al'ummai, ko kuma kowane garin
Samariyawa. 6 Sai dai ku je wurin batattun tumaki na
gidan Isra'ila. 7 Sa'adda kuna tafiya, kuna wa'azi, kuna
cewa, 'Mulkin Sama ya kusato'. 8 Ku warkar da marasa
lafiya, ku tada matattu, ku tsarkake kutare, ku kuma fitar
da aljanu. Kyauta kuka samu ku ma ku bayar kyauta. 9
Kada ku rike zinariya, ko azurfa, ko tagulla a jakarku.
10 Kada kuma ku dauki zabira a tafiyarku, ko taguwa
biyu, ko takalma, ko sanda, don ma'aikaci ya cancanci
abincin sa. 11 Kowanne birni, ko kauyen da kuka shiga,
ku nemi mai mutunci a cikinsa, ku kuma zauna a wurin
har lokacin da za ku tashi. 12 In za ku shiga gida ku
ce, salama a gareku. 13 Idan gidan akwai dan salama,

salamarku za ta ta tabbata a gare shi. Idan kuwa babu,
salamarku za ta komo maku. 14 Ga wadanda su ka ki
karbar ku ko sauraron ku, idan za ku fita garin ko gidan,
sai ku karkade kurar kafafunku. 15 Hakika, ina gaya maku,
a ranar shari'a za a fi rangwanta wa kasar Saduma da
ta Gwamrata a kan wannan birni. 16 ''Duba, na aike ku
kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, don haka sai ku zama
masu wayo kamar macizai, da kuma marasa barna kamar
kurciyoyi. 17 Ku yi hankali da mutane, don za su kai ku
gaban majalisa, su kuma yi maku bulala a majami'unsu.
18 Za su kuma kai ku gaban mahukunta da sarakuna
saboda ni, domin ku bada shaida a gabansu, da kuma
gaban al'ummai. 19 Idan har sun bada ku, kada ku damu
da yadda za ku yi magana, ko kuwa abin da za ku fada,
domin za a ba ku abin da za ku fada a lokacin. 20 Domin
ba ku ne kuke magana ba, Ruhun Ubanku ne yake magana
ta bakinku. 21 Dan'uwa zai ba da dan'uwansa a kashe shi,
uba kuwa dansa. 'Ya'ya kuma za su tayarwa iyayensu, har
su sa a kashe su. 22 Kowa kuma zai ki ku saboda sunana.
Amma duk wanda ya jure har karshe, zai tsira. 23 In sun
tsananta maku a wannan gari, ku gudu zuwa na gaba.
Hakika ina gaya maku, kafin ku gama zazzaga dukan
garuruwan Isra'ila, Dan Mutum zai zo. 24 Almajiri ba ya
fin malaminsa, bawa kuma ba yafin ubangijinsa. 25 Dai
dai ne almajiri ya zama kamar malaminsa, bawa kuma
kamar ubangijinsa. In har sun kira mai gida Ba'alzabuba,
za su kuma bata mutanen gidansa! 26 Don haka kada kuji
tsoron su, domin ba abin da yake boye da ba za a bayyana
ba. 27 Abin da nake fada maku a asirce, ku fada a sarari.

Abin da kuma kuka ji a cikin rada, ku yi shelarsa daga
kan soraye. 28 Kada ku ji tsoron masu kisan jikin mutum,
amma ba sa iya kashe rai. Sai dai ku ji tsoron wannan da
yake da ikon kashe jiki ya kuma jefa rai cikin jahannama.
(Geenna g1067) 29 Ba 'yan tsuntsaye biyu ake sayarwa akan
kobo ba? Ba ko daya a cikin su da zai fadi kasa ba tare da
yardar Ubanku ba. 30 Ai, ko da gashin kan ku ma duk a
kidaye yake. 31 Kada ku ji tsoro. Gama darajarku ta fi
ta tsuntsaye masu yawa. 32 ''Saboda haka duk wanda
ya shaida ni a gaban mutane, ni ma zan yi shaidar sa
a gaban Ubana wanda ya ke cikin Sama. 33 Amma duk
wanda ya yi musun sani na a gaban mutane, ni ma zan yi
musun sanin sa a gaban Ubana da yake cikin Sama.'' 34
''Kada ku zaci na zo ne in kawo salama a duniya. Ban zo
domin in kawo salama ba, sai dai takobi. 35 Domin na
zo ne in hada mutum da ubansa gaba, 'ya da uwatarta,
mata da kuma surukarta. 36 Zai zama na kuma magabtan
mutum su ne mutanen gidansa. 37 Dukan wanda ya fi
son mahaifinsa ko mahaifayarsa fiye da ni, bai cancanci
zama nawa ba. Wanda kuma ya fi son dansa ko 'yarsa fiye
da ni, bai cancanci zama nawa ba. 38 Wanda kuma bai
dauki gicciyensa ya biyo ni ba, bai cancanci zama nawa
ba. 39 Dukan mai son ya ceci ransa, zai rasa shi. Duk
kuwa wanda ya rasa ransa saboda ni, yana ceton sa ne. 40
''Wanda ya marabce ku, ya marabce ni ke nan. 41 Wanda
ya marabce ni kuwa, ya marabci wanda ya aiko ni. Wanda
ya marabci annabi domin shi annabi ne, zai karbi lada
kamar na annabi. Wanda kuma ya marabci mai adalci
saboda shi mai adalci ne, zai sami lada kamar na mai

adalci. 42 Kowa ya ba daya daga cikin 'yan kananan nan,
ko da kofin ruwan sanyi ya sha, domin shi almajirina ne,
hakika, Ina gaya maku, ba zai rasa ladarsa ba.''
11 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa gargadi, sai ya
bar wannan wuri, ya tafi biranensu domin yayi koyorwa,
da wa'azi. 2 Da Yahaya mai baftisma ya ji daga kurkuku
irin ayyukan da Yesu ke yi, sai ya aika sako ta wurin
almajiransa. 3 Ya ce masa. "Kai ne mai zuwa"? ko mu
sa ido ga wani. 4 Yesu ya amsa ya ce masu, "Ku je ku
gaya wa Yahaya abin da ku ka gani da abin da ku ka ji.
5 Makafi suna samun ganin gari, guragu na tafiya, ana
tsarkake kutare, kurame na jin magana kuma, ana tada
matattu, mabukata kuma ana ba su bishara. 6 Kuma mai
albarka ne wanda baya tuntube sabili da ni. 7 Bayan
wadannan sun tafi, sai Yesu ya fara wa jama'a jawabi
game da Yahaya mai baftisma, yana cewa, "Me ake zuwa
gani a jeji - ciyawa ce da iska ke busawa? 8 Shin menene
kuke zuwa gani a jeji - mutum mai sanye da tufafi masu
laushi? Hakika, masu sa tufafi masu laushi suna zaune ne
a fadar sarakuna. 9 Amma me ku ke zuwa gani, annabi?
Hakika ina fada maku, fiye ma da annabi. 10 Wannan
shine wanda aka rubuta game da shi, 'Duba, ina aika
manzona, wanda za ya tafi gabanka domin ya shirya maka
hanya inda za ka bi'. 11 Ina gaya maku gaskiya, cikin
wadanda mata suka haifa, babu mai girma kamar Yahaya
mai baftisma. Amma mafi kankanta a mulkin sama ya fi
shi girma. 12 Tun daga kwanakin Yahaya mai baftisma
zuwa yanzu, mulkin sama yana shan gwagwarmaya, masu
husuma kuma su kan kwace shi da karfi. 13 Gama dukan

annabawa da shari'a sun yi annabci har zuwa lokacin
Yahaya. 14 kuma in zaku karba, wannan shine Iliya wanda
za ya zo. 15 Wanda ke da kunnuwan ji, ya ji. 16 Da me
zan kwatanta wannan zamani? Ya na kamar yara masu
wasa a kasuwa, sun zauna suna kiran juna 17 suna cewa
mun busa maku sarewa baku yi rawa ba, mun yi makoki,
baku yi kuka ba. 18 Gama Yahaya ya zo, baya cin gurasa
ko shan ruwan inabi, sai aka ce, “Yana da aljannu”. 19
Dan mutum ya zo yana ci yana sha, sai aka ce, 'Duba, ga
mai hadama, mashayi kuma, abokin masu karbar haraji
da masu zunubi!' Amma hikima, ta wurin aikin ta ake
tabbatar da ita. 20 Sannan Yesu ya fara tsautawa biranen
nan inda ya yi yawancin ayukansa, domin ba su tuba ba.
21 “Kaiton ki Korasinu, kaiton ki Batsaida! In da an yi
irin ayuka masu ban mamaki a Taya da Sidon! Yadda aka
yi a cikinku, da tuni sun tuba suna sanye da tsumma
da yafa toka. 22 Amma zai zama da sauki a kan Taya da
Sidon a ranar shari'a fiye da ku. 23 Ke kafarnahum, kina
tsammani za a daukaka ki har zuwa sama? A'a za a saukar
da ke kasa zuwa hades. Gama in da an yi irin al'ajiban da
aka yi a cikin ki a Sodom, da tana nan har yanzu. (Hadēs
g86) 24 Amma ina ce maku, za a saukaka wa Sodom a
ranar shari'a fiye da ku.” 25 A wannan lokaci Yesu ya ce,
“Ina yabon ka, ya Uba, Ubangijin sama da kasa, domin ka
boye wa masu hikima da fahimta wadannan abubuwa, ka
bayyana wa marasa sani, kamar kananan yara. 26 I, ya
Uba gama wannan shine ya yi daidai a gare ka. 27 An
mallaka mani dukan abu daga wurin Ubana. Sannan babu
wanda ya san Dan, sai Uban, babu kuma wanda ya san

Uban, sai Dan, da duk wanda ya so ya bayyana masa. 28
Ku zo gare ni, dukanku masu wahala da fama da nauyin
kaya, ni kuma zan ba ku hutawa. 29 Ku dauki karkiya ta
ku koya daga gare ni, gama ni mai tawali'u ne da saukin
hali a zuciya, sannan zaku sami hutawa ga rayukanku. 30
Gama karkiyata mai sauki ce, kaya na kuma ba shi da
nauyi."

12 A wannan lokaci, Yesu ya tafi a ranar Asabaci, ya bi
cikin gonar hatsi. Almajiransa na jin yunwa, sai suka fara
zagar hatsi suna ci. 2 Amma da Farisawa suka gan su,
sai su ka ce wa Yesu. "Duba, almajiranka su na yin abin
da doka ta haramta a ranar Asabaci." 3 Amma Yesu ya
ce masu, "Baku karanta abin da Dauda ya yi ba, lokacin
da ya ke jin yunwa, tare da mazan da ke tare da shi?
4 Yadda ya shiga gidan Allah, ya ci gurasar alfarwa da
doka ta hana shi ko mazan da ke tare da shi su ci, sai dai
Firistoci ne kawai doka ta basu damar ci? 5 Sa'annan ba
ku karanta cikin shari'a cewa, a ranar Asabaci, Firistoci
da ke cikin haikali na sabawa ranar Asabaci, amma kamar
ba su yi laifi ba? 6 Amma ina tabbatar maku da cewa,
wani wanda ya fi haikali girma yana nan. 7 In da kun san
ma'anar wannan 'Na fi son jinkai fiye da hadaya,' da baku
shari'anta wa marar laifi ba. 8 Gama Dan mutum shine
Ubangijin Asabaci." 9 Sa'annan Yesu ya bar wannan wuri,
ya shiga majami'ar su. 10 Sai ga wani mutum wanda
hannun sa ya shanye, sai Farisawa suka tambayi Yesu,
cewa, "Doka ta halarta a yi warkarwa a ranar Asabaci?"
Domin su zarge shi a kan zunubi. 11 Yesu ya ce masu,
"Wanene a cikin ku, wanda idan ya na da tunkiya guda,

sa'annan tunkiyar nan ta fada a rami mai zurfi a ranar
Asabaci ba zai kamo ta ya fitar da ita ba? 12 Yaya za a
kwatanta darajar mutum da tunkiya! Saboda haka ya
halarta a yi alheri ranar Asabaci." 13 Sai Yesu ya ce wa
mutumin nan "Mika hannun ka." Ya mike hannunsa, sai
hannun nan ya dawo lafiyaye kamar dayan hannunsa. 14
Amma Farisawa su ka fita waje su ka fara mugun shiri
domin sa. Su na neman hanyar da za su kashe shi. 15 Da
Yesu ya fahimci wannan, sai ya janye kan sa daga nan.
Mutane da dama su ka bi shi, ya warkar da su duka. 16 Ya
dokace su da kada su bayyana shi ga kowa, 17 domin ya
zama gaskiyar abin da aka fada ta wurin annabi Ishaya,
cewa, 18 "Dubi, bawa na zababbe; kaunatacce na, wanda
ya ke faranta mani raina sosai. Zan sa Ruhu na bisan
sa, za ya furta hukunci zuwa al'ummai. 19 Ba za ya yi
jayayya ko tada murya ba, babu wanda za ya ji muryar
sa a karabku. 20 Ba zai karya kara da ya tankwashe ba;
ba zai kashe fitilar da ta kusa mutuwa ba; sai ya kawo
hukunci ga nasara. 21 Sa'annan al'ummai za su dogara a
ga sunansa. 22 Sa'annan wani mutum, makaho ne, kurma
kuma, aljannu kuma na cikinsa, an kawo shi wurin Yesu.
Ya warkar da shi, ya sami ganin gari ya kuma yi magana.
23 Jama'a su ka yi mamaki kwarai, su na cewa, "Ko wannan
ne Dan Dawuda?" 24 Amma da Farisawa su ka ji wannan
al'ajibi, sai su ka ce, "Mutumin nan yana fitar da aljannu
ta wurin Bahalzabuba sarkin aljannu ne." 25 Amma Yesu
ya san tunanin su, sai ya ce. "Duk mulkin da ya rabu gaba
da kan sa, ba zaya tsaya ba, duk wani birni da ya rabu ba
zai tsaya ba, ko gida da ya tsage, za ya rushe. 26 Idan

Shaidan ya fitar da Shaidan, ya rabu gaba da kansa. Yaya
mulkin sa za ya tsaya? **27** Idan Ina fitar da aljannu da
ikon Ba'alzabuba, ta wurin wa masu bin ku su ke fitar da
su? Saboda haka, su za su shari'anta ku. **28** Amma idan
ina fitar da aljannu da Ruhun Allah ne, hakika mulkin
Allah ya zo gare ku. **29** Kuma ta yaya mutum za ya shiga
gidan mai karfi ya kwashe masa kaya ba tare da ya fara
daure shi ba? Sa'annan ne za ya iya satar masa kaya daga
gidansa. **30** Wanda baya tare da ni yana gaba da ni ke nan,
wanda kuma baya tarawa tare da ni, yana watsarwa ne. **31**
Saboda haka ina ce maku, kowanne zunubi da sabo, za a
gafarta wa mutum, amma sabon Ruhu Mai Tsarki, ba za a
gafarta shi ba. **32** Duk wanda yayi batanci ga Dan Mutum,
za a gafarta masa. Amma duk wanda yayi batanci game
da Ruhu Mai Tsarki ba za a gafarta masa ba, a nan duniya
da har abada. **(aiōn g165)** **33** Ko dai a mai da itace mai kyau
'ya'yansa kuma su yi kyau, ko a mai da itace marar kyau
'ya'yansa kuma marasa kyau, gama ana sanin itace ta
wurin 'ya'yansa. **34** Ku 'ya'yan macizai, tun da ku miyagu
ne, yaya za ku iya fadin abubuwa nagari? Gama daga cikar
zuciya baki ke magana. **35** Mutumin kirki daga ajiyar
zuciyarsa ya kan fitar da abubuwa masu kyau, mugun
mutum kuma daga mummunar ajiyar zuciyarsa ya kan
fitar da abubuwan mugunta. **36** Sa'annan ina ce maku
a ranar shari'a, mutane za su bada lissafin abubuwan
banza da su ka fadi. **37** Gama ta wurin maganganun ku,
za a 'yantar da ku, ta wurin maganganun ku kuma za a
kashe ku.” **38** Sa'annan wadansu Malaman Attaura, da
Farisawa suka amsa suka ce wa Yesu, “Mallam, muna

so mu ga wata alama daga gare ka." 39 Amma Yesu ya
amsa ya ce masu, "Mugun zamani da mazinaciyar tsara,
su na bukutar alama. Amma babu alamar da za a ba su,
sai dai alamar annabi Yunusa. 40 Gama yadda Yunusa
ya yi kwana uku da dare uku a cikin babban kifi, haka
ma Dan Mutum zaya yi kwana uku da dare uku a cikin
zuciyar kasa. 41 Mutanen Nineba za su tsaya a ranar
shari'a da wannan zamani sannan su kashe su. Domin
sun tuba da suka ji wa'azin Yunusa, amma duba wanda
ya fi Yunusa yana nan. 42 Sarauniyar Kudu za ta tashi da
mutanen wannan zamani ta kuma kashe su. Ta zo daga
karshen duniya domin ta ji hikimar Sulaimanu, kuma
duba, wanda ya fi Sulaimanu yana nan. 43 Idan kazamin
ruhu ya rabu da mutum, ya kan wuce ya nemi wuraren
da ruwa yake domin ya huta, amma bai samu ba. 44 Sai ya
ce, 'zan koma gidana inda na fito'. Bayan ya dawo, sai ya
tarar da gidan nan an share shi ya zama da tsabta. 45 Sai
ya koma ya kawo wadansu ruhohi guda bakwai, wadanda
su ka fi shi mugunta, sa'annan dukan su su zo su zauna
a nan. Sa'annan yanayin mutumin nan na karshe ya fi
na farko muni. Haka zaya kasance ga wannan mugun
zamani. 46 Sa'adda Yesu ya ke yi wa Jama'a jawabi, sai
mahaifiyarsa da 'yan'uwansa su ka zo su ka tsaya a waje,
suna neman su yi magana da shi. 47 Sai wani ya ce masa,
"Duba, mahaifiyarka da 'yan'uwanka suna tsaye a waje,
suna so su yi magana da kai". 48 Amma Yesu ya amsa ya
ce wa shi wanda ya gaya masa, "Wacece mahaifiyata?
Kuma su wanene 'yan'uwana?" 49 Sai ya mika hannu
ya nuna almajiransa ya ce, "Duba, ga mahaifiyata da

'yan'uwana! 50 Gama duk wanda yake aikata nufin Ubana
wanda ya ke cikin sama, shine dan'uwana, da 'yar'uwata
da mahaifiyata."
13 A waccan rana Yesu ya fito daga gida ya zauna a
gefen teku. 2 Taro mai yawan gaske kuwa suka kewaye
shi, sai ya shiga cikin kwalekwale ya zauna. Dukan taron
kuwa na tsaye a bakin tekun. 3 Sai Yesu ya fada masu
abubuwa da yawa cikin misalai. Ya ce, "Wani mai shuka,
ya tafi yayi shuka. 4 Da yayi shukar, wadansu irin suka
fadi a kan hanya, sai tsunsaye suka zo suka cinye su. 5
Wadansu irin kuwa suka fadi a kan duwatsu, wurin da
babu kasa. Nan da nan sai suka tsira, domin kasar babu
zurfi. 6 Amma da rana ta taso, sai suka yankwane domin
ba su yi saiwa ba, suka kuwa bushe suka zube. 7 Wasu irin
kuwa suka fada a cikin kayayuwa. Kayayuwan kuwa suka
shake su. 8 Wasu irin kuwa suka fada a wuri mai kyau
suka ba da tsaba, wani ya ba da dari, wasu sitin, wasu
kuma talatin. 9 Duk mai kunnen ji, bari ya ji. 10 Almajiran
suka zo suka ce ma Yesu, "Don me ka ke yi wa taron
magana da misali?" 11 Yesu ya amsa ya ce masu, "An baku
'yanci ku fahimci asiran mulkin sama, amma gare su ba a
bayar ba. 12 Domin wanda yake da shi, za a kara masa, zai
kuma samu dayawan gaske. Amma duk wanda ba shi da
shi, sai a dauke har ma abin da yake dashi. 13 Saboda
haka na yi masu magana cikin misalai, amma ko da ya ke
sun gani, duk da haka ba su gani ba. Kuma ko da yake sun
ji, hakika ba su ji ba, balle ma su fahimta. 14 A gare su ne
annabcin Ishaya ya cika, wanda yake cewa, "Game da
sauraro zaku saurara, amma ba za ku fahimta ba. Game

da gani kuma za ku kalla, amma ba za ku gane ba. 15
Domin zuciyar mutanen nan ta duhunta, sun taurare ga
saurare, kuma sun rufe idanunsu domin kada su gani
da idanunsu, ko kuwa su ji da kunnuwansu, ko kuwa su
fahimta da zukatansu, saboda su juyo kuma in warkar da
su'. 16 Amma idanunku masu albarka ne, domin sun gani,
haka ma kunnuwanku, domin sun ji. 17 Hakika ina gaya
muku, annabawa da mutane dayawa masu aldalci sun yi
marmarin ganin abin da kuka gani, amma ba su sami
ganin su ba. Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su
kuwa ji su ba. 18 Ku saurari misalin nan na mai shuka. 19
Idan wani ya ji maganar mulkin sama amma bai fahimce
ta ba, sai mugun nan ya zo ya kwace abinda aka shuka a
zuciyarsa. Wannan shine irin da aka shuka a kan hanya.
20 Shi wanda aka shuka akan duwatsu, shine wanda ya ji
maganar ya kuma karbe ta da murna nan da nan. 21 Duk
da haka, bai yi karfi cikin ta ba kuma nan ba da dadaiwa
ba. Da wahala da tsanani suka taso saboda maganar, sai
ya yi tuntube nan da nan. 22 Shi wanda aka shuka a cikin
kayayuwa wannan shine wanda ya ji maganar, amma
dawainiyar duniya da kuma yaudarar dukiya suka shake
maganar, sai ya kasa ba da 'ya'ya. (aiōn g165) 23 Shi wanda
aka shuka a kasa mai kyau, wannan shine wanda ya ji
maganar, ya kuma fahimce ta. Wannan shine wanda ba da
'ya'ya da gaske; wadansu ribi dari, wadansu sittin, wasu
kuma talatin." 24 Yesu ya sake ba su wani misali, yana
cewa "Za a kwatanta mulkin sama da wani mutum wanda
ya shuka iri mai kyau a gona. 25 Amma da mutane suka yi
barci, magabcin sa ya zo ya shuka ciyayi a cikin alkamar,

ya kuwa yi tafiyarsa.
26 Sa'adda suka yi toho suka kuma
ba da tsaba, sai ciyayin suka bayyana.
27 Bayin mai gonar
kuwa suka zo suka ce masa, maigida, ashe ba iri mai kyau
ka shuka a gonarka ba? ya ya aka yi ta kasance da ciyayi?
28 Ya ce masu, “Magabci ne ya yi wannan”. Sai bayin
suka ce masa, 'kana so mu je mu tuge su ne?'
29 Mai
gonar ya ce, 'A'a, kada a garin tuge ciyayin, ku tuge tare
da alkamar.
30 Bari dukan su su girma tare har lokacin
girbi, a lokacin girbin zan gaya wa masu girbin, “Ku tuge
ciyayin da farko a daura su dami dami sai a kona su,
amma a tara alkamar a kai rumbunana.'”
31 Sai Yesu ya
sake yin magana da su cikin misalai, yana cewa “Za a
kwatanta mulkin sama da kwayar mustad, wanda wani
mutum ya shuka a lambunsa.
32 Wannan iri shine mafi
kankanta cikin dukan iri. Amma bayan ya yi girma, sai ya
fi dukan ganyaye dake lambun. Ya zama itace, har ma
tsuntsayen sama su yi sheka a rassansa.”
33 Yesu ya sake
fada masu wani misali. “Za a kwatanta mulkin sama da
yisti da mace takan dauka ta kwaba gari da shi mudu
uku har sai ya yi kumburi.”
34 Duk wadannan abubuwa
Yesu ya fada wa taron cikin misalai. Babu abinda ya fada
masu da ba a cikin misali ba.
35 Wannan ya kasance ne
domin abinda annabin ya fada ya zama gaskiya, da ya
ce, “Zan buda bakina da misali. In fadi abubuwan da ke
boye tun daga halittar duniya.”
36 Sai Yesu ya bar taron
ya shiga cikin gida. Amajiransa suka zo wurin sa suka
ce, “Ka fasarta mana misalan nan a kan ciyayin da ke
gonar”
37 Yesu ya amsa kuma ya ce, “Shi wanda ya shuka
iri mai kyau Dan Mutum ne.
38 Gonar kuwa duniya ce;

iri mai kyau kuma sune 'ya'yan mulkin. Ciyayin kuma
sune 'ya'yan mugun, 39 magabcin da ya shuka su kuma
shaidan ne. Girbin shine karshen duniya, kuma masu
girbin sune mala'iku. (aiōn g165) 40 Saboda haka, kamar
yadda aka tara ciyayin aka kona su da wuta, haka ma
zai faru a karshen duniya. (aiōn g165) 41 Dan Mutum zai
aiki mala'ikunsa, kuma su tara dukan abubuwan da ke sa
zunubi daga cikin mulkinsa, da kuma wadanda su ka yi
aikin mugunta. 42 Za su jefa su cikin korama ta wuta, inda
za a yi kuka da cizon hakora. 43 Sa'an nan ne mutane
masu adalci za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu.
Bari mai kunnen ji, ya ji. 44 Mulkin sama kamar dukiya ce
da ke boye a gona. Mutum ya samu sai ya boye ta, ya tafi
cikin murna, ya sayar da mallakarsa kuma ya sayi filin. 45
Haka ma za a kwatanta mulkin sama da wani attajiri mai
neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da ya sami lu'ulu'u daya
mai darajar gaske, ya je ya sayar da dukan mallakarsa ya
kuma saye shi. 47 Haka kuma, za a kwatanta mulkin sama
da taru da aka jefa cikin teku, ya kuwa tara hallitu iri-iri.
48 Da ya cika, sai masuntan suka jawo shi bakin tekun.
Sai suka zauna suka tara kyawawan abubuwan a taska,
amma munanan abubuwan, suka watsar da su. 49 Haka
zai kasance a karshen duniya. Mala'iku za su zo su ware
miyagu daga cikin masu adalci. (aiōn g165) 50 Za su jefa su
cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon hakora.
51 Kun fahimci dukan wadannan abubuwa? Amajiran
suka ce da shi, “I”. 52 Sai Yesu ya ce masu, “Saboda
haka kowane malamin attaura da ya zama almajirin
mulkin sama, yana kamar mutum mai gida wanda ya zaro

tsoho da sobon abu daga taskarsa.” 53 Daga nan, sa'adda
Yesu ya kammala ba da wadanan misalai, sai ya tafi ya
bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa ya koyar da
mutane a masujadarsu. Saboda haka suka yi mamaki suna
cewa, “Daga ina wannan mutumin ya sami hikimarsa da
al'ajibai? 55 Wannan mutumin ba dan masassakin nan ba
ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu ba? Ba Kuma
'yan'uwansa sune, Yakubu da Yusufu da Saminu da kuma
Yahuza ba? 56 Ba 'yan'uwansa mata na tare da mu ba? To
daga ina wannan mutumin ya sami dukan wadannnan
abubuwa? 57 Suka bata rai saboda shi. Amma Yesu ya ce
masu, “Ai annabi bai rasa daraja sai dai ko a garinsa da
kuma cikin iyalinsa. 58 Kuma bai yi al'ajibai dayawa a can
ba saboda rashin bangaskiyarsu.

14 A lokacin nan ne, Hiridus mai mulki ya ji labarin
Yesu. 2 Ya ce wa barorinsa, “Wannan Yahaya mai baftisma
ne; ya tashi daga matattu. Saboda haka wadannan ikoki
na aiki a cikinsa”. 3 Domin Hiridus ya kama Yahaya, ya
daure shi, kuma ya jefa shi a kurkuku saboda Hirudiya,
matar dan'uwansa Filibus. 4 Ya ce masa, “Bai kamata
ka dauke ta a matsayin matarka ba.” 5 Da Hirudus ya
kashe shi, amma yana tsoron jama'a, domin sun dauke
shi a matsayin annabi. 6 Amma da ranar bikin haihuwar
Hirudus ta kewayo, diyar Hirudiya tayi rawa a lokacin
har ta burge Hirudus. 7 Sai ya yi mata alkawari har da
rantsuwa cewa ta roki komenene ta ke so, zai ba ta. 8
Bayan ta amshi umurni daga wurin mahaifiyarta, ta ce,
“Ka bani kan Yahaya mai baptisma a kan tire. 9 Sarki
ya husata da rokonta, amma domin rantsuwar da ya

yi kuma domin mutanen da ke a wurin bukin tare da
shi, sai ya umurta a yi haka. 10 Ya aika aka yanke kan
Yahaya acikin kurkuku. 11 Sai aka kawo kansa bisa tire,
aka mika wa yarinyar, ta kuwa kai wa mahaifiyarta. 12
Sai almajiransa suka zo, su ka dauki gawar su ka je su ka
yi jana'iza. Bayan haka, su ka je su ka fada wa Yesu. 13
Sa'adda da Yesu ya ji haka, ya fita daga cikin kwale-kwale
zuwa wani kebabben wuri. Da taron suka ji haka, suka
bi shi da kafa daga biranen. 14 Sai Yesu ya zo gabansu,
ya kuma ga babban taron. Ya tausaya masu ya kuwa
warkar da marasa lafiya dake cikinsu. 15 Da maraice ya
yi, almajiransa su ka zo su ka ce masa, “Wannan wuri
jeji ne, dare kuwa ya riga ya yi. Ka sallami taron domin
su je cikin kauyukan nan, su sayo wa kansu abinci.” 16
Amma Yesu ya ce masu, “Babu amfanin tafiyar su, ku
basu abin da za su ci.” 17 Suka ce masa, “Muna da gurasa
guda biyar da kifi biyu ne kawai.” 18 Yesu ya ce, “Ku
kawo mani su.” 19 Sai Yesu ya umarci taron su zauna
akan ciyawa. Ya dauki gurasa biyar da kifi biyun. Ya dubi
sama, ya sa albarka ya gutsuttsura ya kuma ba almajiran.
Almajiran suka ba taron. 20 Dukansu suka ci suka koshi.
Sai suka dauki gutsattsarin gurasa da kifin, kwanduna
goma sha biyu cike. 21 Wadanda su ka ci kuwa kimanin
maza dubu biyar ne, ban da mata da yara. 22 Nan take sai
ya sa almajiran suka shiga kwale-kwalen su haye zuwa
dayan gefen kafin shi, domin ya sallami taron. 23 Bayan
ya sallami taron sun tafi, sai ya haura kan dutse domin
yayi addu'a. Da dare yayi, yana can shi kadai. 24 Amma
yanzu fa kwale-kwalen na tsakiyar tekun, kuma da wuyar

sarrafawa saboda rakuman ruwa da iska na gaba da su.
25 Da asuba (wajen karfe uku na dare) Yesu ya nufo su
yana tafiya akan teku. 26 Da almajiran suka ganshi yana
tafiya akan tekun, sai suka firgita suna cewa, "Fatalwa
ce," suka yi kururuwa cikin tsoro. 27 Amma Yesu yayi
magana da su nan da nan yace, "Ku yi karfin hali! Ni ne!
Kada ku ji tsoro." 28 Bitrus ya amsa masa cewa, "Ubangiji,
idan kai ne, ka umarce ni in zo wurin ka bisa ruwan." 29
Yesu yace, "Zo" Sai Bitrus ya fita daga jirgin yana tafiya
akan ruwan zuwa wurin Yesu. 30 Amma da Bitrus ya ga
iska, sai ya tsorata. Yayin da ya fara nutsewa, sai ya tada
murya ya ce, "Ubangiji, ka cece ni!" 31 Nan take Yesu
ya mika hannunsa, ya kama Bitrus ya ce masa, "Kai mai
karancin bangaskiya, meyasa ka yi shakka?" 32 Bayan da
Yesu da Bitrus suka shiga cikin kwale-kwalen, sai iska ta
daina kadawa. 33 Sai almajiran dake cikin kwale-kwalen
su ka yi wa Yesu sujada suna cewa, "Hakika kai Dan Allah
ne." 34 Da suka haye, sun iso kasar Janisarata. 35 Da
mutanen wurin suka gane Yesu, sai suka aika da sako
zuwa dukan yankin, kuma suka kawo masa dukan marasa
lafiya. 36 Suka roke shi don su taba gezar rigarsa, kuma
dukan wadanda suka taba shi sun warke.

15 Sai wadansu Farisawa da malamai suka zo wurin Yesu
daga Urushalima. Su ka ce, 2 "Meyasa almajiranka suke
karya al'adar dattawa? Don ba su wanke hannayen su
kafin su ci abinci." 3 Yesu ya amsa masu ya ce, "Kuma don
me ku ke karya dokar Allah saboda al'adunku? 4 Domin
Allah ya ce, 'Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka;
'Shi wanda ya yi muguwar magana ga mahaifinsa ko

mahaifiyarsa, lallai zai mutu. 5 Amma kun ce, “Duk
wanda ya ce wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa, “Kowanne
taimako da za ka samu daga gare ni yanzu baiko ne ga
Allah,'” 6 wannan mutum ba ya bukatar ya girmama
mahaifinsa. Ta wannan hanya kun maida maganar Allah
wofi saboda al'adunku. 7 Ku munafukai, daidai ne Ishaya
ya yi annabci akan ku da ya ce, 8 “Wadannan mutane
girmama ni da baki kawai suke yi, amma zukatansu nesa
suke da ni. 9 Suna mani sujada a banza, domin suna koyar
da dokokin mutane a matsayin rukunansu.” 10 Sai ya
kira taron mutane zuwa gare shi ya ce masu, “Ku saurara
ku fahimta, 11 ba abin da ke shiga baki ke kazantar da
mutum ba. Sai dai, abin da ke fitowa daga baki, wannan
shi ya ke kazantar da mutum.” 12 Sai al'majiran suka
zo suka ce masa, “Ka san Farisawa ba su ji dadi ba da
suka ji maganan nan?” 13 Yesu ya amsa ya ce, “Kowace
shuka wadda ba Ubana na sama ya shuka ba za a tuge ta.
14 Ku kyale su kawai, su makafin jagora ne. In makaho
ya ja wa wani makaho gora dukan su za su fada rami.”
15 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, “Ka bayyana wannan
misali a garemu,” 16 Yesu ya ce, “Ku ma har yanzu ba
ku da fahimta? 17 Ko baku gani ba duk abin da ke shiga
baki zuwa ciki ta haka yake fita zuwa salga? 18 Amma
abubuwan da ke fita daga baki suna fitowa ne daga zuciya.
Su ne abubuwan da ke kazantar da mutum. 19 Domin
daga zuciya mugayen tunani suke fitowa, kisan kai, zina,
fasikanci, sata, shaidar zur, da zage-zage. 20 Wadannan
su ne abubuwan da ke kazantar da mutum. Amma ci da
rashin wanke hannu baya kazantar da mutum.” 21 Sai

Yesu ya tafi daga nan ya nufi yankin biranen Taya da
Sidon. 22 Sai wata mace Bakan'aniya ta zo daga wannan
yanki. Ta daga murya ta ce," Ka yi mani jinkai, Ubangiji,
Dan Dauda; 'yata tana cikin bakar azaba da aljani." 23
Amma Yesu bai ce mata kome ba. Almajiransa suka zo
suka roke shi, suna cewa, "Ka sallame ta, domin tana bin
mu da ihu." 24 Amma Yesu ya amsa ya ce, "Ba a aike ni
gun kowa ba sai dai ga batattun tumakin gidan Isra'ila."
25 Amma ta zo ta durkusa a gabansa, tana cewa, "Ubangiji
ka taimake ni." 26 Ya amsa ya ce, "Ba daidai bane a dauki
gurasar yara a jefa wa kananan karnuka. 27 Ta ce, "I,
Ubangiji, amma ko kananan karnuka suna cin barbashin
da ke fadowa daga teburin maigida." 28 Sai Yesu ya amsa
ya ce mata, "Mace, bangaskiyarki tana da girma. Bari ya
zamar maki yadda ki ke so."'Yarta ta warke a lokacin. 29
Yesu ya bar wurin ya tafi kusa da tekun Galili. Sai ya hau
tudu ya zauna a can. 30 Taro mai yawa suka zo gunsa.
Suka kawo masa guragu, makafi, bebaye da nakasassun
mutane da yawa, da wadansu marasa lafiya. Suka kawo su
gaban Yesu, sai ya warkar da su. 31 Don haka mutane da
yawa suka yi mamaki a lokacin da suka ga bebaye suna
magana, nakasassu sun warke, guragu suna tafiya, makafi
suna gani. Sai suka daukaka Allah na Isra'ila. 32 Yesu ya
kira almajiransa zuwa gun sa sai ya ce, "Ina jin tausayin
taron, sun kasance tare da ni kwana uku ke nan kuma
ba su da abin da za su ci. Bana so in sallame su ba tare
da sun ci abinci ba, domin kada su suma a hanya." 33
Almajiran suka ce masa, "A ina zamu sami isasshiyar
gurasa a wannan wuri da babu kowa har ta ishi babban

taron nan." **34** Yesu ya ce masu, "Gurasa nawa ku ke da
ita?" Suka ce, "Bakwai da 'yan kifi marasa yawa." **35** Sai
Yesu ya umarci taron su zauna a kasa. **36** Ya dauki gurasar
nan bakwai da kifin, bayan ya yi godiya, ya kakkarya
gurasar ya bada ita ga almajiran Sai almajiran suka ba
taron. **37** Jama'a duka suka ci suka koshi. Suka tattara
gutsattsarin abincin da ya rage, kwando bakwai cike. **38**
Wadanda suka ci su dubu hudu ne maza, banda mata da
yara. **39** Sai Yesu ya sallami taron ya shiga cikin jirgin
ruwa ya tafi yankin Magadan.

16 Sai Farisawa da Sadukiyawa suka zo su gwada shi
suka roke shi ya nuna masu alama daga sama. **2** Amma
ya amsa ya ce masu, "Lokacin da yamma ta yi, sai ku
ce, 'Za a yi yanayi mai kyau, domin sama ta yi ja,' **3**
Kuma da safe ku ce, 'Zai zama yanayi mara kyau a yau,
domin sama ta yi ja ta kuma gama gari, kun san yadda
za ku bayyana kammanin sararin sama, amma ba ku
iya bayyana alamun lokaci ba. **4** Mugun zamani, maciya
amana suna neman alama, amma babu wata alama da
za a nuna sai ta Yunusa." Daga nan sai Yesu ya tafi. **5**
Almajiran suka zo daga wancan gefe, amma sun manta
su dauki gurasa, **6** Yesu ya ce masu, "Ku kula ku kuma
mai da hankali da yisti na Farisawa da Sadukiyawa." **7**
Sai almajiran suka fara magana da junansu suka ce, "Ko
saboda bamu kawo gurasa bane." **8** Yesu yana sane da
wannan sai ya ce, "Ku masu karancin bangaskiya, don
me ku ke magana a tsakaninku cewa ko don bamu kawo
gurasa bane? **9** Ba ku gane ko tuna da gurasa guda biyar
da aka ciyar da mutum dubu biyar, kuma kwando nawa

kuka tara ba? 10 Ko gurasa bakwai ga mutum dubu hudu,
da kuma kwanduna nawa kuka dauka ba? 11 Yaya kuka
kasa fahimta cewa ba game da gurasa nake yi maku
magana ba? Ku yi hankali ku kuma lura da yistin Farisawa
da Sadukiyawa." 12 Sa'annan suka fahimta cewa ba yana
gaya masu su yi hankali da yistin da ke cikin gurasa ba
ne, amma sai dai su yi lura da koyarwar Farisawa da
Sadukiyawa. 13 A lokacin da Yesu ya zo yankin Kaisariya
Filibbi, ya tambayi almajiransa, cewa, "Wa mutane ke
cewa Dan Mutum yake? 14 Suka ce, "Wadansu suna cewa
Yahaya mai baftisma; wadansu Iliya, saura suna cewa
Irmiya, ko daya daga cikin annabawa." 15 Ya ce masu,
"Amma ku wa kuke ce da ni?" 16 Sai Saminu Bitrus ya
amsa ya ce, "Kai ne Almasihu, Dan Allah mai rai." 17 Yesu
ya amsa ya ce masa, "Mai albarka ne kai, Saminu dan
Yunusa, don ba nama da jini ba ne ya bayyana maka
wannan, amma Ubana wanda ke cikin sama. 18 Ina kuma
gaya maka cewa kai ne Bitrus, a kan wannan dutse zan
gina ikilisiya ta. Kofofin hades ba za su yi nasara da ita
ba. **(Hadēs g86)** 19 Zan ba ka mabudan mulkin sama. Duk
abin da ka kulla a duniya zai zama abin da an kulla a cikin
sama, kuma duk abinda ka warware a duniya a warware
yake cikin sama," 20 Sai Yesu ya umarci almajiransa kada
su gaya wa kowa cewa shi ne Almasihu. 21 Daga lokacin
nan Yesu ya fara gaya wa almajiransa cewa dole ne ya tafi
Urushalima, ya sha wahala mai yawa a hannun dattawa,
da manyan firistoci da malaman attaura, a kashe shi, a
tashe shi zuwa rai a rana ta uku. 22 Sai Bitrus ya kai shi a
gefe ya tsauta masa, cewa, "Wannan ya yi nesa da kai,

Ubangiji; wannan ba zai taba faruwa da kai ba." 23 Amma
Yesu ya juya ya ce wa Bitrus, "Ka koma bayana, Shaidan!
Kai sanadin tuntube ne gare ni, domin ba ka damuwa
da abubuwan da suke na Allah, amma sai abubuwan
mutane." 24 Sa'annan Yesu ya ce wa almajiransa, "Duk
wanda yake so ya bi ni, lallai ne ya ki kansa, ya dauki
gicciyensa, ya bi ni. 25 Domin duk wanda yake so ya ceci
ransa zai rasa shi. Duk wanda ya rasa ransa domina zai
same shi. 26 Domin wace riba mutum zai samu in ya sami
dukan duniya ya rasa ransa? Me mutum zai iya bayarwa a
maimakon ransa? 27 Domin Dan Mutum zai zo ne cikin
daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa. Sa'annan ne zaya
biya kowane mutum bisa ga ayyukansa. 28 Gaskiya ina
gaya maku, akwai wadansun ku da ke tsaye a nan, da ba
za su dandana mutuwa ba sai sun ga Dan Mutum na zuwa
cikin mulkinsa."

17 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus da Yakubu,
da Yahaya dan'uwansa, ya kai su kan wani dutse mai tsawo
su kadai. 2 Kamanninsa ya canja a gabansu. Fuskarsa ta
haskaka kamar rana, kuma rigunansa suka yi kyalli fal. 3
Sai ga Musa da Iliya sun bayyana garesu suna magana da
shi. 4 Bitrus ya amsa ya ce wa Yesu, "Ubangiji, ya yi kyau
da muke a wurin nan. In kana so, zan yi bukkoki uku daya
dominka, daya domin Musa, daya domin Iliya." 5 Sa'adda
yake cikin magana, sai, girgije mai haske ya rufe su, sai
murya daga girgijen, tana cewa, "Wannan kaunattacen
Dana ne, shi ne wanda yake faranta mani zuciya. Ku
saurare shi." 6 Da almajiran suka ji haka, suka fadi da
fuskokinsu a kasa, saboda sun tsorata. 7 Sai Yesu ya zo ya

taba su ya ce, “Ku tashi, kada ku ji tsoro.” 8 Amma da
suka daga kai ba su ga kowa ba sai Yesu kadai. 9 Yayin
da suke saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su, ya ce,
“Kada ku fadawa kowa wannan wahayin, sai Dan Mutum
ya tashi daga matattu.” 10 Almajiransa suka tambaye
shi, suka ce, “Don me marubuta ke cewa lallai ne Iliya ya
fara zuwa?” 11 Yesu ya amsa ya ce, “Hakika, Iliya zai zo
ya maido da dukan abubuwa. 12 Amma ina gaya maku,
Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba. A maimakon
haka, suka yi masa abin da suka ga dama. Ta irin wanan
hanya, Dan Mutum kuma zai sha wuya a hannunsu. 13
Sa'annan almajiransa suka fahimci cewa yana yi masu
magana a kan Yahaya mai Baftisma ne. 14 Da suka iso
wurin taron, wani mutum ya zo gunsa, ya durkusa a
gaban sa, ya ce, 15 “Ubangiji, ka ji tausayin yarona, domin
yana da farfadiya, kuma yana shan wuya kwarai, domin
sau da yawa yana fadawa cikin wuta ko ruwa. 16 Na kawo
shi wurin almajiran ka, amma ba su iya su warkar da
shi ba.” 17 Yesu ya amsa ya ce, “Marasa bangaskiya da
karkataccen zamani, har yaushe zan kasance tare da ku?
Har yaushe zan jure da ku? Ku kawo shi nan a wurina.”
18 Yesu ya tsauta masa, sai aljanin ya fita daga cikinsa.
Yaron ya warke nan take. 19 Sai almajiran suka zo wurin
Yesu a asirce suka ce, “Me ya sa muka kasa fitar da shi?”
20 Yesu ya ce masu, “Saboda karancin bangaskiyarku.
Domin hakika, ina gaya maku, in kuna da bangaskiya ko
da kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan dutse,
'Matsa daga nan ka koma can,' zai kuwa matsa kuma
ba abin da zai gagare ku. 21 [Irin wannan aljanin bashi

fita sai tare da addu'a da azumi]. 22 Suna zaune a Galili,
Yesu ya ce wa almajiransa, “Za a bada Dan Mutum ga
hannun mutane. 23 Kuma za su kashe shi, a rana ta uku
zai tashi.” Sai almajiransa suka yi bakin ciki kwarai. 24
Da suka iso Kafarnahum, mutane masu karbar haraji na
rabin shekel suka zo wurin Bitrus suka ce, “Malaminku
na ba da rabin shekel na haraji?” 25 Sai ya ce, “I.” Amma
da Bitrus ya shiga cikin gida, Yesu ya fara magana da shi
yace, “Menene tunaninka Saminu? Sarakunan duniya,
daga wurin wa suke karbar haraji ko kudin fito? Daga
talakawansu ko daga wurin baki?” 26 Sai Bitrus ya ce,
“Daga wurin baki,” Yesu ya ce masa, “Wato an dauke wa
talakawansu biya kenan. 27 Amma don kada mu sa masu
karbar harajin su yi zunubi, ka je teku, ka jefa kugiya,
ka cire kifin da ya fara zuwa. Idan ka bude bakinsa, za
ka sami shekel. Ka dauke shi ka ba masu karbar harajin
nawa da naka.

18 Daidai wannan lokacin, almajiran suka zo wurin Yesu
suka ce, ''Wanene mafi girma a mulkin sama?'' 2 Sai Yesu
ya kira karamin yaro gunsa, ya sa shi a tsakaninsu, 3
ya ce, ''Hakika ina gaya maku, idan baku juya kun zama
kamar kananan yara ba, babu yadda zaku shiga mulkin
sama. 4 Saboda haka, duk wanda ya kaskantar da kansa
kamar karamin yaron nan, shi ne mafi girma a mulkin
sama. 5 Duk wanda ya karbi karamin yaro a suna na,
ya karbe ni. 6 Amma duk wanda ya sa daya daga cikin
'yan yaran nan da suka gaskanta da ni zunubi, gwamma
a rataya dutsen nika a wuyansa a jefa shi cikin zurfin
teku. 7 Kaiton duniya saboda lokacin tuntube! Lallai ne

wadannan lokuta su zo, amma kaiton mutumin da ta
wurinsa ne wadannan lokutan za su zo! 8 Idan hannunka
ko kafarka ce za ta sa ka tuntube, ka yanke ta, ka yar
daga gare ka. Zai fi maka kyau ka shiga rai da nakasa ko
gurguntaka, da a jefa ka cikin madawwamiyar wuta tare
da hannayenka ko kafafunka. **(aiōnios g166)** 9 Idan idonka
zai sa ka tuntube, ka kwakule shi, ka yar. Zai fi maka kyau
ka shiga rai da ido daya, da a jefa ka cikin madawwamiyar
wuta da idanu biyu. **(Geenna g1067)** 10 Ku kula fa kada ku
rena kananan nan. Domin koyaushe a sama, mala'ikunsu
na duban fuskar Ubana da ke sama. 11 [Dan Mutum ya
zo ya ceci abinda ya bata]. 12 Menene tunaninku? Idan
mutum na da tumaki dari, sa'annan daya ta bata, ashe ba
zai bar tassa'in da tara a gefen tudu ya tafi neman wadda
ta bata ba? 13 In ya same ta, hakika ina gaya maku, farin
cikinsa na samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in
da taran nan da basu bata ba. 14 Hakanan fa, ba nufin
Ubanku dake sama ba ne da ya daga cikin wadannan
kananan ya hallaka. 15 Idan dan'uwanka yayi maka laifi,
fada masa tsakaninku, kai da shi kadai. Idan ya saurare
ka, ka maido da dan'uwanka kenan. 16 Amma in ya ki ya
saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu ko uku su zama shaidu,
don ta wurin shaidu biyu ko uku ake tabbatar da kowacce
kalma. 17 In kuma ya ki ya saurare su, ka kai lamarin ga
ikklisiya. Idan ya ki ya saurari ikklisiya, ka maishe shi
ba'al'umme da mai karbar haraji. 18 Hakika ina gaya
maku, duk abin da kuka daure a duniya, a daure yake a
sama. Abin da kuka kwance kuma, a kwance yake a sama.
19 Kuma ina gaya maku, idan mutum ku biyu zaku yarda

akan duk abin da zaku roka, Ubana wanda ke a sama zai
yi maku shi. 20 Wurin da mutum biyu ko uku suka taru a
cikin sunana, zan kasance tare da su.'' 21 Bitrus ya zo
ya ce wa Yesu, ''Ubangiji, sau nawa ne dan'uwana zai yi
mani laifi in gafarta masa? Har sai ya kai sau bakwai?'' 22
Yesu ya amsa ya ce masa, ''Ban gaya maka sau bakwai ba,
amma bakwai din ma har sau saba'in. 23 Saboda haka,
za a kwatanta mulkin sama da wani sarki da yake so ya
lisafta dukiyarsa dake a hannun barorinsa. 24 Da ya fara
yin haka, sai aka kawo masa daya daga cikin barorinsa
da yake binsa talanti dubu goma. 25 Amma tunda ba
shi da abin biya, ubangidansa ya bada umurni a sayar
da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da duk mallakarsa,
domin a biya. 26 Sai baran ya fadi kasa, ya rusuna a gaban
ubangidansa ya ce, "Maigida, kayi mani hakuri, zan biya
duk abin da na karba." 27 Don haka ubangidansa yayi
juyayi, sai ya ce, ya yafe bashin, a saki baran. 28 Amma
bayan an saki wannan baran, ya je ya sami wani baran
kamar sa da yake bi bashin dinari dari. Ya cafke shi, ya
shake shi a wuya, ya ce, 'Ka biya bashin da nake bin ka.'
29 Amma dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi mani
hakuri, zan biya ka duk abinda na karba.' 30 Amma baran
nan na farko ya ki. A maimakon haka, ya sa aka jefa
dan'uwansa bara a kurkuku sai ya biya bashin nan. 31 Da
sauran barori suka ga abin da ya faru, suka damu kwarai.
Sai suka je suka fada wa ubangidansu yadda abin ya faru
duka. 32 Sai ubangidansa ya kirawo shi, ya ce masa, ''Kai
mugun bawa, na gafarta maka bashin nan duka, domin
ka roke ni. 33 Ashe, bai kamata kaima ka nuna jinkai

ga dan'uwanka bara kamar yadda na nuna maka jinkai
ba?' 34 Ubangidansa yayi fushi, ya danka shi ga masu
azabtarwa, har sai ya gama biyan dukan bashin da ake
binsa. 35 Hakanan Ubana dake a sama zai yi maku, idan
kowannenku bai gafarta wa dan'uwansa daga zuciya ba.''

19 Sai ya zama sa'adda Yesu ya gama wadannan
maganganu, sai ya bar Galili ya zo kan iyakokin Yahudiya,
ketaren kogin Urdun. 2 Taro mai yawa suka bi shi, ya
kuma warkar da su a wurin. 3 Farisawa suka zo wurinsa,
suna gwada shi, suka ce masa, ''Ya hallata bisa ga doka
mutum ya saki matarsa don kowanne dalili?'' 4 Yesu
ya amsa ya ce, ''Baku karanta ba, cewa shi wanda ya
yi su tun farko ya yi su miji da mace? 5 Shi wanda ya
yi su kuma ya ce, "Saboda wannan dalilin, mutum zai
rabu da mahaifinsa da mahaifiyarsa ya hade da matarsa,
su biyun su zama jiki daya?" 6 Su ba biyu ba ne kuma,
amma jiki daya. Don haka, duk abin da Allah ya hada,
kada wani ya raba.'' 7 Sai suka ce masa, ''To me yasa
Musa ya umarcemu mu bada takardar saki, mu kuma
kore ta?'' 8 Sai ya ce masu, ''Saboda taurin zuciyarku, shi
yasa Musa ya yarda maku ku saki matanku, amma da
farko ba haka yake ba. 9 Ina gaya maku, duk wanda ya
saki matarsa in ba saboda zina ba, ya kuma auri wata,
yana zina kenan. Wanda kuma ya auri macen da aka
saka, yana aikata zina.'' 10 Almajiran suka ce wa Yesu,
''Idan haka yake game da mutum da matarsa, ba kyau
ayi aure ba.'' 11 Amma Yesu yace masu, ''Ba kowa ne
zai karbi wannan koyarwa ba, amma sai wadanda an
yardar masu su karbe ta. 12 Akwai wadanda aka haife

su babanni. Akwai wadanda mutane ne suka maida su
babanni. Sa'annan akwai wadanda sun mayar da kansu
babanni saboda mulkin sama. Duk wanda zai iya karbar
wannan koyarwa, ya karba.'' 13 Sai aka kawo masa yara
kanana don ya dibiya hannuwansa akansu, yayi masu
addu'a, amma almajiran suka kwabe su. 14 Amma Yesu ya
ce masu, ''Ku bar yara kanana, kada ku hana su zuwa wuri
na, domin mulkin sama na irinsu ne.'' 15 Ya sa hannuwa
akan su, sa'annan ya bar wurin. 16 Sai wani mutum ya zo
wurin Yesu, ya ce, ''Malam, wanne ayyuka nagari ne zan
yi domin in sami rai madawwami?'' (aiōnios g166) 17 Yesu
ya ce masa, ''Me yasa kake tambaya ta game da abin da
ke nagari? Daya ne kawai ke nagari, amma idan kana so
ka shiga cikin rai, ka kiyaye dokokin.'' 18 Mutumin ya ce
masa, ''Wadanne dokokin?'' Yesu ya ce masa, ''Kada kayi
kisa, kada kayi zina, kada kayi sata, kada kayi shaidar
zur, 19 ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kuma
ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.'' 20 Saurayin
nan ya ce masa, ''Ai na kiyaye duk wadannan. Me nake
bukata kuma?'' 21 Yesu ya ce masa, ''Idan kana so ka
zama cikakke, ka tafi ka sayar da mallakarka, ka kuma ba
matalauta, zaka sami dukiya a sama. Sa'annan ka zo ka
biyo ni.'' 22 Amma da saurayin nan ya ji abin da Yesu
ya fada, ya koma da bakin ciki, domin shi mai arziki ne
kwarai. 23 Yesu ya ce wa almajiransa, ''Hakika ina gaya
maku, zai zama da wuya mai arziki ya shiga mulkin sama.
24 Ina sake gaya maku, zai fi wa rakumi sauki ya shiga ta
kafar allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah.'' 25 Da
almajiran sun ji haka, suka yi mamaki kwarai da gaske,

suka ce, ''Wanene zai sami ceto?'' 26 Yesu ya dube su, ya
ce, ''A wurin mutane wannan ba zai yiwu ba, amma a
wurin Allah, kome mai yiwuwa ne.'' 27 Sai Bitrus ya amsa
ya ce masa, ''Duba, mun bar kome da kome mun bi ka. To
me za mu samu?'' 28 Yesu ya ce masu, ''Hakika ina gaya
maku, ku da kuka bi ni, a sabuwar haihuwa, lokacin da
Dan Mutum ya zauna a kursiyin daukakarsa, ku ma zaku
zauna a kursiyoyi goma sha biyu, kuna shari'anta kabilu
goma sha biyu na Isra'ila. 29 Duk wanda ya bar gidaje,
'yan'uwa maza, 'yan'uwa mata, mahaifi, mahaifiya, 'ya'ya,
ko gonaki, saboda sunana, zai sami ninkin su dari, ya
kuma gaji rai madawwami. (aiōnios g166) 30 Amma dayawa
dake farko yanzu, za su zama na karshe, dayawa dake
karshe kuma, su zama na farko.

20 Gama mulkin sama yana kama da wani mai gona,
wanda ya fita da asuba ya nemi 'yan kwadago da za su
yi aiki a gonarsa. 2 Bayan sun shirya kudin da zai biya
ma'aikata kimanin dinari daya a kowanne yini, sai ya aike
su gonarsa suyi aiki. 3 Misalin sa'a ta uku sai ya sake fita,
sai ya ga wasu ma'aikata suna tsaye a bakin kasuwa, babu
aiki. 4 Sai ya ce masu, 'Kuzo kuyi aiki a gonar, duk abinda
ya wajaba, zan ba ku,' Sai suka tafi su yi aikin. 5 Sai ya
sake fita a sa'a ta shida ya kuma sake fita a sa'a ta tara, ya
sake yin hakan din. 6 Ya kuma sake yin haka a sa'a ta sha
daya, da ya fita sai ya ga wasu a tsaye da ba sa yin kome.
Sai ya ce masu, 'Me yasa kuke tsaye ba ku yin kome dukan
yini?' 7 Sai suka ce masa, 'Ai babu wanda ya dauke mu
aiki, shi yasa.' Sai ya ce masu, 'ku ma, kuje cikin gonar. 8
Da yamma ta yi, sai mai gonar ya ce wa manajansa, 'Ka

kira ma'aikatan nan ka biya su hakkin su, amma ka fara
da wadanda suka zo a karshe, zuwa na farkon.' 9 Sa'adda
wadanda suka fara aiki da yamma suka zo, an biya su
daidai yadda ake biya a yini. 10 Da wadanda suka fara
aiki tun safe suka zo, suna tsammani za a ba su fiye da
wadanda sun zo daga baya, amma aka ba kowannensu
dinari daya. 11 Da suka karbi hakkinsu, suka yi gunaguni
game da mai gonar. 12 Suka ce, 'Wadannan da suka zo a
karshe, sa'a guda ce kadai suka yi aiki, amma ka ba su
daidai da mu, mu da muka yi fama da aiki cikin zafin
rana.' 13 Amma mai gonar ya amsa wa daya daga cikin
su, ya ce, 'Aboki na, ban yi maku laifi ba. Ai mun shirya
zan biya ku yadda ake biya a yini, ko ba haka ba? 14 Ku
karbi abin da ke na ku, ku tafi. Ganin dama ta ne, in ba
wadannan da suka zo a karshe daidai da ku. 15 Ashe, ba
daidai bane a gare ni, in yi abin da na ga dama da mallaka
ta? Ko kishi ne kuke yi saboda kirki na?' 16 Haka yake, na
karshe za su zama na farko, na farko kuma su zama na
karshe.'' [An kira dayawa, amma kadan ne zababbu]. 17
Da Yesu zai tafi Urushalima, ya dauki sha-biyun nan a
gefe, yayin da suke tafiya, sai ya ce masu, 18 "Ku duba fa,
zamu tafi Urushalima, kuma za a bada Dan Mutum ga
manyan firistoci da marubuta. Za su kuma yanke masa
hukuncin kisa, 19 za su kuma bada shi ga al'ummai don
suyi masa ba'a, su bulale shi, su kuma gicciye shi. Amma
a rana ta uku, za a tada shi.'' 20 Sai uwar 'ya'yan Zabadi ta
zo wurin Yesu tare da 'ya'yanta. Ta rusuna a gabansa tana
neman alfarma a wurinsa. 21 Yesu ya ce mata, Me kike so
in yi maki?'' Sai ta ce masa, ''Ina so ka ba 'ya'yana izinin

zama a mulkinka, daya a hannun damanka, daya kuma a
hannun hagunka. 22 Amma Yesu ya amsa, ya ce, ''Baku
san abin da kuke roko ba. Ko zaku iya sha daga cikin
kokon da zan sha bada dadewa ba?'' Sai suka ce masa,
''Zamu iya.'' 23 Sai ya ce masu, ''In dai kokon nan da zan
sha ne, lallai zaku sha. Amma, zama a hannun dama na da
kuma hannun hagu na, ba ni ne mai bayarwa ba, amma
na wadanda Uba na ya shirya domin su ne.'' 24 Sa'anda
sauran almajirai goma suka ji haka, sun yi bacin rai da
'yan'uwan nan biyu. 25 Amma Yesu ya kira su wurin sa,
ya ce, ''Kuna sane da cewa, sarakunan al'ummai suna
gwada masu mulki, manyan-gari kuma na nuna masu iko.
26 Ba zai kasance haka a tsakanin ku ba. A maimakon
haka, duk wanda ke da marmari ya zama da girma a
tsakanin ku, ya zama baran ku. 27 Wanda kuma ke da
marmari ya zama na farko a cikin ku, ya zama baran ku.
28 Kamar dai yadda Dan mutum bai zo don a bauta masa
ba, amma yayi bauta, ya kuma bada ransa fansa domin
mutane dayawa.'' 29 Da suka fita daga Yariko, babban
taro suka bi shi. 30 Suka kuma ga makafi biyu zaune a
bakin hanya. Da makafin suka ji cewa Yesu ne ke wucewa,
sai suka tada murya suna cewa, ''Ya Ubangiji, Dan Dauda,
kayi mana jinkai.'' 31 Amma jama'ar suka tsauta masu,
suka ce suyi shiru. Duk da haka, makafin suka kara tada
murya fiye da na da, suka ce, ''Ya Ubangiji, Dan Dauda,
kayi mana jinkai.'' 32 Sai Yesu ya tsaya cik, ya sa aka kira
su, sai ya ce masu, ''Me kuke so in yi maku?'' 33 Sai suka
ce masa, Ya Ubangiji, muna so mu sami ganin gari.'' 34

Sai Yesu yayi juyayi a cikin sa, ya taba idanunsu. Nan da
nan, suka sami ganin gari, suka kuma bi shi.

21 Yayinda Yesu da almajiransa suka kusato Urushalima
sai suka zo Betafaji wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki
almajiransa guda biyu, 2 yace masu, “Ku shiga kauyen
da yake gaban ku zaku iske wata jaka da aholaki tara da
ita. Ku kwance su ku kawo mani su. 3 Idan wani ya gaya
maku wani abu game da haka, sai ku ce, 'Ubangiji ne yake
bukatarsu,' mutumin kuwa zai aiko ku da su nan da nan.”
4 Anyi wannan kuwa domin a cika annabcin anabin.
Yace, 5 “Ku cewa diyar Sihiyona, duba, ga sarkinki na
zuwa wurin ki, mai tawali'u ne, kuma akan jaki wanda
aholaki ne.” 6 Sai almajiran suka tafi suka yi kamar
yadda Yesu ya umarce su. 7 Suka kawo jakar da dan
aholakin, suka sa tufafinsu akai, Yesu kuwa ya zauna akan
tufafin. 8 Yawancin jama'a kuwa suka baza tufafinsu akan
hanya, wasu kuma suka yanko ganye daga bishiyoyi suka
shimfida su a hanya. 9 Taron jama'a da suke gabansa
da wadanda suke bayansa, suka ta da murya suna cewa,
“Hossana ga dan Dauda! mai albarka ne shi wanda ke
zuwa cikin sunan Ubangiji. Hossana ga Ubangiji!” 10
Sa'adda Yesu ya shiga Urushalima sai doki ya cika birnin
ana cewa, “Wanene wannan?” 11 Sai jama'a suka amsa,
“Wannan shine Yesu annabi, daga Nazaret ta Galili.” 12
Sai Yesu ya shiga haikalin. Ya kori duk wadanda ke saye
da sayarwa a cikin ikiilisiya. Ya birkice teburan masu
canjin kudi da kujerun masu sayar da tantabaru. 13 Ya ce
masu, “A rubuce yake, 'Za a kira gidana gidan addu'a,'
amma kun mayar dashi kogon 'yan fashi.” 14 Sai makafi

da guragu suka zo wurin sa a haikalin, ya warkar da su.
15 Amma da manyan firistoci da malaman attaura suka ga
abubuwan banmamaki da yayi, kuma sa'adda suka ji yara
suna tada murya a cikin haikalin suna cewa, “Hossana ga
dan Dauda,” sai suka ji haushi. 16 Suka ce masa, kana jin
abinda wadannan mutanen ke fadi?'' Yesu ya ce masu,
“I! Amma ba ku taba karantawa ba, 'daga bakin jarirai
da masu shan mama ka sa yabo'?” 17 Sai Yesu ya bar
su, ya fice daga birnin zuwa Betaniya ya kwana a wurin.
18 Washegari da safe yayin da yake komawa birnin, sai
yaji yunwa. 19 Da ya ga bishiyar baure a bakin hanya, sai
yaje wurin amma bai sami kome ba sai dai ganye. Sai ya
ce mata, “Kada ki kara yin 'ya'ya har abada.” Sai nan
take bishiyar bauren ta bushe. **(aiōn g165)** 20 Da almajiran
suka ga haka, sai suka yi mamaki suka ce, “Kaka bishiyar
bauren ta bushe nan da nan?” 21 Yesu ya amsa yace
masu, “Hakika ina ce maku, in dai kuna da bangaskiya ba
ku yi shakka ba, ba abinda aka yi wa bauren nan kadai za
kuyi ba har ma za ku cewa tsaunin nan, “Ka ciru ka fada
teku,' sai kuwa haka ta kasance. 22 Kome kuka roka cikin
addu'a, in dai kun gaskanta, za ku samu.” 23 Sa'adda Yesu
ya shiga haikalin, sai manyan fristocin da shugabannin
jama'a suka zo suka same shi yayin da yake koyarwa, suka
ce, “Da wane iko kake yin wadannan abubuwa?” 24 Yesu
ya amsa yace masu, “Ni ma zan yi maku tambaya daya. In
kun fada mani, ni ma zan fada maku ko da wane iko nake
yin wadannan abubuwa. 25 Daga ina baftismar Yahaya
ta fito, daga sama ko kuma daga mutune?” Sai suka yi
shawara a tsakanin su, suka ce, “In munce, 'daga sama,'

zai ce mana, 'don me bamu gaskanta dashi ba?' 26 Amma
in munce, ' daga mutune,' muna tsoron jama'a, saboda
sun san Yahaya annabi ne." 27 Sai suka amsa ma Yesu
suka ce, ''Bamu sani ba." Shi ma yace masu, "Nima bazan
gaya maku ko da wane iko nake yin abubuwan nan ba. 28
Amma me kuke tunani? Wani mutum yana da 'ya'ya biyu.
Ya je wurin na farkon yace, 'Da, je ka kayi aiki yau a cikin
gona.' 29 Yaron ya amsa yace, 'bazan yi ba,' amma daga
baya ya canza tunaninsa ya tafi. 30 Sai mutumin ya je
wurin da na biyun ya fada masa abu guda. Wannan dan
ya amsa ya ce, 'zanje, baba,' amma bai je ba. 31 Wanene
a cikin 'ya'ya biyun nan yayi nufin ubansa?" Suka ce,
"na farkon." Yesu ya ce masu, "Hakika ina gaya maku,
masu karbar haraji da karuwai za su shiga mulkin Allah
kafin ku. 32 Gama Yahaya ya zo maku a hanyar adalci,
amma ba ku gaskata da shi ba, a yayinda masu karbar
haraji da karuwai suka gaskata da shi. Ku kuwa, bayan
kun ga abin da ya faru, baku ma tuba daga baya ba don
ku gaskata da shi. 33 Ku saurari wani misalin. Anyi wani
mutum, mai gona. Yayi shuka a gonar, ya shinge ta, ya
gina ramin matse inabi a cikin gonar, ya kuma gina wata
hasumiyar tsaro, sai ya bada hayar gonar ga wadansu
manoma. Sai ya tafi wata kasa. 34 Da kakar inabi ta yi, sai
ya aiki wadansu bayi su karbo masa amfanin gonar. 35
Amma manoman suka kama bayin, suka doddoki dayan,
suka kashe dayan, suka jejjefe dayan da duwatsu. 36 Sai
mai gonar ya sake aika wadansu bayinsa da suka fi na
farko, amma manoman suka yi masu kamar yadda suka
yi wa sauran. 37 Bayan wannnan, sai mai gonar ya aika

da dansa wurin su yana cewa, 'za su yi wa dana biyayya.'
38 Amma da manoman suka ga dan, sai suka ce a tsakanin
su, 'wannan shine magajin. Kuzo, mu kashe shi mu gaji
gonar.' 39 Sai suka dauke shi, suka jefar da shi daga cikin
gonar, suka kashe shi. 40 To idan me gonar ya zo, me zai
yiwa manoman? 41 Suka ce masa, "Zai hallaka mugayen
manoman nan ta hanya mai tsanani, zai kuma bada gonar
haya ga wadansu manoman, mutanen da za su biya,
lokacin da inabin ya nuna." 42 Yesu yace masu, "Baku
taba karantawa a nassi ba,'' 'Dutsen da magina suka ki
ya zama dutse mafi amfani. Wannan daga Ubangijine,
kuma abin mamaki ne a idanunmu?' 43 Saboda haka ina
gaya maku, za a karbe mulkin Allah daga wurin ku a ba
wata al'umma da zata bada amfaninsa. 44 Duk wanda ya
fadi akan dutsen nan zai ragargaje. Amma duk wanda
dutsen ya fadawa, zai nike." 45 Da manyan firistocin da
farisawan suka ji wannan misalin, sai suka gane da su
yake. 46 Da suka nemi kama shi, sai suka ji tsoron taron,
saboda mutanen sun dauke shi annabi.

22 Yesu ya sake yi masu magana da misalai, yace, 2
"Mulkin sama yana kama da wani sarki wanda ya shirya
wa dansa liyafar aure. 3 Ya aiki bayinsa su kira wadanda
aka gayyata su zo liyafar auren, amma suka ki zuwa. 4
Sai sarkin ya sake aiken wasu bayin, yace, "Ku gaya wa
wadanda aka gayyata, "Duba, na shirya liyafata. An yanka
bajimaina da kosassun 'yanmarukana, an gama shirya
komai. Ku zo wurin bikin auren." 5 Amma mutanen ba su
dauki sakon da mahimmanci ba kuma suka yi tafiyarsu.
Wani ga gonarsa, wani ga kasuwancinsa. 6 Sauran kuma

suka kama bayin sarkin, suka wulakanta su, suka kuma
kashe su. 7 Amma sarkin ya ji haushi. Ya aika sojojinsa, ku
kashe masu kisan kan nan, ku kuma kone birnin su. 8 Sai
ya ce wa bayinsa, 'An gama shirya bikin, amma wadanda
aka gayyata ba su cancanta ba. 9 Saboda haka ku je bakin
hanya ku gayyaci iyakar yawan mutanen da za ku samu
zuwa bukin auren.' 10 Bayin suka tafi hanya suka tattaro
dukan mutanen da suka samu, da masu kyau da marassa
kyau. Zauren auren kuwa ya cika makil da baki. 11 Amma
da sarkin ya zo don ya ga bakin, sai ya ga wani wanda
bai sa kayan aure ba. 12 Sai sarkin ya ce masa, 'Aboki, ta
yaya ka shigo nan ba tare da kayan aure ba?' Mutumin
kuwa ya rasa ta cewa. 13 Sai sarkin ya ce wa bayinsa,
'Ku daure mutumin nan hannu da kafa, ku jefa shi cikin
duhun, inda za ayi kuka da cizon hakora.' 14 Gama
mutane dayawa aka kira, amma kadan aka zaba."' 15 Sai
Farisawan suka tafi suka shirya makirci akan yadda zasu
kama shi ta maganarsa. 16 Suka tura masa almajiransu,
da Hirudiyawa. Suka ce ma Yesu, "Mallam, mun san kai
mai gaskiya ne, kuma kana koyar da hanyar Ubangiji da
gaskiya. Ba ka damu da ra'ayin kowa ba, kuma ba ka nuna
bambanci a tsakanin mutane. 17 To gaya mana, menene
tunaninka? Ya halarta a biya haraji ga Kaisar ko a'a?" 18
Amma Yesu ya gane muguntarsu yace, "Don me kuke
gwada ni, ku munafukai? 19 Ku nuna mani sulen harajin."
Sai suka kawo masa sulen. 20 Yesu yace masu, "Hoto da
sunan wanene wadannan?" 21 Suka ce masa, "Na Kaisar."
Sai Yesu ya ce masu, "To ku ba Kaisar abubuwan dake na
Kaisar, Allah kuma abubuwan dake na Allah." 22 Da suka ji

haka, suka yi mamaki. Sai suka bar shi suka tafi. 23 A ran
nan sai wadansu Sadukiyawa, wadanda suka ce ba tashin
matattu, suka zo wurinsa. Suka tambaye shi, 24 cewa,
“Mallam, Musa yace, 'Idan mutum ya mutu, bashi da
'ya'ya, dole dan'uwansa ya auri matarsa ya kuwa haifawa
dan'uwansa 'ya'ya. 25 Akwai wasu 'yan'uwa bakwai. Na
farkon yayi aure sai ya mutu. Da shike bai bar 'ya'ya ba.
Ya bar wa dan'uwansa matarsa. 26 Sai dan'uwansa na biyu
shi ma yayi haka, haka kuma na ukun, har zuwa dan'uwan
na bakwai. 27 Bayan dukansu, sai matar ta mutu. 28 To a
tashin matattu, matar wa zata zama a cikin su bakwai
din? Don duk sun aure ta.” 29 Amma Yesu ya amsa yace
masu, “Kun bata, domin ba ku san litattafai ko ikon Allah
ba. 30 Domin a tashin matattu basu aure, ba kuma a bada
su aure. Maimaikon haka, suna kama da mala'ikun sama.
31 Amma game da tashin matattu, ba ku karanta abinda
Allah ya fada maku ba, cewa, 32 'Nine Allah na Ibrahim,
Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu'? Allah ba Allah
na matattu bane, amma na rayayyu.” 33 Da taron suka
ji haka, sai suka yi mamakin koyarwarsa. 34 Amma da
Farisawan suka ji cewa Yesu ya kure Sadukiyawa, sai suka
tattara kansu. 35 Daya daga cikinsu, masanin shari'a,
yayi masa tambaya, yana gwada shi- 36 “Mallam, wace
doka ce mafi girma a cikin shari'a?” 37 Yesu yace masa,
“Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da dukkan zuciyarka, da
dukkan ranka, da dukkan hankalinka.' 38 Wannan itace
babbar doka ta farko. 39 Doka ta biyu kuma kamar ta
take- 'Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' 40 Akan
wadannan dokoki ne dukkan shari'a da annabawa suka

rataya.” 41 Yayin da Farisawa suke tattare wuri daya,
Yesu yayi masu tambaya. 42 Yace, “Me kuke tunani game
da Almasihu? Shi dan wanene?” Suka ce masa, ''Dan
Dauda ne.” 43 Yesu yace masu, “To ta yaya kuma Dauda
cikin Ruhu ya kira shi Ubangiji, yana cewa, 44 “Ubangiji
ya cewa wa Ubangijina, zauna a hannun damana, har
sai na mai da makiyanka matakin sawayenka.” 45 Idan
Dauda ya kira Almasihu 'Ubangiji,' ta yaya ya zama dan
Dauda?” 46 Ba wanda ya iya bashi amsa, ba kuma wanda
ya kara yi masa tambayoyi tun daga wannan rana.

23 Sai Yesu yayi wa taron da alamajiransa magana. 2
Ya ce, “Marubuta da Farisawa suna zaune a mazaunin
Musa. 3 Don haka, duk abinda suka umarceku kuyi, kuyi
wadannan abubuwa ku kuma kiyaye su. Amma kada kuyi
koyi da ayyukansu, gama suna fadar abubuwa amma
kuma ba su aikata su. 4 I, sukan daura kaya masu nauyi,
masu wuyar dauka, daga nan su dauka su jibga wa mutane
a kafada. Amma su kan su baza su mika danyatsa ba
su dauka. 5 Duk ayyukan su suna yi ne don mutane su
gani, suna dinka aljihunan nassinsu da fadi, suna fadada
iyakokin rigunansu. 6 Su na son mafifitan wuraren zama
a gidan biki, da mafifitan wuraren zama a majami'u, 7
da kuma gaisuwar musamman a wuraren kasuwanci, a
kuma rika ce da su 'mallam.' 8 Amma ba sai an kira ku
'mallam, ba' domin malami daya kuke da shi, ku duka
kuwa 'yan'uwan juna ne. 9 Kada ku kira kowa 'Ubanku' a
duniya, domin Uba daya ne ku ke da shi, kuma yana sama.
10 Kada kuma a kira ku malamai, saboda malamin ku daya
ne, shi ne Almasihu. 11 Amma wanda yake babba a cikin

ku zaya zama bawanku. 12 Duk wanda ya daukaka kansa
za a kaskantar dashi. Duk wanda ya kaskantar da kansa
kuma za a daukaka shi. 13 Amma kaiton ku marubuta da
Farisawa, munafukai! Kun toshewa mutane kofar mulkin
sama. Baku shiga ba, kuma ba ku bar wadanda suke so
su sami shiga ba. 14 kaiton ku marubuta da Farisawa,
domin kuna hallaka gwauraya - 15 Kaiton ku marubuta
da Farisawa, munafukai! Kuna tafiya ketaren tekuna da
kasashe domin samun almajiri daya tak, in kwa kun
samu kukan mai da shi biyunku danwuta. **(Geenna g1067)**
16 Kaiton ku, makafin jagora, kuda kuke cewa, Kowa ya
rantse da Haikali, ba komai. Amma duk wanda ya rantse
da zinariyar Haikalin, rantsuwarsa ta daure shi.' 17 Ku
wawayen makafi! wanene yafi girma, zinariyar ko kuwa
Haikalin da yake tsarkake zinariyar? 18 Kuma, 'Kowa ya
rantse da bagadi, ba komai bane. Amma duk wanda ya
rantse da baikon da aka dora a kai, sai rantsuwarsa ta
kama shi.' 19 Ku makafi! Wanene yafi girma, baikon ko
kuwa bagadin da yake kebe baikon ga Allah? 20 Saboda
haka, duk wanda ya rantse da bagadi, ya rantse da shi
da duk abinda ke kansa. 21 Kuma duk wanda ya rantse
da Haikali ya rantse dashi da kuma wanda yake cikin
sa. 22 Kuma duk wanda ya rantse da sama, ya rantse
da kursiyin Allah da kuma wanda yake zaune akai. 23
Kaiton ku Farisawa da marubuta, munafukai! Kukan fitar
da zakkar doddoya, da karkashi, da lamsur, amma kun
yar da al'amuran attaura mafi nauyi-, wato, hukunci, da
jinkai da bangaskiya. Wadannan ne ya kamata kuyi, ba
tare da kunyi watsi da sauran ba. 24 Makafin jagora, ku

kan burtsar da kwaro dan mitsil, amma kukan hadiye
rakumi! 25 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai!
kuna wanke bayan moda da kwano, amma aciki cike
suke da zalunci da keta. 26 Kai makahon Bafarise! Sai ka
fara tsarkake cikin modar da kwanon domin bayansu
ma su tsarkaka. 27 Kaiton ku marubuta da Farisawa,
munafukai! Kamar kaburburan da aka shafa wa farar
kasa kuke, masu kyaun gani daga waje, daga ciki kuwa
sai kasusuwan matattu da kazanta iri iri. 28 Haka nan
kuke a idanun mutane ku adalai ne, amma a ciki sai
munafunci da mugun aiki. 29 Kaiton ku marubuta da
Farisawa, munafukai! Ku kan gina kaburburan annabawa,
kuna kuma kawata kaburburan adalai. 30 Kuna cewa, 'Da
muna nan a zamanin Ubanninmu, da bamu basu goyon
baya ba wajen zubar da jinin annabawa.' 31 Domin haka
kun shaida kanku ku ne 'ya'yan masu kisan annabawa. 32
Sai kuma kuka cika ma'aunin ubanninku! 33 macizai, Ku
'ya'yan ganshekai, Yaya zaku tsere wa hukuncin Gidan
wuta? **(Geenna g1067)** 34 Saboda haka, duba, ina aiko maku
da annabawa, da masu hikima da marubuta. Za ku kashe
wadansun su kuma ku gicciye su. Zaku yiwa wasu bulala
a majami'un ku, kuna bin su gari gari. 35 Sakamakon
hakan alhakin jinin dukkan adalai da aka zubar a duniya
ya komo a kan ku, tun daga jinin Habila adali har ya zuwa
na Zakariya dan Barakiya, wanda kuka kashe a tsakanin
Haikali da bagadi. 36 Hakika, Ina gaya maku, duk wannan
zai auko wa mutanen wannan zamani. 37 Urushalima,
Urushalima, keda kika kashe annabawa kika kuma jejjefi
wadanda aka turo maki da duwatsu! Sau nawa ne naso in

tattaro ki kamar yadda kaza take tattara 'yan tsakinta
cikin fukafukanta, amma kin ki. **38** Ga shi an bar maku
gidan ku a yashe! **39** Ina dai gaya maku, ba za ku kara
gani na ba, sai ran da kuka ce, 'Albarka ta tabbata ga mai
zuwa cikin sunan Ubangiji."'

24 Yesu ya fita daga cikin haikalin ya kama hanyar sa.
Almajiran sa suka zo suna nuna masa ginin haikali. **2**
Amma ya amsa masu yace, "kun ga dukkan wadannan
abubuwan? Ina gaya maku gaskiya, ba ko dutse daya da
za'a bari akan dan'uwansa wanda ba za'a rushe shi ba." **3**
Yayin da ya zauna a kan dutsen zaitun, almajiran sa suka
zo wurin sa a boye suka ce, "me zai zama alamar zuwanka
da kuma na karshen duniya?" **(aiōn g165)** **4** Yesu ya amsa
yace dasu, "Ku kula kada wani yasa ku kauce." **5** Gama
da yawa za su zo da sunana. Za su ce, "ni ne almasihu,"
kuma za su sa da yawa su kauce. **6** Za ku ji labarin yake-
yake da kuma shelar yake-yake. Ku kula kar ku tsorata,
domin dole abubuwan nan su faru; amma karshen dai
tukunna. **7** Gama al'umma zata tayarwa al'umma, kuma
mulki zai tayarwa mulki. Za'a yi yunwa da girgizar kasa
a wurare dabam dabam. **8** Amma dukkan wadannan
farkon ciwon haihuwa ne kawai. **9** Bayan haka za'a bada
ku ga tsanani a kuma kashe ku. Dukkan al'ummai za su
tsane ku saboda sunana. **10** Daga nan da yawa za su yi
tuntube, kuma su ci amanar juna, su kuma tsani juna. **11**
Annabawan karya da yawa za su taso kuma susa da yawa
su kauce. **12** Domin mugunta zata ribambanya, kaunar
masu yawa zata yi sanyi. **13** Amma duk wanda ya jure har
karshe, zai sami ceto. **14** Za'a yi wa'azin wannan bisharar

mulkin a dukkan duniya don ya zama shaida akan dukkan
al'ummai. Daganan karshen zai zo. 15 Don haka, idan kun
ga abin kyama mai lalatarwa, wanda Annabi Daniyel ya yi
maganar sa, Ya tsaya a wuri mai tsarki (bari mai karatu
ya fahimta), 16 bari wadanda ke yahudiya su gudu zuwa
kan duwatsu, 17 Bari wanda yake kan bene kada ya sauko
don daukar wani abu a cikin gidansa, 18 kuma wanda
yake gona kar ya dawo gida domin daukar babbar rigarsa.
19 Amma kaito ga wadanda suke dauke da yaro, ko masu
shayarwa a wannan kwanakin! 20 Ku yi addu'a kada
gudun ku ya zama lokacin hunturu, ko ranan asabaci. 21
Domin za'ayi tsanani mai girma, wanda ba'a taba yin irin
shi ba, tun farkon duniya har ya zuwa yau, a'a ba za ayi
irin shi ba kuma. 22 In ba don an rage kwanakin ba, da ba
mahalukin da zai tsira. Amma albarkacin zababbun, za a
rage kwanakin. 23 Sa'annan idan wani yace maku, duba,
“ga Almasihu a nan!” ko, “ga Almasihu a can!” kar ku
gaskata. 24 Gama annabawan karya da almasihan karya
za su zo suna nuna alamu da al'ajibai, don su yaudari
masu yawa zuwa ga bata, in ya yiwuma har da zababbun.
25 Kun gani, na gaya maku kafin lokacin ya zo. 26 Saboda
haka, idan suka ce maku, “ga shi a jeji,” kar ku je jejin. Ko,
“ga shi a can cikin kuryar daki,” kar ku gaskata. 27 Yadda
walkiya ke haskakawa daga gabas zuwa yamma, haka
nan zuwan Dan mutum zai zama. 28 Duk inda mushe
yake, nan ungulai suke taruwa. 29 Amma nan da nan
bayan kwanakin tsananin nan, rana za ta duhunta, wata
kuma ba zai ba da haskensa ba, taurari kuma za su fado
daga sama, ikokin sammai za su girgiza. 30 Sa'annan

alamar Dan Mutum za ta bayyana a sararin sama, kuma
dukkan kabilun duniya za su yi bakin ciki. Za su ga Dan
Mutun na zuwa a gajimarai da iko da daukaka mai girma.
31 Zai aiki mala'ikunsa, da karar kaho mai karfi, kuma
za su tattara dukkan zababbu daga dukkan kusurwoyi
hudu, daga karshen sararin sama har zuwa wani karshen.
32 Kuyi koyi da itacen baure. Da zaran reshen sa ya yi
toho ya fara bada ganye, za ku sani bazara ta kusa. 33
Haka kuma, idan kun ga dukkan wadannan abubuwa,
ya kamata ku sani, Ya yi kusa, ya na bakin kofa. 34 Ina
gaya maku gaskiya, wannan zamanin ba zai wuce ba, sai
dukkan wadannan abubuwan sun faru. 35 Sama da kasa
za su shude, amma kalmomina ba za su shude ba. 36
Amma game da ranan nan ko sa'a ba wanda ya sani, ko
mala'ikun sama, ko Dan, sai Uban kadai. 37 Kamar yadda
kwanakin Nuhu suke, haka zai zama game da zuwan Dan
Mutum. 38 A wadannan kwankin kafin zuwan ruwan
tsufana suna ci suna sha, suna aure suna aurarwa har
ranar da Nuhu ya shiga jirgin, 39 ba su san kome ba har
ruwan ya zo ya cinye su haka ma zuwan Dan Mutun zai
zama. 40 Sa'annan mutane biyu zasu kasance a gona za a
dauke daya, a bar daya a baya. 41 Mata biyu na nika a
manika za a dauke daya, za a bar dayar. 42 Don haka sai
ku yi zaman tsaro, domin baku san ranar da Ubangijinku
zai zo ba. 43 Amma ku san wannan, idan maigida ya san
lokacin da barawo zai zo, zai zauna a shirye ba zai bar
gidan sa har a balle a shiga ba. 44 Don haka sai ku shirya,
domin Dan Mutum zai zo a sa'ar da ba ku yi zato ba. 45
To wanene amintaccen bawannan mai hikima, wanda

maigidan sa ya sa ya kula mar da gida, domin ya ba su
abinci a kan lokaci? 46 Mai albarka ne bawan, da mai
gidan zai same shi a kan aikin sa a lokacin da ya dawo.
47 Ina gaya maku gaskiya mai gidan zai dora shi a kan
dukkan a binda yake da shi. 48 Amma idan mugun bawa
ya ce a zuciyarsa, “maigida na ya yi jinkiri,” 49 sai ya fara
dukan sauran barorin, ya yi ta ci da sha tare da mashaya,
50 uban gidan bawan zai dawo a ranar da bawan bai zata
ba, a lokacin da bai sani ba. 51 Uban gidansa zai datsa shi
biyu, karshen sa zai zama daidai da na munafukai, za a
sashi inda a ke kuka da cizon hakora.

25 Sa'annan mulkin sama zai zama kamar budurwai
goma da suka dauki fitilunsu domin su taryi ango. 2 Biyar
daga cikin su masu hikima ne biyar kuma wawaye. 3
Sa'adda wawayen budurwai suka dauki fitilunsu, ba su
dauki karin mai ba. 4 Amma budurwai masu hikimar
suka dauki gorar mai tare da fitilunsu. 5 To da angon ya
makara, dukkan su sai suka fara gyangyadi sai barci ya
dauke su. 6 Amma da tsakkar dare sai aka yi shela, 'Ga
ango ya iso! Ku fito taryensa. 7 Sai dukka budurwan nan
suka tashi suka gyaggyara fitilunsu. 8 Wawayen su ka
ce da masu hikimar, 'Ku sammana kadan daga manku
gama fitilunmu su na mutuwa.' 9 “Amma masu hikimar
suka ce 'Tun da man ba zai ishe mu tare da ku ba, sai
ku je gun ma su sayarwa ku sayo wa kanku. 10 Sa'adda
suka tafi sayan man, sai angon ya shigo, kuma wadanda
suke a shirye su ka shiga tare da shi bukin auren, sai aka
rufe kofar. 11 Bayan dan lokaci kadan sauran budurwan
suka dawo suna cewa, 'Mai gida, mai gida, bude mana

kofar.' 12 Amma ya amsa ya ce, 'A gaskiya ina gaya maku,
ni ban san ku ba.' 13 Don haka sai ku lura, don baku san
rana ko sa'a ba. 14 Domin yana kama da wani mutum
da zai tafi wata kasa. Ya kira barorinsa ya ba su dukiyar
sa. 15 Ga wani ya ba shi talanti biyar, ga wani ya ba shi
biyu, ga wani kuma ya ba shi talanti daya. kowa an bashi
gwargwadon iyawarsa, sai wannan mutum ya yi tafiyar
sa 16 nan da nan sai wanda ya karbi talanti biyar ya sa
nasa a jari, ya sami ribar wasu talanti biyar. 17 Haka ma
wanda ya karbi talanti biyu ya sami ribar wasu biyu. 18
Amma bawan da ya karbi talanti dayan ya yi tafiyar sa,
ya haka rami, ya binne kudin mai gidansa. 19 To bayan
tsawon lokaci sai ubangidan barorin nan ya dawo, domin
yayi lissafin kudinsu. 20 Bawan da ya karbi talanti biyar,
ya kawo nasa da ribar wasu biyar. Yace, 'Maigida, ka bani
talanti biyar, gashi na samo ribar karin talanti biyar.' 21
Maigidansa yace masa, 'Madalla, bawa na gari mai aminci!
Ka yi aminci akan abu kadan. Zan sa ka akan abubuwa
masu yawa. Ka shiga cikin farincikin maigidanka.' 22
Bawan da ya karbi talanti biyun, ya zo yace, 'Maigida,
ka ba ni talanti biyu. Gashi kuwa na sami karin ribar
wasu biyun.' 23 Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai
bawa na gari mai aminci! Ka yi aminci akan abubuwa
kadan. Zan saka akan abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin
farincikin maigidanka.' 24 Sai bawan da ya karbi talanti
daya ya zo yace, 'Maigida, na san kai mai tsanani ne. Kana
girbi inda baka yi shuka ba, kuma kana tattarawa inda ba
ka watsa ba. 25 Na ji tsoro, don haka sai na je na boye
talantinka a rami. Duba, ga abinda yake naka.' 26 Amma

ubangidansa ya amsa yace, kai mugu malalacin bawa, ka
san cewa ni mai girbi ne inda ban shuka ba kuma ina
tattarawa inda ban zuba ba. 27 To da ba sai ka kai kudina
a banki ba, da bayan na dawo da sai in karbi abina da
riba. 28 Saboda haka ku kwace talantin daga gare shi ku
baiwa mai talanti goman nan. 29 Gama ga wanda yake
da shi za'a kara masa har ma a yalwace za'a kara bashi.
Amma ga wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a
kwace. 30 Ku jefa wannan mugun bawan marar amfani,
cikin duhu mai zurfi, inda ake kuka da cizon hakora.' 31
Sa'adda Dan mutum zai zo cikin daukakarsa da dukan
Mala'iku tare da shi, sa'annan zai zauna kursiyinsa na
daukaka. 32 A gabansa za'a tattara dukkan al'ummai,
zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda makiyayi
yake rarraba tumaki daga awaki. 33 Zai sa tumakin a
hannunsa na dama, amma awakin a hannunsa na hagu.
34 Sa'annan sarkin zai ce wa na hannun damarsa, 'Ku zo
ku da Ubana ya albarkata, ku gaji mulkin da aka shirya
maku kafin a kafa duniya. 35 Gama na ji yunwa kuka
bani abinci; Na ji kishi kuka bani ruwa; Na yi bakunci
kun bani masauki; 36 Na yi huntanci kuka tufasar dani;
Na yi ciwo kuka kula dani; Ina kurkuku kuka ziyarceni.'
37 Sa'annan masu adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji,
yaushe muka ganka kana jin yunwa muka baka abinci?
Ko kana jin kishi muka baka ruwan sha? 38 Kuma yaushe
muka ganka kana bakunci har muka baka masauki? Ko
kuma kana huntanci da muka tufatar da kai? 39 Yaushe
kuma muka ganka kana ciwo ko a kurkuku har muka
ziyarce ka?' 40 Sa'annan Sarkin zai amsa masu yace,

'Hakika Ina gaya maku, duk abinda kuka yi wa daya mafi
kakanta daga cikin 'yan'uwana a nan ni kuka yi wa.' **41**
Sa'annan zai cewa wadanda suke hannunsa na hagu, 'Ku
rabu da ni, ku la'anannu, ku tafi cikin wutar jahannama
da aka shirya wa Shaidan da aljannunsa, **(aiōnios g166,
questioned)** **42** domin ina jin yunwa baku bani abinci ba;
ina jin kishi ba ku bani ruwa ba; **43** Ina bakunci amma
baku bani masauki ba; ina huntanci, baku tufasar da ni
ba; ina ciwo kuma ina kurkuku, baku kula da ni ba.' **44**
Sa'annan suma zasu amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka
ganka kana jin yunwa, ko kishin ruwa, ko kana bakunci,
ko kana huntanci, ko ciwo, kuma a kurkuku, da bamu yi
maka hidima ba?' **45** Sa'annan zai amsa ya ce masu, 'Ina
gaya maku hakika abin da baku iya yiwa mafi karanta
daga cikin wadannan ba, ba ku yi mani ba.' **46** Wadannan
kuwa zasu tafi cikin madawwamiyar azaba amma adalai
zuwa rai madawwami." **(aiōnios g166)**

26 Yayin da Yesu ya gama fadi masu wadannan
maganganu, sai ya cewa almajiransa, **2** "Kun sani sauran
kwana biyu idin ketarewa ya zo, kuma za'a bada Dan
mutum domin a gicciye shi. **3** Sa'annan manyan firistoci
da dattawan jama'a suka taru a fadar babban firist, mai
suna Kayafa. **4** Suka shirya yadda zasu kama Yesu a boye
su kuma kashe shi. **5** Amma suna cewa, "Ba a lokacin idin
ba, domin kada tarzoma ta tashi daga cikin mutane." **6**
Sa'adda Yesu yake Baita'anya a gidan Saminu Kuturu, **7**
daidai lokacin da ya zauna a gefen teburin cin abinci, sai
wata mata ta shigo da kwalbar mai, mai tsada, ta zuba
wa Yesu a kansa. **8** Amma da almajiransa suka ga haka,

sai suka ji haushi suka ce, “Ina dalilin yin irin wannan
asara? 9 Ai da an sayar da wannan mai da kudi mai
yawa a rabawa talakawa.” 10 Amma da yake Yesu ya san
tunaninsu, sai yace masu, “Don me kuke damun matar
nan? Ta yi abu mai kyau domina. 11 Kuna da talakawa
tare da ku koyaushe, amma ni ba zan kasance da ku ba
koyaushe. 12 Don a sa'adda ta zuba man nan a jikina,
ta yi haka ne don jana'iza ta. 13 Hakika Ina gaya maku,
duk inda za ayi wannan bishara a dukan duniya, abin da
matar nan tayi za'a rika ambatar da shi don tunawa da
ita.” 14 Sai daya daga cikin sha biyun, mai suna Yahuza
Iskariyoti, ya tafi wurin manyan firistocin, 15 yace, ''Me
kuke da niyyar bani idan na mika maku shi?” Suka auna
masa azurfa talatin. 16 Daga wannan lokacin yayi ta
neman zarafi da zai bada shi a wurinsu. 17 To a rana ta
fari na idin ketarewa almajiran suka zo wurin Yesu suka
ce, ''Ina kake so mu shirya maka da zaka ci abincin idin
ketarewa?” 18 Yace, “Ku shiga cikin birnin zaku sami
wani mutum sai kuce masa, 'Mallam yace, “lokaci na ya
kusa. Zan ci idin ketarewa a gidanka, da almajiraina.”''
19 Almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su,
suka shirya abincin idin ketarewar. 20 Da yamma ta yi,
sai ya zauna domin ya ci tare da almajiransa goma sha
biyu. 21 Sa'adda suke ci, yace, “Hakika ina gaya maku,
daya daga cikin ku zai bada ni.” 22 Suka yi bakin ciki,
suka fara tambayarsa daya bayan daya, ''Na tabbata ba ni
bane ko, Ubangiji?” 23 Sai ya amsa, “Wanda ke sa hannu
tare da ni cikin kwano daya shi ne zai bada ni. 24 Dan
mutum zai tafi, kamar yadda aka rubuta akan sa. Amma

kaiton mutumin da ta wurin sa za'a bada Dan mutum!
Gwamma da ba'a haifi mutumin nan ba.” 25 Yahuza da
zai bada shi yace, “Mallam ko ni ne?” Yace masa, “Ka
fada da kanka.” 26 Yayin da suke ci, sai Yesu ya dauki
gurasa, ya sa albarka, ya karya. Ya ba almajiran yace, “Ku
karba, ku ci, wannan jiki nane.” 27 Sai ya dauki kokon
yayi godiya, Ya ba su yace, “Ku sha, dukanku. 28 “Gama
wannan jinina ne na alkawari wanda aka zubar domin
gafarar zunuban mutane da yawa. 29 Amma ina gaya
maku, ba zan kara shan ruwan inabin nan ba, sai ranar da
zan sha shi sabo tare da ku a cikin mulkin Ubana.” 30 Da
suka raira waka, sai suka ka tafi dutsen zaitun. 31 Sai Yesu
yace masu, “Dukan ku zaku yi tuntube a wannan dare
sabili da ni, gama a rubuce yake, ''Zan bugi makiyayin,
garken tumakin kuma za su watse.' 32 Amma bayan an
tashe ni, zan riga ku zuwa Galili.” 33 Amma Bitrus yace
masa, “Ko dama duka zasu fadi sabili da kai, ni kam bazan
fadi ba.” 34 Yesu yace masa, ''Hakika ina gaya maka, a
wannan daren kafin carar zakara, za ka yi musun sani na
sau uku.” 35 Bitrus yace masa, koda zan mutu tare da kai,
bazan yi musunka ba.” Sai sauran almajiran suma suka
fadi haka. 36 Sa'anna Yesu ya tafi tare da su, wurin da ake
kira Getsaimani sai yace wa almajiransa, ''Ku zauna a
nan ni kuma zan je gaba in yi addu'a.” 37 Ya dauki Bitrus
da kuma 'ya'ya biyu na Zabadi tare da shi, sai ya fara
damuwa da juyayi. 38 Sai yace masu, “Raina na cikin
damuwa sosai har ga mutuwa. Ku kasance anan kuna
tsaro tare da ni.” 39 Ya dan taka zuwa gaba kadan, sai ya
fadi a fuskarsa, yayi addu'a. Yace, “Ya Ubana, in zai yiwu,

bari kokon nan ya wuce ni. Duk da haka, ba nufina za'a bi
ba, amma naka nufin." **40** Ya koma wurin almajiran ya
same su suna barci, sai ya cewa Bitrus, "Kai, ba zaku yi
tsaro tare da ni ba koda sa'a daya? **41** Ku yi tsaro kuma,
kuyi addu'a domin kada ku fada cikin jaraba. Ruhu dai ya
yarda amma, jiki ba karfi." **42** Sai ya koma karo na biyu
yayi addu'a, Yace, "Ya Ubana, in wannan kokon ba zai
wuce ba sai na sha shi, bari nufinka ya kasance." **43** Ya
sake dawowa, ya same su suna barci, domin idanunsu sun
yi nauyi. **44** Sai ya sake barinsu ya tafi. Ya koma karo na
uku yana addu'a yana fadin kalmomi iri daya. **45** Sai Yesu
ya koma wurin almajiran yace masu, "Har yanzu barci
kuke kuna hutawa? Duba, lokaci ya kusato, kuma an bada
Dan mutum ga hannun masu zunubi. **46** Ku tashi mu
tafi. Duba, wanda zai badani ya kusato." **47** Sa'adda yana
cikin magana Yahuza, daya daga cikin sha biyun, ya zo.
Babban taro ya zo tare da shi daga wurin manyan firistoci
da dattawan jama'a. Suna rike da takubba da kulake. **48**
To mutumin da zai bada Yesu ya rigaya ya basu alama,
cewa, ''Duk wanda na sumbata, shine. Ku kama shi.'' **49**
Nan da nan ya kaiga Yesu ya ce, "Gaisuwa, Mallam!" sai
ya sumbace shi. **50** Yesu kuwa yace masa, "Aboki, kayi
abin da ya kawo ka." Sai suka iso suka sa hannuwansu
kan Yesu suka kama shi. **51** Nan take, daya daga cikin
wadanda suke tare da Yesu ya mika hannunsa, ya zare
takobinsa, ya sare wa bawan babban firist din kunne. **52**
Sai Yesu yace, masa, "Ka maida takobinka cikin kubensa,
domin duk wadanda suka dauki takobi su ma ta wurin
takobi za su hallaka. **53** Ko kana tunanin ba zan iya kiran

Ubana ba, ya kuma aiko da rundunar Mala'iku fiye da
goma sha biyu? 54 Amma to tayaya za'a cika nassi, cewa
dole wannan ya faru?'' 55 A wannan lokacin Yesu yace wa
taron, "Kun zo da takubba da kulake ku kama ni kamar
dan fashi? Ina zaune kowace rana a haikali ina koyarwa,
amma baku kama ni ba. 56 Amma duk wannan ya faru ne
don a cika abinda annabawa suka rubuta." Bayan haka sai
dukkan almajiran suka bar shi suka gudu. 57 Wadanda
suka kama Yesu, suka kai shi wurin Kayafa babban firist,
inda marubuta da duttawan jama'a suka taru. 58 Amma
Bitrus ya bi shi daga nesa, har zuwa farfajiyar babban
firist din. Ya shiga ya zauna da masu tsaro domin ya ga
abinda zai faru. 59 A wannan lokaci manyan firistoci da
duk 'yan majalisar suka fara neman shaidar karya akan
Yesu, domin su samu su kashe shi. 60 Amma ba su samu
ko daya ba, ko dayake an samu shaidun karya dayawa da
suka gabata. Amma daga baya sai wasu su biyu suka fito
61 sukace ''Wannan mutum yace zan iya rushe haikalin
Allah, in kuma gina shi cikin kwana uku.''' 62 Babban
Firist din ya tashi tsaye yace masa, "Ba zaka ce komai ba?
Wace irin shaida ce ake yi akanka?" 63 Amma Yesu yayi
shiru. Babban Firist ya ce, "Na umarce ka da sunan Allah
mai rai, ka gaya mana ko kai Almasihu ne, Dan Allah.''
64 Yesu ya amsa masa, "Ka fada da bakin ka. Amma ina
gaya maka, daga yanzu zaka ga Dan mutun na zaune a
hannun dama na iko, ya na zuwa akan gizagizai na sama."
65 Sai babban firist din ya yayyaga rigarsa, yana cewa,
"Yayi sabo! don me ku ke neman wata shaida kuma?
Duba, yanzu kun ji sabon. 66 Menene tunaninku?" Suka

amsa sukace, “Ya cancanci mutuwa.” 67 Sai suka tofa
masa yawu a fuska, suka kuma yi masa duka, suka kuma
mammare shi da tafin hannuwansu, 68 sukace, ''Ka yi
mana anabci, kai Almasihu. Wanene wanda ya dokeka. 69
To Bitrus kuwa na zaune a farfajiyar, sai wata yarinya
baiwa ta zo wurinsa tana cewa, “Kaima kana tare da Yesu
na Galili.” 70 Amma ya yi musun haka a gaban su duka,
yace, “Ban ma san abinda kike magana akai ba.” 71 Da ya
fita zuwa bakin kofa, nan ma wata yarinyar baiwa ta gan
shi tace wa wadanda suke wurin, “Wannan mutumin ma
yana tare da Yesu Banazare.” 72 Sai yayi musun haka
kuma, har da rantsuwa, yace, “Ban san mutumin nan
ba.” 73 Bayan dan lokaci kadan wadanda suke a tsaye
suka zo wurin Bitrus suka ce masa, “Hakika kai daya daga
cikin su ne, gama harshen ka ya tonaka.” 74 Sai ya fara
rantsuwa irin ta la'ana, yana cewa, ''Ban san wannan
mutumin ba,” nan da nan zakara yayi cara. 75 Bitrus ya
tuna da maganar da Yesu ya fada, “Kafin carar zakara
zaka yi musun sani na sau uku.” Sai ya fita waje yayi kuka
mai zafi.''

27 Da gari ya waye, duk manyan firistoci da dattawan
jama'a suka shirya yadda zasu kulla makirci domin su
kashe shi. 2 Suka daure shi, suka mika shi ga gwamna
Bilatus. 3 Sa'adda Yahuza, wanda ya bashe shi, ya ga an
zartarwa Yesu hukuncin kisa, ya nemi tuba ya kuma mayar
da azurfar talatin ga manyan firistocin da dattawan, 4
yace, “Na yi zunubi ta wurin cin amanar mara laifi.”
Amma sukace, “Ina ruwan mu? Ka ji da shi da kanka?” 5
Sai ya jefar da kwandalolin azurfar a kasa cikin haikalin

ya kuma bar su, ya tafi ya rataye kansa. 6 Sai babban firist
ya dauki kwandalolin azurfar ya ce, “Ba daidai bane bisa
ga shari'a musa wannan cikin ma'aji, saboda kudin jini
ne.” 7 Sai suka tattauna al'amarin a tsakanin su, kudin
kuma suka sayi filin maginin tukwane domin makabatar
baki. 8 Dalilin wannan ne ake kiran wurin, “Filin jini” har
yau. 9 Sai abin da aka fada ta bakin annabi Irmiya ya
cika, cewa, “Suka dauki tsabar azurfa talatin na farashin
da mutanen Isra'ila suka sa a kansa, 10 suka bayar domin
sayen filin mai tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce
ni.” 11 Sai Yesu ya tsaya a gaban gwamna, gwamna ya
kuma tambaye shi, “Kai sarkin Yahudawa ne?” Yesu ya
amsa, “Haka ka fada.” 12 Amma da manyan firistocin da
dattawan suka zarge shi, bai ce komai ba. 13 Sai Bilatus
yace masa, “Baka ji dukan zarge-zargen da ake yi maka
ba?” 14 Amma bai ce masa ko kalma guda ba, sai gwamna
yayi matukar mamaki. 15 To lokacin bikin idi, al'adar
gwamna ne ya saki mutum guda wanda jama'a suka zaba.
16 A wannan lokacin suna da wani sanannen dan kurkuku
mai suna Barabbas. 17 To da suka tattaru, sai Bilatus
yace masu, “Wa kuke so a sakar maku? Barabbas, ko Yesu
wanda ake kira Almasihu?” 18 Saboda ya san sun kawo
shi ne domin kishi. 19 Da yake zaune a kujerar shari'a,
matarsa ta aika masa cewa, “Ka fita sha'anin mutumin
nan marar laifi. Saboda na sha wahala sosai a yau cikin
mafarki saboda shi.” 20 A lokacin nan manyan firistoci da
dattawa suka rinjayi ra'ayin jama'a suce a sakar masu da
Barabbas, a kashe Yesu. 21 Sai gwamna ya tambayesu,
“Wa kuke so a sakar maku?” Sukace, “Barabbas.” 22

Bilatus yace masu, “Me zan yi da Yesu wanda ake kira
Almasihu?” Sai duka suka amsa, “A gicciye shi.” 23 Sai
yace, “Don me, wane laifi ya aikata?” Amma suka amsa
da babbar murya, “A gicciye shi” 24 Amma da Bilatus
ya ga ba zai iya komai ba don hargitsi zai iya barkewa,
ya dauki ruwa ya wanke hannuwansa a gaban jama'a,
yace, “Ba ni da laifi ga jinin mutumin nan marar laifi.
Ku yi abin da kuka ga dama.” 25 Duka mutanen sukace,
“Bari jininsa ya kasance a kan mu da 'ya'yan mu.” 26 Sai
ya sakar masu da Barabbas amma yayi wa Yesu bulala
ya mika shi garesu domin su gicciye shi. 27 Sai sojojin
gwamna suka dauki Yesu zuwa farfajiya suka kuma tara
dukan rundunar sojoji. 28 Suka yi masa tumbur sa'annan
suka sa masa jar alkyabba. 29 Sai suka yi masa rawanin
kaya suka sa a kansa, suka kuma bashi sanda a hannunsa
na dama. Suka rusuna a gabansa suna masa ba'a, suna
cewa, “Ranka ya dade, Sarkin Yahudawa!” 30 Suka kuma
tofa masa yawu, suka kwace sandar suka buga masa a ka.
31 Bayan sun gama masa ba'a, suka cire masa alkyabbar
suka sa masa kayansa, suka jagorance shi zuwa wurin da
za a gicciye shi. 32 Da suka fito waje, sai suka iske wani
Bakurame mai suna Saminu, wanda suka tilasta ya tafi
tare dasu domin ya dauki gicciyen. 33 Suka iso wani wuri
da ake kira Golgotta, wanda ke nufin,”Wurin kwalluwa.”
34 Suka bashi ruwan inabi da aka gauraya da wani abu
mai daci. Amma da ya 'dan-'dana shi sai ya ki sha. 35
Bayan da suka gicciye shi, suka kada kuri'a a kan rigarsa.
36 Suka kuma zauna suna kallonsa. 37 A sama da kansa
suka sa abinda ake tuhumarsa da ita a rubuce, “Wannan

shine sarkin Yahudawa.” **38** An gicciye shi da 'yanfashi
guda biyu, daya ta damansa dayan kuma ta hagunsa. **39**
Wadanda suke wucewa suna zaginsa, suna girgiza kai, **40**
suna kuma cewa, “Kai da kace zaka rushe haikali ka kuma
gina shi a kwana uku, ka ceci kanka mana! In dai kai Dan
Allah ne, ka sauko daga gicciyen!” **41** Ta haka ma manyan
firistocin suka rika yi masa ba'a, tare da marubuta da
shugabannin, suna cewa, **42** “Ya ceci wasu amma ya kasa
ceton kansa. Shi ne sarkin Isra'ila. Ya sauko mana daga
kan gicciyen, sai mu ba da gaskiya gareshi. **43** Tun da
ya yarda da Allah. Bari Allahn ya cece shi mana, saboda
yace, “Ni dan Allah ne.” **44** Hakan nan ma 'yanfashin
guda biyu da aka gicciye su tare suka zage shi. **45** To tun
da tsakar rana sai duhu ya rufe kasar gaba daya har karfe
uku na yamma. **46** Wajen karfe uku, Yesu ya tada murya
mai karfi yace, “Eli, Eli lama sabaktani?” wanda ke nufin,
“Allahna, Allahna, don me ka yashe ni?” **47** Da wadanda
suke tsaye kusa suka ji haka, sai sukace, “Yana kiran
Iliya.” **48** Nan take wani ya ruga da gudu ya dauki soso ya
tsoma cikin ruwan inabi mai tsami ya soka kan sandar
kara ya mika masa ya sha. **49** Sai sauran sukace, “Rabu da
shi mu gani ko Iliya zai zo ya cece shi.” **50** Sai Yesu ya
ta da murya mai karfi yayi kuka sai ya saki ruhunsa. **51**
Sai labullen haikali ya yage gida biyu daga sama zuwa
kasa. Kasa kuma ta girgiza, duwatsu suka farfashe. **52**
Kaburbura suka bude, tsarkaka kuwa wadanda suke barci
da yawa suka tashi. **53** Suka fito daga kaburbura bayan
tashinsa, suka shiga birni mai tsarki suka bayyana ga
mutane da yawa. **54** Da hafsan sojan da wadanda suke

kallon Yesu suka ga girgizar kasar da abinda ya faru, suka
ji tsoro kwarai sukace, “Hakika wannan Dan Allah ne” 55
Mata dayawa da suka bi Yesu daga Galili domin su lura da
shi suka tsaya suna kallo daga nesa. 56 A cikin su akwai
Maryamu Magadaliya, Maryamu uwar Yesu da Yusufu,
da uwar 'ya'yan Zabadi. 57 Da yamma sai wani attajiri
mutumin Armatiya ya zo, mai suna Yusufu wanda shi ma
almajirin Yesu ne. 58 Ya je wurin Bilatus ya roka a bashi
jikin Yesu. Sai Bilatus ya umarta a bashi. 59 Yusufu ya
dauki jikin, ya rufe shi da likafani mai tsabta, 60 sai ya sa
shi a cikin sabon kabarinsa da ya sassaka cikin dutse. Sai
ya mirgina babban dutse a bakin kofar kabarin ya tafi.
61 Maryamu Magadaliya da dayan Maryamun suna nan
zaune akasin kabarin. 62 Washegari, wato bayan ranar
Shiri, Sai manyan firistoci da Farisawa suka taru tare
da Bilatus. 63 Sukace, “Mai gida, mun tuna lokacin da
mayaudarin nan yake da rai, yace, “Bayan kwana uku zan
tashi.” 64 Saboda haka, ka bada umarni a tsare kabarin na
kwana uku. In ba haka ba almajiransa zasu zo su sace shi,
kuma su ce wa mutane, “Ya tashi daga mattatu.” Kuma
yaudarar karshe zata fi ta farko muni.” 65 Bilatus yace
masu, “Ku dauki masu tsaro. Kuyi tsaro iyakar karfin ku.”
66 Sai suka tafi suka tsare kabarin, suka hatimce dutsen,
suka sa masu tsaro.

28 Da daddare ranar Asabaci, rana ta fari ga mako ta
fara gabatowa, Maryamu Magadaliya da daya Maryamun
suka zo don su ziyarci kabarin. 2 Sai aka yi girgizar kasa
mai karfi, saboda mala'ikan Ubangiji ya sauko daga sama
ya kuma murgine dutsen ya zauna a kai. 3 Kamanninsa

kamar walkiya, tufafinsa kuma fari fat kamar suno. 4
Masu tsaron suka razana don tsoro suka zama kamar
matattun mutane. 5 Mala'ikan ya yi wa matan magana
cewa, “Kada ku ji tsoro, nasan kuna neman Yesu wanda
aka gicciye. 6 Baya nan, amma ya tashi kamar yadda ya
fada. Ku zo ku ga wurin da aka kwantar da shi. 7 Ku
hanzarta ku gaya wa almajiransa, 'Ya tashi daga matattu.
Duba, ya tafi Galili, can zaku same shi.' Gashi ni kuwa na
fada maku.” 8 Matan suka yi hanzari suka bar kabarin da
tsoro da murna, suka ruga domin su sanar wa almajiransa.
9 Sai ga Yesu ya tare su, yace masu, “A gaishe ku.” Sai
matan suka kama kafar sa, suka kuma yi masa sujada. 10
Sai Yesu yace masu, “Kada ku ji tsoro. Ku je ku fada wa
'yan'uwana su je Galili. Can zasu ganni.” 11 Sa'adda matan
suke tafiya, sai wadansu masu tsaro suka shiga gari suka
fada wa Shugabanin Firistoci dukan abin da ya faru. 12
Firistocin suka hadu da dattawa suka tattauna al'amarin,
sai suka bada kudi masu yawa ga sojojin 13 Sukace masu,
“Ku gaya wa sauran cewa, “Almajiran Yesu sun zo da
daddare sun sace gangar jikinsa lokacin da muke barci.”
14 Idan wannan rahoto ya isa wurin gwamna, za mu
lallashe shi mu ja hankalinsa mu raba ku da damuwa.” 15
Sai sojojin suka karbi kudin suka yi abinda aka umarcesu.
Wannan rahoto ya bazu a tsakanin Yahudawa, ya ci gaba
har zuwa yau. 16 Amma almajiran sha daya suka tafi
Galili, kan dutsen da Yesu ya umarcesu. 17 Da suka gan
shi, suka yi masa sujada, amma wadansu suka yi shakka.
18 Yesu ya zo wurin su ya yi masu magana, yace, “Dukan
iko dake sama da kasa an ba ni. 19 Sai kuje ku almajirantar

da dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin sunan
Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki. 20 Ku koya masu
su kiyaye dukan abin da na umarce ku. Duba, ni kuma
kullum ina tare da ku har karshen zamani." (aiōn g165)

Markus

1 Wannan itace farkon bisharar Yesu Almasihu, Dan
Allah. **2** kamar yadda aka rubuta cikin littafin annabi
Ishaya. Duba, ina aika manzona, a gabanka, wanda zai
shirya maka hanya. **3** Akwai murya mai kira a jeji, tana
cewa ka shirya hanyar Ubangiji. ka daidaita ta. **4** Yahaya
ya zo, yana baptisma acikin jeji yana wa'azin tuba, domin
gafarar zunubai. **5** Dukan kasar Yahudiya da mutanen
Urshalima suka zo wurin sa, a ka kuma yi masu baptisma
a kogin urdun. suna furta zunubansu. **6** Yahaya yana saye
da tufa ta gashin rakumi, yana kuma da damara ta fata a
kugunsa, abincinsa fara ce da zuma. **7** Yana wa'azi, ya ce
“akwai mai zuwa a bayana wanda ya ke da iko fiye da
ni. wanda ko maballin takalminsa ban isa in kwance ba.
8 Ni ina yi maku baptisma da ruwa, amma mai zuwa a
bayana zai yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki''. **9** Sai
ya kasance a kwanakin nan Yesu ya zo daga Nazarat ta
Galili, sai Yahaya ya yi masa baptisma a kogin urdun. **10**
Sa'adda Yesu ya fito daga ruwan, sai sama ta bude, sai
Ruhu ya sauko a bisansa da kamanin kurciya. **11** Sai wata
murya ta zo daga sama, tana cewa, “Kai kaunataccen
Dana ne. zuciyata ta na murna da kai kwarai''. **12** Sai
Ruhu ya iza shi zuwa jeji. **13** Yana a jeji kwana arba'in,
Shaidan yana jarabtar sa. Yana cikin jeji da dabobi, sai
malaiku su ka yi masa hidima. **14** Bayan da aka kama
Yahaya, Yesu ya shiga kasar Galili yana wa'azin bisharar
Allah. **15** Yana cewa, “Lokaci ya yi, gama mulkin Allah ya
kusato. Ku tuba ku bada gaskiya ga bishara”. **16** Sa'adda
ya ke wucewa a gefen takun Galili, sai ya ga Saminu da

Andarawus, dan'uwansa suna jefa taru a teku, domin su
masunta ne. 17 Yesu ya ce masu ku zo, ku biyo ni, ni
kuwa sai in maisheku masuntan mutane". 18 Nan da
nan suka bar tarun su, suka bi shi. 19 Sa'adda Yesu ya
yi tafiya kadan, sai ya ga Yakubu dan Zabadi da Yahaya
dan'uwansa; suna gyaran tarunsu a jirgin ruwa. 20 Sai
ya kira su, su kuwa suka bar mahaifinsu Zabadi a jirgin
ruwan da ma'aikatansu, sai su ka bi shi. 21 Da su ka shigo
cikin kafanahum, a ranar asabar, Yesu ya shiga majami'a
ya koya masu. 22 Su ka yi mamakin koyarwarsa, domin ya
na koya masu da iko ba kamar marubuta ba. 23 A nan
cikin majami'a akwai wani mutum mai kazamin ruhu,
sai ya yi ihu da karfi. 24 Yana cewa Ina ruwan mu da
kai, Yesu Banazarat? Ka zo ne domin ka halakar da mu?
Na san wanene kai. Kai ne Mai Tsarki na Allah". 25 Sai
Yesu ya tsauta wa kazamin ruhun ya ce, "Ka yi shiru ka
fita daga cikinsa". 26 Bayan da kazamin ruhun ya buga
shi kasa, sai kazamin ruhun ya yi ihu sa'annan ya fita
daga jikinsa. 27 Sai dukan mutanen su ka yi mamaki
kwarai, suna tambayar junansu menene wannan? wace
sabuwar koyarwa ce da iko haka? har yana umartar
kazaman ruhohi suna kuwa yi masa biyayya!" 28 Nan da
nan labarinsa ya bazu ko'ina a dukkan kewayen kasar
Galili. 29 Bayan da suka bar majami'a, sai su ka shiga
gidan Saminu da Andarawus, suna kuma tare da Yakubu
da Yahaya. 30 Surikar Saminu tana kwance ba lafiya tana
fama da zazzabi. Sai suka gaya wa Yesu game da ita. 31 Sai
ya zo, ya kama hannunta, ya daga ta, sai zazzabin ya sake
ta, ta fara yi masu hidima. 32 Da yamman nan, bayan da

rana ta fadi, sai su ka kawo masa dukan marasa lafiya da
masu fama da aljanu. 33 Dukan mutanen garin su ka taru
a bakin kofa. 34 ya warkar da masu ciwo da yawa da masu
chututtuka iri-iri, ya kuma fitar da bakaken aljanu, amma
bai yarda aljanun su yi magana ba domin sun san shi. 35
Ya tashi da sassafe, tun da sauran dare, ya tafi wurin da
ba kowa, a can ya yi add'ua. 36 Saminu da wandanda suke
tare da shi suka neme shi. 37 Suka sa me shi, sai su ka ce
masa, "kowa yana nemanka". 38 Ya ce, bari mu tafi wani
wuri, zuwa wadansu garuruwan da ke kewaye, Saboda in
yi wa'azi a can kuma. Wannan shi yasa na zo nan''. 39 Ya
tafi dukan kasar Galili, yana wa'azi a majimi'un su yana
kuma fitar da aljanu. 40 Wani kuturu ya zo wurinsa. Yana
rokonsa, ya durkusa. Ya ce masa, "in ka yarda kana iya
warkar da ni. 41 Sai ya yi juyayi, Yesu ya mi ka hannun sa
ya ta ba shi ya na ce masa "Na yarda. Ka sarkaka". 42 Nan
da nan kuturtar ta barshi, ya kuma sa mu tsarkakewa.
43 Yesu ya yi masa gargadi sosai, ya salame shi. 44 Ya
ce masa "ka tabbata fa kada ka gayawa kowa, amma ka
tafi ka nuna kanka ga firist, sai ka je ka yi hadaya domin
tsarkakewa kamar yadda Musa ya umurta, domin shaida.
45 Amma da ya fita sai ya fara gaya wa kowa, ya baza
maganar a ko'ina, har Yesu bai iya tafiya a sake a garin
ba. Ya tafi ya tsaya a wuraren da ba kowa, mutane kuwa
su ka zo wurinsa daga ko'ina.

2 Da ya dawo Kafarnahum bayan yan kwanaki kadan, aka
ji cewa yana gida. 2 Da yawa suka taru a can, ba wuri har
kofa, sai Yesu ya yi masu magana. 3 Sai wadansu mutane
su ka zo wurinsa dauke da wuni mutum shanyayye,

mutane hudu na dauke da shi. 4 Lokacin da ba su iya zuwa
kusa da shi ba domin yawan jama'a, sai su ka daye jinkar
dakin daidai da inda ya ke. Bayan da suka huda ramin
suka saukar da gado wanda shanyayyen ke kwance a kai.
5 Da ganin bangaskiyarsu, Yesu ya ce wa shanyayyen
mutumin, “Da, an gafarta maka zunuban ka”. 6 Amma
wadansu marubuta da ke zaune a nan, suka yi tunani
aransu. 7 Yaya wannan mutum zai yi magana haka? Ya
yi sabo! wa ke iya gafarta zunubi “sai Allah kadai?” 8
Nan da nan Yesu ya sani a ruhunsa, abinda suke tunani a
tsakaninsu. Ya ce masu, “Me ya sa kuke tunanin wannan a
zuciyarku? 9 Me yafi sauki a cewa shanyayyen mutumin,
'An gafarta maka zunuban ka' ko kwa a ce masa, 'tashi,
ka dauki shinfidarka, ka yi tafiyarka'? 10 Amma domin
ku san cewa Dan mutum na da ikon gafarta zunubi a
duniya, ya ce wa shanyayyen, 11 ''Na ce maka, tashi, dauki
tabarmanka, ka tafi gidan ka.” 12 Sai nan da nan ya tashi
ya dauki tabarmarsa, ya fita gidan a gabansu, dukansu su
ka yi mamaki, su ka girmama Allah, ''suka ce ba mu taba
ganin abu irin wannan ba.” 13 Ya sake fita gefen tafki,
dukan taron jama'a suka zo wurinsa, sai ya koya masu. 14
Sa'adda ya na wucewa, ya ga Levi dan Halfa yana zaune
a wurin karbar haraji, sai ya ce masa, “Ka biyo ni.” Ya
tashi, ya bi shi. 15 Sa'adda Yesu ya shiga gidan Levi yana
cin abinci, masu karbar haraji da masu zunubi da yawa su
ka zo wurinsa da almajiransa, jama'a masu yawan gaske
suka ka bi shi. 16 Da Marubuta wadanda su ke Farisawa,
sun ga cewa Yesu na cin abinci da masu zunubi da masu
karbar haraji, sai su ka ce wa almajiransa, “Me ya sa ya ke

ci da masu karbar haraji da mutane masu zunubi?" **17** Da
Yesu ya ji wannan ya ce masu, "Mutane wadanda ke da
lafiya a jiki ba su bukatar likita; sai dai ko marasa lafiya
ke bukatarsa. Ban zo domin in kira mutane masu a dalci
ba, amma mutane masu zunubi." **18** Almajiran Yahaya da
Farisawa suna azumi, sai wadansu mutane suka zo suka
ce, "Don me almajiran Yahaya da almajiran Farisawa na
azumi amma na ka almajiran ba su yi?" **19** Sai Yesu yace
masu, "Abokan ango, za su yi azumi sa'adda ango yake
tare da su? muddin suna tare da ango ba za su yi azumi
ba. **20** Amma kwanaki za su zo da za a dauki angon daga
gare su, a wadancan kwanakin ne, za su yi azumi. **21** Babu
wanda zai dinka sabuwar riga ya hada ta da tsohuwar
riga, sai rigar ta yage, kuma ta yi mummunar yagewa. **22**
Babu wanda zai sa sabon ruwan inabi a cikin tsohuwar
salka, ai sai salkar ta fashe kuma ruwan inabin ya zube.
duka biyu ruwan inabin da salkar arasa su. A maimakon
haka, sai ka sanya sabon ruwan inabi cikin sabuwar
salka." **23** A ranar asabar Yesu ya tafi cikin gonakin hatsi,
sai almajiransa su ka fara zagar hatsi, **24** Sai Farisawa su
ka ce masa, "Duba, don me suke yin abin da bai dace a yi
ranar Asabar ba?" **25** Yace masu, Ba ku karanta ba abinda
Dauda ya yi sa'adda yake jin yunwa, shi da mutanen da
ke tare da shi? **26** Yadda ya shiga gidan Ubangiji, sa'adda
Abiyata ya ke babban firist, ya ci gurasa da ke ta firist
wadda bai dace wani ya ci ba sai Firistoci. Har kuma ya
ba wadanda ke tare da shi." **27** Yesu yace, "Asabar an yi ta
don mutum ne, ba a yi mutum don Asabar ba. **28** Saboda
haka, Dan Mutum Ubangiji ne, har da na Asabar."

3 Sai kuma ya sake tafiya cikin Majami'a sai ga wani
Mutum mai shanyayyen hannu. **2** Wadansu mutane
suna kallonsa sosai, su gani ko zai warkar da shi a ranar
Asabar. don su zarge shi. **3** Yesu ya ce wa mai shanyayyen
hanun “Ka tashi ka tsaya a tsakiyar kowa.” **4** Sai ya ce wa
mutane, “Ya dace a yi abu mai kyau aranar Asabar ko a yi
mugunta; a ceci rai, ko a yi kisa? “Amma suka yi shiru.
5 Sai ya dube su cikin fushi, yana bakin ciki da taurin
zuciyar su, ya ce wa mutumin ka mikar da hanunka, sai
ya mikar da hanunsa Yesu kuwa ya warkar da shi. **6**
Sai Farisiyawa suka fita da sauri zuwa wurin mutanen
Hirudus suka shirya yadda za su kashe shi. **7** Sai Yesu
da almajiransa, suka tafi bakin teku. sai mutane dayawa
suka bi shi, daga Galili da Yahudiya **8** Daga Urushalima
da Edom gaba da Urdun da kewayan Taya da Sidon, da
baban taro, ya ji abinda yake yi. suka zo wurinsa. **9** Ya
tambayi almajiransa su shirya masa karamin jirgin ruwa
domin yawan mutane, domin kada su murkushe shi. **10**
Ya warkar da mutane da yawa, yadda duk wadanda suke
da cuttutuka suna kokari su taba shi. **11** Duk sa'adda
kazaman ruhohin suka ganshi, sai su durkusa a gabansa
su yi ihu da karfi su ce, kai Dan Allah ne.” **12** Ya umarce
su da karfi kada su sa a san shi. **13** Ya hau saman dutsen,
ya kira wadanda yake bukar su, su zo wurinsa. **14** Ya zabi
guda goma sha biyu (ya kira su manzanni). Wadanda zasu
kasance tare da shi, ya kuma aike su, su yi wa, azi, **15** Ya
kuma basu Ikon fitar da aljanu. **16** Ya zabi guda goma sha
biyu wato Saminu kuma yaba shi suna Bitrus. **17** Yakubu
dan Zabadi da Yahaya dan-uwan Yakubu wanda ya basu

sunan Buwanarjis watau 'ya'yan tsawa, 18 da Andarawus
da Filibus da Bartalamawus da Matta da Toma da Yakubu
dan Halfa, da Taddawus da Saminu Ba-kananiye, 19 da
Yahuza Iskariyoti wanda zai bashe shi. 20 Sa'adda ya
shiga gida, Taron kuwa ya sake haduwa, har ya hana su
cin abinci, 21 Da iyalansa suka ji haka, sai suka fito sun
kamo shi, saboda sun ce, "Ai, baya cikin hankalinsa "
22 Marubutan da suka zo daga Urushalima suka ce "Ai
Ba'alzabuba ne ya hau shi, da ikon sarkin aljannu kuma
yake fitar da aljannu." 23 Yesu ya kirawo su wurinsa
ya ce da su cikin misalai, "Yaya shaidan zai iya fitar da
shaidan? 24 idan mulki ya rabu gida biyu ba zai tsayawa
ba. 25 Haka in gida ya rabu kashi biyu, gaba da kansa
bai zai tsaya ba. 26 Shaidan kuma in ya tayar wa kansa
ya rabu, ba zai iya tsayawa ba, gama karshen sa ya zo
kenan. 27 Amma ba mai iya shiga gidan kakkarfan mutum
ya kwace kayansa, ba tare da ya fara daure kakkarfan
mutumin ba, sa'an nan kuma ya kwashe kayan gidansa.
28 Hakika, ina gaya maku, dukan zunuban da mutane suka
yi za a gafarta masu, da kowane irin sabon da suka furta,
29 amma fa duk wanda yayi sabon Ruhun Mai Tsarki baza
a gafarta masa ba ko kadan, ya zama mai zunubi har
abada." **(aiōn g165, aiōnios g166)** 30 "Yesu ya fadi wadannan
abubuwa domin suna cewa yana da ba kazamin ruhu," 31
Sa'an nan uwatasa, da "Yan'uwansa suka zo suna tsaye a
waje. sai suka aika masa, suna kuma umurtar sa ya zo. 32
Taro kuwa na zaune kewaye da shi, sai suka yi magana da
shi da cewa, ga uwarka da yan-uwanka suna nan a waje,
suna nemanka." 33 Ya amsa masu, "Dacewa su wanene

uwa-ta da “yan'uwa na? “ 34 Sai ya waiwayi wadanda
suke zaune kewaye da shi, yace, “Ga uwa-ta da yan-uwana
anan! 35 Gama duk wanda ke yin abin da Allah yake so,
shine dan'uwana da yar, uwata, da kuma uwa-ta.”
4 Ya kuma fara koyarwa a bakin teku. Akwai babban taro
kewaye da shi, sai ya shiga cikin jirgin ruwa a cikin tekun,
ya kuwa zauna. Duk taron kuwa na kan tudu a bakin
tekun. 2 Ya koya masu abubuwa da yawa da misalai, a
cikin koyawarsa ya ce masu, 3 “ku saurara! wani mai
shuka ya tafi shuka. 4 Yana cikin yafa iri, sai wadansu iri
suka fadi a kan hanya, tsuntsaye kuma suka zo suka tsince
su. 5 Wadansu kuma suka fadi a kan dutse inda ba kasa
dayawa. Nan da nan kuwa suka tsiro saboda rashin zurfin
kasa. 6 Da rana fa ta daga, sai suka yankwane da yake ba
su da saiwa sosai, sai suka bushe. 7 Wadansu kuma suka
fadi cikin kayayuwa su ka yi girma sai kayayuwan suka
shake su, ba su yi tsaba ba. 8 Wadansu kuma suka fadi a
kasa mai kyau, suka yi yabanya, suka yi tsaba, suka yi
girma, wadansu ribi talattin wadansu sittin, wadansu
kuma dari”. 9 Sai ya ce, Duk mai kunnen ji, ya ji,” 10
Sa'adda Yesu yake shi kadai, wadanda suke kusa dashi
tare da sha biyun suka tambaye shi ma'anar misalan.
11 Sai ya ce masu, “ku an yardar maku, ku san asirin
mulkin Allah, amma ga wadanda ba su cikinku, komai
sai a cikin Misalai, 12 don gani da ido sun gani, amma
ba su gane ba. ji kuma, sun ji, amma ba su fahimta
ba, don kada su juyo a gafarta masu,” 13 Ya ce masu,
“Ashe, ba ku fahimci wannan misalin ba? yaushe za ku
fahimci sauran? 14 Mai shukan nan fa maganar Allah

yake shukawa. 15 Wadanda suka fadi a hanyar kuwa, su
ne kwatancin wadanda. a aka shuka mganar a zuciyarsu,
Da suka ji, nan da nan sai shaidan ya zo ya dauke Maganar
da aka shuka a zuciyarsu. 16 Haka kuma wadanda aka
shuka a wuri mai duwatsu, sune wadanda da zarar sun ji
Maganar sai su karba da farin ciki. 17 Su kuwa basu da
tushe, ba su da karfi, idan kunci ko tsanani ya zo saboda
kalmar, nan da nan sai su yi tuntube. 18 Wadansu kuma
su ne kwatacin wadanda suka fadi cikin kayayuwa, sune
wadanda suka ji Maganar, 19 amma abubuwan duniya,
da rudin dukiya da kuma kwadayin wadansu abubuwa,
sukan shiga su shake Maganar, har ta zama marar amfani.
(aiōn g165) 20 Wadanda aka shuka a kasa mai kyau kuwa,
sune kwatancin wadanda suke jin Maganar, su karba, su
kuma yin amfani da ita wadansu ribi talatin, wadansu
sittin, wadansu dari." 21 ya ce masu, "Shin, ana kawo
fitila a cikin gida don a rufe ta da kwando ko a ajiye ta a
karkashin gado? ku kan kawo ta ne don ku dora ta a kan
madorinta. 22 Ba abin da yake boye, da baza a sani ba ko
kuma ba abinda ke asirce da bazaya bayyana a fili ba. 23
Bari mai kunnen ji, ya ji!'' 24 Sai ya ce masu, ku mai da
hankali a kan abin da kuka ji, Mudun da ka auna, da shi
za a auna maka, har ma a kara maka. 25 Domin mai abu
akan karawa, marar abu kuma za a karba daga wurinsa a
kuma karawa mai shi." 26 Sai ya ce, "Mulkin Allah kamar
mutum yake mai yafa iri a kasa. 27 A kwana a tashi har
irin ya tsiro, ya girma bai kuwa san ta yaya aka yi ba.
28 Kasa da kanta, takan ba da amfani, tsiro shine ne na
farko, 29 Sai kai, sa'anan sai kwaya mai kwari. Sa, adda

amfani ya nuna, sai ya sa lauje ya yanke nan da nan,
wato kaka ta yi kenan." 30 Ya kuma ce, "Da me za mu
kwatanta Mulki Allah? ko kuwa da wane misali za mu
misalta shi? 31 Kamar kwayar zarra yake wadda, in an
shuka ta, ko da yake ita ce mafi kankanta cikin kwayoyi a
duniya. 32 Duk da haka in an shuka ta, sai ta yi girma
fiye da duk sauran ita-tuwan da ke a jeji tayi manyan
rassa, har tsuntsaye su iya yin sheka arassanta." 33 Da
misalai da yawa, irin wadannan ya yi masu Magana, dadai
gwargwadon ganewarsu, 34 ba ya fada masu kome sai
da misali, amma a kebe, yakan bayyana wa almajiransa
dukan abu. 35 A ranan nan da yama ta yi yace masu "Mu
haye wancan ketaren." 36 Sai suka bar taron, suka tafi
tare da shi acikin cikin jirgin. wadansu jirage kuma na
tare da shi. 37 Sai babban hadari da iska mai karfi ya taso,
rakuman ruwa kuma na ta girgizawa cikin jirgin, har
jirgin ya cika. 38 Yesu kuwa na daga karshen bayan jirgin
a kan kujera, yana barci, sai suka tashe shi, suka ce masa
"Malam za mu hallaka ba ka kula ba?" 39 Sai ya farka, ya
tsawata wa Iskar. Ya kuma ce wa ruwan tekun, "Ka natsu!
ka yi shiru!" Sai Iskar ta kwanta, wurin duk ya yi shiru.
40 Ya ce masu, "Don me kuka firgita haka? Har yanzu
baku da bangaskiya ne?" 41 Sai suka tsorata kwarai suka
ce wa juna, "wanene wannan kuma, wanda har Iska da
teku ma suke yi masa biyayya?"

5 Da su ka zo daya ketaren tekun, wanda ya ke cikin
yankin Garasinawa. 2 Sa'adda Yesu ya sauko daga cikin
jirgin ruwan sai wani mutum mai aljanu ya fito daga cikin
kaburbura ya tarbe shi. 3 Mutumin yana zama a cikin

kaburbura. An daure shi da sarkoki da mari 4 An daure
shi da sarkoki da mari sau da yawa, amma ya tsuntsunke
sarkoki da marin. har ma ba wanda zai iya daure shi
kuma. 5 Dare da rana a cikin kabarbarun da duwatsu
mutumin ya na ihu ya na yaiyage jikinsa da duwatsu masu
kaifi. 6 Sa'adda ya hango Yesu daga nesa, sai ya tarbi Yesu
ya durkusa a gabansa. 7 Ya tada muryarsa da karfi ya ce,
ina ruwa na da kai? Yesu Dan Allah Madaukaki Ina rokon
ka da sunan Allah kada ka bani wahala, 8 Gama Yesu ya
ce masa kai aljani ka fito daga cikinsa." 9 Ya tambaye shi,
"Yaya sunanka? Ya ce suna na tari gama muna da yawa.
10 Ya yi ta rokonsa kada ya raba su da wannan yankin
kasar. 11 Akwai babban garken aladu a wurin suna kiwo a
gindin tsauni. 12 Sai suka roke shi ya bar su su shiga cikin
wadannan aladun. 13 Shi kuma ya yardar masu. Aljanun
suka fita suka shiga cikin aladun su kimanin dubu biyu.
Aladun dubu biyu suka gangaro daga gindin tsaunin suka
fada cikin ruwa. 14 Mutanen da ke kiwon aladun su ka
shiga cikin gari da kewaye suka bada labarin abin da ya
faru. Mutane da yawa suka je su ga abin da ya faru 15
Sai suka zo wurin Yesu suka ga mutumin mai aljanun a
zaune, cikin hankalinsa, saye da tufafi, sai suka tsorata.
16 Wadanda suka zo su ka ga abin da ya faru da mutumin
mai aljanun, suka je suka fada wa mutane abin da suka
gani game da aladun. 17 Mutanen suka roke shi ya fita
daga yankin kasarsu. 18 Shi mutumin da aljanu ke iko da
shi, sa'adda ya ga Yesu zai shiga cikin jirgin ruwa ya tafi,
ya roki Yesu da ya bi shi. 19 Amma Yesu bai yarda masa
ba. Ya ce masa ka tafi gidanku, wurin mutanenka ka gaya

ma su alherin da Ubangiji ya yi maka. 20 Mutumin ya
shiga cikin Dikafolis yana shaidar babban abin da Yesu ya
yi masa, dukansu suka cika da mamaki. 21 Sa'adda Yesu
ya sake ketaren kogin zuwa daya gefen, acikin jirgin, sai
taron jama'a suka keweye shi, a gefen tekun. 22 Sai wani
daya daga cikin shugabannin Majami'a mai suna Yayirus,
ya zo, wurinsa sa'adda ya ganshi ya durkusa a gabansa.
23 Ya yi ta rokonsa, yana cewa, "Diya ta ba ta da lafiya har
ma ta kusa mutuwa. Ina rokonka mu je gida na ka dora
ma ta hannu domin ta warke. ta rayu." 24 Sai ya tafi tare
da shi, babban taro suka biyo shi har ma suna matse shi.
25 Akwai wata mace wadda ta ke zubar jini ta kai tsawon
shekara goma sha biyu. 26 Ta sha wahala kwarai da gaske
ta je wurin likitoci da yawa ta kashe kudi sosai, amma ba
ta warke ba abin ma sai karuwa ya ke yi. 27 Ta ji labarin
Yesu. Sai ta biyo bayansa yana tafiya cikin taro, ta taba
habar rigarsa. 28 Domin ta ce "Idan dai na taba ko da
habar rigarsa zan warke." 29 Da dai ta taba shi sai zubar
jinin ta ta tsaya, ta ji a jikin ta ta warke, daga damuwarta.
30 Nan da nan, Yesu ya ji iko ya fita daga gare shi sai ya ce
"wanene ya taba rigata?" 31 Almajiransa suka ce, "a cikin
wannan taron mutane da yawa ka ce wanene ya taba ni?"
32 Amma Yesu ya waiga ya ga ko wanene ya taba shi. 33
Matar ta san abin da ya faru sai ta zo cikin tsoro da rawar
jiki ta durkusa a gaban Yesu ta fada masa gaskiya. 34
Sai ya ce da ita, "Diya bangaskiyarki ta warkar da ke, ki
tafi lafiya kin sami warkewa daga cutarki". 35 Sa'adda ya
ke magana da ita sai ga mutane daga gidan shugaban
majami'a suka ce "Diyarka ta mutu me ya sa za ka dami

malam?” 36 Amma sa'adda Yesu ya ji abin da suka ce, sai
ya ce da shugaban majami'ar, “kada ka ji tsoro ka ba da
gaskiya kawai.” 37 Bai bari kowa ya kasance tare da shi ba
sai Bitrus da Yakubu da Yahaya dan'uwan Yakubu. 38
Suka zo gidan shugaban majami'ar ya ga mutane suna
bakin ciki, suna kuka sosai. 39 Sa'adda ya shiga gidan ya
ce da mutane “Me ya sa kuke damuwa da kuka?” Yarinyar
ba ta mutu ba barci ta ke yi. 40 Sai su kayi masa dariya.
Amma ya fitar da su waje su duka. Ya kira baban yarinyar
da mamar ta da wadansu da ke tare da shi su ka shiga
wurin da yarinyar ta ke. 41 Ya kama hannun yarinyar ya
ce da ita “Tilatha koum” wato yarinya na ce ki tashi” 42
Nan da nan yarinyar ta tashi ta yi tafiya [gama shekarun
ta sun kai goma sha biyu]. Nan da nan mutanen suka yi
mamaki kwarai da gaske. 43 Ya ummurce su da gaske
kada kowa ya sani. Ya ce da su su ba ta abinci ta ci.

6 Ya bar su ya zo garinsu, almajiransa su ka biyo shi. 2
Sa'adda ranar Asabar tazo ya shiga cikin masujada ya yi
koyarwa. Mutane da yawa da su ka ji koyarwarsa su ka yi
mamaki, suka ce daga ina ya sami irin wannan koyarwar?
Wacce irin hikima ce Allah ya ba shi haka? Wadanne irin
ayyukan al'ajibi ya ke yi da hannuwansa? 3 Wannan ba
kafintan nan ba ne dan Maryamu, dan'uwan Yakubu da
Yosi da Yahuza da Saminu? Ba ga 'yan'uwan sa 'yan mata
mu na tare da su ba? Ba su ji dadi ba a ransu saboda
Yesu. 4 Yesu ya ce, “Annabi ba ya rasa daraja sai a gidansa
da garinsa da cikin danginsa.” 5 Bai iya yin wani aikin
al'ajibi a wurin ba sai dai mutane kadan marasa lafiya ya
dorawa hannu ya warkar da su. 6 Rashin bangaskiyarsu

ya ba shi mamaki. Sai ya tafi cikin kauyuka na kewaye da
su ya yi ta koyarwa. **7** Ya kira almajiransa su goma sha
biyu, ya aike su biyu-biyu, ya ba su iko a kan aljanu, **8** ya
dokace su kada su dauki komai tare da su domin wannan
tafiya, sai dai sanda kadai. Kada su dauki abinci ko jaka
ko kudi a cikin aljihunsu, **9** sai dai su sa takalmi kadai,
kada su sa taguwa biyu a jikinsu. **10** Ya ce da su, idan ku
ka shiga wani gida sai ku zauna a gidan har lokacin da
za ku tashi. **11** Idan ku ka je wani gari aka ki karbar ku,
ku karkabe kurar da ke kafufunku ta zama shaida kan
mutanen garin. **12** Sai suka tafi suka yi ta shela ga mutane
cewa su tuba daga zunubansu. **13** Sun fitar da aljanu da
yawa, suka shafawa mutane da yawa mai suka warkar
da su. **14** Sarki Hirudus ya ji wannan, gama sunan Yesu
ya zama sananne a wurin kowa da kowa. Wadansu suna
cewa Yahaya mai yin baftisma ne ya tashi daga matattu
shi ya sa ake yin wadannan ayyukan al'ajibi ta wurinsa.
15 Wadansu kuma suna cewa, "Iliya," Har yanzu wadansu
suna cewa daya "daga cikin annabawa ne na da can." **16**
Sa'adda Hirudus ya ji wannan sai ya ce, "Yahaya wanda na
fillewa kai shine ya tashi." **17** Saboda Hirudus ne ya sa aka
kama Yahaya aka kulle shi a kurkuku saboda Hirodiya(
matar Filibus dan'uwansa), domin ya aure ta. **18** Saboda
Yahaya ya gaya wa Hirudus cewa bai halarta ya auri
matar dan'uwansa ba. **19** Sai ita Hirodiya ta yi kudurin
ta kashe Yahaya amma bai yiwu ba. **20** Domin Hirudus
yana jin tsoron Yahaya, domin ya sani shi mai adalci ce,
mai tsarki kuma. Domin haka Hirudus bai so wani abu ya
faru da Yahaya ba, amma ya kan fusata idan ya ji wa'azin

yahaya. Duk da haka da fari ciki yakan saurare shi. 21
Amma sai dama ta samu inda Hirodiya za ta iya yin abin
da ta ke so ta yi. A lokacin kewayowar ranar haihuwar sa,
sai Hirudus ya shirya liyafa domin manyan da ke aiki
tare da shi a cikin gwamnatin sa, da shugabannin da
ke cikin Galili. 22 Diyar Hirodiya ta zo ta yi masu rawa,
rawarta kuwa tagamshi Hirudus da bakinsa. Sarki ya ce
da yarinyar, "ki tambayi duk abin da ki ke so ni kuwa zan
ba ki shi". 23 Ya rantse mata da cewa"Ko menene ki ka ce
ki na so, ko da rabin mulkina ne" 24 Sai ta fita ta je ta
tambayi mamarta, "me zan ce ya bani?" Sai ta ce kan
Yahaya Mai Yin Baftisma. 25 Sai ta dawo da sauri cikin
dakin taro wurin sarki ta ce da shi, "Ina so ka ba ni kan
Yahaya Mai Yin Baftisma a cikin tire." 26 Sarki ya damu
kwarai, amma saboda ya yi alkawari ga kuma ofisoshinsa,
ba dama ya ce a'a. 27 Sai sarki ya aiki wani soja ya ba shi
ummurni ya je ya kawo kan Yahaya. Sojan ya je ya fillo
kan sa daga cikin kurkuku. 28 Ya kawo kan a cikin tire ya
ba yarinyar, yarinyar kuma ta kai wa mamarta. 29 Da
almajiran su ka ji labari, suka zo suka dauki gawarsa suka
rufe a cikin kabari. 30 Almajiran suka zo wurin Yesu, suka
fada masa dukkan abin da suka yi da abin da suka koyar.
31 Sai ya ce da su "ku je cikin kebabben wuri domin ku
huta kadan," domin mutane suna ta kaiwa da komowa,
ba su sami damar hutawa ba balle su ci abinci 32 Sai suka
tafi kebabben wuri a cikin jirgin ruwa su kadai. 33 Amma
mutane da yawa sun gansu suna tafiya sun kuma gane su,
sai suka fito daga cikin dukan garuruwa da gudu har su ka
kai wurin kafin su zo. 34 Sa'adda suka zo bakin gaba Yesu

ya ga taron mutane da yawa sai ya ji tausayinsu domin
sun yi kamar tumakin da ba da mai kiwo. Sai ya cigaba da
koya masu abubuwa da yawa. **35** Sa'adda yamma ta yi,
almajiran sa suka zo suka ce da shi, “wurinnan kebabben
wuri ne kuma ga lokaci ya tafi. **36** Ka sallami mutanen
nan domin su shiga cikin garuruwa da kauyuka da ke
kusa domin su sayi abin da zasu ci. **37** Amma sai ya ba su
amsa ya ce,”Ku ku basu abinci su ci mana”. Sai suka ce da
shi, “ma iya zuwa mu sawo gurasa ta sule dari biyu mu
basu su ci?” **38** Sai ya ce dasu, “Dunkulen gurasa guda
nawa kuke dasu? Kuje ku gani.” Dasuka gano sai suka
ce da shi, dunkule biyar ne da kifi guda biyu.” **39** Sai ya
ba da umarni mutanen su dukka su zauna a kan danyar
ciyawa. **40** Suka zauna kungiya kungiya wadansu su dari
wadansu hamsin. **41** Sai ya dauki dunkulen gurasa guda
biyar da kifi guda biyu, ya ta da kansa sama, yasa albarka,
ya kakkarya dunkulen gurasan, ya ba almajiran domin su
rabawa taron jama'a duka. **42** Dukansu suka ci suka koshi.
43 Suka tattara gutsattsarin gurasar suka cika kwanduna
guda goma sha biyu da gutsattsarin da kuma gutsattsarin
kifin. **44** Mutanen da suka ci gurasar sun kai mutum dubu
biyar. **45** Nan da nan ya ce almajiran sa su hau jirgin ruwa
su yi gaba kafin ya zo, su je Baitsaida. Shi kuma ya tsaya
domin ya sallami taron mutanen. **46** Bayan da suka tafi
shi kuma ya hau kan dutse domin ya yi addu'a. **47** Har
yamma ta yi jirgin ruwan ya na tsakiyar rafi shi kuma
yana kan tudu shi kadai. **48** Ya gansu suna wahala gama
iska ta hana su tafiya. Wajan karfe hudu na asuba sai
ya tawo wurin su yana tafiya a kan ruwa, yana so ya

wuce gaban su. 49 Sa'adda suka gan shi ya na tafiya a
kan ruwa suka yi tsammani fatalwa ce, suka yi ihu, 50
gama su duka sun gan shi, tsoro ya kama su. Sai nan da
nan ya yi magana dasu ya ce, “Ku karfafa ni ne! kada
ku ji tsoro!'' 51 Ya shiga cikin jirgin ruwan tare dasu,
sai iska ta dena bugawa. Sai suka yi mamaki kwarai. 52
Gama basu gane batun dunkulen ba. Maimakon haka, sai
zukatansu suka taurare. 53 Sa'adda suka haye su zo kasar
Janisarita suka sa wa jirgin sarka. 54 Su na fitowa daga
cikin jirgin kenan, mutane suka gane cewa Yesu ne. 55
Mutane suka ruga cikin yankin su, suka kawo marasa
lafiya a bisa shinfidun su zuwa wurinsa, dukan inda suka
ji yana zuwa. 56 Ko ina ya shiga birni da kauye, ko a
cikin kasar sukan kawo marasa lafiya a kasuwanni suna
rokonsa su taba ko da habar rigarsa, dukan wadanda suka
taba kuwa suka warke.

7 Farisawa suka taru wurin Yesu tare da wadansu
marubuta wadda suka zo daga Urushalima. 2 Sun ga cewa
wasu daga cikin almajiransa sun ci gurasa da hannuwa
marasa tsabta, wato, basu wanke hannu ba, 3 (Domin
Farisawa da dukan Yahudawa ba su cin abinci sai dole
sun wanke hannu da kyau domin suna kiyaye al'adun
dattawa. 4 Idan Farisawa suka dawo daga kasuwa, wajibi
ne su yi wanka kamin su ci abinci. Akwai sauran al'adun
da suke kiyayewa, kamar wanke moda, tukwane, da wasu
santula na dalma, har da dakin cin abinci.) 5 Farisawa da
Marubuta suka tambaye Yesu, “Don me almajiran ka basu
kiyaye al'adun dattawa, domin suna cin abinci ba tare
da sun wanke hannu ba?” 6 Amma ya amsa masu cewa,

“Ishaya ya yi anabci akan ku masu bautan ganin ido, da
ya rubuta cewa 'wadanan mutane suna girmama ni a
baka amma zuciyar su tana nesa da ni. 7 Sujadar wofi
suke mani suna koyar da ka'idodi na mutane a matsayin
rukunansu'”. 8 Kun watsar da dokar Allah sai kuka
rungumi al'adun mutane. 9 Sai yace masu, kun yi nasara
wurin kau da dokokin Allah domin ku kiyaye al'adun
ku na mutane. 10 Koda shike Musa ya rubuta cewa, “ka
girmama Ubanka da Uwarka”, kuma, “duk wanda ya zagi
Ubansa ko Uwatasa, ya cancanci mutuwa nan take”. 11
Amma kun ce, 'idan mutum ya ce wa iyayensa, “duk
taimakon da ya cacanci ku samu daga guna ya zama
kebabbe (wato, 'na mika wa Allah)”'. 12 Sabo da haka, kun
ba shi izini kada ya yi wa Ubansa ko Uwatasa wani abu. 13
Kuna mayar da dokan Allah abin banza, sabili da al'adun
ku da kuka mika masu. Wannan, da wasu abubuwa kamar
haka kuke yi.” 14 Ya kara kiran taron jama'ar yace masu,
“ku kasa kunne gareni, kuma ku gane. 15 Babu wani abu
daga wajen mutum da zai iya gurbatar da shi har idan ya
shiga cikinsa. Amma, abinda ya fita daga cikinsa shike
gurbatar da shi” 16 Bari mai kunnen ji, ya ji. 17 Da Yesu
ya bar taron jama'ar, ya shiga gida, sai almajiransa suka
tambaye shi ma'anar wannan misali. 18 Sai Yesu yace,
'ashe baku da ganewa? ko baku sani cewa abin da ya
shiga cikin mutum daga waje ba zai iya gurbatar da shi
ba, 19 domin ba zai iya kai wa cikin zuciyarsa ba, sai
dai ya shiga cikin sa ya kuma fita a matsayin bayan gari
a salga”. Da wannan magana, Yesu ya mayar da dukan
abinci ya zama da tsabta. 20 Ya ce, abinda ke cikin mutum

shike gurbatar da shi **21** Domin daga cikin mutum, kuma
daga cikin zuciyarsa ne, mugun tunani, lalata, sata, kisa,
22 zina, kwadayi, mugunta, hai'inci, mugun guri, kishi,
zargi, girmankai, wawanci. **23** Duk wadannan miyagun
abubuwa suna fitowa ne daga cikin mutum, kuma suke
gurbatar da shi." **24** Ya tashi daga nan ya tafi shiyyar Sur
da Sida. Ya shiga wani gida don baya son wani ya sani
cewa yana nan, amma bai iya boyuwa ba. **25** Amma nan
da nan wata mace, wadda diyarta ke da mugun ruhu-
wannan mace kuwa ta ji game da Yesu sai ta zo ta durkusa
a gabansa. **26** Matar yar kasar Girka ce, kuma asalinta
daga Fonishiya take. Ta roke shi da ya fitar da mugun
ruhun nan daga diyarta. **27** Sai ya ce mata, "Bari a ciyar
da 'ya'ya tukuna. Domin bai kamata a dauki abincin yaya
a ba karnuka ba". **28** Sai ta amsa masa cewa, "I, Ubangiji,
Karnukan ma sukan ci abincin da ke fadowa daga teburin
'ya'yan." **29** Ya ce mata, "domin kin fadi haka, kina iya ki
tafi domin aljani ya fita daga diyarki." **30** Ta koma gida sai
ta iske diyarta na kwance akan gado, aljanin ya fice daga
jikinta. **31** Ya sake fita daga shiyar Sur, ya biyo ta Sidon,
har zuwa tekun Galili a shiyar Dikafolis. **32** Sun kawo
masa wani kurma, kuma bebe ne shi, suna rokansa ya
dora hanuwansa a bisansa. **33** Sai ya jawo shi daga taron
jama'ar, zuwa gefe, sai ya sa hanunsa a kunuwan beben
bayan ya tufa yawunsa, sannan ya taba harshensa. **34** Ya
dubi sama, ya ja numfashi ya ce masa, "Ifatha", wato,
"bude!" **35** Nan da nan ya mayar masa da jinsa. abinda ya
daure harshensa ya sake shi, sai ya fara magana da kyau.
36 Ya umarce su da kada su gaya wa wani. Amma duk

da umarnin da yake basu, suna ta shaida shi ko'ina. 37
kuma suna ta mamaki cewa, “Yayi kowanne abu da kyau,
har ya sa kurame suna jin magana, da kuma bebaye na
magana.”

8 A kwanakin nan, akwai wani gagaruman taron mutane,
kuma basu da abincin ci. Yesu ya kirawo almajiransa yace
masu, 2 “Ina tausayin taron mutanen nan domin kwana
uku kenan suna nan tare da ni babu abinci. 3 Idan na
salame su su koma gidajensu ba tare da sun ci abinci ba,
za su galabaita a hanya domin gidajensu na da nisa.”
4 Almajiransa suka amsa masa cewa, “A ina za mu iya
samu gurasa a wannan jeji da zai ishi wadannan mutane
haka?” 5 Ya tambaye su, “gurasa nawa kuke da su?” Sai
suka ce, “Bakwai.” 6 Ya umarci mutanen da su zauna. Ya
dauki gurasar bakwai, bayan da ya yi godiya, ya kakarya
gurasar, sa'annan ya umarci almajiransa da su raba wa
mutanen. Su kuwa suka raba masu. 7 Suna kuma da
kananan kifaye kadan. Bayan da ya yi godiya akan su, ya
umurci almajiran su rabawa mutanen. 8 Sun ci sun koshi.
Suka tattara ragowar, har sun cika kwanduna bakwai. 9
Akwai maza kimanin dubu hudu a wurin. Yesu ya sallame
su. 10 Nan take, ya shiga jirgin ruwa da almajiransa
zuwa shiyyar Dalmanuta. 11 Sai Farisawa suka zo suka
fara gardama da shi. Suna nema ya nuna masu alama
daga sama, domin su gwada shi. 12 Ya ja numfashi a
ruhunsa yana cewa, “Don me wannan tsarar tana neman
alama. Hakika ina gaya maku, babu wata alama da za a ba
wannan tsarar.” 13 Sai ya bar su ya sake shiga jirgin zuwa
hayin tafkin. 14 A lokacin nan, almajiransa sun manta su

dauki gurasa. Domin gurasa daya ce tak a garesu cikin
jirgin ruwan. 15 Ya gargade su, “ku yi hattara da yisti na
Farisawa da Yisti na Hirudus.” 16 Almajiran suka fara
tattaunawa a tsakaninsu, “Saboda ba mu da gurasa ne.”
17 Yesu yana sane da wannan, sa'annan ya ce masu, “Don
me kuke tattaunawa akan rashin gurasa? Har yanzu baku
gane ba? Har yanzu ba ku da sane? Ko zuciyar ku ta
duhunta ne?” 18 Kuna da idanu, ba ku gani? Kuna da
kunnuwa, ba ku ji? Ba ku tuna ba? 19 Da na kakkarya
gurasar a cikin mutane dubu biyar, kwanduna nawa kuka
samu ragowa? Suka ce masa, “Goma sha biyu.” 20 Kuma
da na kakarya gurasa bakwai a cikin mutane dubu hudu,
kwanduna nawa kuka dauka cike da ragowar? Suka ce
masa, “bakwai.” 21 Ya ce masu, “har yanzu baku gane
ba?” 22 Sun zo Baitsaida. Mutanen wurin suka kawo masa
wani makaho, sai suka roke shi ya taba shi. 23 Yesu ya rike
hanun makahon, ya jagorance shi zuwa bayan kauyen. Da
ya tofa yawunsa a idon mutumin, kuma ya dora hanunsa
akan mutumin, sai ya tambaye shi “kana ganin wani abu
kuwa?” 24 Ya daga ido sai ya ce, “ina ganin mutane na
tafiya kamar itatuwa.” 25 Ya sake dora masa hannu a
idanuwansa, mutumin ya bude idanuwansa, sai ya fara
ganin gari da kyau. 26 Yesu ya sallame shi zuwa gidansa
nan take, ya ce masa, “kada ka shiga cikin garin” 27 Yesu
da almajiransa sun shiga kauyukan kaisariya ta Filibi. Da
suke kan hanya, sai ya tambaye su, “Shin wanene mutane
ke ce da ni?” 28 Suka amsa masa suka ce, Yahaya mai
Baftisma. Wasu suka ce, “Iliya”. wadansu kuma, 'Daya
daga cikin anabawa”. 29 Ya tambaye su, “Amma me ku

ke ce da ni?" Bitrus ya ce, "Kai ne Almasihu." 30 Yesu
ya umarce su kada su gaya wa kowa game da shi. 31
Sai ya fara koya masu cewa, dole ne Dan Mutum ya sha
wahala, dattawa da marubuta da manyan Firistoci zasu
ki shi, a kuma kashe shi. Bayan kwana uku, zai tashi
daga matattu. 32 Ya fadi wannan afili. Sai Birus ya ja shi
gefe ya fara tsauta masa. 33 Amma Yesu ya juya ya dubi
almajiransa sa'annan ya tsautawa Bitrus yana cewa, "Ka
koma bayana Shaidan, domin kana kula da abubuwan
mutane ne kawai, ba na Allah ba." 34 Sai ya kira taron
jama'ar da almajiransa a wuri daya, ya ce masu, "Duk
wanda yake so ya bini, dole ne ya musunci kansa, ya
dauki giciyensa ya biyo ni. 35 Domin duk wanda yake so
ya ceci ransa zai rasa shi, amma duk wadda ya rasa ransa
domina da kuma bishara zai cece shi. 36 Me zai amfani
mutum idan ya sami dukan duniya sannan ya rasa ransa.
37 Me mutum zai bayar amaimakon ransa? 38 Duk wanda
ke jin kunyata ko maganata a wannan mazinaciyar tsara
mai zunubi, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa a lokacin da
ya dawo cikin daukakar Ubansa da Malaiku masu tsarki."

9 Sai ya ce masu, "Hakika, ina gaya maku, akwai wasun
ku anan da ba za su mutu ba, sai sun ga mulkin Allah
ya bayyana da iko." 2 Bayan kwana shida Yesu ya dauki
Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, ya kai su kan wani dutse
mai tsawo, su kadai. Sai kamaninsa ya sake a gabansu.
3 Sai tufafinsa ya zama fari fat, yadda ba mai rinin da
zai iya rininsa haka a duniya. 4 Sai Iliya da Musa suka
bayyana gare su, suna magana da Yesu. 5 Sai Bitrus ya
amsa ya ce, malam, bari mu da muke anan mu kafa bukka

uku, daya ta ka, daya ta Musa, da ta Iliya, 6 Ya rasa abin
da zai fada ne, don sun tsorota kwarai.) 7 Sai ga wani
gajimare ya zo ya rufe su, aka kuma ji wata murya daga
gajimaren, "ta ce Wannan shine kaunataccen Dana, Ku
saurare shi. 8 Nan take da suka duba, ba su ga kowa ba, sai
Yesu shi kadai. 9 Suna cikin gangarowa daga dutsen, sai
ya kwabe su kada su gaya wa kowa abin da suka gani, sai
bayan da Dan Mutum ya tashi daga mattatu. 10 Sai suka
bar zancen a tsakaninsu, amma suka tamabayi junansu
"mene ne tashin matattu" ke nufi. 11 Suka tambaye shi
yaya malaman attaura suka ce Iliya zai fara zuwa?" 12
Ya ce masu, laile ne Iliya ya fara zuwa ya raya dukan
abubuwan. Don me a ka rubuta cewa Dan Mutum, zai
sha wuya iri iri a kuma ki shi? 13 Amma ina gaya muku
Iliya ya riga, ya zo, amma sun yi masa abin da suke so su
yi kamar yadda littatafai suka yi magana a kansa." 14
Sa'adda suka dawo wurin sauran almajiran, suka ga taron
jama'a masu yawa suna ta muhawara tare da manyan
malaman attaura. 15 Da ganin sa, sai dukan taron yayi
mamaki kwarai da gaske, suka dungumo wurinsa a guje,
suna gaishe shi. 16 Ya tambayi almajiransa, "Wacce
muhawara ce kuke yi da su?" 17 Daya daga cikin taron
ya amsa masa"malam, ga shi na kawo maka dana don
yana da beben aljani. 18 Duk lokacin da ya tasar masa
yakan buga shi har kasa, na kuma yi wa almajiranka
magana su fitar sun kasa. 19 Ya amsa masu ya ce ya ku
mutanen zamaninnan marasa bangaskiya, har yaushe zan
kasance tare da ku ina jimrewa? ku dai kawo mini shi.
20 Sai suka kawo masa yaron. Da ruhun ya ga Yesu, nan

da nan ya buge yaron jikinsa na rawa. Sai yaron ya fadi
yana ta birgima, bakinsa yana kumfa. **21** Yesu ya tambayi
mahaifin yaron, Tun yaushe wannan abu ya same shi?
Mahaifin yaron ya ce tun yana karami. **22** Ya kuwa sha
jefa shi a ruwa da wuta, don ya halakar da shi. Idan zaka
iya yin wani abu, ka ji tausayinmu ka taimakemu. **23** Yesu
ya ce masa, "In zan iya? Ai dukan abu mai yiwuwa ne, ga
duk wanda ya gaskata. **24** Nan da nan mahaifin yaron ya
daga murya ya ce, Na ba da gaskiya. A kore mini rashin
bangaskiyata. **25** Da Yesu ya ga taron na dungumowa a
guje, sai ya tsawata wa bakin aljanin ya ce masa, "kai,
beben aljani na umarce ka, ka fita daga wannan yaron kar
ka sake shigar sa. **26** Sai wannan aljanin ya daga murya
ya fita ya rabu da wannan yaron. Sai yaro ya zama kamar
mattacce, sai sauran mutanen suka ce, "Ai, yaron ya
mutu. **27** Yesu ya kama hannunsa, ya daga shi, sai yaron
ya mike tsaye. **28** Da Yesu ya shiga gida, sai almajiransa
suka tambaye shi a kadaice, me ya sa muka kasa fitar da
shi?" **29** Ya ce masu, "Ai, irin wannan ba ya fita sai da
addu'a." **30** Sai suka ratsa cikin Galili, amma ba ya son
kowa ya san inda suke. **31** Da yake koyar da almajiransa,
ya ce masu lokaci na zuwa da za'a ba da Dan mutum a
hannun mutane, za su kuwa kashe shi, sa'adda aka kashe
shi kuma, bayan kwana uku zai tashi. **32** Amma fa ba su
fahimci maganar ba, suna kuma jin tsoron tambayarsa.
33 Sai suka zo kafarnahum. A lokacin da ya ke cikin gida,
ya tambayi Al'majiransa, Menene ku ke magana a kansa a
hanya? **34** Amma suka yi shiru. don suna gardama da
junansu akan hanya, a kan wane ne mafi girma. **35** Sai ya

zauna, ya kira al'majiransa goma sha biyu, yace masu
duk wanda ya ke so ya zama na fari, dole ya kankantar
da kansa, sa'annan ya bautawa sauran duka. 36 Sai ya
dauko karamin yaro a hannunsa ya sa shi a tsakiyarsu. Ya
rumgome shi a kafadarsa ya ce masu. 37 Dukan wanda ya
karbi dan karamin yaron nan a cikin sunana ni ya karba,
kuma dukan wanda ya karbi wani, ni ya karba, bai kuma
karbeni ni kadai ba, duk da wanda ya aiko ni." 38 Sai
Yahaya ya ce masa, Malam mun ga wani yana fitar da
aljanu da sunanka mun yi kokari mu hana shi domin ba
ya tare da mu. 39 Sai Yesu ya ce masu ku kyale shi domin
babu wanda zai yi irin wannan babban aikin, sa'annan
ya fadi wasu maganganu mara sa kyau a kanmu. 40 Duk
wanda ba ya gaba da mu, na mu ne. 41 Duk wanda ya ba
ku ruwa ku sha domin kuna na Almasihu, gaskiya nake
fada maku ba za ya rasa ladansa ba. 42 Amma duk wanda
ya sa kananan nan tuntube, ya fi kyau a rataya masa
dutsen nika a jefa shi a cikin teku. 43 Idan har hannun
ka zai sa ka yi tuntube, zai fi kyau ka yanke shi. Domin
zai fi kyau ka shiga aljanna da hannu daya da ka shiga
jahannama da hannu biyu. **(Geenna g1067)** 44 (Inda tsutsotsi
basu mutuwa, wutar kuma bata mutuwa). 45 Idan kafarka
za ta sa ka yi tuntube, ka yanke ta ka yar. Zai fi kyau ka
shiga aljanna da kafa daya da ka shiga jahannama da kafa
biyu. **(Geenna g1067)** 46 (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar
kuma bata mutuwa). 47 Idan idonka zai sa ka yi tuntube,
ka kwakule shi ka yar, domin gwamma ka shiga mulkin
Allah da ido daya, da a jefa ka cikin wuta da idanu biyu.
(Geenna g1067) 48 Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma

bata mutuwa. 49 Domin da wuta za a tsarkake kowa. 50
Gishiri yana da kyau, amma idan ya rasa zakinsa, ta ya ya
za ka sa shi yayi zaki kuma? Ku kasance da zaki, kuma ku
yi zaman lafiya da kowa.

10 Yesu ya bar wannan wurin, ya tafi yankin Yahudiya,
wajen hayin kogin Urdun. Sai jama'a suka je wurinsa. Ya
ci gaba da koya masu, kamar yadda ya zama al'adarsa.
2 Sai Farisawa su ka zo wurinsa, su ka ce, '' dai dai ne
mutum ya saki matarsa?'' Wannan tambaya sun yi ta ne
domin su gwada shi. 3 Ya amsa ya ce, menene Musa ya
umarce ku? 4 Suka ce, ''Musa ya yarda mutum ya rubuta
takardar saki ga matarsa, ya sallameta ta fita.'' 5 "Domin
taurin zuciyarku ne ya rubuta maku wannan dokar," Yesu
ya ce masu. 6 Amman tun daga farkon halitta, 'Allah ya
halicci namiji da ta mata.' 7 Domin wannan dalilin ne
mutum zai rabu mahaifinsa da mahaifiyarsa ya mannewa
matarsa. 8 Su biyu kuwa sun zama jiki daya, ba biyu ba, 9
Saboda haka abinda Allah ya hada kada mutum ya raba."
10 Lokacin da suke cikin gida, sai almajiransa suka sake
tambayarsa akan wannan magana. 11 Ya ce da su. Dukan
wanda ya saki matarsa ya kuma auro wata matar yayi zina
da ita kenan. 12 Haka nan duk matar da ta saki mijinta ta
auri wani ta yi zina da shi kenan." 13 Mutane suka kawo
masa 'ya'yansu kanana don ya taba su, sai almajiransa
suka kwabe su. 14 Da Yesu ya gani, ya ji haushi, ya ce
masu. Ku bar yara kanana su zo wurina, kada ku hana
su domin mulkin Allah na irinsu ne. 15 Gaskiya na ke
fada maku duk mutumin da bai karbi mulkin Allah kamar
karamin yaro ba, babu shakka ba zai shiga mulkin Allah

ba. 16 Sai ya rungume su ya sa masu albarka. 17 Lokacin
da ya fara tafiya, sai wani mutum ya rugo wurinsa, ya
durkusa a gabansa. Ya tambaye shi, yace ya ''Malam
managarci, me zan yi domin in sami rai na har abada?''
(aiōnios g166) 18 Amma Yesu ya ce masa. Don me ka ke
kira na managarci? Babu wani managarci sai dai Allah
kadai. 19 Kasan dokokin. Kada ka yi kisan kai, kada ka yi
zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, kada ka yi
zamba, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka." 20 Sai
mutumin ya ce masa Malam ai na kiyayye duk wadannan
abubuwa tun ina yaro. 21 Yesu ya dube shi duban kauna
ya ce masa. Abu daya ka rasa. Shi ne ka je ka sayar da
duk mallakarka ka ba mabukata, za ka sami wadata a
sama. Sa'annan ka zo ka bi ni. 22 Da ya ji haka sai ransa
ya baci, ya tafi yana bakin ciki, don shi mai arziki ne
kwarai. 23 Yesu ya dubi almajiransa ya ce. ''Yana da wuya
masu arziki su shiga mulkin Allah!'' 24 Almajiransa suka
yi mamakin maganarsa. Sai Yesu ce masu, ya ku ya'ya'na
yana da wuya kamar me a shiga mulkin Allah. 25 Zai
zama da sauki ga rakumi yabi ta kafar allura da mai arziki
ya shiga mulkin Allah. 26 Sai suka cika da mamaki sosai,
su kace wa juna, ''to idan haka ne wanene zai iya tsira
kenan?'' 27 Yesu ya dube su ya ce masu. Ga mutane a bu
ne mai wuyar gaske, amma a wurin Allah komai yiwuwa
ne. 28 Bitrus ya ce masa, ''to gashi mu mun bar kome,
mun bika''. 29 Yesu ya ce. Gaskiya na ke fada maku, babu
wanda zai bar gidansa, da yan'uwansa maza da mata, da
mahaifiya ko mahaifi, ko 'ya'ya ko gona, saboda da ni da
kuma bishara, 30 sa'annan ya rasa samun nikinsu dari a

zamanin yanzu, na gidaje, da yan'uwa mata da maza'
da iyaye mata da 'ya'ya da gonaki, game da tsanani, a
duniya mai zuw kuma ya sami rai madawwami. **(aiōn g165,
aiōnios g166)** **31** Da yawa wadanda suke na farko za su koma
na karshe, na karshe kuma za su zama na farko. **32** Suna
tafiya Urushalima, Yesu kuwa na gabansu. Almajiransa
sun yi mamaki, mutane da ke biye da su kuwa sun tsorata.
Yesu kuwa ya sake kebe sha biyun nan, ya fara fada masu
abin da zai same shi. **33** “Kun ga, za mu Urushalima za a
bada Dan mutum ga manyan Firistoci da malan Attaura,
za su kuma yi masa hukuncin kisa su kuma bada shi ga
al'ummai. **34** Za su yi masa ba a, su tofa masa yau, su
yi masa bulala, su kashe shi, bayan kwana uku kuwa
zai tashi.” **35** Yakubu da Yahaya, 'ya'yan Zabadi, suka
zo wurin sa, suka ce, ''Malam muna so kayi mana duk
abin da mu ka roke ka'' **36** Ya ce masu. ''Me ku ke so in yi
maku?'' **37** Suka ce, ''ka yardar mana, a ranar daukakarka,
mu zauna daya a damanka, daya kuma a hagunka.'' **38**
Yesu ya ce masu. ''Ba ku san abinda ku ke roka ba. Kwa
iya sha daga kokon da zan sha? Ko kuma za a yi maku
baftismar da za a yi mani?'' **39** Suka fada masa, ''Zamu
iya.'' Yesu ya ce masu, '' kokon da zan sha, da shi zaku
sha, baftismar da za ayi mani kuma da ita za a yi maku.''
40 Amma zama a damata, ko a haguna, ba na wa ba ne da
zan bayar, ai na wadanda a ka shiryawa ne.” **41** Da sauran
almajiran nan goma suka ji, suka fara jin haushin Yakubu
da Yahaya. **42** Yesu kuma ya kira su wurinsa ya ce masu, ''
kun sani wadanda aka san su da mulkin al'ummai sukan
nuna masu iko, hakimansu kuma sukan gasa masu iko. **43**

Amma ba haka zai kasance a tsakaninku ba. Duk wanda
ya ke son zama babba a cikinku, lalle ne ya zama baranku.
44 Duk wanda ya ke so ya shugabance ku lalle ne ya zama
bawan kowa. 45 Saboda haka ne Dan mutum ya zo ba
domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi bautar, ya
kuma ba da ransa fansa saboda da mutane da yawa." 46
Sa'adda suka iso Yariko, yana fita daga Yariko kenan, shi
da almajiransa, da wani babban taro, sai ga wani makaho
mai bara, mai suna Bartimawas dan Timawas yana zaune
a gefen hanya. 47 Da ya ji Yesu Banazare ne, ya fara daga
murya yana cewa, ''Ya Yesu, Dan Dauda, kaji tausayina''
48 Mutane da yawa suka kwabe shi, cewa yayi shiru. Sai
ya kara daga murya kwarai da gaske, yana cewa, Ya Dan
Dauda ka yi mani jinkai, ka ji tausayina!" 49 Yesu ya tsaya
ya ce, ku kirawo shi. Su kuwa suka kirawo makahon suka
ce masa. ''Albishrinka, ta so! Yana kiranka.'' 50 Makahon
ya yar da mayafinsa, ya zaburo wurin Yesu. 51 Yesu ya
tambaye shi, ya ce, '' me ka ke so in yi maka?'' Makahon
ya ce, ''Malam in sami gani.'' 52 Yesu ya ce masa. ''Yi
tafiyarka, bangaskiyarka ta warkar da kai.'' Nan take
idanunsa suka bude, ya bi Yesu, suka tafi tare.

11 Da suka kusa Urushalima, kusa da Betafaji, da Betanya,
wajen dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa biyu 2
ya ce masu, "ku shiga kauyen can kusa da mu. Da zarar
kun shiga za ku ga aholaki a daure, wanda ba a taba hawa
ba. Ku kwance shi, ku kawo mani. 3 In wani ya ce maku,
"Don me kuke haka? ku ce, 'Ubangiji ne yake bukatarsa,
zai kuma komo da shi nan da nan."' 4 Sai suka tafi, suka
tadda aholakin a daure a kofar gida a bakin hanya, suka

kwance shi. 5 sai wadanda suke tsaye a gun suka ce masu,
“Don me kuke kwance aholakin nan? 6 Suka fada masu
abinda Yesu yace, sai suka kyale su suka tafi. 7 Almajiran
nan biyu suka kawo wa Yesu aholakin, suka shimfida
mayafansu a kai, sai ya hau. 8 Sai mutane da yawa suka
shimfida mayafansu a hanya, wadansu kuma suka baza
ganyen da suka yanko daga filayen. 9 Wadanda suke gaba
da shi da wadanda ke bin bayansa suka yi sowa suna
cewa, “Hosanna! Albarka ta tabbata ga mai zuwa cikin
sunan Ubangiji. 10 Albarka ta tabbata ga mulkin nan mai
zuwa na Ubanmu Dawuda! Dukaka a cikin sama!” 11 San
nan Yesu ya shiga Urushalima, ya shiga Haikalin. Sai ya
dudduba komai, da magariba ta yi, ya fita ya tafi Betanya
tare da goma sha biyu nan. 12 Kashe gari, suka tashi daga
Betanya, sai ya ji yunwa. 13 Da ya hango itacen baure
mai ganye daga nesa sai ya je ya ga ko za sami 'ya'ya.
Da ya iso wurinsa bai ga komai ba sai ganye, don ba
lokacin 'ya'yan baure ba ne. 14 Sai ya ce wa bauren, “Kada
kowa ya kara cin ''ya'yanka har abada!” Almajiransa
kuwa sun ji maganar. (aiōn g165) 15 Suka iso Urushalima,
da shigar su, ya kori masu saye da sayarwa, ya watsar
da taburan 'yan canjin kudi, da kujerun masu sayar da
tantabaru. 16 Ya hana kowa ya dauki wani abu da za a i
ya sayarwa a cikin haikalin. 17 Sai ya koyar da su cewa,
“Ashe ba rubuce yake ba, “Za a kira gidana gidan addu'a
na dukan al'ummai? Amma ku kun mayar da shi kogon
yan fashi”. 18 Da mayan Faristoci da marubutan attaura
suka ji maganar da ya yi, sai suka nami hanyar da za su
kashe shi. Amma suka ji tsoronsa domin dukkan taron na

mamakin koyarwarsa. 19 Kowace yamma kuma, sukan
fita gari. 20 Da safe suna wucewa, sai suka ga bauren nan
ya bushe. 21 Bitrus kuwa ya tuna ya ce "Malam, dubi!
Baurenan da ka la'anta ya bushe." 22 Yesu ya amsa masu
ya ce, "ku gaskata da Allah." 23 Hakika, ina gaya maku,
duk wanda ya ce wa dutsen nan tashi ka fada cikin tekun',
bai kuwa yi shakka a zuciyarsa ba, amma ya gaskata haka
kuwa zai faru, haka kuwa Allah zai yi. 24 Saboda haka
ina dai gaya maku, komai kuka yi addu'a kuka roka, ku
gaskata cewa samamme ne, zai kuma zama naku. 25 Duk
sa'add da kuke addu'a ku gafarta wa wadanda suka yi
maku laifi, domin Ubanku shima zai gafarta maku naku
laifi." 26 (Amma in baku gafartawa mutane laifofinsu
ba, Ubanku ma da ke sama ba zai gafarta maku ba.) 27
Da suka sake dawowa Urushalima. Yasu na tafiya cikin
haikali, sai manyan firistoci, da marubuta, da dattawa
suka zo wurinsa, 28 suka ce masa, "Da wanne iko kake yin
wadanan abubuwa? Ko kuwa wa ya ba ka ikon yinsu? "
29 Sai Yesu ya ce masu, "Zan yi maku wata tambaya. ku
ba ni amsa, ni kuwa zan gaya maku ko da wanne iko ne
nake yin wadannan abubuwan. 30 Baftismar da Yahaya
yayi, daga sama take ko kuwa daga mutum take? ku bani
amsa". 31 Sai suka yi mahuwara da juna, suka ce, "in
kuwa muka ce, 'daga sama take,' za ya ce, "To, don me
ba ku gaskata shi ba? 32 In kuwa muka ce, "amma in
muka ce ta mutum ce zasu jejjefemu domi suna jin tsoron
jama'a, don duk kowa ya tabbata, cewa Yahaya annabi
ne. 33 Sai suka amsa wa Yesu suka ce, "Ba mu sani ba"

Yesu ya ce masu, “Haka ni kuma ba zan fada muku ko da
wanne iko nake yin abubuwan nan ba.”
12 Sai Yesu ya fara koyar da su da misalai. “Wani mutum
ne ya yi gonar inabi ya shingen ta, ya haka ramin matse
inabin, ya kuwa gina hasumayar tsaro. Ya ba wandansu
manoma jinginar gonar, sa'an nan ya tafi wata kasa mai
nisa. 2 Da lokaci ya yi, sai ya aika masu wani bawansa
domin ya karbi wadansu daga cikin amfanin gonar. 3
Amma manoman suka kama shi, suka yin masa duka,
suka kore shi hannu banza. 4 Ya sake aikar wani bawan.
Shi kuma suka raunata shi aka, suka wulakanta shi. 5 Ya
sake aiken wani. Shi kam, suka kashe shi. Haka fa aka yi ta
yi da wadansu da yawa, sun dodoki wadansu, suka kuma
kashe wadansu. 6 Yanzu dai yana da sauran daya tak,
shine kaunatacen dansa. Daga karshe ya aike shi wurinsu,
yana cewa, ai za su bashi girma. 7 Amma manoman nan
suka ce wa juna, “ai, wannan shine magajinsa, 'ku zo mu
kashe shi, gadon ya zama namu.” 8 Sai suka kamo shi,
suka kashe shi, suka jefar da shi bayan shinge. 9 To, me
mai gonar inabin zai yi? Sai ya zo ya hallaka manoman
nan, ya ba wadansu gonar. 10 Ashe, ba ku karanta wannan
nassi ba? cewa, ' Dutsen da magina suka ki, shi ne ya
zama mafi mahmimanci. 11 Wannan daga Ubangiji ne,
kuma ya yi dai dai a idanunmu.”' 12 Sai suka nemi su
kama shi, don sun lura a kansu ne ya yi masalin, amma
suka ji tsoron jama'a. Don haka suka kyele shi, suka tafi.
13 Suka aika masa da wadansu farisiyawa da Heridiyawa,
don su sa masa tarko da kalamai cikin maganarsa. 14
Da suka zo, suka ce masa, “Malam, gaskiya kana koyar

da maganar Allah sosai, ba ka nuna bambanci tsakani
mutane, sai koyar da tafarkin Allah kake yi sosai. “Shin,
mu biya haraji ga Kaisar, ko a a?” **15** AmmaYesu ya gane
munafuncinsu, ya ce masu, “Don me kuke gwada ni? ku
kawo mani dinarin in gani.” **16** Suka kawowa Yesu daya.
Ya ce masu, “Kamar waye da kuma rubutun wanene?
suka ce masa, “Na Kaisar ne.” **17** Yesu ya ce, “to, ku ba
Kaisar abinda yake na Kaisar, ku kuma ba Allah abin
da yake na Allah. Sai suka yi mamakinsa kwarai. **18** Sai
Sadukiyawa suka zo wurinsa, su dake cewa babu tashin
matattu. Suka tambaya shi suka ce, **19** “Malam, Musa dai
ya rubuta mana, cewa idan dan'uwan mutum ya mutu,
ya bar matarsa ba da, lallai ne dan'uwan mutumin ya
auri matar, ya haifa wa dan'uwansa 'ya'ya.' **20** To an yi
wadansu 'yan'uwa maza guda bakwai, na farko ya yi aure,
ya mutu bai bar 'ya'ya ba. **21** Na biyu kuma ya aure ta,
shi ma ya mutu, ba 'ya'ya. Na ukun ma haka. **22** Haka
dai duk bakwai din, ba wanda ya bar 'ya'ya. A karshe
kuma ita matar ta mutu. **23** To, a tashin matattu, matar
wa za ta zama a cikinsu? Don duk bakwai din nan sun
aure ta”. **24** Sai Yesu ya ce, “Ba saboda wannan dalili
ne kuka yi kuskure ba, wato don ba ku san littafin ba,
kuma ba ku san ikon Allah ba? **25** Domin in an tashin
daga matattu, ba a aure, ba a auraswa, amma sun zama
kamar malaiku a sama. **26** Amma game da mattattun da
suka tashi, ashe, ba ku taba karantawa a littafin Musa
ba, yadda Allah ya ce masa? “Ni ne Allah na Ibrahim, da
Ishaku, da kuma Yakubu'? **27** Ai, shi ba Allahn mattatu
bane, amma na rayyayu ne. Hakika kun yi kuskure “. **28**

Sai wani malamin attuara ya zo ya ji suna muhawara da
juna. Da dai ya ga Yesu yana ba su kyakkyawar amsa, sai
ya tambaye shi, “Wanne Umarni ne mafi girma dukka?”
29 Yesu ya amsa yace, “mafi girma shine, 'ku saurara ya
Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne. 30 Sai ka
kaunaci Ubangiji Allah da dukkan zuciyarka, da dukkan
ranka da dukkan tunaninka, da dukkan karfinka. 31 ta
biyu itace, 'ka kaunaci makwabcinka kamar kanka, Ba
wata doka da ta fi wadannan.'' 32 Sai malamin attaura ya
ce masa, “Hakika gaskiyarka malam, Allah daya ne, ba
kuma wani sai shi. 33 A kaunace shi kuma da dukkan
zuciya, da dukkan hankali, da dukkan karfi, a kuma
kaunaci makwabci kamar kanka, ai ya fi dukkan hadayu
na konawa.” 34 Da Yesu ya ga ya yi masa magana da
hikima, sai ya ce masa, “Ba ka nesa da mulkin Allah.”
Bayan wannan kuma ba wanda ya sake tambayarsa wani
abu. 35 Yesu ya amsa a lokacin da yake koyarwa a Haikali,
ya ce “Yaya malaman attaura suke ce wa Kristi dan Dauda
ne? 36 Domin Dauda kansa, ta ikon Ruhu Mai Tsarki ya ce,
“Ubangiji ya ce wa Ubangijina, zauna a hannun damana,
har sai na kaskantar da makiyanka'. 37 Dauda da kansa
ya kira shi 'Ubangiji; To, ta yaya ya Almasihu zai zama
Dan Dauda?” Babban taron jama'ar suka saurare shi da
murna. 38 A koyarwa sa Yasu ya ce, “ku yi hankali da
malaman attaura, masu son yawo da manyan riguna, suna
so a gaishesu a kasuwa, 39 da kuma son wuraren zama
masu daraja a haikali, da wurin bukukuwa. 40 Sun kuma
kwace gidajen gwauraye, da yin doguwar addu'a, don
mutane su gani. Wadanan mutanen zasu sami hukunci

mai tsanani." 41 Sai ya zauna a gaban akwatin baiko a
Haikalin, yana duban yadda jama'a suke zuba kudi a ciki.
42 Wadansu masu arziki da yawa suna zuba kudi masu
tsoka. Sai gwauruwa mara abin hanu ta saka anini biyu a
ciki akwatin baikon. 43 Ya kira almajiransa, ya ce masu,
"Hakika, ina gaya maku, abinda gwauruwa nan ta saka a
akwatin baikon nan ya fi na sauran dukka. 44 Su duk sun
bayar daga yalwa tasu ne, ita kuwa daga cikin rashinta ta
bada duk abinda take da shi."

13 da Yesu ke fita daga Haikalin, sai daya daga
cikin almajirnsa ya ce masa "malam, dubi kyawawan
duwatsunnan da kyawawan gine-ginnenan!" 2 Ya ce
masa, ka ga wadannan kyawawan gine- ginen? babu wani
dutsen da za a bar shi akan dan'uwansa, da ba za a rushe
shi ba." 3 Yana zaune a kan dutsen zaitun wanda yake
kusa da Haikali, sai Bitrus, da Yakubu, da Yahaya, da
Andarawus suka tambaye shi a asirce, suka ce. 4 Gaya
mana yaushe za a yi wadannan abubuwa? mecece zata
zama alamar faruwar wadanna abubuwa da zasu faru?''
5 Yesu ya ce masu, "ku kula, kada kowa ya rudeku. 6
Da yawa za su zo da sunana, suna cewa nine shi, har su
bad da mutane da yawa. 7 In kuka ji labarin yake- yake,
da jita-jitarsu kada ku damu, wannan zai faru, amma
karshen duniya bai gabato ba. 8 Al'umma za ta tasarwa
al'umma, mulki ya tasarwa mulki. Za a yi girgizar kasa
awurare dabam-dabam, da kuma yunwa, amma fa dukkan
wadanna abubuwan mafarin azaba ne. 9 Amma, ku zauna
a fadake. Don za su kai ku gaban majalisa. za a yi maku
duka a cikin majami'u. Su kuma kai ku gaban masu mulki

da sarakuna, saboda sunana, domin ku ba da shaida a
gare su. 10 Amma lallai sai an fara yi wa dukkan al,
ummai bishara. 11 Sa'ad da suka kai ku gaban shari'a suka
mika ku, kada ku damu a wannan lokacin, za a baku abin
da zaku fada, Amma duk abin da aka yi muku a wannn
lokacin, shi za ku fada, domin ba ku ne kuke magana ba,
Ruhu mai tsarki ne. 12 Dan'uwa zai bada dan'uwarsa
akashe shi, uba kuwa dansa. Yara kuma zasu tayar wa
iyayensu har su sa akashe su. 13 Za a ki ku saboda sunana,
amma duk wanda ya jumre har karshe zai cetu. 14 Sa'adda
kuka ga an kafa mummunan aikin sabo mai ban kyama a
wurin da bai kamata ba (bari mai karatu ya fahimta), to,
bari wadanda suke kasar Yahudiya, su gudu zuwa dutse.
15 Wanda yake tudu kuma kada ya sauko ya shiga gida
garin daukar wani abu. 16 Wanda yake gona kuma kada
ya koma garin daukar mayafinsa. 17 Amma, kaiton masu
juna biyu da masu goyo a wannan lokacin. 18 Ku yi addu,
a kada abin ya faru da damina. 19 A lokacin za ayi wata
matsanaciyar wahala, wadda bata taba faruwa ba, tun
farkon halittar da Allah ya yi har zuwa yau, ba kuwa
za a taba yi ba har abada. 20 In da ba ubangiji ya rage
kwanakin nan ba, da ba Dan adam din zai tsira. Amma
saboda zabbabunan da ya zaba, ya rage kwanakin. 21 To,
in wani ya ce maku, kun ga Almasihu nan!' ko, 'kun gan
shi can, kada ku gaskata. 22 Gama almasihan karya, da
annabawan karya zasu bayyana kuma, zasu yi abubuwan
al'ajibai masu ban mamaki. 23 Amma ku zauna a fadake,
Na dai fada maku wadannan abubuwan kafin lokacin.
24 Amma, bayan matsanaciyar wahalannan, rana zata

duhunta, wata kuma ba zai bada haske ba. 25 Taurari za
su fado daga sararin sama, za a kuma girgiza manyan
abubuwan da suke a sararin sama. 26 Sa' annan zasu
ga Dan mutum na zuwa a cikin gajimare, da iko mai
girma da daukaka. 27 Zai aiko da mala'ikunsa su tattaro
zabbabunsa daga kusuwoyi hudu na duniya(watau Gabas
da Yamma, kudu da Arewa) har zuwa karshen sama. 28
“Ku yi koyi da itacen baure. Da zarar rassansa sun fara
taushi yana kuma fitar da toho, kun san damina ta yi
kusa ke nan. 29 Sa'adda kuka ga wadannan abubuwa suna
faruwa, ku dai sani ya kusato, a bakin kofa ma ya ke. 30
Hakika ina gaya maku, zamanin nan ba zai shude ba sai
dukan abubuwan nan sun faru. 31 Sararin sama da kasa
za su shude, amma maganata ba za ta shude ba. 32 Amma
wannan rana ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun
sama, ko Dan, sai dai Uban kadai. 33 Ku kula, ku zauna a
fadake, kuna addu'a don baku san ranar da lokacin zai yi
ba. 34 Kamar yadda mutum mai tafiya, in ya bar gida
ya wakilta bayinsa kan gidansa, kowanne da aikinsa, ya
kuma umarci mai gadi ya zauna a fadake. 35 To, ku zauna
a fadake don ba ku san lokacin da maigidan zai zo ba, ko
da yamma ne, ko da tsakar dare ne, ko da carar zakara
ne, ko da safe ne. 36 Kada ya zo ba zato, ya samu kuna
barci. 37 Abinda na gaya maku, ina gaya wa kowa, shine
ku zauna a fadake!”

14 Idin Ketarewa da bukin gurasa mara yisti sauran
kwana biyu kenan, sai shugabanin firistoci da malaman
attaura suka nemi yadda zasu kama Yesu a asirce domin
su kashe shi. 2 Suna cewa amma “Ba a lokacin idin ba,

domin kada su haddasa hargitsi a tsakanin mutane". 3
Yesu yana Betanya a gidan Saminu kuturu, yana shirin
liyafa kenan sai ga wata mace dauke da kwalbar turare
mai tamanin kwarai, ta shafa masa a kansa. 4 wasu dake
tare da Yesu suka husata, suna kwalbarta da cewa 5 "Ai
wannan turare ne mai tsada, ina laifin a sayar a raba
wa talakawa kudin? ina dalilin wannan almubazaranci?
6 Sai Yesu yace masu "Ku kyaleta, don me kuke tsauta
mata, 7 ai Idan kuna da niyyar taimakon talakawa ko
matalauta, suna nan tare da ku ko a yaushe amma ni
bazan kasance da ku kullum ba. 8 Macen nan tayi aiki
nagari domin shirya jikina ga jana'iza. 9 hakika, Ina gaya
maku, duk inda za'a yi bishara a duniya baza a mance
da matan nan da hidimar da ta tayi mini ba." 10 Da jin
haka sai Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin manzannin
ya ruga zuwa wurin baban firist domin ya bashe shi a
garesu, 11 Da mayan firistoci suka ji haka suka yi murna
matuka tare da alkawarin kudi ga Yahuza, shi kuwa sai
ya fara neman zarafin da zai mika Yesu a gare su. 12 A
ranar farko ta bukin gurasa marar yisti da kuma hadayar
ragon Idin ketarewa, almajiransa suka ce masa "Ina zamu
shirya liyafar domin idin ketarewa? 13 Ya aiki biyu daga
cikin almajiransa da cewa "Ku shiga cikin birnin, zaku
tarar da wani mutum dauke da tullun ruwa. 14 Duk
gidan da ya shiga ku bishi, sai ku cewa mai gidan, malam
yace "ina bukatar masauki domin hidimar idin ketarewa
tare da almajiraina?"' 15 Zai kuwa nuna maku babban
bene gyararre. Sai ku yi mana shiri a can." 16 Da shigar
almajiran cikin birnin, sai kome ya kasance yadda ya

fada, su kuwa suka yi shirye shiryen idin ketarewar. 17
Da maraice ta yi, sai ya tare da sha biyun. 18 Yayin da
suke zazzaune a teburin suna cin abincin, sai Yesu ya
ce “Hakika ina gaya maku wani da ke ci tare da ni a
nan zai bashe ni”. 19 Sai suka damu suka tambaye shi
daya bayan daya suna cewa “Hakika bani bane ko?” 20
Yesu ya amsa masu da cewa “Daya daga cikin sha biyu
ne, wanda ke sa hannu tare da ni yanzu cikin tasar”. 21
Dan Mutum zai tafi ne yadda nassi ya umarta game da
shi amma kaiton wanda zai bashe shi! “zai, fiye masa,
dama ba a haife shi ba”. 22 Lokacin da suke cin abincin,
Yesu ya dauki gurasa ya sa albarka, ya gutsuttsura ta, sai
ya basu yana cewa “Wannan jikinana ne”. 23 Ya kuma
dauki koko, yayi godiya, ya basu, su kuwa suka sha daga
kokon. 24 Ya ce “Wannan jinina ne na alkawari da an
zubar ga yawancin mutane”. 25 Hakika, bazan kara sha
daga wannan ruwan inabi ba sai a ranar da zan sha sabo
cikin mulkin Allah.” 26 Bayan sun raira wakar yabo ga
Allah, sai suka tafi wurin dutsen zaitun. 27 Yesu ya ce
masu dukkan ku zaku yi tuntube harma ku fadi saboda ni
gama rubuce take cewa “Zan buge makiyayin, tumakin
kuwa za su watse; 28 Amma bayan tashina, zai yi gaba in
riga ku zuwa Galili. 29 Bitrus ya ce masa “ko dukkansu
sun fadi, faufau banda ni”. 30 Yesu yace masa “Hakika
ina gaya maka, cikin wannan dare kafin carar zakara ta
biyu zaka yi musun sani na sau uku”. 31 Amma Bitrus ya
sake cewa “Koda za'a kasheni tare da kai ba zan yi musun
sanin ka ba”. Dukkan su kuwa suka yi wannan Alkawari.
32 Suka isa wani wuri da ake kira Getsamani, sai Yesu ya

ce wa almajiransa “Ku dakata anan domin zan je inyi
addu'a”. 33 Sai ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya. Ya
fara jin wahala mutuka tare da damuwa kwarai. 34 Sai ya
ce masu “Raina na shan wahala harma kamar in mutu.
Ku dakata a nan, ku zauna a fadake”. 35 Da Yesu yayi
gaba kadan, sai ya fadi kasa yayi addu'a yana cewa idan
mai yiwuwa ne “A dauke masa wannan sa'a daga gare
shi. 36 Ya ce “Ya Abba Uba, kome mai yuwane gare ka, ka
dauke mini kokon wahalan nan, duk da haka ba nufina ba
sai dai naka”. 37 Da komowarsa ya same su suna barci, sai
ya ce wa Bitrus, Siman barci kake? Ashe, ba za ka iya
zama a fadake ko da sa'a daya ba? 38 Ku zauna a fadake,
kuyi addu'a kada ku fada cikin jaraba. Lalle ruhu na da
niyya amma jiki raunana ne. 39 Sai ya sake komawa, yayi
addu'a, yana maimaita kalmominsa na farko. 40 Har wa
yau kuma ya sake dawowa, ya same su suna barci don
barci ya cika masu idanu kwarai, sun kuwa kasa ce masa
kome. 41 Ya sake komowa karo na uku yace masu “har
yanzu barci kuke yi kuna hutawa? Ya isa haka! Lokaci
yayi, an bada Dan Mutum ga masu zunubi”. 42 Ku tashi
mutafi kun ga, ga mai bashe ni nan ya kusato.” 43 Nan da
nan, kafin ya rufe baki sai ga Yahuza, daya daga cikin
sha biyun da taron jama'a rike da takkuba da kulake.
Manyan firistoci da malaman attaura da shugabanni suka
turo su. 44 Mai bashe shi din nan ya riga ya kulla da su
cewa “Wanda zan yi wa sumba shine mutumin, ku kama
shi ku tafi da shi a tsare. 45 Da isowarsa kuwa, sai ya zo
wurin Yesu ya ce “Ya malam!”. Sai ya sumbace shi. 46 Su
kuwa suka kama shi, suka tafi da shi. 47 Amma daya daga

cikin na tsaye ya zaro takobinsa ya kai wa bawan babban
firist sara, ya yanke masa kunne. **48** Sai Yesu ya ce "kun
fito kamar masu kama yan fashi da takkuba da kulake,
domin ku kama ni? **49** Lokacin da nake koyarwa a Haikali,
kowace rana da ku, baku kama ni ba. Amma anyi haka
ne domin a cika abinda Nassi ya fada." **50** Daga nan duk
wadanda suke tare da Yesu suka yashe shi, suka tsere. **51**
Wani saurayi, daga shi sai mayafi ya bi shi, suka kai masa
cafka. **52** Shi kuwa ya bar masu mayafin ya gudu tsirara.
53 Daga nan suka tafi da Yesu wurin babban firist. a can
suka tara dattawa duk da manyan firistoci da shugabanni
da marubuta, suka taru a wurinsa. **54** Bitrus kuwa ya bi
shi daga nesa har cikin gidan babban firist. Ya zauna
tare da dogaran Haikalin, yana jin dumin wuta. **55** Sai,
manyan firistoci da duk 'yan majalisa Yahudawa suka
nemi shaidar da za a tabbatar a kan Yesu, don su samu su
kashe shi. Amma basu samu ba. **56** Da yawa kuma suka
yi masa shaidar Zur (Karya), amma bakin su bai zama
daya ba. **57** Sai wadansu kuma suka taso suka yi masa
shaidar zur (karya) suka ce. **58** "Mun ji ya ce, wai zai
rushe haikalin nan da mutane suka gina, ya sake gina
wani cikin kwana uku, ba kuwa ginin mutum ba". **59** Duk
da haka, sai shaidar tasu bata zo daya ba. **60** Sai babban
firist ya mike a tsakanin su, ya tambayi Yesu yace "Ba ka
da wata amsa game da shaidar da mutanen nan suke yi a
kanka? **61** Amma yayi shiru abinsa, bai ce kome ba. Sai
babban firist din ya sake tambayarsa "To, ashe kai ne
Allmasihu Dan Madaukaki? **62** Yesu ya ce "Nine. Za ku
kuwa ga Dan Mutum zaune dama ga mai iko, yana kuma

zuwa cikin gajimare". 63 Sai babban firist ya kyakketa
tufafinsa yace "Wacce shaida kuma zamu nema? 64 Kun
dai ji sabon da yayi! Me kuka gani? Duk suka yanke masa
hukunci akan ya cancanci kisa. 65 Wadansu ma suka fara
tottofa masa yau, suka daure masa idanu, suka bubbuge
shi suna cewa "Yi annabci" Dogaran kuma suka yi ta
marinsa. 66 Bitrus kuwa na kasa a filin gida, sai wata
baranyar babban firist ta zo. 67 Da ta ga Bitrus na jin
dumi, ta yi masa kallon gaske ta ce "Kaima ai tare kake
da banazaren nan Yesu". 68 Amma ya musa ya ce "Ni ban
ma san abinda kike fada ba balle in fahimta". Sai ya fito
zaure. Sai zakara yayi cara. 69 Sai baranyar ta ganshi, ta
sake ce wa wadanda ke tsaitsaye a wurin, "Wannan ma
daya daga cikinsu ne". 70 Amma ya sake musawa, jim
kadan sai na tsaitsayen suka ce wa Bitrus "Lalle kai ma
dayansu ne don ba Galile ne kai". 71 Sai ya fara la'anta
kansa yana ta rantsuwa yana ce wa "Ban ma san mutumin
nan da kuke fada ba". 72 Nan da nan sai zakara ya yi cara
ta biyu, Bitrus kuwa ya tuna da maganar Yesu a gare shi
cewa "Kafin zakara ya yi cara ta biyu, za ka yi musun sani
na sau uku". Da ya tuno haka, sai ya fashe da kuka.

15 Da sassafe, sai manyan firistoci suka hadu da dattawa
da manyan malamai, da majalisa suka daure Yesu, suka sa
shi gaba suka mika shi ga Bilatus. 2 Bilatus ya tambaye
shi, kaine sarkin Yahudawa? ya amsa ya ce "haka ka ce" 3
Sai manyan firistochi suka kawo zargi iri iri a kan Yesu. 4
Bilatus ya sake tambayarsa, ba ka da abin cewa? ka lura
da yawan zargi da ake yi maka. 5 Amma Yesu baya sake yi
masa magana ba. wannan ya ba shi mamaki. 6 A lokacin

idi, Bilatus ya kan sakar masu da dan bursuna wanda
jama'a suka bukaci a saka, **7** A cikin gidan yari, in da aka
tsare wadansu yan tawaye, da masu kisan kai, akwai wani
mai kisan kai, ana ce da shi Barrabbas. **8** Sai Jama'a suka
zo wurin Bilatus ya yi masu kamar yadda ya saba yi. **9**
Bilatus ya amsa masu ya ce, kuna so in sakar maku sarkin
Yahudawa? **10** Yayi wannan domin ya sani cewa Firistoci
sun bada shi ne domin suna kishin sa, **11** Sai Firistochi
suka zuga jama'a, sai suka yi kuwwa suna cewa, a sakar
masu Barrabbas amaimakon Yesu. **12** Bilatus ya sake yi
masu tambaya "Yaya zan yi da Sarkin Yahudawa?" **13**
sai suka amsa da kuwwa" a "giciye shi!" **14** Bilatus ya ce
masu menene laifinsa sai suka kara ihu, "a giciye shi."
15 Bilatus don yana son ya farantawa jama'a zuciya sai
ya sakar masu da Barrabbas sai ya yi wa Yesu bulala,
sannan ya mika shi a giciye shi. **16** Sojoji suka kai shi cikin
kagara, suka tara rundunan soja, **17** Suka sa masa tufafin
shulaiya suka nada masa rawanin kaya, **18** Suna masa
kirari na ba'a suna cewa, "A gaida sarkin Yahudawa!"
19 Sai suka buge shi a kai da kulki suka kuma tofa masa
yau a fuska, suka kuma durkusa suna yi masa sujadar
ba'a. **20** Bayan sun gama yi masa ba'a sai suka cire masa
tufafin shunnaiya, sai suka maida masa tasa tufafinsa, sai
suka fitar dashi don su giciye shi. **21** Suna cikin tafiya sai
suka hadu da wani, mai suna Saminu Bakairawani (wato
uban Alizanda da Rufus); suka tillasta shi ya dauki gijiyen
Yesu. **22** Sojojin suka kawo Yesu wurin da ake kira Golgota
(wato kokon kai) **23** Suka bashi ruwan inabi hade da mur,
amma ya ki ya sha. **24** Sai suka giciye shi, suka kuma raba

tufafinsa suka kuma jefa kuri'a domin kowanne soja ya
sami rabonsa. 25 A sa'a ta uku aka giciye shi. 26 Sai aka
rubuta alamar zargi da take cewa “Ga Sarkin Yahudawa”
27 Suka kuma giciye shi tare da wadansu yan fashi guda
biyu. 28 Daya a hannun damansa daya a hannun hagunsa.
Domin a cika abinda nassi ya fada. 29 suke wucewa suna
zaginsa suna kada kai suna cewa, “Aha! kai da zaka rushe
haikali ka kuma gina shi cikin kwana uku, 30 ka ceci
kanka mana, ka sauka daga giciye!” 31 Haka ma manyan
firistoci da malamai, suka yi masa ba'a suna cewa “Ya ceci
wadansu amma bai iya ceci kansa ba” 32 Bari Almasihu
Sarkin Yahudawa ya sauka daga giciye. Domin mu gaskata
shi, sai wadanda aka giciye shi tare dasu, suma suka yi
masa ba'a. 33 sa'a ta shida zuwa sa'a ta tara, duhu ya
rufe ko'ina, 34 A sa'a ta tara, Yesu ya tada murya da karfi
ya ce Eloi, Eloi lamathsabathani?” Ma'ana Ya Allahna
Ya Allahna, me ya sa ka yashe ni?” 35 Wasu daga cikin
na tsaye, da suka ji shi, sai suka ce, “Duba, yana kiran
Iliya.” 36 Sai wani ya hanzarta, ya dauki soso ya tsoma
a ruwan inabi mai tsami, ya soka agora ya mika masa
don yasha. Mutumin yace bari mu gani ko Iliya zai zo ya
saukar da shi. 37 Sai Yesu yayi kuka da babban murya
da karfi sannan ya rasu. 38 Sai labulen haikalin ya rabu
kashi biyu daga sama har kasa. 39 Sa'adda da jarumin
sojan da ke tsaye yana fuskantar Yesu ya ga yadda ya
mutum, Sai ya ce “hakika, wannan mutum Dan Allah ne.”
40 Akwai kuma mata wadanda ke dubawa daga nesa. Daga
cikinsu akwai Maryamu Magadala, da Maryamu(Uwar
Yakubu da Yusufu) da Salome. 41 Wadannan matan sune

suka bishi sa'adda da yake Galilee suna yi masa hidima.
Da wadansu mata da yawa suka zo Urushalima tare da
shi. 42 Da maraice an shiga shirye shirye domin kashe
gari asabbaci ce. 43 Sai Yusufu daga garin Arimatiya
ya zo, mutumin kirki, mai girma kuma dan majalisar
dattawa, mai sauraron mulkin Allah, da gaba gadi ya tafi
wurin Bilatus ya bukaci a bashi jikin Yesu. 44 Bilatus
ya yi mamakin mutuwar Yesu cikin lokaci kadan, sai ya
kira jarumin ya tabbattar koYesu ya mutu. 45 Bayan ya
tabbattar daga wurin jarumin soja cewa Yesu ya mutu,
sai ya bada jikin ga Yusufu. 46 Yusufu ya sayo likafani. ya
saukar da shi daga giciye, ya kawo likafanin nan ya lulube
jikin Yesu dashi. Ya kai shi kabarin da aka sassaka da
dutse, wadda ya shirya shi domin kansa. Ya kawo dutse
ya rufe bakin kabarin da shi. 47 Maryamu Magadaliya da
Maryamu Uwar Yusufu sun ga wurin da aka yi jana'izar
Yesu.

16 Bayan ranar assabaci, Maryamu Magadaliya da
Maryamu uwar Yakubu da Salomi, suka sayo man shafawa
mai kamshi domin shafe jikin Yesu saboda jana'iza. 2
Da safiyar ranar farko ta mako sai suka tafi kabarin a
dai dai fitowar rana. 3 Suna magana a tsakaninsu suna
cewa, wanene zai gangarar da dutsen da aka rufe bakin
kabarin da shi?” 4 Da suka daga ido, sai suka ga an riga
an gangarar da dutsen, domin yana da girma. 5 Da suka
shiga cikin kabarin sai ga wani saurayi saye da farar tufa,
yana zaune a hannun dama, suna mamaki. 6 Sai ya ce
masu, “Kada ku ji tsoro. Kuna neman Yesu banazare,
wanda aka giciye. Ya tashi! Baya nan. Ku duba wurin da

aka kwantar dashi. 7 Sai ku je, ku gaya wa almajiransa
da Bitrus cewa ya rigaya ya yi gabanku zuwa Galili. A
can zaku ganshi, kamar yadda ya fada maku." 8 Suka fita
daga cikin kabarin da gudu suna rawar jiki da mamaki, ba
su cewa kowa komai ba domin suna jin tsoro. 9 **(note: The
most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)**
Da safiyar ranar farko ta mako ya fara bayyana kansa
ga Maryamu Magadaliya wadda ya kori aljannu guda
bakwai daga cikinta. 10 Sai ta tafi ta shaida wadanda
suke tare da shi suke makoki da kuka. 11 Sai suka ji
cewa ya tashi kuma ta ganshi, amma basu gaskata ba.
12 Bayan wadannan al'amura ya bayana kansa ta wata
siffa ga mutum biyu sa'ilin da suke tafiya akan hanya.
13 Sai suka tafi suka gaya wa sauran almajiransa, duk
da haka basu gaskata ba. 14 Bayan wani lokaci, Yesu
ya bayyana kansa ga almajiransa su goma sha daya, ya
tsauta masu saboda rashin gaskatawa da taurin zuciya,
bayansun ji daga wadanda suka ganshi bayan ya tashi
daga matattu. 15 Sai ya umarcesu cewa "Ku tafi cikin
duniya ku yi bishara ga dukan halitta. 16 Wanda ya ba
da gaskiya aka kuma yi masa baftisma, zaya sami ceto,
wanda baya bada gaskiya ba za ya hallaka. 17 Wadannan
alamu za su kasance da wadanda suka gaskata; a cikin
sunana, za su fidda aljannu, za su yi magana da sabbin
harsuna. 18 Za su dauki macizai da hannayesu, idan sun
sha guba ba ta cutar dasu ba, za su dibiya hannayensu ga
marasa lafiya, za su sami warkaswa." 19 Bayan Ubangiji
ya gama magana da su, sai aka dauke shi zuwa sama in da
zai zauna a hannun dama na Allah. 20 Almajiransa kuma

suka tafi ko'ina suna sheilar bishara. Ubangiji kuma yayi aiki tare da su, yana tabbatar da kalma ta wurin ayukan al'ajiba tare da su.

Luka

1 Mutane da dayawa sun yi kokarin rubutu akan
abubuwan da suka cika a tsakaninmu, 2 kamar yanda
suka danka mana su, wadanda tun daga farko suka zama
shaidu da idanunsu kuma manzanni ne na sakon. 3
Sabili da haka, ni ma, bayan da na yi bincike da kyau
akan yanayin wadannan abubuwa tun da farko na ga ya
yi kyau in rubuta wadannan abubuwa bi da bi ya mafi
girmaTiyofilas. 4 Ya zama haka domin ka san gaskiyar
abin da aka koya maka ne. 5 A cikin zamanin Hirudus,
Sarkin Yahudiya, akwai wani firist mai suna Zakariya,
daga yankin Abija. Matarsa daga cikin yaya mata na
zuriyar Haruna ce, kuma sunan ta Alisabatu ne. 6 Dukan
su biyu masu adalci ne a gaban Allah; marasa zargi a
tafiyarsu cikin dukan dokoki da farilan Ubangiji. 7 Amma
ba su da da, domin Alisabatu ba ta haihuwa, kuma a
wannan lokacin dukansu sun tsufa kwarai. 8 Ya zama
kuma a lokacin da Zakariya yana gaban Allah, yana yin
hidimar sa ta firist bisa ga tsari da ka'idar aikinsa. 9
Bisa ga al'adar zaben firist da zai yi hidima, an zabe shi
ta wurin kuri'a ya shiga cikin haikalin Ubangiji domin
ya kona turare. 10 Dukan taron Jama'a suna addu'a a
waje a sa'adda ake kona turaren. 11 A lokacin, mala'ikan
Ubangiji ya bayana a gare shi yana tsaye a gefen daman
bagadi na turaren. 12 Zakariya ya firgita sa'adda ya gan
shi; tsoro ya kama shi. 13 Amma mala'ikan ya ce masa,
“Kada ka ji tsoro, Zakariya, domin an ji addu'ar ka. Matar
ka Alisabatu za ta haifa maka da. Za ka kira sunansa
Yahaya. 14 Za ka yi murna da farin ciki, kuma da yawa

za su yi murna da haifuwarsa. 15 Domin zai zama mai
girma a gaban Ubangiji. Ba zai sha ruwan inabi ba ko
wani abu mai sa maye, kuma zai cika da Ruhu Mai Tsarki
tun daga cikin cikin mahaifiyarsa. 16 Kuma mutanen
Isra'ila da yawa za su juya zuwa ga Ubangiji Allahnsu.
17 Zai yi tafiya a gaban Unbangiji a cikin ruhu da ikon
Iliya. Zai yi haka domin ya juya zuciyar Ubanni zuwa
ga 'ya'yansu, domin marasa biyayya su yi tafiya a cikin
tafarkin adalai. Don ya shirya wa Ubangiji mutanen da
aka shirya dominsa." 18 Zakariya ya ce wa mala'ikan,
"Ta yaya zan san wannan? Ga shi na tsufa kuma matata
tana da shekaru da yawa." 19 Mala'ikan ya amsa ya ce
masa, "Nine Jibra'ilu, wanda ke tsaye a gaban Allah.
An aiko ni in gaya maka wannan labari mai dadi. 20
Kuma duba, za ka zama bebe, ba za ka iya magana ba,
sai ran da wadannan abubuwa suka cika. Ya zama haka
domin ba ka gaskanta da kalmomina ba, wadanda za
su cika a daidai lokacin." 21 Sa'adda mutane suke jiran
Zakariya. Sun yi mamaki yadda ya dauki lokaci sosai a
cikin haikali. 22 Amma da ya fita, bai iya yin magana da
su ba. Sun gane da cewa ya ga wahayi lokacin da yake
cikin haikali. Ya ci gaba da yi masu alamu, ba ya magana.
23 Ya zama bayan da kwanakin hidimarsa suka kare, ya
tafi gidansa. 24 Bayan kwanakin nan, matarsa Alisabatu ta
samu juna biyu. Ta boye kanta har na watani biyar. Ta ce,
25 "Wannan shi ne abin da Allah ya yi mani da ya dube
ni domin ya dauke kunyata a gaban jama'a." 26 A cikin
watan ta na shidda, an aiki Mala'ika Jibra'ilu daga wurin
Allah zuwa wani birni a Galili mai suna Nazarat, 27 zuwa

ga wata budurwa wanda aka ba da ita ga wani mutum mai
suna Yusufu. Shi dan zuriyar Dauda ne, kuma ana kiran
budurwar Maryamu. **28** Ya zo wurin ta ya ce, “A gaishe ki,
ke da ki ke da tagomashi sosai! Ubangiji yana tare da ke.
29 Amma ta damu kwarai da wadannan kalmomi sai ta yi
tunani ko wacce irin gaisuwa ce wannan. **30** Mala'ikan ya
ce mata, “Kada ki ji tsoro, Maryamu, domin kin samu
tagomashi a wurin Allah. **31** Duba, za ki sami juna biyu,
za ki haifi da. Za ki kira sunansa 'Yesu'. **32** Zai zama mai
girma, kuma za a ce da shi Dan Allah Madaukaki. Ubangiji
Allah zai ba shi kursiyin ubansa Dauda. **33** Zai yi mulkin
dukkan gidan Yakubu har abada, kuma mulkinsa ba shi da
iyaka.” **(aiōn g165)** **34** Maryamu ta ce wa mala'ikan, “Yaya
wannan zai faru, tun da shike ni ban san namiji ba?” **35**
Mala'ikan ya amsa ya ce mata, “Ruhu Mai-tsarki zai sauko
a kan ki, kuma ikon Madaukaki zai lullube ki. Sabili da
haka, za a kira mai tsarkin da za ki haifa Dan Allah. **36** Ki
kuma duba, ga 'yar'uwarki Alisabatu ta samu juna biyu a
tsufanta. Watannin ta shida kenan, ita wadda aka kira ta
bakarariya. **37** Gama babu abin da ba shi yiwuwa a wurin
Allah.” **38** Maryamu ta ce, “To, ni baiwar Ubangiji ce. Bari
ya faru da ni bisa ga sakonka.” Sai mala'ikan ya bar ta.
39 Sai Maryamu ta tashi da sauri a cikin kwanakin nan,
zuwa kasa mai duwatsu, zuwa wani birni a Yahudiya. **40**
Ta shiga gidan Zakariya ta kuma gai da Alisabatu. **41** Ya
zama sa'adda Alisabatu ta ji gaisuwar Maryamu, sai dan
da ke cikinta ya yi tsalle, an cika Alisabatu kuma da Ruhu
Mai Tsarki. **42** Ta daga murya, ta ce, “Mai albarka kike a
cikin mata, kuma mai albarka ne dan cikinki. **43** Kuma

don me ya faru da ni da uwar Ubangijina ta ziyarce ni? 44
Kuma duba, da na ji karar gaisuwan ki sai dan ciki na ya
yi tsalle domin murna. 45 Kuma mai albarka ce wadda ta
gaskanta cewa abubuwan da aka alkawarta mata daga
wurin Ubangiji za su cika. 46 Maryamu ta ce, “Zuciyata ta
yabi Ubangiji, 47 kuma ruhu na ya yi murna da Allah mai
ceto na.” 48 Domin ya dubi kaskancin baiwarsa. Duba,
daga yanzu, dukkan tsararraki za su ce da ni mai albarka.
49 Domin shi madaukaki ya yi mani manyan abubuwa,
kuma sunansa Mai Tsarki ne. 50 Jinkansa ya tabbata
daga tsara zuwa tsara wadanda suke girmama shi. 51
Ya nuna karfinsa da hannuwansa; ya warwatsa ma su
girman kai game da tunanin zuciyarsu. 52 Ya nakasar da
magada daga kursiyoyinsu, ya kuma fifita nakasassu. 53
Ya ciyar da mayunwata da abubuwa masu kyau, amma
ya aiki attajirai wofi. 54 Ya ba da taimako ga bawan sa
Isra'ila, domin ya tuna ya kuma nuna jinkai 55 (kamar
yanda ya fada wa ubaninmu) ga Ibrahim da zuriyarsa
har abada.” **(aiōn g165)** 56 Maryamu ta zauna da Alisabatu
tsawon watanni uku sai ta koma gidanta. 57 Da lokaci yayi
da Alisabatu za ta haifi danta, ta kuma haifi da namiji. 58
Makwabtanta da 'yan'uwanta sun ji cewa Ubangiji ya
ribanbanya jinkansa akanta, sai suka yi murna tare da
ita 59 Ya zama akan rana ta takwas, sun zo domin a yi
wa yaron kaciya. Da sun kira sunansa “Zakariya” kamar
sunan ubansa, 60 amma mahaifiyarsa ta amsa ta ce, “A'a,
za a kira shi Yahaya.” 61 Suka ce mata, “Babu wani a
cikin danginku wanda ake kira da wannan suna.” 62 Sun
nuna alama ga ubansa bisa ga yanda ya ke so a rada masa

suna. 63 Ubansa ya nemi a ba shi allon rubutu, sai ya
rubuta, “Sunansa Yahaya.” Dukan su suka yi mamaki
kwarai da wannan. 64 Nan take, sai bakinsa ya bude kuma
harshensa ya saki. Ya yi magana ya kuma yabi Allah. 65
Tsoro ya kama dukan wadanda suke zama kewaye da
su. Sai labarin ya bazu cikin dukan kasar duwatsu ta
Yahudiya. 66 Kuma dukan wadanda suka ji su, sun ajiye
su a cikin zuciyarsu, suna cewa, “To me wannan yaro zai
zama ne?” Domin hannun Ubangiji yana nan tare da shi.
67 Ruhu Mai-tsarki ya cika mahaifinsa Zakariya sai ya
yi anabci cewa, 68 “Yabo ga Ubangiji, Allah na Isra'ila
domin ya zo ya taimaki mutanen sa kuma ya yi aikin
ceto domin su.” 69 Ya ta da kahon ceto dominmu daga
gidan bawansa Dauda, daga zuriyar Dauda bawansa, 70
kamar yadda ya fada ta bakin annabawansa tsarkaka tun
zamanin zamanai. (aiōn g165) 71 Zai kawo mana ceto daga
magabtan mu da kuma daga hannun makiyanmu. 72 Zai
yi haka domin ya nuna jinkai ga ubaninmu ya kuma tuna
da alkawarinsa mai tsarki, 73 rantsuwar da ya fada wa
ubanmu Ibrahim. 74 Ya rantse zai yardar mana, bayan da
an kubutar da mu daga hannun makiyanmu, mu bauta
masa ba tare da tsoro ba, 75 a cikin tsarki da adalci a
gabansa dukan kwanakin ranmu. 76 I, kai kuma, yaro, za
a kira ka annabi na Madaukaki, domin za ka tafi gaban
fuskar Ubangiji ka shirya hanyoyinsa, ka shirya mutane
domin zuwansa, 77 domin ba mutanensa ilimin ceto ta
wurin gafarar zunubansu. 78 Wannan zai faru ne domin
girman jinkan Allahnmu, sabili da hasken rana daga bisa
za ya zo wurinmu, 79 domin haskakawa akan wadanda ke

zaune a cikin duhu da kuma cikin inuwar mutuwa. Zai
yi hakan nan domin ya kiyaye kafafunmu zuwa hanyar
salama. 80 Yaron ya yi girma ya kuma zama kakkarfa a
cikin ruhu, yana kuma cikin jeji sai ranar bayyanuwarsa
ga Isra'ila.

2 Ananan cikin kwanakin, sai Kaisar Augustas ya yi
shela ya umarta a kidaya dukan mutane da ke zaune
a cikin duniya. 2 Wannan itace kidaya ta farko da aka
yi lokacin da Kiriniyus yake mulkin Suriya. 3 Sabili da
haka, kowa ya koma garinsa domin a yi masa rijista
domin kidayan. 4 Yusufu kuma ya tashi ya bar birnin
Nazarat zuwa garin Baitalami da ke Yahudiya, wanda ake
kuma kira birnin Dauda, domin shi daga zuriyar iyalin
Dauda ne. 5 Ya je can ya yi rijista tare da Maryamu,
wadda yake tashi tana kuma da juna biyu. 6 Ya zama
sa'adda suke can, lokaci ya yi da za ta haifi danta. 7 Ta
haifi da, dan farinta kuwa, ta nade shi da kyau da 'yan
tsummoki. Ta sa shi cikin wani kwami na dabbobi, gama
babu daki dominsu a masaukin. 8 A cikin wannan yankin,
akwai makiyaya wadanda suke zama a sarari suna tsaron
garken tumakinsu da dare. 9 Nan da nan, sai mala'ikan
Ubangiji ya bayyana gare su, daukakar Ubangiji kuma
ta haskaka kewaye da su, sai suka figita kwarai. 10 Sai
mala'ikan ya ce masu, "Kada ku ji tsoro, domin na kawo
maku labari mai dadi da zai kawo murna da yawa ga
dukan mutane. 11 Yau an haifi maku mai ceto a cikin
birnin Dauda! Shine Almasihu Ubangiji! 12 Wannan itace
alama da za a ba ku. Za ku ga dan jariri nade cikin 'yan
tsummoki kwance cikin kwamin dabbobi." 13 Nan take,

sai ga babban taro daga sama tare da mala'ikan suna
yabon Allah, suna cewa, **14** “Daukaka ga Allah daga bisa,
bari salama ta kasance a duniya tsakanin mutanen da ya
ke jin dadinsu.” **15** Ya zama sa'adda mala'iku suka bar su
zuwa cikin sama, sai makiyayan su ka ce wa junansu,
“Bari mu je Baitalami mu ga wannan abin da ya faru,
wanda Ubangiji ya nuna mana.” **16** Su ka yi hamzari suka
tafi can sun iske Maryamu da Yusufu, suka ga jaririn
kuwa kwance a cikin kwamin dabbobin. **17** Bayan da sun
ga wannan, suka gaya wa mutane abinda aka gaya masu
game da wannan yaro. **18** Dukan wadanda su ka ji, su
ka yi mamaki kwarai game da abin da makiyayan su ka
gaya masu. **19** Amma ita Maryamu ta ci gaba da tunani
akan wadanan abubuwa da ta ji, tana tunani mai zurfi a
cikin zuciyarta. **20** Makiyayan suka koma suna ta daukaka
da yabon Allah domin dukan abubuwan da suka ji, suka
kuma gani, dadai da yadda aka gaya masu. **21** Da ya kai
kwana takwas, lokacin da za a yi wa jaririn kaciya, sai
aka rada masa suna Yesu, sunan da mala'ikan ya bashi
kamin a yi cikinsa. **22** Da kwanakin tsarkakewar su ya
wuce bisa ga shari'ar Musa, Yusufu da Maryamu suka
kawo shi cikin haikali a Urushalima dominsu mika shi ga
Ubangiji. **23** Kamar yadda aka rubuta a dokokin Ubangiji,
“Za a kira duk da na fari kebabbe ga Ubangiji.” **24** Suka
kuma zo su mika hadaya bisa ga yadda aka fada a shari'ar
Ubangiji, “Kurciyoyi biyu ko 'yan tantabaru biyu.” **25**
Ga shi akwai wani mutum a Ushalima mai suna Siman.
Wannan mutum adali ne kuma mai ibada. Yana jiran mai
ta'aziyar Isra'ila, kuma Ruhu Mai-sarki na bisansa. **26** An

kuma bayyana masa ta wurin Ruhu Mai-tsarki cewa ba zai
mutu ba sai ya ga Kristi na Ubangiji. 27 Wata rana Siman
ya zo cikin haikali ta wurin jagorar Ruhu Mai-tsarki. Da
iyayen suka kawo yaron ciki, wato Yesu, domin su cika
sharudan da shari'ar ke bukata, 28 sai Siman ya karbe
shi cikin hanuwansa, ya yabi Allah ya ce, 29 “Yanzu bari
bawanka ya tafi da salama, Ubangiji, bisa ga kalmarka. 30
Domin idanuna sun ga cetonka, 31 wanda ka shirya a
gaban dukan mutane: 32 Haske ne na wahayi ga al'ummai,
kuma daukakar mutanenka Isra'ila.” 33 Mahaifin yaron
da Mahaifiyarsa, sun yi mamaki kwarai domin abubuwan
da aka fada akansa. 34 Sai Siman ya albarkace su ya
ce wa uwatasa Maryamu, “Ki ji da kyau, wannan yaro
zai zama sanadiyar faduwa da tashin mutane dayawa
a Isra'ila, kuma alama wadda ake kushen ta. 35 Kuma
takobi zai tsaga zuciyar ki yadda tunanin mutane za ya
bayyana.” 36 Wata annabiya mai suna Annatu ta na nan
wurin. Ita diyar Fanuyila ce daga kabilar Ashiru. Ta riga
ta manyanta a shekaru sosai. Ta kasance da maigidanta
shekaru bakwai bayan auren ta, 37 sannan ta yi zama
gwambranci na shekaru tamanin da hudu. Ba ta taba
barin haikali ba, tana ci gaba da yi wa Ubangiji sujada,
dare da rana. 38 A dadai lokacin nan, ta hau zuwa wurinsu
ta fara yi wa Allah godiya. Ta gaya wa dukan wadanda
ke jiran fansar Urushalima. 39 Da su ka gama komai da
aka bukace su suyi bisa ga tafarkin shari'ar Ubangiji, sai
suka koma Galili, zuwa birninsu, Nazarat. 40 Yaron kuma
ya yi girma ya zama da karfi, yana karuwa da hikima,
alherin Ubangiji kuma yana kansa. 41 Iyayensa sukan tafi

Urushalima kowacce shekara domin idin ketarewa. 42 Da
yana shekara goma sha biyu, suka sake haurawa daidai
lokacin idin a al'adance. 43 Bayan da sun cika dukan
kwanakin idin, sun fara dawowa gida. Amma dan yaron
Yesu ya jinkirta ya zauna a Urushalima, kuma iyayensa
basu sani ba. 44 Suna tsammani yana tare da sauran
mutane da suke tafiya tare, sai suka yi tafiya na kwana
daya. Suka fara neman sa a cikin danginsu da abokansu.
45 Da ba su gan shi ba, sai suka koma Urushalima suna
cigiyar sa a can. 46 Ya zama bayan kwanaki uku, su ka
same shi a cikin haikali, yana zama a tsakiyar malamai,
yana sauraron su yana kuma yi masu tambayoyi. 47
Dukan wadanda suka ji shi suna ta mamakin fahimtar
sa da amsoshin sa. 48 Da suka gan shi, suka yi mamaki
kwarai. Mahaifiyarsa ta ce masa, "Da na, don me ka yi
mana haka? Ka ji, mahaifinka da ni muna ta neman ka rai
a bace." 49 Ya ce masu, "Don me kuke nema na? Ba ku
sani cewa dole in kasance a gidan Ubana ba?" 50 Amma
ba su gane abin da yake nufi da kalmomin nan ba. 51
Sa'annan ya koma gida tare da su zuwa Nazarat yana
kuma masu biyayya. Mahaifiayarsa kuma ta ajiye dukan
wadannan abubuwa a zuciyarta tana yin tunani akansu.
52 Amma Yesu ya ci gaba da hikima da girma, ya kuma
karu da tagomashi wurin Allah da mutane.

3 A cikin shekara ta goma sha biyar da Tibariyus Kaisar
ke mulki, Bilatus Babunti kuma ke jagorar Yahudiya,
Hirudus yana sarautar Galili, dan'uwansa Filibus yana
sarautar yankin Ituriya da Tirakonitis, Lisaniyas kuma
na sarautar yankin Abiliya, 2 kuma zamanin da Hanana

da Kayafa suke manyan firistoci, maganar Allah ta zo
wurin Yahaya dan Zakariya, a cikin jeji. 3 Ya yi tafiya
cikin dukan yankuna da ke kewaye da Kogin Urdun,
yana wa'azin baftismar tuba domin gafarar zunubai. 4
Kamar yadda aka rubuta a cikin littafin annabi Ishaya,
“Ga muryan wani yana kira a cikin jeji, 'Shirya hanyar
Ubangiji, ka daidaita tafarkunsa! 5 Za a cika kowani
kwari, za a fasa kowani dutse a kuma baje kowani tudu,
za a mike karkatattun hanyoyi, za a cike hanyoyi masu
gargada, 6 kuma dukan mutane za su ga ceton Allah.”
7 Sai Yahaya ya kara fada wa taron jama'ar da ke zuwa
domin ya yi masu baftisma, “Ku 'ya'yan macizai masu
dafi, wa ya gargadeku ku guje wa fushin nan mai zuwa? 8
Ku ba da 'ya'ya da sun cancanci tuba, kada ku kuma fara
cewa a cikinku, 'Muna da Ibrahim a matsayin Ubanmu',
domin ina gaya maku, Allah yana iya ta da wa Ibrahim
'ya'ya daga cikin wadannan duwatsu. 9 Yanzu kuwa, an
rigaya an sa gatari a gindin itatuwa. Sabili da haka, duk
itacen da bai ba da 'ya'ya masu kyau ba za a sare shi
kasa a kuma jefa shi cikin wuta.” 10 Sai mutanen da ke
cikin taron jama'ar suka tambaye shi cewa, “To me za mu
yi?” 11 Ya amsa ya ce masu, “Idan wani yana da taguwa
biyu, sai ya ba wanda bashi da ita daya, kuma wanda
yake da abinci ya yi haka nan.” 12 Masu karban haraji
ma suka zo domin a yi masu baftisma, suka ce masa,
“Malam, me za mu yi?” 13 Ya ce masu, “Kada ku karba
kudi fiye da yadda aka umarce ku.” 14 Wasu sojoji ma
suka tambaye shi cewa, “To, mu fa? Yaya za mu yi?” Ya
ce masu, “Kada ku kwace wa wani kudi, kada ku kuma

yi wa wani zargin karya. Ku dogara ga albashinku." 15
Ana nan da mutane ke sauraron zuwan Almasihu, kowa
yana ta tunani a zuciyar sa game da Yahaya, ko shi ne
Almasihu. 16 Yahaya ya amsa ya ce masu duka, "Game
da ni dai, na yi maku baftisma da ruwa, amma akwai
wani tafiye wanda ya fi ni iko, ban ma isa in kwance
maballin takalmansa ba. Shi zai yi maku baftisma da
Ruhu Mai Tsarki da kuma wuta. 17 Kwaryar shikarsa
na hanun sa domin ya share masussukarsa da kyau ya
kuma tara alkama a cikin rumbunsa. Amma zai kona
buntun da wuta marar mutuwa. 18 Da gargadi masu yawa
ya yi wa mutanen wa'azin bishara. 19 Yahaya kuma ya
tsauta wa sarki Hirudus domin ya auri matar dan'uwansa,
Hiruduya, da kuma sauran abubuwan da Hirudus ya yi.
20 Amma Hirudus ya kara yin wani mugun abu. Ya sa
an kulle Yahaya a cikin kurkuku. 21 Ana nan, lokacin
da ake yiwa dukan mutane baftisma, aka yiwa Yesu mai
baftisma. Lokacin da yake yin addu'a, sai sama ta bude, 22
kuma Ruhu Mai Tsarki ya sauko masa a kamanin kurciya,
sai wata murya ta fito daga sama, "Kai ne kaunataccen
Da na. Ina jin dadin ka." 23 Ana nan Yesu da kansa, da
ya fara, yana kimanin shekara talatin. Shi dan (kamar
yadda ake tsammani) Yusufu ne, dan Heli, 24 dan Matat,
dan Lawi, dan Malki, dan Yanna, dan Yusufu, 25 dan
Matatiya, dan Amos, dan Nahum, dan Hasli, dan Najjaya,
26 dan Ma'ata, dan Matatiya, dan Shimeya, dan Yuseka,
dan Yoda, 27 dan Yowana, dan Resa, dan Zarubabila, dan
Shiyaltiyel, dan Niri, 28 dan Malki, dan Addi, dan Kosama,
dan Almadama, dan Er, 29 dan Yosi, dan Aliyeza, dan

Yorima, dan Matat, dan Lawi, **30** dan Saminu, dan Yahuda,
dan Yusufu, dan Yonana, dan Aliyakima, **31** dan Malaya,
dan Mainana, dan Matata, dan Natan, dan Dauda, **32** dan
Yesse, dan Obida, dan Bu'aza, dan Salmon, dan Nashon,
33 dan Amminadab, dan Adimi, dan Arama, dan Hezruna,
dan Feresa, dan Yahuda, **34** dan Yakubu, dan Ishaku,
dan Ibrahim, dan Tera, dan Nahor, **35** dan Serug, dan
Reyu, dan Feleg, dan Abiru, dan Shela, **36** dan Kainana,
dan Arfakshada, dan Shem, dan Nuhu, dan Lamek, **37**
dan Metusela, dan Anuhu, dan Yaret, dan Mahalel, dan
Kainana, **38** dan Enosh, dan Shitu, dan Adamu, dan Allah.

4 Sai Yesu, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo daga kogin
Urdun, sai Ruhu Mai Tsarki ya bishe shi zuwa cikin jeji **2**
kwana arba'in, shaidan kuma ya jarabce shi. A kwanakin
nan, bai ci abinci ba, kuma yunwa ta kama shi bayan
karshen lokacin. **3** Shaidan ya ce masa, “Idan kai Dan
Allah ne, ka umarci wannan dutse ya zama gurasa.”
4 Yesu ya amsa masa, “A rubuce yake, 'Ba da gurasa
kadai Mutum zai rayu ba.'” **5** Sai shaidan ya kai shi
zuwa wani tudu mai tsawo, ya kuma nuna masa dukan
mulkokin duniyan nan a dan lokaci. **6** Shaidan ya ce
masa, “Zan ba ka iko ka yi mulkin dukan wadannan, da
dukan daukakarsu. Zan yi haka domin an ba ni su duka in
yi mulkinsu, kuma ina da yanci in ba dukan wanda na
ga dama. **7** Saboda da haka, idan ka rusuna ka yi mani
sujada, dukansu za su zama naka.” **8** Amma Yesu ya amsa
ya ce masa, “A rubuce yake, 'Dole ne Ubangiji Allahnka za
ka yi wa sujada, shi kadai kuma za ka bauta wa.” **9** Sai
shaidan ya kai Yesu Urushalima, ya tsayadda shi a bisan

kololuwar haikali, kuma ya ce masa, “Idan kai Dan Allah
ne, ka jefas da kanka kasa daga nan. 10 Domin a rubuce
yake, 'Zai ba mala'ikunsa umarni su kiyaye ka, su kuma
tsare ka,' 11 kuma, 'Za su daga ka sama a hannunsu, don
kada ka yi tuntube a kan dutse.” 12 Yesu ya amsa masa
cewa, “An fadi, 'Kada ka gwada Ubangiji Allahnka.'” 13
Da shaidan ya gama yi wa Yesu gwaji, sai ya kyale shi
sai wani lokaci. 14 Sai Yesu ya koma Galili cike da ikon
Ruhu, kuma labarinsa ya bazu cikin dukan wuraren dake
wannan yankin. 15 Ya yi ta koyarwa a cikin majami'unsu,
sai kowa na ta yabon sa. 16 Wata rana ya zo Nazarat,
birnin da aka rene shi. Kamar yadda ya saba yi, ya shiga
cikin majami'a a nan ranar Asabaci, ya kuma tashi tsaye
domin ya karanta Nassi. 17 An mika masa littafin anabi
Ishaya, ya bude littafin ya kuma ga inda an rubuta, 18
“Ruhun Ubangiji yana kai na, domin ya shafe ni in yi
wa'azin Bishara ga matalauta. Ya aike ni in yi shelar
yanci ga daurarru, da kuma budewar idanu ga makafi,
in 'yantar da wadanda su ke cikin kunci, 19 in kuma yi
shelar shekarar tagomashi na Ubangiji.” 20 Sai ya rufe
littafin, ya mai da shi ga ma'aikacin majami'ar, sai ya
zauna. Dukan wadanda suke cikin majami'ar suka zura
Idanuwansu a kansa. 21 Sai ya fara masu magana, “Yau
wannan Nassi ya cika a kunuwanku.” 22 Dukan wadanda
ke wurin sun shaida abin da ya fadi kuma dukansu sun
yi ta mamakin kalmomin alheri da suke fitowa daga
bakinsa. Suna cewa, “Wannan ai dan Yusufu ne kawai, ko
ba haka ba?” 23 Yesu ya ce masu, “Lallai za ku fada mani
wannan karin magana, 'Likita, ka warkar da kanka. Duk

abin da mun ji wai ka yi a Kafarnahum, ka yi shi a nan
garinka ma.'" 24 Ya sake cewa, "Hakika na fada maku,
annabi baya samun karbuwa a garinsa. 25 Amma na gaya
maku gaskiya akwai gwauraye da yawa cikin Isra'ila a
zamanin Iliya, lokacin da an rufe sammai shekaru uku
da rabi babu ruwa, lokacin da anyi gagarumar yunwa
a duk fadin kasar. 26 Amma ba a aiki Iliya zuwa wurin
waninsu ba, sai wurin gwauruwa da ke a Zarifat can
kusa da Sidon. 27 Akwai kutare da yawa kuma a Isa'ila a
zamanin anabi Elisha, amma babu wanda aka warkar sai
dai Na'aman mutumin Suriya kadai. 28 Dukan mutanen
da ke cikin majami'a suka fusata kwarai sa'adda suka
ji wadannan zantattuka. 29 Suka tashi suka tura shi
zuwa wajen birnin, suka kai shi bakin dutsen da aka gina
garinsu a kai dominsu jefar da shi kasa. 30 Amma ya ratsa
tsakaninsu ya yi gabansa. 31 Sannan ya gangara zuwa
Kafarnahum, wani birni a Galili. Wata Asabaci yana koya
wa mutane a cikin majami'a. 32 Sun yi mamaki kwarai da
koyarwan sa, domin maganarsa na da iko. 33 A wannan
lokacin akwai wani mutum a cikin majami'a mai kazamin
ruhu, sai ya yi kara da babbar murya, 34 "Ina ruwan mu
da kai, Yesu Banazarat? Ka zo domin ka hallaka mu ne?
Na san ko kai wanene! Kai ne Mai Tsarki na Allah!" 35
Yesu ya tsauta wa aljanin yana cewa, "Yi shiru ka fita
daga cikinsa!" Da aljanin ya jefar da mutumin kasa a
tsakiyarsu, ya fita daga cikinsa ba tare da yi masa rauni
ba. 36 Dukan mutanen suka yi mamaki, kuma suna ta
zancen wannan abu a tsakaninsu. Sun ce, "Wanda irin
maganganu kenan? Ya umarce kazaman ruhohin da karfi

da iko kuma sun fita." 37 Saboda da haka, an fara yada
labarinsa zuwa dukan kewayen yankin. 38 Sai Yesu ya
bar majami'ar ya shiga gidan Siman. A wannan lokacin,
surukar Siman tana fama da zazzabi mai zafi, sai suka
roke shi dominta. 39 Sai ya tsaya a kanta, ya tsautawa
zazzabin, kuma ya rabu da ita. Nan take, ta tashi ta fara
yi masu hidima. 40 Da faduwar rana, mutane suka kawo
wa Yesu dukan wadanda suke ciwo da cuttuttuka dabam
dabam. Ya dora masu hannuwansa ya warkar da su. 41
Aljanu kuma sun fita daga wadasunsu da dama, suna kuka
cewa, "Kai ne Dan Allah!" Yesu ya tsauta wa aljannun
ya kuma hana su magana, domin sun sani cewa shine
Almasihu. 42 Da safiya ta yi, ya kebe kansa zuwa wani
wurin da babu kowa. Jama'a da dama suna neman sa suka
zo inda yake. Sun yi kokari su hana shi barin su. 43 Amma
ya ce masu, "Dole in yi bisharar Allah a wasu birane da
dama, domin dalilin da aka aiko ni nan kenan." 44 Sai ya
ci gaba da wa'azi cikin majami'u dukan fadin Yahudiya.
5 Ya zama sa'adda mutane sun taru a wurin Yesu suna
saurarон maganar Allah, yana kuma yana tsaye a bakin
tabkin Janisarata. 2 Ya ga jiragen ruwa biyu tsaye a bakin
tabkin. Masu kamun kifin kuwa sun fita daga cikin jiragen
suna wanke tarunsu. 3 Yesu ya shiga daya daga cikn
jiragen wanda shike na Bitrus ne, sai ya umarce shi ya
dan zakuda da jirgin daga bakin tabkin kadan zuwa cikin
ruwa. Sai ya zauna ya kuma koya wa mutane daga cikin
jirgin. 4 Da ya gama magana, ya ce wa Siman, "Zakuda
jirgin zuwa wuri mai zurfi sa'annan ka zuba tarunka
domin kamu." 5 Siman ya amsa ya ce, "Ubangiji, mun

yi aiki dukan dare bamu kama komai ba, amma bisa ga
maganarka, zan jefa tarun." 6 Da sun yi haka, suka kama
kifaye da yawan gaske, har tarunsu suna yagewa. 7 Sai
suka roki abokan aikinsu da ke a dayan jirgin su zo su
taimake su. Suka zo sun cika jiragen biyu da kifaye, har
suka fara nutsewa. 8 Amma Siman Bitrus, da ya ga haka,
ya russuna a gaban Yesu, yana cewa, "Ka rabu da ni
Ubangiji, gama ni mai zunubi ne." 9 Domin ya yi mamaki,
da dukan wadanda suke tare da shi, sabili da yawan
kifaye da suka kama. 10 Wannan ya hada da Yakubu da
Yahaya 'ya'yan Zabadi abokan aikin Siman. Sai Yesu ya
ce wa Siman, "Kada ka ji tsoro, domin daga yanzu, za
ka kama mutane." 11 Da sun kawo jiragensu waje kan
kasa, suka bar komai suka kuma bi shi. 12 Sa'adda yana
daya daga cikin biranen, wani mutum dauke da kuturta
yana nan wurin. Da ya ga Yesu, ya fadi bisa fuskarsa kasa
yana rokansa, yana cewa, "Ubangji, idan ka yarda, za
ka iya tsarkake ni." 13 Yesu ya mika hanunsa ya taba
shi, yana cewa, "Na yarda. Ka tsarkaka." Sai nan da nan,
kuturtar ta rabu da shi. 14 Ya umarce shi kada ya gaya wa
kowa, amma ya ce ma sa, "Tafi ka nuna kanka ga firist
sa'annan ka mika hadaya domin tsarkakewarka, kamar
yadda Musa ya umarta, a matsayin shaida a garesu." 15
Amma labarinsa ya bazu nesa, taron mutane da yawa
kuma suka zo wurinsa domin su ji shi, su kuma samu
warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan janye
zuwa wuraren da babu kowa ya yi addu'a. 17 Ya zama
daya a cikin kwanakin da yake koyarwa, akwai Farisawa
da malaman attaura da ke zaune a wurin wandanda suka

zo daga kauyukan da suke kewaye da Galili da Yahudiya
da kuma birnin Urushalima. Ikon Ubangiji yana tare da
shi domin warkarwa. 18 A lokacin nan, wasu mutane suka
zo dauke da wani mutum shanyayye a kan tabarma, suka
kuma nemi yadda za su shigar da shi ciki, su kwantar
da shi a gaban Yesu. 19 Ba su iya samun hanyar da za
su shigar da shi ba saboda taron, sai suka hau saman
gidan, suka saukar da shi daga rufin, a kan tabarman
sa, zuwa tsakiyar mutanen, dai dai a gaban Yesu. 20 Da
ya ga bangaskiyarsu, Yesu ya ce, "Maigida, an gafarta
zunubanka." 21 Marubuta da Farisawa suka fara sukar
wannan, suna cewa, "Wanene wannan da ke sabo? Wa zai
iya gafarta zunubi, idan ba Allah kadai ba?" 22 Amma
da Yesu ya fahimci abin da suke tunani, sai ya amsa ya
ce masu, "Don me kuke sukar wannan a zuciyarku? 23
Wanne ne ya fi sauki a ce, 'An yafe zunubanka' ko kuwa a
ce, 'Tashi ka yi tafiya?" 24 Amma domin ku sani cewa
Dan Mutum yana da yancin gafarta zunubai a duniya, na
ce maka, 'Tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidanka.'" 25
Nan take, ya tashi a gabansu ya dauki tabarma da yake
kwance; sai ya koma gidansa, yana daukaka Allah. 26
Kowa yana ta mamaki kuma suka daukaka Allah. Suna
cike da tsoro, suna cewa, "Yau mun ga abubuwan al'ajibi."
27 Bayan wadannan abubuwa sun faru, Yesu ya fito daga
can sai ya ga wani mai karban haraji mai suna Lawi yana
zama a wurin karban haraji. Ya ce masa, "Ka biyo ni."
28 Sai Lawi ya bar komai, ya tashi, ya bi shi. 29 Lawi
kuma ya shirya gagarumar liyafa a gidansa, kuma akwai
masu karban haraji da yawa a nan, da wasu mutane da

ke zama a gaban teburin liyafar suna cin abinci tare da
su. 30 Amma Farisawa da Marubuta suka fara korafi ga
almajiransa, suna cewa, “Don menene kuna ci da sha tare
da masu karban haraji da mutane masu zunubi?” 31 Yesu
ya amsa masu, “Masu lafiya basu bukatar likita, wadanda
ke marasa lafiya kadai ke bukatar likita. 32 Ban zo domin
kiran masu adalci ba, amma na zo ne domin kiran masu
zunubi zuwa ga tuba.” 33 Sun ce masa, “Almajiran Yahaya
sukan yi azumi da addu'a, kuma almajiran Farisawa ma
sukan yi haka. Amma almajiranka suna ci suna sha?”
34 Yesu ya ce masu, “Akwai wanda zai sa abokan ango
su yi azumi, a lokacin da shi ango yana tare da su? 35
Amma kwanaki na zuwa wadanda za a dauke ango daga
wurinsu, a kwanakin za su yi azumi.” 36 Sai Yesu ya
sake fada masu wani misali. “Babu wanda zai yage kyalle
daga sabuwar tufa, ya kuma yi amfani da ita ya dinka
tsohuwar tufa. Idan ya yi hakannan, zai yage sabuwar
tufar, kuma kyallen daga sabuwar tufar ba zai dace da
kyallen tsohuwar tufar ba. 37 Kuma, babu mutum da zai
sa sabon ruwan inabi a cikin tsofafin salkuna. Idan ya yi
haka, sabon ruwan inabin zai fasa salkunan, kuma ruwan
inabin din zai zube, salkunan kuma za su lallace. 38
Amma dole ne a sa sabon ruwan inabi a sabobin salkuna.
39 Babu wanda zai yi marmarin sabon ruwan inabi bayan
da ya sha tsohon, gama zai ce, “Tsohon ya fi sabon.”

6 Ana nan wata Asabaci Yesu yana ratsawa cikin gonar
hatsi, almajiransa kuma na karyar zangarkun hatsin,
suna murtsukawa a hanayensu suna ci. 2 Amma wasu
daga cikin Farisawa suka ce, “Saboda me kuke yin abin

da bai halatta a yi a ranar Asabaci ba?" **3** Yesu ya amsa
masu, ya ce, "Ba ku karanta abin da Dauda ya yi a lokacin
da yake jin yunwa ba, shi da mutanen da ke tare da shi? **4**
Ya je cikin gidan Allah, ya dauki gurasar alfarwa ya kuma
ci daga ciki, ya kuma ba mazajen da ke tare da shi su ci,
ko da shike ya halarta ga Firistoci ne kadai su ci." **5** Sai ya
ce masu, "Dan Mutum shi ne Ubangijin asabaci." **6** Ya
kasance a wata ranar Asabaci ya shiga cikin majami'a
ya kuma koya wa mutane a can. Wani mutum na can
wurin wanda hannun damansa ya shanye. **7** Marubuta da
Farisawa na kallonsa su ga ko zai warkar da wani a ranar
Asabaci, domin su samu dalilin zarginsa da yin abin da
bai cancanta ba. **8** Amma ya san abin da suke tunani,
sai ya ce wa mai shanyeyen hannun, "Tashi, ka tsaya a
nan tsakiyar jama'a." Sai mutumin ya tashi ya tsaya a
nan. **9** Yesu ya ce masu, "Ina tambayar ku, ya halatta
a ranar Asabaci a yi nagarta ko mugunta, a ceci rai ko
a hallaka shi? **10** Sai ya dube su duka, ya kuma ce wa
mutumin, "Mika hannunka." Ya yi haka, sai hannunsa
ya koma lafiyayye. **11** Amma suka fusata kwarai, suka yi
shawara da junansu game da abin da za su yi da Yesu. **12**
Ya zama a kwanakin nan, ya hawo bisan dutse domin ya
yi addu'a. Ya ci gaba dukan dare yana addua'a ga Allah.
13 Da safiya ta yi, ya kira almajiransa zuwa wurinsa,
ya kuma zabi goma sha biyu daga cikinsu, wadanda ya
kira su "Manzanni." **14** Sunayen Manzannin sune Siman
(wanda ya kuma kira Bitrus) da dan'uwansa, Andrawus,
Yakubu, Yahaya, Filibus, Bartalamawus, **15** Matta, Toma,
Yakubu dan Halfa, Siman, wanda ake kira Zaloti, Yahuda

dan Yakubu, 16 da Yahuda dan Iskariyoti, wanda ya zama
maci amana. 17 Sai Yesu ya gangaro daga dutsen tare da
su, suka kuma tsaya a sarari. Almajiransa da yawa na
nan a wurin, tare da mutane da yawa daga Yahudiya
da Urushalima, da kuma bakin tekun Taya da Sidon.
18 Sun zo domin su ji shi, da kuma su sami warkarwa
daga dukan cututukansu. Mutane waddan da ke fama da
kazaman ruhohi ma sun sami warkarwa. 19 Dukan taron
jama'ar suna kokarin su taba shi domin ikon warkarwa
yana fitowa daga wurinsa, ya kuma warkar da su duka.
20 Sai ya dubi almajiransa ya ce, "Masu albarka ne ku
matalauta, gama Mulkin Allah naku ne. 21 Masu albarka
ne ku masu yunwa yanzu, domin za a kosar da ku. Masu
albarka ne ku masu kuka a yanzu, domin za ku yi dariya.
22 Masu albarka ne ku idan mutane sun ki ku, suka nuna
maku wariya suna mai da sunayen ku na mugunta, domin
Dan Mutum. 23 Za ku yi farin ciki a ranan nan kuna
tsalle domin murna, domin hakika za ku samu lada mai
girma a sama, domin haka kakannin-kakannin su suka
yi wa annabawa. 24 Amma kaitonku mawadata! Domin
kun rigaya kun samu ta'aziyar ku. 25 Kaitonku kosassu a
yanzu! Domin za ku ji yunwa nan gaba. Kaitonku masu
dariya yanzu! Domin za ku yi makoki kuna kuka nan gaba.
26 Kaiton ku idan kowadanne mutane suna yabon ku!
Domin haka kakannin-kakanninsu suka yi wa annabawan
karya. 27 Amma ina ce maku ku masu saurare na, ku
kaunaci magabtanku, ku kuma aikata nagarta ga wadanda
suke kinku. 28 Ku albarkaci masu zaginku, ku kuma yi
addu'a ga wadanda suke wulakanta ku. 29 Wanda ya mare

ku a wannan kunci, ku juya masa dayan. Idan wani ya
dauki mayafinka, kada ka hana masa taguwarka. 30 Ku
bayar ga duk wanda ya roke ku. Idan wani ya dauki wani
abu da ke naku, kada ku bidi ya mayar da shi. 31 Duk abin
da kake so mutane su yi maka, ka yi masu hakan nan. 32
Idan ka kaunaci masoyan ka ne kadai, me wannan zai
amfane ka? Ko masu zunubi ma na kaunar masoyan su.
33 Idan kuna nuna alheri ga wadan da ke maku alheri
kadai, menene ladan ku a nan? Ko masu zunubi ma na
yin hakan nan. 34 Idan kun ba da rancen abubuwa ga
mutanen da kuna sa zuciya zasu mayar maku ne kadai,
menene ribar ku a nan? Ko masu zunubi suna ba masu
zunubi rance, suna kuma sa zuciya a mayar masu dadai
gwargwado. 35 Amma ku kaunaci magabtan ku, ku kuma
nuna masu alheri. Ku basu rance, kada ku sa zuciya a
maido maku, kuma sakamakon ku zai zama da girma. Za
ku zama yayan Mafifici, domin shi da kansa yana nuna
jinkai ga marasa godiya da miyagun mutane. 36 Ku zama
masu jinkai, domin Ubanku mai jinkai ne. 37 Kada ku
shari'anta, kuma ba za a shari'anta ku ba. Kada ku kayar,
ku ma ba za a kashe ku ba. Ku yafe wa wasu, kuma za a
yafe maku. 38 Ku bayar ga wasu, ku ma za a ba ku da
yawa. Magwaji dankararre, girgizajje har ya cika yana
zuba, za su zuba har cinyarku. Domin duk ma'aunin da
ku ka yi amfani da shi, da shi za a auna maku. 39 Sai ya
sake basu wani misali, “Makaho yana iya yi wa makaho
jagora? Idan ya yi haka, dukansu biyu za su fada cikin
rami, ko ba haka ba? 40 Almajiri baya fin Malaminsa,
amma duk wanda ya samu horo sosai zai zama kamar

malaminsa. 41 Don me kake duba dan hakin da ke a
idon dan'uwanka, amma ba ka iya ganin gungumen da
ke a idonka ba? 42 Don me za ka ce wa dan'uwanka,
'Dan'uwa, bari in cire dan hakin da ke a idonka', bayan
kai da kanka ba ka iya ganin gungumen da ke a idonka
ba? Kai munafuki! Ka fara cire gungumen da ke a idonka,
sa'annan za ka gani da kyau yadda zaka cire hakin da ke a
idon dan'uwanka. 43 Domin babu itace mai kyau da ke
haifar rubabbun 'ya'ya, ko rubabben itace da zai haifi
kyawawan 'ya'ya. 44 Domin ana iya sanin ko wani itace ta
wurin 'ya'yan da yake bayarwa. Domin mutane basu kan
tsinki 'ya'yan baure a jikin kaya, ko kuwa su dibi inabi
daga jikin sarkakkiya. 45 Mutumin kirki, daga wadatar
zuciyarsa ya kan ba da yaya masu kyau, kuma mugu daga
cikin muguwar ajiyar zuciyarsa yake aikata mugunta.
Domin daga cikar zuciyarsa ne bakinsa yakan yi magana.
46 Don me kuke ce da ni, 'Ubangiji, Ubangiji', amma ba ku
yin biyayya da magana ta? 47 Duk wanda ya zo wurina ya
ji kalmomina ya kuma yi biyayya da su, zan gaya maku
yadda yake. 48 Yana kama da mutum da ke gina gida,
wanda ya haka da zurfi zuwa cikin kasa ya kuma gina
harshashin gidan sa a kan dutse. Da rigyawa ta zo, sai
ruwa ya buga gidan, amma bai iya girgiza shi ba, domin
an gina shi da kyau. 49 Amma duk mutumin da ya ji
kalmomina ya kuma ki biyayya da su, yana kamar mutum
wanda ya gina gidansa a kan kasa, babu harshashi. Amma
da ambaliyan ruwa ta buga gidan, nan take ya rushe,
ragargajewar gidan kuma da girma take.

7 Bayan da Yesu ya gama fadar dukan abubuwan da
zai fadi a jin kunnen dukan mutanen, sai ya shiga
Kafarnahum. 2 Bawan wani jarumi, wanda yake kauna,
ba shi da lafiya har ma ya kusa mutuwa. 3 Amma da
ya ji labarin Yesu, jarumin ya aiki wadansu dattawan
Yahudawa, ya ce a roki Yesu ya zo ya ceci bawansa daga
mutuwa. 4 Sa'adda su ka zo kusa da Yesu, su ka roke shi
da gaske, cewa, “Wannan ya isa ka yi masa haka, 5 saboda
shi mai kaunar kasar mu ne, kuma shi ne ya gina mana
majami'a. 6 Sai Yesu ya tafi tare da su. Amma sa'adda ya
zo kusa da gidan mutumin, jarumin ya aiki abokansa su
ka ce da shi, “Ubangiji kada ka damu domin ni ban isa ka
zo gida na ba. 7 Shi ya sa na ga ban isa in zo wurinka ba,
ka yi magana kadai bawa na kuwa zai warke. 8 Gama ni
ma mutum ne mai iko, ina da sojoji karkashina. Ina iya
cewa da wannan, 'Ka je' sai ya tafi, in kuma ce da wani
'ka zo' sai ya zo, in kuma ce da bawa na, 'Yi kaza,' sai ya
yi.” 9 Sa'adda Yesu ya ji haka, ya yi mamakin mutumin,
ya juya wajen taron da su ke biye da shi, ya ce, “Na gaya
maku, ko a cikin Isra'ila ban sami wani mai bangaskiya
irin wannan ba” 10 Daga nan wadanda a ka aika, suka
dawo gida suka tarar da bawan cikin koshin lafiya. 11
Wani lokaci bayan wannan, ya zama Yesu yana tafiya
wani gari da ake kira Na'im. Almajiransa su na tare da
shi, da kuma taron mutane masu yawa. 12 Sa'adda ya
kusa da kofar garin, sai ga wani matacce ana dauke da
shi. Kuma shi kadai ne da a wurin mahaifiyarsa. Ita kuwa
gwauruwa ce, mutane da dama daga cikin gari suna tare
da ita. 13 Da ganin ta, sai Ubangiji ya cika da tausayi a

game da ita ya ce da ita, “Kada ki yi kuka.” 14 Sai ya zo ya
taba makarar, sai masu dauke da shi su ka tsaya. Ya ce
'Saurayi na ce ma ka ka tashi.” 15 Sai mataccen ya tashi
ya fara yin magana. Sai Yesu ya ba mahaifiyar danta. 16
Sai tsoro ya kama su duka. Su ka kama yabon Allah, su
na cewa, “An ta da wani annabi mai girma a cikinmu”
kuma “Allah ya dubi mutanensa.” 17 Wannan labari na
Yesu, ya ba zu a cikin dukan Yahudiya da yankuna da su
ke kewaye. 18 Almajiran Yahaya suka gaya masa dukan
wadannan abubuwa. 19 Sai Yahaya ya kira biyu daga cikin
almajiransa, ya aike su wurin Ubangiji, suka ce da shi,
“Kai ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda za mu
saurari zuwansa?” 20 Sa'adda suka zo kusa da Yesu, sai
mutanen suka ce, “Yahaya Mai Baftisma, ya aiko mu, mu
tambaya, “Kai ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda
za mu saurari zuwansa?” 21 A cikin wannan lokaci, ya
warkar da mutane da yawa daga cututtuka da matsaloli da
miyagun ruhohi. Makafi da yawa sun sami ganin gari. 22
Yesu, ya amsa ya ce masu, “Bayan kun tafi, ku ba Yohanna
rahoton abin da ku ka ji da abin da ku ka gani. Makafi
suna ganin gari, guragu suna tafiya, ana kuma tsarkake
kutare. Kurame suna ji, ana tayar da matattu, ana gaya wa
matalauta labari mai dadi. 23 Mai albarka ne mutumin da
ya tsaya a kan ba da gaskiya gare ni saboda ayukan da na
ke yi.” 24 Bayan da mutanen da Yahaya ya aiko suka tafi,
Yesu ya fara yi wa taron magana game da Yahaya. “Me ku
ka tafi ku gani a cikin hamada, ciyawa wadda iska ta ke
girgizawa? 25 Amma me ku ka tafi domin ku gani, mutum
mai saye da tufafi masu taushi? Duba mutanen da su ke

saye da tufafi masu daraja, kuma suna rayuwa cikin jin
dadi suna fadar sarakuna. 26 Amma me ku ka tafi domin
ku gani, annabi ne? I, ina gaya ma ku, ya ma fi annabi. 27
Wannan shine wanda aka rubuta a kansa, "Duba, ina aika
manzo na a gabanka, wanda za ya shirya maka hanya a
gabanka. 28 Ina gaya maku, a cikin wadanda mata suka
haifa, ba wanda ya fi Yahaya girma. Duk da haka, wanda
ya fi kankanta a mulkin Allah, ya fi shi girma. 29 Sa'anda
dukan mutane suka ji haka, har da ma su karbar haraji,
suka shaida Allah mai adalci ne. Su na cikin wadanda
Yahaya ya yi wa baftisma. 30 Amma Farisawa da wadanda
su ke kwararru a cikin shari'ar Yahudawa, wadanda ba
shi ne ya yi masu baftisma ba, suka yi watsi da hikimar
Allah don kansu. 31 Sa'annan Yesu ya ce, "Da me zan
kamanta mutanen wannan zamani? Da me suka yi kama?
32 Suna kama da yaran da suke wasa a kasuwa, wadanda
suke magana da junansu suna cewa, "Mun yi maku busa,
ba ku yi rawa ba. Mun yi makoki, ba ku yi kuka ba." 33
Haka, Yahaya ya zo, bai ci gurasa ba, bai sha ruwan inabi
ba, amma ku ka ce, 'Aljani ne yake mulkinsa. 34 Dan
Mutum, ya zo, yana ci, yana sha, amma, kuka ki shi, kuna
cewa dubi mutum mai hadama, mai shan ruwan inabi
da yawa, abokin masu karbar haraji da masu zunubi! 35
Amma hikimar Allah tana shaidar dukan 'yayanta." 36
Wata rana wani Bafarise, ya roki Yesu ya je ya ci abinci
tare da shi. Bayan da Yesu ya shiga gidan Bafarisen, ya
zauna a teburi domin ya ci abinci. 37 Sai ga wata mace
mai zunubi, ta fito daga cikin birni. Sa'anda ta ji labari
Yesu yana gidan Bafarisen, domin ya ci abinci. Ta dauki

tandun mai na alabastar mai kamshi. 38 Ta tsaya kusa da
Yesu tana kuka. Ta fara jika kafafunsa da hawayenta, tana
shafe kafafunsa da gashin kanta. Tana yi wa kafafunsa
sumba, tana shafe su da turare. 39 Sa'anda Bafarisen da
ya gaiyaci Yesu, ya ga haka, sai ya yi tunani a cikin ransa,
da cewa, “In da wannan mutum annabi ne, da ya gane
ko wacce irin mace ce, wannan da take taba shi, ita mai
zunubi ce.” 40 Yesu ya amsa ya ce masa, “Siman, ina so in
gaya maka wani abu.” Ya ce, “malam sai ka fadi!” 41 Yesu
ya ce, “wani mutum mai ba da bashi yana bin wadansu
mutane su biyu kudi, yana bin dayan sule dari, dayan
kuma yana bin sa sule hamsin. 42 Da yake ba su da kudin
da za su iya biyan sa, sai ya yafe masu, su duka biyu. A
cikin su biyu, wanne ne zai fi nuna kauna ga wannan
mutum?” 43 Siman ya amsa ya ce, “Ina tsammani wanda
ya yafe wa kudi da yawa.” Yesu ya amsa ya ce masa, “Ka
shari'anta dai dai.” 44 Yesu ya juya wajen matar, ya ce da
Siman, “Ka ga matan nan. Na shiga gidanka. Ba ka ba ni
ruwa domin kafafuna ba, amma ita ta ba ni, da hawayenta
ta wanke kafafuna, ta kuma shafe su da gashin kanta. 45
Kai ba ka yi ma ni sumba ba, amma ita ta yi, tun sa'adda
na shigo nan ba ta dena sumbatar kafafuna ba. 46 Kai ba
ka shafe kai na da mai ba, amma ita ta shafe kafafuna
da turare. 47 Saboda haka, ita wadda ta ke da zunubi da
yawa ta bayar da mai yawa, ta kuma nuna kauna mai
yawa. Amma shi wanda aka gafarta wa kadan, ya kuma
nuna kauna kadan.” 48 Daga nan sai ya ce mata, “An
gafarta zunubanki.” 49 Wadanda su ke a nan zaune tare
da shi suka fara magana da junansu, “Wanene wannan

wanda har yake gafarta zunubai? 50 Sai Yesu ya ce da
matar, “Bangaskiyarki ta cece ki. Ki tafi da salama.”
8 Bayan haka, Yesu da almajiransa goma sha biyu, su
ka zagaya cikin birane da kauyuka dabam dabam, suna
wa'azi da shelar labari mai dadi game da mulkin Allah, 2
mata da yawa wadanda Yesu ya warkar daga aljanu da
cututtuka iri iri suna tafiya tare da su. A cikinsu akwai
Maryamu wadda a ke ce da ita Magadaliya, wadda ya fitar
da aljanu bakwai daga cikinta, 3 da Yuwana matar Kuza
wakilin Hirudus, da Suzanatu da kuma wasu mata da
yawa. Daga abin hannunsu suka tanada masu. 4 Wata rana
aka tara taron mutane da yawa, saboda mutane su na
zuwa daga birane da yawa domin su ga Yesu. Ya yi magana
dasu cikin misali. 5 “Wani mai shuka ya tafi domin ya
shuka iri. Sa'adda ya ke yafa iri, wadansu iri suka fada a
kan hanya. Sai mutane suka tattake su, tsuntsaye kuma
suka tsince wadansu suka cinye. 6 Wadansu kuma suka
fada a kan duwatsu inda babu kasa da yawa. Da suka tsaro
suka fara girma, sai nan da nan suka bushe saboda babu
laima a wurin. 7 Wadansu irin kuma suka fada inda yake
da kayayuwa. Tsiretsiren kayayuwan suka fito tare da irin
da aka shuka, suka shake su yadda basu iya yin girma ba.
8 Amma wadansu irin suka fada a kan kasa mai kyau, suka
yi girma sosai suka ba da anfani da yawa, har rubi dari.”
Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, sai ya yi kira
gare su, “Duk mai kunnen ji, bari ya ji.” 9 Sai almajiran
Yesu suka tambaye shi ya gaya ma su ma'anar labarin. 10
ya ce da su, “Ku aka ba dama ku gane boyayyun abubuwa,
na mulkin Allah. Amma ga sauran mutane ina yi masu

magana cikin misalai, 'Domin ko da sun gani ba za su
gane ba, kuma ko da sun ji ba za su fahimta ba." 11 To ga
ma'anar misalin. Irin shi ne maganar Allah. 12 Irin da ya
fada a kan hanya sune mutanen da suka ji maganar Allah
amma daga baya sai shedan ya zo ya dauke maganar
daga cikin hankulansu, domin kada su bada gaskiya su
tsira. 13 Sa'annan, wadanda suka fada kan duwatsu sune
mutanen da, da zarar sun ji maganar, sukan karbe ta
da murna, amma ba su da sauyu; su kan bada gaskiya
na dan lokaci kadan kawai, da zaran gwaji ya same su
sai su ridda. 14 Irin da suka fada cikin kayayuwa, sune
mutanen da suka ji maganar, amma da suka ci gaba da
rayuwa, sai suka bari matsalolin rayuwa kamar dukiya
da jin dadin rayuwa suka fi karfinsu, sai ya zama ba su
iya bada 'ya'yan da suka yi girma ba. 15 Amma irin da
suka fada a kan kasa mai kyau, wadannan sune mutanen
da suka ji maganar, suka karbe ta da gaskiya da zuciya
daya, sun rike ta kam-kam, suna jimrewa wurin ba da
'ya'ya. 16 Ba mai kunna fitila, ya rufe ta da kasko, ko su sa
ta a karkashin gado. Amma sai a sa ta a wurin zaman
ta domin duk wanda ya shigo ya iya ganin hasken ta.
17 Babu abin da yake a boye wanda ba za a tone shi ba,
ko wani asiri da ba za ya fito fili a san shi ba. 18 Ku yi
hankali da yadda kuke ji, domin duk mai abu, shi za a
kara wa, kuma duk mara abu, dan kadan da yake tunani
yana da shi ma, za a dauke." 19 Sai mahafiyar Yesu da
'yan'uwansa, su ka zo wurinsa, amma ba su iya zuwa ko
kusa da shi ba saboda taron jama'a. 20 Sai wani ya gaya
masa, "Ga mahaifiyarka da 'yan'uwanka, su na tsayuwa a

waje, su na son ganin ka." 21 Amma Yesu ya amsa ya ce
ma su, "Mahaifiyata da 'yan'uwana sune wadanda suke
jin maganar Allah, suke yin biyayya da ita." 22 Wata rana
kuma Yesu ya shiga cikin jirgin ruwa, shi da almajiransa.
Ya ce masu, "Ina so mu je dayan ketaren tafkin." Sai su ka
fara tafiya domin su ketare tafkin. 23 Amma sa'adda su ke
tafiya sai Yesu ya yi barci, sai wata iska mai karfi ta taso
cikin tafkin, nan da nan sai jirgin ya fara cika da ruwa,
kuma su na cikin hatsari. 24 Sai almajiran Yesu su ka zo
su ka tashe shi daga barci. Suka ce da shi, "Ya Shugaba!
Ya Shugaba! Za mu mutu!" Sai ya tashi ya umarci iskar,
sai iskar mai hauka da tumbatsar ruwan sun tsaya tsit. 25
Daga nan sai ya ce da su, "Ina bangaskiyar ku?" Almajiran
suka tsorata suka yi mamakin abin da ya faru nan take.
Suka ce wa junansu, "Wanene wannan wanda har zai
ba iska da ruwa umarni kuma su yi masa biyayya?" 26
Suka zo yankin Garasinawa, wanda ke kusa da Gallili.
27 Sa'adda Yesu ya sauka kasa, sai wani mutum daga
wannan yankin ya tarbe shi. Wannan mutum kuwa yana
da aljanu. Mutumin ya dade ba ya sa tufafi, kuma ba ya
zama a gida. Maimakon haka, sai a cikin kabarbura ya
ke zama. 28 Sa'adda ya ga Yesu, mutumin ya yi ihu da
karfi, ya rusuna a gabansa da babban murya ya ce, "Me
zan yi da kai, Yesu, Dan Allah Madaukaki? Ina rokonka,
kada ka ba ni azaba!" 29 Domin Yesu ya umarci aljanun
su fita daga cikinsa, domin sau da dama aljanun sukan
kama shi. Ko an daure mutumin da sarkoki an kuma tsare
shi, yakan tsuttsunke su, kazaman ruhohin sukan kora
shi cikin jeji. 30 Sa'annan Yesu ya tambaye shi, "Yaya

sunanka?” Sai ya ba da amsa, “Suna na dubbai.” Ya ce
haka ne domin aljanu da yawa sun shiga wannan mutum.
31 Aljanun suka yi ta rokon Yesu kada ya ummarce su su
shiga cikin rami mai zurfi. (Abyssos g12) 32 Akwai babban
garken aladu su na kiwo a kan tsauni kusa da wurin.
Aljanun suka roki Yesu da ya barsu su shiga cikin aladun,
shi kuwa ya yarda masu. 33 Aljanun suka bar mutumin
suka shiga cikin aladun, sai garken aladun suka gangara
kwari suka fada cikin tafkin, suka nutse. 34 Lokacin da
mutanen da su ke kiwon aladun suka ga abin da ya faru,
sai suka gudu! Suka ba da rahoton abin da ya faru ga
mutanen cikin gari da na wannan kewayen. 35 Don haka,
mutanen da suka ji haka suka tafi domin su ga abin da
ya faru, suka zo wurin da Yesu yake, suka ga mutumin
wanda aljanu suka fita daga cikinsa. Suka ga ya na sanye
da tufafi, kuma ya na cikin hankalinsa, sai tsoro ya kama
su. 36 Mutanen da suka ga abin da ya faru, suka gaya
wa wadansu yadda aka warkar da mutumin da aljanu
suke iko da shi. 37 Sai dukan mutane wadanda suke cikin
yankin Garasinawa da wadanda suke kewaye, suka roki
Yesu da ya fita daga cikin yankin kasarsu domin sun ji
tsoro kwarai da gaske. Daga nan Yesu da almajiransa suka
shiga cikin jirgin ruwa suka koma. 38 Mutumin wanda
aljanu suka fita daga cikinsa, ya roki Yesu cewa, “Ka barni
in tafi tare da kai!” Amma Yesu ya sallame shi cewa, 39
“Ka koma gida ka gaya wa mutanen ka abubuwa masu
girma wadanda Allah ya yi maka.” Daga nan sai mutumin
ya tafi yana ta gayawa dukan mutanen birnin game da
abubuwan da Yesu ya yi masa. 40 Sa'adda Yesu ya dawo,

mutanen suka marabce shi, gama, dukansu suna jiransa.
41 Sai ga wani mutum mai suna Yayirus, daya daga cikin
shugabannin majami'a, ya zo kusa da Yesu ya rusuna
da kansa a kasa. Ya roke shi domin ya zo gidansa, 42
saboda diyarsa mai kimanin shekara goma sha biyu ta na
bakin mutuwa, kuma ita kadai ce diya a gare shi. Amma
sa'adda yake tafiya, taron mutane da yawa suna matsa
shi. 43 Akwai wata mace a nan wadda take zubar jini har
shekara goma sha biyu. Ta kashe kudinta duka a wurin
likitoci, domin su warkar da ita amma ba wanda ya iya
warkar da ita. 44 Sai ta biyo ta bayan Yesu ta taba habar
rigarsa. Nan take sai zubar jinin ya tsaya. 45 Yesu ya ce,
"Wanene ya taba ni?" Wadanda suke kewaye da shi, kowa
ya ce bai taba shi ba, Bitrus ya ce, "Shugaba, mutane da
yawa suna ta taruwa kewaye da kai suna ta matsowa
kusa da kai." 46 Amma Yesu ya ce, "Na sani, wani ya taba
ni, domin iko ya fita daga wurina." 47 Sa'adda matar
ta gane cewa ba za ta iya boyewa ba, sai ta zo wurinsa
cikin tsoro. Ta durkusa a gaban Yesu, ta fada a gaban
dukan jama'a dalilin da ya sa ta taba shi kuma nan da
nan ta warke. 48 Sai ya ce da ita, "Diya, bangaskiyarki
ta warkar da ke. Tafi cikin salama." 49 Yana cikin yin
magana, wani daga cikin gidan shugaban majami'ar ya
zo, ya ce, "Diyarka ta riga ta mutu, kada ka dami malam."
50 Amma sa'adda Yesu ya ji haka, sai ya ce da shi, "Kada
ka ji tsoro. Ka bada gaskiya za ta rayu." 51 Sa'adda ya
zo gidan, bai bar kowa ya shiga gidan tare da shi ba sai
Bitrus da Yahaya da Yakubu, da mahaifiyar yarinyar da
babanta. 52 Dukan mutane a wurin, suna ta kuka da karfi

saboda sun damu da yarinyar ta mutu. Amma Yesu ya ce
da su, “Ku dena kuka! Ba mutuwa ta yi ba! Barci ta ke yi
kawai!” 53 Mutanen suka yi ma sa dariyan reni, saboda
sun sani yarinyar ta mutu. 54 Amma ya kama hannun ta
yayi kira cewa, “Yarinya, na ce ki tashi!” 55 Nan da nan
ruhun ta ya dawo jikin ta sai ta tashi. Ya ce masu su ba ta
wani abu ta ci. 56 Iyayenta suka yi mamaki, amma Yesu
ya ce da iyayen kada su gaya wa kowa abin da ya faru.

9 Ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko su fitar
da kowanne irin aljani, su kuma warkar da cututtuka
daga mutane. 2 Ya aike su, su yi wa'azin mulkin Allah,
su kuma warkar da marasa lafiya. 3 Ya ce masu, “Kada
ku dauki komi tare da ku domin wannan tafiya. Kada
ku dauki sanda, ko jakar matafiyi, ko gurasa, ko kudi -
Kada ma ku dauki taguwa biyu. 4 Dukan gidan da ku ka
shiga, ku zauna a gidan har zuwa lokacin da za ku tafi
daga wannan yankin. 5 Dukan wadanda ba su marabce ku
ba, sa'adda ku ke barin wannan gari, ku karkabe kurar
kafufunku a matsayin shaida a kansu.” 6 Daga nan sai
almajiran suka tafi zuwa cikin kauyuka, suka yi ta shelar
bishara, su na warkar da mutane a ko'ina. 7 Ana nan
Hirudus, mai mulki, ya ji labarin dukan abubuwan da
su ke faruwa. Ya yi mamaki saboda wadansu mutane
suna cewa Yahaya mai yin Baftisma ne ya sake dawowa
da ransa. 8 Wadansu kuma suna cewa, annabi Iliya ne
ya sake bayyana, wadansu kuma suna cewa daya daga
cikin annabawa na da can ne ya sake bayyana da rai. 9
Hirudus ya ce, “Ba zai yiwu Yahaya ne ba, domin na datse
masa kai. To, wanene wannan da ni ke jin wadannan

abubuwa a kansa?" Daga nan sai ya cigaba da neman
hanyar da zai ga Yesu. **10** Sa'adda manzannin suka dawo
daga tafiyarsu, suka gaya wa Yesu dukan abubuwan da
suka yi. Daga nan sai ya dauke su domin su tafi tare da shi
zuwa garin Baitsaida. **11** Amma sa'adda taron suka ji inda
Yesu ya tafi, sai suka bi shi can. Ya marabce su ya yi masu
jawabi a kan mulkin Allah, kuma ya warkar da wadanda
su ke bukatar warkarwa. **12** Da yake yamma ta fara yi,
sai almajiransa goma sha biyu suka zo suka ce da shi,
"Idan ka yarda ka sallami wannan babban taron mutane
dominsu shiga cikin kauyuka, da ke kewaye da gonaki,
dominsu sami abinci da wuraren da za su kwana, da yake
mu na nan a wurin da ba kowa." **13** Amma sai ya ce da su,
"Ku ba su abin da za su ci." Suka amsa masa, "Dukan abin
da muke da shi shine, 'Yan dunkulen gurasa biyar da 'yan
kifaye guda biyu, ba za mu iya zuwa mu sawo abincin da
zai ishi mutanen nan su duka ba." **14** Mutanen da suke
wurin sun kai kimanin mazaje dubu biyar. Sai Yesu ya
ce da almajiran, "Ku ce da mutanen su zauna kungiya-
kungiya, mutane hamsin a kowacce kungiya." **15** Sai
almajiran suka yi haka, dukan mutanen suka zauna. **16** Ya
dauki dunkulen gurasan guda biyar, da kifin guda biyu,
yana dubawa zuwa sama ya albakarce su, sa'annan ya
gutsuttsura, ya ba almajiran domin su rarraba wa mutane.
17 Dukansu suka ci kowa ya koshi. Daga nan almajiran
suka tattara sauran abin da ya rage, har kwanduna goma
sha biyu suka cika! **18** Wata rana Yesu yana yin addu'a
shi kadai, sai almajiransa suka zo sai ya tambaye su,
"Wa mutane suke cewa da ni?" **19** Suka amsa, "Wadansu

suna cewa, Yahaya mai yin Baftisma, wadansu suna cewa
kai annabi Iliya ne, har yanzu wadansu suna cewa kai
wani cikin annabawa na da can ne ya dawo da rai." 20
Ya tambaye su, "Ku fa? Wa kuke cewa da ni?" Bitrus ya
amsa, "Kai Almasihu ne wanda ya zo daga wurin Allah."
21 Sai Yesu ya gargade su da karfi, kada su gayawa kowa
haka tukuna. 22 Sa'annan ya ce, "Dan Mutum dole ya
sha wahalar abubuwa da yawa; dattawa za su ki shi da
manyan fristoci da marubuta, sa'annan za a kashe shi.
Bayan kwana uku, za a tashe shi da rai." 23 Sai ya ce da
su duka, "Dukan wanda ya ke so ya biyo ni, dole ne ya yi
musun kansa, ya dauki gicciyen sa kulluyomin, ya biyo
ni. 24 Dukan wanda yake so ya ceci ransa, za ya rasa shi,
amma dukan wanda ya ba da ransa domina, za ya cece
shi. 25 Wacce riba mutum zai samu idan ya sami duniya
duka, amma ya rasa ransa? 26 Dukan wanda yake jin
kunya ta da magana ta, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa,
sa'adda ya dawo cikin darajarsa da darajar Uba da ta
mala'iku masu tsarki. 27 Amma ina gaya maku wannan
tabbas, wadansu cikinku da ke nan tsaye, ba za su mutu
ba sai sun ga mulkin Allah." 28 Kwana takwas bayan
Yesu ya fadi wadannan kalmomi, sai ya dauki Bitrus da
Yahaya da Yakubu, ya hau kan dutse domin ya yi addu'a a
can. 29 Sa'anda ya ke yin addu'a sai yanayin fuskar sa ya
canza sosai, tufafinsa kuma suka yi sheki da haske kamar
walkiya. 30 Nan da nan sai ga mutane biyu suna magana
da shi, wato Musa da Iliya. 31 Suka bayyana da daraja
kewaye da su, suka yi magana da Yesu a kan tafiyarsa
wadda za ta zo ba da dadewa ba a cikin Urushalima. 32

Bitrus da almajiran da suke tare da shi barci mai nauyi
ya dauke su. Sa'adda suka farka sai su suka ga daukakar
Yesu; kuma suka ga mutanen su biyu da ke tsaye tare da
shi. **33** Sa'adda Musa da Iliya suke shirin su bar wurin
Yesu, sai Bitrus ya ce, "Ya shugaba, ya yi kyau da muke a
nan. Zai yi kyau mu yi runfuna uku, daya dominka, daya
domin Musa, daya kuma domin Iliya." Amma hakika bai
san abin da ya ke fadi ba. **34** Sa'adda yake fadin haka sai
wani girgije ya zo ya rufe su. Sai suka ji tsoro sa'adda
girgijen ya kewaye su. **35** Sai ga wata murya daga cikin
girgijen tana cewa, "Wannan Dana ne wanda na zaba, ku
ji shi." **36** Sa'adda muryar ta gama magana, Yesu yana
nan shi kadai. Suka yi shiru ba su iya cewa kome ba a kan
abin da suka gani a kwanakin nan. **37** Washe gari, da suka
sauko daga kan dutsen, sai taron mutane da yawa suka zo
wurinsa. **38** Nan da nan, wani mutum daga cikin taron
mutanen ya yi magana da karfi, "Mallam, kayi wani abu
dominka taimaki da na, shi kadai ne gare ni. **39** Mugun
ruhu ya kan hau kansa, ya sa shi ya yi ta magowa. Ya kan
girjiza shi da karfi ya sa bakinsa ya yi ta kumfa. Da kyar
ya ke rabuwa da shi, kuma ya kan ji masa ciwo ba kadan
ba bayan da ya bar shi. **40** Na roki almajiran ka su umurci
mugun ruhun ya fita daga cikinsa, amma ba su iya ba!"
41 Yesu, ya amsa, ya ce, "Ku karkatattun tsara marasa
bangaskiya, har yaushe zan zauna da ku ina jimrewa da
ku? "Kawo yaronka anan." **42** Sa'adda yaron yake zuwa,
sai mugun ruhun ya fyada yaron a kasa, ya jijjiga shi
sosai. Amma Yesu ya tsauta wa mugun ruhun, ya warkar
da yaron. Sa'annan ya mika yaron wurin mahaifinsa. **43**

Dukansu suka yi mamaki da girman ikon Allah. Amma
sa'anda suke ta yin mamaki a kan dukan al'ajiban da
ya yi, ya ce da almajiransa, 44 “Ku saurara da kyau a
kan abin da zan gaya maku, ba da dadewa ba za a bada
Dan Mutum ga mutane.” 45 Amma almajiran ba su gane
abin da yake nufi da haka ba, an hana su fahimta, domin
kada su gane abin da ya ke nufi tukuna, kuma suna jin
tsoron su tambaye shi. 46 Wani lokaci, almajiran suka
fara gardama a tsakaninsu game da wanene za ya zama
mafi girma a cikinsu. 47 Amma Yesu ya san abin da suke
tunani a zuciyarsu, sai ya kawo dan karamin yaro ya
tsaya a kusa da shi, 48 sai ya ce da su, “Idan wani ya karbi
dan karamin yaro kamar wannan saboda ni, dai dai yake
da ya karbe ni. Idan kuma wani ya karbe ni, ya karbi
wanda ya aiko ni kenan. Wanda yake mafi kankanta a
cikinku, shi ne mafi mahimmanci.” 49 Yahaya ya amsa
yace, “Ya shugaba, mun ga wani mutum yana ba miyagun
ruhohi umarni su fita daga cikin mutane da sunanka. Sai
muka ce da shi ya dena yin haka saboda baya tare da
mu.” 50 Amma Yesu ya ce, “Kada ku hana shi yin haka,
domin dukan wanda ba ya gaba da ku, yana tare da ku.”
51 Sa'adda rana ta kusato da zai hawo zuwa sama, ya
kudurta sosai zai tafi Urushalima. 52 Ya aiki wadansu
manzanni su shirya wuri dominsa kafin ya zo. Suka shiga
wani kauye a cikin kauyen Samariya domin su shirya
masa wuri a can. 53 Amma mutanen can ba su karbe shi
ba tun da ya ke Urushalima zai tafi. 54 Sa'adda biyu daga
cikin almajiransa, wato Yakubu da Yahaya suka ga haka,
suka ce, “Ubangiji, kana so mu umarci wuta ta sauko

daga sama, ta hallaka su?" **55** Amma, ya juya ya tsauta
masu. **56** Sai suka tafi wani kauye dabam. **57** Da suna
cikin tafiya a kan hanya, sai wani mutum ya ce da shi,
"Zan bi ka dukan inda za ka tafi." **58** Yesu ya amsa masa,
"Dila suna da ramuka a kasa inda za su shiga, tsuntsaye
kuma suna da sheka, amma Dan Mutum ba shi da inda zai
kwanta." **59** Yesu, ya ce da wani mutumin kuma, "Ka biyo
ni." Amma mutumin ya ce, "Ubangiji, ka bari in koma
gida in bizine mahaifina tukuna." **60** Amma Yesu ya ce
masa, "Ka bar matattu su bizine matattunsu; amma kai
ka tafi ka yi wa mutane shelar mulkin Allah a ko'ina." **61**
Wani kuma ya ce, "Ubangiji zan tafi tare da kai, amma
bari in je gida inyi ban kwana da mutanena tukuna." **62**
Yesu ya ce da shi, "Dukan wanda ya fara huda a gonarsa
idan ya dubi baya, bai isa ya shiga mulkin Allah ba."
10 Bayan wadannan abubuwa, Ubangiji ya sake nada
wadansu saba'in ya aike su biyu biyu, domin su tafi
kowanne birni da wurin da yake niyyan zuwa. **2** Ya ce da
su, "Girbin yana da yawa, amma ma'aikatan sun yi kadan.
Saboda haka kuyi addu'a sosai ga Ubangijin girbin, domin
ya aiko da ma'aikata cikin gonarsa. **3** Ku tafi, duba na
aike ku kamar 'yan raguna cikin kyarkyetai. **4** Kada ku
dauki jakan kudi, ko jakar matafiyi, ko takalma, kada
ku gai da kowa a kan hanya. **5** Dukan gidan da ku ka
shiga, ku fara cewa, 'Bari salama ta kasance a wannan
gida.' **6** Idan akwai mutum mai salama a gidan, salamar
ku za ta kasance a kansa, amma idan babu, salamar ku
za ta dawo wurinku. **7** Ku zauna a wannan gidan, ku ci
ku sha abin da suka tanada maku. Gama ma'aikaci ya

wajibci ladansa. Kada ku bi gida gida. 8 Dukan birnin da
ku ka shiga kuma sun karbe ku, ku ci abin da suka sa a
gabanku. 9 Ku warkar da marasa lafiyar da ke wurin.
Ku ce da su, 'Mulkin Allah ya zo kusa da ku.' 10 Amma
dukan birnin da ku ka shiga, idan ba su karbe ku ba,
ku tafi cikin titunansu, ku ce, 11 'Ko kurar birninku da
ta like a kafafunmu, mun karkabe maku ita a matsayin
shaida a kanku! Amma ku sani mulkin Allah ya zo kusa
da ku.' 12 Na gaya maku, a ranar shari'a Saduma za ta fi
wannan birni samun sauki. 13 Kaiton ki, Korasinu! Kaiton
ki, Baitsaida! Ayyuka masu girma da aka yi a cikinku,
da an yi su a cikin Taya da Sidon, da sun tuba tuntuni a
zaune cikin toka da tufafin makoki. 14 Amma a ranar
shari'a Taya da Sidon za su fi ku samun sauki. 15 Ke
kuma Kafarnahum, kina tsammani har zuwa sama za a
daukaka ki? Babu, za a gangarar dake har zuwa hadas.
(Hadēs g86) 16 Wanda ya saurare ku ya saurare ni, wanda ya
ki ku, ya ki ni, kuma wanda ya ki ni, ya ki wanda ya aiko
ni." 17 Su saba'in din suka dawo da murna, suna cewa,
"Ubangiji, har ma aljanu suna yi mana biyayya, a cikin
sunanka." 18 Sai Yesu ya ce masu, "Na ga Shaidan yana
fadowa daga sama kamar walkiya. 19 Duba, na ba ku iko
ku taka macizai da kunamai, da kuma kan dukan ikon
magabci, kuma ba zai iya yin illa a gareku ba ko kadan.
20 Amma duk da haka kada ku yi murna a kan wannan
kadai cewa ruhohi suna yi maku biyayya, amma ku yi
murna domin an rubuta sunayenku a cikin sama." 21
Cikin wannan lokacin, ya yi farin ciki kwarai cikin Ruhu
Mai Tsarki, ya ce, "Na ba ka girma, ya Uba, Ubangijin

sama da kasa. Domin ka rufe wadannan abubuwa daga
masu hikima da ganewa, ka bayyana su ga wadanda ba
koyayyu ba ne, kamar kananan yara. I, Uba gama haka ne
ya gamshe ka.” 22 Dukan abu, Ubana ya damka su gare ni,
kuma babu wanda ya san Dan, sai Uban, kuma ba wanda
ya san Uban, sai Dan. Sai kuma wanda Dan ya yi niyyar
ya bayyana Uban a gareshi.” 23 Ya juya wajen almajiran,
ya ce da su a kadaice, “Masu albarka ne su wadanda suka
ga abin da kuke gani. 24 Na fada maku, annabawa da
yawa, da sarakuna da yawa sun so da sun ga abubuwan
da kuke gani, amma ba su gani ba. Kuma sun so da sun
ji abubuwan da kuke ji, amma ba su ji su ba.” 25 Sai ga
wani malamin shari'ar Yahudawa, ya zo ya gwada shi da
cewa, “Malam, me zan yi domin in gaji rai na har abada?”
(aiōnios g166) 26 Sai Yesu ya ce masa, “Yaya kake karanta
abin da aka rubuta cikin shari'a?” 27 Ya amsa ya ce,”Dole
ne ka kaunaci Ubangiji Allah da dukan zuciyarka, da
dukan ranka da dukan karfinka, da dukan lamirinka. Ka
kuma kaunaci makwabcinka kamar kanka.” 28 Yesu ya ce
ma sa, “Ka amsa daidai, idan ka yi haka za ka rayu.” 29
Amma, malamin ya na so ya 'yantar da kansa, sai ya ce
da Yesu, “To, wanene makwabcina?” 30 Ya amsa ya ce,
“Wani mutum yana tafiya daga Urushalima za shi Yariko.
Sai ya fada hannun mafasa, suka tube shi, suka kwace
dukan abin da ya ke da shi, suka yi masa duka, suka bar
shi kamar matacce. 31 Ya zama sai ga wani firist ya na
bin wannan hanya, da ya gan shi sai ya bi ta gefe daya ya
wuce. 32 Haka kuma sai ga wani Balawi, sa'adda ya zo
wurin, ya gan shi sai ya bi ta wani gefe ya wuce shi. 33

Amma wani Basamariye, ya na tafiya sa'adda ya zo wurin
da mutumin yake, sa'adda ya ga mutumin sai tausayi ya
kama shi. 34 Ya zo inda mutumin yake, ya daure masa
raunukan da aka ji masa, yana shafa masu mai da ruwan
inabi. Ya dora shi a kan dabbarsa ya kawo shi wurin
kwana, ya kula da shi 35 Washegari ya kawo dinari biyu,
ya ba mai wurin kwanan ya ce 'Ka kula da shi, idan ma ka
kashe fiye da haka, idan na dawo zan biya ka.' 36 A cikinsu
ukun nan, wanene kake tsammani makwabcin wannan
mutum da ya fada hannun 'yan fashi?" 37 Sai malamin ya
ce, "Wannan da ya nuna masa jinkai" Sai Yesu yace masa,
"Ka je kai ma ka yi haka." 38 Sa'adda suke tafiya, sai ya
shiga cikin wani kauye, sai wata mata mai suna Marta
ta marabce shi a gidanta. 39 Tana da 'yar'uwa mai suna
Maryamu, wadda ta zauna a kafafun Ubangiji tana jin
abin da yake fadi. 40 Amma ita Marta ta na ta kokari ta
shirya abinci. Sai ta zo wurin Yesu ta ce, "Ubangiji, ba ka
damu ba 'yar'uwata ta bar ni ina ta yin aiki ni kadai? Ka
ce da ita ta taya ni." 41 Amma Ubangiji ya amsa ya ce da
ita, "Marta, Marta, kin damu a kan abubuwa da yawa, 42
amma abu daya ne ya zama dole. Maryamu ta zabi abu
mafi kyau, wanda ba za a iya kwace mata ba."

11 Wani lokaci, Yesu yana yin addu'a a wani wuri, sai
daya daga cikin almajiransa yace da shi, "Ubangiji, ka
koya mana yin addu'a kamar yadda Yahaya ya koya wa
almajiransa." 2 Yesu ya ce ma su, "Sa'anda ku ke yin
addu'a ku ce, 'Uba a tsarkake sunanka. Mulkin ka ya
zo. 3 Ka ba mu abin da za mu ci a kowacce rana. 4
Gafarta mana zunubanmu, kamar yadda muke gafarta ma

wadanda suke mana laifi. Kada ka kai mu cikin jaraba.'" 5
Yesu ya ce masu, "Wanene a cikinku idan yana da aboki,
za ya je wurinsa da tsakar dare ya ce masa, ''Aboki, ka ba
ni rancen dunkulen gurasa guda uku, 6 da ya ke wani
abokina ya iso yanzu daga tafiya, kuma ba ni da abin
da zan ba shi ya ci,' 7 Sai wanda yake ciki, ya amsa, ya
ce, 'Kada ka dame ni. Na riga na rufe kofa ta, kuma ni
da yarana mun riga mun kwanta. Ba zan iya tashi in ba
ka gurasa ba.' 8 Na fada maku, ko da bai tashi ya ba
ka gurasar ba, a matsayin abokinsa, ba ka ji kunya ba,
ka nace da rokonsa, za ya tashi ya ba ka dukan yawan
gurasar da kake bukata. 9 Ni kuma ina ce maku, ku roka
za a ba ku; ku nema za ku samu; ku kwankwasa za a
bude maku. 10 Domin dukan wanda yake roko ya na
karba; dukan wanda ya ke nema kuma yana samu; kuma
wanda yake kwankwasawa, za a bude masa. 11 Wanne
uba ne a cikinku, idan dansa ya tambaye shi kifi, zai ba
shi maciji a maimakon kifi? 12 Ko kuwa idan ya tambaye
shi kwai, za ya ba shi kunama? 13 To, da yake ku da kuke
masu mugunta kun san ku ba 'yanyan ku abu mai kyau.
Yaya fa ga Ubanku wanda yake cikin sama, za ya ba da
Ruhu Mai Tsarki ga wadanda suka roke shi?" 14 Wani
lokaci, Yesu yana fitar da wani beben aljani. Sa'adda
aljanin ya fita, sai mutumin da yake bebe ya yi magana.
Sai taron mutanen suka yi mamaki! 15 Amma, wadansu
daga cikin mutanen suka ce, "Da ikon Ba'alzabuba sarkin
aljanu ne yake fitar da aljanu." 16 Wadansu suka gwada
shi, suka nemi ya nuna masu wata alama daga sama.
17 Amma Yesu da yake ya san tunaninsu, ya ce da su,

“Dukan mulkin da ya rabu biyu, gaba da kansa, ya rushe
kenan, kuma idan gida ya rabu biyu, gaba da kansa za
ya fadi. **18** Idan Shaidan ya rabu biyu gaba da kansa, ta
yaya mulkinsa zai iya tsayawa? Gama kun ce ina fitar
da aljanu ta wurin Ba'alzabuba. **19** Idan ni na fitar da
aljanu ta wurin Ba'alzabuba, ta wurin wa wadanda suke
bin ku suke fitar da aljanu? Saboda haka, su ne zasu zama
masu yi maku shari'a. **20** Amma idan daga wurin Allah
na ke fitar da aljanu, to, ya zama ke nan mulkin Allah
ya zo wurinku. **21** Idan mutum mai karfi, mai kayan
fada ya tsare gidansa, kayansa za su tsira. **22** Amma idan
wani mutum wanda ya fi shi karfi ya zo ya ci nasara
a kansa, zai dauke kayan fadan daga wurin mutumin,
kuma ya kwashe kayansa. **23** Wanda ba ya tare da ni, gaba
da ni ya ke yi, kuma wanda ba ya tattarawa tare da ni,
watsarwa yake yi. **24** Idan kazamin ruhu ya fita daga cikin
mutum, ya kan bi ta wurin busassun wurare yana neman
wurin da zai huta. Idan bai samu ba sai ya ce, 'Bari in
koma gidana inda na baro. **25** Sa'adda ya dawo, ya tarar
an share gidan, an kuma gyara shi tsaf. **26** Sai ya je ya
dauko wadansu aljanu guda bakwai wadanda su ka fi shi
mugunta, su zo su zauna a wurin. Sai karshen mutumin
nan ya fi farkonsa muni.” **27** Ya zama, lokacin da ya ke
fadin wadannan abubuwa, wata mace ta tada muryarta a
cikin taron mutanen ta ce da shi, “Mai albarka ne cikin
da ya haife ka, da maman da ka sha.” **28** Sai shi kuma ya
ce, “Masu albarka ne wadanda suke jin maganar Allah
suke yin biyayya da ita.” **29** Lokacin da mutane suke kara
taruwa, sai ya fara cewa, “Wannan tsara, muguwar tsara

ce. Ta na neman alama, Ko da yake ba wata alamar da za a
bata sai irin ta Yunusa. 30 Domin kamar yadda Yunusa ya
zama alama ga mutanen Neneba, haka kuma Dan Mutum
za ya zama alama ga wannan tsara. 31 Sarauniyar Kudu,
za ta tsaya ta yi shari'a da mutanen wannan tsara, kuma
za ta kashe su, gama ta zo daga wuri mai nisa domin ta
saurari hikimar Sulaimanu. Kuma ga wani wanda ya fi
Sulaimanu a nan. 32 Mutanen Neneba, za su tsaya shari'a
da matanen wannan tsara, kuma za su kashe su. Gama
sun ji wa'azin Yunusa sun tuba. Kuma ga wani wanda ya
fi Yunusa a nan. 33 Ba wanda zai kunna fitila ya boye
ta, ko kuwa ya sa ta a karkashin kasko, amma zai sa ta
a mazaunin ta domin dukan wanda ya shiga dakin ya
ga haske. 34 Idon ku shine fitilar jikinku. Idan idonku
yana gani sosai, jikinku zai cika da haske. Amma idan
idonku ba ya gani sosai, jikinku zai cika da duhu. 35 Ku yi
hankali fa, domin kada hasken da ya ke wurinku ya zama
duhu. 36 Idan dukan jikinku yana cike da haske, babu
duhu ko kadan, to sai dukan jikinku ya zama kamar fitilar
da take bada haskenta a bisanku." 37 Sa'adda ya gama
jawabi, sai wani Bafarise ya ce da shi ya zo gidansa ya ci
abinci, sai Yesu ya shiga ya zauna. 38 Sai Bafarisen ya yi
mamaki da ganin bai wanke hannu kafin ya ci abinci ba.
39 Amma sai Ubangiji ya ce da shi, "Ku Farisawa kuna
tsabtace bayan kofi da bangaji, amma cikin yana cike
da kazamta da mugunta. 40 Ku mutane marasa tunani,
wanda ya yi wajen, ba shine ya yi cikin ba? 41 Ku bayar da
abin da ke ciki ga matalauta, kuma dukan abu zai zamar
maku da tsafta. 42 Amma kaitonku Farisawa, gama kuna

karbar zakka da daddoya da karkashi da kowanne irin
ganye na lambu, amma kun watsar da adalci da kaunar
Allah. Dole ne a yi adalci, a kaunaci Allah, a yi sauran
abubuwan kuma. 43 Kaitonku Farisawa, domin kuna so
a ba ku wuraren zama masu kyau a cikin masujadai, a
kuma yi maku gaisuwar bangirma a cikin kasuwanni.
44 Kaiton ku, gama kuna kama da kabarbarun da ba yi
masu shaida ba, mutane kuwa suna tafiya akansu ba
tare da saninsu ba." 45 Wani malami a cikin shari'ar
Yahudawa ya amsa masa ya ce, "Malam, abin da ka ce
ya bata mana rai mu ma." 46 Sai Yesu ya ce, "Kaitonku
malaman shari'a! Gama kun dora wa mutane kaya mai
nauyi wanda ya fi karfinsu dauka. Amma ku, ko da dan
yatsa ba ku taba kayan ba. 47 Kaiton ku, gama kuna gina
abubuwan tunawa a kabuburan annabawa, alhali kuwa
kakanni-kakanninku ne suka kashe su. 48 Ya zama kenan
kuna sane da ayyukan kakanni-kakanninku, domin sune
suka kashe annabawan da kuke tunawa da su. 49 Saboda
wannan daliline hikimar Allah ta ce, ''Zan aika manzanni
da annabawa a wurinsu, kuma za su tsananta masu
har ma za su kashe wadansu daga cikinsu.' 50 Wannan
tsarar, za ta dauki alhakin jinin dukan annabawan da aka
kashe tun kafuwar duniya. 51 Tun daga jinin Habila, har
zuwa jinin Zakariya wanda aka kashe tsakanin bagadi da
wuri mai tsarki. I, na gaya ma ku za a nemi hakin su a
wurin wannan tsarar 52 Kaitonku malaman shari'a na
Yahudawa, domin kun dauke mabudin sani, ku da kanku
ba ku shiga ba, kuma kun hana masu shiga su shiga." 53
Bayan da Yesu ya bar nan wurin, Marubuta da Farisawa

suka yi gaba da shi, suka yi jayayya da shi a kan abubuwa
da yawa, 54 suna kokari su kafa masa tarko domin su
kama shi a cikin kalmomin da yake fadi.

12 Da jimawa kadan, bayan da mutane da yawa suka
taru kwarai har suna tattaka junansu. Sai ya fara yin
magana da almajiransa. "Ku yi lura da yisti na Farisawa,
wanda shine manufunci. 2 Amma ba abin da ke rufe
wanda ba za a tone ba, ba kuma abin da ke boye wanda ba
za a sani ba. 3 Saboda haka ba abin da za ku fadi a asirce
wanda ba za a ji shi a cikin sarari ba. Abin da ku ka fadi
da rada cikin lungu, za a yi shelarsa a ko'ina. 4 Ina gaya
maku abokaina, kada ku ji tsoron wanda da za su kashe
jiki. Bayan haka kuma ba abin da za su iya yi. 5 Bari in
gargade ku a kan wanda za ku ji tsoronsa. Ku ji tsoron shi
wanda bayan ya kashe zai iya jefa ku cikin jahannama.
I, ina ce maku ku ji tsoronsa. **(Geenna g1067)** 6 Ba a kan
sayar da 'yan tsuntsaye biyar a kan anini biyu ba? Duk da
haka, Allah ba zai manta da ko daya daga cikinsu ba. 7
Har ma gashin da ke kan ku ya san yawan su. Kada ku ji
tsoro, ku kun fi tsuntsaye daraja a wurinsa. 8 Ina gaya
maku, dukan wanda za ya shaida ni a gaban mutane, Dan
Mutum kuma za ya shaida shi a gaban mala'kun Allah. 9
Kuma dukan wanda ya ki ni a gaban mutane, za a ki shi a
gaban mala'ikun Allah. 10 Dukan wanda ya yi magana
gaba da Dan Mutum, za a gafarta masa. Amma shi wanda
ya yi sabon Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba.
11 Idan suka kawo ku gaban majami'a, ko gaban masu
shari'a, ko gaban masu iko, kada ku damu da abin da za
ku fada domin ku kare kanku. Ko kuwa abin da za ku

ce. 12 Gama Ruhu Mai Tsarki zai koya maku abin da za
ku fadi a wannan lokaci.” 13 Sai wani a cikin taron ya
ce masa, “Malam, ka yi wa dan'uwana magana ya raba
gado da ni 14 Yesu ya ce masa, “Kai, wanene ya sa ni in
zama alkali, ko matsakanci a kanku?” 15 Sai kuma ya
ce masu, “Ku yi lura kada ku zama masu hadama, gama
ba abin da mutum ya mallaka ne ya fi mahimmanci a
cikin rayuwar sa ba.” 16 Sa'annan Yesu ya fada masu
wani misali, ya ce, “Gonar wani mutum ta bada amfani
sosai, 17 ya yi tunani, ya ce, 'Me zan yi, domin ba ni da
wurin da zan iya ajjiye amfanin gonata?' 18 Sai ya ce,
na san abin da zan yi. Zan rushe rumbuna na in gina
wadansu manya-manya, a nan zan ajjiye hatsi na da
dukan abubuwa. 19 Sai in ce da raina, “Ya raina, kana da
abu da yawa da aka ajjiye dominka, sai ka huta, ka ci,
ka sha, ka yi murna.” 20 Amma sai Allah ya ce da shi,
'Wawan mutum, a cikin daren nan ana son ranka daga
wurinka. Kayan da ka tara ka shirya wa kanka, na wa za
su zama?' 21 Haka wanda ya tara wa kansa dukiya yake,
idan ba shi da dukiya a wurin Allah.” 22 Yesu, ya ce da
almajiransa, “Saboda haka ina cewa da ku, kada ku damu
da rayuwarku, wato, abin da za ku ci, ko abin da za ku sa
a jikinku. 23 Gama rai ya fi abinci, jiki kuma ya fi tufafi. 24
Ku dubi hankaki wadanda ba sa yin shuka, ba sa yin girbi.
Ba su da rumbuna ko dakunan ajjiya, amma Allah ya na
ciyar da su. Ku fa kun fi tsuntsaye daraja! 25 Wanene
a cikinku ta wurin sha'awarsa za ya iya karawa kansa
kwanaki? 26 Idan ba ku iya yi wa kanku dan karamin abu
ba, me ya sa za ku damu da sauran abubuwa? 27 Ku dubi

furanni a daji - yadda suke yin girma. Ba su kan yi aiki
ba, ba su kan yi kadi ba. Ina gaya maku, ko Sulaimanu, a
cikin darajarsa, bai sa tufafin da suka fi nasu kyau ba. 28
Idan Allah ya sa wa ciyawa tufafi masu kyau haka, wadda
yau tana nan, gobe kuma a sa ta a wuta, ta yaya zai kasa
sa maku tufafi, ku masu kankantar bangaskiya! 29 Kada
ku damu da abin da za ku ci, ko abin da za ku sha, kuma
kada ku yi alhini. 30 Gama dukan al'umman duniya suna
neman wadannan abubuwa, kuma Ubanku ya san kuna
bukatar wada nan abubuwan. 31 Amma ku bidi mulkinsa,
wadannan abubuwa kuma za a kara maku su. 32 Kada ku
ji tsoro, ku 'yan kanana, domin da murna Ubanku zai
ba ku mulkin. 33 Ku sayar da abin da ku ke da shi ku ba
matalauta. Kuyi wa kanku jakukkuna wadanda ba za su
lalace ba, ku yi ajjiya cikin sama inda abin ba ya karewa,
inda barayi ba za su iya zuwa ba, kwari kuma ba za su iya
lalatawa ba. 34 Domin inda dukiyarka take, can zuciyarka
za ta kasance kuma. 35 Ku rage tsawon tufafinku, ku yi
dammara, ya zama fitilarku tana ci koyaushe, 36 ku kuma
zama kamar wadanda suke jiran mai gidansu ya dawo
daga gidan buki, domin duk sa'adda ya zo ya kwankwasa
kofa, nan da nan za su bude masa. 37 Masu albarka
ne wadannan bayi, wadanda ubangijinsu za ya tarar
suna jiran dawowar sa. Gaskiya ni ke gaya ma ku, zai yi
dammara yasa su zazzauna ya ba su abinci shi da kansa.
38 Ko da ubangijinsu ya zo da dare, ko da tsakar dare,
ya tarar da su a shirye suna jiransa. Masu albarka ne
wadannan bayi. 39 Kuma ku san wannan, da mai gida ya
san lokacin da barawo zai zo, ba zai bari a fasa masa gida

a shiga ba. 40 Sai ku zauna da shiri fa domin ba ku san
lokacin da Dan Mutum zai dawo ba." 41 Sai Bitrus ya ce
masa, "Ubangiji, mu ka ke fadawa wannan misali, ko ga
kowa da kowa ne?" 42 Sai Ubangiji ya ce, "Wanne shugaba
ne, mai aminci, mai hikima kuma wanda ubangijinsa za
ya damka bayinsa a hannunsa, domin ya kula da su, ya ba
su abincinsu a kan lokaci? 43 Mai albarka ne wannan
bawa, wanda ubangijinsa za ya tarar da shi yana yin
abin da aka sa shi ya yi. 44 Hakika, ina gaya maku, zai
danka dukan malakarsa a gareshi. 45 Amma idan wannan
bawa, ya ce a cikin zuciyarsa, 'Ubangiji na yayi jinkirin
dawowa,' sai ya fara dukan bayin, maza da mata abokan
bautarsa, ya ci ya sha, ya bugu, 46 ubangijin bawan nan
zai dawo a lokacin da bawan bai sa tsammani ba, kuma a
cikin lokacin da bai sani ba, ya daddatsa shi gunduwa-
gunduwa, ya kuma hada shi da marasa aminci. 47 Bawan
nan, ya san halin ubagijinsa, amma bai shirya yayi abin
da ubangijinsa yake so ba. Zai sha duka da bulala da
yawa. 48 Amma shi wanda bai sani ba, kuma yayi abin
da ba daidai ba, ba zai sha duka da bulala da yawa ba.
Dukan wanda aka ba abu da yawa, za a kuma nemi abu da
yawa daga wurinsa. Kuma ga wanda aka ba abu da yawa
amana, za a nemi abu mafi yawa daga gareshi. 49 Na zo
domin in sa wuta a duniya, na so da ta riga ta kama. 50
Amma ni, ina da baftisma wadda za a yi mani baftisma da
ita, kuma na kagara, da an riga an yi ta! 51 Kuna zaton
na zo duniya domin in kawo salama? Na ce maku a'a,
amma tsattsaguwa. 52 Daga yanzu za a sami mutane
biyar a cikin gida daya, kuma za su rarrabu, mutane uku

suna gaba da biyu, biyun kuma suna gaba da ukun. 53
Da da mahaifi za su yi gaba da juna, dan zai yi gaba da
mahaifinsa. Mahaifiya za ta yi gaba da diyarta, diya kuma
gaba da mahafiyarta; uwar miji za ta yi gaba da matar
danta, matar da kuma gaba da uwar mijinta." 54 Yesu,
ya kuma gaya wa taron, "Da kun ga hadari ya taso daga
yamma, nan da nan sai ku ce za a yi ruwa, haka kuwa ya
kan zama. 55 Idan iska tana busowa daga kudu sai ku
ce za a yi zafi mai tsanani, haka kuwa ya kan faru. 56
Munafukai, kun iya fasarta yanayin kasa da sama, amma
baku iya fasarta abin da yake faruwa yanzu ba? 57 Me ya
sa ba ku iya gane abin da zai tamake ku? 58 Idan kuna
tafiya wurin shari'a da abokin husumarka, ka yi kokari ku
daidaita tun a kan hanya domin kada ya kai ka wurin mai
shari'a. Domin kada mai shari'a ya mika ka ga mai tsaron
kurkuku, shi kuwa mai tsaron kurkuku ba zai nuna maka
sani a cikin kurkuku ba. 59 Na gaya maka, ba za ka iya
fitowa ba sai ka biya dukan kudin da a ke binka?

13 A lokacin, wadansu mutane suka gaya masa game
da galilawa wadanda Bilatus ya gauraye jininsu da
hadayunsu. 2 Sai Yesu ya amsa masu yace "Kuna tsammani
wadannan Galilawa sun fi duk sauran Galilawan zunubi
ne, da suka sha azaba haka? 3 A'a, ina gaya maku. In
ba ku tuba ba, dukanku za ku halaka kamarsu. 4 Ko
kuwa mutane goma sha takwas din nan da suna Siluwam
wadanda hasumiya ta fado a kansu ta kashe su, kuna
tsamani sun fi duk sauran mutanen Urushalima laifi ne?
5 Ina gaya maku ba haka bane. Amma duk wanda ya ki
tuba, dukanku za su hallaka" 6 Yesu ya fada wannan

misali, “Wani mutum yana da baure wanda ya shuka a
garkar inabinsa sai ya zo neman 'ya'yan itacen amma bai
samu ba. 7 Sai mutumin ya ce wa mai kula da garkar, “ka
ga, shekara uku kenan nake zuwa neman 'ya'yan wannan
baure, amma ban samu ba. A sare shi. Yaya za a bar shi ya
tsare wurin a banza? 8 Sai mai lura da garkar ya amsa
yace, 'Ka dan ba shi lokaci kadan in yi masa kaftu in zuba
masa taki. 9 In yayi 'ya'ya shekara mai zuwa to, amma
in bai yi 'ya'ya ba sai a sare shi!”' 10 Wata rana Yesu
yana koyarwa a wata majami' a ran Asabaci. 11 Sai, ga
wata mace a wurin shekarunta goma sha takwas tana da
mugun ruhu, duk ta tankware, ba ta iya mikewa. 12 Da
Yesu ya gan ta, sai ya kira ta ya ce mata, an warkar da ke
daga wannan cuta.” 13 Sai Yesu ya dora hannunsa a kanta,
nan da nan sai ta mike a tsaye ta fara daukaka Allah. 14
Amma shugaban majami'a yayi fushi domin Yesu yayi
warkarwa a ranar Asabaci. Sai shugaban ya amsa yace wa
jama'a, “Akwai ranaku shida da ya kamata a yi aiki. Ku zo
domin a warkar da ku amma ba ranar Asabaci ba.” 15
Amma Ubangiji ya amsa masa ya ce, “Munafukai! Ashe
kowannenku ba ya kwance Jakinsa ko Sa daga turkensa
ya kai shi banruwa ran Asabaci? 16 Ashe wannan 'yar
gidan Ibrahim, wanda shaidan ya daure ta shekara goma
sha takwas, wato ba za a iya kwance ta a ranar Asabaci
kenan ba? 17 Da ya fada wadannan abubuwa, dukansu da
suka yi adawa da shi suka kunyata, duk taron kuwa suka
yi ta farin ciki da abubuwa masu daraja da yayi. 18 Sai
Yesu ya ce, “Yaya za a misalta mulkin Allah, kuma da me
zan kwatanta shi? 19 Yananan kamar kwayar mastad,

wanda wani mutum ya dauka ya jefa ta a lambunsa, ta
kuma yi girma ta zama gagarumin itace, har tsuntsaye
suka yi shekarsu a rassanta." 20 Ya sake cewa, "Da me zan
kwatanta mulkin Allah? 21 Yana kamar yisti wanda wata
mace ta dauka ta cuda da mudu uku na garin alkama don
ya kumburar da shi." 22 Yesu ya ziyarci kowanne birni
da kauye, a hanyar sa ta zuwa Urushalima yana koyar
da su. 23 Sai wani ya ce masa, "Ubangiji, wadanda za su
sami ceto kadan ne?" Sai ya ce masu, 24 "Ku yi kokari ku
shiga ta matsatsiyar kofa, domin na ce maku, mutane
dayawa za su nemi shiga amma ba za su iya shiga ba. 25
In dai maigida ya riga ya tashi ya rufe kofa, sannan za ku
tsaya a waje kuna kwankwasa kofar kuna cewa, 'Ubangiji,
Ubangiji, bari mu shiga ciki'. Sai ya amsa yace maku, 'Ni
ban san ku ba ko daga ina ku ka fito.' 26 Sannan za ku ce,
'Mun ci mun sha a gabanka, ka kuma yi koyarwa a kan
titunanmu.' 27 Amma zai amsa ya ce, "Ina gaya maku,
ban san ko daga ina ku ka fito ba, ku tafi daga wurina,
dukanku masu aikata mugunta!' 28 Za a yi kuka da cizon
hakora a lokacin da kun ga Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu
da dukan annabawa a mulkin Allah amma ku-za a jefar da
ku waje. 29 Za su zo daga gabas, yamma, kudu, da arewa,
za su ci a teburin abinci a mulkin Allah. 30 Ku san da
wannan, na karshe za su zama na farko, na farko kuma za
su zama na karshe." 31 Nan take, wadansu farisiyawa
suka zo suka ce masa, "Ka tafi daga nan domin Hirudus
yana so ya kashe ka." 32 Yesu ya ce, "Ku tafi ku gaya wa
dilan nan cewa, 'Duba, na fitar da aljanu, ina warkarwa
yau da gobe, kuma a rana ta uku kuwa zan gama aiki

na.' 33 Ko da kaka, dole ne in ci gaba da tafiyata yau, da
gobe, da kuma jibi, don bai dace a kashe annabi nesa da
Urushalima ba. 34 Urushalima, Urushalima masu kisan
annabawa, masu jifan wadanda aka aiko gare ku. Sau
nawa ne ina so in tattara 'ya'yanki kamar yadda kaza
take tattara 'ya'yanta a cikin fukafukanta, amma ba ki
so wannan ba. 35 Duba, an yashe gidanki. Ina kwa gaya
maku ba za ku kara ganina ba sai ran da kuka ce, 'Albarka
ta tabbata ga mai zuwa da sunan Ubangiji.'"
14 Wata ranar Asabaci, ya shiga gidan wani daya daga
cikin shugabanin Farisawa domin cin abinci, mutane
kuwa suna sa masa idanu. 2 Sai ga wani a gabansa
mai ciwon fara. 3 Yesu ya tambaye masanan attaura da
Farisawa, "Ya halata a wakar a ranan Asabaci, ko a'a?" 4
Amma suka yi shiru. Yesu kuwa ya kama shi, ya warkar
da shi, ya kuma sallame shi. 5 Sai yace masu, "Wanene a
cikinku in yana da jaki ko takarkari ya fadi a rijiya ran
Asabaci, ba zai fitar da shi nan da nan ba?" 6 Sai suka
kasa ba da amsar wadannan abubuwa. 7 Sa'adda Yesu ya
lura da yadda wadanda aka gayyato sun zabi mazaunan
alfarma, sai ya ba su misali yana ce masu, 8 "Sa'adda
wani ya gayyace ka zuwa bikin aure, kada ka zauna a wuri
mai daraja, domin yana yiwuwa an gayyaci wani wanda
ya fi ka daraja. 9 Sa'adda wanda ya gayyace ku duka
biyu ya zo, zai ce maka, 'Ka ba mutumin nan wurinka,'
sa'annan a kunyace za ka koma mazauni mafi kaskanci.
10 Amma idan an gayyace ka biki, sai ka je ka zauna a
wuri mafi kaskanci, domin idan wanda ya gayyace ka ya
zo, yana iya ce maka, 'Aboki, hawo nan mana'. Sannan

za ka sami girma kenan a gaban dukan wadanda kuke
zaune tare a kan teburi. 11 Duk wanda ya daukaka kansa,
za a kaskantar da shi, wanda ya kaskantar da kansa,
kuma daukaka shi za a yi". 12 Yesu ya ce wa mutumin da
ya gayyace shi, "Idan za ka gayyaci mutum cin abinci
ko biki, kada ka gayyaci abokanka, ko 'yan'uwanka, ko
danginka, ko makwabtanka masu arziki, kamar yadda
suna iya gayyatar ka, sai ya zama an maida maka. 13
Amma idan za ka kira biki sai ka gayyace matalauta, da
nakasassu, da guragu, da makafi, 14 za ka kuwa sami
albarka da yake ba su da hanyar saka maka. Gama za
a saka maka a ranar tashin masu adalci." 15 Da daya
daga cikin wadanda ke zama akan teburi da Yesu ya ji
wadannan abubuwa, sai ya ce masa, "Albarka ta tabbata
ga wanda zai ci abinci a mulkin Allah!" 16 Amma Yesu
ya ce masa, "Wani mutum ne ya shirya babban biki ya
gayyaci mutane da yawa. 17 Da lokacin biki ya yi, sai ya
aiki bawansa ya ce wa wadanda aka gayyata, "Ku zo, duk
an shirya kome." 18 Sai dukansu, suka fara kawo dalilai.
Na farko ya ce masa, 'Na sayi gona, lalle ne in je in gan
ta. Ina rokonka ka dauke mani.' 19 Sai wani ya ce, 'Na
sayi shanu garma biyar, ina so in gwada su. Ina ronkan
ka, ka dauke mani.' 20 Wani mutum kuma ya ce, 'Na yi
aure, don haka ba zan iya zuwa ba.' 21 Da bawan ya zo ya
fadi wa maigidansa wadannan abubuwa, sai maigidan
yayi fushi, ya ce wa bawansa, jeka da sauri ka bi cikin
titunan birni da kwararo-kwararo, ka kawo gajiyayyu, da
nakasassu, da makafi, da guragu.' 22 Sai bawan ya ce,
'Maigida, abin da ka umarta an gama, amma har yanzu

da sauran wuri.” 23 Sai maigidan ya ce wa bawan, 'Jeka,
ka bi kwararo-kwararo da hanyoyin karkara, ka rinjayi
mutane su shigo, don a cika gidana. 24 Gama ina gaya
maku, babu ko daya daga cikin mutanen da na gayyata da
farko da zai dandana bikina.” 25 Ana nan, taron suna
tafiya tare da shi, sai ya juya ya ce masu, 26 “Duk mai
zuwa wurina amma bai ki mahaifinsa da mahaifiyarsa, da
matarsa, da 'ya'yansa, da 'yan'uwansa maza da mata ba -
I, har da ransa ma, ba zai iya zama almajirina ba. 27 Duk
wanda bai dauki gijiyensa ya biyo ni ba, ba zai iya zama
almajirina ba. 28 Wanene a cikinku wanda yake niyyar
gina bene, da ba zai zauna ya yi lissafin abin da zai kashe
ba tun da farko, ko yana da ishashen kudi da zai iya kare
aikin? 29 Kada ya zama bayan da ya sa harsashin ginin,
ya kasa gamawa, har duk wadanda suka gani su fara yi
masa ba'a, 30 su rika cewa, ga mutumin nan ya fara gini
amma ya kasa gamawa.' 31 Ko kuwa wanne sarki ne, in za
shi je yaki da wani sarki, da ba zai zauna da farko ya yi
shawara ya ga ko shi mai jarumawa dubu goma zai iya
karawa da dayan sarkin mai jarumawa dubu ashirin ba?
32 In kuwa ba zai iya ba, to tun wancan yana nesa, sai ya
aiki wakili ya kuma tambayo sharudan salama. 33 Haka
ma, ba wani a cikinku wanda bai rabu da duk abin da
ya mallaka ba, da zai iya zama almajirina.” 34 “Gishiri
abu ne mai kyau, amma idan gishiri ya sane, da me za a
dadada shi? 35 Ba shi da wani anfani a kasa, ko ya zama
taki. Sai dai a zubar kawai. Duk mai kunnen ji, ya ji.”

15 To sai duk masu karbar haraji da masu zunubi suna ta
zuwa wurin Yesu suna sauraronsa. 2 Dukan Farisawa da

Marubuta suna ta gunaguni da junansu, cewa, “Wannan
mutum yana karbar masu zunubi, har ma tare suke cin
abinci.” 3 Yesu ya fadi wannan misali, ya ce, 4 “Idan
waninku yana da tumaki dari, sai dayarsu ta bace, wato
ba zai bar tasa'in da taran nan a makiyaya, ya bi sawun
wadda ta bata gudan nan har sai ya same shi ba? 5 Idan
kuwa ya same ta, sai ya dauke ta a kafadarsa yana farin
ciki. 6 In ya dawo gida, sai ya kira abokansa da makwabta,
yace masu, 'Ku taya ni murna don na samo tunkiyata da
ta bata.' 7 Ina gaya maku, haka kuma za a yi farin ciki
a sama, a kan mai zunubi guda da ya tuba, fiye da kan
masu adalci tassa'in da tara wadanda ba su bukatar tuba.
8 Ko kuwa wacce mace ce, in tana da kudi azurfa guda
goma, in ta batar da daya, ba za ta kunna fitila ta share
gidan, ta yi ta neman shi har sai ta same shi ba? 9 In
kuwa ta same shi sai ta tara kawayenta da makwabtanta,
ta ce, 'Ku taya ni farin ciki don na sami kudin nan nawa
da ya bace.' 10 Haka nake gaya maku, abin farin ciki ne
ga mala'ikun Allah idan mai zunubi guda ya tuba.” 11 Sai
Yesu ya ce, “Akwai wani mutum mai 'ya'ya biyu maza, 12
sai karamin ya ce wa mahaifinsa, 'Baba, bani rabona daga
cikin dukiyarka.' Sai mahaifinsa ya raba masu dukiyarsa
tsakaninsu. 13 Bayan 'yan kwanaki kadan, sai karamin
dan ya tattara duk mallakarsa, ya kama hanya zuwa wata
kasa mai nisa. A can ya batas da kudinsa, yana sayan
abubuwan da ba ya bukata, ya kuma batas da kudinsa a
wajen masha'a. 14 Bayan da ya batas da duk abin da ya ke
da shi, sai aka yi babbar yunwa a kasar, sai ya shiga fatara.
15 Ya je ya mika kansa domin aiki ga wani dan kasar, sai

ya aike shi cikin gonakinsa domin ya rika ba aladu abinci.
16 Har yayi marmarin ya ci daga cikin barbashin da aladu
suke ci, domin babu wanda yake ba shi wani abu ya ci. 17
Amma da hankalinsa ya dawo, ya ce, 'Barorin mahaifina
su nawa ne da suke da abinci isasshe, amma ina nan a
nan, ina mutuwa sabili da yunwa! 18 Zan tashi, in tafi
gun mahaifina, in ce masa, "Baba, na yi wa sama zunubi,
na kuma saba maka. 19 Ban cancanci a kara kira na danka
ba; ka mai da ni kamar daya daga cikin barorinka.'" 20
Sai ya tashi, ya taho wurin mahaifinsa. Amma tun yana
daga nesa, sai mahaifinsa ya hango shi tausayi ya kama
shi, ya ruga a guje, ya rungume shi, ya yi ta sumbatar sa.
21 Dan kuma ya ce masa, 'Baba, na yi wa sama zunubi,
na kuma saba maka. Ban isa a kara kira na danka ba.'
22 Amma mahaifinsa ya ce wa bayinsa, 'Ku yi hamzari
ku kawo riga mafi kyau, ku yafa masa. Ku sa masa zobe
a hanunsa da takalma a kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo
kiwataccen marakin nan, a yanka. Mu yi buki! 24 Gama
da na ya mutu a da, amma yanzu yana a raye. Ya bata a
da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka fara liyafa. 25
A wannan lokacin, babban dansa yana gona. Da ya kai
kusa da gida, ya ji ana kade-kade da raye-raye. 26 Sai ya
kira wani bawan gidan, ya tambayi manufar wadannan
abubuwa. 27 Bawan ya ce masa, 'Dan'uwanka ne ya dawo
gida, mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen marakin
nan, saboda ya dawo gida lafiya.' 28 Amma dan'uwan ya
yi fushi, ya ki ya shiga ciki, mahaifinsa kuwa ya fito, ya
roke shi. 29 Amma babban dan ya amsa wa ubansa ya ce,
'Duba, duk yawan shekarun nan da nake bauta maka, ban

taba karya umarnin ka ba, duk da haka ba ka taba bani ko
dan taure da zan yi shagali tare da abokaina ba, 30 amma
da dan nan naka ya zo wanda ya fallasar da dukiyarka a
kan karuwai, ka yanka masa kiwataccen marakin nan. 31
Sai mahaifin ya ce masa, 'Dana, ai kullum kana tare da ni,
duk abin da yake nawa naka ne. 32 Amma, daidai ne a yi
murna da farinciki, don dan'uwan nan naka da ya mutu,
amma yanzu yana da rai, da ya bata, amma yanzu an
same shi.'”

16 Yesu ya kuma ce wa almajiransa, “Akwai wani mai
arziki da yake da wakili, sai aka yi karan sa da cewa
wannan wakili yana fallasar masa da dukiya. 2 Sai mai
arziki ya kira shi ya ce masa, 'Labarin me nake ji game da
kai? Kawo lissafin wakilcin ka, don ba za ka sake zama
wakili na ba.' 3 Sai wakilin ya ce a ransa, 'Kaka zan yi, da
yake maigida na zai karbe wakilci daga hannuna? Gashi,
ba ni da karfin noma ina kuwa jin kunya in yi roko. 4
Na san abin da zan yi domin idan an fitar da ni daga
wakilcin, mutane su karbe ni a gidajensu. 5 Sai wakilin
ya kira kowanne daya da maigidansa ke bi bashi, yace
wa na farkon, 'Nawa maigida na yake bin ka?' 6 Ya ce,
'Garwan mai dari.' Sai ya ce masa, 'Ga takardarka, maza
ka zauna, ka rubuta hamsin.' 7 Ya kuma ce wa wani,
'Nawa ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari na alkama.' Ya ce
masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.' 8 Sai maigida
ya yaba wa wakilin nan marar gaskiya saboda wayonsa.
Gama 'ya'yan zamanin nan a ma'ammalar su da mutanen
zamaninsu sun fi 'ya'yan haske wayo. (aiōn g165) 9 Ina gaya
maku ku yi abuta ta dukiya ta rashin gaskiya, saboda

idan ya kare, su karbe ku a gidaje masu dauwama. **(aiōnios g166)** **10** Wanda yake da aminci a karamin abu, mai aminci ne a babban abu, wanda yake marar gaskiya a karamin abu, marar gaskiya ne a babban abu. **11** Idan fa ba ku yi aminci da dukiya mara adalci ba, wa zai amince maku da dukiya ta gaskiya? **12** Idan kuma ba ku yi aminci da kudin wani ba, wa zai ba ku kudin da ke naku? **13** Ba bawan da zai iya bauta wa iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya ko kuwa ya amince wa dayan, ya raina dayan. Ba za ku iya bauta wa Allah ku kuma bauta wa dukiya ba." **14** Da Farisawa da ke da kaunar kudi suka ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa ba'a. **15** Sai ya ce masu, "Ku ne masu baratar da kanku a gaban mutane, amma Allah ya san zuciyarku. Abin da mutane suke girmamawa kwarai abin kyama ne a gun Allah. **16** Attaura da litattafan annabawa suna nan har zuwan Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar mulkin Allah, kowa kuma yana kokarin kutsawa zuwa cikinta. **17** Duk da haka, zai fi sauki sama da kasa su shude, da ko digo daya na attaura ya shude. **18** Duk wanda ya saki matansa ya auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya auri sakakkiya ya aikata zina. **19** Akwai wani mai arziki, mai sa tufafi na alfarma masu tsada yana shagalin sa kowace rana. **20** Aka ajiye wani gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk jikinsa miki ne, **21** Shi kuwa yana marmarin ya koshi da barbashin da ke fadowa daga teburin mai arzikin nan har ma karnuka sukan zo suna lasar mikinsa. **22** Ana nan sai gajiyayyen nan ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi suka kai shi wurin Ibrahim. Mai arzikin ma ya mutu, aka

kuma binne shi, 23 yana cikin hades yana shan azaba, sai
ya daga kai ya hangi Ibrahim daga nesa, da Li'azaru a
kirjinsa. (Hadēs g86) 24 Sai ya yi kira ya ce, 'Baba Ibrahim,
ka ji tausayi na, ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a
ruwa ya sanyaya harshena, don azaba nake sha a cikin
wannan wuta.' 25 Amma Ibrahim ya ce, 'Yaro, ka tuna fa
a zamanka na duniya ka sha duniyarka, ka kuma karba
abubuwa masu kyau, amma Li'azaru kuma sai wahala.
Amma yanzu dadi ake bashi a nan, kai kuwa kana shan
azaba. 26 Banda haka ma, akwai rami mai zurfi, domin
wadanda suke son ketarewa zuwa wurinku kada su iya,
kada kuma kowa ya ketaro zuwa wurinmu daga can.' 27
Sai mai arziki ya ce, 'To ina rokonka, Baba Ibrahim, ka
aike shi zuwa gidan mahaifina - 28 domin ina da 'yan'uwa
maza biyar, ya je ya yi masu gargadi kada su ma su zo
wurin azaban nan.' 29 Amma Ibrahim ya ce, 'Suna da
Musa da annabawa; bari su saurare su.' 30 Sai mai arziki
ya amsa, 'A'a, Baba Ibrahim, idan wani daga cikin matattu
ya je wurinsu, zasu tuba.' 31 Amma Ibrahim ya ce masa,
'In dai har basu saurari Musa da na annabawa ba, ko da
wani ya tashi daga matattu ma, ba za su rinjayu ba.'"

17 Sai Yesu ya ce wa almajiransa, 'Babu shakka akwai
sanadodin tuntube da za su sa mu yin zunubi amma
kaiton wanda shine sanadin su! 2 Zai gwammaci a rataya
masa dutsen nika a wuyansa, a jefar da shi a cikin teku
fiye da wanda zai zama sanadiyar tuntube ga wadannan
kananan. 3 Ku kula da kanku. Idan dan'uwanka ya yi laifi,
ka tsauta masa, in kuwa ya tuba ka yafe masa. 4 Idan ya
yi maka laifi sau bakwai a rana daya sa'annan ya juyo

wurinka sau bakwai ya ce, 'Na tuba,' ya wajabta ka yafe
masa!" 5 Sai Manzannin suka ce wa Ubangiji, 'Ka kara
mana bangaskiya.' 6 Ubangiji kuwa ya ce, "In kuna da
bangaskiya kamar kwayar mastad, za ku ce wa wannan
durumin, 'Ka tuge, ka kuma dasu a cikin teku,' zai yi
biyayya da ku. 7 Amma wanene a cikinku, idan yana
da bawa mai yin masa noma ko kiwon tumaki, da zarar
ya dawo daga jeji, zai ce masa, 'Maza zo ka zauna ka ci
abinci'? 8 Ba zai ce masa, 'Ka shirya mani wani abu domin
in ci ka kuma yi damara, ka yi mini hidima har in gama
ci da sha. Bayan haka sai ka ci ka sha'? 9 Ba zai yi wa
bawan nan godiya ba domin ya yi biyayya da abubuwan
da aka umarce shi ya yi, ko zai yi haka? 10 Haka kuma,
idan kuka bi duk abin da aka umarce ku, sai ku ce, 'Mu
bayi ne marasa amfani. Mun dai yi abin da yake wajibi
ne kurum.'" 11 Wata rana yana tafiya zuwa Urushalima,
sai ya bi iyakar kasar Samariya da Galili. 12 Yayin da
yana shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare maza
guda goma suka tarye shi suna tsaye daga nesa da shi
13 sai suka daga murya suka ce, "Yesu, Ubangiji, ka yi
mana jinkai." 14 Da ya gan su, ya ce masu, "Ku je ku nuna
kanku a wurin firistoci." Ya zama sa'adda suke tafiya, sai
suka tsarkaka. 15 Daya daga cikinsu da ya ga an warkar
da shi, ya koma, yana ta daukaka Allah da murya mai
karfi. 16 Ya fadi a gaban Yesu, yana masa godiya. Shi
kuwa Basamariye ne. 17 Yesu ya amsa ya ce, "Ba goma ne
aka tsarkake ba? Ina sauran taran? 18 Babu wani da ya
dawo ya girmama Allah sai wannan bakon kadai?" 19
Sai ya ce masa, "Tashi, kayi tafiyarka. Bangaskiyarka ta

warkar da kai." 20 Da Farisawa suka tambaye shi lokacin
da mulkin Allah zai bayyana, Yesu ya amsa masu ya ce,
"Mulkin Allah ba lura ake yi da shi ba. 21 Ba kuwa za a
ce, 'Gashi nan!' Ko kuwa, 'Ga shi can ba!' domin mulkin
Allah yana tsaknaninku." 22 Yesu ya ce wa almajiran,
"Kwanaki na zuwa da za ku yi begen ganin rana daya
cikin ranakun Dan Mutum, amma ba zaku gani ba. 23 Za
su ce maku, 'Duba can! 'Duba nan!' Amma kada ku je
kuna dubawa, ko kuwa ku bi su. 24 Kamar yadda walkiya
take haskakawa daga wannan bangaren sararin sama
zuwa wancan bangaren, haka ma dan mutum zai zama a
ranar bayyanuwarsa. 25 Amma lalle sai ya sha wahaloli
dabam dabam tukuna, mutanen zamanin nan kuma su ki
shi. 26 Kamar yadda ya faru a zamanin Nuhu, haka kuma
zai faru a lokacin bayyanar Dan Mutum. 27 Ana ci, ana
sha, ana aure, ana aurarwa, har zuwa ga ranar da Nuhu
ya shiga jirgi - ruwan tufana kuma ya zo, ya hallaka su
duka. 28 Haka ma aka yi a zamanin Lutu, ana ci, ana sha,
ana saye, ana sayarwa, ana shuke-shuke da gine-gine. 29
Amma a ranar da Lutu, ya fita daga Saduma, aka zubo
wuta da kibiritu daga sama, aka hallaka su duka. 30 Haka
kuma zai zama a ranar bayyanuwar Dan Mutum. 31 A
ranar nan fa, wanda yake kan soro kada ya sauka domin
daukan kayansa daga cikin gida. Haka kuma wanda yake
gona kada ya dawo. 32 Ku tuna fa da matar Lutu. 33 Duk
mai son ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa
ransa, zai same shi. 34 Ina gaya maku, a wannan dare za a
sami mutum biyu a gado daya. Za a dauka daya, a kuma
bar dayan. 35 Za a sami mata biyu suna nika tare. Za a

dauka daya a bar daya." 36 ["Za a ga mutum biyu a gona.
Za a dauki daya a bar daya."] 37 Sai suka tambaye shi,
"Ina, Ubangiji?" Sai ya ce masu, "Duk in da gangar jiki
yake, a nan ungulai sukan taru."

18 Ya kuma ba su wani misali cewa ya kamata kullum
su yi addu'a kada kuma su karaya, 2 yace, "A wani gari
an yi wani alkali mara tsoron Allah, kuma baya ganin
darajan mutane. 3 Akwai wata mace gwauruwa a wannan
garin, wadda ta rika zuwa wurinsa, tana ce masa, 'Ka
taimake ni yanda zan sami adalci a kan abokin gaba
na.' 4 An dade bai so ya taimaka mata, amma daga
baya sai ya ce a ransa, 'ko da yake ba na tsoron Allah,
ba na kuma darajanta mutane, 5 duk da haka saboda
gwauruwar nan ta dame ni, zan taimake ta domin ta sami
adalci, yadda ba za ta gajiyar da ni da zuwanta wurina
ba.'" 6 Sai Ubangiji ya ce, "Ku ji fa abin da alkalin nan
marar gaskiya ya fada. 7 A yanzu Allah ba zai biya wa
zababbunsa da suke yi masa kuka dare da rana hakkinsu
ba? Zai yi jinkiri a wajen taimakonsu ne? 8 Ina gaya
maku, zai biya masu hakkin su da wuri. Amma sa'adda
Dan Mutum ya zo, zai tarar da bangaskiya a duniya?" 9
Ya sake ba da misalin nan ga wadansu masu amincewa
da kansu, wai su masu adalci ne, har suna raina sauran
mutane, 10 "Wadansu mutane biyu suka shiga haikali
domin yin addu'a - daya Bafarise, dayan kuma mai karbar
haraji ne. 11 Sai Bafarisen ya mike, ya yi addu'a a kan
wadannan abubuwa game da kansa, 'Allah, na gode maka,
da cewa ni ba kamar sauran mutane dake mazambata ba,
ko marasa adalci, ko mazinata, ko kamar wannan mai

karbar harajin. 12 Duk mako ina azumi sau biyu. Nakan
bayar da zakkar dukan abin da na samu.' 13 Amma mai
karbar harajin kuwa yana tsaye daga can nesa, bai yarda
ya daga kai sama ba, sai dai yana bugun kirjin sa, yana
cewa, 'Allah, ka yi mini jinkai, ni mai zunubi.' 14 Ina gaya
maku, wannan mutum ya koma gidansa baratacce, ba
kamar dayan ba, domin dukan wanda ya daukaka kansa,
za a kaskantar da shi, amma duk wanda kaskantar da
kansa kuwa daukaka shi za a yi." 15 Sai mutanen suka
kawo masa jariransu, domin ya taba su, da almajiransa
suka ga haka, sai suka kwabe su. 16 Amma Yesu ya kira su
wurinsa, ya ce, "Ku bar yara kanana su zo wurina, kada ku
hana su. Ai mulkin Allah na irin su ne. 17 Gaskiya ina gaya
maku, duk wanda bai karbi mulkin Allah kamar karamin
yaro ba, lallai ba zai shige shi ba." 18 Wani shugaban
jama'a ya tambaye shi ya ce "Malam managarci, me zan yi
in gaji rai Madawwami?" (aiōnios g166) 19 Yesu ya ce masa,
"Don me ka kira ni managarci? Babu wani managarci
sai Allah kadai. 20 Ka dai san dokokin - kada ka yi zina,
kada ka yi kisankai, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar
karya, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka." 21 Sai
shugaban ya ce, "Dukan wadannan abubuwa na kiyaye su
tun a kuruciya ta." 22 Da Yesu ya ji haka, ya ce masa, "Abu
daya ne kadai ya rage maka. Dole ne ka sayar da dukan
mallakarka, ka rarraba wa gajiyayyu, za ka kuma sami
wadata a sama - sa'annan ka zo ka biyoni." 23 Amma da
mai arzikin ya ji wadannan abubuwa, sai yayi bakin ciki
kwarai, don shi mai arziki ne sosai. 24 Yesu kuwa, da ya
ga ransa ya baci, sai ya ce, "Yana da wuya masu dukiya su

shiga mulkin Allah! 25 Zai zama da sauki rakumi ya shiga
kafar allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah.” 26
Wadanda suka ji wannan magana suka ce, “Idan hakane
wa zai sami ceto kenan?” 27 Yesu ya amsa, “Abin da ya fi
karfin mutum, mai yiwuwa ne a gun Allah.” 28 Sai Bitrus
ya ce, “To, ga shi mun bar mallakarmu, mun bi ka.” 29
Yesu ya ce masu, “Hakika, ina gaya maku, ba wanda zai
bar gida, ko matarsa, ko 'yan'uwansa, ko iyayensa, ko
kuma 'ya'yansa, saboda mulkin Allah, 30 sa'annan ya
kasa samun ninkin ba ninkin a duniyan nan, da rai na
har abada a duniya mai zuwa.” (aiōn g165, aiōnios g166) 31
Bayan da ya tara su goma sha biyun nan, ya ce masu,
“Ga shi, muna tafiya zuwa Urushalima, duk abubuwan da
aka rubuta game da Dan Mutum ta hannun annabawa
zasu tabbata. 32 Gama za a bashe shi ga al'ummai, a yi
masa ba'a, a wulakanta shi, a kuma tofa masa miyau. 33
Za su yi masa bulala, su kashe shi, a rana ta uku kuma
zai tashi.” 34 Amma ba su fahimci ko daya daga cikin
wadannan abubuwa ba, domin zancen nan a boye yake
daga garesu, ba su ma gane abin da aka fada ba. 35 Da
ya kusato Yariko, ga wani makaho zaune a gefen hanya,
yana bara, 36 da ya ji taro na wucewa, sai ya tambaya
ko menene. 37 Suka ce masa Yesu Banazarat ne yake
wucewa. 38 Sai makahon ya ta da murya mai karfi, ya ce,
“Yesu, Dan Dauda, ka yi mani jinkai.” 39 Sai wadanda
suke gaba suka kwabe shi, suna gaya masa ya yi shiru.
Amma ya kara daga murya kwarai da gaske, yana cewa,
“Dan Dauda, ka yi mani jinkai.” 40 Sai Yesu ya tsaya, ya
umarta a kawo shi wurinsa. Da makahon ya zo kusa, sai

Yesu ya tambaye shi, 41 “Me kake so in yi maka?” Ya
ce, “Ubangiji, ina so in samu gani.” 42 Yesu ya ce masa,
“Karbi ganin gari, bangaskiyarka ta warkar da kai.” 43
Nan take ya samu gani, ya bi Yesu, yana daukaka Allah.
Ganin haka, sai duk jama'a suka yabi Allah.

19 Yesu ya shiga Yariko ya na wucewa cikinta. 2 Sai ga
wani mutum a wurin mai suna Zakka. Shugaba ne na
masu karban haraji, kuma mai arziki ne. 3 Yana kokarin
ya ga ko wanene Yesu, amma bai iya gani ba sabo da
yawan jama'a, domin shi gajere ne. 4 Sai ya ruga gaba ya
hau itacen baure domin ya gan shi, saboda Yesu zai wuce
ta wannan hanya. 5 Sa'adda Yesu ya zo wurin, ya kalli
sama sai ya ce masa, “Zakka, ka sauko da sauri, domin yau
dole in sauka a gidanka.” 6 Sai ya sauko da sauri, ya karbe
shi da farin ciki. 7 Sa'adda dukansu suka ga wannan, sai
suka yi gunaguni, cewa, “Ya ziyarci mutum mai zunubi.”
8 Zakka ya tsaya ya ce wa Ubangiji, “Duba, Ubangiji, zan
ba matalauta rabin arzikina, idan kuma na cuci wani
a kome, zan mai da adadinsa sau hudu.” 9 Yesu ya ce
masa, “Yau ceto ya shigo wannan gida, domin shi ma dan
Ibrahim ne. 10 Gama Dan Mutum ya zo ne domin ya nemi,
ya kuma ceci batattun mutane.” 11 Da suka ji wadannan
abubuwan, ya cigaba da magana, sannan ya fada masu
wani misali, domin yana kusa da Urushalima, sai suka yi
tsamani mulkin Allah za ya bayyana nan da nan. 12 Sai ya
ce, “Akwai wani mutum mai sarauta wanda ya tafi wata
kasa mai nisa domin ya karba wa kansa mulki sa'annan
ya dawo. 13 Sai ya kira bayinsa guda goma, ya ba su fam
goma, sai ya ce masu, 'Ku yi kasuwanci da wannan har sai

na dawo.' 14 Amma mutanensa suka ki shi sai suka aiki
jakadu bayansa, cewa, 'Ba za mu yarda wannan mutum ya
yi mulki a kanmu ba.' 15 Anan nan sa'adda ya koma kuma,
bayan da ya sami mulkin, sai ya ba da umarni a kira masa
bayin da ya basu kudi, domin ya san ribar da suka samu
wajen kasuwancin da suka yi. 16 Na farkon ya zo wurinsa,
cewa, 'Ubangiji, fam nan na ka ya yi riban fam goma.' 17
Masaraucin ya ce masa, 'Madalla, bawan kirki. Domin ka
yi aminci a karamin abu, za a baka iko kan birane goma.'
18 Na biyun ya zo, yana cewa, 'Fam na ka, Ubangiji, ya yi
ribar fam biyar.' 19 Sai masarauncin yace masa, 'Ka dauki
mulkin birane biyar.' 20 Wani kuma ya zo, yana cewa,
'Ubangiji, ga fam naka da na ajjiye shi da kyau cikin kaya,
21 gama na ji tsoronka, domin kai mutum mai tsanani
ne. Kana daukar abu da baka ajiye ba, kana kuma girbin
abin da ba ka shuka ba.' 22 Masarauncin ya ce masa, 'Da
kalmominka zan shari'antaka, kai mugun bawa. Ka sani
cewa ni mutum mai tsanani ne, ina daukan abinda ban
ajiye ba, ina kuma girbin abinda ban shuka ba. 23 To don
me ba ka kai kudi na wurin masu banki ba, saboda bayan
da na dawo zan karbe shi da riba?' 24 Masaraucin ya ce
wa wadanda suke a tsaye a wurin, 'Ku karba fam da ke a
wurinsa, ku ba mai fam goman nan.' 25 Suka ce masa,
'Ubangiji, yana da fam goma.' 26 'Ina ce maku, duk wanda
yake da abu za a kara masa, amma wadda bai da shi, za a
karba sauran da ke wurinsa. 27 Amma wadannan abokan
gabana, wadanda ba sa so in yi mulki bisansu, a kawo
su nan a kashe su a gaba na.' 28 Da ya fadi wadannan
abubuwan, sai ya yi gaba, yana tafiya zuwa Urushalima.

29 Ananan sa'adda ya zo kusa da Baitfaji da Baitanya, a
kan tudu da a ke kira Zaitun, sai ya aiki almajiransa guda
biyu, cewa, 30 cewa, “Ku tafi cikin kauye da ke gabanku.
Sa'adda ku ka shiga, za ku same dan aholaki da ba a taba
hawansa ba. Ku kwance sai ku kawo mani shi. 31 Idan
wani ya tambaye ku, 'Don me ku ke kwance shi?' Ku ce,
'Ubangiji ne ke bukatarsa.” 32 Wadanda aka aike su suka
je sun sami aholakin kamar yadda Yesu ya gaya masu. 33
Sa'adda suna kwance aholakin, sai masu shi suka ce masu,
“Don me ku ke kwance aholakin?” 34 Suka ce, “Ubangiji
yana bukatar sa.” 35 Suka kawo wa Yesu, suka shimfida
tufafinsu akan aholakin sai suka dora Yesu akansa. 36 Da
yana cikin tafiya, suka shimfida tufafinsu akan hanya. 37
Da ya yi kusa da gangaren tudun Zaitun, sai dukan taron
almajiransa suka fara yin murna suna kuma yabon Allah
da murya mai karfi domin dukan ayukan al'ajibi da suka
gani, 38 cewa, “Albarka ta tabbata ga sarki da ke zuwa
cikin sunan Uba! Salama a sama da daraja mafi daukaka
kuma!” 39 Wadansu Farisawa daga cikin taron jama'a
suka ce masa, “Malam, ka tsauta wa almajiranka.” 40 Yesu
ya amsa ya ce, “Ina gaya maku gaskiya, in wadannan
sun yi shiru, duwatsu za su yi shewa.” 41 Sa'adda Yesu
yana kusatowa, sai ya yi kuka akan birnin, 42 cewa, “Da
kun san wannan rana, ko ku ma, abubuwan da ke kawo
maku salama! Amma yanzu an boye su daga idanunku. 43
Gama rana zata ta zo a gareki, da makiyan ki zasu gina
ganuwa a kewaye da ke, su kuma fada maki daga kowace
gefe. 44 Za su sare ki kasa tare da 'ya'yanki. Ba za su bar
wani dutse akan dan'uwansa ba, domin ba ki lura da

lokacin da Allah ya na kokarin ceton ki ba.” 45 Yesu ya
shiga Haikalin sai ya fara korar masu sayarwa, 46 ya na ce
masu, “A rubuce yake, 'Gida na zai zama wurin addu'a,'
amma kun mayar da shi kogon mafasa.” 47 Yesu yana
nan yana koyarwa kowace rana a cikin haikali. Amma
manyan firistoci da marubuta da shugabanin jama'a suna
so su kashe shi, 48 amma ba su sami hanyar yin wannan
ba, domin mutane suna sauraron sa sosai.

20 Ana nan wata rana, Yesu yana kan koyarwa a haikali
da wa'azin bishara, sai shugaban firistoci da marubuta
suka zo wurinsa da dattawa. 2 Suka yi magana, su na ce
masa, “Gaya mana da wanne iko ne ka ke yin wadannan
abubuwan? Ko wanene ya baka wannan ikon?” 3 Ya amsa
sai ya ce masu, “Ni ma zan yi maku tambaya. Gaya mani
game 4 da baptisman Yahaya. Daga sama take ko kuwa
daga mutane ne?” 5 Sai suka yi mahawara da junansu,
suna cewa, “In mun ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To don me
ba ku ba da gaskiya gareshi ba?' 6 Amma in mun ce,
'Daga mutane ne,' dukan mutane za su jejjefe mu da
duwatsu, domin sun tabbata a ransu Yahaya annabi ne.”
7 Sai suka amsa cewa ba su san ko daga ina ne take ba. 8
Yesu yace masu, “To haka ni ma ba zan gaya maku ko
da wanne iko nake yin wadannan abubuwan ba.” 9 Ya
gaya wa mutane wannan misali, “Wani mutum ya dasa
gonar inabi, ya ba wadansu manoma jinginarta, sai ya
tafi wata kasa har ya dade. 10 Da lokacin girbi ya yi sai
ya aiki wani bawansa zuwa wurin manoman, saboda su
bashi daga cikin anfanin gonar. Amma manoman suka
doke shi, sai suka kore shi hannu wofi. 11 Ya aike wani

bawa kuma sai suka daddoke shi, suka kunyatar da shi,
suka kore shi hannu wofi. **12** Ya kuma sake aike na uku
suka yi masa rauni, suka jefar da shi a waje. **13** Sai mai
gonar inabin ya ce, 'Me zan yi? Zan aiki kaunattacen
dana. Watakila zasu ba shi daraja.' **14** Amma sa'adda
manoman suka gan shi, suka yi shawara a tsakaninsu,
cewa, 'Wannan ne magajin. Bari mu kashe shi, saboda
gadon ya zama namu.' **15** Suka jefar da shi waje daga
gonar, suka kashe shi. Menene ubangijin gonar inabin zai
yi da su? **16** Zai zo ya halakar da wadannan manoma, sai
ya ba wadansu gonar." Da suka ji wannan, suka ce, "Allah
ya sawake!" **17** Amma Yesu ya kalle su, sai yace, "Menene
ma'anar wannan nassi? 'Dutsen da magina suka ki, an
mayar da shi kan kusurwa'? **18** Duk wanda ya fadi kan
dutsen zai farfashe. Amma duk wanda dutsen ya fadi a
kansa, zai rugurguza shi." **19** Sai marubutan da manyan
firistocin suka so su kama shi a wannan sa'a, domin sun
sani ya yi wannan misali a kansu ne. Amma sun ji tsoron
mutane. **20** Suna fakonsa, suka aiki magewaya, wadanda
suke kamar masu adalci, saboda su sami kuskure cikin
maganarsa, don su mika shi ga hukumci da kuma ikon
gwamna. **21** Suka tambaye shi, cewa, "Malam, mun sani
da cewa kana fada da koyar da abin ke daidai, kuma
ba wanda yake cusa maka ra'ayi, amma kana koyar da
gaskiya game da hanyar Allah. **22** Wai shin doka ne mu
biya haraji ga Kaisar, ko babu?" **23** Amma Yesu ya gane
makircinsu, sai ya ce masu, **24** "Nuna mani dinari. Sifar
wanene da kuma rubutun wanene akan sa?" Suka ce, "Na
Kaisar ne." **25** Sai ya ce masu, "To sai ku ba Kaisar abin da

ke na Kaisar, ku kuma ba Allah, abin da ke na Allah.” 26
Marubutan da manyan firistocin ba su sami abin zargi
cikin maganarsa, a gaban mutane ba. Suka yi mamakin
amsar sa, ba su kuma ce komai ba. 27 Sa'adda wadansu
Sadukiyawa suka zo wurinsa, wadan da suka ce babu
tashin mattatu, 28 suka tambaye shi, cewa, “Malam, Musa
ya rubuta mana cewa idan dan'uwan mutum ya mutu,
mai mace kuma ba shi da yaro, sai dan'uwansa ya auri
matar, ya samar wa dan'uwansa yaro. 29 Akwai 'yan'uwa
guda bakwai kuma na farin ya yi aure, sai ya mutu babu
da, 30 haka ma na biyun. 31 Na ukun ya aure ta, haka
nan na bakwai ma bai bar yaya ba, har suka mutu. 32
Daga baya sai matar ma ta mutu. 33 To a ranar tashin
mattatu, matar wa za ta zama? Domin duka bakwai din
sun aure ta.” 34 Yesu ya ce masu, “'Ya'yan duniyan nan
suna aure, ana kuma ba da su ga aure. (aiōn g165) 35 Amma
wadanda aka ga cancantarsu a waccan tsara, sun isa su
sami tashin mattatu, ba za suyi aure ko a aurar da su ba.
(aiōn g165) 36 Gama ba za su mutu kuma ba, domin suna
daidai da mala'iku kuma su 'ya'yan Allah ne, da shike su
'ya'yan tashin matattu ne. 37 Amma batun tashi matattu,
ko Musa ma ya nuna wannan, a cikin jeji, inda ya kira
Ubangiji, Allah na Ibrahim da kuma Allah na Ishaku da
Allah na Yakubu. 38 Yanzu shi ba Allahn matattu ba ne,
amma na masu rai, saboda duka suna raye a wurinsa.”
39 Wadansu marubuta suka amsa, “Malam, ka amsa da
kyau.” 40 Gama ba su sake yi masa wadansu tambayoyi ba.
41 Yesu ya ce masu, “Yaya suke cewa Almasihu dan Dauda
ne? 42 Gama Dauda da kansa ya ce a cikin littafin Zabura,

Ubangiji ya ce wa Ubangiji na, 'Zauna a hannun dama na,
43 sai na maida makiyanka a karkashin tafin sawunka.' 44
Dauda ya kira Kristi 'Ubangiji', to ta yaya ya zama dan
Dauda?" 45 Dukan mutane suna ji ya ce wa almajiransa,
46 "Ku yi hankali da marubuta, wadanda suna son tafiya
da manyan riguna, suna kuma son a gaishe su a cikin
kasuwanni, da mayan wuraren zama a cikin majami'u, da
kuma manyan wurare a wurin bukukkuwa. 47 Suna kuma
kwace wa gwamraye gidaje, suna kuma badda kama ta
wurin yin doguwar addu'a. Wadannan za su sha hukumci
mai girma."

21 Yesu ya tada ido sai ya ga mutane masu arziki
wadanda suke saka baikonsu a cikin ma'aji. 2 Ya ga wata
gwauruwa matalauciya tana saka anini biyu a ciki. 3 Sai
ya ce, "Gaskiya ina gaya maku, wannan matalauciyar
gwauruwa ta saka fiye da dukansu. 4 Duka wadannan sun
bayar da baikonsu daga cikin yalwarsu. Amma wannan
gwauruwan, daga cikin talaucin ta, ta saka dukan iyakar
kudinta na zaman gari da take da shi." 5 Kamar yadda
wadansu suke maganan haikali, yadda aka yi masa ado
da duwatsu masu daraja da bayebaye, ya ce, 6 "Game
da wadannan abububuwa da ku ke gani, rana tana zuwa
da ba dutse ko daya da zai zauna kan dan'uwansa da
ba za a rushe kasa ba." 7 Sai suka yi masa tambaya,
cewa, "Malam, yaushe ne wadannan abubuwan zasu
faru? Menene kuma zai zama alama sa'adda wadannan
abubuwa suna shirin faruwa?" 8 Yesu ya amsa, "Ku yi
hankali kada a rude ku. Gama dayawa zasu zo a cikin
sunana, suna cewa, 'Ni ne shi,' kuma, 'Lokaci ya yi kusa.'

Kada ku bi su. 9 Sa'adda ku ka ji game da yakoki da
hargitsi, kada ku firgita, dole ne wadannan abubuwa
su faru tukuna, amma karshe ba zai faru nan da nan
ba." 10 Sa'annan ya ce masu, "Al'umma za ta tasar ma
al'umma, mulki kuma za ya tasar wa mulki. 11 Za a yi
babbar girgizan kasa, a wurare dabam dabam kuma za a
yi yunwa da annoba. Za a yi al'amura masu ban tsoro da
manyan alamu daga sama. 12 Amma kafin abubuwan nan
duka, za su kama ku, su kuma tsananta maku, suna mika
ku ga majami'u da kuma gidajen kurkuku, za su kawo
ku gaban sarakuna da gwamnoni saboda sunana. 13 Zai
zamar maku zarafin shaida. 14 Saboda haka ku kudurta a
ranku kada ku shirya yadda za ku amsa, 15 gama ni zan
ba ku kalmomi da hikima, wadda dukan makiyanku ba
za su yi tsayayya ko su karyata ku ba. 16 Amma har da
mahaifa da 'yan'uwa da dangi da abokai za su bashe ku,
su kuma kashe wadansun ku. 17 Kowa zai ki ku saboda
sunana. 18 Amma ba ko gashin kanku da zai hallaka. 19 A
cikin hankurin ku za ku ribato rayukanku. 20 Sa'adda ku
ka ga Urushalima tana kewaye da sojoji, sai ku sani da
cewa faduwarta ta yi kusa. 21 Sai wadanda su ke Yahudiya
su gudu zuwa kan tuddai, wadanda suke tsakiyar gari
kuma su tafi, kada su bar wadanda suke kauyuka su shigo
ciki. 22 Gama wadannan ranakun ramako ne, saboda duka
abubuwan da aka rubuta su cika. 23 Kaiton wadanda suke
da juna biyu da masu ba da mama a wannan kwanakin!
Gama za a sha kunci mai girma a kasan, da fushi kuma
zuwa ga mutanen nan. 24 Za su fadi ta kaifin takobi kuma
za a kai su cikin bauta ga dukan kasashe, al'ummai za

su tattake Urushalima, har ya zuwa lokacin al'ummai
ya cika. 25 Za a ga alamomi cikin rana da wata da kuma
taurari. A duniya kuma, al'ummai za su sha kunci, za su
rude saboda rurin teku da rakuman ruwa. 26 Mutane za
su suma da tsoro da kuma da tunanin abubuwa da za su
abko wa duniya. Gama za a girgiza ikokin sammai. 27
Sa'annan za su ga Dan Mutum yana zuwa a cikin gajimarai
da iko da daukaka mai girma. 28 Amma sa'adda wadannan
abubuwa suka fara faruwa, tashi saye, sai ku daga kanku
sama, saboda ceton ku ya kusato." 29 Yesu ya bada misali,
"Duba itacen baure, da duka itatuwa. 30 Sa'adda su ke
fitar da ganye, za ku gani da kanku cewa bazara ta yi
kusa kuma. 31 Haka kuma, sa'adda ku ka ga wadannan
abubuwa suna faruwa, ku sani cewa mulkin Allah ya yi
kusa. 32 Gaskiya, na ke gaya maku, wannan zamani ba za
ya shude ba, sai duka abubuwan nan sun faru. 33 Sama
da kasa za su shude, amma maganata ba za ta shude
ba. 34 Amma ku lura da kanku, domin kada ku nawaita
zuciyarku da tararradin duniya da shayeshaye da damuwa
ta rayuwa. Gama ranar za ta zo babu shiri 35 kamar tarko.
Gama zai zo akan kowa da ke rayuwa a fuskar dukan
duniya. 36 Amma ku zama a fadake kowanne lokaci,
kuna addu'a domin ku iya samun karfin tserewa dukan
wadannan abubuwa da za su faru, da kuma yadda za ku
tsaya a gaban Dan Mutum." 37 Da rana yana koyarwa a
cikin haikali, dukan dare kuma yakan tafi dutsen da a ke
kira zaitun. 38 Dukan mutane suka rika zuwa wurinsa da
sassafe domin su ji shi a haikali.

22 Anan nan idin gurasa mara yisti ya yi kusa, wanda a
ke kira Idin ketarewa. **2** Manyan firistoci da marubuta
suka yi shawara yadda za su kashe Yesu, gama suna jin
tsoron mutane. **3** Shaidan ya shiga Yahuza Iskariyoti,
daya daga cikin goma sha biyun. **4** Yahuza ya je ya yi
shawara da manyan firistoci da Jarumawa yadda zai ba da
Yesu a garesu. **5** Suka yi farin ciki, suka yarda su ba shi
kudi. **6** Sai ya yarda, sai ya nimi dama yadda zai ba da shi
garesu a lokacin da babu taro. **7** Ranar idin gurasa mara
yisti ya yi, da dole za a yi hadayan rago na Idin ketarewa.
8 Yesu ya aiki Bitrus da Yahaya, ya ce masu, “Ku je ku
shirya mana abincin Idin ketarewa, domin mu ci.” **9** Suka
tambaye shi, “A ina ka ke so mu shirya?” **10** Ya amsa
masu, “Ku ji, sa'adda ku ka shiga birnin, wani mutum mai
dauke da tulun ruwa zai same ku. Ku bishi zuwa cikin
gidan da za ya shiga. **11** Sai ku gaya wa mai gidan, 'Malam
ya ce, “Ina dakin baki, inda zan ci abincin Idin ketarewa
da almajirai na?'” **12** Zai nuna maku babban bene wanda
yake a shirye. Ku shirya a can.” **13** Sai suka tafi, suka sami
komai kamar yadda ya gaya masu. Sai suka shirya abincin
Idin ketarewan. **14** Sa'adda lokacin ya yi, ya zauna da
almajiran. **15** Sai ya ce masu, “Ina da marmari matuka
in ci wannan abincin Idin ketarewa da ku kamin in sha
wahala. **16** Gama na ce maku, ba zan ci shi kuma ba, sai
dai an cika shi a mulkin Allah.” **17** Sai Yesu ya dauki koko,
sa'adda ya yi godiya, sai yace, “Karba wannan, ku rarraba
a tsakaninku. **18** Gama ina ce maku, ba zan sha wannan
ruwan inabi kuma ba, sai dai mulkin Allah ya zo.” **19** Sai
ya dauki gurasa, sa'adda ya yi godiya, ya kakkarya shi,

sai ya ba su, cewa, “Wannan jikina ne wanda aka bayar
dominku. Ku yi wannan domin tunawa da ni.” **20** Sai ya
dauki kokon kuma bayan jibi, cewa, “Wannan koko sabon
alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar dominku. **21**
Amma ku yi lura. Wanda zai bashe ni yana tare da ni a
teburi. **22** Gama Dan Mutum zai tafi lallai kamar yadda
aka kaddara. Amma kaiton wannan mutum da shine za
ya bashe shi!” **23** Sai suka fara tambaya a tsakaninsu,
wanene a cikinmu da zai yi wannan abu. **24** Sai gardama
ta tashi a tsakaninsu game da wanene mafi girma. **25** Ya
ce masu, “Sarakunan al'ummai suna nuna iko akansu,
kuma wadanda suke da iko a kansu ana ce da su masu
mulki da daraja. **26** Amma kada ya zama haka da ku. A
maimakon haka, bari wanda ya ke mafi girma a cikinku
ya zama mafi kankanta. Bari wanda yafi muhimmanci
kuma ya zama kamar mai hidima. **27** Gama wanene yafi
girma, wanda ya zauna a teburi, ko kuwa wanda yake yin
hidima? Ba wanda ya zauna a teburi ba? Duk da haka
ina kamar mai hidima a tsakaninku. **28** Amma ku ne
wadanda ku ke tare da ni a cikin jarabobina. **29** Na baku
mulki, kamar yadda Ubana ya ba ni mulki, **30** domin ku
ci ku kuma sha a teburi na mulkina. Za ku zauna a kan
kursiyai kuna shari'anta kabilun nan goma sha biyu na
Israila. **31** Siman, Siman, ka yi hankali, shaidan ya nemi
izini a bada kai domin ya tankade ka kamar alkama. **32**
Amma na yi maka addu'a, saboda kada bangaskiyarka ta
fadi. Bayan da ka juyo kuma, ka karfafa 'yan'uwanka.” **33**
Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina shirye in tafi tare da
kai zuwa cikin kurkuku da zuwa mutuwa.” **34** Yesu ya

amsa masa, “Ina gaya maka, Bitrus, kamin caran zakara a
yau, za ka yi musu na sau uku cewa ba ka sanni ba.” 35
Sa'annan Yesu ya ce masu, “Lokacin da na aike ku babu
jaka, ko burgami ko takalma, ko kun rasa wani abu? Sai
suka amsa, “Babu.” 36 Ya kuma ce masu, “Amma yanzu,
wanda ya ke da jaka, bari ya dauka, da kuma burgami.
Wanda ba shi da takobi sai ya sayar da taguwarsa ya sayi
guda. 37 Gama ina ce maku, abin da aka rubuta game
da ni dole sai ya cika, 'An lisafta shi kamar daya daga
cikin masu karya doka.' Gama abinda aka fada akaina ya
cika.” 38 Sai suka ce, “Ubangiji, duba! Ga takuba biyu.”
Sai ya ce masu, “Ya isa.” 39 Bayan cin abincin yamma,
Yesu ya tafi, kamar yadda ya saba yi, zuwa dutsen Zaitun,
sai almajiran suka bi shi. 40 Sa'adda suka iso, ya ce masu,
“Ku yi addu'a domin kada ku shiga cikin jaraba.” 41 Ya
rabu da su misalin nisan jifa, sai ya durkusa kasa ya yi
addu'a, 42 yana cewa “Uba, in ka yarda, ka dauke wannan
kokon daga gareni. Ko da yake ba nufina ba, amma bari
naka nufin ya kasance.” 43 Sai mala'ika daga sama ya
bayyana a wurinsa, yana karfafa shi. 44 Yana cikin wahala
sosai, sai ya dukufa cikin addu'a, har zufarsa kuma tana
diga a kasa kamar gudajen jini. 45 Sa'adda ya tashi daga
addu'arsa, sai ya zo wurin almajiran, ya same su suna
barci domin bakin cikinsu, 46 sai ya tambaye su, “Don
me kuke barci? Tashi ku yi addu'a, saboda kada ku shiga
cikin jaraba.” 47 Sa'adda yana cikin magana, sai, ga taron
jama'a suka bayana, tare da Yahuza, daya daga cikin sha
biyun, ya na jagabansu. Sai ya zo kusa da Yesu domin ya
yi masa sumba, 48 amma Yesu ya ce masa, “Yahuza, za ka

ba da Dan Mutum da sumba?" 49 Sa'adda wadanda suke
kewaye da Yesu suka ga abin da yake faruwa, sai suka ce,
"Ubangiji, mu yi sara da takobi ne?" 50 Sai daya daga
cikinsu ya kai wa bawan babban firist sara a kunne, sai
ya yanke masa kunnensa na dama. 51 Yesu ya ce, "Ya
isa haka." Sai ya taba kunnensa, sai ya warkar da shi. 52
Yesu yace wa manyan firistoci, da masu tsaron haikali, da
dattawa wadanda suke gaba da shi, "Kun fito kamar za
ku kama dan fashi, da takuba da sanduna? 53 Sa'adda
nake tare da ku kowace rana a haikali, ba ku kama ni ba.
Amma wannan shine lokacinku, da kuma ikon duhu." 54
Suka kama shi, sai suka tafi da shi, suka kawo shi cikin
gidan babban firist. Amma Bitrus yana binsa daga nesa.
55 Bayan da suka hura wuta a tsakiyar gidan da suka
zazzauna tare, Bitrus ya zaune a tsakaninsu. 56 Sai wata
baranya ta ganshi ya zauna a hasken wuta, sai ta zura
masa ido ta ce, "Wannan mutum ma yana tare da shi."
57 Amma Bitrus ya yi musu, yana cewa, "Mace, ban san
shi ba." 58 Bayan dan karamin lokaci sai wani mutum
ya gan shi, sai ya ce, "Kaima kana daya daga cikinsu."
Amma Bitrus ya ce, "Mutumin, ba ni ba ne." 59 Bayan
sa'a daya sai wani mutum ya nace da cewa, "Gaskiya
wannan mutum yana tare da shi, gama shi dan Galili
ne." 60 Amma Bitrus ya ce, "Mutumin, ban san abin da
kake fada ba." Sai nan da nan, da yana cikin magana, sai
zakara ta yi cara. 61 Yana juyawa, sai Ubangiji ya dubi
Bitrus. Sai Bitrus ya tuna kalmar Ubangiji, sa'adda ya ce
masa, "Kafin zakara ya yi cara yau za ka musunce ni sau
uku." 62 Da fitowarsa waje, Bitrus ya yi kuka mai zafi. 63

Sai mutanen da ke tsare da Yesu suka yi masa ba'a da
bulala kuma. 64 Bayan da suka rufe masa idanu, suka
tambaye shi, cewa, “Ka yi annabci! Wa ya buge ka?” 65
Suka yi wadansu miyagun maganganu na sabo game da
Yesu. 66 Da gari ya waye, sai dattawa suka hadu tare,
da manyan firistoci da marubuta. Sai suka kai shi cikin
majalisa 67 suka ce, “Gaya mana, in kai ne Almasihu.”
Amma yace masu, “Idan na gaya maku, ba za ku gaskanta
ba, 68 idan na yi maku tambaya, ba za ku amsa ba. 69
Amma nan gaba, Dan Mutum zai zauna a hannun dama
na ikon Allah.” 70 Suka ce masa, “Ashe kai Dan Allah ne?”
Sai Yesu ya ce masu, “Haka kuka ce, nine.” 71 Suka ce,
“Don me muke neman shaida? Gama mu da kanmu munji
daga bakinsa.”

23 Sai duk taron suka tashi, suka kawo Yesu gaban
Bilatus. 2 Suka fara saransa, cewa “Mun same wannan
mutum yana ruda kasarmu, ya haramta a ba Kaisar
haraji, yana kuma cewa shi da kansa ne Almasihu,
sarki.” 3 Bilatus ya tambaye shi, cewa “Shin kaine Sarkin
Yahudawa?” Sai Yesu ya amsa masa ya ce, “Haka ka ce.” 4
Sai Bilatus ya ce wa manyan firistocin da taro mai yawa,
“Ban samu ko laifi daya game da wannan mutumin ba.” 5
Amma suka yi ta cewa, “Yana ta da hankalin mutane da
koyarwa a dukan Yahudiya, ya fara daga Galili har zuwa
ga wannan wuri.” 6 Sa'adda Bilatus ya ji wannan, sai ya
tambaya ko mutumin daga Galiline. 7 Sa'adda ya gane
cewa yana karkashin mulkin Hirudus, sai ya tura Yesu
wurin Hirudus, wanda shi da kansa yana Urushalima a
wadannan kwanakin. 8 Sa'adda Hirudus ya ga Yesu, sai

ya cika da farin ciki sosai, saboda ya so ganinsa tunda
dadewa. Tun can ya ji game da shi sai ya yi begen ganin
wadansu al'ajibai da zai yi. **9** Hirudus ya tambaye Yesu
cikin kalmomi masu yawa, amma Yesu bai amsa masa da
komai ba. **10** Sai manyan firistoci da marubuta suka tsaya,
suna ta yi masa zargi mai zafi. **11** Hirudus da sojojinsa
suka zarge shi, suka kuma yi masa ba'a, suka sa masa
tufafi masu kyau, sa'annan ya sake aika Yesu zuwa wurin
Bilatus. **12** Sai Hirudus da Bilatus suka zama abokai a
wannan rana (da ma su abokai gaba ne). **13** Bilatus ya
kira manyan firistoci tare da masu mulki da kuma taron
jama'ar, **14** sai ya ce masu, "Kun kawo mani wannan
mutum kamar wanda yake jagorar mutane ga munanan
ayyuka, ku kuma gani, Ni, na tuhume shi a gabanku,
ban sami ko kuskure daya daga mutumin nan game da
abinda ku ke zarginsa da shi ba. **15** Babu, ko Hirudus ma,
ya sake komar mana da shi, kun gani, babu wani abu
wanda ya yi da ya cancanci mutuwa, **16** saboda haka zan
yi masa horo sa'annan in sake shi." **17** [Ya zama dole
Bilatus ya sakar wa Yahudawa wani daurarre guda daya
lokacin idin.] **18** Amma dukansu suka yi ihu tare, cewa,
"A tafi da wannan mutumin, sai a sako mana Barabbas!"
19 Barabbas mutum ne wanda aka sa a cikin kurkuku
saboda wani tada hankali a cikin birni da kuma kisankai.
20 Bilatus ya sake yi masu magana, yana so ya saki Yesu.
21 Amma suka yi ihu, cewa, "A giciye shi, a giciye shi." **22**
Sai ya sake ce masu sau na uku, "Don me, wace magunta
wannan mutum ya yi? Ban sami wani abu da ya isa
sanadin mutuwa game da shi ba. Saboda haka bayan na

hore shi, zan sake shi.” 23 Amma suka nace da murya mai
karfi, suna so a giciye shi, sai muryarsu ta rinjayi Bilatus.
24 Sai Bilatus ya yarda ya yi masu bisa ga abin da suke so.
25 Ya sako masu wanda suka tambaya ya ba su wanda
aka sa a kurkuku domin tada hankali da kuma kisankai.
Amma ya ba da Yesu bisa nufinsu. 26 Da suka tafi da
shi, sai suka kama wani mai suna siman Bakurane, yana
zuwa daga karkara, sai suka daura masa giciyen ya dauka,
yana biye da Yesu. 27 Babban taron jama'a, da na mata
da suke makoki da kuka dominsa, suna binsa. 28 Amma
da ya juya wurinsu, Yesu yace, “Yan matan Urushalima,
kada ku yi kuka domina, amma ku yi kuka domin kanku
da 'ya'yanku. 29 Gama ku gani, kwanaki suna zuwa da
za su ce, 'Albarka ta tabbata ga bakararru da wadanda
basu taba haihuwa ba da kuma wadanda ba a taba shan
mamansu ba.' 30 Sa'annan za su fara ce wa duwatsu,
'Ku fado bisanmu,' da tuddai ma, 'Ku rufe mu.' 31 Gama
idan sun yi wadannan abubuwan lokacin da itace yana
danye, me zai faru sa'adda ya bushe?” 32 Aka kai wadansu
mutum biyu masu laifi, domin a kashe shi tare da su.
33 Sa'adda suka zo wurin da a ke kira kwalluwa, nan
suka giciye shi da barayin, daya daga hannun damansa
dayan kuma daga hannun hagu. 34 Yesu yace, “Uba, ka
yafe masu, gama basu san abin da suke yi ba.” Sai suka
jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa. 35 Mutane sun tsaya
suna kallo sa'annan masu mulki suna ta yin masa ba'a,
cewa, “Ya ceci wadansu. Bari ya ceci kansa, idan shine
Almasihu na Allah, zababben nan.” 36 Sojojin ma suka yi
masa dariya, suna zuwa wurinsa, suna mika masa ruwan

tsami, 37 suna cewa, “Idan kai Sarkin Yahudawa ne, ceci
kanka.” 38 Akwai wata alama bisansa, “Wannan shine
Sarkin Yahudawa.” 39 Daya daga cikin barayi wanda aka
giciye, ya zage shi, cewa, “Ba kai ne Almasihu ba? Ka ceci
kanka da mu.” 40 Amma dayan ya amsa, ya tsauta masa
cewa, “Ba ka tsoron Allah, da yake shari'arka daya ne da
nasa? 41 Mu kam an yi ma na daidai, gama mun samu
bisa ga abin da muka yi. Amma wannan mutum bai yi
wani abu mara kyau ba.” 42 Sai ya kara, “Yesu, ka tuna
da ni sa'adda ka shiga mulkinka.” 43 Yesu ya ce masa,
“Gaskiya ina ce maka, yau za ka kasance tare da ni a
firdausi.” 44 Anan nan a wajen sa'a na shida, sai duhu
ya mamaye kasar duka har zuwa sa'a na tara 45 sa'adda
rana ya fadi. Sai labulen haikalin ya rabu a tsakiya zuwa
kasa. 46 Da kuka da murya mai karfi, Yesu yace, “Uba, na
mika Ruhu na a hannunka.” Bayan da ya fadi wannan, sai
ya mutu. 47 Sa'adda jarumin ya ga abin da ya faru, ya
daukaka Allah, cewa, “Lallai wannan mutumin mai adalci
ne.” 48 Sa'adda dukan taro mai yawa wadanda suka zo
tare domin su shaida da idanunsu suka ga abubuwan da
suka faru, suka koma suna bugan kirjinsu. 49 Amma duk
idon sani, da kuma matan da suka bi shi tun daga Galili,
suka tsaya daga nesa, suna duban wadannan abubuwa.
50 Ga shi kuwa, wani mutum mai suna Yusufu, shi dan
majalisa ne, nagari ne kuma mutum mai adalci ne 51 (bai
yarda da shawarar da kuma abin da suka aikata ba), daga
Arimatiya a kasar Yahudiya, wanda yake jiran mulkin
Allah. 52 Wannan mutum, ya sami Bilatus, ya tambaya a
bashi jikin Yesu. 53 Ya saukar da shi kasa, sai ya nade shi

cikin likafani na linin mai kyau, ya kwantar da shi cikin
kabari da aka sassaka shi daga dutse, inda ba a taba binne
wani ba. 54 Ranar kuwa, ranar shiri ce, Asabaci kuma ta
kusato. 55 Matan da suka taho da shi tun daga Galili, suka
biyo baya, su ga kabarin da inda aka ajiye shi. 56 Suka
koma, sai suka shirya kayan kamshi da mai. Suka kuma
huta a ranar Asabaci bisa ga doka.

24 Da sassafe a ranar farko ta mako, suka zo kabarin,
suka kawo kayan kamshi wadda suka shirya. 2 Sai suka
samu dutsen a mirgine shi daga kabarin. 3 Suka shiga
ciki, amma ba su sami jikin Ubangiji Yesu ba. 4 Ya faru
kuwa, yayin da suke a rikice game da wannan, ba zato,
mutane guda biyu suka tsaya a gabansu da tufafi masu
walkiya. 5 Sa'adda matan suka sunkuyar da kansu kasa
domin tsoro, suka ce wa matan, “Don me kuke neman
mai rai ciki matattatu? 6 Baya nan, amma ya tashi! Ku
tuna fa yadda ya yi maku magana tun sa'adda ya ke Galili,
7 cewa za a ba da Dan Mutum ga mutane masu zunubi
su kuma giciye shi, a rana ta uku, zai tashi kuma” 8
Sai matan suka tuna da kalmominsa, 9 suka koma daga
kabarin sai suka gaya wa sha dayan wadannan abubuwan
da dukan sauran. 10 Su Maryamu Magadaliya, Yuwana,
Maryamu uwar Yakubu, da sauran matan da ke tare da
su suka ba manzanni rohoton wadannan abubuwan. 11
Amma manzannin suka dauki maganar kamar ba ta da
amfani, kuma ba su bada gaskiya ga matan ba. 12 Duk
da haka Bitrus ya tashi, sai ya gudu zuwa kabarin, ya
sunkuya yana kallon ciki, sai ya gan likaftani linin kadai.
Sa'annan Bitrus ya tafi gidansa, yana ta mamakin abinda

ya faru. 13 A ranan nan, sai ga biyu daga cikinsu suna
tafiya zuwa wani kauye suna Imawus, wanda nisansa
kimanin mil ne daga Urushalima. 14 Suna tattaunawa
da junansu game da dukan abubuwan da suka faru. 15
Sai ya zama da cewa, sa'adda su ke tattaunawa tare da
tambayoyi, sai Yesu da kansa ya matsa kusa yana tafiya
tare da su. 16 Amma idanunsu basu iya ganewa da shi ba.
17 Yesu ya ce masu, "Menene ku ke magana akai sa'adda
ku ke tafiya?" Suka tsaya a wurin suna bakin ciki. 18
Daya daga cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya amsa masa,
"Kai ne kadai mutumin da ke Urushalima wanda bai san
abubuwan da suka faru a can a wannan kwanakin ba?"
19 Yesu ya ce masu, "Wadanne abubuwa?" Suka amsa
masa, "Abubuwa game da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke
annabi ne, mai manyan ayuka da kalmomi daga Allah da
kuma mutane. 20 Da yadda manyan firistoci da masu
mulkinmu suka bada shi domin a hukunta shi ga mutuwa
a kuma giciye shi. 21 Amma mun yi begen cewa shine
wanda za ya yantar da Isra'ila. I, bayan wannan kuma,
yanzu kwana uku kenan tunda wadannan abubuwan suka
faru. 22 Amma har'ila yau, wadansu mata da ke tare da
mu sun yi mana abin al'ajabi, da suka kasance a kabarin
tunda sassafe. 23 Sa'adda ba su sami jikinsa ba, suka
zo, da cewa su ma sun ga wahayin mala'iku wadanda
suka ce masu ya na da rai. 24 Wasu maza wadanda ke
tare da mu suka tafi kabarin, suka tarar da shi kamar
yadda matan suka fada. Amma ba su ganshi ba." 25 Yesu
ya ce masu, "Ku mutane masu wauta da marasa ba da
gaskiya ga abin da annabawa suka fada! 26 Bai zama

dole ne Almasihu ya sha wahalan wadannan abubuwan
ba, ya kuma shiga cikin daukakarsa?" 27 Sa'annan da
farko daga Musa da har zuwa dukan annabawa, Yesu
ya fasara masu duka abubuwa da ke game da kansa a
dukan littattafai. 28 Da suka yi kusa da kauyen, inda suke
tafiya, ko da yake Yesu ya yi kamar zai wuce su. 29 Amma
suka tilasta shi, cewa, "Ka zauna da mu, gama yamma ta
yi kusa rana kuma ta kusa karewa." Sai Yesu ya tafi ya
zauna da su. 30 Ya faru cewa, sa'adda ya zauna tare da su
domin ya ci abinci, sai ya dauki gurasan, ya albarkace
shi, ya kakkarya, sai ya ba su. 31 Sa'annan idanunsu suka
bude, da suka gane shi, sai ya bace daga garesu, 32 Suka
ce wa junansu, ashe zuciyarmu ba ta yi kuna a cikinmu
ba, sa'adda yake magana da mu a hanya, sa'adda ya bude
mana littattafai?" 33 Suka tashi a wancan sa'a, sai suka
koma Urushalima. Suka sami sha dayan nan tare, da
wadanda suke tare da su, 34 cewa, "Lalle ne Ubangiji
ya tashi, ya kuma bayyana ga Siman." 35 Sai suka fadi
abubuwan da suka faru a hanya, da yadda aka bayyana
masu Yesu sa'adda ya kakkarya gurasa. 36 Sa'adda suke
fadin wadannan abubuwan, sai Yesu ya tsaya a sakaninsu,
sai ya ce masu, "Salama a gareku." 37 Amma suka firgita
suna cike da tsoro, suna tsammani sun ga fatalwa. 38 Yesu
ya ce masu, don me ku ke damuwa? Don me tambayoyi
ke tasowa a zuciyarku? 39 Duba hannayena da kafafuna,
cewa nine da kaina. Taba ni ku gani. Gama ruhu ba shi da
jiki da kashi, kamar yadda ku ka ga nake da su." 40 Bayan
da ya fadi wannan, sai ya nuna masu hannayensa da
kafafunsa. 41 Sa'adda suke cike da farin ciki, da mamaki,

Yesu ya ce masu, “Kuna da wani abinci?” 42 Sai suka
bashi gasasshen kifi. 43 Yesu ya karba, ya ci a gabansu. 44
Sai ya ce masu, “Sa'adda nake tare da ku na gaya maku
cewa duka abin da aka rubuta a cikin dokokin Musa da
na annabawa da Zabura dole su cika.” 45 Sai ya bude
hankalinsu, saboda su gane littattafai. 46 Ya ce masu, “A
rubuce yake, cewa Almasihu za ya sha wuya, zai tashi
kuma daga matattu a rana ta uku. 47 Ku yi wa'azin tuba
da gafarar zunubai a cikin sunansa ga dukan al'ummai,
ku fara daga Urushalima. 48 Ku shaidu ne ga wadannan
abubuwan. 49 Duba, ina aiko da alkawarin Ubana a kanku.
Amma ku jira a birni, sai an suturta ku da iko daga sama.”
50 Sa'annan Yesu ya tafi tare da su har sai da suka kai
kusa da Betanya. Sai ya daga hannunsa ya albarkace
su. 51 Ya zama sa'adda yake sa masu albarka, ya bar su
sai aka dauke shi zuwa cikin sama. 52 Sai suka yi masa
sujada, suka komo Urushalima da murna mai yawa. 53
Kullayaumin suna cikin haikali, suna albarkatar Allah.

Yohanna

1 A cikin farko akwai Kalma, Kalmar kuma tana tare da
Allah, wannan Kalma kuwa Allah ne. **2** Shi kuwa tare da
Allah yake tun farko. **3** Dukan abu ta wurinsa aka yi su,
babu abin da aka halitta sai ta wurin sa. **4** A cikinsa rai ya
ke, kuma wannan rai ya zama haske ga dukan mutane. **5**
Hasken ya haskaka a cikin duhu, kuma duhun bai rinjaye
shi ba. **6** Akwai wani mutum wanda Allah ya aiko, mai
suna Yahaya. **7** Ya zo a matsayin mai ba da shaida game
da hasken, domin kowa ya ba da gaskiya ta wurinsa. **8** Ba
Yahaya ne hasken ba, amma ya zo ne domin ya shaida
hasken. **9** Wannan shine haske na gaskiya mai ba da
haske ga dukan mutane, da ke zuwa cikin duniya. **10**
Yana cikin duniya, kuma an halicci duniya ta wurinsa,
amma duniya bata san shi ba. **11** Ya zo wurin nasa, amma
nasa basu karbe shi ba. **12** Amma duk iyakar wadanda
suka karbe shi, suka kuma ba da gaskiya ga sunansa,
ya ba su 'yanci su zama 'ya'yan Allah. **13** Wadanda aka
haife su ba ta wurin jini ba, ko ta wurin nufin jiki, ko
nufin mutum, amma ta wurin Allah. **14** Kalmar kuma
ya zama jiki ya zauna cikin mu. Mun ga daukakarsa,
daukaka irin ta makadaici shi kadai wanda ya zo daga
Uban, cike da alheri da gaskiya. **15** Yahaya ya yi shaida
akansa yana kira da karfi, cewa, "Wannan shine wanda na
yi magana a kansa cewa, 'Shi wanda ke zuwa bayana, ya
fi ni, domin ya kasance kafin ni.'" **16** Domin daga cikarsa
ne muka karbi alheri akan alheri. **17** Gama shari'a ta zo
daga wurin Musa. Alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu
Almasihu. **18** Babu lokacin da wani ya taba ganin Allah,

shi wanda shi kadai ne Allah, wanda ke jingine da kirjin
Uba, shi ya bayyana shi. 19 Wannan ita ce shaidar Yahaya
sa'adda Yahudawa suka aika da Firistoci da Lawiyawa
zuwa gareshi don su tambaye shi, “Wanene kai?” 20 Ya
fada dalla dalla, kuma bai musunta ba, yana amsa masu
cewa, “ba nine Almasihu ba.” 21 Sai suka tambaye shi,
“To kai wanene? Kai Iliya ne?” Yace, “Ba ni ba ne.” Suka
ce, “Kai ne anabin?” Ya amsa, “A'a”. 22 Sai suka ce masa,
“Kai wanene, domin mu bada amsa ga wadanda suka aiko
mu? Me kake fadi game da kanka?” 23 Yace, “Ni murya
ne, da ke kira cikin jeji, 'Ku daidaita hanyar Ubangiji,'
kamar yadda annabi Ishaya ya fada.” 24 Su wadanda aka
aika daga wurin Farisawa suke. Sai suka tambaye shi
cewa, 25 “To don me kake baftisma idan kai ba Almasihu
bane, ko Iliya, ko annabin?”. 26 Yahaya ya amsa masu,
cewa, “Ina baftisma ne da ruwa. Amma a cikinku akwai
wani tsaye wanda ba ku sani ba, 27 shi wanda ke zuwa
bayana, wanda ko igiyar takalminsa ban isa in kwance
ba.” 28 Wadannan abubuwa sun faru ne a Baitanya, a
dayan ketaren Urdun, a wurin da Yahaya ke Baftisma.
29 Washegari, Yahaya ya ga Yesu yana zuwa wurinsa ya
ce, “Duba, ga Dan Ragon Allah wanda ke dauke zunubin
duniya! 30 Wannan shine wanda na fada maku cewa, “Shi
wanda ke zuwa bayana ya fi ni, domin ya kasance kafin
ni.' 31 Ban san shi ba, amma saboda a bayyana shi ga
Isra'ila ne nazo ina baftisma da ruwa. “ 32 Yahaya ya
shaida, cewa, “Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya
daga sama, ya kuma zauna a kansa. 33 Ban gane shi ba,
amma shi wanda ya aiko ni in yi baftisma cikin ruwa

ya fada mani cewa, 'duk wanda ka ga Ruhun ya sauka
kuma ya zauna a kansa, shine wanda ke yin baftisma
cikin Ruhu mai tsarki.' 34 Na gani, na kuma shaida cewa
wannan shine Dan Allah." 35 Kuma, washegari, da Yahaya
na tsaye da biyu daga cikin almajiransa, 36 suka ga Yesu
na wucewa, sai Yahaya ya ce, "Duba, ga Dan rago na
Allah!" 37 Sai almajiransa biyu suka ji ya fadi haka, suka
kuwa bi Yesu. 38 Da Yesu ya waiwaya ya gan su suna
bin sa, sai ya ce masu, "Me kuke so?" Suka amsa, "Rabbi
(wato 'Mallam'), ina kake da zama?" 39 Yace masu, "Zo
ku gani." Sai suka zo suka ga inda yake zama; suka zauna
da shi ranan nan, gama wajen sa'a ta goma ne. 40 Daya
daga cikin wadanda suka ji maganar Yahaya suka kuma
bi Yesu shine Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus. 41 Ya
fara neman dan'uwansa Siman yace masa, "Mun sami
Almasihu" (wanda ake kira 'Kristi'). 42 Ya kawo shi wurin
Yesu. Yesu ya dube shi yace, "Kai ne Siman dan Yahaya.
Za a kira ka Kefas," (ma'ana, 'Bitrus'). 43 Washegari, da
Yesu yana shirin tafiya zuwa Galili, sai ya sami Filibus, ya
ce masa, "ka biyo ni." 44 Filibus dan asalin Baitsaida ne,
garin Andarawus da Bitrus. 45 Filibus ya sami Natana'ilu
yace masa, "Mun same shi, shi wanda Musa ya rubuta
shi a cikin attaura, da annabawa: Yesu Dan Yusufu, Ba-
Nazarat." 46 Natana'ilu ya ce masa, "za a iya samun wani
abu nagari a Nazarat?" Filibus yace masa, "Zo ka gani." 47
Yesu ya ga Natana'ilu yana zuwa wurinsa sai yayi magana
game da shi, "Duba, Ba-Isra'ile na hakika wanda babu
yaudara a cikinsa." 48 Natana'ilu yace masa, "Ta yaya ka
san ni?" Sai Yesu ya amsa masa yace, "Tun kafin Filibus

ya kira ka, sa'adda kake a gindin baure, na gan ka." 49
Natana'ilu ya amsa, "Rabbi, Kai Dan Allah ne! Kai Sarkin
Isra'ila ne!" 50 Yesu ya amsa masa yace, "Don na ce
maka, 'Na gan ka a gindin Baure', ka gaskanta? Za ka ga
abubuwa da suka fi wannan girma." 51 Sai yace, 'Hakika,
hakika ina gaya maka, zaka ga sammai a bude, mala'ikun
Allah kuma suna hawa suna sauka akan Dan Mutum."
2 Bayan kwana uku, akwai aure a Kana ta Galili, mahaifiyar
Yesu kuma tana wurin. 2 An gayyaci Yesu da almajiransa
zuwa auren. 3 Da ruwan inabin ya kare, maihafiyar Yasu
tace masa, "basu da ruwan inabi." 4 Yesu yace mata,
"Mace, me yasa kika zo wurina? Lokaci na bai yi ba
tukuna". 5 Maihafiyarsa tace wa ma'aikatan, "Ku yi duk
abin da yace maku." 6 To akwai randunan ruwa na dutse
guda shidda a wurin wadanda Yahudawa ke amfani da su
domin al'adansu na tsarkakewa, kowace zata iya daukar
durom guda. 7 Yesu yace masu, "Cika randunan da ruwa".
Sai suka cika randunan makil. 8 Sai yace wa ma'aikatan,
"Ku diba daga ciki ku kai wa shugaban biki." Sai suka yi
hakannan. 9 Shugaban bikin ya dandana ruwan da ya
zama ruwan inabin, amma bai san inda ya fito ba (amma
ma'aikatan wadanda suka jawo ruwan sun sani). Sai ya
kira ango 10 yace masa, "Kowane mutum yakan raba
ruwan inabi mai kyau da farko, kafin mai arhar bayan
an shanye mai kyaun. Amma kai ka ajiye mai kyaun sai
yanzu." 11 Wannan alama ta farko ce da Yesu yayi a
Kana ta Galili, ya kuma bayyana daukakarsa, almajiransa
kuma suka gaskata da shi. 12 Bayan wannan, Yesu, da
mahaifiyarsa, da 'yan'uwansa da almajiransa suka tafi

Kafarnahum, kuma suka zauna can wasu 'yan kwanaki.
13 To idin ketarewa na Yahudawa ya kusato, Yesu kuwa ya
wuce zuwa Urushalima. 14 Ya iske wadanda suke sayar da
shanu da tumaki da tantabaru, masu canjin kudi kuma na
zaune a wurin. 15 Sai yayi tsumingiya da igiyoyi ya kore
su duka daga cikin haikalin, duk da tumakin da shanun.
Sai ya watsar da sulallan masu canjin kudin ya birkitar
da teburansu. 16 Yace wa masu sayar da tantabaru, “Ku
fitar da wadannan abubuwa daga nan. Ku daina maida
gidan Ubana wurin kasuwanci.” 17 Almajiransa suka
tuna a rubuce yake, “Himma domin gidanka za ta cinye
ni.” 18 Sai shugabannin Yahudawa suka amsa suka ce
masa, “Wace alama za ka nuna mana, da shike kana
yin wadannan abubuwan?” 19 Yesu ya amsa, “Ku rushe
wannan haikali, kuma a cikin kwana uku zan gina shi.”
20 Sai shugabanin Yahudawa suka ce, “An dauki shekaru
arba'in da shidda kamin a gama gina wannan haikalin, za
ka dau kwanaki uku kadai wajen gina shi?” 21 Amma
yana nufin haikali na jikinsa ne. 22 Bayan da aka tashe
shi daga matattu, sai almajiransa suka tuna ya fadi haka,
suka kuma ba da gaskiya ga nassi da wannan kalami
da Yesu ya fada. 23 Kuma, da yana Urushalima a idin
ketarewa, a lokacin idin, mutane da yawa suka gaskata ga
sunansa, sa'adda suka ga alamun da ya yi. 24 Amma Yesu
bai yadda da su ba domin ya san su duka, 25 saboda baya
bukatar wani ya shaida masa game da mutum, domin ya
san abinda ke cikin sa.

3 akwai wani Bafarise da ake kira Nikodimu, shugaba a
cikin Yahudawa. 2 Wannan mutum ya zo wurin Yesu da

dare ya ce masa, “Rabbi, mun sani cewa kai malami ne
da kazo daga wurin Allah, gama ba wanda zai iya yin
wadannan alamu da kake yi sai idan Allah na tare da shi.”
3 Yesu ya amsa masa, “Hakika, hakika, idan ba a sake
haifuwar mutum ba, ba zai iya ganin mulkin Allah ba.” 4
Nikodimu ya ce masa, “Yaya za a sake haifuwar mutum
bayan ya tsufa? Ba zai iya sake shiga cikin cikin uwarsa
kuma a haife shi ba, zai iya?” 5 Yesu ya amsa, “Hakika,
hakika, idan ba a haifi mutum da ruwa da kuma Ruhu ba,
ba zai iya shiga cikin mulkin Allah ba. 6 Abin da aka haifa
ta wurin jiki, jiki ne, kuma abin da aka haifa ta wurin
Ruhu, Ruhu ne. 7 Kada ka yi mamaki don na ce maka,
'dole a maya haifuwar ka.' 8 Iska takan hura duk inda ta
ga dama. Ka kan ji motsin ta, amma ba ka san inda ta
fito ko inda za ta tafi ba. Haka duk wanda aka haifa daga
Ruhu.” 9 Nikodimu ya amsa yace masa, “Yaya wannan
zai yiwu?” 10 Yesu ya amsa yace masa, “Kai malami ne
a Israila amma ba ka san wadannan al'amura ba? 11
Hakika, hakika, ina gaya maka, muna fadin abubuwan da
muka sani, kuma muna shaida abubuwan da muka gani.
Duk da haka ba ku karbi shaidar mu ba. 12 Idan na gaya
maka abubuwan da ke na duniya amma baka gaskata ba,
to yaya zaka gaskata idan na gaya maka abubuwa na
sama? 13 Babu wanda ya taba hawa zuwa sama sai dai shi
wanda ya sauko daga sama: wato Dan Mutum. 14 Kamar
yadda Musa ya ta da maciji a jeji, haka ma dole a ta da
Dan Mutum 15 domin dukan wadanda suka bada gaskiya
gareshi su sami rai na har abada. (aiōnios g166) 16 Gama
Allah ya kaunaci duniya sosai, har ya ba da makadaicin

Dansa, domin duk wanda ya bada gaskiya gareshi, kada
ya mutu, amma ya samu rai madawwami. **(aiōnios g166)**
17 Gama Allah bai aiko da Dansa cikin duniya domin ya
kayar da duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurin
sa. **18** Duk wanda ya bada gaskiya gare shi ba a kayar da
shi ba, amma duk wanda bai bada gaskiya gare shi ba an
riga an kayar da shi, domin bai bada gaskiya ga sunan
wannan da shi kadai ne Dan Allah ba. **19** Wannan shi ne
dalilin shari'ar, domin haske ya zo duniya, amma mutane
suka kaunaci duhu fiye da hasken, sabili da ayyukan su
na mugunta ne. **20** Domin duk wanda ke mugayen ayyuka
ya ki haske, kuma baya zuwa wurin hasken domin kada
ayyukansa su bayyanu. **21** Sai dai duk wanda yake aikata
gaskiya kan zo wurin hasken domin ayyukansa, da ake
aiwatarwa ga Allah, su bayyanu. **22** Bayan wannan, Yesu
da almajiransa suka tafi kasar Yahudiya. A can ya dan
zauna tare da su ya kuma yi Baftisma. **23** Yahaya ma
yana Baftisma a Ainon kusa da Salim domin akwai ruwa
da yawa a can. Mutane na zuwa wurin sa yana masu
Baftisma, **24** domin a lokacin ba a jefa Yahaya a kurkuku
ba tukuna. **25** Sai gardama ta taso tsakanin almajiran
Yahaya da wani Bayahude akan al'adun tsarkakewa. **26**
Suka je wurin Yahaya suka ce, "Rabbi, wanda yake tare
da kai a dayan ketaren kogin Urdun, kuma ka shaida
shi, duba, yana baftisma, kuma mutane duka suna zuwa
wurin sa." **27** Yahaya ya amsa, "Mutum ba zai iya samun
wani abu ba sai an ba shi daga sama. **28** Ku da kanku zaku
shaida na ce, 'Ba ni ne Almasihu ba' amma amaimakon
haka, 'an aiko ni kafin shi.' **29** Amaryar ta angon ce.

Yanzu abokin angon, wanda ke tsaye yana saurarensa,
yana murna sosai saboda muryan angon. Murnata ta cika
domin wannan. 30 Dole shi ya karu, ni kuma in ragu. 31
Shi wanda ya fito daga sama ya fi kowa. Shi Wanda ya zo
daga duniya, na duniya ne, kuma game da duniya yake
magana. Shi wanda ya fito daga sama yana saman kowa.
32 Ya shaida abubuwan da ya ji ya kuma gani, amma
babu wanda ya karbi shaidarsa. 33 Duk wanda ya karbi
shaidarsa ya tabbatar Allah gaskiya ne. 34 Domin duk
wanda Allah ya aika kan yi magana da kalmomin Allah.
Domin bai bada Ruhun da ma'auni ba. 35 Uban ya kaunaci
Dan, ya kuma ba da dukan komai a hanunsa. 36 Shi wanda
ya bada gaskiya ga Dan ya na da rai madawwami, amma
wanda ya ki yiwa Dan biyayya ba zai ga rai ba, amma
fushin Allah na kansa. **(aiōnios g166)**

4 Da Yesu ya sani cewa Farisawa sun ji cewa yana samun
almajirai yana kuma yi masu baftisma fiye da Yahaya 2
(ko da shike ba Yesu da kansa ke yin baftismar ba, amma
almajiransa ne), 3 ya bar Yahudiya ya koma Galili. 4
Amma ya zamar masa dole ya ratsa ta Samariya. 5 Ya zo
wani birnin Samariya, mai suna Sika, kusa da filin da
Yakubu ya ba dansa Yusufu. 6 Rijiyar Yakubu na wurin.
Da Yesu ya gaji da tafiyarsa sai ya zauna gefen rijiyar.
Kusan karfe goma sha biyu na rana ne. 7 Wata mace, Ba-
Samariya ta zo domin ta dibi ruwa, sai Yesu ya ce mata,
“Ba ni ruwa in sha.” 8 Gama almajiransa sun tafi cikin
gari don sayen abinci. 9 Sai ba-Samariyar tace masa,
“Yaya kai da kake Bayahude kake tambaya ta ruwan sha,
ni da nike 'yar Samariya?” Domin Yahudawa ba su harka

da Samariyawa. 10 Sai Yesu ya amsa yace mata, “In da
kin san kyautar Allah, da shi wanda yake ce da ke, 'Ba
ni ruwan sha,' da kin roke shi, sai kuma ya ba ki ruwan
rai.” 11 Matar tace masa, “Mallam, ga shi ba ka da guga,
kuma rijiyar tana da zurfi. Ina za ka samu ruwan rai? 12
Ai ba ka fi Ubanmu Yakubu ba, ko ka fi shi, shi wanda
ya ba mu rijiyar, shi kansa kuma ya sha daga cikin ta,
haka kuma 'ya'yansa da shanunsa?” 13 Yesu ya amsa yace
mata, “duk wanda ya sha daga wannan ruwan zai sake jin
kishi, 14 amma duk wanda ya sha daga ruwa da zan ba
shi ba zai sake jin kishi ba. Maimakon haka, ruwan da
zan bashi zai zama mabulbular ruwa a cikinsa wanda ke
bulbula zuwa rai madawwami.” (aiōn g165, aiōnios g166) 15
Matar tace masa, “Mallam, ka ba ni wannan ruwa yadda
ba zan kara jin kishi ba ba kuma sai na zo nan don in dibi
ruwa ba.” 16 Yesu ya ce mata, “Je, ki kira maigidanki ku
zo nan tare.” 17 Matar ta amsa tace masa, “Ba ni da miji.”
Yesu yace, “Kin fadi daidai da kika ce, 'ba ni da miji,' 18
domin kin auri mazaje har biyar, kuma wanda kike da shi
yanzu ba mijin ki bane. Abinda kika fada gaskiya ne.”
19 Matar tace masa, “Mallam, Na ga kai annabi ne. 20
Ubaninmu sun yi sujada a wannan dutse, amma kun ce
Urushalima ce wurin da ya kamata mutane su yi sujada.”
21 Yesu ya ce mata, “Mace, ki gaskata ni, cewa lokaci
na zuwa wanda ba za ku yi wa Uban sujada ba ko akan
wannan dutse ko a Urushalima. 22 Ku kuna bauta wa
abinda ba ku sani ba. Mu muna bauta wa abinda muka
sani, gama ceto daga Yahudawa yake. 23 Sai dai, sa'a
tana zuwa, har ma ta yi, wadda masu sujada na gaskiya

za su yi wa Uba sujada a cikin ruhu da gaskiya, domin
irin wadannan ne Uban ke nema su zama masu yi masa
sujada. 24 Allah Ruhu ne, kuma mutanen da ke yi masa
sujada, dole su yi sujada cikin ruhu da gaskiya." 25 Matar
ta ce masa, "Na san Almasihu na zuwa (wanda ake kira
Kristi). Sa'adda ya zo, zai bayyana mana kowane abu. 26
Yesu ya ce mata, "Ni ne shi, wanda ke yi maki magana."
27 A daidai wannan lokaci, almajiransa suka dawo. Suna
ta mamakin dalilin da yasa yake magana da mace, amma
babu wanda yace, "Me kake so?" Ko kuma, "Don me ka ke
magana da ita?" 28 Sai matar ta bar tulunta, ta koma
cikin gari, tace wa mutanen, 29 "Ku zo ku ga wani mutum
wanda ya gaya mani duk wani abu da na taba yi. Wannan
dai ba Almasihun bane, ko kuwa?" 30 Suka bar garin
suka zo wurinsa. 31 A wannan lokacin, almajiransa suna
rokansa, cewa, "Mallam, ka ci." 32 Amma ya ce masu, "ina
da abinci da ba ku san komai akai ba." 33 Sai almajiran
suka ce da junansu, "Babu wanda ya kawo masa wani abu
ya ci, ko akwai ne?" 34 Yesu ya ce masu, "Abincina shine
in yi nufin wanda ya aiko ni, in kuma cika aikinsa. 35 Ba
ku kan ce, 'akwai wata hudu tukuna kafin girbi ya zo ba?'
Ina gaya maku, daga idanunku ku ga gonakin, sun rigaya
sun isa girbi. 36 Shi wanda ke girbi yakan karbi sakamako
ya kuma tattara amfanin gona zuwa rai na har abada,
ta haka shi mai shuka da shi mai girbi za su yi farinciki
tare. (aiōnios g166) 37 Gama cikin wannan maganar take,
'Wani na shuka, wani kuma na girbi.' 38 Na aike ku ku yi
girbin abinda ba ku yi aiki a kai ba. Wandansu sun yi
aiki, ku kuma kun shiga cikin wahalarsu. 39 Yawancin

Samariyawan da ke wannan birni suka gaskata da shi
sabili da labarin matar data bada shaida, “Ya gaya mani
duk abinda na taba yi.” **40** To sa'adda Samariyawa suka zo
wurinsa, sai suka roke shi ya zauna tare da su, ya kuwa
zauna wurin kwana biyu. **41** Wasu da dama kuma suka
gaskata domin maganarsa. **42** Suka cewa matar, “Mun
bada gaskiya, ba saboda maganar ki kadai ba, amma mu
kanmu munji, yanzu kuma mun sani cewa wannan lallai
shine mai ceton duniya.” **43** Bayan wadannan kwana
biyu, ya bar wurin zuwa Galili. **44** Domin Yesu da kansa
yace, ba a girmama annabi a kasarsa. **45** Da ya zo Galili,
Galiliyawan suka marabce shi. Sun ga dukan abubuwan da
ya yi a Urushalima wurin idin, domin su ma sun je idin.
46 Kuma ya koma Kana ta Galili inda ya mayar da ruwa
zuwa ruwan inabi. Akwai wani ma'aikacin fada wanda
dansa na rashin lafiya a Kafarnahum. **47** Da ya ji cewa
Yesu ya bar Yahudiya ya koma Galili, sai ya tafi wurin
Yesu ya roke shi ya sauko ya warka da dansa wanda ke
bakin mutuwa. **48** Yesu yace masa, “Idan ba ku ga alamu
da mu'ujizai ba, ba za ku gaskata ba.” **49** Ma'aikacin ya ce
masa, “Mallam, ka sauko kafin da na ya mutu.” **50** Yesu
yace masa, “Je ka. Dan ka ya rayu.” Mutumin ya gaskata
maganar da Yesu ya gaya masa, Sai yayi tafiyarsa. **51**
Yayin da yake sauka kasa, bayinsa suka same shi, suna
cewa, danka yana raye. **52** Sai ya tambaye su sa'ar da ya
fara samun sauki. Suka amsa masa, “Jiya a sa'a ta bakwai
zazabin ya bar shi.” **53** Sai Uban ya gane cewa wannan
sa'a ce Yesu ya ce masa, “Jeka, danka na raye.” Sabili da
haka, shi da dukan gidansa suka bada gaskiya. **54** Wannan

ce alama ta biyu da Yesu ya yi bayan da ya bar Yahudiya
zuwa Galili.

5 Bayan haka akwai idi na yahudawa, kuma Yesu ya
tafi Urashalima. **2** To a cikin Urashilima kusa da kofar
tumaki akwai tabki, wanda ake kira Baitasda da harshen
Ibraniyanci, yana da shirayi biyar. **3** Taron mutane
dayawa masu ciwo da, makafi da guragu da shanyayyu
suna kwance a wurin [suna jira a dama ruwan]. **4** Gama
mala'ikan Ubangiji kan sabko a cikin tabkin ya dama
ruwan, wanda ya fara taba ruwan sai ya warke komai
cutar da yake da ita. **5** Akwai wani mutum a bakin tabki
yana kwance yana da rashin lafiya har shekara talatin da
takwas. **6** Da Yesu ya gan shi yana kwance a wurin sai ya
gane ya dade a wurin, sai ya ce masa, “Ko kana so ka
warke?” **7** Sai mai rashin lafiyar ya amsa ya ce, “Malam,
bani da kowa da zai sa ni a cikin tabkin idan ruwan ya
motsa. Yayinda na ke kokari sai wani ya riga ni.” **8** Yesu
ya ce masa,” Ka tashi ka dauki shimfidarka ka tafi.” **9**
Nan dan nan Mutumin ya warke, ya dauki shimfidarsa ya
tafi. Ranar kuwa Asabar ce. **10** Sai Yahudawa suka ce da
wanda aka warkar din, “Ai, Asabar ce, bai kuwa halatta ka
dauki shimfidarka ba.” **11** Sai ya amsa ya ce, “Ai wanda ya
warkar da ni, shine ya ce mani 'Dauki shimfidarka, ka
tafi.” **12** Suka tambaye shi, “wane mutum ne ya ce maka,
'Dauki shimfidar ka yi tafiya'?” **13** Sai dai, shi wanda aka
warka din, ba san ko wanene ya warkar da shi ba, domin
Yesu ya riga ya tafi aboye, saboda akwai taro a wurin. **14**
Bayan haka, Yesu ya same shi a Haikalin, ya ce masa,
“ka ga fa, ka warke. To, kada ka kara yin zunubi don

kada wani abu da ya fi wannan muni ya same ka.” 15
Sai mutumin ya tafi ya gaya wa Yahuduwa cewa Yesu
ne ya warkar da shi. 16 To saboda haka Yahudawa suka
fara tsanantawa Yesu, don ya yi wadannan abubuwa ran
Asabar. 17 Yesu kuwa ya amsa masu ya ce, “Ubana yana
aiki har yanzu, ni ma ina aiki.” 18 Saboda haka, Yahudawa
suka kara nema su kashe shi ba don ya keta Asabar kadai
ba, amma kuma domin ya ce Allah Ubansa ne, wato yana
maida kansa dai-dai da Allah. 19 Yesu ya amsa masu ya
ce, hakika hakika, ina gaya maku, Dan ba ya yin kome shi
kadai, sai abin da ya ga Uba yana yi. 20 Domin Uban na
kaunar Dan, yana kuma nuna masa dukan abinda shi da
kansa yake yi, kuma zai nuna masa abubuwan da suka fi
wadannan, domin ku yi mamaki. 21 Gama kamar yadda
Uba yakan tada matattu ya kuma basu rai, haka Dan ma
yake bada rai ga duk wanda ya nufa. 22 Gama Uban ba
ya hukunta kowa, sai dai ya damka dukan hukunci ga
Dan, 23 domin kowa ya girmama Dan, kamar yadda suke
girmama Uban. Shi wanda ba ya girmama Dan, ba ya
girmama Uban da ya aiko shi. 24 Hakika, hakika, duk mai
jin Maganata, yana kuma gaskata wanda ya aiko ni, yana
da rai madawwami ba kuma za a kashe shi ba, domin ya
ratse daga mutuwa zuwa rai. (aiōnios g166) 25 Hakika hakika,
ina gaya maku, lokaci na zuwa, har ma ya yi da matattatu
za su ji muryar Dan Allah, wadanda suka ji kuwa za su
rayu. 26 Kammar yada Uba ya ke da rai a cikinsa, haka
ya ba Dan don ya zama da rai cikin kansa. 27 Uban ya
kuma ba Dan ikon zartar da hukunci, saboda shi ne Dan
Mutum. 28 Kada ku yi mamakin wannan, domin lokaci na

zuwa da duk wadanda suke kaburbura za su ji muryarsa,
29 su kuma fito: wadanda suka aikata nagarta zawa tashi
na rai, wadanda suka aikata mugunta kuwa zuwa tashi
na hukunci. **30** Ba na iya yin kome ni da kai na. Yadda
na ke ji, haka nake yin hukunci, Hukunci na kuwa na
adalci ne, domin ba nufin kaina nake bi ba, sai dai nufin
wanda ya aiko ni. **31** Idan zan yi shaida game da kaina,
shaidata baza ta zama gaskiya ba. **32** Akwai wani wanda
ya ke bada shaida game da ni, na kuwa sani shaidar da
yake bayarwa game da ni gaskiya ce. **33** Kun aika zuwa
wurin Yahaya, shi kuma ya yi shaidar gaskiya. **34** Duk
da haka shaidar da na karba bata mutum bace. Na fadi
wadanan abubuwa domin ku sami ceto. **35** Yahaya fitila
ne mai ci, mai haske ne kuma, kun yarda ku yi farinciki
da haskensa dan lokaci kadan. **36** Amma shaidar da ni ke
da ita ta fi ta Yahaya karfi. Domin ayyukan da Uba ya
bani ni in yi, wato ainihin ayyukan da nake yi, su ne suke
shaida ta cewa, Uba ne ya aiko ni. **37** Uba wanda ya aiko
ni, shi da kansa ya shaide ni. Ba ku taba jin muryar sa ba,
ko ganin kamanninsa. **38** Maganarsa kuwa ba ta zaune a
zuciyarku, domin baku gaskata da wanda ya aiko ni ba. **39**
Kuna nazarin littattafai, don a tsammaninku a cikinsu za
ku sami rai Madawwami, alhali kuwa su ne suke shaidata.
(aiōnios g166) **40** kuma baku niyyar zuwa wurina domin ku
sami rai. **41** Ba na karbar yabo daga wurin mutane, **42**
amma na sani baku da kaunar Allah a zuciyarku. **43** Na zo
a cikin sunan Ubana, amma ba ku karbe ni ba. Idan wani
ya zo da sunan kansa, za ku karbe shi. **44** Ta yaya za ku ba
da gaskiya, ku da kuke karban yabo daga junanku, amma

ba ku neman yabon dake zuwa daga wurin Allah? **45**
Kada ku yi tunani zan zarge ku a wurin Uba. Mai zargin
ku shine Musa, wanda kuka sa begenku a cikin sa. **46**
Inda kun gaskata Musa, da kun gaskata da ni domin ya yi
rubutu game da ni. **47** Idan kuwa ba ku gaskata abin da
ya rubuta ba, ta yaya za ku gaskata maganata?"

6 Bayan waddannan abubuwa, Yesu ya ketare tekun
Galili, wanda a ke kira tekun Tibariya. **2** Sai taro mai
yawa suka bi shi domin suna ganin alamu da yake yi
akan marasa lafiya. **3** Sai Yesu ya hau dutse ya zauna
a can tare da almajiransa. **4** (Kuma da idin Ketarewa,
wato idin Yahudawa, ya kusato.) **5** Da Yesu ya daga kai
sai ya ga babban taro yana zuwa wurinsa, sai ya ce ma
Filibus, "Ina za mu sayi gurasar da Mutanen nan za su
ci?" **6** (Ya fadi haka ne domin ya gwada shi, saboda shi
kansa ya san abin da zai yi.) **7** Filibus ya amsa masa,
"gurasar dinari biyu ma ba zata ishi kowannensu ya
samu ko kadan ba." **8** Daya daga cikin almajiransa, wato
Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus, ya ce masa, **9** "Ga
wani dan yaro nan da dunkule biyar na sha'ir, da kifi
biyu. Amma menene wadannan za su yi wa mutane masu
yawa?" **10** Yesu ya ce, "ku sa mutane su zauna."(wurin
kuwa akwai ciyawa.) Sai mazajen suka zauna, sun kai
wajen dubu biyar. **11** Sai Yesu ya dauki gurasar, bayan
da ya yi godiya, sai ya rarraba wa wadanda suke zaune.
Haka kuma ya rarraba kifin gwargwadon abin da zai ishe
su. **12** Da Mutanen suka ci suka kuma koshi, sai ya ce wa
almajiransa, ku tattara gutsattsarin da suka rage, kada ya
zama asara." **13** Sai suka cika kwanduna goma sha biyu

da gutsattsarin gurasar nan biyar da ya rage bayan da
kowa ya ci. **14** Da jama'a suka ga alamar da ya yi, sai suka
ce, “Hakika wannan shi ne annabin nan mai zuwa cikin
duniya. **15** “Da Yesu ya gane suna shirin zuwa su dauke
shi da karfi da yaji su nada shi sarki, sai ya sake komawa
kan dutsen da kansa. **16** Da yamma ta yi, sai almajiransa
suka gangara teku. **17** Suka shiga cikin jirgi, suka haye
teku zuwa kafarnahum. (A lokacin duhu ya yi, Yesu kuwa
bai riga ya iso wurinsu ba tukuna.) **18** Iska mai karfin
gaske tana kadawa, kuma tekun yana hargowa. **19** Bayan
da almajiran suka yi tuki na wajen kimanin mil ashirin da
biyar ko talatin, sai suka hango Yesu yana tafiya a kan
teku ya kuma kusa da jirgin, sai suka firgita. **20** Amma ya
ce masu, “Ni ne! kada ku firgita.” **21** Sa'an nan suka yarda
suka karbe shi a cikin jirgin, kuma nan da nan jirgin ya
kai gacci. **22** Kashe gari, sauran taron da suke tsaye a
dayan hayin tekun suka ga cewa babu wani jirgi a wajen
sai dayan, Yesu kuma bai shiga ciki da almajiransa ba,
amma almajiransa suka tafi su kadai. **23** Sai dai, akwai
wadansu jirage da suka zo daga Tibariya kusa da wurin
da taron suka ci gurasa bayan da Ubangiji ya yi godiya.
24 Sa'anda taron suka gane cewa Yesu da almajiransa ba
su wurin, su da kansu su ka shiga cikin jiragen suka tafi
Kafarnahum neman Yesu. **25** Da suka same shi a hayin
tekun, suka ce masa, “Mallam, yaushe ka zo nan?” **26**
Yesu ya amsa masu, da cewa, “hakika, kuna nema na ne,
ba don kun ga alamu ba, amma domin kun ci gurasar nan
kun koshi. **27** Ku daina yin wahala a kan neman abinci
mai lalacewa, sai dai a kan abinci mai dawwama wanda

zai kaiku ga rai madawwami wanda Dan Mutum zai ba
ku, domin Ubangiji Allah ya sa hatiminsa a kansa." **(aiōnios
g166)** **28** Sai suka ce Masa, "Me za mu yi, domin mu aikata
ayyukan Allah? **29** Yesu ya amsa, "Wannan shi ne aikin
Allah: wato ku gaskata da wanda ya aiko." **30** Sai suka ce
masa, "To wace alama za ka yi, don mu gani mu gaskata
ka? **31** Me za ka yi? Kakanninmu sun ci manna a jeji,
kamar yadda aka rubuta, "Ya ba su gurasa daga sama su
ci." **32** Sa'an nan Yesu ya ce masu, "hakika, hakika, ina
gaya maku ba Musa ne ya ba ku gurasa nan daga sama
ba, amma Ubana ne ya baku gurasa ta gaskiya daga sama.
33 Gurasar Allah itace mai saukowa daga sama mai kuma
bada rai ga duniya," **34** Sai suka ce masa, "Mallam, ka
rika ba mu irin wannan gurasa kodayaushe." **35** Yesu
ya ce masu, "Ni ne gurasa mai ba da rai. Wanda ya zo
wurina ba zai ji yunwa ba, wanda kuma ya gaskanta da ni
ba zai kara jin kishi ba. **36** Amma na gaya maku cewa,
hakika kun gan ni, duk da haka ba ku ba da gaskiya ba.
37 Duk wanda Uba ya bani zai zo gare ni, wanda kuwa
ya zo gare ni ba zan kore shi ba ko kadan. **38** Gama na
sauko daga sama, ba domin in bi nufin kaina ba, sai dai
nufin wanda ya aiko ni. **39** Wannan shi ne nufin wanda
ya aiko ni, kada in rasa ko daya daga cikin wadannan
da ya bani, sai dai in tashe su a ranar karshe. **40** Gama
wannan shi ne nufin Ubana, duk wanda yake ganin Dan
ya kuma gaskata da shi zai sami rai madawwami, ni kuma
zan tashe shi a ranar karshe. **(aiōnios g166)** **41** Sai Yahudawa
suka yi gunaguni akansa, domin ya ce, "Nine Gurasar da
ta sauko daga sama." **42** Suka ce, "Ba wannan ne Yesu Dan

Yusufu, wanda Ubansa da Uwarsa mun san su ba? Ta yaya
yanzu zai ce, 'Na ya sauko daga sama'? 43 Yesu ya amsa,
ya ce masu, "Kada ku yi gunaguni a junanku. 44 Ba mai
iya zuwa wurina sai dai in Uba wanda ya aiko ni ya jawo
shi, ni kuwa zan tashe shi a rana ta karshe. 45 A rubuce
yake cikin litattafan anabawa cewa, 'Dukkansu Allah zai
koya masu'. Duk wanda ya ji ya kuma koya daga wurin
Uba, ya kan zo gare ni. 46 Ba cewa wani ya taba ganin
Uban ba, sai shi wanda yake daga wurin Allah - shine ya
ga Uban. 47 Hakika, hakika, wanda ya bada gaskiya, yana
da rai Madawwami. (aiōnios g166) 48 Ni ne Gurasa ta rai. 49
Ubanninku sun ci manna cikin jeji, suka kuma mutu. 50
Ga gurasa da ta sauko daga sama, domin mutum ya ci
daga cikinta ba kuwa zai mutu ba. 51 Ni ne gurasa mai rai
da ya sauko daga sama. Duk wanda ya ci daga gurasar, zai
rayu har abada. Wannan gurasar da zan bayar jiki na ne
don ceton duniya." (aiōn g165) 52 Sai Yahudawa suka fusata
a tsakanin junansu suka kuma fara gardama, cewa, "Yaya
mutumin nan zai iya bamu naman jikinsa mu ci? 53 Sai
Yesu ya ce masu, "hakika, hakika, in ba ku ci naman jikin
Dan mutum ba, ba ku kuma sha jininsa ba, ba za ku sami
rai a cikin ku ba. 54 Dukan wanda ya ci nama na ya kuma
sha jinina yana da rai Madawwami, ni kuwa zan tashe shi
a ranar karshe. (aiōnios g166) 55 Domin namana abinci ne
na gaske, jinina kuma abin sha ne na gaskiya. 56 Duk
wanda ya ci namana, ya kuma sha jinina yana zamne
a ciki na, ni kuma a cikinsa. 57 Kamar yadda rayayyen
Uba ya aiko ni, nake kuma rayuwa saboda Uban, haka ma
wanda ya ci namana, zai rayu sabo da ni. 58 Wannan itace

gurasar da ta sauko daga sama, ba irin wadda Ubanninku
suka ci suka mutu ba. Dukan wanda ya ci gurasar zai rayu
har abada." (aiōn g165) 59 Yesu ya fadi wadan nan abubuwa
a cikin majami'a sa'ad da yake koyarwa a Kafarnahum.
60 Da jin haka, da yawa daga cikin almajiransa suka ce,
"Wannan Magana yana da karfi, wa zai iya jinta?" 61
Yesu, kuwa da yake ya sani a ransa da cewa almajiransa
suna gunagunin wannan, sai ya ce masu, "Wannan ya
zamar maku laifi? 62 Yaya Ke nan in kun ga Dan Mutum
yana hawa inda yake a da? 63 Ruhu shine mai bayar da
rai; Jiki ba ya amfana komai. Kalmomin da na fada maku
ruhu ne, da kuma rai. 64 Amma fa akwai wadansun ku
da ba su ba da gaskiya ba. Domin tun farko Yesu ya san
wadanda ba su ba da gaskiya ba, da kuma wanda zai
bashe shi. 65 Ya fada cewa, "shiyasa na gaya maku, ba
mai iya zuwa wurina, sai ta wurin Uban." 66 Bayan haka,
da yawa daga cikin almajiransa suka koma da baya, ba su
kara tafiya tare da shi ba. 67 Sai Yesu ya ce wa goma sha
biyun, "ku ba kwa so ku tafi, ko ba haka ba? 68 Bitrus ya
amsa masa ya ce, "Ya Ubangiji, gun wa za mu je? kai kake
da maganar rai madawwami. (aiōnios g166) 69 Mu kwa mun
gaskata mun kuma sani kai ne mai tsarkin nan na Allah."
70 Yesu ya ce masu, "Ba ni na zabe ku, goma sha biyu ba,
amma dayanku Iblis ne?" 71 Wato yana magana akan
Yahuda dan Siman Iskariyoti, shi kuwa daya daga cikin
sha-biyun ne, wanda zai ba da Yesu.

7 Bayan wadannan abubuwa Yesu ya zagaya cikin Gallili,
saboda baya so ya shiga cikin Yahudiya domin Yahudawa
suna shirin su kashe shi. 2 To Idin Bukkoki na Yahudawa

ya kusa. 3 Sai 'yan'uwansa suka ce da shi, “ka tashi ka tafi
Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan da kake yi su
ma. 4 Ba wanda ya ke yin wani abu a boye idan dai yana
so kowa da kowa ya san shi. Da yake ka na yin wadannan
abubuwa sai ka nuna kan ka a fili ga duniya. 5 Domin ko
'yan'uwansa ma basu bada gaskiya gare shi ba. 6 Yesu ya
ce dasu, “lokaci na bai yi ba tukuna, amma ku koyaushe
lokacin ku ne. 7 Duniya baza ta iya kin ku ba, amma ta ki
ni saboda ina fadin cewa ayyukanta ba su da kyau. 8 Ku ku
je wurin idin, ni ba zan je wurin idin ba domin lokacina
bai yi ba tukuna. 9 Bayan da ya gaya masu wadannan
abubuwa, ya tsaya a cikin Gallili. 10 Amma bayan da
'yan'uwansa su ka tafi wurin idin shi ma ya tafi, amma a
asirce ba a fili ba. 11 Saboda Yahudawa suna neman sa a
wurin idin, su na cewa “Ina yake?” 12 Akwai maganganu
dayawa a kansa cikin taron. Wadansu suna cewa, “shi
mutumin kirki ne.” Wadansu kuma suna cewa,”A'a yana
karkatar da hankalin jama'a.” 13 Amma duk da haka ba
wanda ya yi magana a fili a kansa saboda suna jin tsoron
Yahudawa. 14 Sa'anda aka kai rabin idin, sai Yesu ya shiga
cikin haikali ya fara koyarwa. 15 Yahudawa suna mamaki
suna cewa,”Yaya aka yi wannan mutum ya sami ilimi
dayawa haka? Shi kuwa bai je makaranta ba.” 16 Yesu ya
ba su amsa ya ce,”Koyarwata ba tawa ba ce, amma ta
wanda ya aiko ni ce.” 17 Idan wani yana so ya yi nufinsa,
za ya gane koyarwannan ko daga wurin Allah ta zo, ko ko
tawa ce ta kaina. 18 Ko wanene yake maganar kansa, yana
neman darajar kansa kenan, amma ko wanene ya nemi
darajar wanda ya aiko ni, wannan mutum mai gaskiya ne,

babu rashin adalci a cikin sa. 19 Ba Musa ya baku dokoki
ba? Amma duk da haka ba mai aikata dokokin. Me yasa
ku ke so ku kashe ni? 20 Taron suka ba shi amsa, “Ka na
da aljani. Wanene yake so ya kashe ka?” 21 Yesu ya amsa
ya ce masu, “Nayi aiki daya, dukan ku kuna mamaki da
shi. 22 Musa ya baku kaciya, (ba kuwa daga Musa take
ba, amma daga kakannin kakanni ta ke), kuma a ranar
Asabar kukan yi wa mutum kaciya. 23 Idan mutum ya
karbi kaciya ranar Asabar, domin kada a karya dokar
Musa, don me kuka ji haushi na saboda na mai da mutum
lafiyayye sarai ranar Asabar? 24 Kada ku yi shari'a ta
ganin ido, amma ku yi shari'a mai adalci.” 25 Wadansun
su daga Urushalima suka ce, “wannan ba shine wannan
da suke nema su kashe ba?” 26 Kuma duba, yana magana
a fili, sannan ba wanda ya ce da shi komai. Ba zai yiwu ba
mahukunta su sani cewa wannan Kristi ne, ko ba haka ba?
27 da haka, mun san inda wannan mutum ya fito. Amma
sa'anda Kristi za ya zo, ba wanda zai san inda ya fito.” 28
Yesu yayi magana da karfi a haikali, yana koyarwa ya
na cewa, “Kun san ni kuma kun san inda na fito. Ban
zo domin kaina ba, amma wanda ya aiko ni mai gaskiya
ne, ku kuwa baku san shi ba. 29 Ni na san shi domin
daga wurinsa na fito, kuma shine ya aiko ni.” 30 Suna
kokari su kama shi, amma ba wanda ya iya sa masa hannu
domin sa'arsa ba ta yi ba tukuna. 31 Duk da haka wadansu
dayawa a cikin taron suka bada gaskiya gare shi suka
ce,”Sa'anda Kristi ya zo, zai yi alamu fiye da wadanda
wannan mutum ya yi?” 32 Farisawa suka ji tattarmukan
suna yin rada a kan wadannan abubuwa game da Yesu,

Sai manyan malamai da Farisawa su ka aika jami'ai su
kama shi. **33** Sa'annan Yesu yace ma su," jimawa kadan
ina tare ku, sa'annan in tafi wurin wanda ya aiko ni. **34**
Za ku neme ni ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku
iya zuwa ba." **35** Yahudawa fa su ka cewa junan su, "Ina
wannan mutum zai je inda ba za mu iya samun sa ba?
Ko za ya tafi wurin Helinawa na warwatsuwa ya koyawa
Helinawa? **36** Wace kalma ya ke fadi haka, 'za ku neme
ni amma ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya
zuwa ba'?" **37** To a rana ta karshe, babbar rana ta idin,
Yesu ya mike ya yi magana da karfi cewa, "Idan kowa
yana jin kishi, ya zo wuri na ya sha. **38** Shi wanda ya bada
gaskiya gare ni kamar yadda nassi ya fadi, daga cikin sa
rafukan ruwa na rai za su bulbulo." **39** Amma ya fadi haka
a kan Ruhu, wanda wadanda suka bada gaskiya gare shi
za su karba; ba a ba da Ruhun ba tukuna, saboda ba a
rigaya an daukaka Yesu ba. **40** Wadansu a cikin taron,
sa'anda suka ji wadannan kalmomi, suka ce, "Wannan
lallai annabi ne." **41** Wadansu suka ce, "Wannan Almasihu
ne." Amma wadansu suka ce, "Almasihu zai fito daga
Gallili ne? **42** Ba nassi ya ce Almasihu zai fito daga cikin
dangin Dauda daga Baitalami ba, daga kauyen da Dauda
ya fito?" **43** Sai aka sami rabuwa a cikin taron saboda
shi. **44** Da wadansun su sun kama shi, amma ba wanda ya
sa masa hannu. **45** Sa'annan jami'an suka dawo wurin
manyan Fristoci da Farisawa, wadanda suka ce," me yasa
ba ku kawo shi ba?" **46** Jami'an su ka amsa, "Ba mutumin
da ya taba yin magana kamar haka." **47** Farisawa suka
amsa masu, "kuma an karkatar da ku? **48** Ko wani daga

cikin mahukunta ya bada gaskiya gare shi, ko kuwa daga
cikin Farisawa? 49 Amma wannan taro da basu san shari'a
ba, la'anannu ne." 50 Nikodimus ya ce masu, (shi wanda
ya zo wurin Yesu da, daya daga cikin Farisawa), 51 "Ko
shari'armu bata hana hukunta mutum ba, sai ta ji daga
gare shi ta kuma san abin da ya aikata ba?" 52 Suka amsa
masa suka ce,"kai ma daga Galili ka fito? Ka yi bincike ka
gani ba annanbin da zai fito daga Galili." 53 Daga nan sai
kowa ya tafi gidansa.

8 Yesu ya je Dutsen Zaitun. 2 Da sassafe ya dawo Haikali,
dukan mutane kuma suka zo wurin sa; yazauna koya
masu. 3 Sai marubuta da Farisawa suka kawo mace wadda
aka kama ta tana zina. Su ka sa ta a tsakiya. 4 Sai su ka
ce da shi, "Malam, wannan mace an kama ta tana cikin
yin zina. 5 A cikin shari'a, Musa ya bamu umurni mu
jejjefe irin wandannan mutume, kai me ka ce game da
ita?" 6 Sun fadi haka ne domin su gwada shi su sami
abinda za su zarge shi da shi, amma Yesu ya sunkuya
yayi rubutu da yatsansa a kasa. 7 Sa'adda suka cigaba da
tambayar sa, ya mike tsaye yace masu, "shi wanda ba
shi da zunubi a cikin ku, ya fara jifar ta da dutse." 8 Ya
sake sunkuyawa, ya yi rubutu da yatsansa a kasa. 9 Da
suka ji haka, sai suka fita dai-dai da dai-dai, kama daga
babbansu. A karshe dai aka bar Yesu shi kadai, tare da
matar wadda ta ke a tsakiyar su. 10 Yesu ya tashi tsaye
ya ce da ita, "mace, ina masu zargin ki? Ba wanda ya
kashe ki? 11 Ta ce, "Ba kowa, Ubangiji" Yesu ya ce, "Ni ma
ban kashe ki ba. Ki yi tafiyar ki, daga yanzu kada ki kara
yin zunubi." 12 Yesu ya kara yin magana da mutanen

cewa, “Ni ne hasken duniya, shi wanda ya biyo ni, ba
zai yi tafiya cikin duhu ba, amma za ya sami hasken rai.
13 Farisawa suka ce masa, “Kana bada shaida a kan ka,
shaidarka ba gaskiya ba ce.” 14 Yesu ya amsa ya ce masu,
“Ko ma na bada shaida a kai na, shaidata gaskiya ce, na
san daga inda na fito da inda zan tafi, amma ku baku san
daga inda na fito ba, baku kuma san inda zan tafi ba.
15 Kuna shari'a ta son kai, ni ko ban yi wa kowa shari'a
ba. 16 Ko ma da na yi shari'a, shari'ata gaskiya ce domin
ba ni kadai ba ne, amma ina tare da Uba wanda ya aiko
ni. 17 I, a cikin dokarku an rubuta cewa shaidar mutum
biyu gaskiya ce. 18 Ni ne ni ke shaidar kaina, kuma Uba
wanda ya aiko ni ya na shaida ta. 19 Su ka ce da shi, “Ina
ubanka?” Yesu ya amsa ma su ya ce, “baku san ni ba balle
Ubana, in da kun san ni da kun san Uba na kuma. “ 20 Ya
fadi wadannan kalmomi a kusa da wurin ajiya sa'adda
ya ke koyarwa a cikin haikali, kuma ba wanda ya kama
shi saboda sa'arsa bata yi ba tukuna. 21 Ya kara cewa da
su,”Zan tafi, za ku neme ni ba za ku same ni ba, za ku
mutu cikin zunubinku. Inda ni ke tafiya, ba za ku iya zuwa
ba”. 22 Yahudawa su ka ce,”Zai kashe kansa ne, da ya ce
inda ni ke tafiya ba za ku iya zuwa ba?” 23 Yesu ya ce
masu ku daga kasa kuke, Ni kuwa daga bisa ni ke. Ku na
wannan duniya ne, Ni kuwa ba na wannan duniya ba ne.
24 Shiyasa na ce maku za ku mutu cikin zunubanku. In ba
kun bada gaskiya NI NE ba, za ku mutu cikin zunubanku.
25 Sai kuma suka ce da shi,”Wanene kai?” Yesu ya ce
masu, “Abin da na gaya maku tun daga farko. 26 Ina da a
bubuwa da yawa da zan gaya maku, in kuma hukunta ku

a kai. Duk da haka, wanda ya aiko ni, mai gaskiya ne,
abubuwan da naji daga wurin sa, wadannan abubuwan su
ni ke gaya wa duniya." 27 Ba su gane ba yana yi masu
magana a kan Uban. 28 Yesu ya ce, "Sa'adda kuka tada
Dan Mutum sama sa'annan za ku gane NI NE, kuma ban
yi komi domin kaina ba. Kamar yadda Uba ya koya mani,
haka nike fadin wadannan abubuwa. 29 Shi wanda ya
aiko ni, yana tare da ni kuma bai bar ni ni kadai ba,
domin kullum ina yin abubuwan da suke faranta masa
rai." 30 Sa'adda Yesu ya ke fadin wadannan abubuwa,
dayawa suka bada gaskiya gare shi. 31 Yesu ya gayawa
wadancan Yahudawa da suka bada gaskiya gare shi, "Idan
kun tsaya a cikin magana ta ku almajiraina ne na gaskiya,
32 Kuma za ku san gaskiya, gaskiya kuwa zata 'yantar da
ku." 33 Suka amsa masa, "Mu zuriyar Ibrahim ne kuma
bamu taba yin bauta wurin kowa ba, yaya za ka ce, 'Za a
'yantar da ku'?" 34 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, ina
ce maku, dukan wanda ya ke aika zunubi bawan zunubi
ne. 35 Bawa kuwa, ba ya zama a gida dindindin, da yana
zama dindindin. (aiōn g165) 36 Saboda haka, idan Dan ya
'yantar da ku zaku zama 'yantattu sosai. 37 Na san ku
zuriyar Ibrahim ne, kuna so ku kashe ni saboda kalma ta
bata da wurin zama a cikin ku. 38 Na fadi abubuwan da
na gani a wurin Ubana, ku kuma kuna yin abubuwan da
kuka ji daga wurin ubanku." 39 Suka amsa suka ce masa,
"Ibrahim ne ubanmu" Yesu ya ce masu, "Da ku 'yayan
Ibrahim ne da kun yi ayukan da Ibrahim ya yi. 40 Amma,
yanzu kuna so ku kashe ni, mutumin da ya gaya maku
gaskiyar da ya ji daga wurin Allah. Ibrahim bai yi haka

ba. 41 Kuna yin ayyukan ubanku. Suka ce masa, “mu ba a
haife mu cikin fasikanci ba, muna da Uba daya: Allah.” 42
Yesu ya ce masu, “Inda Allah Ubanku ne, da kun kaunace
ni, gama na zo daga wurin Allah kuma ga ni anan, gama
ba domin kaina nazo ba, shine ya aiko ni. 43 Meyasa baku
gane magana ta ba? Ai saboda ba za ku iya jin maganata
ba ne. 44 Ku na ubanku, shaidan ne, kuma kuna so ku yi
nufe-nufe na ubanku. Shi mai kisan kai ne tun daga farko
kuma ba ya tsayawa gaskiya saboda da babu gaskiya a
cikin sa. Sa'anda yake fadin karya, yana maganar halinsa
ne domin shi dama makaryaci ne da uban karya kuma. 45
Dayake ina fadin gaskiya baku bada gaskiya gare ni ba. 46
Wanene a cikin ku ya kama ni da zunubi? Idan na fadi
gaskiya don me ba ku gaskanta ni ba? 47 Shi wanda yake
na Allah ya kan ji maganar Allah, ku ba kwa jin maganar
Allah da yake ku ba na Allah bane,” 48 Yahudawa suka
amsa suka ce masa, “Bamu fadi gaskiya ba da muka ce kai
Basamariye ne kuma kana da aljan?” 49 Yesu ya amsa,
“Ni ba ni da aljan, ina girmama Ubana, ku kuma ba kwa
girmama ni.” 50 Ba na neman daraja domin kaina, akwai
wanda ke nema yana kuma hukuntawa. 51 Hakika, hakika,
iIna ce maku, dukan wanda ya kiyaye maganata, ba za ya
ga mutuwa ba.” (aiōn g165) 52 Sai Yahudawa su ka ce masa,
Yanzu mun sani kana da aljan. Ibrahim da annabawa sun
mutu, amma kai ka ce, 'dukan wanda ya yi biyayya da
maganata ba zai dandana mutuwa ba'. (aiōn g165) 53 Ai
baka fi ubanmu Ibrahim girma ba wanda ya mutu, ko ka
fi shi? Annabawa kuma sun mutu. Wa kake daukar kanka
ne?” 54 Yesu ya amsa, “Idan na daukaka kaina, daukaka ta

banza ce, Ubana ne ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi ne
Allahnku. **55** Ku kuwa ba ku san shi ba, amma ni na san
shi. Idan na ce ban san shi ba, na zama kamar ku kenan,
makaryaci. Sai dai, Ni na san shi ina kiyaye maganarsa.
56 Ubanku Ibrahim ya yi farinciki da ganin rana ta; ya gan
ta kuma ya yi murna." **57** Yahudawa su ka ce masa, "Baka
kai shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin Ibrahim?"
58 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika, ina ce maku, kafin a
haifi Ibrahim, NI NE." **59** Suka dauki duwatsu za su jefe
shi, amma Yesu ya boye kansa, ya fita daga haikali.

9 Da Yesu yana wucewa, sai ya ga wani mutum makaho
tun daga haihuwa. **2** Sai almajiransa suka tambaye shi,
"Mallam, wa yayi zunubi, mutumin ne ko iyayensa, har
aka haife shi makaho?" **3** Yesu ya amsa, Ba mutumin ne
ko iyayensa suka yi zunubi ba, amma domin aikin Allah
ya bayyana a cikinsa. **4** Dole mu yi aikin wanda ya aiko
ni tunda rana. Dare na zuwa inda ba mai iya yin aiki. **5**
Yayinda ina duniya, ni ne hasken duniya." **6** Bayan da
Yesu ya fadi wadannan abubuwan, ya tofa yawu a kasa,
ya kwaba kasar da yawunsa, sai ya shafe idanun mutumin
da kasar. **7** Ya ce masa, tafi, ka wanke a tafkin Siloam
(ma'anarsa: aike)." Sai mutumin ya tafi, ya wanke, ya
dawo yana gani. **8** Sai makwabtansa da mutanen da da
suka gan shi tun can yana roko suka ce, "Ba wannan
mutum ne wanda ya ke zaune yana roko ba?" **9** Wadansu
suka ce, "shi ne." Wadansu suka ce, "A'a, amma yana
kama da shi." Amma shi ya ce, "Ni ne wannan mutum."
10 Suka ce masa, "To yaya aka bude maka idanu?" **11**
Sai ya amsa, "Mutumin da ake ce da shi Yesu shi ya

kwaba kasa ya shafa mani a idanuna ya ce mani, 'je ka
kogin Siluwam ka wanke.' Sai naje na wanke, sannan
na samu gani." 12 Suka ce masa, "Ina yake?" Ya amsa,
"Ban sani ba." 13 Suka kawo mutumnin da yake makaho
a da wurin farisawa. 14 A ranar asabar ne kwa Yesu ya
kwaba kasa ya bude masa idanu. 15 Har yanzu farisawan
suka tambaye shi yadda ya sami ganin gari. Ya ce masu,
"Ya sa mani kasa a idanuna, na wanke, kuma yanzu ina
gani." 16 Wadansu daga cikin farisawa suka ce, "Wannan
mutum ba daga Allah yake ba domin ba ya kiyaye ranar
Asabar. "Wadansu suka ce, "Yaya mai zunubi zai yi irin
wadannan alamu?" Sai rabuwa ta shiga tsakanin su. 17
Sai suka tambayi makahon kuma, "Me kake cewa game
da shi dashike ya bude maka idanu?" Makahon ya ce, "shi
annabi ne." 18 Har yanzu kam Yahudawan basu yarda
da makantarsa ba da ganin gari da ya samu, sai da suka
kirayo iyayen shi wanda ya sami ganin garin. 19 Su ka
tambayi iyayen, "Wannan shine yaronku da kuka ce an
haife shi makaho? Yaya yanzu ya ke iya gani?" 20 Sai
iyayen suka amsa masu, "Mun san wannan yaronmu ne
kuma a makaho aka haife shi. 21 Yadda ya ke gani yanzu,
bamu sani ba, kuma wanda ya bude masa idanu, bamu
sani ba. Ku tambaye shi, ba yaro ba ne. Zai iya magana
don kansa." 22 Iyayensa sun fadi wadannan abubuwan,
domin suna ji tsoron Yahudawan. Gama Yahudiyawan sun
rigaya sun yarda duk wanda yace Yesu Almasihu ne, za a
fitar dashi daga majami'a. 23 Domin wannan ne, iyayensa
suka ce, "Ai shi ba yaro ba ne, ku tambaye shi." 24 Suka
sake kiran mutumin dake makaho karo na biyu, suka ce

masa, “Ka girmama Allah. Mu kam mun sani wannan
mutum mai zunubi ne.” 25 Sai wannan mutum ya amsa,
“Ban sani ba ko shi mai zunubi ne. Abu guda daya na
sani: da Ni makaho ne, amma yanzu ina gani.” 26 Sai su
ka ce masa, “Me ya yi maka? Ta yaya ya bude idanunka?”
27 Ya amsa, “Na rigaya na gaya maku, amma ba ku ji ba!
Don me kuke so ku sake ji? Ko kuma kuna so ku zama
almajiransa, haka ne? 28 Sai suka kwabe shi suka ce, “kai
ne almajirinsa, amma mu almajiran Musa ne. 29 Mun
sani Allah ya yi magana da Musa, amma wannan mutum,
bamu san ko daga ina ne ya zo ba.” 30 Mutumin ya amsa
masu ya ce, “Tirkashi, baku san inda ya fito ba, duk da
haka shi ya bude mani idanu. 31 Mun san da cewa Allah
baya jin masu zunubi, amma idan wani mai ibada ne yana
kuma yin nufinsa, to yana jin sa. 32 Tunda duniya ta fara
ba a taba jin cewa wani ya bude idanun wanda aka haifa
makaho ba. (aiōn g165) 33 In mutumin nan ba daga Allah
yake ba, ba zai iya yin komai ba.” 34 Suka amsa suka ce
masa, “an haife ka cikin zunubai, yanzu kana so ka yi
mana koyarwa?” Sai suka fitar da shi. 35 Yesu ya ji cewa
sun fitar da shi daga majami'a. Da ya same shi sai ya ce
masa, “Kana bada gaskiya ga Dan Allah?” 36 Sai ya amsa
masa yace, “Wanene shi, Ubangiji, da zan bada gaskiya
gare shi?” 37 Yesu yace masa, “Ai ka gan shi, shine wanda
yake magana da kai.” 38 Mutumin ya ce, “Ubangiji, Na
bada gaskiya.” Sai ya yi masa sujada. 39 Yesu ya ce, “Don
hukunci na zo wannan duniya domin wadanda ba su
gani su gani, saboda kuma wadanda suke gani su zama
makafi.” 40 Wadansu Farisawa wadanda suke tare da shi

suka ji wadannan abubuwan, suka tambaye shi, “Muma
makafi ne?” 41 Yesu ya ce masu, “Inda ku makafi ne, da
ba ku da zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don
haka zunubinku ya tabbata.

10 “Hakika, Hakika, ina ce maku, wanda bai shiga ta kofa
zuwa garken tumaki ba, amma ya haura ta wata hanya,
wannan mutum barawo ne da dan fashi. 2 Wanda ya
shiga ta kofa shine makiyayin tumakin. 3 Mai gadin kofar
zai bude masa. Tumakin suna jin muryarsa, ya na kuma
kiran tumakinsa da sunayensu, ya kuma kai su waje. 4
Bayanda ya kawo su duka a waje, yana tafiya a gabansu,
sai tumakin su bi shi, domin sun san muryarsa. 5 Ba za
su bi bako ba amma sai dai su guje shi, domin basu san
muryar baki ba.” 6 Yesu ya yi masu magana da wannan
misali, amma basu gane wadannan abubuwa da yake gaya
masu ba. 7 Sai Yesu ya ce masu kuma, “Hakika, Hakika,
Ina ce maku, Ni ne kofar tumaki. 8 Dukan wadanda suka
zo kamin ni barayi ne da yan fashi, amma tumakin ba
su ji su ba. 9 Ni ne kofa, In kowa ya shiga ta wurina, zai
sami ceto, zai shiga ya fita ya kuma sami wurin kiwo. 10
Barawo ba ya zuwa sai don ya yi sata, ya kashe, ya kuma
hallakar. Na zo ne domin su sami rai su kuma same shi a
yalwace. 11 Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau
yana bada ransa domin tumakinsa. 12 Wanda yake dan
sako kuma, ba makiyayi ba, wanda ba shine mai tumakin
ba, in ya ga kyarkeci na zuwa sai ya saki tumakin ya gudu.
Sai kyarkecin ya dauke su ya kuma warwatsa su. 13 Ya
gudu domin shi mai aikin kudi ne kuma bai damu da
tumakin ba. 14 Nine makiyayi mai kyau, na kuma san

nawa, nawa kuma sun san ni. 15 Uban ya san ni, ni ma na
san Uban, na kuma bada raina domin tumakin. 16 Ina
da wadansu tumaki wadanda ba na wannan garken ba.
Wadannan, kuma, dole in kawo su, su ma za su ji muryata
saboda za su zama garke daya da makiyayi daya. 17 Domin
wannan ne Uban yake kauna ta: Na bada raina domin in
same shi kuma. 18 Babu wanda zai dauke shi daga wurina,
amma ina bayar da shi da kaina. Ina da ikon bada shi, ina
da iko in dauke shi kuma. Na karbi wannan umarnin daga
wurin Ubana." 19 Tsattsaguwa ta sake tashi tsakanin
Yahudawa domin wadannan kalmomin. 20 Dayawa a
cikinsu suka ce, yana da aljani, kuma mahaukaci ne. Don
me ku ke sauraronsa?" 21 Wadansu suka ce, wadannan ba
kalmomin wanda yake da aljani ba ne. Ko mai aljani zai
iya bude idanun makaho?" 22 Sai lokacin idin Tsarkakewa
a Urushalima ya zo. 23 A lokacin damuna ne, Yesu kuwa
yana tafiya a shirayi cikin haikalin Sulaimanu. 24 Sai
Yahudawa suka zagaye shi suka ce masa, "Har yaushe ne
za ka bar mu cikin shakka? In kai ne Almasihun, ka gaya
mana dalla-dalla." 25 Yesu ya ce masu, "Na gaya maku,
amma baku gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan
Ubana, su ke yin shaida a kaina. 26 Duk da haka baku
gaskata ba domin ku ba tumakina ba ne. 27 Tumakina
suna jin murya ta; Na san su, suna kuma bi na. 28 Ina
ba su rai na har abada; ba za su taba mutuwa ba, babu
wanda zai kwace su daga hannu na. **(aiōn g165, aiōnios g166)**
29 Ubana, wanda ya bani su, ya fi kowa girma, kuma ba
mai iya kwace su daga hannun Uban. 30 Ni da Uban daya
ne." 31 Sai Yahudawa suka dauki duwatsu kuma domin

su jajjefe shi. 32 Yesu ya amsa masu, “Na nuna maku
kyawawan ayyuka masu yawa daga wurin Uban. Saboda
wane daga cikin wadannan ayyukan kuke jefe ni?” 33
Sai Yahudawa suka amsa masa, “ba don wani aiki mai
kyau muke son mu jefe ka ba, amma don sabo, domin kai,
mutum ne, amma kana mayar da kanka Allah.” 34 Yesu
ya amsa masu, “Ba a rubuce yake a shari'arku ba, 'Na
ce, “ku alloli ne”'?” 35 In ya kira su alloli, su wadanda
maganar Allah ta zo gare su (kuma ba za a iya karya nassi
ba), 36 kuna gaya wa wanda Uban ya kebe ya kuma aiko
cikin duniya, 'Kana sabo', domin Na ce, 'Ni dan Allah ne'?
37 In ba na aikin Ubana, kada ku gaskata ni. 38 Amma,
idan ina yin su, ko ba ku gaskata da ni ba, ku gaskata da
ayyukan saboda ku sani, ku kuma gane cewa Uban yana
ciki na, ni kuma ina cikin Uban.” 39 Suka sake kokarin
kama shi, amma ya yi tafiyarsa, ya fita daga hannunsu.
40 Ya yi tafiyarsa kuma har gaba da kogin Urdun zuwa
inda Yahaya ke yin baftisma ada, ya kuma zauna a wurin.
41 Mutane masu yawa suka zo wurinsa, suka ce,”Hakika
Yahaya bai yi wasu alamu ba, amma dukan abubuwan da
Yahaya ya ce game da wannan mutum gaskiya ne.” 42
Mutane dayawa suka bada gaskiya gare shi a wurin.

11 To wani mutum mai suna Li'azaru, yayi rashin lafiya.
Shi mutumin Baitanya ne, wato kauyen su Maryamu
da 'yar'uwarta Matta. 2 Wato wannan Maryamu da ta
shafe Ubangiji da mur ta kuma share masa kafafunsa
da gashin kanta, wadda dan'uwanta Li'azaru ke rashin
lafiya. 3 'Yan'uwannan mata suka aika sako wurin yesu,
cewa, “Ubangiji, duba, shi wanda kake kauna yana rashin

lafiya". 4 Da Yesu ya ji, sai ya ce "Wannan ciwo ba zai kai
ga mutuwa ba, amma domin daukakar Allah ne, domin
Dan Allah ya sami daukaka tawurin ta". 5 Yesu yana
kaunar Matta, da 'yar'uwarta da Li'azaru. 6 Da yaji cewa
Li'azaru na rashin lafiya, sai ya tsaya kwana biyu a inda
ya ke. 7 Bayan haka, sai ya ce wa almajiransa, "Bari
mu je Yahudiya kuma." 8 Sai almajiransa suka ce masa,
"Mallam, harwayau Yahudaya na neman ka domin su
jefe ka da duwatsu, kuma kana son komawa can?" 9
Yesu ya amsa, "Ba sa'a goma sha biyu ce ta haske a rana
guda ba? Idan mutum ya yi tafiya da rana, ba za ya yi
tuntube ba, domin yana gani ta wurin hasken wannan
duniya. 10 Amma idan mutum ya yi tafiya chikin dare, za
ya yi tuntube domin haske ba ya tare da shi. 11 Ya fadi
wadannan al'amura, kuma bayan wadannan abubuwa, sai
ya ce masu, "Abokinmu Li'azaru ya yi barci, amma zan
je don In tashe shi daga barci". 12 Sai almajirai suka ce
masa, "Ubangiji, idan barci yake yi, ai za ya farka." 13
Yesu kuwa ya yi maganar mutuwar Li'azaru ne, amma
su suna tsammani yana magana akan barci ne na hutu.
14 Sai Yesu ya yi masu bayani cewa, "Li'azaru ya mutu.
15 Ina farinchiki domin ku, da bani a wurin domin ku
gaskata. Bari mu je wurinsa." 16 Toma wanda ake kira
Dan tagwaye, ya ce wa sauran almajirai, "Bari mu tafi
domin mu mutu tare da Yesu." 17 Da Yesu ya iso, sai ya
tarar cewa Li'azaru ya rigaya ya yi kwana hudu a kabari.
18 Baitanya kuma tana kusa da Urushalima, 'yar tafiya
marar nisa ce a tsakanin su. 19 Yahudawa dayawa sun zo
wurin Maryamu da Matta domin su yi masu ta'aziyar

mutuwar dan'uwansu. 20 Da Matta ta ji cewa Yesu na
zuwa, sai ta tafi domin ta same shi, amma Maryamu na
zamne a cikin gida. 21 Matta ta ce wa Yesu, “Ubangiji, da
kana nan tare da mu, da dan'uwana baya mutu ba”. 22 Ko
yanzu na san cewa duk abinda ka roka a wurin Allah, za
ya ba ka. 23 Yesu ya ce mata, “Dan'uwanki za ya rayu
kuma. 24 Sai Matta ta ce masa, “Na san zaya rayu kuma a
tashin mattatu na ranar karshe.” 25 Yesu ya ce mata, “Ni
ne tashin matattu, ni ne kuma rai; wanda ya bada gaskiya
gare ni, ko ya mutu, za ya rayu; 26 Kuma duk wanda
yake raye, ya kuma bada gaskiya gare ni, ba zai mutu ba
dadai. Kin gaskata da wannan?” (aiōn g165) 27 Sai ta ce
masa, “I, Ubangiji, Na gaskata cewa kaine Almasihu, Dan
Allah, wanda ke zuwa duniya. 28 Sa'adda ta fadi haka, sai
ta koma ta kira yar'uwarta Maryamu gefe guda. Ta ce,
“mallam ya iso, kuma yana kiran ki.” 29 Da ta ji haka,
sai ta tashi da sauri ta tafi wurin sa. 30 Yesu bai rigaya
ya shiga kauyen ba, yana nan inda Matta ta zo ta same
shi. 31 Da Yahudawan nan dake tare da Maryamu, wato
wadannan da suka zo mata ta'aziya, suka ga ta fita daga
chikin gida da sauri, sai suka bi ta, suna tsammanin cewa
ta tafi ta yi kuka ne a kabari. 32 Da Maryamu ta kai inda
Yesu ya ke, sai ta fadi gaban sawayensa, ta ce, “Ubangiji,
inda kana tare da mu, da dan'uwana bai mutu ba”. 33
Da Yesu ya gan ta tana kuka, da wadannan Yahudawa
da suka bi ta, sai ya yi juyayi a ruhu ya damu kuma;
34 sai ya ce, “A ina kuka kwantar da shi?” Sai suka ce
masa, “Ubangiji, zo ka gani.” 35 Yesu ya yi kuka. 36 Sai
Yahudawa suka ce, “Dubi yadda yake kaunar Li'azaru!”

37 Amma wadansun su suka ce, “Shi wannan mutum da
ya iya ba makaho ganin gari, da bai iya hana wannan
mutum mutuwa ba? 38 Yesu yana cikin juyayi kuma a
cikin kansa, sai ya tafi kabarin. Kabarin a kogo ne an
kuma rufe bakinsa da dutse. 39 Sai Yesu ya ce, “A kawar
da dutsen.” Matta yar'uwar Li'azaru wanda ya mutu, ta
ce wa Yesu, “Ubangiji, Yanzu jikin ya ruba domin ya kai
kwana hudu da mutuwa”. 40 Yesu ya ce mata, “Ba na ce
maki idan kin gaskata za ki ga daukakar Allah ba?” 41
Sai suka kawar da dutsen. Yesu ya daga idanunsa ya ce,
“Uba, na gode maka domin kana ji na.” 42 Na san kana
ji na a kowane lokaci, amma domin wannan taro da ke
tsaye kewaye da ni nike wannan magana, domin su bada
gaskiya cewa kaine ka aiko ni.” 43 Bayan ya yi wannan
magana, sai ya daga murya ya ce, “Li'azaru, ka fito!” 44 Sai
mataccen ya fito; kafafunsa da hannayensa na daure da
likkafani, fuskarsa kuma na lullube da tsumma. Yesu ya ce
masu, “Ku kwance shi, ya tafi”. 45 To dayawa daga cikin
yahudawan da suka zo wurin Maryamu suka kuma ga
abinda Yesu ya yi, suka gaskata da shi; 46 amma wadansu
suka koma wurin farisawa suka fada masu abubuwan
da Yesu ya yi. 47 Sai manyan firistoci da farisawa suka
tara majalisa wuri guda, suka ce, “menene za mu yi?”
Mutumin nan yana alamu masu yawa. 48 Idan mun kyale
shi haka, duka za su gaskata da shi; Romawa za su zo su
kwace wurinmu da al'ummar mu. 49 Duk da haka, wani
daga cikin su wato, Kayafas wanda shine babban firist a
wannan shekara, ya ce da su, “baku san komai ba”. 50
Ba ku lura cewa ya fi maku kyau mutum daya ya mutu

domin mutane, a maimakon dukan al'umma ta hallaka."
51 Ya fadi wannan ne ba don kansa ba, amma sabo da
shine babban firist, ya yi anabci ne cewa ya kamata Yesu
ya mutu domin al'ummar; 52 kuma ba don alummar
kawai ba, amma domin a tattara 'ya'yan Allah da suke
warwatse ko'ina wuri daya. 53 Tun daga wannan rana
suka fara neman hanyar da za su kashe Yesu. 54 Tun daga
nan Yesu ya dena tafiya a sarari chikin Yahudawa, amma
sai ya koma wani yanki kusa da jeji a wani gari da ake
kira Ifraimu. A can kuma ya zamna da almajiransa. 55
Idin ketarewa na Yahudawa ya yi kusa, da yawa sun tafi
Urushalima daga yankin kasar kamin ranar idi domin su
tsarkake kan su. 56 Suka shiga neman Yesu, suna magana
da junan su yayin da suke tsaitsaye a haikali, cewa "me
kuke tunani? Ba za ya zo idin bane?" 57 Babban firist da
farisawa sun rigaya sun ba da umurni cewa duk inda aka
ga Yesu a zo a shaida domin su kama shi.

12 Kwana shidda kafin idin ketarewa, Yesu ya zo Baitanya
inda Li'azaru yake, wato wannan da Yesu ya tada daga
matattu. 2 Sai suka shirya masa abinci a wurin kuma
Matta ce ke hidima, Li'azaru kuwa ya kasance cikin
wadanda ke kan tebiri tare da Yesu. 3 Sai Maryamu ta
dauki wani turare da aka yi da man nard, ta shafe kafafun
Yesu da shi, ta kuma share kafafun nasa da gashin kanta.
Sai gida ya cika da kamshin turaren. 4 Yahuza Iskariyoti,
daya daga cikin almajiransa, wanda zai bashe shi, ya
ce, " 5 "Me yasa ba a sayar da wannan turare dinari
dari uku a ba gajiyayyu ba?" 6 Ya fadi haka ba don ya
damu da gajiyayyu ba, amma domin shi barawo ne: shi

ne ma'aji, kuma yana sata daga jakkar kudi. 7 Yesu ya
ce, “Ku kyale ta ta ajiye abinda ta tanada domin jana'iza
ta. 8 Gajiyayyu suna tare da ku a koyaushe, ni kuwa
ba zan kasance da ku koyaushe ba. 9 To babban taron
Yahudawa sun ji cewa Yesu yana wurin, sai suka zo, ba
don Yesu kawai ba amma domin su ga Li'azaru, wanda
Yesu ya tada daga matattu. 10 Sai manyan firistoci suka
kulla makirci akan yadda za su kashe Li'azaru shima;
11 domin saboda shi ne yahudawa dayawa suka je suka
bada gaskiya ga Yesu. 12 Kashegari, babban taro suka zo
idin. Da suka ji cewa Yesu na zuwa Urushalima, 13 Sai
suka dauki ganyen dabino suka fita gari suka tare shi
da kira mai karfi suna cewa, “Hosanna! Mai albarka ne
wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin Isra'ila. 14
Yesu ya sami wani Aholakin jaki, ya hau kansa; kamar
yadda aka rubuta, 15 “Kada ki ji tsoro ke 'yar Sihiyona;
duba, ga Sarkinki na zuwa, zaune a kan danJaki”. 16
Almajiransa basu fahimci wannan al'amari ba da farko,
amma bayan da aka daukaka Yesu, sai suka tuna cewa an
rubuta wadannan abubuwa game da shi, kuma sun yi
masa wadannan abubuwa. 17 Sai taron da ke tare da Yesu
a ranar da ya kira Li'azaru daga kabari ya kuma tashe shi
daga matattu, suka bada shaida. 18 Domin wannan ne
kuma taron suka zo domin su sadu da shi saboda sun
ji cewa ya yi wannan alama. 19 Don haka, sai farisawa
suka shiga magana a tsakanin su suna cewa “Duba, babu
abinda zaku iya yi; kun ga, duniya ta gama bin sa. 20
Akwai wadansu Helinawa cikin wadanda suka je sujada
a idin. 21 Wadannan suka tafi wurin filibus, mutumin

Betsaida da ke Galili, suka ce masa, “Mallam, muna so
mu ga Yesu. 22 Filibus ya tafi ya fadawa Andrawus; sai
Andrawus ya tafi tare da Filibus, suka kuwa gaya wa Yesu.
23 Yesu ya amsa masu ya ce, “sa'a ta zo da za'a daukaka
Dan mutum. 24 Hakika, hakika, Ina ce maku, in ba kwayar
alkama ta fadi kasa ba ta mutu, za ta kasance ita kadai;
amma idan ta mutu, za ta bada 'ya'ya masu yawa. 25 Duk
wanda yake son ransa, zai rasa shi; amma wanda ba ya
son ransa a duniyan nan za ya kiyaye shi domin rayuwa
ta har abada. (aiōnios g166) 26 Idan wani na bauta mani,
to bari ya biyo ni; kuma duk inda nike, a can bawana
zai kasance kuma. Duk wanda ke bauta mani, Uban zai
girmama shi. 27 Yanzu raina na cikin damuwa, to me zan
ce? 'Uba, ka cece ni daga wannan sa'a? Amma Saboda
wannan dalili ne na zo wannan sa'a. 28 Uba, ka daukaka
sunanka”. Sai wata murya daga sama ta ce, “Na daukaka
shi, zan kuma sake daukaka shi. 29 Daganan sai taron
dake tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi tsawa.
Wasu suka ce, “Mala'ika ya yi magana da shi”. 30 Yesu ya
amsa ya ce, “wannnan murya ta zo ba saboda ni ba, amma
domin ku.” 31 Yanzu za'a shar'anta duniya. Yanzu za'a
kori mai mulkin duniyan nan. 32 Sa, annan ni, idan an
daga ni daga duniya, zan jawo dukan mutane zuwa gare
ni”. 33 Ya fadi wannan ne domin ya nuna irin mutuwar
da za ya yi. 34 Taro suka amsa masa cewa, “Mun ji a cikin
shari'a cewa Almasihu za ya kasance har abada. Yaya
za ka ce, 'za'a daga dan mutum'? Wanene wannan dan
mutum?” (aiōn g165) 35 Yesu ya ce masu, “Nan da lokaci
kadan za ku kasance da haske, ku yi tafiya tun haske na

tare da ku, kada duhu ya mamaye ku. Wanda ke tafiya
cikin duhu, bai san inda za shi ba. 36 Ku gaskata ga haske
tun yana tare da ku domin ku zama yayan haske". Yesu
ya fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye masu.
37 Kodashike Yesu ya yi alamu da dama a gabansu, duk da
haka ba su gaskata shi ba. 38 Saboda maganar annabi
Ishaya ta cika, wadda ya ce, "Ubangiji, wa ya gaskata
rahoton mu? Ga wa kuma hannun Ubangiji ya bayyana?
39 Saboda wannan dalili basu gaskata ba, gama Ishaya
ya sake cewa, 40 ya makantar da su, ya kuma taurare
zuciyarsu, saboda kada su gani da idanunsu, su kuma
sami fahimta da zuciyarsu, su juyo wurina in warkar da
su. 41 Ishaya ya fadi wadannan abubuwa ne domin ya
hangi daukakar Yesu ya kuma yi magana game da shi.
42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni suka
gaskata Yesu. Amma saboda farisawa, basu shaida shi a
sarari ba, domin kada a kore su daga majami'a. 43 Suna
son yabo daga mutane fiye da yabon dake zuwa daga
Allah. 44 Yesu ya yi magana da babbar murya, ya ce,
"Wanda ya gaskata ni, ba ni yake gaskatawa kadai ba,
amma kuma yana gaskata wanda ya aiko ni, 45 kuma
wanda ke gani na, yana ganin shi wanda ya aiko ni. 46 Na
zo ne a matsayin haske a duniya, saboda duk wanda ya
gaskata da ni ba za ya yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk
wanda ya ji maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta
shi; gama ban zo in yi wa duniya hukunci ba, amma don
in ceci duniya. 48 Wanda ya ki ni, ya kuma ki ya karbi
magana ta, akwai wanda za ya yi masa hukunci. Kalmar
da na fada, ita ce za ta yi masa hukunci a rana ta karshe.

49 Maganar da ni ke yi, ba ra'ayina ba ne. Amma Uba
wanda ya aiko ni shi ke bani umarni game da abin da
zan ce da abin da zan fadi. 50 Na san umarninsa rai ne
madawwami, don haka na ce - kamar yadda Uba ya fada,
haka ni ma nake fadi." (aiōnios g166)

13 Kamin bukin idin ketarewa, sa'adda Yesu ya san
lokaci ya yi da zai tashi daga wannan duniya zuwa wurin
Uba, da yake ya kaunaci nasa wadanda ke duniya- ya
kaunace su har karshe. 2 Iblis ya rigaya ya sa a zuciyar
Yahuza Iskariyoti dan Saminu, ya bashe da Yesu. 3 Ya san
cewa Uba ya bada kome a hannunsa, kuma ya zo daga
wurin Allah, kuma zai koma wurin Allah. 4 Ya tashi daga
cin abincin, ya tube tufafinsa, ya dauki tawul ya lullube
kansa da shi. 5 Sa'an nan ya zuba ruwa a bangaji, ya fara
wanke kafafun almajiran, yana shafe su da tawul din da
ya lullube jikinsa da shi. 6 Ya zo wurin Bitrus Saminu, sai
Bitrus ya ce masa,"Ubangiji, za ka wanke mani kafa?" 7
Yesu ya amsa ya ce, "Abin da nake yi ba za ka fahimce shi
yanzu ba, amma daga baya za ka fahimta." 8 Bitrus ya ce
masa, "Ba za ka taba wanke mani kafa ba." Yesu ya amsa
masa ya ce, "In ban wanke maka ba, ba ka da rabo da ni".
(aiōn g165) 9 Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, ba kafafuna kadai
za ka wanke ba, amma da hannayena da kaina." 10 Yesu
ya ce masa, "Duk wanda ya yi wanka ba ya da bukata, sai
dai a wanke kafafunsa, amma shi tsarkakakke ne baidaya;
ku tsarkakakku ne, amma ba dukanku ba." 11 (Don Yesu
ya san wanda zai bashe shi, shiyasa ya ce, "Ba dukanku ne
ke da tsarki ba.") 12 Bayan Yesu ya wanke masu kafafu,
ya dauki tufafinsa ya zauna kuma, ya ce masu, "Kun san

abin da na yi muku? 13 kuna kirana, 'Malam, da Ubangiji,'
kun fadi daidai, don haka Nake. 14 Idan ni Ubangiji da
kuma mallam, na wanke maku kafafu, ya kamata kuma
ku wanke wa junan ku kafafu. 15 Gama na baku misali,
saboda ku yi yadda na yi maku. 16 Lalle hakika ina gaya
muku, bawa ba ya fi mai gidansa girma ba; dan aike kuma
ba ya fi wanda ya aiko shi girma ba. 17 Idan kun san
wadannan abubuwa, ku masu albarka ne idan kun aikata
su. 18 Ba ina magana akan dukanku ba; Na san wadanda
na zaba. Amma domin Nassi ya cika: 'Shi Wanda ya ci
gurasata, ya tayar mani'. 19 Ina fada maku wannan yanzu
tun kafin haka ta faru domin sa'adda ta faru, ku gaskata
Ni ne. 20 Hakika, hakika, Ina gaya maku, wanda ya karbi
wanda na aiko, Ni ya karba, wanda kuma ya karbe ni, ya
karbi wanda ya aiko ni. 21 Bayan Yesu ya fadi haka, ya
damu a ruhu, ya yi shaida ya ce, “Lalle hakika, ina gaya
muku cewa daya daga cikinku zai bashe ni.” 22 Almajiran
suka kalli juna, suna juyayin ko akan wa yake magana. 23
Daya daga cikin almajiransa, wanda Yesu yake kauna,
yana a teburi, jingine a kirjin Yesu. 24 Siman Bitrus ya ce
wa almajirin, “ka fada mana ko akan wa ya ke magana.”
25 Sai ya sake jingina a kirjin Yesu, ya ce masa, “Ubangiji,
wanene?” 26 Sannan Yesu ya amsa, “Shine wanda zan
tsoma gutsuren gurasa in ba shi.” Sannan bayan ya tsoma
gurasar, sai ya ba Yahuza Dan Siman Iskariyoti. 27 To
bayan gurasar, sai shaidan ya shige shi, sai Yesu ya ce
masa, “Abinda kake yi, ka yi shi da sauri.” 28 Babu wani a
teburin da ya san dalilin dayasa ya fada masa wannan.
29 Wadansu sun yi tsamanin cewa, tun da Yahuza ne ke

rike da jakkar kudi, Yesu ya ce masa, “Ka sayi abinda
muke bukata don idin”, ko kuma ya bada wani abu domin
gajiyayyu. 30 Bayan Yahuza ya karbi gurasar, sai ya fita
nan da nan. Da daddare ne kuwa. 31 Bayan Yahuza ya
tafi, Yesu ya ce, “Yanzu an daukaka Dan mutum, kuma
an daukaka Allah a cikinsa. 32 Allah zai daukaka shi a
cikin kansa, kuma zai daukaka shi nan da nan. 33 'Ya'ya
kanana, ina tare da ku na wani gajeren lokaci. Zaku neme
ni, kuma kamar yadda na fadawa Yahudawa, 'in da zan
tafi ba za ku iya zuwa ba.' Yanzu kuma na fada maku
wannan. 34 Ina baku sabuwar doka, ku kaunaci juna;
kamar yadda na kaunace ku, haka kuma ku kaunaci juna.
35 Ta haka kowa zai san ku almajiraina ne, idan kuna
kaunar juna.” 36 Siman Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina
za ka?” Yesu ya amsa ya ce, “Inda za ni, ba zaka iya bi na
ba yanzu, amma zaka bini daga baya.” 37 Bitrus ya ce
masa, “Ubangiji, don me ba zan iya binka a yanzu ba?
Zan bada raina domin ka.” 38 Yesu ya amsa ya ce, “Za ka
bada ranka domina? Lalle hakika, ina gaya maka, kafin
zakara ya yi cara zaka yi musu na sau uku.”

14 “Kada zuciyarku ta bachi. Kun gaskata da Allah, sai
kuma ku gaskata da ni. 2 A gidan Ubana akwai wurin
zama dayawa. Da ba haka ba, da na fada maku, domin
zan tafi in shirya maku wuri. 3 In kuwa na je na shirya
maku wuri, zan dawo in karbe ku zuwa wurina domin
inda nake kuma ku kasance. 4 Kun san hanya inda zan
tafi.” 5 Toma ya ce wa Yesu, “Ubangiji, bamu san inda za
ka tafi ba, yaya za mu san hanyar?” 6 Yesu ya ce masa,
“Ni ne hanya, ni ne gaskiya, ni ne rai; Ba mai zuwa wurin

Uba sai ta wurina. 7 Da kun san ni, da kun san Ubana
kuma. Amma daga yanzu kun san shi, kuma kun gan
shi.” 8 Filibus ya ce wa Yesu, “Ubangiji, ka nuna mana
Uban, wannan za ya ishe mu.” 9 Yesu ya ce masa, “Ina
tare da ku da dadewa, amma har yanzu baka san ni ba,
Filibus? Duk wanda ya gan ni, ya ga Uban. Yaya za ka ce,
'Nuna mana Uban'? 10 Baka gaskata cewa Ina cikin Uban,
Uban kuma yana ciki na ba? Maganganun da nake fada
maku, ba da ikona nake fadi ba, amma Uban ne da yake
zaune a ciki na yake yin ayyukansa. 11 Ku gaskata ni cewa
ina cikin Uban, Uban kuma na ciki na, ko kuwa ku bada
gaskiya domin ayyukan kansu. 12 “Lalle hakika, ina gaya
maku, duk wanda ya gaskata ni zai yi ayyukan da nake yi,
kuma zai yi ayyuka fiye da wadannan, domin zan tafi
wurin Uba. 13 Duk abinda kuka roka da sunana, zan yi shi
domin a daukaka Uban cikin Dan. 14 Idan kuka roke ni
komai cikin sunana, zan yi shi. 15 “Idan kuna kaunata, za
ku kiyaye dokokina. 16 Sa, annan zan yi addu'a ga Uba, zai
kuwa baku wani mai ta'aziya domin ya kasance tare daku
har abada. (aiōn g165) 17 Ruhun gaskiya. Wanda duniya ba
zata iya karba ba, domin bata gan shi ba, ko ta san shi.
Amma ku kun san shi, domin yana tare da ku, zai kuma
kasance a cikin ku. 18 Ba zan barku ku kadai ba; zan dawo
wurin ku. 19 Sauran dan gajeren lokaci, duniya kuma ba
zata ka ra gani na ba, amma ku kuna gani na. Saboda ina
raye, kuma zaku rayu. 20 A wannan rana zaku sani ina
cikin Ubana, ku kuma kuna ciki na, ni ma ina cikin ku. 21
Shi wanda yake da dokokina yake kuma bin su, shine ke
kauna ta, kuma shi wanda ke kauna ta Ubana zai kaunace

shi, Ni ma kuma zan kaunace shi in kuma bayyana kaina
gare shi.” 22 Yahuza (ba Iskariyoti ba) ya ce ma Yesu,
“Ubangiji, meyasa za ka bayyana kanka a gare mu, ba
ga duniya ba?” 23 Yesu ya amsa ya ce masa,”Kowa yake
kauna ta, zai kiyaye maganata. Ubana kuwa zai kaunace
shi, za mu zo wurinsa mu zauna tare da shi. 24 Shi wanda
baya kauna ta, ba ya kiyaye maganganuna. Maganar da
kuke ji ba daga gareni take ba, amma daga Uba wanda
ya aiko ni take. 25 Na fada maku wadannan abubuwa,
sa'adda nake tare da ku. 26 Saidai, mai ta'aziyar- Ruhu
Mai Tsarki wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai koya
maku kome, kuma zai tunashe ku dukan abinda na fada
maku. 27 Na bar ku da salama; ina ba ku salamata. Ba
kamar yadda duniya ke bayarwa Nake bayarwa ba. Kada
zuciyarku ta baci, kuma kada ku tsorata. 28 Kun ji dai na
fada maku, 'zan tafi, kuma Zan dawo gare ku'. Idan kuna
kaunata, za ku yi farinciki domin za ni wurin Uban, gama
Uban ya fi ni girma. 29 Yanzu na fada maku kafin ya faru,
domin idan ya faru, ku gaskata. 30 Ba zan kara magana
mai yawa da ku ba, domin mai mulkin duniyan nan yana
zuwa. Bashi da iko a kai na, 31 amma domin duniya ta
san cewa ina kaunar Uban, Ina yin daidai abinda Uban ya
Umarce ni. Mu tashi mu tafi daga nan.

15 “Nine itacen inabi na hakika, Ubana kuwa shi ne
manomin. 2 Yakan cire duk wani rashe a cikina da ba ya
bada 'ya'ya, mai bada 'ya'ya kuwa ya kan gyara shi domin
ya kara bada 'ya'ya. 3 Kun rigaya kun tsarkaka saboda
maganar da na yi muku. 4 Ku zauna ciki na, Ni kuma cikin
ku. Kamar yadda reshe ba ya iya bada 'ya'ya shi kadai sai

ya zauna cikin itacen, haka kuma ba za ku iya ba, sai kun
zauna ciki na. 5 Ni ne itacen inabi, ku ne rassan. Wanda
ya zauna ciki na, ni kuma cikin sa, yana bada 'ya'ya
dayawa, gama in ba tare da ni ba, ba za ku iya yin kome
ba. 6 Wanda kuma bai zauna a ciki na ba, akan jefar da
shi kamar reshe, ya bushe, kuma sukan tattara rassan su
jefa a wuta, su kone. 7 In kun zauna a ciki na, maganata
kuma ta zauna a cikin ku, sai ku roki duk abinda kuke
so, za a kuwa yi maku. 8 Ta haka ake daukaka Ubana:
cewa ku bada 'ya'ya dayawa, kuma cewa ku almajiraina
ne. 9 Kamar yadda Ubana ya kaunace ni, haka Ni ma na
kaunace ku; Ku zauna cikin kaunata. 10 Idan kun kiyaye
dokokina, za ku zauna cikin kaunata kamar yadda Na
kiyaye dokokin Ubana, na kuma zauna cikin kaunarsa. 11
Ina gaya maku wadannan al'amura domin farincikina ya
kasance a cikin ku, kuma domin farincikinku ya zama
cikakke. 12 "Wannan shine umarnina, cewa ku kaunaci
juna kamar yadda na kaunace ku. 13 Babu wanda ke da
kaunar da tafi haka, wato ya bada ransa domin abokansa.
14 Ku abokaina ne idan kuna yin abubuwan da na umarce
ku. 15 Nan gaba ba zan kara ce da ku bayi ba, don bawa
bai san abinda Ubangijinsa ke yi ba. Na kira ku abokaina,
domin na sanar da ku duk abinda na ji daga wurin Ubana.
16 Ba ku kuka zabe ni ba, amma Ni ne na zabe ku, na aike
ku don ku je ku bada 'ya'ya, 'ya'yanku kuma su tabbata.
Wannan ya zama domin duk abinda kuka roki Uba a cikin
sunana, zai baku. 17 Na baku wannan umarni: domin
ku kaunaci juna. 18 In duniya ta ki ku, ku sani cewa ta
kini kafin ta ki ku. 19 Da ku na duniya ne, da duniya ta

kaunace ku kamar nata. Amma saboda ku ba na duniya
bane, na kuma zabe ku daga duniya, don haka duniya
take kin ku. 20 Ku tuna da maganar da na yi muku, 'Bawa
ba ya fi Ubangijinsa girma ba.' Idan sun tsananta mani,
ku ma za su tsananta maku; Idan sun kiyaye maganata,
za su kuma kiyaye maganarku. 21 Za su yi maku duk
wadannan abubuwa saboda sunana, don basu san wanda
ya aiko ni ba. 22 Da ban zo na yi masu magana ba, da
basu da zunubi, amma yanzu, basu da wata hujja don
zunubinsu. 23 Duk wanda ya ki ni ya ki Ubana. 24 Da ban
yi ayyukan da babu wanda ya taba yinsu a cikin su ba,
da basu da zunubi, amma yanzu sun gani, sun kuma ki
ni da Ubana duka. 25 An yi wannan kuwa domin a cika
maganar da ke rubuce a cikin shari'arsu, ' Sun ki ni ba
dalili.' 26 Sa'adda Mai Ta'aziya- wanda zan aiko maku
daga wurin Uban, wato, Ruhun gaskiya, wanda ke fita
daga wurin Uban-ya zo, zai bada shaida a kai na. 27 Ku ma
kuna bada shaida saboda kuna tare da ni tun daga farko.
16 “Na fada maku wannan ne domin kada kuyi tuntube.
2 Zasu fitar da ku daga majami'u. Amma, sa'a tana zuwa,
wadda idan wani ya kasheku, zai yi zaton aikin Allah yake
yi. 3 Za suyi haka ne kuwa domin ba su san Uban ko ni
ba. 4 Na fada maku wadannan abubuwa ne domin in
lokacin da zasu faru yayi, ku tuna na fada maku.” Ban
fada maku wadannan abubuwa ba tun da farko, domin
ina tare da ku. 5 Yanzu kuwa za ni wurin wanda ya aiko
ni, duk da haka a cikinku, ba wanda ya tambaye ni, 'Ina za
ka?' 6 Amma saboda na fada maku wadannan abubuwa,
bakin ciki ya cika zuciyarku. 7 Amma ina gaya maku

gaskiya: zai fi ye maku in na tafi. Domin in ban tafi ba,
Mai Ta'aziyya ba zai zo gare ku ba, in kuwa na tafi, zan
aiko shi gare ku. **8** Idan kuwa ya zo, Mai Ta'aziyyar zai
fadarkar da duniya a kan zunubi, da adalci, da kuma
hukunci. **9** Game da zunubi, domin basu gaskata da ni ba,
10 Game da adalci, domin za ni wurin Uba, kuma ba za
ku sake ganina ba, **11** game da hukunci kuma, domin an
yanke wa mai mulki duniyan nan hukunci. **12** “Akwai
abubuwa da yawa da zan gaya maku, amma ba za ku iya
fahimta a yanzu ba. **13** Saboda haka, sa'adda Ruhu na
gaskiya ya zo, zai bishe ku a cikin dukan gaskiyar, domin
ba zai yi magana don kansa ba, sai dai duk abin da ya
ji, shi zai fada, zai kuma sanar da ku al'amuran da zasu
faru. **14** Zai daukaka ni, domin zai dauko abubuwa dake
nawa ya sanar da ku. **15** Duk abinda Uba yake da shi,
nawa ne. Domin wannan ne nace zai dauko abubuwa da
yake nawa ya sanar da ku. **16** “Bayan dan lokaci kadan, ba
zaku kara ganina kuma ba. bayan dan lokaci kadan kuma,
zaku gan ni.” **17** Sai wadansu almajiransa sukace wa juna,
“Me nene wannan da yake fadi mana, 'Bayan dan lokaci
kadan ba zaku gan ni ba, bayan dan lokaci kadan kuma
zaku gan ni?' da kuma, ' zan tafi wurin Uba'?” **18** Saboda
haka sukace, “Me nene wannan da yake fada, 'Bayan dan
lokaci kadan'? Bamu san abinda yake fada mana ba.” **19**
Yesu kuwa ya ga suna so su tambaye shi, sai ya ce masu,
“Wato kuna tambayar juna ne abinda nake nufi da cewa,
“Bayan dan lokaci kadan ba zaku gan ni ba, bayan dan
lokaci kadan kuma zaku gan ni'? **20** Hakika, hakika, ina
gaya maku, zaku yi kuka da makoki, amma duniya za ta

yi farin ciki, zaku cika da bakin ciki, amma bakin cikinku
zai koma farin ciki. 21 Mace takan ji zafi lokacin da take
nakuda don lokacin haihuwa ya zo. Amma da zarar ta
haifi jinjirin nan, ba ta kara tunawa da zafin, domin ta
na fariciki an haifi mutum a duniya. 22 To yanzu dai
kuna bakin ciki, amma zan sake ganinku, kuma ba wanda
zai iya kwace maku wannan farin ciki. 23 A rannan, ba
zaku tambaye ni komai ba. Hakika hakika, ina gaya maku,
komai kuka roki Uba a cikin sunana zai ba ku shi. 24
Harwa yau, ba ku roki komai cikin sunana ba. Ku roka,
zaku karba, domin farin cikin ku ya zama cikakke." 25
"Na fada maku wadannan abubuwa cikin karin magana.
Amma sa'a tana zuwa da ba zan kara fada maku komai
ba cikin karin magana, amaimakon haka zan gaya maku
komai a sarari game da Uba. 26 A ranar nan, zaku yi roko
a cikin sunana kuma bance maku zan yi addu'a ga Uba a
madadinku ba, 27 domin Uba da kansa yana kaunarku,
domin kun kaunace ni, kun kuma gaskata daga wurin
Uban na fito. 28 Daga wurin Uban na fito, kuma na shigo
duniya. Har wa yau, kuma zan bar duniya in koma wurin
Uba." 29 Almajiransa sukace, duba, "Yanzu kake magana
a sarari, ba cikin karin magana ba! 30 Yanzu mun sani ka
san komai, ba sai wani ya tambaye ka ba. Ta haka muka
gaskata daga wurin Allah ka fito." 31 Yesu ya amsa masu
yace, "Ashe, yanzu kun gaskata? 32 Duba, sa'a na zuwa, I,
sa'ar ta yi, da za a warwatsa ku, kowa ya koma gidansa,
kuma ku bar ni ni kadai. Duk da haka kuwa ba ni kadai
nake ba, domin Ubana yana tare da ni. 33 Na fada maku
wannan ne domin a ciki na ku sami salama. A duniya

kuna shan tsanani, amma ku karfafa: na yi nasara da
duniya,”
17
Da Yesu ya fadi wandannan abubuwa, sai ya tada
idanunsa sama ya ce, ya Uba, sa'a ta zo; ka daukaka
Danka, domin Dan shi ya daukaka ka, 2 kamar yadda ka ba
shi iko akan dukkan 'yan adam, ya ba da rai madawwami
ga duk wanda ka ba shi. (aiōnios g166) 3 Wannan ne rai
madawwami: wato su san ka, Allah makadaici na gaskiya,
da shi kuma wanda ka aiko, Yesu Almasihu. (aiōnios g166)
4 Na daukaka ka a duniya, na gama aikin da ka ba ni
in yi. 5 Yanzu, ya Uba, ka daukaka ni tare da kai da
daukaka wadda ni ke da ita tare da kai tun kafin duniya
ta kasanci. 6 Na bayyana sunanka ga mutunen da ka ba
ni acikin duniya. Na ka suke, ka ba ni su, sun kuwa kiyaye
maganarka. 7 Yanzu kuwa sun san duk iyakar abinda ka
ba ni daga gare ka yake, 8 don kuwa maganganun da ka
fada mani. Na fada masu, sun kuma karba, sun sani kuwa
hakika na fito daga gareka ne, kuma sun gaskata kai ne
ka aiko ni. 9 Ina yi masu addu'a. Ba domin duniya ni ke
yin addu'a ba, amma domin wadanda ka bani gama na
ka ne. 10 Gama dukan abinda ke nawa na ka ne, naka
kuwa nawa ne, an kuma daukaka ni a cikinsu. 11 Ba na
cikin duniya kuma, amma wadannan mutane suna cikin
duniya, ni kuwa ina zuwa wurin ka. Ya Uba mai Tsarki, ka
adanasu cikin sunanka da ka ba ni domin su zama daya,
kamar dai yadda muke daya. 12 Lokacin da ina tare da
su, na adanasu acikin sunanka da ka ba ni. Na kiyaye su,
kuma ko daya kuwa daga cikinsu ba ya bace ba, sai dai
dan hallakar nan, domin Nassi ya cika. 13 Amma yanzu

ina zuwa wurinka, Ina fadar wadannan abubuwa tun ina
duniya, domin farin cikina ya zama cikakke a zukatansu.
14 Na ba su maganarka, kuma duniya ta tsane su domin su
ba na duniya ba ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne.
15 Ba ina roko ka dauke su daga cikin duniya ba, amma
domin ka tsare su daga mugun nan. 16 Su ba na duniya
ba ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne. 17 Ka kebe su
domin kanka cikin gaskiya. maganarka gaskiya ce. 18
Kamar dai yadda ka aiko ni cikin duniya, haka kuma na
aike su cikin duniya. 19 Na kebe kaina gareka sabili da
su, domin su ma kansu a kebe su gareka cikin gaskiya.
20 Ina addu'a ba domin wadannan kadai ba, amma har
da wadanda zasu gaskata da ni ta wurin maganarsu, 21
Domin su zama daya dukansu, kamar yadda kai, ya Uba,
ka ke ciki na, ni kuma na ke cikin ka. Ina roko suma su
kasance a cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa ka aiko
ni 22 Daukakar da ka bani, ita nake basu, domin su zama
daya, kamar yadda mu ke daya; 23 ni a cikinsu, kai kuma
a ciki na. Domin su kammalu cikin zama daya, domin
duniya ta sani cewa ka aiko ni, kuma ka kaunace su,
kamar yadda ka kaunace ni. 24 Ya Uba, ina so wadanda
ka ba ni, su ma su kasance tare da ni inda nake, domin
su dubi daukakata da ka yi mani. Domin ka kaunace ni
tun kafin halittar duniya. 25 Ya Uba mai adalci, duniya
kam, ba ta sanka ba, amma ni na sanka; kuma wadannan
sun sani kai ne ka aiko ni. 26 Na sanar masu da sunanka,
zan kuma sanar da shi domin kaunar da ka yi mani ta
kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a cikinsu,

18 Bayan Yesu ya fadi wadannan maganganu, ya fita shi
da almajiransa zuwa daya barayin kwarin Kidiron, inda
wani lambu ya ke, ya kuma shiga da almajiransa. **2** Yahuza
ma wanda zai bashe shi ya san wurin, domin Yesu ya saba
zuwa wurin da almajiransa. **3** Yahuza kuwa, bayan ya
dauko kungiyar soja daga manyan firistoci, da Farisawa,
da 'yan majalisa, suka zo wurin, rike da fitilu, da cociloli,
da makamai. **4** Sai Yesu, da ya san duk abinda ke faruwa
da shi, yayiwo gaba, yace masu, ''Wa kuke nema'' **5** Suka
amsa masa su ka ce, ''Yesu Banazare'' Yesu yace masu, Ni
ne'' Yahuza kuma, wanda ya bashe shi, yana tsaye tare da
sojojin. **6** Sa'adda ya ce masu, ''Ni ne'', suka koma da
baya, suka fadi a kasa. **7** Ya sake tambayarsu kuma, ''Wa
ku ke nema?'' su ka ce, ''Yesu Banazare.'' **8** Yesu ya amsa,
''Ai, na gaya maku cewa, Ni ne. In kuwa ni ku ke nema,
ku bar wadannan su tafi abinsu;'' **9** Wannan kuwa domin
maganar daya fada ta cika, ''Daga cikin wadanda ka ba ni,
ko daya bai bace mani ba.'' **10** Saminu Bitrus kuwa, da ya
ke yana da takobi, ya zaro ya kai wa bawan babban firist
sara, ya dauke masa kunnensa na dama, sunan bawan
Malkus ne. **11** Yesu ya ce wa Bitrus, ''Mai da takobin ka
kubenta. Ba zan sha kokon da Uba ya ba ni ba.'? **12** Sai
sojojin da hafsan, da 'yan majalisar Yahudawa, suka kama
Yesu, suka daure shi. **13** Da fari suka tafi da shi wurin
Hanana, don shi surukin Kayafa ne, wanda ya ke shi ne
babban firist a shekaran nan. **14** Kayafa kuma shi ne ya
ba Yahudawa shawara, cewa ya fiye masu mutum daya
ya mutu domin mutane. **15** Saminu bitrus ya bi bayan
Yesu, haka kuma wani almajirin yayi. Almajirin nan kuwa

sananne ne ga babban firist, sai ya shiga har farfajiyar
babban firist din tara da Yesu; **16** Amma bitrus kuwa ya
tsaya a bakin kofa daga waje. Sai daya almajirin da ya ke
sananne ga babban firist ya fita, yayi magana da macen
da ta ke tsaron kofar, sa'an nan ya shigo da Bitrus. **17** Sai
yarinyar mai tsaron kofar ta ce wa Bitrus, ''kai ma ba
kana cikin almajiran mutumin nan ba?'' Yace ''bani ba.''
18 To, barorin da dogaran Haikali suna tsaye a wurin,
sun kuwa hura wutar gawayi, suna jin dumi, gama ana
sanyi. Bitrus ma yana tsaye tare da su yana jin dumin.
19 babban firist ya tambayi Yesu game da almajiransa
da koyarwarsa kuma. **20** Yesu ya amsa masa, Ai, na yi
wa duniya magana a bayyane. Na kuma sha koyarwa a
majami'u da Haikali in da Yahudawa duka sukan taru.
Ban fadi komai a boye ba. **21** Don me kake tambaya ta?
Ka tambayi wadanda suka saurare ni a kan abinda na
fada, ai, sun san abinda na fada. **22** Sa'adda Yesu ya fadi
wannan, wani daga cikin 'yan majalisar da ke tsaye a
wurin ya nushi Yesu, yace, ''Kana amsa wa babban firist
haka.'' **23** Yesu ya amsa masa yace, ''Idan na fadi mugun
abu to, ka bada shaida kan hakan. In kuwa dai dai na
fada, to, dan me za ka nushe ni?'' **24** Sai Hanana ya aika
daYesu a daure wurin Kayafa, babban firist. **25** To Saminu
Bitrus yana tsaye yana jin dumin. Mutanen kuwa suka
ce masa, ''Anya kai ma ba cikin almajiransa ka ke ba?''
Sai yayi musu yace, ''A'a, ba na ciki.'' **26** Sai wani daga
cikin bayin babban firist, wato dan'uwan wanda Bitrus
ya fillewa kunne, yace, ''Ashe, ban gan ka tare da shi a
lambun ba? **27** Bitrus ya sake yin musu, nan da nan kuwa

zakara yayi cara. 28 Daga wurin Kayafa kuma suka kai
Yesu fadar Gwamna. Da asuba ne kuwa, su kansu ba su
shiga fadar Gwamnan ba, wai don kada su kazantu su
kasa cin jibin Ketarewa. 29 Sai bilatus fa ya fita zuwa
wurinsu, yace, 'Wane zargi ku ke kawowa akan mutumin
nan?' 30 ''Sai suka amsa suka ce, ''idan da mutumin nan
bai yi mugun abu ba, me zai sa mu yi kararsa a wurin ka''
31 bilatus yace masu, ''Ku tafi da shi da kan ku mana, ku
hukunta shi bisa ga shari'arku!'' Sai Yahudawa su kace
masa, ''Ai, ba mu da ikon zartar da hukuncin kisa akan
kowa.'' 32 Sun fadi Wannan ne don a cika maganar da
Yesu yayi, wadda ta kwatanta irin mutuwar da zai yi. 33
Sai bilatus ya sake shiga cikin fadar Gwamnan, ya kira
Yesu ya ce masa, ''kai sarkin Yahudawa ne?'' 34 Yesu ya
amsa, '' wannan fadarka ce, ko kuwa wadansu ne suka
ce da ni haka a wurinka?'' 35 Bilatus ya amsa "Ni ba
Bayahude bane, ko kuwa?'' Ai, jama'arka ne da manyan
firistoci suka bashe ka gareni. ''Me ka yi?'' 36 Yesu ya
amsa, ''Mulkina ba na duniya nan ba ne. Da mulkina na
duniyan nan ne da barorina za su yi yaki kada a bashe
ni ga Yahudawa. To, mulkina ba daga nan ya ke ba.'' 37
Sai Bilatus yace masa, ''Wato ashe, sarki ne kai?'' Yesu
ya amsa, ''Yadda ka fada, ni sarki ne. Domin wannan
dalili aka haife ni, domin kuma wannan dalili na zo cikin
duniya, don in bada shaida game da gaskiya. Kowane mai
kaunar gaskiya kuma yakan saurari muryata.'' 38 Bilatus
yace masa, ''Menene gaskiya?'' Bayan da ya fadi haka,
ya sake fitowa wurin Yahudawa, yace masu, ''Ni kam,
ban sami mutumin nan da wani laifi ba. 39 Amma dai

kuna da wata al'ada, in Idin Ketarewa ya yi, na kan sakar
maku mutum daya. To, kuna so in sakar maku sarkin
Yahudawa?" 40 Sai suka sake daukar kururuwa suna
cewa, "A; a, ba wannan mutum ba, sai dai Barabbas."
Barabbas din nan kuwa dan fashi ne.

19 Sai Bilatus yayi wa Yesu bulala. 2 Sojojin kuwa suka
saka rawanin kaya. Suka kuwa dora wa Yesu a kai suka sa
mashi kaya irin na saurata. 3 Suka zo wurin sa sukace,
"Ranka ya dade, sarkin Yahudawa! sai suka nushe shi. 4
Sai Bilatus ya sake fita waje yace masu, "Dubi, zan kawo
maku mutumin domin ku sani ban same shi da wani laifi
ba", 5 Yesu kuwa ya fito, da rawanin kaya da kaya irin
na sarauta. Sai Bilatus yace "Ga mutumin nan". 6 Da
manyan firistocin tare da yan majalisar suka ga Yesu, sai
suka yi ta ihu suna cewa "A gicciye shi, A gicciye shi"
Sai Bilatus yace masu, "ku dauke shi ku gicciye shi, ni
kam ban same shi da wani laifi ba". 7 Sai Yahudawan
sukace mashi, "Ai muna da shari'a, kuma bisa ga shari'ar
ya cancanci mutuwa domin ya mai da kansa Dan Allah".
8 Da Bilatus ya ji wannan zance sai ya tsorata kwarai. 9
Sai ya sake shiga fadar Gwamna, yace wa Yesu, "Daga ina
ka fito?" amma Yesu bai amsa mashi ba. 10 Sai Bilatus
yace masa "Ba zaka yi mani magana ba? Baka san ina da
iko in sake ka ba, kuma in gicciye ka? 11 Yesu ya amsa
masa, "Ai ba ka da iko a kaina sai dai in an baka daga
sama, Saboda haka, wanda ya mika ni a gare ka shine
mafi zunubi". 12 Da jin haka, sai Bilatus yayi kokari a sake
shi, amma sai Yahudawa suka tada murya sukace, "In ka
saki mutumin nan, kai ba abokin Kaisar bane, duk wanda

ya maida kansa sarki, ya sabawa Kaisar". 13 Da Bilatus ya
ji irin maganganunsu sai ya fito da Yesu waje ya kuma
zauna akan kujeransa a inda ake kira "Dakalin shari'a," a
Yahudanci kuma, "Gabbata." 14 To a ran nan ana shirye
shiryen idin ketarewa, da misalin sa'a ta shidda kenan,
wato tsakar rana, Bilatus yace wa Yahudawan "Ga sarkin
ku!" 15 Su kuwa suka yi ihu, a tafi da shi, a tafi da shi,
a gicciye shi, Bilatus yace masu "In gicciye sarkin ku?
Sai manyan firistocin sukace "Ba mu da wani sarki sai
Kaisar". 16 Sai Bilatus ya mika Yesu domin su gicciye shi.
17 Sai suka tafi da Yesu, ya fito yana dauke da gicciyen
zuwa wurin da ake kira "Wurin kwalluwa" da Yahudanci
kuma "Golgota". 18 Suka gicciye Yesu a wurin, tare da
wasu mutum biyu, daya a kowane gefe, Yesu kuwa na
tsikiya. 19 Bilatus kuwa ya rubuta wata alama a kan
gicciyen, "YESU BANAZARE, SARKIN YAHUDAWA". 20
Yahudawa da yawa kuwa suka karanta wannan alama
domin wurin da aka gicciye Yesu yana kusa da Birnin.
Alamar kuwa an rubuta ta da Yahudanci, da Romanci, da
Helenanci. 21 Sai manyan firistocin yahudawa sukace wa
Bilatus, kada ka rubuta sarkin Yahudawa, amma kace,
'wannan yace "Ni ne sarkin Yahudawa"'. 22 Bilatus kuwa
ya amsa, "Abinda na rubuta na rubuta kenan." 23 Bayan da
sojojin suka gicciye Yesu, sai suka yayyaga rigarsa kashi
hudu, kowane soja da nasa, kashin, sai kuma alkyabbar.
Alkyabbar kuwa bata da dinki an saka tane daga sama har
kasa. 24 Sai sukace wa junansu, "Kada mu yaga alkyabbar,
amma kuzo mu jefa kuri'a a kan ta mu gani ko wanene
zai dauke ta, anyi haka ne domin a cika nassi cewa "Sun

raba rigata a tsakaninsu, sun kuwa jefa kuri'a domin
alkyabbata. 25 Sojojin suka yi wadannan abubuwa. Uwar
Yesu, da 'yar'uwarta, da Maryamu matar Kilofas, da kuma
Maryamu Magadaliya. Wadannan mataye suna tsaye
kusa da gicciyen Yesu. 26 Da Yesu ya ga mahaifiyarsa da
almajirin nan da yake kauna tsaye kusa da juna, yace,
“Mace, dubi, dan ki!” 27 Sai yace wa almajirin, “Dubi,
mahaifiyarka!” Daga wannan sa'a almajirin ya dauke ta
zuwa gidansa. 28 Bayan wannan Yesu, saboda ya san
yanzu komai ya kammala, domin a cika nassin, sai yace
“Ina jin kishi. 29 A gefensu kuma akwai gora cike da
ruwan inabi mai tsami, sai suka tsoma soso a cikin ruwan
inabin mai tsami suka daura a wata sanda sai suka mika
masa a baki. 30 Da Yesu ya tsotsi ruwan tsamin, sai
yace “An gama” Sai ya sunkuyar da kansa ya kuwa saki
ruhunsa. 31 Sai Yahudawan, domin ranar shirye shirye
ne, domin kada a bar jikunansu akan gicciye har ranar
asabacin (domin asabacin rana ce mai muhimmanci),
suka roki Bilatus ya kakkarye kafafunsu kuma ya saukar
da su. 32 Sai sojojin suka zo suka karya kafafun mutum na
farko da kuma mutum na biyun wadanda aka gicciye tare
da Yesu. 33 Da suka iso kan Yesu sai suka tarar ya riga ya
mutu, sai basu kuwa karya kafafunsa ba. 34 Duk da haka
daya daga cikin sojojin ya soki kuibin shi da mashi, nan
da nan sai jini da ruwa suka fito. 35 Wanda ya ga wannan,
shi ya zama shaida, shaidarsa kuwa gaskiya ce. Ya sani
cewa abinda ya fada gaskiya ne saboda ku ma ku gaskata.
36 Wadannan sun faru ne domin a cika nassi, “Babu ko
daya daga cikin kasusuwansa da za'a karya”. 37 Kuma

wani nassin yace, “Zasu dube shi wanda suka soka.” 38
Bayan wadannan abubuwa, Yusufu mutumin Arimatiya,
wanda yake almajirin Yesu ne (amma a boye saboda
tsoron Yahudawa) ya roki Bilatus izini domin ya dauke
jikin Yesu. Bilatus kuwa ya bashi izini, sai Yusufu yazo ya
dauki jikin. 39 Nikodimu ma ya zo, wanda da farko ya zo
wurin Yesu da daddare, ya kawo hadin man kamshi na
mur da al'ul wajen nauyin awo dari. 40 Sai suka dauki
jikin Yesu suka sa shi a likkafanin lillin tare da kayan
kamshin nan, domin jana'iza bisa ga al'adar Yahudawa.
41 To a wurin da aka gicciye shi kuwa akwai wani lambu,
a cikin lambun kuma akwai sabon kabari wanda ba'a
taba sa kowa ba. 42 Da yake ranar shirye shirye ce ta
Yahudawa, kabarin kuwa na kusa, sai suka sa Yesu a ciki.

20 To da sassafe ranar farko ta mako, da sauran duhu,
Maryamu Magadaliya ta zo kabarin, ta tarar an kawar
da dutsen daga kabarin. 2 Sai ta ruga da gudu zuwa
wurin Saminu Bitrus tare da almajirin nan da Yesu ke
kauna, tace masu, “Sun dauke Ubangiji daga kabarin,
bamu kuwa san inda aka sa shi ba.” 3 Sai Bitrus tare
da almajirin nan suka fita, kuma suka tafi kabarin, 4
dukansu suka ruga da gudu tare, amma daya almajirin
ya riga Bitrus isowa kabarin, 5 Sai ya sunkuya ya leka
ciki, ya ga likkafanin lillin a wurin, amma fa bai shiga
ciki ba. 6 Sai Saminu Bitrus ya iso daga bayansa sai ya
shiga kabarin, ya tarar da likkafanin lillin a ajiye. 7 sai
fallen kuma da yake kansa. Ba'a ajiye tare da likkafanin
ba amma aka linkeshi aka ajiye shi daban. 8 Sai almajirin
nan da ya riga isa kabarin shi ma ya shiga ya gani, sai ya

ba da gaskiya. 9 Har ya zuwa wannan lokacin basu san
nassin daya ce zai tashi daga matattu ba. 10 Sai almajiran
suka sake komawa gida kuma. 11 Amma Maryamu tana
tsaye a bakin kabarin tana kuka. Yayin da take kuka, sai
ta sunkuya ta leka cikin kabarin. 12 Sai ta ga mala'iku
guda biyu cikin fararen kaya zaune, daya ta wurin kai
daya kuma ta wurin kafafu inda aka kwantar da Yesu.
13 Sukace mata, "Uwargida don me kike kuka? Sai tace
masu, "Domin sun dauke Ubangijina, ban kuwa san inda
suka ajiye shi ba. 14 Bayan ta fadi haka, ta juya sai ta
ga Yesu tsaye a wurin. Amma bata san cewa Yesu bane,
15 Yesu yace mata, "Uwargida, me yasa kike kuka? Wa
kuma kike nema? Domin tana zaton shine mai kula da
lambun, sai tace masa, "Maigida in kaine ka dauke shi,
gaya mani inda ka sa shi, ni kuwa in dauke shi." 16
Yesu yace mata, "Maryamu". Sai ta juya, tace masa da
Armaniyanci "Rabboni!" wato mallam. 17 Yesu yace mata,
kada ki taba ni, domin har yanzu ban hau wurin Uba ba
tukuna, amma kije wurin 'yan'uwana kice masu, zan je
wurin Ubana da Ubanku, Allahna da kuma Allahnku".
18 Maryamu Magadaliya ta je tace wa almajiran, "Na ga
Ubangiji" Ta kuma ce ya fada mata wadannan abubuwa.
19 Da yamma a wannan rana, a rana ta farko ta mako,
almajiran suna kulle a daki saboda tsoron Yahudawa,
Yesu yazo ya tsaya a tsakaninsu, yace "Salama Agareku".
20 Bayan ya fadi haka, sai ya nuna masu hannuwansa da
kuibinsa. Da almajiran suka ga Ubangiji, sai suka yi farin
ciki. 21 Yesu ya sake ce masu, "salama agareku. "Kamar
yadda Uba ya aiko ni, haka Ni ma na aike ku". 22 Da Yesu

ya fadi haka, sai ya hura masu lumfashinsa, yace masu,
“Ku karbi Ruhu Mai Tsarki. 23 Duk wanda kuka gafarta
wa zunubai, an gafarta masa; kowa kuka rike zunubansa,
an rikesu.” 24 Toma, daya daga cikin sha biyun, wanda
ake kira Dan Tagwai, baya tare dasu lokacin da Yesu
ya bayyana. 25 Sauran almajiran sukace masa “Mun ga
Ubangiji”. Sai yace masu, “In ban ga gurbin kusoshi a
hannuwansa ba, in sa yatsana a gurbin kusoshin ba, in
kuma sa hannuna cikin kuibinsa ba, ba zan bada gaskiya
ba. 26 Bayan kwana takwas har wa yau almajiran na
cikin gida, Toma ma na tare dasu, kofofin suna kulle,
sai ga Yesu a tsakaninsu yace, “Salama agareku”. 27
Sa'an nan yace wa Toma, “Iso nan da yatsanka, dubi
hannuwana. Miko hannunka kuma kasa a kuibina, kada
ka zama marar bada gaskiya, sai dai, mai bada gaskiya”.
28 Toma ya amsa yace “Ya Ubangijina da Allahna!” 29
Yesu yace masa, “Wato saboda ka gan ni, ka bada gaskiya?
Albarka ta tabbata ga wadanda basu gani ba, amma kuwa
sun bada gaskiya. 30 Yesu yayi wadansu alamu da yawa
dabam dabam a gaban almajiransa, wadanda ba'a rubuta
a littafin nan ba. 31 Amma an rubuta wadannan ne,
domin ku bada gaskiya Yesu shine Almasihu, Dan Allah,
ta wurin gaskatawa kuma ku sami rai cikin sunansa.

21 Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sake bayyana
kansa ga almajiran a bakin tekun Tibariya. Ga yadda
ya bayyana kansa: 2 Saminu Bitrus na tare da Toma
wanda ake kira Dan Tagwai, da Natana'ilu daga Kana ta
kasar Galili, da 'ya'yan nan na Zabadi, da kuma wadansu
almajiran Yesu biyu. 3 Saminu Bitrus yace masu, “Zani

su.” sukace masa “Mu ma za mu je tare da kai.” Sai suka
fita suka shiga jirgi, amma a daren nan basu kama komai
ba. **4** To, gari na wayewa, sai ga Yesu tsaye a bakin gaci,
amma almajiran basu gane cewa Yesu bane. **5** Sai Yesu
yace masu, “Samari, kuna da wani abinda za a ci?” Suka
amsa masa sukace “A'a”. **6** Yace masu, “Ku jefa taru
dama da jirgin zaku samu wasu.” Suka jefa tarunsu har
suka kasa jawo shi don yawan kifin. **7** Sai almajirin nan
da Yesu yake kauna yace wa Bitrus, “Ubangiji ne fa!”
Da Saminu Bitrus yaji, Ashe, Ubangiji ne, yayi damara
da taguwarsa, (don a tube yake), ya fada a tekun. **8**
Sauran almajiran kuwa suka zo a cikin karamin jirgi,
(domin basu da nisa da kasa, kamar kamu dari biyu zuwa
sama), janye da tarun cike da kifi. **9** Da isowarsu gaci, sai
suka ga garwashin wuta a wurin da kifi akai, da kuma
gurasa. **10** Yesu ya ce masu “Ku kawo wandansu daga
cikin kifin da kuka kama yanzu”. **11** Sai Saminu Bitrus
ya hau, ya jawo tarun gaci, cike da manyan kifaye dari
da hamsin da uku. Amma duk da yawansu, tarun bai
tsage ba. **12** Yesu yace masu, “Ku zo ku karya kumallo”.
Daga cikin almajiran kuwa babu wanda yayi karfin halin
tambayarsa “Ko shi wanene?” Domin sunsani Ubangiji
ne. **13** Yesu zo ya dauki gurasar ya ba su, haka kuma
kifin. **14** Wannan shine karo na uku da Yesu ya bayyana
ga almajiransa bayan tashinsa daga matattu. **15** Da suka
karya kumallon, Yesu yace wa Saminu Bitrus, “Bitrus dan
Yahaya, kana kaunata fiye da wadannan?” Bitrus yace
masa “I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka” Yesu yace
masa “Ka ciyar da 'ya'yan tumakina”. **16** Ya sake fada

masa karo na biyu, “Saminu Dan Yahaya, kana kaunata?”
Bitrus Yace masa “I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka”.
Yesu yace masa, “Ka lura da Tumakina”. **17** Ya sake fada
masa, karo na uku, “Bitrus Dan Yahaya, kana kaunata?
Sai Bitrus bai ji dadi ba domin Yesu ya fada masa karo
na uku, “Kana kaunata” Yace masa, “Ubangiji ka san
komai duka, ka sani ina kaunarka.” Yesu yace masa “Ka
ciyar da tumaki na. **18** Hakika, hakika, Ina gaya maka,
lokacin da kake kuruciyarka, kakan yi wa kanka damara,
ka tafi inda ka ga dama. amma in ka tsufa, zaka mike
hannuwanka wani yayi maka damara, ya kai ka inda baka
nufa ba.” **19** To Yesu ya fadi haka ne domin ya nuna irin
mutuwar da Bitrus zai yi ga daukakar Allah. Bayan ya
fadi haka, sai yace wa Bitrus, ka biyo ni. **20** Bitrus ya juya
sai ya ga almajirin da Yesu yake kauna yana biye dasu;
wanda ya jingina a kirgin Yesu lokacin cin jibin nan da
yace “Ya Ubangiji, wanene zai bashe ka?” **21** Da Bitrus ya
gan shi, yace wa Yesu “Ya Ubangiji, Me mutumin nan
zai yi?” **22** Yesu yace masa, “Idan ina so ya zauna har
in dawo ina ruwanka? Ka biyo ni.” **23** Wannan zance ya
yadu cikin 'yan'uwa cewa, wannan almajirin ba zai mutu
ba. Alhali Yesu bai cewa Bitrus, wannan almajirin ba zai
mutu ba, Amma “Idan ina so ya zauna har in dawo ina
ruwanka?” **24** Wannan shine almajirin da yake shaida
wadannan abubuwa, wanda ya rubuta su, kuma mun
tabbata shaidarsa gaskiya ne. **25** Akwai kuma sauran
abubuwa da yawa wanda Yesu yayi. Idan da an rubuta
kowannensu daya bayan daya, ina gaya maku, ko duniya
bazata iya daukar litattafan da za a rubuta ba.

Ayyukan Manzanni
1 Littafin da na rubuta da farko, Tiyofilos, ya fadi
abubuwan da Yesu ya fara yi ya kuma koyar, 2 har zuwa
ranar da aka karbe shi zuwa sama. Wannan kuwa bayan
da ya ba da umarni ga zababbun manzanninsa ta wurin
Ruhu Mai Tsarki. 3 Bayan ya sha wahala, ya bayyana kan
sa da rai a garesu, da alamu da dama masu gamsarwa.
Kwana arba'in ya baiyana kansa a garesu yana yi masu
magana game da mulkin Allah. 4 Yayin da yana zaune
tare da su ya basu umarni cewa kada su bar Urushalima,
amma su jira alkawarin Uban, wanda ya ce, ''Kun ji daga
gare ni, 5 cewa Yahaya babu shakka ya yi baftisma da
ruwa, amma ku za a yi maku baftisma da Ruhu Mai
Tsarki nan da kwanaki kadan.'' 6 Sa'adda suna tare suka
tambaye shi, ''Ubangiji, a wannan lokaci ne za ka maido
da mulki ga Isra'ila?” 7 Ya ce masu, ''Ba naku bane ku
san lokaci ko sa'a wanda Uba ya shirya ta wurin ikonsa.
8 Amma za ku karbi iko, idan Ruhu Mai Tsarki ya zo
bisanku, sa'annan za ku zama shaidu na cikin Urushalima
da kuma cikin dukan Yahudiya da Samariya, har ya zuwa
karshen duniya.” 9 Lokacin da Ubangiji Yesu ya fadi
wadannan abubuwa, yayin da suna kallon sama, sai aka
dauke shi zuwa sama, kuma girgije ya boye shi daga
idanunsu. 10 Da suka dinga kallon sama yayin da ya
tafi, nan da nan, mazaje biyu suka tsaya a gabansu cikin
fararen tufafi. 11 Suka ce, ''Ku mazajen Galili me yasa ku
ke tsaye a nan kuna kallon sama? Wannan Yesu wanda ya
hau zuwa sama zai dawo kamar yadda kuka gan shi yana
tafiya zuwa sama.'' 12 Da suka dawo Urushalima daga

dutsen Zaitun, wanda ke kusa da Urushalima, tafiyar
Asabaci daya ne. 13 Da suka iso, sai suka haye zuwa cikin
bene inda suke da zama. Sune su Bitrus, Yahaya, Yakubu,
Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus, Matiyu, Yakubu
dan Alfa, Siman mai tsattsauran ra'ayi, kuma da Yahuza
dan Yakubu. 14 Dukansu kuwa suka hada kai gaba daya,
yayin da suka ci gaba da naciya cikin addu'a. Tare da su
kuma akwai mata, Maryamu mahaifiyar Yesu, da kuma
'yan'uwansa. 15 A cikin wadannan kwanaki Bitrus ya
tashi tsaye a tsakiyar 'yan'uwa, kimanin mutane dari da
ashirin, ya ce, 16 '' 'Yan'uwa, akwai bukatar Nassi ya
cika, wanda Ruhu Mai Tsarki ya fada a baya ta bakin
Dauda game da Yahuza, wanda ya jagoranci wadanda
suka kama Yesu 17 Domin yana daya daga cikinmu kuma
ya karbi rabonsa na ladan wannan hidima," 18 (Wannan
mutum fa ya sai wa kansa fili da cinikin da ya yi na
muguntarsa, kuma a nan ya fado da ka, cikinsa ya fashe,
hanjinsa suka zubo waje. 19 Duka mazaunan Urushalima
suka ji wannan, saboda haka suka kira wannan fili da
harshensu "Akeldama'' wato, "Filin Jini.") 20 "Domin an
rubuta a littafin Zabura, 'Bari filinsa ya zama kufai, kada
a bar kowa ya zauna wurin,'kuma, 'Bari wani ya dauki
matsayinsa na shugabanci.' 21 Saboda haka ya zama dole,
daya daga cikin wadanda suke tare da mu tun lokacin da
Ubangiji Yesu yana shiga da fita, a tsakaninmu, 22 farawa
daga baftismar yahaya har zuwa ranar da aka dauke
shi daga wurinmu zuwa sama, ya zama daya daga cikin
mu wurin shaidar tashinsa." 23 Suka gabatar da mutum
biyu, Yusufu wanda ake kira Barsabbas, wanda kuma aka

yiwa suna Justus, da kuma Matayas. 24 Su ka yi addu'a
suka ce, ''Ubangiji, kai ka san zuciyar dukan mutane,
ka bayyana mana wanda ka zaba cikin su biyun nan 25
Domin ya dauki gurbin da kuma manzancin daga inda
Yahuza ya kauce zuwa nashi waje'' 26 suka jefa kuri'a a
kansu; zabe ya fada kan Matayas kuma suka lissafta shi
tare da manzanni sha dayan.

2 Da ranar Fentikos ta zo, dukansu suna tare wuri daya.
2 Nan da nan sai ga wata kara daga sama kamar ta babbar
iska, kuma ta sauko ta cika duka gidan inda suke zaune. 3
Sai ga wasu harsuna kamar na wuta sun bayyana a garesu
aka rarraba su, kuma suka zauna bisa kowannensu. 4
Dukansu suka cika da Ruhu Mai Tsarki suka fara magana
da wadansu harsuna, yadda Ruhu ya ba su iko su yi
magana. 5 A lokacin akwai Yahudawa dake zaune a
Urushalima, mutanen Allah, daga kowace kasa karkashin
sama. 6 Da suka ji wannan kara jama'a duk suka taru suka
rude saboda kowannensu ya ji suna magana da harshensa.
7 Suka yi mamaki matuka; suka ce, ''Lallai, wadannan
duka ba Galiliyawa ba ne? 8 Yaya mu ke jinsu duka,
kowannensu na magana a cikin harshen da aka haife
mu? 9 Fisiyawa da Mediyawa da Elimawa, da Yahudawa
da Kafadokiya, cikin Fontus da Asiya, 10 cikin Firgia da
Bamfiliya, cikin Masar da yankunan Libiya ta wajen Sur,
da baki daga Roma, 11 Yahudawa da tubabbun cikin
Yahudanci, Kiretawa da Larabawa, duk munji su suna
fadi a harshenmu game da manyan ayyukan Allah.'' 12
Dukansu suka yi mamaki suka rikice; suka ce da junansu,
''Menene ma'anar wannan?'' 13 Amma wasu suka yi

ba'a suka ce, ''Sun bugu ne da sabon ruwan inabi.'' 14
Amma Bitrus ya tashi tare da sha dayan, ya daga murya
ya ce da su, ''Mutanen Yahuda da dukanku dake zaune a
Urushalima, bari ku san wannan; ku saurari maganata. 15
Domin wadannan mutanen ba buguwa suka yi ba yadda
kuke zato, domin yanzu karfe tara ne na safe kawai. 16
Amma wannan shine abinda aka fada ta wurin annabi
Yowel. 17 Allah ya ce, 'Haka zai kasance a kwanakin
karshe, zan zubo Ruhuna a kan dukan mutane, 'ya'yanku
maza da mata za su yi anabci, kuma samarinku za su ga
wahayoyi, kuma tsofaffinku za su yi mafarkai. 18 Haka
kuma a bisa bayi na maza da mata, a kwanakin nan zan
zubo da Ruhuna, kuma za su yi anabci. 19 Zan nuna
al'ajibai a sararin sama da kuma alamu a bisa duniya,
jini da wuta, da girgije. 20 Rana zata juya ta koma duhu
kuma wata ya koma jini, kafin Babbar ranan nan ta
Ubangiji ta zo. 21 Zai kuma zama dukan wanda ya kira
ga sunan Ubangiji zai sami ceto. 22 Mutanen Isra'ila,
ku saurari wadannan magana. Yesu Banazare, mutumin
da Allah ya tabbatar da shi gareku ta wurin manyan
ayyuka da ban mamaki da alamu da Allah ya yi ta wurinsa
a tsakiyarku, kamar yadda ku da kanku kuka sani. 23
Saboda tabbataccen shiri da riga sani na Allah, aka bayar
dashi, ku kuma, ta hannun mutane 'yan tawaye, kuka
gicciye shi kuma kuka kashe shi. 24 Wanda Allah ya
tayar, bayan ya cire zafin mutuwa daga gareshi, saboda
ba zai yiwu ba ta rike shi. 25 Gama, game da shi, 'Ina
ganin Ubangiji a gabana ko yaushe, domin yana gefen
hannun damana saboda kada in firgita. 26 Saboda haka

zuciyata na farin ciki harshena yana yin murna. Kuma,
jikina zai zauna gabagadi. 27 Gama ba za ka watsar da
raina a lahira ba, ba kuwa za ka bar Mai Tsarkinka ya ga
ruba ba. (Hadēs g86) 28 Ka bayyana mani hanyar rai; da
fuskarka zaka cika ni da farin ciki. 29 'Yan'uwa, zan yi
magana da ku gabagadi game da baba Dauda: ya mutu
kuma aka bizne shi, kuma kabarinsa na nan tare da mu
har yau. 30 Domin haka, don shi annabi ne kuma ya san
Allah ya yi masa alkawari da rantsuwa cewa daga cikin
zuriyarsa zai sanya wani bisa kursiyinsa. 31 Ya hango
wannan al'amari kuma ya yi magana game da tashin
Almasihu, 'Ba ayi watsi da shi ba a lahira, kuma jikinsa
bai ga rubewa ba.' (Hadēs g86) 32 Wannan Yesun - Allah ya
tashe shi, wanda dukanmu shaidu ne. 33 Saboda haka
yadda aka tashe shi zuwa hannun dama na Allah kuma ya
karbi alkawarin Ruhu Mai Tsarki daga wurin Uba, shine
ya zubo mana wannan da kuke gani kuma kuke ji. 34
Dauda bai hau zuwa sama ba, amma ya ce, ''Ubangiji ya
ce wa Ubangijina, "Zauna hannun dama na, 35 har sai na
maida makiyanka abin takawar sawunka.''' 36 Saboda
haka, bari gidan Isra'ila su sani tabbas wannan Yesun
wanda kuka gicciye, Allah ya maishe shi Ubangiji da kuma
Almasihu. 37 Da suka ji haka sai suka soku a zukatansu,
suka cewa Bitrus da sauran manzanni, '''Yan'uwa me
za mu yi?'' 38 Sai Bitrus ya ce masu, ''Ku tuba ayi wa
kowannenku baftisma, cikin sunan Yesu Almasihu domin
gafarar zunubanku, kuma za ku karbi baiwar Ruhu Mai
Tsarki. 39 Domin alkawarin a gareku ne da 'ya'yanku da
duk wadanda ke nesa, dukan iyakar mutanen da Ubangiji

Allahnmu zai kira.'' 40 Da maganganu da yawa ya ba
da shaida kuma ya karfafa su; ya ce, ''Ku ceci kan ku
daga wannan muguwar tsara.'' 41 Sai suka karbi maganar
sa kuma aka yi ma su baftisma, a wannan rana kuma
aka sami karin rayuka wajen dubu uku. 42 Su ka cigaba
cikin koyarwar manzanni da zumunta, cikin kakkaryawar
gurasa da kuma cikin addu'o'i. 43 Tsoro ya sauko bisa
kowane rai, kuma aka yi abubuwan ban mamaki da alamu
da yawa ta wurin manzannin. 44 Duka wadanda suka ba
da gaskiya suna tare kuma komai nasu na kowanensu ne,
45 kuma suka saida kadarorinsu da mallakarsu kuma suka
rarrabawa kowa, bisa ga irin bukatar da kowannensu
yake da ita. 46 A kowace rana suka cigaba tare da nufi
daya a cikin haikali, suna kakkarya gurasa a gidaje, kuma
suna raba abinci tsakaninsu cikin farin ciki da tawali'u a
zuciya; 47 Suna yabon Allah kuma suna da tagomashi a
gaban dukan mutane. Ubangiji kuma kullum yana kara
masu wadanda suke samun ceto.

3 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa haikali a
lokacin addu'ar karfe uku. 2 Wani mutum, gurgu ne tun
daga haihuwa, ana daukar sa kulluyomi zuwa kofar haikali
da ake kira Kyakkyawa, domin bara gun mutanen da ke
shiga haikalin. 3 Da ya ga Bitrus da Yahaya suna shiga
haikalin, sai ya roke su sadaka. 4 Bitrus da Yahaya kuwa
suka zuba masa ido, Bitrus ya ce, ''Ka dube mu.'' 5 Gurgun
nan kuwa ya dube su, yana tsammanin zai sami wani abu
a wurin su. 6 Amma Bitrus ya ce, "Azurfa da Zinariya ba
ni da su, amma abin da nake da shi, zan baka. A cikin
sunan Yesu Almasihu Banazare, Yi tafiya'' 7 Bitrus ya

kama hannun damarsa, ya daga shi; nan da nan kafafunsa
da kashin idon sawayensa suka samu karfi. 8 Da gurgun
ya yunkura, ya mike tsaye sai ya fara takawa; ya shiga
haikali tare da Bitrus da Yahaya, yana takawa, yana tsalle,
yana kuma girmama Allah. 9 Dukan mutane suka gan shi
yana tafiya yana kuma yabon Allah. 10 Sun lura cewa,
shine mutumin da ke zama yana bara a Kyakyawar kofar
haikali; sai suka cika da mamaki domin abin da ya faru.
11 Yayin da yake rike da Bitrus da Yahaya, dukan jama'a
suka matso wurinsu, a gefen dakalin Sulaimanu, suna
ta mamaki kwarai. 12 Da Bitrus ya ga haka ya amsa wa
jama'ar, "Ya ku mutanen Isra'ila, don me ku ke mamaki?"
Don me ku ka zura mana ido, kamar mu ne muka sa shi
ya yi tafiya da ikon kanmu ko adalcin mu? 13 Allah na
Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, Allah na iyayenmu ya
girmama bawansa Yesu. Shi kuka ki kun kuma bashe shi a
gaban Bilatus da ya so ya sake shi. 14 Kuka ki Mai Tsarkin
nan, Mai Adalcin, maimakon haka kuka ce a sakkar maku
mai kisan kai. 15 Kun kashe mai ba da rai, wanda Allah
ya tayar daga matattu, mu kuwa shaidu ne ga wannan
al'amari. 16 Yanzu, ta bangaskiya ga sunansa - wannan
mutum da kuke gani kuma kun san shi - ta wurin wannan
sunan ne ya sami karfi. Bangaskiya cikin Yesu ta ba shi
cikakkiyar lafiya, a gabanku duka. 17 Ya ku 'yan'uwa, na
san kun yi haka ne cikin rashin sani, yadda shugabaninku
suka yi. 18 Amma duk abubuwan da Allah ya fada ta bakin
dukan anabawansa, cewa Almasihunsa zai sha wahala,
yanzu ya cika. 19 Saboda haka, Ku tuba, ku juyo, domin a
shafe zunubanku, domin lokacin sabuntuwa daga wurin

Ubangiji ya zo; 20 domin a aiko maku da Almasihu wanda
aka kaddara wato, Yesu. 21 Shine wanda dole sama ta
karbe shi har zuwa lokacin komo da dukan abubuwa,
game da abubuwan da Allah ya fada tun da ta bakin
annabawansa tsarkaka. (aiōn g165) 22 Musa hakika ya ce,
'Ubangiji Allah zai tayar maku da wani annabi kamar
ni daga cikin, 'yan'uwanku. Za ku saurari dukan abin
da zai fada maku. 23 Zai kasance kowanne mutum da
bai saurari annabin nan ba za a kau da shi gabadaya
daga cikin mutanensa.' 24 I, dukan annabawa tun daga
Sama'ila da wadanda suka zo bayansa, sun yi magana sun
ambaci wadannan kwanaki. 25 Kune 'ya'yan annabawa da
na alkawari wanda Allah ya yi da kakanninku, yadda ya
ce wa Ibrahim, 'Daga zuriyarka dukan al'uman duniya za
su sami albarka.' 26 Bayan da Allah ya ta da bawansa, a
gareku ne ya fara aiko shi, domin ya albarkace ku tawurin
juyadda kowannenku daga muguntarsa."

4 Yayin da Bitrus da Yahaya suna kan magana da
mutanen, sai firistoci da shugaban masu tsaron Haikali
da kuma Sadukiyawa suka afko masu. 2 Sun damu sosai
domin Bitrus da Yahaya suna koyar da mutane game da
Yesu kuma suna shelar tashinsa daga matattu. 3 Suka
kama su suka jefa kurkuku sai washegari, domin yamma
ta riga ta yi. 4 Amma mutane da yawa da suka ji sakon
suka ba da gaskiya; kimanin mazaje dubu biyar ne kuwa
suka ba da gaskiya. 5 Washegari, da shugabaninsu, da
dattawansu, da Marubuta suka taru a Urushalima. 6
Anas babban firist, yana nan, da Kayafa, da Yahaya da
Iskandari, da dukan dangin babban firist 7 Da suka kawo

Bitrus da Yahaya a tsakiyarsu sai suka tambaye su, “Da
wanne iko, ko cikin wanne suna k ka yi haka?” 8 Sai
Bitrus, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya ce, “Ku shugabanni
da dattawan jama'a, 9 idan mu yau ana tuhumarmu
saboda aikin kirki da aka yi ga wannan mara lafiya -
ta yaya wannan mutum ya sami lafiya? 10 Bari ku da
dukan mutanen Isra'ila, ku san wannan, cikin sunan Yesu
Almasihu Banazare, wanda kuka giciye, wanda Allah ya
tayar daga matattu ta dalilinsa ne wannan mutumin yake
tsaye a gaban ku lafiyayye. 11 Yesu Almasihu ne dutsen
da ku magina kuka ki, amma an mai da shi kan gini. 12
Babu ceto daga kowanne mutum, domin babu wani suna
da aka bayar karkashin sama, a cikin mutane wanda ta
wurinsa za a iya samu ceto.'' 13 Sa'adda, suka ga karfin
halin Bitrus da Yahaya, suka gane mutane ne talakawa
marasa ilimi, sai suka yi mamaki, suka kuma lura suka
gane Bitrus da Yahaya sun kasance tare da Yesu. 14 Da
yake suna ganin mutumin nan da aka warkar tare da
su, sai suka rasa abin yi. 15 Amma bayan sun fitar da
manzannin daga majalisa sai suka tattauna a tsakaninsu.
16 Suka ce, “Yaya za mu yi da wadannan mutane? Babu
shakka aikin al'ajibi ya faru ta wurinsu, kuma sananne
ne ga dukan mazauna Urushalima, kuma ba mu da iko
mu musanci haka. 17 Amma saboda kada ya cigaba da
yaduwa cikin mutane, bari mu yi masu kashedi kada su
kara magana da kowa cikin wannan suna.'' 18 Suka kira
Bitrus da Yahaya suka dokace su kada su kara magana ko
kuma koyarwa ko kadan a cikin sunan Yesu. 19 Amma
Bitrus da Yahaya suka amsa suka ce, ''Ko ya yi daidai a

gaban Allah mu yi maku biyayya fiye da shi, ku hukunta.
20 Baza mu iya daina magana game da abubuwan da muka
ji kuma muka gani ba.'' 21 Bayan sun sake yi wa Bitrus
da yahaya kashedi, sai suka sake su, su tafi. Domin ba
su iya samu wata hujja da za su hore su a kai ba, domin
dukan mutane suna yabon Allah saboda abin da ya faru.
22 Mutumin da ya sami wannan al'ajibi na warkarwa yana
sama da shekara arba'in. 23 Bayan an sake su, Bitrus da
Yahaya suka zo cikin mutanensu suka ba da rahoton duk
abin da manyan firistoci da dattawa suka fada masu. 24
Da suka ji haka, suka daga muryarsu tare ga Allah suka
ce, ''Ubangiji, kai da ka yi sama da duniya da teku da
duk abin da ke cikinsu, 25 kai wanda ta wurin Ruhu Mai
Tsarki ta bakin ubanmu Dauda bawanka, ya ce, 'Me ya
sa al'ummai suka tunzura, kuma mutane suke tunanin
abubuwan banza? 26 Sarakunan duniya sun hada kansu
tare, kuma shugabanninsu sun taru don su yi gaba da
Ubangiji, da kuma Almasihunsa.' 27 Hakika, Hiridus da
Buntus Bilatus, tare da al'ummai da mutanen Isra'ila, sun
taru a wannan birni domin su yi jayayya da bawanka mai
tsarki Yesu, shafaffe. 28 Sun taru domin su aiwatar da
dukan abin da hannunka da nufinka ya shirya zai faru.
29 Yanzu, Ya Ubangiji ka dubi kashedin su, ka ba bayin
ka ikon furta maganar ka gabagadi. 30 Sa'adda ka mika
hannunka domin warkarwa, alamu da al'ajibai su faru ta
wurin sunan bawanka mai tsarki Yesu.” 31 Bayan sun
gama addu'a, wurin da suka taru ya girgiza, suka cika da
Ruhu Mai Tsarki, suka furta maganar Allah gabagadi. 32
Babban taron da suka ba da gaskiya kansu hade yake;

kuma ba wanda ya ce da abinda ya mallaka nasa ne;
maimakon haka, komai na su daya ne. **33** Da iko mai karfi
manzannin suka yi shelar shaidarsu game da tashin Yesu
Ubangiji daga matattu, babban alheri kuma na bisansu.
34 Babu wani a cikinsu wanda ya rasa komai, domin masu
filaye da gidaje suka sayar suka kawo kudin abin da
suka sayar **35** sai suka kawo kudin gaban manzanni. Aka
rarraba wa kowanne mutum bisa ga bukatarsa. **36** Yusufu,
Balawi, mutumin tsibirin Kubrus, wanda manzannisu ka
yi wa lakani da suna Barnaba. (wato, mai karfafa zuciya).
37 Yana da fili sai ya sayar da shi ya kawo kudin gaban
manzanni.

5 Sai wani mai suna Hananiya da matarsa Safiratu, suka
sayar da filinsu, **2** Hananiya kuwa ya boye wasu daga
cikin kudin filin, (kuma da sanin matarsa), sa'annan suka
kawo ragowar kudin a gaban manzannin. **3** Amma Bitrus
ya ce, ''Hananiya don me shaidan ya cika zuciyarka,
har ka yi wa Ruhu Mai Tsarki karya? Har ka boye wasu
daga kudin filin? **4** Sa'adda ba ka sayar da filin ba, ba
mallakarka bane? Bayan da ka sayar ma, ba naka bane?
Don me kayi irin wannan tunanin a zuciyarka? To ba
mutane ka yi wa karya ba, Allah ka yi wa." **5** Nan take da
jin haka, Hananiya ya fadi ya ja numfashinsa na karshe.
Dukan mutanen da suka ji labarin kuwa tsoro mai girma
ya afko masu **6** Matasa suka zo suka nannade gawarsa,
suka fitar da shi waje suka binne shi. **7** Bayan wajen
sa'a uku, sai matarsa ta iso, ba tare da sanin abin da ya
faru ba. **8** Sai Bitrus ya ce mata, ''ki gaya mini ko nawa
kuka sayar da filin?'' Sai ta amsa, ''ta ce kaza ne." **9**

Sa'annan Bitrus ya ce mata, ''Don me kuka shirya wannan
makidar tare da mijinki don ku gwada Ruhun Ubangiji?
Kiji tafiyar wadanda suka bizne mijinki a bakin kofa,
kuma za su dauke ki yanzu.'' **10** Nan take sai ta fadi a
gabansa, ta ja numfashinta na karshe, matasan kuwa suka
zo suka same ta ta mutu; sai suka dauki gawarta suka
kai waje suka kuma bizne ta kusa da mijinta. **11** Tsoro
mai girma kuwa ya afko wa iklisiyar gaba daya da dakan
wadanda suka ji wadan nan al'amura. **12** Ayyukan alamu
da ban mamaki masu yawa kuwa sun faru ga mutane,
ta hannun manzannin. Dukansu kuma suna nan tare a
dakalin Sulaimanu, **13** Sai dai babu mai karfin halin ya
hada kai tare dasu; amma suna da kwarjini sosai a gaban
jama'a. **14** Har wa yau aka rika samun karin masu ba
da gaskiya, dinbin jama'a, maza da mata, **15** har sukan
dauki marasa lafiya su kai su bakin titi, suna kwantar
da su a bisa gadaje da shinfidu, domin idan Bitrus ya zo
wucewa ko da inuwarsa ma ta taba wasunsu. **16** Mutane
dayawa kuwa sukan zo daga garuruwan da ke kewaye
da Urushalima, suna kuma kawo masu rashin lafiya,
da wadanda aljannu ke damunsu, aka kuma warkar da
su duka. **17** Amma babban firist ya taso tare da duk
wadanda ke tare da shi (wato 'yan darikar Sadukiyawa);
suka cika da kishi matuka **18** suka kama manzannin suka
kuma jefasu a kurkuku. **19** A cikin dare sai mala'ikan
Ubangiji ya bude kofofin kurkukun ya kuma fito da su
waje, ya ce, **20** "Kuje ku tsaya a gaban haikali ku kuma
gaya wa mutane maganar wannan rai." **21** Sa'adda suka
ji haka, sai suka tafi haikalin da wayewar gari suka yi

koyarwa. Amma babban firist da jama'arsa suka zo suka
kuma kira taro da kuma dukan yan majalisa, da dattawan
jama'ar Isra'ilawa suka fito suka kuma ba da umarni, a
fito masu da manzannin. **22** Amma ma'aikatan da suka je
kurkukun basu sami kowa, a kurkukunba, sai suka dawo
suka ba da rahoto, **23** Su ka ce kurkukun a rufe gam
da masu gadi suna nan a tsaye a bakin kofar amma da
muka shiga, bamu sami kowa a ciki ba. **24** Yanzu sa'adda
shugaban haikalin da manyan firistoci suka ji wadannan
kalamai, sai suka rikice sosai game da su, suka ce yanzu
me wannan zai haifar. **25** Sai wani ya zo ya ce masu,
''Wadannan mutanen da kuka jefa a kurkuku suna can
a cikin haikali suna koyar da jama'a.'' **26** Sai shugaban
haikalin ya je da ma'aikatansa suka kawosu, ba tare da
tashin hankali ba, domin gudun kada jama'a su jejjefesu.
27 Da suka kawo su, sai suka gabatar da su gaban majalisa,
babban firist kuwa ya tuhume su, **28** cewa ''Ba mun yi
maku kashedi da karfi kada ku yi koyarwa cikin wannan
sunan ba? Amma ga shi duk kun cika Urushalima da
koyarwarku, kuna kuma neman kusa jinin mutumin nan
ya sauko kanmu." **29** Amma Bitrus da manzannin suka
amsa suka ce, ''Dole mu yi wa Allah biyayya ba mutane
ba. **30** Allah na ubanenmu ya ta da Yesu, wanda kuka
kashe, ta wurin rateye shi a bisa itace, **31** Allah kuwa ya
daukaka shi a hannun damarsa, domin ya zama sarki da
kuma mai ceto, ya ba Isra'ila tuba da gafarar zunubai.
32 Mu kuwa shaidu ne ga wadannan al'amura, haka ma
Ruhu Mai Tarki, wanda Allah ya bayar ga dukan wadanda
suka yi biyayya a gareshi.'' **33** Da yan majalisa suka ji haka

sai suka fusata kwarai da gaske, har suka nemi su kashe
manzannin. **34** Amma wani Bafarise mai suna Gamaliel,
malami ne kuma na attaura wanda dukan jama'a suna
martabawa, sai ya mike ya ba da umarni cewa a fid da
manzannin waje na dan lokaci. **35** Sai ya ce masu ''Ya ku
mutanen Isra'ila, ku lura sosai da a binda kuke niyyar yi
wa mutanen nan, **36** A kwanakin baya wani ya zo mai
suna Tudas ya dauki kansa wani abu, kimanin mutane
dari hudu ne suka bishi, amma da aka kashe shi jama'arsa
baki daya sai suka watse, ba wanda ya kara jin labarinsu.
37 Bayansa kuma, aka yi wani mai suna Yahuza na Galili
wanda a kwanakin kidaya, ya zo ya rinjayi mutane da
yawa, shima ya lalace, duk wadanda suka bi shi kuwa suka
watse. **38** Don haka ina gaya maku ku rabu da mutanen
nan, domin idan shirinsu ko kuma ayyukansu na mutane
ne za su lalace. **39** Amnma idan abin nan daga Allah
yake baza ku iya lalata su ba; kada ya zama kuna gaba da
Allah.'' Sai suka rinjayu. **40** Da suka kira manzannin ciki
suka yi masu duka, sai suka umarce su da cewa kada su
sake koyarwa a cikin sunan Yesu, sai suka barsu suka tafi.
41 Suka fita daga cikin majalisar, suna murna domin sun
cancanta su sha wulakanci saboda sunan. **42** Bayan haka
kullayomin suna zuwa haikali, suna bi gida gida, suna
wa'azi, suna kuma koyarwa ba fasawa cewa Yesu shine
Almasihu.

6

A wadannan kwanaki, yawan almajiran ya ci gaba
da ribanbanya, sai Yahudawan da suke zama a kasar
Helanawa suka fara gunaguni game da Yahudawan Isra'ila,
domin basu damu da gwamrayensu, wajen raba abinci da

ake yi kullum. 2 Manzannin nan sha biyu suka kira taron
almajiran suka ce masu, ''Bai kamata mu bar maganar
Allah mu shiga hidimar rabon abinci ba. 3 Don haka
ku zabi 'yan'uwa maza daga cikinku, mutane bakwai
wadanda a ke ganin su da daraja, cike da Ruhu da kuma
hikima, wadanda za mu zaba suyi wannan hidima. 4
Mu kuwa mu ci gaba da da addu'a da kuma hidimar
kalmar.'' 5 Maganar su kuwa ta farantawa dukan jama'a
rai sosai. Sai suka zabi Istifanus, shi kuwa mutum ne cike
da bangaskiya kuma da Ruhu Mai Tsarki da Filibus, da
Birokoros, da Nikanar, da Timan, da Barminas, da kuma
Nikolas, mutmin Antakiya wanda ya yi tuban Yahudanci.
6 Masu bin kuwa suka gabatar da wadannan mutanen a
gaban manzannin, su kuwa suka yi masu addu'a suka
kuma dora hannuwansu a kansu. 7 Sai maganar Allah ta
yawaita; yawan almajiran kuwa ya rubanbanya matuka a
Urushalima; firistoci da yawa na Yahudawa suka bada
gaskiya. 8 Sai Istifanus, cike da alheri da iko, ya rika
yin ayyukan ban mamaki da alamu a cikin jama'a. 9
Amma sai ga wadansu mutane daga wata majami'a da
ake kira majami'ar Yantattu, wato su Kuramiyawa da
Iskandariyawa, da kuma wasu daga kasar Kilikiya da
Asiya. Wadannan mutanen kuwa suna muhawara da
Istifanus. 10 Amma suka kasa yin tsayayya da Istifanus,
saboda irin hikima da Ruhun da Istifanus ya ke magana
da shi. 11 Sai a asirce suka zuga wasu mutane su je su
ce, ''Ai munji Istifanus yana maganganun sabo game da
Musa da kuma Allah.'' 12 Sai suka zuga mutanen, har da
dattawa da marubuta suka tunkari Istifanus, suka kama

shi, suka kawo shi gaban majalisa. **13** Suka kawo masu
shaidar karya suka ce, ''Wannan mutumin har yanzu bai
dena maganganun gaba akan wannan wuri mai tsarki da
kuma shari'a ba. **14** Domin kuwa mun ji shi, yana cewa
wannan Yesu Banazarat zai rushe wannan wuri zai kuma
canza al'adun da muka gada daga wurin Musa.'' **15** Dukan
wadanda suke zaune a majalisar suka zuba masa ido, sai
suka ga fuskarsa kamar ta mala'ika.

7 Sai babban firist ya ce, ''Wadannan al'amura gaskiya
ne?'' **2** Sai Istifanus ya amsa ya ce, ''Ya 'yan'uwa da
ubanni, ku saurare ni, Allah Madaukaki ya bayyana ga
ubanmu Ibrahim tun yana can kasar Mesofotamiya, kafin
ma ya zauna a kasar Haran; **3** ya ce masa, 'Ka bar kasarka
da danginka, ka tafi kasar da zan nuna maka.' **4** Sa'annan
ya bar kasar Kaldiyawa ya zo ya zauna a Haran; daga can,
bayan rasuwar mahaifinsa, sai Allah ya kira shi zuwa
wannan kasa da kuke ciki. **5** Amma Allah bai ba shi kasar
gado ba tukuna, ko da misalin tafin sawunsa. Amma ya
alkawarta - ko da yake bai riga ya haifi da ba tukuna -
wanda zai ba shi kasar gado, shi da zuriyarsa, a bayansa.
6 Allah ya yi magana da shi kamar haka, cewa zuriyarsa
za su yi bakonci a wata kasa wadda ba tasu ba, mutanen
wannan kasar kuwa za su gwada masu bakar azaba su
kuma bautar da su har shekaru dari hudu. **7** 'Kuma zan
hukunta wannan al'umma da ta bautar da su,' Allah ya
ce, 'Bayan haka za su fito daga wannan kasa su bauta
mini a wannan wuri.' **8** Allah ya ba Ibrahim alkawarin
kaciya, sai Ibrahim ya haifi Ishaku ya yi masa kaciya a
rana ta takwas; Ishaku ya haifi Yakubu, Yakubu kuma

ya haifi ubanni Isra'ila su goma sha biyu. 9 Wadannan
'yan'uwa suka yi kyashin danuwansu Yusifu suka sayar
da shi bauta zuwa Masar. Amma Allah na tare da shi. 10
Ya kuwa cece shi daga dukan sharin da yan uwansa suka
kulla masa, Allah kuwa ya ba shi tagomashi da hikima
a gaban Fir'auna, sarkin Masar. Fir'auna kuwa ya mai
da shi mai mulki a dukan kasar Masar da kuma dukan
mallakarsa. 11 Sai aka yi babbar yunwa a dukan kasar
Masar da ta Kan'ana, iyayenmu suka sha wuya saboda
rashin abinci. 12 Amma lokacin da Yakubu ya ji akwai
hatsi a kasar Masar, sai ya aiki ubannimu a karo na farko.
13 Da suka je a karo na biyu, sai Yusifu ya bayyana kansa
ga yanuwansa; a wannan lokaci ne Fir'auna ya gane da
yanuwan Yusufu. 14 Yusufu ya aiki yanuwansa su kawo
Yakubu ubansu da dukan mallakarsu da iyalansu zuwa
Masar, Dukansu mutane saba'in da biyar ne. 15 Yakubu ya
tafi ya zauna a Masar; shi da zuriyarsa har mutuwar su.
16 Aka dauke su zuwa Shekem aka binne su a kabarin
da Ibrahim ya saya da kudin azurfa daga hannun yayan
Hamor a Shekem. 17 Yayin da alkawarin Allah ya kusato
wanda Allah ya fada wa Ibrahim, mutanen suka karu
suka hayayyafa kwarai a Masar, 18 Sai a ka yi wani sarki
a Masar wanda bai san Yusifu ba, 19 Wannan sarki ya
yaudari kakkaninmu ya yi masu mugunta kwarai da
gaske, har ma ya kai ga suna barin jariransu cikin hasari
don su ceci rayukansu. 20 A wannan lokaci ne aka haifi
Musa, kuma kyakkyawan yaro ne sai aka yi renon sa
tsawon wata uku a gidan mahaifinsa a asirce. 21 Yayin da
aka jefar da shi, sai diyar Fir'auna ta dauke shi ta rene shi

kamar danta. 22 Aka ilimantar da Musa da dukan ilimi
irin na Masar; kuma ya shahara cikin fasahar magana
da kuma ayyukansa. 23 Amma lokacin da yakai shekara
arba'in, sai ya yi niyyar ya ziyarci 'yan'uwansa, Isra'ilawa.
24 Sai ya ga wani na cin zalin Ba Isra'ile, Musa kuwa ya
taimaki wanda ake kwara ta wurin murkushe Bamasaren:
25 zaton Musa 'yan'uwansa za su fahimci taimakon Allah
ne ya zo masu amma ina! Basu gane ba. 26 Washegari
ya ga wasu Isra'ilawa na fada da junansu; ya yi kokari
ya raba su; sai ya ce masu, 'Malamai, ku 'yan'uwan juna
ne; don me kuke fada da junanku?' 27 Amma shi wanda
ake kwarar makwabcinsa ya ture Musa a gefe guda, ya
ce, 'Wa ya nada ka shugaba ko alkali akanmu? 28 Kana
so ka kashe ni ne, kamar yadda ka kashe Bamasaren
nan jiya?' 29 Da jin haka sai Musa ya gudu, zuwa kasar
Midinawa, a matsayin dan gudun hijira. Anan ya haifi
''ya'ya biyu maza. 30 Bayan da shekaru arba'in suka wuce,
sai mala'ika ya bayyana gare shi a jeji, kusa da dutsen
Sinai, a cikin harshen wuta a cikin jeji. 31 Sa'adda Musa
ya ga wutar, mamaki ya kama shi; sai ya maso kusa don
ya kara dubawa, sai ya ji muryar Ubangiji na cewa, 32
'Nine Allah na ubanninka, Ibrahim, da na Ishaku, da na
Yakubu.' Musa ya razana har ma bai sake daga kai ya
duba ba. 33 Ubangiji ya ce masa, 'Tube takalminka, domin
in da kake tsaye wuri mai tsarki ne. 34 Ba shakka na
ga wahalar da mutane na ke sha a Masar, kuma na ji
nishinsu, don haka na zo in cece su, yanzu fa sai ka zo,
in aike ka zuwa Masar.' 35 Wannan fa shine Musan da
suka ki, harma da cewa, 'Wanene ya nada ka alkali ko

shugaba a kanmu?' Shine kuma wanda Allah ya aiko masu
a matsayin shugaba da kuma mai ceto. Allah ya aiko shi
ta hannun mala'ikan da ya gani a daji. **36** Bayan alamu da
al'ajibai iri-iri a Masar da kuma Baharmaliya, Musa ya
fito da su daga Masar da kuma cikin jeji, a lokacin da
suka yi tafiya shekara arbain. **37** Wannan shine Musan
da ya cewa Isra'ilawa, 'Ubangiji zai tayar maku da wani
annabi kamar ni daga cikin Yan'uwan ku.' **38** Wannan
shine mutumin da ke tare da mutane a jeji. Karkashin
jagorancin mala'ikan da ya yi magana da shi a dutsen
Sinai. Wannan ne mutumin da ke tare da ubannen mu,
wannan shi ne mutumin da ya ba mu maganar Allah mai
rai. **39** Wannan shine mutumin da ubannenmu suka ki
su yi masa biyayya; su ka fitar da shi daga cikinsu, suka
kudurta a zuciyarsu za su koma masar. **40** A lokacin ne
suka cewa Haruna, 'ya yi masu allolin da za su jagorance
su zuwa masar. Domin kuwa ga zancen Musan nan da ya
fito da mu daga Masar, ba mu san abin da ya faru da shi
ba.' **41** Sai suka kera dan maraki suka kawo wa gunkin
hadaya, suka yi murna da abin da hannayensu suka
kera. **42** Allah ya bashe su su bauta wa taurararan sama,
kamar yadda yake a rubuce cikin littattafafan annabawa,
'Kun mika mani hadayu na yankakkun dabbobi a jeji
ne a shekaru arba'in din nan ya ku Isra'ilawa?' **43** Kun
yarda da haikalin Molek da kuma tauraron allahn nan
Rafem, da kuma siffofin nan da kuka kera don ku yi masu
sujada; don haka zan kai ku bauta har gaba da Babila.' **44**
Kakkaninmu suna da alfarwa ta sujada domin shaida a
cikin jeji, kamar yadda Allah ya umarta yayin da ya yi

magana da Musa, cewa ya yi shi bisa ga salon da aka nuna
mashi. 45 Wannan shine Alfarwar da kakkaninmu suka zo
da shi, a lokacin Joshuwa. Wannan ya faru ne yayin da
suka mallaki wannan kasa ta al'ummai da Allah ya kora a
gaban kakkaninmu. Haka abin yake har ya zuwa zamanin
Dauda, 46 wanda ya sami tagomashi a wurin Allah; don
ya gina masujada domin Allah na Yakubu. 47 Amma
Sulaimanu ne ya gina Gidan Allah. 48 Sai dai Madaukaki
ba yakan zauna a gidan da hannaye suka gina ba, kamar
yadda annabin ya ce, 49 'Sama kursiyina ce, duniya kuwa
wurin ajjiye sawayena ne. To wane irin gida za ku gina
mani? inji Ubangiji: ko kuwa ina ne wurin da zan huta?
50 Ko ba hannayena ne suka yi dukan wadannan ba?' 51
Ku mutane masu taurin kai masu zuciya mara kaciya
da kunnuwa marasa ji, kullum kuna gaba da Ruhu Mai
Tsarki, kuna aikata abin da kakkaninku suka aikata. 52
Wane annabi ne kakkaninku ba su tsanantawa ba? Sun
kashe annabawan da suka rigayi zuwan Mai Adalcin
nan, kuma kun zama wadanda suka kasance masu bashe
shi da masu kashe shi, 53 kune mutanen da kuka karbi
shari'a wadda mala'iku suka bayar, amma ba ku kiyaye
ta ba". 54 Yayin da majalisar suka ji wannan, sai ransu
ya baci kwarai, har suna cizon hakoransu don gaba da
Istifanus. 55 Amma shi, cike da Ruhu Mai Tsarki, sai ya
daga idonsa sama, ya ga daukakar Allah; ya kuma hango
Yesu na tsaye a hannun daman Allah. 56 Istifanus ya
ce, "Duba, ina ganin sama ta bude, ga Dan Mutum na
tsaye a hannun dama na Allah." 57 Amma yan majalisar
suka daga murya da karfi, suka yi ihu, suka kuma toshe

kunnuwansu, gaba dayansu suka afka masa; 58 suka fitar
da shi bayan gari, suka jejjefe shi da duwatsu, don shaida
sai suka tube manyan rigunansu suka ajiye a gaban wani
matashi da ake ce da shi Shawulu. 59 Lokacin da suke
kan jifan Istifanus, ya dinga kira yana cewa, ''Ya Ubangiji
Yesu, ka karbi ruhu na.” 60 Ya durkusa ya daga murya da
karfi, ya ce, “Ya Ubangiji, kada ka rike wannan zunubi a
kansu.” Yayin da ya fadi wannan, sai ya yi barci.

8 Bulus ya amince da mutuwarsa. A wannan rana tsanani
mai zafi ya fara tasowa akan Iklisiya da take a Urushalima,
sai masu bangaskiya duka suka bazu ko ina a cikin
garuruwan Yahudiya da Samariya, sai manzannin kadai
aka bari. 2 Amintattun mutane suka bizne Istifanus suka
yi babban makoki game da shi. 3 Amma Shawulu ya yi wa
Iklisiya mugunta kwarai, ya dinga shiga gida gida yana
jawo mutane maza da mata, kuma yana kulle su cikin
kurkuku. 4 Duk da haka masu bangaskiyar nan da suka
warwatsu suka tafi suka dinga yada wa'azin maganar. 5
Filibus ya tafi can Samariya ya yi shelar Almasihu. 6 Da
taron mutane suka ji kuma suka ga alamun da Filibus
yake yi, sai suka mai da hankali dukansu domin su ji
abinda yake fadi. 7 Domin kazaman ruhohi sun fito daga
cikin mutane da yawa da suka saurare shi suna kuka da
kururuwa; nakasassun mutane dayawa da guragu suka
warke. 8 Kuma aka yi farin ciki mai girma a birnin. 9
Amma akwai wani mutum a cikin birnin da ake kira
Siman, wanda tun farko shi masafi ne da kuma dan dabo,
yana yi wa mutanen Samariya abubuwan ban mamaki,
yayin da yake kiran kansa wani mai muhimmanci. 10

Dukan Samariyawa, manya da yara, suna sauraronsa, su
kan ce, ''Wannan mutum shine ikon Allahn nan wanda ake
kira mai girma.'' **11** Suna sauraron sa, domin ya dade yana
yi masu abubuwan mamaki da tsafe-tsafensa. **12** Amma
da suka yi bangaskiya da wa'azin bisharar da Filibus yake
yi game da mulkin Allah da sunan Yesu Almasihu, sai
aka yi masu Baftisma dukansu maza da mata. **13** Har
shima Siman da kansa ya ba da gaskiya. Bayan an yi
masa Baftisma ya cigaba da bin Filibus, da ya ga ana
nuna alamu da manyan ayyuka, sai ya yi mamaki. **14** Da
manzannin da ke Urushalima suka ji labarin Samariya
ta karbi maganar Allah, sai suka aika masu Bitrus da
Yahaya. **15** Da suka iso, suka yi masu addu'a, domin su
karbi Ruhu Mai Tsarki. **16** Domin har wannan lokaci,
Ruhu Mai Tsarki bai sauko kan kowannensu ba; an dai yi
masu baftisma ne kadai cikin sunan Ubangiji Yesu. **17**
Sai Bitrus da Yahaya suka dora masu hannuwansu, sai
suka karbi Ruhu Mai Tsarki. **18** Sa'adda Siman yaga ana
bayar da Ruhu Mai Tsarki ta wurin dorawar hannuwan
manzanni, ya basu kudi. **19** Ya ce, "Ku bani wannan iko,
ni ma, don duk wanda na dora wa hannu ya karbi Ruhu
Mai Tsarki.'' **20** Amma Bitrus yace masa, ''Azurfarka ta
lalace tare da kai, saboda kana tunanin za ka malaki
baiwar Ubangiji da kudi. **21** Baka da wani rabo a wannan
al'amari, domin zuciyarka ba daidai take da Allah ba.
22 Saboda haka ka tuba daga wannan muguntarka, ka
kuma yi addu'a ga Ubangiji, domin mai yiwuwa ya gafarta
maka game da manufar zuciyarka. **23** Domin na gane
kana cikin bacin rai da kuma cikin daurin zunubi.'' **24**

Siman ya amsa ya ce, ''Kayi addu'a ga Ubangiji domina,
kada wani daga cikin abubuwan nan da ka fada ya faru da
ni.'' **25** Sa'anda Bitrus da Yahaya suka bada shaida kuma
suka fadi maganar Ubangiji, sun koma Urushalima; akan
hanya, suka yi wa'azin bishara a kauyukan samariyawa
da yawa. **26** Yanzu kuwa Mala'ikan Ubangiji ya yi wa
Filibus magana cewa, ''Tashi ka tafi ta kudu da hanyar da
ta yi kasa daga Urushalima zuwa Gaza'' (wannan hanyar
yana cikin hamada.) **27** Ya kuwa tashi ya tafi. Sai ga wani
mutum daga Habasha, baba ne mai babban matsayi a
karkashin Kandakatu, sarauniyar Habasha. Shine yake
mulkin dukan dukiyarta. Ya zo Urushalima domin ya yi
ibada. **28** Yana komawa zaune cikin karussarsa, kuma yana
karanta Littafin annabi Ishaya. **29** Ruhun ya ce wa Filibus,
''Ka je kusa da karussar nan.'' **30** Sai Filibus ya gudu ya
same shi, kuma ya ji shi yana karanta littafin annabi
Ishaya, sai ya ce, ''Ka fahimci abin da kake karantawa?''
31 Bahabashen ya ce. ''Yaya zan iya, idan ba wani ya
bishe ni ba?'' Ya roki Filibus ya shigo cikin karussar
ya zauna tare da shi. **32** Wannan kuwa shine nassin da
Bahabashen yake karantawa, ''An kai shi kamar tunkiya
zuwa mayanka; shiru kuma, kamar dan rago a hannun
masu sosayarsa, bai bude baki ba. **33** Cikin kaskancinsa
aka yi masa shari'a da rashin adalci: Wa zai bada tarihin
tsararsa? Domin an dauke ransa daga duniya.'' **34** Sai
baban ya tambayi Filibus, ya ce, ''Na roke ka, gaya mani,
game da wa annabin yake magana? Da kansa, ko kuwa
wani mutum dabam?'' **35** Filibus ya fara magana; akan
littafin Ishaya, ya kuwa yi masa wa'azi akan Yesu. **36**

Yayin da suke tafiya akan hanya, sai suka iso bakin wani
kogi; Baban ya ce, “Duba, ga ruwa anan; me zai hana ayi
mani baftisma?” 37 Filibus ya ce,” Idan ka gaskanta da
zuciya daya, ana iya yi maka baftisma.” Sai Bahabashen
ya ce, “Na gaskata Yesu Almasihu shine Dan Allah.” 38
Sai Bahabashen ya umarta a tsai da karussar. Sai suka
zo wurin ruwa dukan su biyu, Filibus da baban, Filibus
kuwa yayi masa baftisma. 39 Yayin da suka fito daga cikin
ruwan, Ruhun Ubangiji ya dauke Filibus; baban bai sake
ganin shi ba, sai ya ci gaba da tafiyar sa yana murna.
40 Amma Filibus ya bayyana a Azotus. Ya ratsa wannan
yankin yana wa'azin bishara a dukan garuruwan, har
sa'anda ya iso Kaisariya.

9 Amma Shawulu, ya cigaba da maganganun tsoratarwa
har ma da na kisa ga almajiran Ubangiji, ya tafi wurin
babban firist 2 kuma ya roke shi wasiku zuwaga majami'un
da ke Dimashku, domin idan ya sami wani da ke na
wannan hanya, maza ko mata, ya kawo su Urushalima
a daure. 3 Yayin da yana tafiya, ya kasance da ya iso
kusa da Dimashku, nan da nan sai ga wani haske daga
sama ya haskaka kewaye da shi; 4 Sai ya fadi a kasa kuma
yaji wata murya na ce da shi, ''Shawulu, Shawulu, me
yasa kake tsananta mani?'' 5 Shawulu ya amsa, ''Wanene
kai, Ubangiji?'' Ubangiji ya ce, ''Nine Yesu wanda kake
tsanantawa; 6 amma ka tashi, ka shiga cikin birnin, kuma
za a gaya maka abinda lallai ne kayi. 7 Mutanen da ke
tafiya tare da Shawulu suka tsaya shiru sun rasa abin
fada, suna saurraron muryar, amma ba su ga kowa ba. 8
Shawulu ya tashi daga kasa, kuma daga ya bude idanunsa,

baya ganin komai; sai suka kama hannuwansa suka yi
masa jagora suka kawo shi cikin birnin Dimashku. 9 Har
kwana uku ba ya kallo, kuma ba ya ci balle sha. 10 Akwai
wani almajiri a Dimashku mai suna Hananiya; sai Ubangiji
ya yi magana da shi cikin wahayi, ya ce, ''Hananiya.''
Sai ya ce, ''Duba, gani nan Ubangiji.'' 11 Ubangiji ya ce
masa, ''Tashi, ka tafi titin da ake kira Mikakke, kuma a
gidan wani mai suna Yahuza ka tambaya mutum daga
Tarsus mai suna Shawulu; gama yana addu'a; 12 kuma ya
gani cikin wahayi mutum mai suna Hananiya na shigowa
kuma ya daura masa hannu, domin idanunsa su bude.''
13 Amma Hananiya ya amsa, ''Ubangiji, na ji labari daga
wurin mutane da yawa game da mutumin nan, da irin
muguntar da ya aikata ga tsarkakan mutanenka da ke
Urushalima. 14 An bashi izini daga babban firist domin
ya kama dukan wanda ke kira bisa sunanka.'' 15 Amma
Ubangiji ya ce masa, ''Jeka, gama shi zababben kayan aiki
na ne, wanda zai yada sunana ga al'ummai da sarakuna
da 'ya'yan Isra'ila; 16 Domin zan nuna masa irin wahalar
da zai sha sabo da sunana.'' 17 Sai Hananiya ya tafi, ya
shiga gidan. Ya dora masa hannu a kai, ya ce, ''Dan'uwa
Shawulu, Ubangiji Yesu, wanda ya bayyana a gareka a
hanya sa'adda kake zuwa, ya aiko ni domin ka sami ganin
gari ka kuma cika da Ruhu Mai Tsarki.'' 18 Nan take
wani abu kamar bawo ya fado daga idanun Shawulu,
kuma ya sami ganin gari; ya tashi aka yi masa baftisma;
19 kuma ya ci abinci sai aka karfafa shi. Ya zauna tare
da almajirai a Dimashku kwanaki da yawa. 20 Nan take
ya fara shellar Yesu cikin haikali, yana cewa shine dan

Allah. 21 Dukan wadanda suka saurare shi suka yi mamaki
suka ce ''Ba wannan mutumin ne yake hallaka mutanen
Urushalima da ke kira bisa ga wannan suna ba? Ya kuma
zo nan domin ya ba da su a daure ga manyan firistoci.''
22 Amma Shawulu kuwa ya sami iko sosai, kuma yana
haddasa damuwa tare da rinjaya tsakanin Yahudawan
dake zama a Dimashku ta wurin tabbatar da Yesu shine
Almasihu. 23 Bayan kwanaki da yawa, sai Yahudawan
suka yi shiri domin su kashe shi. 24 Amma shirin su
ya zama sananne ga Shawulu. Suna fakkon sa ta wurin
tsaron kofar birnin dare da rana domin su kashe shi.
25 Amma da tsakar dare almajiransa suka daukeshi a
kwando, suka zurara shi ta katanga. 26 Sa'adda ya zo
Urushalima, Shawulu ya yi niyyar hada kai da almajirai,
amma dukansu suna tsoronsa, domin ba su yarda cewa
shima ya zama almajiri ba. 27 Amma Barnaba ya dauke
shi ya kawo shi wurin manzannin. Ya kuwa gaya musu
yadda Shawulu ya sadu da Ubangiji a hanya, har Ubangiji
ya yi magana da shi, kuma yadda Shawulu ya yi wa'azi
cikin sunan Yesu gabagadi a Dimashku. 28 Ya sadu da
su lokacin shigar su da fitar su a Urushalima. Ya yi
wa'azi gabagadi cikin sunan Ubangiji Yesu 29 kuma yana
muhawara da Yahudawan Helenanci; amma sun ci gaba
da kokarin kashe shi. 30 Da 'yan'uwa suka gane haka, sai
suka kawo shi Kaisariya, suka kuwa tura shi zuwa Tarsus.
31 Sa'annan iklisiya dake dukan kasar Yahudiya, Galili
da kuma Samariya suka sami salama da kuma ginuwa;
suka kuwa ci gaba da tafiya cikin tsoron Ubangiji, da
kuma ta'aziyar Ruhu Mai Tsarki, iklisiyar kuwa ta karu da

yawan mutane. 32 Har ta kai, yayin da Bitrus ya zaga
dukan yankin kasar, ya dawo wurin masu bi dake zama a
garin Lidda. 33 A can kuwa ya sami wani mutum mai
suna Iniyasu, wanda yake shanyayye ne, yana kwance
har tsawon shekara takwas a kan gado. 34 Bitrus ya ce
masa, ''Iniyasu, Yesu Almasihu ya warkar da kai. Tashi
ka nade shimfidarka.'' Nan take sai ya mike. 35 Sai duk
mazauna kasar Lidda da kasar Sarona suka ga mutumin,
suka kuma juyo ga Ubangiji. 36 Yanzu kuwa a Yafa akwai
wata almajira, mai suna Tabita, ma'ana ''Dokas.'' Wannan
matar kuwa tana chike da ayyukan nagarta da halin
tausayi da take yi ga mabukata. 37 Ya kai ga cewa a
kwanakin can ta yi rashin lafiya har ta mutu; da suka
wanke gawar ta suka kwantar da ita a bene. 38 Da shike
Lidda na kusa da Yafa, almajiran kuma sun ji cewa Bitrus
yana can, suka aika mutane biyu wurinsa. Suna rokansa,
''Ka zo garemu ba tare da jinkiri ba.'' 39 Bitrus ya tashi ya
tafi da su, da isowar sa, suka kai shi benen. Sai dukan
gwamrayen suka tsaya kusa da shi suna kuka, sai suka
dauko riguna da sutura da Dokas ta dinka lokacin da take
tare da su. 40 Bitrus ya fitar da su duka daga cikin dakin,
ya durkusa, ya yi addu'a; sai, ya juya wurin gawar, ya
ce, ''Tabita, tashi.'' Ta bude idanunta, da ta ga Bitrus ta
zauna, 41 Bitrus kuwa ya mika hannunsa ya tashe ta;
sa'annan ya kira masu bi da gwamrayen, ya mika ta a
raye garesu. 42 Wannan al'amari ya zama sananne cikin
dukan Yafa, kuma mutane da yawa suka bada gaskiya ga
Ubangiji. 43 Ya kasance, cewa, Bitrus ya zauna kwanaki

da dama a Yafa tare da wani mutum mai suna Saminu,
majemi.

10 An yi wani Mutum a birnin Kaisariya, mai suna
Karniliyas, shugaban sojoji ne na kungiyar da ake kira
Italiya. 2 Mutum ne mai ibada, wanda ya mika kansa da
iyalinsa ga bautar Allah; ya kan bada taimakon kudi mai
yawa ga Yahudawa, kuma yana addu'a ko yaushe ga Allah.
3 Wajen sa'a ta tara ga yini, an bayyana masa cikin wahayi
mala'kan Ubangiji na zuwa gare shi sai mala'ikan ya ce
masa, ''Karniliyas!'' 4 Karniliyas ya zuba wa mala'ikan
ido a tsorace ya ce ''Menene, mai gida?'' mala'ikan ya
ce masa, ''Addu'ar ka da taimakon ka ga talakawa ya
kai sama matsayin sadaka abin tunawa a gaban Allah, 5
''Yanzu ka aika mutane zuwa birnin Yafa su kawo mutum
mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. 6 Yana zama
tare da Saminu majemi, wanda gidansa ke bakin teku. 7
Da mala'ikan da ya yi magana da shi ya tafi, Karniliyas ya
kira biyu daga barorin gidansa, da kuma soja guda mai
bautar Allah daga cikin sojojin da suke masa hidima. 8
Karniliyas ya fada masu dukan abin ya faru sai ya aike
su Yafa. 9 Washe gari wajen sa'a ta shida (tsakar rana)
suna cikin tafiya da suka yi kusa da birni, Bitrus ya hau
kan bene don ya yi addu'a. 10 Sai ya ji yunwa kuma yana
bukatar wani abinda da zai ci, amma a yayin da mutanen
na dafa abinci, sai ya ga wahayi. 11 Sai ya ga sararin sama
ya bude kuma wani tasa na saukowa, wani abu kamar
babban mayafi yana saukowa zuwa duniya, ana zuro shi
ta kusuryoyinsa hudu. 12 A cikinsu kuwa akwai dukan
halitun dabbobi masu kafa hudu da kuma masu rarrafe a

duniya da tsunstayen sama. 13 Sai murya ta yi magana da
shi; “Tashi, Bitrus, yanka ka ci '' 14 Amma Bitrus ya ce
''Ba haka ba, Ubangiji, gama ban taba cin abu mara tsarki
ko mai kazanta ba.” 15 Amma muryar ta sake zuwa masa
karo na biyu kuma; “Abinda Allah ya tsarkake, kada ka
kira shi kazantacce.” 16 Wannan ya faru sau uku; nan da
nan sai aka dauki tasar zuwa sama. 17 A yayin da Bitrus
na cikin rudani game da ma'anar wahayin da ya gani, sai
ga mutanen da Karniliyas ya aika suna tsaye a bakin kofar
gidan, bayan sun tambayi hanyar zuwa gidan, 18 Kuma
suka yi sallama suna tambaya ko Saminu wanda ake kira
Bitrus ya sauka a nan. 19 A yayin da Bitrus yana kan
tunani akan wahayin, Ruhu ya ce masa, “Duba, mutane
uku na neman ka.” 20 Tashi ka sauka ka tafi tare da su.
Kada ka yi jinkirin tafiya tare da su, domin Nine na aike
su.” 21 Bitrus kuwa ya sauko wurin mutanen ya ce, “Ni
ne wanda kuke nema. Me ya sa kuka zo?” 22 Suka ce,
“Shugaban soja mai suna Karniliyas, adalin mutum kuma
mai bautar Allah, yana da kyakkyawar shaida a dukan
al'umman Yahudawa, shi ne wanda mala'ika mai tsarki
na Allah ya aika domin ka zo gidansa, ya ji sako daga
wurinka.” 23 Sai Bitrus ya gayyace su su zo ciki kuma su
zauna tare da shi. Washegari sai ya tafi tare da su, kuma
wadansu 'yan'uwa daga Yafa suka raka shi. 24 Kashegari
suka shiga Kaisariya, Karniliyas kuwa yana jiran su; har
ma ya gayyaci 'yan'uwansa da kuma abokansa na kusa. 25
Ya kasance sa'adda Bitrus ya shiga, Karniliyas ya sadu da
shi kuma ya durkusa ya yi masa sujada. 26 Amma Bitrus
ya tashe shi yana cewa, “Tashi tsaye! Ni ma mutum ne.”

27 A lokacin da Bitrus yake magana da shi, ya shiga ciki
sai ya tarar da mutane da yawa sun taru a wuri daya. 28
Ya ce masu, “Ku da kanku kun sani bai dace Bayahuden
mutum ya yi ma'amulla ko ya ziyarci wani ko wata kabila
ba. Amma Allah ya ce da ni kada in ce da kowa mara
tsarki ko kazantacce. 29 Wannan shine yasa na zo ba
tare da musu ba, a lokacin da kuka kira ni. Don haka na
tambaye ku me ya sa kuka aika in zo.” 30 Karniliyas ya
ce “Kwanaki hudu da sun wuce a daidai wannan lokaci,
ina addu'a da cikin sa'a na tara (karfe uku) a gidana, sai
na ga mutum tsaye a gabana da tufafi mai haske. 31 Ya
ce, “Karniliyas, Allah ya ji addu'ar ka, kuma taimakon
ka ga talakawa ya tuna ma Allah da kai. 32 Saboda haka
ka aika da wani Yafa, ya kira maka mutum mai suna
Saminu wanda ake kira Bitrus. Yana zama a gidan Saminu
majemi, da ke bakin teku. 33 [Idan ya zo, zai yi magana
da kai.] 34 Sai Bitrus ya bude bakinsa ya ce, “Gaskiya, na
fahimci Allah baya nuna bambanci. 35 Maimakon haka,
cikin kowace al'umma duk mai ibada kuma mai aikata
adalci karbabbe ne a gare shi. 36 Ku kun san sakon da ya
aika wa mutanen Isra'ila, a lokacin da ya sanar da labarin
mai kyau na salama ta wurin Yesu Kristi, wanda shine
Ubangiji na duka. 37 Ku da kanku kun san al'amuran
da suka kasance, wanda ya faru cikin Yahudiya, farawa
daga Galili, bayan sanarwar baftismar da Yahaya ya yi. 38
Al'amura game da Yesu Banazare, yadda Allah ya kebe
shi da Ruhu Mai Tsarki da iko kuma. Ya kuma ci gaba da
aikin alheri da warkarwa ga dukan wadanda shaidan ya
daure, domin Allah yana tare da shi. 39 Mu shaidu ne

ga dukan abubuwan da ya yi a kasar Yahudawa da cikn
Urushalima, wannan Yesu wanda suka kashe, ta wurin
giciye shi a akan itace. 40 Wannan mutumin, Allah ya ta
da shi rana ta uku ya kuma maishe shi sananne, 41 ba ga
dukan mutane ba, amma ga shaidun da Allah ya zaba tun
da farko - mu kanmu, wadanda muka ci muka sha tare da
shi bayan tashin sa daga matattu, 42 Ya umarce mu mu yi
wa mutane wa'azi mu kuma tabbatar cewa shine wanda
Allah ya zaba ya yi shariya bisa masu rai da matattu.
43 Gareshi ne dukan annabawa suka yi shaida, domin
dukan wanda ya bada gaskiya gareshi ya sami gafarar
zunubai ta wurin sunansa.` 44 Sa'adda Bitrus yana kan
magana game da wadannan abubuwa, Ruhu Mai Tsarki
ya sauko a kan dukan wadanda suke sauraron wa'azin
sa. 45 Mutanen da ke kungiyar masu bi da suka yarda da
kaciya, dukan wadanda suka zo tare da Bitrus suka yi
mamaki, domin baiwar Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan
al'ummai. 46 Domin sun ji al'umman nan suna magana
da wasu harsuna suna yabon Allah. Sai Bitrus ya amsa,
47 "Ko akwai wanda zai hana wa wadannan baftisma ta
ruwa, da shike suma sun karbi Ruhu Mai Tsarki kamar
mu?" 48 Sai ya ba da umarni a yi masu baftisma cikin
sunan Yesu Kristi. Sai suka roke shi ya kasance da su na
wasu kwanaki.

11 Yanzu Manzani da 'yan'uwa wadanda suke cikin
Yahudiya suka ji cewa al'ummai ma sun karbi maganar
Allah 2 Lokacin da Bitrus ya je Urushalima, wadanda suke
na kaciya suka zarge shi; 3 suka ce, "Ka hada kai tare da
mutane marasa kaciya kana ci tare da su!" 4 Amma Bitrus

ya fara bayyana masu dalla-dalla; ya ce, 5 Ina addu'a a
cikin birnin Yafa, sai na ga wahayi game da taska yana
saukowa, kamar babban mayafi da aka saukar daga sama
ta kusurwan nan hudu. Ya sauko gabana. 6 Na zura masa
ido kuma na yi tunani a kansa, na ga dabbobi masu kafa
hudu na duniya, miyagun dabbobi, da masu rarrafe, da
tsuntsayen sama. 7 Sai na ji murya tana ce da ni, “Tashi,
Bitrus, yanka ka ci.” 8 Na ce, “Ba haka ba, Ubangiji: gama
babu abu mara tsarki ko mai kazanta da ya taba shiga
bakina.” 9 Amma murya ta amsa kuma daga sama cewa,
“Abin da Allah ya kira mai tsarki, kada ka kira shi mara
tsarki.” 10 Wannan ya faru sau uku, sai dukan komai ya
koma sama. 11 Nan da nan sai ga mutane uku tsaye a
gaban gidan da muke; an aike su daga Kaisariya zuwa
gare ni. 12 Ruhun ya umurce ni in tafi tare da su, ba tare
da nuna banbanci game da su ba. Yan'uwan nan shida sun
tafi tare da ni, sai muka shiga gidan mutumin. 13 Ya fada
mana yadda ya ga mala'ika tsaye a cikin gidansa yana
cewa “Aiki mutane zuwa Yafa, su kirawo Saminu wanda
ake kira Bitrus. 14 Zai gaya maku sakon da za ku sami ceto
kai da dukan gidanka.” 15 Da na fara magana da su, Ruhu
Mai Tsarki ya sauko akansu kamar yadda ya sauko mana
tun da farko. 16 Sai na tuna da maganar Ubangiji, yadda
ya ce,”Hakika Yahaya ya yi baptisma da ruwa, amma ku
za a yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki.” 17 To, idan
Allah ya yi masu baiwa kamar yadda ya yi mana yayin
da muka bada gaskiya ga Ubangiji Yesu Almasihu, wane
ni da zan yi jayayya da Allah? 18 Da suka ji wadannan
abubuwa, suka rasa ta cewa, amma suka daukaka Allah

suka ce “Ga al'ummai ma Allah ya basu tuba zuwa rai.”
19 Sai wadanda suka warwatsu saboda tsananin da ya bi
bayan mutuwan Istifanas, suka yadu har zuwa Finikiya,
Kuburus da Antakiya, amma suka yi wa'azin Yesu ga
Yahudawa kadai. 20 Amma wadan sunsu, mutane daga
Kuburus da Kurane, suka zo Antakiya suka yi magana da
hellenawa, suna yi masu wa'azin Ubangiji Yesu. 21 Kuma
ikon Ubangiji yana tare da su, har mutane da yawa suka
gaskata kuma suka juyo wurin Ubangiji. 22 Labari game
da su ya iso kunnen ikilisiya da ke Urushalima: sai suka
aika da Barnaba zuwa can Antakiya. 23 Da ya iso kuma ya
ga kyautar Allah, sai ya yi farinciki; ya karfafa su dukka
su kafu cikin Ubangiji da dukan zuciyar su. 24 Domin
shi mutumin kirki ne, cike kuma da Ruhu Mai Tsarki da
bangaskiya, sai mutane da yawa suka karu ga Ubangiji.
25 Sai Barnaba ya tafi Tarsus domin ya nemi Shawulu.
26 Da ya same shi, ya kawo shi Antakiya. Ya kasance,
shekara guda suna taruwa tare da ikilisiya suka koyar da
mutane da yawa. A Antakiya ne aka fara kiran almajiran
Krista. 27 A cikin kwanakin nan wadansu annabawa daga
Urushalima suka zo Antakiya. 28 Daya daga cikinsu, mai
suna Agabas ya mike tsaye yayi magana da ikon Ruhu
cewa za a yi tsanani fari ko'ina a duniya. Wannan ya
faru ne a zamanin Kalaudiya. 29 Sai, almajiran, suka dau
niyya kowa gwargwadon karfinsa, su aika wa 'yan'uwa da
ke Yahudiya da taimako. 30 Suka yi haka; sun aika wa
dattawa da kudi ta hanun Barnaba da Shawulu.

12 A lokacin nan Sarki Hiridus ya sa wa wasu masu bi
hannu domin ya musguna masu. 2 Ya kashe Yakubu

dan'uwan Yahaya da takobi. 3 Bayan da ya ga hakan ya
gamshi Yahudawa, sai ya kama Bitrus ma. 4 Bayan ya
kama shi, sai ya tsare shi a kurkuku ya kuwa sa sojoji
hudu su dinga tsaron sa; yana niyyar kawo shi gaban
mutanen a bayan Idin katarewa. 5 To, Bitrus na tsare
a kurkuku, amma 'yan'uwa na iklisiya suna yin addu'a
ga Allah sosai domin sa. 6 Ana kamar gobe Hiridus zai
fitar da shi, a wannan daren, Bitrus yana barci a tsakanin
sojoji biyu, daure da sarkoki biyu; sojoji kuma na gadi a
bakin kurkukun. 7 Ba zato, sai ga mala'ikan Ubangiji ya
bayyana a gareshi, haske ya haskaka dakin. Ya taba Bitrus
a gefe ya tashe shi kuma ya ce, "Tashi da sauri." Sai ga
sarkokin suka zube daga hannunsa. 8 Mala'ikan ya ce
masa, "Yi damara ka sa takalmanka." Bitrus kuwa yayi
haka. Mala'ikan ce ma sa, "Yafa mayafinka, ka biyo ni." 9
Bitrus kuwa ya bi mala'ikan suka fita waje. Bai gane abin
da mala'ikan ke yi zahiri ne ba. Yana zaton ko yana ganin
wahayi ne. 10 Bayan da suka wuce masu tsaron fari da
na biyu, sun kai kofar da aka yi da karfe wadda ta mike
zuwa cikin gari; ta bude masu da kanta. Suka fita sun bi
titin, kuma nan take kuma sai mala'ikan ya bar shi. 11 Da
Bitrus ya komo hayyacin sa, ya ce, "Hakika yanzu na gane
Ubangiji ya aiko da mala'ikansa don ya kubutar da ni
daga hannun Hiridus da abin da Yahudawa suke zato."
12 Da ya gane haka, ya zo gidan Maryamu mahaifiyar
Yahaya wanda sunan mahaifinsa Markus; masu bi da
yawa sun taru a can suna addu'a. 13 Da ya kwankwasa
kofar gidan, sai baiwar gidan mai suna Roda ta zo don
ta bude kofar. 14 Da ta gane muryar Bitrus, don farin

ciki ta kasa bude kofar; maimakon haka, ta koma daki a
guje, don ta basu labari Bitrus na tsaye a bakin kofa. 15
Suka ce mata, "Kin haukace." Amma ta nace da cewa
haka ne. Suka ce, "Mala'ikansa ne." 16 Amma Bitrus ya
ci gaba da kwankwasawa, da suka bude kofar, sai suka
ga ai shine, suka sha mamaki kwarai. 17 Bitrus kuwa
ya yi masu hannu yana, masu alama su yi shuru. Sai ya
gaya masu labarin yadda Ubangiji ya kubutar da shi daga
kurkukun. Ya ce, "Ku gaya wa Yakubu da dukan 'yan'uwa
abin da ya faru." Sai ya bar su, ya tafi wani wuri. 18
Sa'anda gari ya waye ba karamar hargowa ce ta tashi a
cikin sojojin ba, game da abin da ya faru da Bitrus. 19
Bayan da Hiridus ya neme shi kuma bai same shi ba, sai
ya tambayi masu tsaron kuma ya bada umarni a kashe
su. Sai ya gangara daga Yahudiya zuwa Kaisariya ya yi
zamansa a can. 20 Yanzu kuwa Hiridus ya yi fushi sosai
da mutanen Taya da Sidon. Suka tafi wurinsa tare. Suka
roki Bilastasa, mataimakin sarkin, ya taimake su. Sai suka
nemi sasantawa don suna samun abinci daga kasarsa ne.
21 A ranan da aka kayyade, Hirudus ya sha damara da
kayan saurata kuma ya zauna akan kursiyi; ya yi masu
jawabi. 22 Mutanen suka yi ihu, "Wannan muryar allahce,
ba ta mutum ba!" 23 Nan take mala'ika Ubangiji ya buge
shi don bai ba Allah daukaka ba, nan take tsutsotsi suka
cinye shi har ya mutu. 24 Maganar Allah ta yadu tana
ta ribabbanya. 25 Bayan Barnaba da Shawulu sun gama
aikin su a Urushalima. Suna dawowa, suka zo tare da
Yahaya wanda sunan mahaifinsa Markus ne. [Barnaba da
Shawulu suka koma Urushalima.]

13 A cikin iklisiyar da take Antakiya, akwai annabawa
da malamai. Sune su Barnabas, Saminu (wadda ake kira
Baki) da Lukiya Bakurame da Manayin (wanda aka yi
renon su tare da sarki Hiridus mai mulki) da Shawulu. 2
Sa'adda suke bauta wa Allah tare da azumi, sai Ruhu Mai
Tsarki ya ce, "Ku kebe mani Barnaba da Shawulu domin
aikin da na kiraye su". 3 Bayan taron sun yi addu'a da
azumi, sai suka sa masu hannu, su suka sallame su. 4
Sai Shawulu da Barnabas suka yi biyayya da Ruhu Mai
Tsarki suka tafi Sulukiya; daga nan suka ketare zuwa
tsibirin Kuburus. 5 Sa'adda suke garin Salami, suka koyar
da maganar Ubangiji a majami'un Yahudawa, suna kuma
tare da Yahaya Markus mai taimakonsu. 6 Bayan sun zaga
tsibirin duka har Bafusa, nan suka iske wani Bayahude
mai suna Bar-yeshua mai tsafi kuma annabin karya.
7 Wannan mai tsafin wanda ke tare da Makaddas, shi
Sarjus Bulus mutum mai basira ne. Wannan kuwa ya kira
Shawulu da Barnaba domin yana so ya ji maganar Allah.
8 Amma Elimas "mai tsafi" (fasarar sunansa kenan) ya yi
adawa da su; yana so ya baudar da Makaddashin daga
bangaskiya. 9 Amma Shawulu wanda ake ce da shi Bulus
yana cike da Ruhu Mai Tsarki ya kafa masa ido. 10 Sai
ya ce, "Kai dan iblis, kana cike da kowace irin yaudara
da mugunta. Kai abokin gabar kowanne irin adalci ne.
Ba za ka daina karkata mikakkakun hanyoyin Ubangiji
ba? 11 Yanzu ga hannun Ubangiji bisa kanka, zaka zama
makaho. Ba za ka ga rana ba nan da dan lokaci." Nan
take kuwa sai wani hazo da duhu suka rufe shi ya fara
yawo yana neman mutane su yi masa jagora. 12 Bayan

da Makaddashin ya ga abin da ya faru ya ba da gaskiya
saboda ya yi mamakin koyarwa game da Ubangiji. 13
Bulus da abokansa suka shirya suka ketare a jirgin ruwa
daga Bafusa zuwa Firjiya a Bamfiliya. Amma Yahaya ya
bar su ya koma Urushalima. 14 Bulus da abokansa suka
tafi daga Firjiya zuwa Antakiya na kasar Bisidiya. Nan
suka shiga majami'a ran Asabaci suka zauna. 15 Bayan
karatun dokoki da annabawa, shugabanin iklisiyar suka
tura sako cewa, “'Yan'uwa, idan kuna da wani sakon
karfafawa ga jama'a ku fadi.” 16 Bulus kuwa ya tashi ya
yi alama da hannunsa ya ce, “Mutanen Isra'ila da ku
wadanda kuke girmama Allah, ku ji. 17 Allahn Isar'ila
ya zabi kakkaninmu ya kuma ribabbanya su sa'adda
suke kasar Masar da kuma madaukakin iko ya fito da su
daga cikinta. 18 Ya yi hakuri da su a jeji har na tsawon
shekara arba'in. 19 Bayan ya hallaka kasashe bakwai a
kasar Kan'ana, ya ba kakkaninmu kasar nan gado. 20
Duk wadanan abubuwan sun faru shekaru dari hudu da
hamsin da suka wuce. Bayan wadannan, Allah ya ba su
alkalai har sai da annabi Sama'ila ya zo. 21 Sai jama'a
suka roka a ba su sarki, Allah kuwa ya ba su Saul dan
Kish, mutumin kabilar Binyamin ya zama sarki har na
tsawon shekara arba'in. 22 Allah kuwa ya cire shi daga
kan kujerar sarauta, ya daga Dauda ya zama sarkinsu.
A kan Dauda ne Allah ya ce, 'Na sami Dauda dan Yessi,
mutumin da zuciyata ke so; zai yi duk abin da nake so'.
23 Daga zuriyar mutumin nan Allah ya fito da mai ceto,
Yesu, kamar yadda aka alkawarta zai yi. 24 Wannan ya
faru kafin Yesu ya zo, Yahaya ya yi shelar baftimar tuba

ga jamma'ar Isra'ila. 25 Sa'adda Yahaya ya gama aikin
sa, sai ya ce, 'Wanene ni a tsamanin ku? Ba nine shi ba.
Amma ku saurara, akwai wani mai zuwa bayana wanda
maballin takalminsa ban isa in kwance ba.' 26 Yan'uwa
'ya'ya daga zuriyar Ibrahim, da wadanda ke bautar Allah
a cikinku, saboda mune aka turo sakon ceto. 27 Saboda
wadanda ke zaune cikin Urushalima, da masu mulkinsu,
ba su gane shi ba, kuma sun cika fadin annabawa da a
ke karantawa kowace ranar Asabaci ta wurin kashe shi.
28 Duk da cewa ba su sami dalilin mutuwa a kansa ba,
suka roki Bilatus ya kashe shi. 29 Bayan sun gama duk
abin da aka rubuta game da shi, sai suka sauke shi daga
giciye suka sa shi a cikin kabari. 30 Amma Allah ya tashe
shi daga matattu. 31 Mutanen da suka zo tare da shi
daga Galili da Urushalima kuwa suka yi ta ganinsa har
kwanaki da yawa. Wadanan mutane kuma sune shaidunsa
ga jama'a a yanzu. 32 Mun kawo maku labari mai dadi
game da alkawaran da aka yi wa kakkaninmu. 33 Ubangiji
ya bar mana alkawaran. Don haka ya ta da Yesu daga
matattu. Kamar yadda ya ke a littafin zabura ta biyu: ''Kai
da na ne yau na zama mahaifinka.'' 34 Kuma dalilin tayar
da shi daga matattu shine saboda kada jikinsa ya rube,
ya yi magana kamar haka: ''Zan baku albarkun Dauda
masu tsarki tabatattu.'' 35 Wannan shine dalilin da ya yi
magana kuma a wata Zabura, 'Ba za ka bar Mai Tsarkinka
ya rube ba.' 36 Bayan Dawuda ya yi wa Allah bauta a cikin
zuciyarsa da kuma abin da Allah yake so, ya mutu, aka
binne shi tare da kakkaninsa, ya kuma ruba, 37 amma
wanda Allah ya tayar bai ga ruba ba. 38 'Yan'uwa, ku sani

cewa ta wurin mutumin nan aka yi maku wa'azin gafarar
zunubai. 39 Ta wurinsa ne duk wanda ya ba da gaskiya zai
kubuta daga dukan abin da dokar Musa bata 'yantar da
ku a kai ba. 40 Saboda haka ku yi hankali da abubuwan da
annabawa suka fada kada su faru a kanku: 41 'Ku masu
reni, za ku rude don mamaki, ku kuma shude; saboda ina
aiki a cikin kwananakinku, aikin da ba za ku yarda ba ko
da wani ya gaya maku.” 42 Da Bulus da Barnaba suna fita
kenan, sai jama'a suka rokesu, su sake yin irin wannan
magana ranar Assabaci mai zuwa. 43 Bayan da sujadar ta
kare, Yahudawa da yawa da kuma wadanda suka shiga
addinin Yahudanci suka bi Bulus da Barnaba, sai suka
gargade su da su cigaba da aikin alherin Allah. 44 Da
Asabaci ta kewayo, kusan dukan garin suka taru domin su
ji maganar Ubangiji. 45 Sa'adda Yahudawa suka ga taron
jama'a, sai suka cika da kishi suna karyata abubuwan da
Bulus ya fada suka kuma aibata shi. 46 Amma Bulus da
Barnaba sun yi magana gabagadi suka ce, “Dole ne a fara
fada maku maganar Allah. Amma da yake kun ture ta,
kun nuna baku cancanci rai madawwami ba soboda haka
zamu juya ga al'ummai. (aiōnios g166) 47 Don haka Ubangiji
ya umarce mu, cewa, 'Na sa ku haske ga al'ummai, saboda
ku kawo ceto ga iyakar duniya.'” 48 Da al'ummai suka ji
haka, sai suka yi murna suka kuma yabi kalmar Ubangiji.
Dukan wadanda aka kaddarawa samin rai madawwami
suka tuba. (aiōnios g166) 49 Kalmar Ubangiji kuwa ta bazu a
kowanne bangaren yankin. 50 Amma Yahudawan suka
zuga wadansu mata masu sujada, masu daraja da kuma
shugabannin mazan garin. Wannan ya tayar da tsanani

ga Bulus da Barnaba har suka fitar da su daga iyakar
garinsu. 51 Amma Bulus da Barnaba suka kade masu
kurar kafarsu. Suka tafi garin Ikoniya. 52 Amma almajiran
suka cika da farin ciki da kuma Ruhu Mai Tsarki.

14 A lokacin da Bulus da Barnaba sun shiga garin Ikoniya
suka shiga majami'an Yahudawa suka yi wa'azi yadda har
mutane da yawa daga cikin Yahudawa da Hellinawa suka
ba da gaskiya. 2 Amma Yahudawa da basu yi biyayya ba,
suka zuga al'umman har suka yi fushi da 'yan'uwan. 3
Suka zauna a wurin na tsawon lokaci, suna yni maganarsu
gabagadi da ikon Ubangiji, yana kuma shaidar sakon
alherinsa. Ya yi wannan ta wurin alamu da al'ajibai ta
hannun Bulus da Barnaba. 4 Saboda haka mutanen garin
sun rabu: wadansun su suka bi ra'ayin Yahudawa, wasu
kuwa sun bi manzannin. 5 Al'umman garin da Yahudawa
sun nemi jan hankali shugabanninsu, don su wulakanta
Bulus da Barnaba, su jajjefe su, 6 da suka gane haka
suka gudu zuwa biranen Likoniya, Listira da Darbe, da
garuruwa wadanda ke kewaye da su, 7 a can suka yi
wa'azin bishara. 8 A Listira akwai wani wanda ke zaune
bai taba tashi da kafafunsa ba, don shi gurgu ne tun
daga haihuwa. 9 Wannan mutumin ya ji Bulus yana
magana. Bulus ya kafa masa ido, ya gane mutumin na
da bangaskiya da za a warkar da shi. Sai ya ce masa da
murya mai karfi, "Tashi ka tsaya akan kafafunka" 10 Sai
mutumin ya yi tsalle ya fara tafiya da kafafunsa, yana
yawo. 11 Da jama'an garin sun ga abin da Bulus ya yi,
suka tada muryarsu suna cewa da Likoniyanci, "Ai alloli
sun ziyarce mu daga sama, da kamanin mutane." 12 Suna

kiran Barnaba da sunan "Zafsa," Bulus kuwa suka kira
shi da sunan "Hamisa" domin shine yafi yin magana.
13 Sai firist din zafsa wanda dakin yin masa sujada na
kofar birni; ya kawo bijimai biyu da furannin da aka saka
su kamar gammo; shi da jama'arsa suna so su yi masa
hadaya. **14** Amma da manzannin, wato Barnaba da Bulus,
su ka ji labarin, suka yage rigunansu, suka hanzarta zuwa
gun taron mutanen. **15** Suna ta cewa, "Kuji! Ku mutane
don me kuke wannan abin? Mu fa mutane ne kamarku.
Mun kawo maku labari mai dadi ne, da cewa, ku rabu da
abubuwa marar amfani, ku koma ga Allah mai rai, wanda
ya hallici sama da kasa da teku da dukan abubuwa da ke
cikinsu. **16** A da dai ya bar mutane su yi abinda suka ga
dama. **17** Duk da haka, bai bar kansa ba tare da shaida ba,
don yana bada abubuwa masu kyau, yana ba ku ruwan
sama, lokatai masu albarka, ya cika ranku da abinci da
farin ciki." **18** Duk da wadannan kalmomin da kyar, Bulus
da Barnaba suka iya tsayar da su daga yi masu hadaya. **19**
Amma wasu Yahudawa daga Antakiya da wasunsu daga
Ikoniya suka rinjayi tarun jama'ar. Suka jajjefi Bulus suka
ja shi zuwa wajen garin, suna ganin kamar ya mutu. **20**
Duk da haka da almajirai suka kewaye shi a tsaitsaye, sai
ya tashi ya koma cikin garin. Washegari, ya tafi Darba tare
Barnaba. **21** Bayan sun yi wa'azin bishara a wannan birnin
suka kuma sami almajirai da yawa, suka dawo Listira, da
Ikoniya da Antikiya. **22** Suna karfafa zuciyar almajiran su
rike bangaskiyarsu, su ci gaba da ita, suna ce masu, "Ta
wurin jimrewa mai yawa zamu shiga mulkin Allah, don
haka dole ne mu sha wahala." **23** Da suka zabar masu

dattawa a kowace iklisiya, sai suka yi addu'oi da azumi,
suka mika su ga Ubangiji, ga wanda suka gaskanta a
gareshi. 24 Sa'annan sun bi ta Bisidiya suka kai Bamfiliya.
25 Da suka yi maganarsu a Biriya, sun wuce zuwa har
Italiya. 26 Ta jirgin ruwa zuwa Antakiya, a nan ne aka
mika su ga alherin Allah don aikin da suka gama a yanzu.
27 Da isowarsu Antakiya sun tara 'yan iklisiya a wuri daya,
sun ba da labarin dukan abin da Allah ya yi ta wurinsu.
Da yadda Ya bude kofa a wurin al'ummai ta bangaskiya.
28 Sun zauna tare da almajiran na tsawon lokaci.

15 Wadansu mutane suka zo daga Yahudiya suka koyar
da 'yan'uwa, cewa, "Idan ba yi maku kaciya bisa ga
al'addar Musa ba, ba za ku sami ceto ba." 2 Da Bulus
da Barnaba suka tunkare su da mahawara, sai 'yan'uwa
suka yanke shawara Bulus da Barnaba da wasu su je
Urushalima wurin manzanni da dattawa a kan wannan
magana. 3 Da shike iklisiya ce ta aike su, sai suka bi ta
Finikiya da ta Samariya suka sanar da tuban al'ummai.
Ya kawo murna mai yawa a wurin 'yan'uwa. 4 Bayan
sun zo Urushalima, sai iklisiya da manzanni da dattawa,
suka marabce su, sai suka fada masu abin da Allah ya
yi ta wurinsu. 5 Amma wadansu mutane wadanda suka
ba da gaskiya daga cikin Farisawa, suka tashi suka ce,
"Dole ne a yi masu kaciya a kuma umarce su su kiyaye
dokar Musa." 6 Sai manzanin da dattawan suka taru
don su duba wannan lamari. 7 Bayan mahawara mai
tsanani, sai Bitrus ya tashi ya ce masu, "'Yan'uwa, kun san
lokacin baya da ya wuce, Allah ya yi zabi a cikinku, cewa
ta bakina ne al'ummai za su ji bishara, su kuma ba da

gaskiya. 8 Allah, wanda ya san zuciya, ya yi masu shaida,
ya kuma basu Ruhu Mai Tsarki kamar yadda ya yi mana;
9 kuma bai bambanta mu da su ba, ya tsabtace zuciyarsu
ta wurin bangaskiya. 10 To, saboda haka don me kuke
gwada Allah, kuna sa wa almajirai nauyi a wuya wanda
ubanninmu duk da mu ba mu iya dauka ba? 11 Amma
mun gaskanta za mu samu ceto ta wurin alherin Ubangiji
Yesu, kamar yadda suke." 12 Dukan taron jama'ar suka yi
shiru sa'adda suke sauraron sakon shaidar da mamakin
abin da Allah ya yi ta wurin Bulus da Barnaba a cikin
al'ummai. 13 Bayan sun gama magana, Yakubu ya amsa,
ya ce, "'Yan'uwa, ku ji ni. 14 Saminu ya fada yadda Allah
ya fara nuna jinkai ga al'ummai domin ya dauke jama'a
daga cikinsu domin sunansa. 15 Maganar annabawa ta
yarda da wannan, kamar yadda yake a rubuce, 16 'Bayan
wadannan abubuwa zan dawo, zan gina gidan Dauda
wanda ya fadi kasa; in sake gina bangonsa, in tsayar da
shi, 17 saboda sauran jama'a su nemi fuskar Ubangiji, har
da al'ummai da ake kira da sunana. 18 Wannan shine abin
da Ubangiji ya fadi, shi wanda ya yi wadannan abubuwa
da aka sani tun zamanin da. (aiōn g165) 19 Saboda haka, a
gani na kada mu matsa wa al'umman da suka juyo gun
Allah; 20 amma zamu rubuta masu da cewa, su guje wa
gumaka da zina da faskanci da maye da cin mushe. 21 Tun
zamanin da akwai mutane a kowanne birni wadanda suke
wa'azi da karatun Musa a majami'u kowanne Asabaci."
22 Sai ya yi wa manzanin kyau su da dattawa da dukan
iklisiyar su zabi Yahuza da Barnaba da Sila da dattawan
iklisiya a tura su Antakiya tare da Bulus da Barnaba. 23

Sai suka rubuta wasika, “Manzani da dattawa da 'yan'uwa
zuwa ga al'ummai 'yan'uwa a Antakiya da Suriya da
Kilikiya, gaisuwa mai yawa. 24 Mun ji cewa wasu mutane
daga cikinmu wadanda ba mu umarce su ba, sun fita daga
cikinmu sun yi maku koyarwar da ta daga maku hankali.
25 Ya yi kyau da dukanmu, muka amince mu zabi wadansu
mutane mu tura su wurinku tare da Bulus da Barnaba, 26
mutane wadanda suka sadaukar da ransu domin sunan
Ubangiji Yesu Almasihu. 27 Mun aika Yahuza da Sila su
gaya maku wadannan abubuwa. 28 Saboda haka ya yi
kyau Ruhu Mai Tsarki da mu, kada mu sa maku nauyi
fiye da wadannan abubuwan: 29 ku bar yi wa gumaka
hadaya, ku bar cin mushe da shan kayan maye da zina
da faskanci, in kun kiyaye wadannan abubuwa za ku
zauna lafiya. Ku huta lafiya.” 30 Da aka sallame su, sai
suka je Antakiya. Bayan sun tara jama'a sai suka ba su
wasikar. 31 Bayan da suka karanta ta, sai suka yi murna
sosai saboda karfafawa. 32 Yahuza da Sila, da shike su
annabawa ne, suka karfafa 'yan'uwa da kalmomi masu
yawa. 33 Bayan sun yi kwananki a wurin, sai aka sallame
su zuwa wurin 'yan'uwa wadanda suka aiko su. 34 Amma
ya gamshe Sila ya zauna a wurin. 35 Amma Bulus da
Barnaba suka tsaya a Antakiya da sauran 'yan'uwa, suna
koyar da maganar Ubangiji. 36 Bayan kwanaki kadan
Bulus ya ce ma Barnaba, “Mu koma yanzu mu ziyarci
dukan 'yan'uwa da muka yi masu bisharar Ubangiji, mu
ga yadda suke. 37 Barnaba yana so su dauki Yahaya wanda
kuma ake kira Markus. 38 Amma Bulus ya yi tunanin bai
kamata a tafi da Markus ba, tun da ya bar su a Bamfiliya

bai ci gaba da su ba. 39 Nan jayayya ta tashi tsakaninsu,
har suka rabu da juna sai Barnaba ya tafi tare da Markus
suka ketare zuwa Kuburus. 40 Amma Bulus ya zabi Sila
suka tafi, bayan 'yan'uwa sun yi masu addu'ar alherin
Allah ya kiyaye su. 41 Bulus ya tafi ya zazzaga Suriya da
Kilikiya yana ta karfafa iklisiyoyin.

16 Bulus ya kuma isa Darbe da Listira, in da akwai wani
almajiri mai suna Timoti a wurin, dan wata Bayahudiya
wadda ta ba da gaskiya; ubansa kuwa Baheline ne. 2 Ana
maganar kirki a kansa ta bakin 'yan'uwa da ke Listira da
Ikoniyan. 3 Bulus ya yi wa Timoti kaciya, domin yana
so su yi tafiya tare, domin kuma saboda Yahudawan
da ke wurin, sun san cewa ubansa Baheline ne. 4 Suna
shiga cikin biranen, suna yi wa iklisiyoyi gargadi da su
yi biyayya da umurnan da Manzanni da dattawa suka
rubuta a Urushalima. 5 Bangaskiyar iklisiyoyi kuwa ta
karu, ana kuma samun karuwa na wadanda suke ba da
gaskiya kowace rana. 6 Bulus da abokan aikin sa sun
shiga cikin lardin Firigiya da Galatiya, tun da Ruhu Mai
Tsarki ya hana su wa'azin kalmar a cikin yankin Asiya.
7 Sun zo kusa da Misiya, da nufin shiga cikin Bitiniya,
Ruhun Yesu ya hana su. 8 Da suka ratse ta cikin Misiya,
sai suka shiga birnin Taruwasa. 9 Bulus ya ga wahayi
cikin dare, wani mutumin Makidoniya na kiransa, yana
cewa. ''Ka zo Makidoniya ka taimake mu''. 10 Bulus, da
ganin haka, ya kama hanya zuwa Makidoniya, da tunanin
Allah ne ya ke so su kai wa mutanen Makidoniya bishara.
11 Da barin Taruwasa, Bulus da kungiyarsa sun shiga
jirgin ruwa zuwa Samutaraki, da gari ya waye kuma sun

tafi Niyafolis; 12 Daga nan kuma suka tafi Filibi, birni na
Makidoniya, mai muhimmanci ne a yankin Roma, in da
mun yi zango kwanaki da dama. 13 Ranar Asabaci mun je
kofar gari, gefen rafi, da tunanin samun wurin addu'a.
Mun zauna mun kuma yi magana da matan da sun taru a
wurin. 14 Wata mace mai suna Lidiya, 'yar kasuwa ce
a birnin Tiyatira, mai bautar Allah ce, ta saurare mu.
Ubangiji ya bude zuciyarta, ta mai da hankali ga maganar
da Bulus ke fadi. 15 Sa'anda da aka yi mata Baftisma tare
da mutanen gidanta, ta ce da mu, “Idan kun dauke ni mai
bautar Allah, ku zo gidana ku zauna.” Sai ta rinjaye mu.
16 A daidai wannan lokaci, muna tafiya wurin addu'a,
wata yarinya mai ruhun duba ta hadu da mu. Iyayen
gijinta na arziki da ita sosai. 17 Tana bin Bulus, tare
da mu, tana fadi da murya mai karfi cewa, ''Wadannan
mutanen, bayin Allah mafi daukaka ne, suna sanar maku
hanyar ceto ne''. 18 Ta dauki kwanaki tana haka. Amma
Bulus ya yi fushi da ita ainun, ya juya ya umarci ruhun,
ya ce, ''Na umarce ka, ka rabu da ita a cikin sunan Yesu
Almasihu''. Ruhun ya yi biyayya ya rabu da ita nan take.
19 Da iyayengijinta suka ga cewa hanyar shigar kudinsu ta
toshe, sai suka kama Bulus da Sila, suka ja su cikin kasuwa
suka kai su gaban mahunkunta. 20 Da suka kai su Kotu,
suka ce, ''Wadannan mutane Yahudawa ne, suna kawo
tashin hankali a birninmu. 21 Suna koyar da abubuwa da
ba su karbuwa a gare mu, balle mu aikata, a matsayinmu
na Romawa.” 22 Sai jama'a gaba daya sun tayar wa Bulus
da Sila; alkalan kuma sun yage rigunansu, sun ba da
umarni a duki Bulus da Sila da bulala. 23 Bayan dukan,

an jefa su Bulus a kurkuku, an ba mai tsaron kurkukun
umurni ya kulle su da kyau, kada su gudu. 24 Shi kuma ya
yi hakanan, ya sa masu sarkoki a kafafun su, kamar yadda
aka umurce shi. 25 Da tsakar dare, Bulus da Sila suna yin
adu'a, su na raira wakoki ga Allah, sauran 'yan sarkar
su na jin su. 26 Nan da nan sai ga wata girgizar kasa,
wadda ta sa ginshikan kurkukun sun kadu, nan da nan
kofofin kurkukun sun bude, 'yan sarka kuma, sarkokin
su sun karkatse. 27 Mai tsaron kurkukun ya tashi daga
barci ya ga kofofin kurkukun a bude, ya zaro takobi, zai
kashe kan sa, a tunanin sa, 'yan sarkar sun gudu. 28
Amma Bulus ya ta da murya da karfi, ya ce, ''kada kayi wa
kanka barna, domin dukan mu muna nan''. 29 Mai tsaron
kurkukun ya aika a kawo fitila, ya shiga ciki a gurguje da
rawan jiki, ya fadi a gaban Bulus da Sila, 30 ya fitar da
su waje ya ce, ''Shugabanni, me ya kamata in yi domin
in tsira?'' 31 Sun ce masa, ''ka ba da gaskiya ga Yesu
Ubangiji, da kai da gidan ka, za ku sami tsira''. 32 Bulus
da Sila suka fada masa maganar Ubangiji, tare da iyalinsa.
33 Shi mai tsaron kurkukun ya dauke su cikin daren, ya
wanke raunukansu, an kuma yi masa Baftisma nan da
nan tare da iyalinsa. 34 Ya kai Bulus da Sila gidansa, ya
ba su abinci. Murna ta cika gidan mai tsaron kurkukun,
domin iyalin sa duka sun ba da gaskiya ga Allah. 35 Da
gari ya waye, alkalai sun ba da sako a saki Bulus da Sila.
36 Mai tsaron kurkukun kuwa ya sanar wa Bulus wannan
magana ta alkalan, saboda haka ya ce wa Bulus, ''Ku tafi
cikin salama''. 37 Amma Bulus ya ce masu, “Sun yi mana
duka a fili a gaban mutane mu da muke Romawa, ba a

kashe mu ba, sun kuma sa mu a kurkuku; suna koran mu
a asirce? Su zo da kansu su fitar da mu. **38** Masu tsaron
kurkuku sun mayar da maganar Bulus ga alkalan, wanda
ya sa sun firgita, da jin cewa Bulus da Sila Romawa ne. **39**
Alkalai da kansu sun zo sun roki Bulus da Sila; da suka
fitar da su daga kurkukun, sun ce wa Bulus da Sila su bar
birnin. **40** Da hakanan ne Bulus da Sila suka fita daga
kurkuku, sun je gidan Lidiya. Da Bulus da Sila sun ga
'yan'uwa, sun karfafa su, sa'annan suka bar birnin.

17 Bayan sun wuce biranen Amfibolis da Aboloniya,
sun iso birnin Tasalunika, in da akwai wata majami'ar
Yahudawa a wurin. **2** Bulus, kamar yadda ya saba, ya
nufi wurinsu, yana tattaunawa da su har Asabaci uku,
daga cikin littattafai. **3** Bulus ya bude littattafai yana
bayyana masu cewa, dole ne Almasihu ya sha wahala, ya
kuma tashi daga matattu. Ya ce, ''Wannan Yesu kuwa da
nake sanar maku, shine Almasihu''. **4** Wasu Yahudawa
sun yarda, sun bi Bulus da Sila, da wadansu Helenawa,
da Shugabannin Mata da jama'a da yawa. **5** Yahudawan
da basu ba da gaskiya ba suka cika da kishi, suka dauki
wadansu 'yan ta'adda daga cikin kasuwa, suka tada
tarzoma cikin birnin, mutane da yawa na bin su. Sun
kai hari a gidan Yason, da niyyar fitar da Bulus da Sila
a gaban jama'a. **6** Amma da ba su ga Bulus da Sila ba,
suka ja Yason da wasu 'yan'uwa masu bi zuwa gaban
mahukuntar birnin, suna cewa, ''Wadannan ne fa masu ta
da zaune tsaye, gashi sun zo mana. **7** Wadannan mutane
da Yason ya marabta, sun saba wa dokokin Kaisar; Suna
cewa akwai wani sarki mai suna - Yesu.'' **8** Da taron

jama'a, da mahukuntan birnin suka ji haka, sun damu. 9
Bayan da sun amshi kudi daga wurin Yason da sauran
'yan'uwan, sai suka sake su. 10 A wannan daren, 'yan'uwa
masu bi suka fitar da Bulus da Sila, suka aike su garin
Biriya. Da isar su can, su ka nufa majami'ar Yahudawa.
11 Mutanen Biriya daban suke da na Tasalunika, sun
yarda da sakon Bulus da zuciya daya, suna kuma binciken
littattafai kowace rana domin su tabbatar da sakon Bulus,
ko gaskiya ne. 12 Saboda haka mutane da yawa cikin
su sun ba da gaskiya, tare da wadansu sannanun mata
Helenawa da maza da yawa. 13 Amma da Yahudawan
Tasalunika suka ji cewa Bulus yana wa'azin kalmar Allah
a Biriya, sun haura can, sun tada hankulan jama'a. 14
Nan da nan, masu bi na Biriya sun dauki Bulus sun aika
shi zuwa teku, an bar Sila da Timoti a Biriya tukuna. 15
Wadanda sun fitar da Bulus, sun kai shi har zuwa birnin
Atina. Bulus ya ba su sako, su fada wa Sila da Timoti
suyi hanzari su same shi. 16 Sa'anda Bulus yana jiran
zuwan Sila da Timoti a Atina, ya yi fushi a ransa, da ya
ga birnin cike da gumakai. 17 Ya tattauna da Yahudawa
a cikin majami'a tare da masu yin sujada ga Allah, da
kuma wadanda yake samu a kowace rana, a kasuwa. 18
Amma wadan su Abikuriyawa da masana sun yi karo da
shi. Wadansun su na cewa, ''Menene wannan sakaren
ke cewa?'' Wadansu kuma sun ce, ''Da alama mai wa'azi
ne na wasu alloli dabam,'' domin yana wa'azin Yesu da
tashin sa daga matattu. 19 Suka dauki Bulus zuwa Tudun
Arasa, suna cewa, ''Ko za ka sanar mana da wannan
sabuwar koyaswar taka? 20 Abubbuwan da kake fadi, baki

ne a gare mu. Muna so mu san ma'anar su.'' 21 (Atiniyawa
da bakin da ke cikinsu, suna ba da lokacin su ga fadin
sabobbin abubuwa da saurаron su). 22 Bulus ya tsaya
a tsakiyar Tudun Arasa ya ce, ''Ku mutanen Atiniya na
lura masu kwazon addini ne ku. 23 Na lura da abubuwan
sujadar ku yayin da nake zagawa, amma na ga wani
bagadi da rubutu a kansa mai cewa, ''Ga Allah wanda ba a
sani ba." Abin da kuke bauta wa cikin rashin sani, shi
nake sanar maku. 24 Allahn da ya yi duniya da kome da
ke cikinta, tun da ya ke shine Ubangijin sama da kasa, ba
ya zama a haikalin da mutane suka gina da hannu. 25 Ba
ya neman taimakon kowa, babu kuma wanda ya isa ya ba
shi. Shine ke ba da rai, da numfashi da kowanne abu. 26
Daga mutum daya ya hallici dukan al'umman duniya, ya
rarraba, ya kuma sanya kowa a inda ya shirya masa. 27
Domin su nemi Allah ko za su iya kaiwa zuwa gareshi
su same shi, ga shi kuwa ba ya nesa da kowannenmu.
28 A cikinsa muke rayuwa, muna walwala, kamar yadda
wani daga cikin masananku yace, 'Mu 'ya'yansa ne'. 29
Idan mu 'ya'yan Allah ne, bai kamata mu danganta Allah
da zinariya ko azurfa, ko kuma duwatsu da itatuwa da
an sassaka ba. 30 Saboda haka ne, Allah ya kawar da
kwanakin jahilci, amma ya ba da umarni kowa a ko'ina ya
tuba. 31 Akwai ranar da ya shirya zai yi wa duniya shari'a
cikin adalci, ta wurin mutumin da ya zaba. Allah ya nuna
wannan mutumin, ta wurin ta da shi daga matattu''.
32 Da mutanen Atina sun ji batun tashi daga matattu,
wadansu suka yi wa Bulus ba'a; amma wadansu kuma sun
ce, ''Za mu saurare ka kuma, a kan wannan maganar.''

33 Bayan haka, Bulus ya bar su. 34 Amma wasu maza a
cikinsu sun yarda da bisharar, sun ba da gaskiya, hade da
Diyonisiyus dan Majalisar Tudun Arasa da wata mace mai
suna Damaris, da wadansu tare da su.
18 Bayan haka sai Bulus ya tafi Antakiya daga nan, ya
wuce Korinti. 2 A can ya sadu da wani Bayahude mai
sunan Akila, dan kasar Buntus ne; bai dade da zuwa
garin ba, daga Italiya ya zo da matarsa mai suna Balkisu,
saboda Kalaudiyas ya ba da umarni dukan Yahudawa su
bar Roma; sai Bulus ya je wurinsu. 3 Bulus ya zauna a
gidansu don sana'arsu daya ce, wato, masu aikin Tanti
ne. 4 Saboda haka Bulus na zuwa majami'a, yana yin
nazari tare da su a kowace Asabaci. Yana kokari ya rinjayi
Yahudawa da Helinawa. 5 Amma a lokacin da Sila da
Timoti suka iso Makidoniya, Ruhu ya matsa Bulus ya
shaida wa Yahudawa cewa Yesu Almasihu ne. 6 Lokacin
da Yahudawa suka tayar masa suna zarginsa. Bulus ya
kakkabe rigansa a gabansu yana cewa, “Alhakin jininku
yana kanku; daga yanzu zan koma wurin al'ummai.” 7 Da
ya bar wurinsu, ya tafi gidan Taitus Yustus mai wa Allah
sujada. Gidansa na kusa da majami'a. 8 Kiristus shine
shugaban majami'a, sai shi da dukan iyalin gidansa sun
ba da gaskiya ga Ubangiji. Korantiyawa da yawa suka ji
jawabin Bulus suka ba da gaskiya, aka yi masu Baftisma. 9
Da dare Ubangiji ya ce wa Bulus a cikin wahayi, “Kada ka
ji tsoro, amma ka yi magana kada kuma ka yi shuru. 10
Gama ina tare da kai, ba wanda zai cutar da kai, gama ina
da mutane anan garin.” 11 Bulus ya zauna a nan tsawon
shekara daya da wata shida, yana koyar masu da maganar

Allah. 12 Amma da Galiyo ya samu zaman gwamnan
Akaya, sai Yahudawa suka tayar wa Bulus har suka kai shi
gaban dakalin shari'a. 13 Suna cewa, “Wannan mutumin
yana kokarin rinjayar mutane su yi sujadar da ta saba
wa dokarmu.” 14 Duk da haka kafin Bulus ya yi magana,
Galiyo ya ce wa Yahudawa, “Ku Yahudawa in da karar ku
ta wani babban laifi ce wanda ya aikata, da sai in hukunta.
15 Amma tun da ya ke akan al'amurar, kalmomi ne, da ta
sunaye da dokokin ku, ku je ku sasanta al'amuran ku.” 16
Galiyo ya kore su daga dakalin shari'a. 17 Saboda haka sai
suka kama Sastanisu, suka yi masa duka sosai a gaban
dakalin shari'a. Amma Galiyo bai damu da yadda suka
karasa ba. 18 Bulus kuwa, bayan ya zauna tare da su na
wasu kwanaki masu yawa, ya bar 'yan'uwan zuwa Suriya
ta jirgin ruwa, tare da Balkisu da Akila. Kafin ya bar tashar
jiragen ruwa da ke a Sankuriya, ya tafi saboda ya aske
kansa, domin ya dauki alkawarin Banazare. 19 Da suka iso
Afisa, Bulus ya bar Balkisu da Akila anan. Shi kuwa ya
shiga majami'ar Yahudawa yana nazari tare da su. 20 Da
suka roki Bulus ya zauna da su na tsawon lokaci, bai yarda
ba. 21 Ya kama hanyarsa ya bar su ya ce, “In Allah ya
yardar mani zan dawo wurinku wata rana.” Sai ya shiga
jirgin ruwa daga Afisa. 22 Daga saukar su a Kaisariya,
sai ya haura zuwa Urushalima ya gai da iklisiya daga
nan ya tafi Antakiya. 23 Bayan ya zauna na dan lokaci a
wurin, Bulus ya kama hanyarsa zuwa yakin Galatiya da
Firjiya anan ya karfafa almajirai. 24 A nan dai akwai wani
Bayahude mai suna Afolos, dan asalin Iskandariya ne da
haihuwa, ya zo Afisa. Shi masani ne a maganar Allah. 25

Afolos dai ya sami horo daga maganar Ubangiji. Shi mai
kokari ne a ruhu, yana wa'azi da koyarwa daidai game da
Yesu. Amma ya san da Baftismar Yahaya ne kadai. **26**
Afolos ya fara wa'azinsa da gabagadi a cikin majami'a.
Da Balkisu da Akila suka ji shi sai suka yi abokantaka
da shi, suka kara bayyana masa game da labarin hanyar
Allah mafi daidai. **27** Da ya so ya wuce zuwa cikin Akaya
'yan'uwa suka karfafa shi, sun rubuta wa almajiran da
ke a Akaya, don su karbe shi da hannu biyu. Da ya iso
wurinsu, ya kuwa karfafa 'yan'uwa da sun ba da gaskiya
ta wurin alheri. **28** Afolos ya ba Yahudawa mamaki da irin
ikon da yake da shi da gwanintarsa, yadda yake nunawa
daga nassoshi cewa Yesu shine Almasihu.

19 Sa'adda Afolos yake a Koranti, Bulus ya zagaya kasar
tudu ya zo birnin Afisa, a nan kuma ya sami wadansu
almajirai. **2** Bulus ya ce masu, "Ko kun karbi Ruhu Mai
Tsarki sa'anda kuka ba da gaskiya?" Suka amsa, "A'a bamu
taba jin labarin Ruhu Mai Tsarki ba. **3** Bulus ya ce, "Wacce
irin baftisma aka yi maku?" Suka ce, "Baftismar Yahaya"
4 Bulus ya amsa ya ce, "Yahaya ya yi wa mutane baftismar
tuba, ya ce su ba da gaskiya wanda zai zo bayansa, wato,
Yesu kenan." **5** Da mutanen suka ji haka, sai aka yi masu
baftisma cikin sunan Ubangiji Yesu. **6** Sa'adda Bulus ya
dibiya hannu a kansu, Ruhu Mai Tsarki kuma ya sauka
a kansu suka yi magana da harsuna da kuma annabci.
7 Su wajen mutum goma sha biyu ne. **8** Bulus ya shiga
majami'a ya yi ta koyarwa gabagadi misalin tsawon wata
uku. Yana bi da su cikin nazarin maganar yana fahimtar
da mutane su gaskanta game da abubuwa da suka shafi

mulkin Allah. **9** Amma sa'adda wadansu Yahudawa suka
taurare, suka ki yin biyayya, sai suka fara bata hanyar
Almasihu a gaban taron. Saboda haka sai Bulus ya janye
daga wurinsu tare da wadanda suka ba da gaskiya. Ya
fara koyarwa a makarantar Tiranus. **10** Haka ya cigaba
shekaru biyu har duk mazaunan Asiya suka ji maganar
Ubangiji, Yahudawa da Helenawa. **11** Allah ya yi manyan
al'ajibai ta hannun Bulus, **12** har marasa lafiya suka
warke, mugayen ruhohi suka fito daga cikin mutane,
sa'adda suka karbi kyallaye da mayafai daga jikin Bulus.
13 Amma akwai Yahudawa masu tsubu da suka biyo ta
wajen, suka dauka wa kansu su yi amfani da sunan Yesu.
Suka ce, "Mun dokace ku cikin sunan Yesu wanda Bulus
yake wa'azinsa, ku fita." **14** Wadanda suka yi wannan su
bakwai ne 'ya'yan wani babban firist Bayahude mai suna
Siba. **15** Mugun ruhun ya amsa ya ce, "Na san Yesu, na
san Bulus, amma ku, su wanene?" **16** Sai mugun ruhun da
ke cikin mutumin ya fada a kan matsubatan ya fi karfinsu
ya kuma bubuge su. Suka runtuma da gudu suka fice daga
dakin tsirara da raunuka. **17** Wannan ya zama sanannen
abu ga dukan mutane, Yahudawa da Helenawa mazaunan
Afisa. Suka ji tsoro kwarai, sunan Ubangiji Yesu ya sami
daukaka. **18** Masu bi da yawa kuma, suka zo suka furta
mugayen ayyukan da suka aikata. **19** Masu sihiri suka
kawo littattafansu suka kona a gaban mutane. Da aka
yi jimilar tamaninsu, aka samu sun kai dubu hamsin na
azurfa. **20** Sai maganar Ubangiji ta yadu da iko ta hanyoyi
da yawa. **21** Da Bulus ya kammala aikinsa na bishara
a Afisa, Ruhu ya bishe shi sai ya bi ta Makidoniya da

Akiya a kan hanyarsa zuwa Urushalima. Ya ce, “Bayan
na je can, dole in je Roma.” 22 Bulus ya aiki almajiransa
biyu Timoti da Irastus zuwa Makidoniya, wadanda suka
taimake shi. Amma shi da kansa ya jira a Asiya na dan
lokaci. 23 A wannan lokacin sai aka yi babban tashin
hankali a Afisa game da wannan Hanyar. 24 Wani Makeri
mai suna Damatrayus wanda ke kera sifoffin gunkin
azurfa na Dayana, wanda sana'a ce mai kawo wa makera
riba sosai. 25 Ya tattara makera ya ce da su, “Kun sa ni da
wanan sana'a ne muke samun kudi mai yawa. 26 Kun
gani kun kuma ji cewa, ba a Afisa kadai ba, amma har da
fadin kasar Asiya wannan Bulus ya rinjayi mutane da
yawa. Yana cewa babu alloli da ake kerawa da hannu. 27
Ba sana'ar mu kadai ke cikin hatsari ba, amma har da
haikalin allahnmu Dayana babba zai zama mara amfani.
Ta haka za ta rasa girmanta, ita da dukan kasar Asiya da
duniya ke wa sujada.” 28 Da suka ji haka sai suka fusata
kwarai, suka yi kira mai karfi suna cewa “Mai girma ce
Dayana ta Afisa.” 29 Gari gaba daya ya rude, jama'a kuma
sun hanzarta zuwa wurin taron. Kafin wannan lokaci,
sun riga sun kama abokan tafiyar Bulus, wato Gayus da
Aristakas wadanda suka zo daga Makidoniya. 30 Bulus ya
yi niyya ya shiga cikin taron jama'ar, amma almajiran
suka hana shi. 31 Haka nan ma wadansu abokan Bulus
da ke shugabanin yankin al'umma Asiya sun aika masa
da roko mai karfi kada ya shiga dandalin. 32 Wadansu
mutane na kirarin wani abu, wadansu kuma na kirarin
wani abu dabam, domin jama'a sun rude. Da yawa daga
cikinsu ma ba su san dalilin taruwarsu ba. 33 Yahudawa

suka kawo Iskandari ya tsaya a gaban taruwan jama'a.
Iskandari ya mika hannunsa sama domin ya yi bayani
ga jama'a. 34 Amma da suka gane shi Bayahude ne, sai
dukansu suka kwala ihu wajen sa'a biyu, “Mai girma ce
Dayana ta Afisa.” 35 Da magatakardar garin ya sha kan
jama'a, sai ya ce, “Ya ku mutanen Afisa, wanene bai san
cewa birnin Afisa cibiya ce na allahn nan Dayana mai
girma da na sifar da ta fado daga sama ba? 36 Tun da ba a
karyata wadannan abubuwa ba, ya kamata ku yi shuru
don kada ku yi wani abu a gaggauce. 37 Gama kun kawo
wadannan mutane a wannan dakin sharia ba a kan su
mafasa ne na haikali ba ko kuma masu sabo ga allahnmu
ba. 38 Saboda haka idan Damatrayas da makeran da ke
tare da su na da wata tuhuma a kan wani, kotuna suna
nan a bude masu shari'a kuma suna nan. Ba ri su kai karar
junansu. 39 Amma idan akwai maganganu na dubawa, za
a daidaita su a taronmu na lokaci lokaci. 40 Domin hakika
muna cikin hatsarin zargi game da hargitsin yau. Babu
dalilin wanan yamutsi domin ba mu da bayani a kansa.”
41 Da ya fadi haka, sai ya sallami taron.

20 Bayan da rikici ya kare, Bulus ya aika a kira al'majiran,
ya karfafa su. Sa'annan ya yi bankwana da su, ya tashi zai
tafi Makidoniya. 2 Bayan ya ratsa cikin lardunan yana yi
wa masu bi gargadi sosai, sai ya zo kasar Helenawa. 3
Sa'adda ya yi wata uku a wurin, Yahudawa suka kulla
masa makirci, yayin da yake shirin hawa Jirgi zuwa Suriya,
sai ya canza ra'ayi ya koma ta Makidoniya. 4 Masu yi wa
Bulus rakiyar zuwa yankin Asiya sun hada da Sobatarus
dan Burus daga Biriya; Gayus mutumin Derbe; Timoti

da Aristakus da Sakundus, dukansu masu bi ne daga
Tasalonika; da Tikikus da Trofimus daga Asiya. **5** Amma
wadansu har suka rigaye mu, suka jira mu a Taruwasa. **6**
Da muka shiga Jirgi daga Filibi bayan kwanakin Gurasa
mara yisti; bayan kwanaki biyar muka iske su a Taruwasa;
kwananmu bakwai a wurin. **7** A rana ta fari ga mako, da
muka taru domin karya gurasa. Bulus ya yi wa masubi
jawabi, don ya yi niyyar ya tafi da wayewar gari; jawabinsa
ya kai har tsakar dare. **8** A benen da suka taru akwai fitilu
da yawa. **9** Wani matashi mai suna Aftikos yana zaune a
kan taga, barci mai nauyi ya dauke shi; da shike Bulus ya
tsawaita jawabinsa, saurayin da shike barci mai nauyi ya
dauke shi sai ya fado daga kan bene na uku aka dauke
shi matacce. **10** Sai Bulus ya sauka ya mike a bisansa
ya rungume shi, sa'annan ya ce, "Kada kowa ya damu;
domin yana darai bai mutu ba." **11** Sa'annan ya hawo kan
bene domin cin gurasa tare da su, ya yi magana da su har
gari ya waye daga nan ya bar su. **12** Suka kawo saurayin
da rai, sun sami ta'aziya ba kadan ba. **13** Amma mu, da
muka riga Bulus zuwa gun Jirgin, muka shiga zuwa Asos,
mun shirya mu dauki Bulus a jirgi amma shi ya kudurta
ya yi tafiya a kasa. **14** Da muka sadu a Asos, mun dauke
shi a Jirgin ruwa zuwa Mitilitus. **15** Bayan tashin mu
daga can, washegari muka zo tsibirin Kiyos. Washegari
kuma muka zo birnin Militus. **16** Amma Bulus ya kudurta
wucewa Afisa a Jirgi, don kada ya bata lokaci a Asiya,
don yana sauri in ya yiwu ranar Fentekos ta same shi a
Urushalima. **17** Daga Militus ya aika a kira masa dattawan
iklisiyar Afisa. **18** Da suka zo wurinsa sai ya ce masu, "Ku

da kanku kun san tun daga ranar da na sa kafata a Asiya,
irin zaman da muka yi da kasancewar mu tare. 19 Na
bauta wa Ubangiji da tawaliu har da hawaye, da wahalun
da na sha saboda makircin Yahudawa. 20 Kun sani ban ji
nauyin sanar da ku kowanne abu mai amfani ba, na bi ku
gida gida ina koyar da ku abubuwa a sarari. 21 Kunsan
yadda na gargadi Yahudawa da Hellenawa game da tuba
ga Allah da bangaskiya ga Ubangiji Yesu. 22 Yanzu fa,
gashi, zan tafi Urushalima, Ruhu Mai Tsarki ya nuna
mani a fili dole in je, ban san abin da zai faru da ni a can
ba. 23 Sai dai Ruhu Mai Tsarki ya nuna mani a kowanne
gari cewa, sarkoki da wahalu suna jira na. 24 Amma ban
dauka cewa raina yana da wani amfani gare ni ba, domin
in cika tsere da hidimar da na karba daga wurin Ubangiji
Yesu, ta shaidar bisharan alherin Allah. 25 Yanzu fa,
duba, na san dukanku, wadanda na yi wa wa'azin mulkin
Allah, ba za ku kara gani na ba. 26 Don haka na shaida
maku a wannan rana, ba ni da alhakin jinin kowanne
mutum. 27 Don banji nauyin sanar maku da dukan nufin
Allah a gare ku ba. 28 Saboda haka ku kula da kanku,
da masubi da Ruhu Mai Tsarki ya sanya ku shugabanni.
Ku kula ku yi kiwon iklisiyar Allah, wadda ya saya da
jininsa. 29 Na sani cewa bayan tafiyata, kyarketai masu
zafi za su shiga tsakaninku, kuma baza su rangwanta wa
masubi ba. 30 Na sani har daga cikinku wadansu mazaje
za su zo su fadi gurbattatun zantattuka, domin su janye
almajirai zuwa gare su. 31 Saboda haka ku yi lura. Ku
tuna da cewa shekara uku ban fasa yi wa kowannenku
gargadi da hawaye dare da rana ba. 32 Yanzu ina mika ku

ga Allah, da maganar Alherinsa, wadda take da ikon gina
ku ta kuma ba ku gado tare da dukan wadanda ke cikin
kebabbu na Allah. 33 Ban yi kyashin azurfa, ko zinariya,
ko tufafin wani ba. 34 Ku da kanku kun sani na yi aiki da
hannuwana, na biya bukatu na da na wadanda ke tare da
ni. 35 Na zama maku abin koyi a kowace hanya game da
yadda za ku taimaka wa nakasassu ta wurin aiki, da yadda
za ku tuna da maganar Ubangiji Yesu, maganar da shi da
kansa ya ce: ''Bayarwa tafi karba albarka.'' 36 Bayan da
ya yi magana haka, ya durkusa ya yi addu'a tare da su
duka. 37 Dukansu kuwa suka yi kuka mai tsannani, suka
rungume shi kuma suka sunbace shi. 38 Suka yi bakin
ciki musamman domin abin da ya ce masu, ba za su kara
ganinsa ba. Sai dukansu suka yi masa rakiya zuwa wurin
jirgin ruwa.

21 Da muka rabu da su, muka shiga jirgin ruwa muka
mike hanya zuwa birnin Kos, washegari sai birnin Rodusa,
daga nan sai kuma zuwa birnin Batara. 2 Da muka sami
jirgi mai hayewa zuwa Fonisiya sai muka shiga. 3 Da muka
hango tsibirin Kubrus muka bar shi a hagun mu muka nufi
Suriya, muka sauka a birnin Taya domin a nan ne jirgin
ruwan zai sauke kayansa. 4 Bayan mun sami almajirai
sai muka zauna can kwana bakwai. Al'majiran suka ce
ma Bulus, ta wurin Ruhu, kada ma ya je Urushalima. 5
Bayan 'yan kwanaki muka cigaba da tafiyarmu. Dukansu
da matansu da 'ya'yansu suka raka mu har bayan birnin.
Sa'annan muka durkusa a bakin gacci muka yi addu'a
muka yi sallama da juna. 6 Sai muka shiga jirgin ruwa,
su kuma suka koma gida. 7 Da muka gama tafiyarmu

a Taya muka iso Talamayas. A nan ne muka gaisa da
'yan'uwa, muka zamna kwana daya da su. 8 Washegari
muka tashi muka tafi Kaisariya. Muka shiga gidan Filibus
mai shaida bishara, daya daga cikin bakwai din, muka
zauna da shi. 9 Wannan mutum yana da 'ya'ya hudu mata,
budurwai masu yin annabci. 10 Sa'anda muka zauna can
'yan kwanaki, wani annabi ya zo daga Yahudiya mai suna
Agabus. 11 Ya zo wurinmu ya dauki damarar Bulus ya
daure tasa kafar da hannayensa ya ce, “Ruhu Mai Tsarki
ya ce, 'Haka Yahudawa za su daure mai wannan damarar,
zasu kuma bashe shi ga al'ummai.'” 12 Da muka ji wannan
sakon, sai dukanmu da mazaunan wurin muka roki Bulus
kada ya tafi Urushalima. 13 Sai Bulus ya amsa ya ce,
“Me kuke yi, kuna kuka kuna karya mani zuciya? Bama
a shirye don dauri kadai nake ba har ma da mutuwa a
Urushalima, sabili da sunan Ubangiji Yesu.” 14 Tun da
Bulus bashi da niyyar a rinjaye shi, muka daina kuka
muka ce, “Bari nufin Ubangiji ya tabbata.” 15 Bayan
wadannan kwanaki, muka dauki jakkunanmu muka haura
Urushalima. 16 Wadansu almjirai daga Kaisariya suka
bi mu. Sun zo ne tare da wani ana ce da shi Manason,
mutumin Kuburus mai bi na farko, wanda za mu zauna da
shi. 17 Da muka isa Urushalima, 'yan'uwa suka marabce
mu da farin ciki. 18 Washegari Bulus ya tafi tare da
mu zuwa wurin Bitrus, dukan dattawa kuma suna nan.
19 Bayan ya gaishe su, sai ya shaida masu daya bayan
daya abubuwan da Allah ya yi cikin al'ummai ta wurin
hidimarsa. 20 Da suka ji haka, suka yabi Ubangiji suka ce
masa, “Ka gani, dan'uwa, dubban Yahudawa sun bada

gaskiya suna kuma da niyyar kiyaye shari'a. 21 An kuma
gaya masu a kanka cewa, kana koya wa Yahudawan da
suke zaune cikin al'ummai su yi watsi da Musa. Kana
koya masu kada su yi wa 'ya'yansu kaciya, kada kuma su
bi tsofaffin al'adu. 22 Me ya kamata mu yi? Hakika za su
ji ka zo. 23 Sabo da haka ka yi abin da muka fada maka
yanzu. Muna da maza hudu da suka dauki wa'adi. 24
Tafi da wadannan ka tsarkake kanka tare da su, ka dauki
dukan dawainiyar su dana askin kai. Ta haka kowanne
mutum zai sani abubuwan da ake fadi a kanka karya ne.
Za su sani cewa kai mai kiyaye shari'a ne. 25 Game da
al'umman da suka bada gaskiya mun yi masu wasika, mun
bada umarni su kaurace kansu daga sadakokin da aka
mika wa gumaku, da jini, da abin da aka makare da kuma
fasikanci. 26 Sai Bulus ya dauki mazannan, washegari
ya tsarkake kansa tare da su, suka shiga haikali, domin
ya sanar da cikar ranakun tsarkakewarsu, wato ranar
ba da sadaka domin kowanne dayansu. 27 Da kwanakin
nan bakwai suka yi gab da cika, wadansu Yahudawa
daga Asiya suka ga Bulus a haikali, sai suka zuga taro,
suka danke shi. 28 Suna ta kururuwa, “Mutanen Isra'ila
ku taimaka mana. Wannan shine mutumin da ke koya
wa dukan mutane ko'ina abubuwa gaba da mutane, da
shari'a da kuma wannan wurin. Banda haka ya kawo
Helenawa cikin haikalin nan ya kazantar da wannan wuri
tsatsarka.” 29 Domin dama sun ga Tarofimas mutumin
Afisa tare da Bulus cikin birni, suka yi zaton ya kawo
shi cikin haikali. 30 Sai duk gari ya rude, mutane suka
runtuma suka danke Bulus. Suka ja shi waje daga cikin

haikalin, nan da nan aka rufe kofofin. 31 Suna kokarin
kashe shi kenan, sai labari ya kai wurin hafsan sojoji
cewa Urushalima duk ta yamutse da tarzoma. 32 Nan take
ya dauki mayaka da jarumawa, suka sheka da gudu wurin
taron. Da mutane suka ga hafsan sojoji da rundunansa sai
suka daina dukan Bulus. 33 Sai hafsan ya tafi ya danke
Bulus ya sa aka daure shi da sarkoki biyu. Ya tambaya ko
shi wanene da kuma laifinsa. 34 Wadansu cikin taron
suna ta kururuwa wadansu su ce wannan, wadansu su ce,
wancan. Tunda hafsan bai fahimci abin da suke fadi ba,
sabo da ihunsu, ya dokaci a shigar da Bulus farfajiyar
sojoji. 35 Da suka kai matakala, sojoji suka dauki Bulus
sabo da tsananin husatar taron jama'a. 36 Domin taron
suka biyo baya suna ihu suna cewa, "A kashe shi." 37 An
kusa shigar da shi farfajiyan kenan sai Bulus ya ce wa
babban hafsan, "Ko ka yarda inyi magana da kai?" Hafsan
ya ce, "Ka iya Helenanci? 38 Ashe ba kai ne Bamasaren
nan da kwanakin baya ka haddasa tawaye, ka dauki 'yan
ta'adda dubu hudu ka kai su jeji ba?" 39 Bulus ya ce,
"Ni Ba'ibrane ne daga birnin Tarsus a Kilikiya. Ni dan
kasar babban birni ne. Ka amince mani in yi magana da
mutanen." 40 Da hafsan ya bashi izni, Bulus ya mike a
kan matakala ya daga hannayensa sama ya yi nuni su yi
shuru. Da wuri ya yi tsit, Bulus ya yi masu magana da
Ibraniyanci. Ya ce,

22 "Yanuwa da Ubanni, ku saurari kariya ta zuwa gare
ku yanzu." 2 Da taron sun ji Bulus na magana a harshen
Ibraniyawa sai sun yi tsit. Ya ce, 3 Ni Bayahude ne daga
garin Tarwasa na Kilikiya, amma a karkashin Gamaliyal

aka ilimantar da ni. An horar da ni sosai bisa ga bin
hanyar dokokin kakkaninmu. Ina da himma ga bin Allah
kamar yadda ku ma kuna da ita. **4** Na tsananta wa wannan
Hanyan har ga mutuwa; na daure maza da mata sa'annan
na jefa su cikin gidan yari. **5** Hakannan ma babban firist
da dukan dattawa za su ba da shaida cewa na karbi izini
daga wurinsu domin 'yan'uwa da ke a Dimashku, saboda
in tafi can. Haki na shine in daure mabiyan Hanyan nan,
in kawo su Urushalima domin a hukunta su. **6** Sa'anda ina
cikin tafiya, ina kuma kusa da Dimashku, da tsakar rana
sai farat daya ga babban haske daga sama ya haskaka
kewaye dani. **7** Na fadi kasa sa'anan na ji murya na ce da
ni, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta mani?' **8** Na
amsa, 'Wanene kai, Ubangiji?' Ya ce mani, 'Nine Yesu
Banazarat wanda kake tsananta wa.' **9** Wadanda ke tare
da ni sun ga hasken, amma ba su gane muryar wanda ya
yi magana da ni ba. **10** Na ce, 'Me zan yi ya Ubangiji?"
Ubangiji ya ce mani, 'Tashi ka tafi cikin Dimashku, a
can za a fada maka abinda wajibi ne ka yi. **11** Ban iya
ganin wuri ba domin walkiyar hasken, sai na tafi cikin
Dimashku ta wurin jagorancin wadanda ke tare da ni. **12** A
can na sami wani mai suna Ananiya, mai tsoron Allah bisa
ga sharia, da kyakyawan suna kuma a gaban Yahudawa da
ke zama a can. **13** Ya zo gare ni ya ce, 'Dan'uwa Shawulu,
karbi ganin gari.' A daidai wannan sa'a na gan shi. **14**
Sa'annan ya ce, 'Allah na kakkaninmu ya zabe ka ka san
nufinsa, ka ga Mai Adalcin nan, ka kuma ji muryar da ke
fitowa daga bakinsa. **15** Gama za ka zama mashaidinsa ga
dukan mutane game da abinda ka gani da wanda ka ji. **16**

A yanzu me ka ke jira? 'Tashi a yi maka baftisma a wanke
zunubanka, kana kira bisa sunansa.' 17 Bayan da na dawo
Urushalima, sa'anda ina addu'a a cikin haikali, sai na
karbi wahayi. 18 Na gan shi ya ce mani, 'Gaggauta ka bar
Urushalima yanzu, domin ba za su yarda da shaidarka
game da ni ba.' 19 Na ce, 'Ubangiji, su da kansu sun san
yadda na sa su a kurkuku na kuma doddoke wadanda
suka gaskanta da kai a kowacce masujada. 20 A sa'anda a
ke zubar da jinin mashaidinka Istifanus, ina nan tsaye
ina goyon baya, ina kuma lura da rigunan wadanda suka
kashe shi.' 21 Amma ya ce mani, 'Tafi, domin zan aike
ka can wurin Al'ummai.' 22 Mutanen sun bar shi yayi
magana har zuwa ga wannan lokacin. Amma sai suka
ta da murya suna cewa, 'A kawar da wannan dan taliki
daga duniya: don bai kamata ya rayu ba.' 23 Sa'anda suke
tadda muryarsu, suna jefar da tufafinsu da kuma baza
kura a iska, 24 babban hafsan ya umarta a kawo Bulus a
farfajiyan. Ya umarta da cewa a bincike shi da bulala,
domin ya san dalilin da suka ta da ihu gaba da shi haka.
25 Bayan da suka daure shi da tsirkiya, Bulus ya ce wa
Jarumin da ke kusa da shi, "Ko daidai ne bisa ga doka a yi
wa Barome wanda ma sharia ba ta kashe shi ba bulala?"
26 Da Jarumin ya ji haka, ya tafi wurin babban hafsan,
yana cewa, "Me kake so ka yi? Gama wanan mutumin
dan asalin Roma ne." 27 Babban hafsa ya zo ya ce masa,
"Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?" Bulus ya ce, "Haka
ne." 28 Babban hafsan ya amsa masa, "Da kudi masu yawa
na sayi yancin zama dan kasa." Amma Bulus ya ce, "An
haife ni dan kasar Roma. 29 "Sai mutanen da sun zo su

tuhume shi sun bar shi nan da nan. Babban hafsa shi ma
ya tsorata da ya gane Bulus dan asalin Roma ne, domin
ya riga ya daure shi. 30 Washegari, babban hafsan ya so
ya san gaskiyar tuhuma da Yahudawa suke yi a kan Bulus.
Sai ya kwance shi daga sarka, ya kuma umarci babban
firist da dukan majalisa su sadu. Sai ya kawo Bulus ya sa
shi a tsakiyarsu.
23 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace, '''Yan'uwa, na
yi rayuwa tare da Allah da lamiri mai kyau har wannan
ranan.'' 2 Babban firist Hannaniya ya ba wandanda suke
tsaye tare da shi urmarni su buge bakinsa. 3 Bulus ya
ce, "Allah zai buge ka, kai munafiki. Kana zama domin
ka shari'anta ni da shari'a, kuma ka umarce a buge ni,
gaba da sharia?'' 4 Wanda suka tsaya a gefe suka ce,
''Kada ka zage babban firis na Allah.'' Bulus yace, ''Ban
sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis ne. 5 Domin a
rubuce yake, Ba za ku zargi shugaban mutanenku ba.''
6 Da Bulus ya ga cewa, daya bangaren Sadukiyawa ne
dayan kuma Farisawa, ya yi magana da karfi a majalisa,
'''Yan'uwa, ni Bafarise ne, dan Farisawa. Don tabbacin
tashin matattu ne kuna shari'anta ni.'' 7 Daya fadi haka,
mahawara ta fara a tsakanin Farisawa da Sadukiyawa, sai
taron ya rabu kashi biyu. 8 Don Sadukiyawa suka ce babu
tashin matattu, babu mala'iku, babu kuma ruhohi, amma
Farisawa suka ce dukan abubuwan nan sun kasance. 9 Sai
mahawara ta tashi, wadansu marubutan Farisawa suka
tashi da mahawara cewa, ''Ba mu same mutumin nan
da laifi ba sam. Ko mala'iku da ruhohi ne suka yi masa
magana?'' 10 Da jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji tsoro

kada su yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su kwato
shi da karfi daga 'yan majalisa, su tafi da shi farfajiya.
11 Da dare Ubangiji ya tsaya kusa da shi yace, ''Kada
ka ji tsoro, kamar yadda ka ba da shaida game da ni a
Urushalima, dole zaka sake zama shaida a Roma.'' 12 Da
gari ya waye, wadansu Yahudawa sun yi yarjejeniya suka
dauka wa kansu la'ana: suka ce ba za su ci ba ba za su sha
ba sai sun kashe Bulus. 13 Mutane fiye da arba'in suka
kulla wannan makirci. 14 Suka je wurin manyan firistoci
da dattawa suka ce, ''Mun sa wa kanmu la'ana, ba za mu
ci ba, ba za mu sha ba sai mun kashe Bulus. 15 Yanzu,
bari majalisa ta ba wa babban hafsa izini a kawo shi a
gaba, kamar zai yanke hukunci. Mu kam, a shirye muke
mu kashe shi kafin ya iso nan. 16 Amma dan yar'uwan
Bulus ya ji suna labe, sai ya tafi ya shiga farfajiyar ya
fada wa Bulus. 17 Bulus ya kira daya daga cikin jarumai
yace, ''Dauki saurayin nan ka kai shi wurin babban hafsa,
don yana da abin da zai fada masa.'' 18 Jarumin ya dauke
saurayin ya kai shi wurin babban hafsa yace, ''Bulus dan
sarka ne yace in kawo saurayin nan a gaban ka. Yana
da abin da zai fada maka.'' 19 Babban hafsa ya kai shi
wani lungu, sai ya tambaye shi, “Menene kake so ka fada
mani?'' 20 Saurayin yace, ''Yahudawa sun yarda su roke
ka ka kawo Bulus gobe a majalisa, kamar zasu kara bincike
a kan al'amarin. 21 Amma kada ka yarda da su, mutane
fiye da arba'in suna jiransa. Sun sa wa kansu la'anna, ba
za su ci ba ba za su sha ba sai dai sun kashe shi. Yanzu a
shirye suke; suna jira ka ba su izini.'' 22 Sai babban hafsa
yace wa saurayin ya tafi, da ya gama masa magana, ''Kar

ka fada wa wani al'amuran.'' 23 Sai ya kira jarumai biyu
yace, ''Ku shirya sojoji dari biyu, yan dawakai saba'in,
masu daukar mashi dari biyu su tafi kaisariya karfe uku
na dare.'' 24 Ya umarta a shirya dabbobin da Bulus zai
hawo da zasu kai shi lafiya wurin Filikus gwamna. 25
Sai ya rubuta wasika a misalin haka: 26 Gaisuwa zuwa
Kuludiyas Lisiyas zuwa ga mai martaba gwamna Filikus.
27 Yahudawa sun kama wannan mutumin suna shirin
kashe shi, na abko masu da sojoji na kwace shi, bayan da
na ji shi Barome ne. 28 Inna son sani dalilin zarginsa, sai
na kai shi majalisa. 29 Na gane cewa ana zarginsa ne a
kan tambayoyi game da shari'ansu, amma ba wani zargi
da ya cancanci dauri ko mutuwa. 30 Da aka sanar da ni
shirin makircin, sai na tura shi wurinka ba da bata lokaci
ba, na umarce masu zarginsa su kawo zarginsu wurinka.
Huta lafiya." 31 Sai sojoji suka yi biyayya da umarni
da aka basu: suka dauki Bulus suka kawo shi dadare a
wurin Antibatris. 32 Da gari ya yawe, yan dawakai suka
tafi tare da shi kuma sauran sojoji suka koma farfajiya.
33 Bayan da yandawakan suka isa Kaisiririya sun mika
wasika ga gwamna, suka kuma danka Bulus a hanunsa. 34
Da gwamna ya karanta wasikar, sai ya tambaye su daga
wani yanki ne Bulus ya fito; da ya ji daga yankin kilikiya
ne, 35 Yace zan saurare ka sosai lokacin da masu zargin
ka sun zo. Sai ya umarta a tsare shi a fadar Hiridus.

24 Bayan kwanaki biyar, sai Ananiyas babban firist, Wasu
dattawa da wani masanin shari'a mai suna Tartilus, sun
tafi can. Suka kai karar Bulus gaban gwamna. 2 Lokacin
da Bulus ya tsaya gaban gwamna, Tartilus ya fara zarginsa

yace wa gwamnan, “Saboda kai mun sami zaman lafiya;
sa'annan hangen gabanka ya kawo gyara a kasarmu; 3
don haka duk abin da ka yi mun karba da godiya, ya
mai girma Filikus. 4 Domin kada in wahalsheka, ina roko
a yi mani nasiha don in yi magana kadan. 5 An iske
mutumin nan yana barna irir iri, yana kuma zuga jama'ar
Yahudawa a dukan duniya su yi tayarwa. 6 Har ma ya yi
kokarin kazantar da haikali; saboda haka muka kama shi.
[Mun so mu shari'anta masa bisa ga dokarmu.] 7 Amma
Lisiyas jami'i ya zo ya kwace shi da karfi daga hannunmu.
8 Idan ka binciki Bulus game da wadannan al'amura,
kai ma, zai tabbatar maka abin da muke zarginsa a kai.
9 Dukan Yahudawa suna zargin Bulus cewa wadannan
abubuwa gaskiya ne. 10 lokacin da gwamnan ya alamta
wa Bulus ya yi magana sai yace, “Yanzu na fahimci cewar
da dadewa kana mulkin kasarnan, don haka da farin ciki
zan yi maka bayani. 11 Zaka iya tabbatarwa cewa bai kai
kwana sha biyu ba tun da nake zuwa Urushalima don yin
sujada. 12 Da suka same ni a haikali, ban yi jayayya ko
kawo rudami a tsakanin jama'a ba. 13 Don haka ba su da
tabbas akan abinda suke zargina a kansa yau. 14 Amma
na sanar da kai, bisa ga abin da suke kira darika, haka ni
ma nake bautawa Allah na kakanninmu. Na yi aminci
wajen kiyaye dukan abin da ke a rubuce a Attaurat da
litattafan annabawa. 15 Ina sa bege ga Allah, kamar yadda
za a yi tashin matattu, masu adalci da miyagu; 16 a kan
haka kuma, nake kokarin zama mara abin zargi a gaban
Allah da mutane ina yin haka cikin dukan al'amura. 17
Bayan wadansu shekaru na zo in kawo wasu sadakoki da

baikon yardar rai. 18 Cikin kudurin yin haka, sai wasu
Yahudawa daga kasar Asiya suka iske ni a cikin ka'idodin
tsarkakewa a haikali, ba da taro ko ta da hargitsi ba. 19
Yakamata wadannan mutanen su zo gabarka a yau, har
idan suna da wani zargi a kai na. 20 In kuwa ba haka ba
bari mutanennan su fada in sun taba iske ni da wani aibu
a duk lokacin da na gurfana a gaban majalisar Yahudawa;
21 sai dai ko a kan abu daya da na fada da babbar murya
sa'adda na tsaya a gabansu, 'Wato batun tashin matattu
wanda ake tuhumata ake neman yi mani hukunci yau.'"
22 Filikus yana da cikakken sanin tafarkin Hanyar, shi yasa
ya daga shari'ar. Yace da su, "Duk sa'anda Lisiyas mai ba
da umarni ya zo daga Urushalima, zan yanke hukunci."
23 Sa'annan ya umarci jarumin ya lura da Bulus, amma
ya yi sassauci, kada ya hana abokansa su ziyarce shi ko
su taimake shi. 24 Bayan wadansu kwanaki, Filikus da
mai dakinsa Druskila, ita Bayahudiya ce, ya kuma aika a
kira Bulus ya saurare shi game da bangaskiya cikin Kristi
Yesu. 25 Amma sa'adda Bulus yake bayyana zancen adalci,
kamunkai, da hukunci mai zuwa, Filikus ya firgita ya ce,
"Yanzu ka tafi. Amma idan na sami zarafi an jima, zan
sake neman ka." 26 A wannan lokacin, yasa zuciya Bulus
zai bashi kudi, yayi ta nemansa akai-akai domin yayi
magana da shi. 27 Bayan shekaru biyu, Borkiyas Festas ya
zama gwamna bayan Filikus, domin neman farin jini a
wurin Yahudawa, ya ci gaba da tsaron Bulus a gidan yari.

25 Da Festas ya shiga lardin, kuma bayan kwana uku, ya
tashi daga Kaisariya ya tafi Urushalima. 2 Sai babban
firist da manyan Yahudawa suka kawo wa Festas sara a

kan Bulus. 3 Suka roki tagomashi wurin Festas ya kira
Bulus zuwa Urushalima domin su kashe shi a hanya. 4
Amma Festas ya amsa masu cewa, Bulus dan sarka ne a
Kaisariya, kuma ba da dadewa ba shi da kansa zai koma
can. 5 "Saboda haka duk wadanda za su iya, su biyo mu.
Idan akwai wani laifi game da mutumin, sai ku zarge
shi." 6 Bayan kwana takwas ko goma, sai ya gangara
zuwa Kaisariya. Washegari ya zauna bisa kursiyin shari'a
ya bada umarni a kawo Bulus a gabansa. 7 Da Bulus ya
iso, Yahudawa daga Urushalima suka tsaya kusa, suka yi
ta kawo kararraki, amma basu iya tabbatar da su ba. 8
Bulus ya kare kansa ya ce, "Ban yi wa kowa laifi ba, ko
Yahudawa, ko haikali, ko kuma Kaisar." 9 Amma Festas
yana neman farin jini wajen Yahudawa, sabo da haka
ya tambayi Bulus ya ce, "Kana so ka je Urushalima in
shari'anta ka a can game da wadannan abubuwa?" 10
Bulus ya ce, "Ina tsaye a Ddakalin Shari'ar Kaisar inda
dole a shari'anta ni. Ban yi wa Yahudawa laifi ba, kamar
yadda ka sani sosai. 11 Idan lallai na yi laifi kuma na yi
abin da ya chanchanci mutuwa, ban ki ba in mutu. Amma
idan zarginsu karya ne, kada kowa ya bashe ni gare su.
Ina daukaka kara zuwa ga Kaisar." 12 Bayan Festas ya
tattauna da majalisa ya amsa ya ce, "Kana kira ga Kaisar;
za ka tafi wurin Kaisar." 13 Bayan wadansu kwanaki, sarki
Agaribas da Barniki suka iso Kaisariya domin su ziyarci
Festas. 14 Da ya kasance kwanaki da yawa, Festas ya fada
wa sarki labarin Bulus ya ce, "Akwai wani mutum dan
sarka da Filikus ya bari a kurkuku. 15 Sa'anda nake a
Urushalima, babban firist da dattawan Yahudawa suka

kawo kararsa gare ni, suka roka a kashe shi. 16 Game
da wannan na amsa na ce masu, ba al'adar Romawa ba
ce a ba da mutum tagomashi; sai wanda ake kararsa an
bashi zarafi ya kare kansa a gaban masu kararsa, ya kuma
bada hujjojinsa game da kararakin. 17 Saboda haka, da
duk suka taru ban bata lokaci ba, washegari na zauna a
kujerar shari'a, na ba da umarni a kawo mutumin. 18
Da masu karar suka fadi kararsu, sai na fahimci karar
ba wani muhimmin abu a cikinta. 19 Sai dai na ga cewa
jayayya ce tsakanin su ta addini a kan wani Yesu da ya
mutu, wanda Bulus ya ce yana da rai. 20 Na rasa yadda
zan bincike wannan al'amarin, sai na tambaye shi ko zai
je Urushalima a shari'anta shi kan wadannan abubuwa. 21
Amma da Bulus ya nemi a lura da shi, Kaisar ya shari'anta
shi, sai na ba da umarni a ajiye shi har sai na aika shi
wurin Kaisar." 22 Agaribas yace wa Festas. "Zan so ni
ma in saurari mutumin nan." "Gobe za ka ji shi," in ji
Fostus. 23 Washegari Agaribas da Barniki suka zo tare da
kasaitaccen taro suka shiga dakin taro tare da hafsoshi
da shugabanin gari. Da Festas ya ba da umarni, aka fito
da Bulus wurinsu. 24 Festas ya ce, "Sarki Agaribas da
dukanku da kuke tare da mu a nan, kun ga mutumin nan,
dukan Yahudawa sun gana da ni a Urushalima da nan
kuma. Suna mani ihu cewa, bai chanchanta a bar shi da
rai ba. 25 Na gane bai yi wani abin da ya chanchanci
mutuwa ba; amma saboda ya daukaka kara zuwa Kaisar,
na yanke shawara in aika shi. 26 Amma ba ni da wani
dalili na musamman da zan rubuta wasika ga Kaisar.
Saboda wannan dalili na kawo shi gabanku, masamman

kai ya sarki Agaribas. Domin in sami karin abin da zan
rubuta game da shi. 27 Gama a ganina wauta ce in aika
dan sarka ba tare da na rubuta laifi a kansa ba."
26 Sai Agaribas ya ce wa Bulus, "Za ka iya kare kan ka."
Sai Bulus ya daga hannunsa ya fara kare kansa. 2 "Ina
farinciki, ya sarki Agaribas, game da saran da Yahudawa
ke kawowa a kaina yau; 3 musamman ma don kai masani
ne game da al'adun Yahudawa da al'amuransu. Don
haka, ina rokanka ka yi hakuri ka saurare ni. 4 Hakika,
dukan Yahudawa sun san yadda na yi rayuwa ta daga
kurciyata a kasa ta, da kuma Urushalima. 5 Sun san ni tun
farko, kuma yakamata su yarda cewa na yi rayuwa kamar
Bafarase, darikan nan mai tsatsauran ra'ayi ta addininmu.
6 Yanzu ina tsaye a nan dominn a shari'anta ni, saboda
alkawalin da Allah ya yi wa ubanninmu. 7 Domin wannan
shine alkawalin da kabilunmu goma sha biyu suka sa
zuciya su karba, yayin da suke yin sujada da himma ga
Allah dare da rana. Saboda wanan bege, Sarki Agaribas,
Yahudawa ke tuhuma ta. 8 Me ya sa wani zai yi tunani
cewa abin mamaki ne Allah ya ta da mattatu? 9 Da, na yi
tunanin yin abubuwa gaba da sunan Yesu Banazarat. 10
Na yi wadanan a Urshalima. Na kulle masu bi da yawa a
kurkuku, sanadiyar iko da na samu daga wurin manyan
firistoci, kuma da ake kashe su ma, ina ba da goyon baya.
11 Na wahalshe su sau dayawa a cikin dukan majamiu ina
kuma yin kokari in tilasta masu su yi sabo. Na yi gaba
mai zafi da su kuma na tsananta masu har zuwa birane
na wadansu kasashe. 12 A sa'anda nake yin wannan,
na tafi Dimashku da izinin manyan firistoci; 13 a cikin

tafiyata kuma, da tsakar rana, ya sarki, na ga haske daga
sama da ya fi rana sheki, ya haskaka kewaye da ni da
kuma wadanda ke tafiya tare da ni. **14** Da dukanmu muka
fadi kasa, na ji wata murya na magana da ni a harshen
Ibraniyawa tana cewa, 'Shawulu, Shawulu, don me kake
tsananta mani? Yana da wuya ka hauri abin da ke mai
tsini.' **15** Sai na ce, 'Wanene kai ya Ubangiji?' Ubangiji ya
amsa, 'Ni ne Yesu wanda kake tsanantawa. **16** Yanzu ka
tashi tsaye domin saboda wannan dalili ne na bayyana
gare ka in sanya ka, ka zama bawa da mashaidi na game
da abubuwan da ka sani a kaina yanzu da wadanda zan
bayyana maka daga bisani; **17** Zan kubutar da kai daga
wurin mutane da kuma al'ummai da zan aike ka wurinsu,
18 domin ka bude idanunsu ka juyo su daga duhu zuwa
haske da daga ikon Shaidan zuwa ga Allah, domin su
karbi gafarar zunubai da gado da zan ba wadanda na kebe
wa kaina ta wurin bangaskiya gare ni.' **19** Saboda haka,
sarki Agaribas, ban yi rashin biyayya da wahayin da na
gani daga sama ba; **20** amma, da farko ga wadanda ke a
Dimashku, sa'annan a Urushalima da kasar Yahudiya gaba
daya, da dukan Al'ummai, na yi wa'azi domin su tuba su
kuma juyo ga Allah, su yi ayyukan da suka chanchanci
tuba. **21** Domin wannan dalili ne Yahudawa suka kama ni
a cikin haikali kuma suke kokari su kashe ni. **22** Allah
ya taimake ni har wa yau, domin in iya tsayawa gaban
mutane kanana da manya, in bada shaida game da iyakar
abin da annabawa da Musa suka fada zai faru; **23** wato
lallai Almasihu zai sha wahala, ya kuma zama na farko da
za'a rayar daga matattu ya kuma yi shelar haske zuwa ga

mutanen Yahudawa da Al'ummai." 24 Da Bulus ya gama
kare kansa, Festas ya yi magana da babban murya, "Bulus,
kana hauka; yawan iliminka yasa ka hauka." 25 Amma
Bulus ya ce, "Ba na hauka, ya mai girma Festas; amma da
karfin zuciya nake fadi kalmomin gaskiya da na natsuwa.
26 Saboda sarkin ya san wadannan abubuwa duka; shi ya
sa nake magana gabagadi, don na hakikance cewa, ba abin
da ke a boye gare shi; gama ba a yi wadannan abubuwa a
boye ba. 27 Ko ka gaskanta da annabawa, Sarki Agaribas?
Na sani ka gaskanta." 28 Agaribas ya ce wa Bulus, "A cikin
karamin lokaci kana so ka rinjaye ni ka mai da ni Krista?"
29 Bulus ya ce, "Ina roko ga Allah, domin ko a karamin
lokaci ko a dogon lokaci, ba kai kadai ba, amma har da
wadanda ke sauraro na yau su zama kamar ni, amma ban
da wadannan sarkokin." 30 Sai sarki ya tashi tsaye tare da
gwamna da Barniki da dukan wadanda ke zaune tare da
su; 31 da suka bar dakin taron, suka ci gaba da magana da
juna suna cewa, "Wannan mutum bai yi wani abin da ya
chanchanci mutuwa ko kuma dauri ba." 32 Agaribas ya ce
wa Fastos, "Da mutumin nan bai daukaka kara zuwa ga
Kaisar ba da an sake shi."

27 Bayan da aka amince zamu tafi Italiya, sun mika
Bulus tare da wadansu daurarru a hanun wani jarumi
mai suna Yuliyas, daga batalian Agustas. 2 Muka shiga
Jirgin ruwa daga Adramatiya, wanda ke shirin tashi zuwa
kusa da gefen tekun Asiya. Sai muka je teku. Aristakus
mutumin Tasalonika a Makidoniya ya tafi tare damu.
3 Washegari muka sauka birnin Sidon, inda Yuliyas ya
nuna wa Bulus karamci ya kuma yarda abokansa su bi shi

don ya kula da su. 4 Daga wurin, muka bi teku muka tafi
ta Tsibirin Kubrus, domin matsananciyar iska da ke gaba
damu. 5 Sa'adda muka ketare ruwa zuwa sassan Kilikiya
da Bamfiliya, muka zo Mira ta birnin Lisiya. 6 Anan,
jarumin ya sami jirgin ruwa daga Iskandariya wanda za
shi Italiya. Ya samu cikinsa. 7 Kwana da kwanaki muna
tafiya a hankali a karshe da kyar muka sauka kusa da
Sinidus, iska ta hana mu tafiya, sai muka ratsa ta Karita,
kusa da Salmina. 8 Da wahala muka bi ta makurda har
muka zo wani wuri da ake kira Mafaka Mai Kyau wanda ke
kusa da birnin Lasiya. 9 Yanzu mun dauki dogon lokaci,
gashi lokacin azumin Yahudawa ya wuce, tafiyar kuma ta
zama da hatsari. Bulus ya gargade su, 10 ya ce, "Jama'a, na
gane tafiyarmu zata zamar mana da barna da asara mai
yawa, ba ga kaya da jirgin kadai ba amma har da rayukan
mu." 11 Amma jarumin ya fi mai da hankali ga maganar
shugabansa da mai jirgin ruwan, fiye da abubuwan da
Bulus ya fadi. 12 Da shike tashar ba za ta yi dadin zama
da hunturu ba, mafi yawa sun ba da shawara a bar wurin,
in maiyiwuwa ne muga mun kai birnin Finikiya, don mu
yi hunturu a can. Finikiya tashar jirgin ruwa ce a Karita,
tana fuskantar arewa maso gabas da kudu maso gabas. 13
Sa'adda iska daga kudu ta huro a hankali, sun tsammaci
bukatarsu ta biya. Sai suka janye linzamin jirgin ruwan
sukabi ta Karita kusa da gaba. 14 Amma bayan wani
dan lokaci sai iska mai karfi da ake kira Yurokilidon, ta
fara bugun mu daga tsibirin. 15 Sa'adda Jirgin ruwan
ya kasa fuskantar iskar, sai muka bi inda iskar ta nufa.
16 Sai muka bi ta inda muka sami kariya kusa da wani

dan tsibiri wanda ake kira Kauda; kuma da wahala muka
daure karamin jirgin a jikin babban. 17 Bayanda suka
daga shi, sun yi amfani da igiyoyi don su daure jirgin don
gudun fadawa kan yashin Sirtis, suka bar jirgin yana ta
korarsu. 18 Mun yi ta fama da hadari ba kadan ba, da
gari ya waye ma'aikatan jirgin suka fara zubar da kaya
daga jirgin. 19 A rana ta uku, ma'aikatan jirgi suka jefar
da kaya daga cikin jirgin da hannuwansu. 20 Kwanaki
dayawa ba mu ga hasken rana da taurari a bisan mu ba.
Babban hadari kadai ke dukanmu, duk mun fidda zuciya
zamu tsira. 21 Sa'adda sun dade basu ci abinci ba, sai
Bulus ya tashi a gaban ma'aikatan jirgi yace, "Jama'a, da
kun saurare ni, da bamu tashi daga Karita ba, balle mu
fuskanci wannan barna da asarar. 22 Yanzu fa ina karfafa
ku kuyi karfin hali, domin ba wanda zai rasa ransa a
cikinku, sai dai jirgin kadai za a rasa. 23 Domin daren da
ya gabata mala'ikan Allah wanda ni nasa ne, wanda kuma
nake bautawa -mala'ikansa ya tsaya kusa dani 24 ya ce,
"Kada ka ji tsoro, Bulus, dole ka tsaya gaban Kaisar, duba
kuma, Allah cikin jinkansa ya baka dukan wadannan da
ke tafiya tare da kai. 25 Domin haka, jama'a, kuyi karfin
hali, domin na gaskanta da Allah, kamar yadda aka fada
mani haka zai faru. 26 Amma lallai dole ne a jefa mu kan
wani tsibiri". 27 Sa'adda dare na goma sha hudu ya yi,
ana ta tura mu nan da can a cikin tekun Adriyat, wajen
tsakar dare, ma'aikatan jirgin sun tsammaci sun kusanci
wata kasa. 28 Da suka gwada sai suka iske kamu ashirin;
bayan dan lokaci kadan, sun sake aunawa sai suka iske
kamu sha biyar ne. 29 Tsoro ya kama su ko watakila a

jefar da mu kan duwatsu, sai suka jefa linzami hudu daga
karshen jirgin suka yi addu'a don gari ya waye da sauri.
30 Ma'aikatan jirgin ruwan suna neman hanyar da za
su rabu da jirgin kuma sun jefa karamin jirgin a cikin
teku. Suka yi kamar zasu jefa wasu linzamai daga gaban
jirgin. 31 Amma Bulus ya ce ma jarumi da sojojin, “Idan
mutanen nan ba zasu tsaya cikin jirgin ba, ba zaku tsira
ba”. 32 Sai sojojin suka yanke igiyoyin jirgin suka kuma
barshi ya fadi. 33 Da gari ya fara wayewa, Bulus ya roke
su duka su dan ci abinci, ya ce, “Yau kwana goma sha
hudu kenan ba ku ci kome ba. 34 Saboda haka na roke ku
ku ci abinci, domin wannan saboda lafiyarku ne; kuma ko
gashin kanku daya baza ku rasa ba”. 35 Da ya fadi haka
sai ya dauki gurasa ya yi godiya ga Allah a idanun kowa.
Sai ya gutsutsura gurasa ya fara ci. 36 Sai dukansu suka
karfafu suka kuma ci abinci. 37 Mu mutane 276 (dari biyu
da saba'in da shida) ne cikin jirgin. 38 Da suka ci suka
koshi, suka zubar da alkamar cikin teku domin su rage
nauyin jirgin. 39 Da gari ya waye, basu fahimci kasar ba,
amma suka hangi wani lungu a gacci, sai suka yi shawara
tsakaninsu ko su tuka jirgin zuwa cikin lungun. 40 Sai
suka yanke linzaman suka bar su cikin tekun. Cikin lokaci
guda suka kwance igiyoyin da ke juya jirgin, suka saki
filafilan goshin jirgi suka nufi gabar tekun. 41 Da suka iso
inda ruwa biyu suka hadu, sai jirgin ya tsaya kasa. Gaban
jirgin ya kafe a nan, ba damar matsawa, sai kuma kurar
jirgin ta fara kakkaryewa saboda haukan rakuman ruwa.
42 Shirin sojojin ne su kashe 'yan kurkukun domin kada
su yi iyo su tsere. 43 Amma shi hafsan ya so ya ceci Bulus,

sai ya tsai da shirin su, ya ba da umarni, duk masu iya
iyo su yi tsalle su fada ruwa su kai gacci. 44 Sa'annan
sauran mazajen su biyo baya, wadansu a kan karyayyun
katakai, wadansu akan abubuwan da ke a jirgin. Ta haka
ne dukanmu muka kai gacci lafiya.

28 Sa'adda muka sauka lafiya, sai muka ji cewa sunan
tsibirin Malita. 2 Mutanen garin sun nuna mana alheri
matuka don sun hura wuta don mu ji dimi, saboda ruwan
sama da sanyin da ake yi. 3 Amma sa'adda Bulus ya tara
kiraruwa don hura wuta, sai maciji saboda zafin wuta, ya
fito ya nade hannuwansa. 4 Da mazaunan garin suka ga
maciji ya nade hannuwansa, sai suka cema junansu, “Ba
shakka wannan mutumin mai kisan kai ne, koda shike
ya tsira daga Teku, sharia baza ta barshi da rai ba”. 5
Amma ya karkade macijin cikin wuta ba tare da ya cutar
da shi ba. 6 Sun saurara su gani ko zai kumbura ko ya
fadi matacce. Amma da suka jira dan lokaci basu ga wata
matsala ta same shi ba sai suka canza tunaninsu sukace
shi wani allah ne. 7 A kusa da wannan wurin tsibirin
akwai wasu gonakin wani babban mutumin tsibirin, mai
suna Babiliyas. Ya karbe mu ya biya bukatun mu har
kwana uku. 8 Ana nan ashe mahaifin Babiliyas yana fama
da zazzabi da atuni. Bulus ya shiga, yayi masa addu'a,
ya dibiya masa hannu, ya sami warkarwa. 9 Sa'adda
wannan ya faru, sauran marasa lafiya da ke tsibirin sun
zo sun sami warkarwa. 10 Mutanen sun mutunta mu
kwarai. Yayin da muke shirin tafiya, sun bamu duk abinda
muke bukata. 11 Bayan watanni uku, mun shiga jirgin
Iskandariya wanda tun da hunturu yake a tsibirin mai

zane kamannin Tagwaye Maza. **12** Bayan saukar mu a
birnin Sirakus, mun yi kwana uku a wurin. **13** Daga nan
sai muka tafi, har muka zo birnin Rigiyum. Bayan kwana
daya iska mai karfi daga kudu ta taso, a cikin kwana biyu
muka iso Butiyoli. **14** A can muka iske wasu 'yan'uwa
suka roke mu mu zauna tare da su har kwana bakwai.
Ta wannan hanyar ce muka zo Roma. **15** Daga can da
'yan'uwa suka ji labarin mu, suka fito don su tarbe mu tun
daga Kasuwar Abiyas da kuma Rumfuna Uku. Da Bulus ya
gan su, ya yi wa Allah godiya ya kuma sami karfafawa. **16**
Sa'adda muka shiga Roma, aka yardar wa Bulus ya zauna
shi kadai tare da sojan da ke tsaronsa. **17** Ana nan bayan
kwana uku, Bulus ya kira shugabannin Yahudawa. Bayan
da suka taru, sai ya ce masu, "Yan'uwa, ko da shike ban
yi wa kowa laifi ko keta al'adun Ubanninmu ba, duk da
haka an bashe ni daurarre tun daga Urushalima zuwa ga
hannunwan mutanen Roma. **18** Bayan tuhumata, sun
yi kudirin saki na, domin ban yi laifin da ya cancanci
mutuwa ba. **19** Amma da Yahudawa suka tsaya a kan
ra'ayin su, ya zama dole in daukaka kara zuwa ga Kaisar,
ba domin ina da wani dalilin da zan yi karar al'ummata ba
ne. **20** Saboda wannan ne na bukaci ganinku in yi magana
da ku. Saboda begen da Isra'ila suke da shi ya sa nake
daure da wannan sarkar". **21** Sai suka ce masa, "Bamu
karbi wasiku daga Yahudiya game da kai ba, babu kuma
wani daga cikin 'yan'uwa wanda ya kawo mana wani
rahoto ko wata magana game da kai. **22** Amma muna
so mu ji daga gare ka abin da kayi tunani ka kuma gani
game da wannan darikar, gama mun sani ana kushenta a

ko'ina.” 23 Sa'adda suka sa masa rana, mutane da dama
suka same shi a masaukinsa. Ya gabatarda zantattukan
a gare su, yana tabbatar da bayyanuwar mulkin Allah.
Har ya nemi ya rinjaye su a kan zancen Yesu, tun daga
attaurat ta Musa zuwa litattafan annabawa, ya yi wannan
tun daga safiya har yamma. 24 Wasu sun kawar da shakkar
abin da aka fada, amma wadansu basu gaskanta ba. 25 Da
shike ba su yarda da junansu ba, sai suka tafi bayan da
Bulus ya fadi kalma daya, “Ruhu Mai Tsarki ya yi magana
ta bakin annabi Ishaya zuwa ga kakanninku. 26 Ya ce,
'Jeka wurin al'umman nan ka ce, cikin ji zaku ji amma ba
zaku fahimta ba; zaku gani amma ba zaku gane ba. 27
Amma zuciyar mutanen nan ta yi kanta, kunnuwansu sun
ji da kyar, sun rufe idanunsu; don kada su gani su gane,
su kuma ji da kunuwansu, kuma su fahimta da zuciyarsu,
domin su juyo ni kuma in warkar da su.” 28 Saboda haka,
sai ku sani cewa wannan ceto na Allah an aikar da shi
zuwa ga Al'ummai, za su kuma saurara.” 29 [Sa'adda
ya fadi wannan zantattuka, Yahudawa suka tashi, suna
gardama da junansu.] 30 Bulus ya zauna shekaru biyu a
cikin gidan hayarsa, yana marabtar duk wadanda suka zo
wurinsa. 31 Yana wa'azin mulkin Allah, yana koyarwa da
al'amuran Ubangiji Yesu Kristi gaba gadi. Ba wanda ya
hana shi.

Romawa

1 Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo,
kuma kebabbe domin bisharar Allah. **2** Wannan itace
bisharar da ya alkawarta tuntuni ta wurin annabawansa
ta wurin tsarkakakkun littattafan sa. **3** Game da Dansa
ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga zancen jiki. **4** Ta
wurin tashinsa daga mattatu aka aiyana shi ya zama Dan
Allah ta wurin ikon Ruhu na tsarkakewa. Yesu Almasihu
Ubangijimu. **5** Ta wurinsa muka karbi alheri da manzanci
sabo da biyayyar imani a cikin dukkan al'ummai, domin
darajar sunansa. **6** cikin wadannan al'ummai kwa, ku
ma an kiraku ku zama na Yesu Almasihu. **7** Wannan
wasika ga dukkanku ne da kuke cikin Roma, kaunatattu
na Allah, kirayayyun mutane tsarkakakku. Bari alheri ya
kasance tare daku, da salama daga Allah Ubanmu, da
kuma Ubangiji Yesu Almasihu. **8** Abu na farko dai ina
yi wa Allah na godiya ta wurin Yesu Almasihu domin
ku duka, domin kuwa ana labarta bangaskiyarku ko
ina a cikin dukkan duniya. **9** Domin kuwa Allah shi ne
shaida ta, wanda nake bautawa a cikin ruhuna a cikin
bisharar Dansa, yadda a koyaushe na ke ambaton ku. **10**
A kullum ina roko cikin addu'o'ina domin ta kowanne
hali in yi nasarar zuwa gare ku da izinin Allah. **11** Gama
ina marmarin ganin ku, domin in baku wata baiwa ta
ruhaniya, domin in karfafa ku. **12** Wato ina dokin in sami
cikakkiyar karfafawa a cikin ku, ta wurin bangaskiyar
junanmu, wato tawa da taku. **13** Yanzu fa bana so ku
rasa sani, yan'uwa, sau da yawa nake yin niyyar zuwa
wurinku, amma har yanzu hakan din bata samu ba. Na so

yin hakan din ne don in sami 'ya'ya na ruhu a cikinku
kamar dai yadda ya ke a sauran Al'ummai. 14 Ina dauke da
nawayar Hellinawa da ta sauran jama'a, masu hikima da
marasa hikima. 15 Don a shirye na ke in sanar da bishara
a gare ku, ku da kuke cikin Roma. 16 Don kuwa ni ba na
jin kunyar yin bishara, don ita ce ikon Allah don samun
ceto ga duk wanda ya gaskata, da farko dai Yahudawa
kana kuma Hellinawa, 17 Domin a cikin ta adalcin Allah
ya bayyana daga bangaskiy zuwa bangaskiya, kamar
yadda yake a rubuce, "Mai adalci zai rayu ne tawurin
bangaskiya." 18 Domin fushin Allah ya bayyana ne daga
sama gaba da rashin ibada da rashin adalci na yan'adam,
wadanda suke danne gaskiya ta wurin rashin adalcin su.
19 Dalili kuwa abinda yakamata a sani game da Allah a
bayyane ya ke a gare su. Domin kuwa Allah ya bayyana
masu shi a zahiri. 20 Domin al'amuransa da ba'a iya gani
a bayyane suke tun halittar duniya. A na iya gane su ta
wurin halitatattun abubuwa. Wadannan al'amura kuwa
sune madawwamin ikonsa da Allahntakarsa. Sakamakon
haka, wadannan mutane ba su da hujja. (aïdios g126) 21 Dalili
kuwa, koda suna jin sun san Allah, amma basu darajanta
shi a matsayin Allah ba, ko kuma su nuna masa godiya.
Maimakon haka, suka zama wawaye a cikin tunaninsu,
zukatansu marasa tunani sun duhunta. 22 Suna daukar
kansu akan masu hikima ne su, amma sai ga su sun zama
wawaye. 23 Sun musanya daukakar Allah madawwami
da ta kamannin abubuwan da basa dawwama, kamar
mutum, da tsuntsaye, da dabbobi masu kafafu hurhudu,
da masu jan ciki. 24 Saboda haka Allah ya bashe su

ga sha'awoyin kazantar zukatansu, su wulakantar da
jukunansu a junansu. 25 Sune suka musanya gaskiyar
Allah da karya, Kuma suke sujada da bauta ga halittaccen
abu, maimakon Mahaliccin, Wanda yake abin yabo har
abada. Amin. (aiōn g165) 26 Saboda haka Allah ya bashe su,
ga sha'awowin su na lalata da wulakanci, har matansu
suka canza ka'idar jima'i da aka saba zuwa madigo mace
da mace. 27 Mazajensu ma suka sauya ka'idar jima'i
tsakanin mace da miji zuwa namiji da namiji suna yin
aikin lalata. Maza su na kwana da maza suna aikata
aikin ban kyama, suna kuwa girbe sakamakon aiknsu
na ban kyama. 28 Tunda shike ba su amince da Allah a
cikkin al'amuransu ba, Allah ya bashe su ga bataccen
hankalinsu, su aikata wadannan munanan abubuwa. 29
Suna cike da dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi, keta,
kuma cike da kishi, kisan kai, tarzoma, makirci, da kuma
munanan manufafofi. 30 Masu gulma da kage, makiyan
Allah. Masu tada zaune tsaye, masu taurin kai, da ruba,
masu kaga kowadanne miyagun abubuwa, kuma masu
kin yin biyayya ga iyayensu. 31 Masu duhun zuciya; masu
cin amana, marasa soyayya, da kuma rashin tausayi. 32
Suna sane da tsarin Allah cewa masu yin irin wadannan
al'amura sun cancanci hukuncin mutuwa. Ba kuwa yin
wadannan abubuwan ka dai suke yi ba, harma goyon
bayan masu yinsu suke yi.

2 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum, kai mai
shara'antawa, domin kuwa abinda kake shara'antawa
akan wasu kana kada kanka da kanka. Domin kuwa kai
mai shar'antaawa kana aikata wadannan abubuwa. 2

Amma mun san cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda
zata fado wa masu aikata wadannan irin abubuwa. 3
Amma ka lura da wannan, ya kai mutum, mai shara'anta
masu aikata wadannan ababuwa. Duk da shike kaima kana
aikatawa. Kana jin zaka kubucewa hukuncin Allah? 4 Ko
kana raina falalar alheransa da yake yi ta wajen jinkirin
hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san cewa alheransa
musanman domin su kai ka ga tuba bane? 5 Amma saboda
taurin kanka da zuciyarka marar tuba, kana tanadarwa
kanka fushi, a ranar fushi, wato ranar bayyanuwar
shari'ar adalci ta Allah. 6 Zai baiwa kowanne mutum
daidai sakamakon ayyukansa: 7 Ga wadanda kuma suka
nace da yin ayyukan alheri ba fasawa, sun samarwa
kansu, yabo da daraja, da rai na har'abada. (aiōnios g166) 8
Amma ga masu son kai, wadanda suka ki yin biyayya ga
gaskiya, suka yiwa rashin adalci biyayya, fushi da hasala
mai zafi zai afko masu. 9 Allah kuma zai sauko da bala'i
da bakin ciki ga dukkan rayukan da suka aikata mugunta,
ga Yahudawa da fari, sannan kuma Hellinawa. 10 Amma
yabo daraja da salama zasu kasance ga dukkan wadanda
suka aikata ayukan alheri, ga Yahudawa da fari sannan
Hellanawa. 11 Domin kuwa Allah ba mai tara bane. 12
Ga wadanda suka yi zunubi batare da shari'aba, zasu
hallaka ba tare da shari'a ba, ga wadanda suka yi zunubi
cikin shari'a kuma za'a hukunta su bisa ga shari'a. 13
Domin kuwa ba masu jin shari'ar ne masu adalci agaban
Allah ba, amma masu aikatawa ne zasu samu barata.
14 Gama al'umai da basu san shari'a ba, bisa ga dabi'a
sun yi abinda ke na shari'a, sun kuma zame wa kansu

shari'a, koda shike basu da shari'ar. 15 Dalilin haka kuwa
sun nuna cewa ayukan da shari'a take bukata na nan a
rubuce a zuciyarsu. lamirinsu kuma na yi masu shaida,
tunanainsu kuma, ko dai yana kashe su, ko kuma yana
karesu. 16 hakanan kuma ga Allah. Wannan zai faru ranar
da Allah zai shara'anta asiran boye na dukkan mutane,
bisa ga bishara ta cikin Yesu Almasihu. 17 Da shike kana
kiran kanka Bayahude, kana zaune akan shari'a, kana
alfahari cikin Allah, 18 ka san nufinsa, ka kuma san
abubuwan da suka bambanta da hakan, ka kuma sami
koyarwa cikin shari'ar. 19 Da shike kana da gabagadi akan
cewa kai jagora ne ga makafi, haske ga wadanda suke
cikin duhu, 20 mai horo ga marasa hikima, mai koyar da
jarirai, kuma a cikin shari'ar kana da abin da ya shafi
sani da kuma gaskiya. 21 ku da kuke koyar da wadansu,
ba ku koyar da kanku? ku da kuke wa'azi kada ayi sata,
ba ku yin sata? 22 Ku da ke wa'azi kada ayi zina, ba ku
yin zina? ku da ke hana bautar gumaka, ba ku yin sata
a haikali? 23 ku masu murna da tinkaho cikin shari'ar,
ba kwa wulakanta Allah cikin kurakuranku na rashin
bin shari'a? 24 ''Domin kuwa an wulakanta sunan Allah
cikin Al'umai sabili da ku,'' kamar yadda aka riga aka
rubuta. 25 Lallai kuwa kaciya tana da riba a gare ku, idan
kuka kiyaye doka, amma idan ku marasa bin doka ne
kaciyarku ta zama rashin kaciya. 26 domin kuwa idan
mutum marar kaciya zai kiyaye dukkan bukatun doka,
baza'a iya daukan rashin kaciyarsa a matsayin mai kaciya
ba? 27 Sannan idan mutum marar kaciya ta jini zai kiyaye
dukkan dokoki, ba zai iya shara'anta ku masu kaciya ta

shari'a ba? Haka kuma ya kasance ne domin kuna da
shari'a a rubuce da kuma kaciya amma ba kwa bin doka!
28 Domin shi kuwa ba Bayahude bane a waje; ba kuwa
mai kaciyar da aka tsaga fata ba. 29 Amma Bayahude ne
ta ciki, sanna kuma mai kaciyar zuciya da kuma ruhu ba
wasika ba, irin wanna mutumin yabonsa ba daga wurin
mutane yake zuwa ba, amma daga Allah.

3 To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma ina ribar
kaciya? 2 Akwai muhimmancinsu ta kowacce hanya.
Tun farko dai, yahudawa ne aka dankawa wahayi daga
Allah. 3 Idan wasu yahudawa basu bada gaskiya ba fa?
Rashin bangaskiyarsu zai hana amincin Allah aiki? 4
Bazai taba zama haka ba. Maimakon haka, bari Allah ya
zama mai gaskiya, ko da kowanne mutum makaryaci ne.
Kamar yadda aka rubuta, "Domin a nuna kai mai adalci
cikin maganganunka, kuma kayi nasara a lokacin da aka
kawo ka gaban shari'a." 5 Amma idan rashin adalcinmu
ya nuna adalcin Allah, to me zamu ce? Allah ba marar
adalci ba ne, wanda ke aiwatar da fushinsa, ko kuwa? Ina
magana bisa ga tunanin mutuntaka. 6 Bazai taba zama
haka ba. Domin idan haka ne ta yaya Allah zai shar'anta
duniya? 7 Amma idan gaskiyar Allah ta wurin karyata ta
habaka yabonsa, To me yasa ake shar'anta ni a matsayin
mai zunubi? 8 To me zai hana ace kamar yadda ake
fadin zancen karya a kanmu, wasu kuma sun dauka cewa
mun fadi hakan, "Bari muyi mugunta, domin nagarta
tazo?" Hukuncin su halal ne. 9 To me kenan? Zamu
ba kanmu hujja ne? ko kadan. Domin mun riga munyi
zargin yahudawa da hellinawa, da cewar dukkansu, suna

karkashin zunubi. 10 Kamar yadda aka rubuta, babu wani
mai adalci, babu ko daya. 11 Babu wani mai fahimta.
Babu wani mai neman Allah. 12 Dukansu sun kauce
hanya, dukansu gaba daya sun zama marasa amfani.
Babu mai aikin nagarta, a'a, babu ko da guda daya. 13
Makogwaronsu a bude yake kamar kabari. Harsunansu na
dauke da cuta. Dafin macizai na karkashin lebunansu. 14
Bakunansu cike suke da la'ana da daci. 15 Sawayensu na
saurin zuwa zubar da jini. 16 Tafarkinsu wahala ce da
lalacewa. 17 Wadannan mutane basu san hanyar salama
ba. 18 Babu tsoron Allah a idanunsu." 19 To mun san
dai duk abin da shari'a tace, shari'a na magana ne da
wadanda ke karkashinta, domin a rufe kowanne baki,
domin dukan duniya ta bada amsa a gaban Allah. 20
Domin a gabansa babu wanda zai barata ta wurin ayukan
shari'a. Domin ta wurin shari'a ne sanin zunubi yazo.
21 Amma yanzu ba tare da shari'a ba an bayyana sanin
adalcin Allah, wanda shari'a da annabawa suke shaidawa.
22 Wato, adalcin Allah ta wurin bangaskiya cikin Yesu
Almasihu ga dukkan wadanda ke bada gaskiya. Domin
babu bambanci: 23 Domin duk sun yi zunubi sun kuma
kasa kaiwa ga darajar Allah, 24 Da alherinsa an baratar da
mu ta wurin fansar dake cikin Yesu Almasihu. 25 Amma
Allah ya bayar da Yesu Almasihu wanda yake hadayar
fansa ta wurin bangaskiya cikin jininsa. Ya mika Almasihu
a matsayin tabbacin hukuncinsa, sabo da kuma ketarewar
zunubanmu na baya 26 cikin hakurinsa. Duk wannan ya
faru ne domin a bayyana adalcinsa cikin wannan zamani,
domin ya tabbatar da kansa mai hukunci, kuma ya nuna

shine mai baratar da kowa saboda bangaskiya cikin Yesu.
27 To ina fahariya? An fitar da ita. A kan wane dalilin?
Don ayyuka? A'a, amma ta dalilin bangaskiya. 28 Domin
wannan muka kammala cewar ana baratar da mutum ta
wurin bangaskiya ba tare da ayyukan shari'a ba. 29 Ko
kuwa Allah Allahn yahudawa ne kadai? Shi ba Allahn
al'ummai bane? I, na al'ummai ne kuma. 30 Idan dai
lallai Allah daya ne, zai baratar da mai kaciya ta wurin
bangaskiya, da marar kaciya kuma ta wurin bangaskiya.
31 Mun kawar da shari'a kenan ta wurin bangaskiya? ba
zai taba kasancewa haka ba. Maimako ma, muna inganta
shari'a kenan.

4 Me kenan zamu ce game da Ibrahim, kakanmu a jiki,
me ya samu? 2 Domin idan Ibrahim ya sami kubutarwa ta
wurin ayuka, ai da ya sami dalilin fahariya, amma ba a
gaban Allah ba. 3 Kuma fa me nassi ke fadi? "Ibrahim ya
bada gaskiya ga Allah, sai aka lisafta ta adalci gare shi."
4 Yanzu fa shi dake yin ayyuka, ladansa ba a lisafta shi
alheri ba ne, amma abun da ke nasa. 5 Amma kuma shi
da bai da ayyuka kuma maimakon haka ya gaskanta ga
wanda ke kubutar da masu zunubai, bangaskiyarsa an
lisafta ta a misalin adalci. 6 Dauda ya yi furcin albarka
bisa mutumin da Allah ya lisafta mai adalci da rashin
ayyuka. 7 Sai ya ce, "Masu albarka ne wadanda aka yafe
laifofinsu, kuma wadanda zunubansu a rufe suke. 8 Mai
albarka ne mutumin da ko kadan Ubangiji ba zaya lisafta
zunubin sa ba." 9 To albarkar da aka fadi ko a bisansu
wadanda aka yi wa kaciya ne kadai, ko kuwa a bisan su
ma marasa kaciya? Domin mun yi furcin, "Bangaskiyar

Ibrahim an lisafta ta adalci ce agare shi.” 10 Yaya aka
lisafta ta? Bayan Ibrahim ya yi kaciya, ko kuwa a rashin
kaciya? Ba a cikin kaciya ba, amma a rashin kaciya. 11
Ibrahim ya amshi alamar kaciya. Wannan shi ne hatimin
adalcin bangaskiyar da ya ke da ita tun cikin rashin
kaciyarsa. Albarkacin wannan alama ce, ta sa shi ya zama
uban dukkan wadanda suka badagaskiya, ko da shike ba
su da kaciya. Wato ma'ana, adalci za a lisafta masu. 12
Wannan kuma yana da ma'anar cewa Ibrahim ya zama
uban kaciya ga wadanda suka fito ba domin masu kaciya
kadai ba, amma kuma domin wadanda ke biyo matakin
ubanmu Ibrahim. Kuma wannan itace bangaskiyar da ya
ke da ita a rashin kaciya. 13 Domin ba ta wurin shari'a aka
bada alkawarin nan da aka yi wa Ibrahim da zuriyarsa ba,
wannan alkawarin da ya ce zasu gaji duniya. Maimako, a
ta wurin adalcin bangaskiya ne. 14 Domin idan su da ke
na shari'a magada ne, bangaskiya bata da komai, kuma
alkawarin an wofintar da shi kenan. 15 Domin shari'a ta
kan jawo fushi, amma ta wurin rashin shari'a, babu karya
umarni. 16 Saboda wannan dalili haka ta faru ta wurin
bangaskiya, domin ya zama bisa ga alheri. Kamar haka,
alkawarin ya tabbata ga dukkan zuriya. Kuma wannan
zuriya ba zata kunshi wadanda suke da sanin shari'a ba
kadai, har ma da wadanda ke daga bangaskiyar Ibrahim.
Saboda shi ne uban dukkan kowa, 17 kamar yadda aka
rubuta, “Na maishe ka uba ga kasashe masu yawa.”
Ibrahim na gaban aminin sa, wato, Allah, mai bada rai ga
mattatu kuma ya kan kira abubuwan da basu da rai su
kuma kasance. 18 Duk da halin da ke a bayyane, Ibrahim

ya gaskata ga Allah kai tsaye game da abubuwan da ke
nan gaba. Sai ya zama uba ga kasashe masu yawa, kamar
yadda aka ambata, "... Haka zuriyarka zata kasance." 19
Ba ya karaya a bangaskiya ba. Ibrahim ya yarda da cewa
jikinsa ya rigaya ya tsufa (shekarun sa na misalin dari).
Ya kuma yarda da cewa mahaifar Saratu bata iya bada
'ya'ya ba. 20 Amma domin alkawarin Allah, Ibrahim bai ji
nauyin rashin bangaskiya ba. Maimakon haka, ya sami
karfafawa a bangaskiyarsa sai ya daukaka Allah. 21 Ya na
da cikakkiyar gamsuwa cewa idan Allah ya yi alkawari,
shi mai iya kammalawa ne. 22 Haka nan ne kuma aka
lisafta masa wannan a matsayin adalci. 23 To ba'a rubuta
kawai damin amfaninsa kadai ba, da aka lisafta dominsa.
24 A rubuce yake domin mu, domin wadanda za'a lisafta
su, mu da muka bada gaskiya gare shi wanda ya tada Yesu
Ubangijinmu daga matattu. 25 Wannan shi ne wanda aka
bashe shi domin zunubanmu kuma an tada shi saboda
fasar mu.

5 Tun da shike mun sami barata, sabili da bangaskiya,
mun sami salama tare da Allah ta wurin Yesu Almasihu.
2 . Ta wurin sa kuma mun sami iso zuwa ga alheri inda
muke tsayawa albarkacin bangaskiyarmu. Muna murna
da gabagadin da Allah ya ba mu game da abin da zai faru,
gabagadin da zamu dandana nan gaba cikin daukakar
Allah. 3 Ba kuwa haka kadai ba, amma muna murna da
shan wahalolinmu. Mun san cewa shan wuya na haifar
da 4 Jimiri, Jimiri kuma na kawo amincewa, amincewa
na kawo gabagadi game da abin da zai zo nan gaba.
5 Wannan gabagadi wato begen da muke da shi baya

kunyatarwa, domin kuwa an kwarara mana kaunar Allah
a cikin zuciyarmu ta wurin Ruhu Mai Tsarki, da aka ba
mu. 6 Domin kuwa ko yayin da muke raunana, Almasihu
ya mutu a lokacin da ke dai dai domin marasa ibada. 7 To
ai kuwa yana da wuya kwarai wani mutum ya yarda ya
mutu don mutumin kirki ma. Watakila, wani na iyayin
kasada ya yarda ya mutu don nagarin mutum. 8 Amma
Allah ya tabbatar mana da kaunarsa a gare mu, don kuwa
tun muna masu zunubi, Almasihu ya mutu domin mu.
9 Balle ma yanzu, da muka barata ta wurin jininsa, za
mu sami tsira daga fushin Allah. 10 Domin kuwa, in
tun muna makiya, aka sulhunta mu da Allah ta wurin
mutuwar Dansa, balle ma, yanzu da muka sami sulhu,
zamu sami tsira ta wurin ransa. 11 Bama haka kadai ba,
amma muna murna a cikin Allah ta wurin Ubangijinmu
Yesu Almasihu, wanda ta wurinsa ne muka sami wannan
sulhu. 12 Saboda haka, kamar yadda ta wurin mutum daya
zunubi ya shigo cikin duniya, ta haka mutuwa ta shigo ta
dalilin zunubi. 13 Domin kuwa tun kafin a bada shari'a,
zunubi na nan a duniya, amma ba' a lissafin zunubi in da
ba shari'a. 14 Duk da haka, mutuwa ta mallake tun daga
Adamu har Musa, har ma wadanda basu yi zunubin keta
umarni irin na Adamu ba, wanda yake misalin mai zuwan
nan a gaba. 15 Amma kyautar ba kamar keta umarnin
take ba. Domin in sabo da laifin mutum dayan nan ne, da
yawa suke mutuwa, haka ma alherin sa da baiwarsa ta
wurin mutum dayan nan, Yesu Almasihu, sai baiwar ta
wadata zuwa ga masu yawa. 16 Domin kyautar ba kamar
sakamakon wannan da yayi zunubin bace. Ta haka din

nan ne, hukuncin nan mai tsanani ya zo sabo da zunubin
mutum dayan. Har yanzu dai, wannan baiwa ta yanci ta
zo ne bayan laifuffuka masu yawa. 17 Domin, idan sabo da
laifin mutum dayan nan ne, mutuwa ta mallake, saboda
dayan, haka ma wadanda suka karbi alheri mai yawa da
kuma baiwar adalci ta wurin ran, Yesu Almasihu. 18 Don
haka, kamar yadda zunubin dayan ya sa hukunci ya zo
kan dukka, haka ma aikin adalci na dayan zai kawo barata
da rai ga mutane masu yawa. 19 Kuma kamar yadda
rashin biyayyar dayan ta sa mutane masu yawan gaske su
zama masu zunubi, haka ma ta biyayyar dayan mutane
da yawan gaske za su sami adalci. 20 Amma shari'a ta
zo, inda ta sa zunubi ya habaka. Amma inda zunubi ya
habaka, alheri ma ya habaka ribin ribi. 21 Wannan ya faru
ne, don kamar yadda zunubi yai mallaka zuwa mutuwa,
haka kuma alheri ya mallaka zuwa adalci da rai na har
abada ta wurin Yesu Almasihu Ubangijin mu. **(aiōnios g166)**

6 Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da yin zunubi
domin Alheri ya yawaita? 2 Ba zai taba faruwa ba. 'Yaya
za'ace mu da muka mutu cikin zunubi mu ci gaba da
rayuwa cikin sa? 3 Ba ku san cewa duk wadanda aka yi
masu baftisma cikin Almasihu Yesu an yi masu baftisma
har ya zuwa mutuwarsa ne ba? 4 An kuwa binne mu tare
da shi, ta wurin baftisma cikin mutuwarsa. Haka kuma ya
kasance ne domin kamar yadda Almasihu ya tashi daga
matattu cikin daukakar Uba. Sakamakon haka muma
zamu yi tafiya cikin sabuwar rayuwa. 5 Domin kuwa idan
muna tare dashi cikin kamannin mutuwarsa zamu kuwa
zauna tare dashi har ga kamannin tashinsa. 6 Mun kuma

san cewa, an giciye wannan tsohon mutunmin nan namu
tare dashi, domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya
kasance ne domin kada mu ci gaba da bautar zunubi. 7
Duk kuma wanda ya mutu an ambace shi a matayin adali
akan zunubi. 8 Amma idan muka mutu tare da Almasihu,
mun bada gaskiya zamu yi rayuwa tare dashi. 9 Muna da
sanen cewa an tada Almasihu daga matattu, don haka
kuwa ba matacce yake ba. Mutuwa kuma bata da iko
a kansa. 10 Game da mutuwar da yayi ga zunubi yayi
sau daya kuma domin dukka. Rayuwar da yake yi kuma
yana yi wa Allah ne. 11 Don haka ku ma sai ku dauki
kanku a matsayin matattu ga zunubi amma rayayyu ga
Allah cikin Almasihu Yesu. 12 Sabili da haka kada ku bar
zunubi yayi mulki a cikin jikinku, har ku yi biyayya ga
sha'awarsa. 13 Kada ku mika gabobin jikinku ga zunubi
a matsayin kayan aikin rashin adalci. Amma ku mika
kanku ga Allah rayayyu daga mutuwa. Ku kuma mika
gabobin jikinku ga Allah a matsayin kayan aiki na adalci.
14 kada ku ba zunubi dama yayi mulki a kanku, domin ba
karkashin doka kuke ba, amma karkashin alheri kuke.
15 To sai me? Sai mu yi zunubi wai don ba a karkashin
doka muke ba amma alheri. ba zai taba faruwa ba. 16 Ba
ku san cewa duk ga wanda kuka mika kanku a matsayin
bayi, a gareshi ku bayi ne ba? Wannan fa gaskiya ne,
ko dai ku bayi ne ga zunubi wanda kaiwa ga mutuwa
ko kuma bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga adalci. 17
Amma godiya ta tabbata ga Allah! domin da ku bayin
zunubi ne, amma kun yi biyayya daga zuciyarku irin salon
koyarwar da aka baku. 18 An 'yantar daku daga bautar

zunubi, an kuma maishe ku bayin adalci. **19** Ina magana
da ku kamar mutum, domin kasawarku ta nama da jini.
Kamar yadda kuka mika gabobin jikinku ga kazamta da
miyagun ayyuka, haka ma yanzu ku mika gabobin jikinku
a matsayin bayi na adalci. **20** Domin a lokacin da kuke
bayin zunubi, ku yantattu ne ga adalci. **21** A wannan
lokacin wanne amfani kuka samu na ayyukan da yanzu
kuke jin kunyarsu? Domin kuwa sakamakon wadannan
ayyuka shine mutuwa. **22** Amma yanzu da da aka yantar
daku daga zunubi aka mai da ku bayin Allah, amfaninsa
ku kuwa shine tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine rai
na har abada. **(aiōnios g166)** **23** Don kuwa sakamakon zunubi
mutuwa ne. Amma kyautar Allah itace rai madauwami
cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. **(aiōnios g166)**

7 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana da
wadanda suka san shari'a), cewar shari'a na mulkin
mutum muddin ransa? **2** Domin ta wurin shari'a matar
aure a daure take muddin mijinta nada rai, amma idan
mijinta ya mutu, ta kubuta daga shari'ar aure. **3** To
don haka idan, mijinta na da rai, sai ta tafi ta zauna da
wani mutumin, za'a kirata mazinaciya. Amma idan mijin
ya mutu, ''yantarciya ce daga shari'a, domin kada ta
kasance mazinaciya idan ta auri wani mutum. **4** Domin
wannan, 'yan'uwana, ku ma an sa kun mutu ga shari'a ta
wurin jikin Almasihu, saboda a hada ku aure da wani,
wato, ga wanda aka tashe shi daga matattu, domin mu
haifawa Allah 'ya'ya. **5** Domin sa'adda muke cikin jiki,
ana motsa dabi'armu ta zunubi dake cikin jikunan mu ta
wurin shari'a domin mu haifi 'ya'ya zuwa mutuwa. **6**

Amma yanzu an kubutar damu daga shari'a, mun mutu
daga abin da ya daure mu, domin mu yi bauta cikin
sabuntuwar Ruhu, ba cikin tsohon rubutun shari'a ba. 7
To me zamu ce kenan? ita shari'ar kanta zunubi ce? ba
zai taba faruwa ba. Duk da haka. Idan ba ta wurin shari'a
ba, ba zan taba sanin zunubi ba, in ba ta wurin shari'a ba.
Ba zan taba kyashin abin wani ba, har sai da shari'a tace,
“Kada kayi kyashi.” 8 Amma zunubi, sai ya dauki zarafi ta
wurin dokar, ya jawo dukkan sha'awa dake cikina. Domin
in da babu shari'a, zunubi matacce ne. 9 Ada na rayu
sau daya ba tare da shari'a ba, amma da dokar ta zo, sai
zunubi ya farfado, ni kuma na mutu. 10 Dokar wadda ta
kamata ta kawo rai, sai na same ta matacciya. 11 Domin
zunubin, ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya rude ni, kuma
ta wurin dokar ya kashe ni. 12 Domin haka, shari'ar na da
tsarki, dokar na da tsarki, adalci da kuma kyau. 13 To
abu mai kyau ya zamar mani mutuwa kenan? ba zai taba
zama haka ba. Amma zunubi, domin ya nuna shi zunubi
ne ta wurin abin da ke mai kyau, sai ya kawo mutuwa
a cikina. Wannan ya kasance haka ne domin ta wurin
dokar, zunubi ya zama cikakken zunubi. 14 Domin mun
san shari'a mai Ruhaniya ce, amma ni ina cikin jiki. An
sai da ni karkashin bautar zunubi. 15 Domin ni ma ban
fahimci abin da nake aikatawa ba. Domin abin da nake so
in aikata, ba shi nake aikatawa ba, kuma abin da bana so,
shi nake aikatawa. 16 Amma idan na aikata abin da bana
so, na amince da shari'a kenan, cewar shari'a nada kyau.
17 Amma yanzu ba ni ke aikata abin ba, amma zunubi da
ke zaune a cikina. 18 Domin na san a cikina, wato cikin

jikina, babu wani abu mai kyau. Domin marmarin aikata
abu mai kyau na tare da ni, amma ba ni iya aikatawa. 19
Domin abu mai kyau da na ke so in aikata bana iyawa,
amma muguntar da ba na so ita na ke aikatawa. 20 To idan
na yi abin da ba ni so in aikata, wato kenan ba ni bane ke
aikatawa, amma zunubin da ke zaune a cikina. 21 Don
haka, sai na iske, akwai ka'ida a cikina dake son aikata
abu mai kyau, amma kuma ainihin mugunta na tare dani.
22 Domin a cikina ina murna da shari'ar Allah. 23 Amma
ina ganin wasu ka'idoji daban a gabobin jikina, su na yaki
da wannan sabuwar ka'idar da ke cikin tunanina, suna
kuma sanya ni bauta ta wurin ka'idar zunubi wadda ke
cikin gabobin jikina. 24 Ni wahalallen mutum ne! wa zai
kubutar dani daga wannan jiki na mutuwa? 25 Amma
godiya ga Allah ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu!
Domin haka ni kaina a wannan hannu bisa ga tunani na
ina bautawa shari'ar Allah. Duk da haka, ta wani gefen
ina bautawa ka'idar zunubi da ke tare da jikina.

8 Saboda haka babu kayarwa yanzu ga wadanda ke
cikin Almasihu Yesu. 2 Domin ka'idar ruhun rai a cikin
Almasihu Yesu ta maishe mu 'yanttatu daga ka'idar
zunubi da mutuwa. 3 Saboda abin da shari'a bata iya
aikatawa ba domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya
aiko da dansa a kamanin jiki mai zunubi domin ya zama
hadaya domin zunubi, sai ya yi Allah wadai da zunubi a
cikin jiki. 4 Ya yi haka domin bukatar shari'a ta sami cika
a cikinmu, mu da muke tafe ba ta gwargwadon jiki ba,
amma ta gwargwadon ruhaniya. 5 Wadanda ke rayuwa
gwargwadon jiki sukan lura da al'amuran jiki, amma su

da ke rayuwa a gwargwadon Ruhu sukan mai da hankali
ga al'amuran Ruhu. 6 To kwallafa rai ga jiki mutuwa ce,
amma kwallafa rai ga Ruhu rai ne da salama. 7 Haka yake
domin kwallafa rai ga jiki gaba yake da Allah, gama baya
biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma ya iya. 8 Wadanda ke a
jiki ba su iya faranta wa Allah zuciya. 9 Duk da haka, ba
ku cikin jiki amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun
Allah na rayuwa cikinku. Amma idan wani ba shi da
Ruhun Almasihu, shi ba na sa bane. 10 In Almasihu na
cikinka, jikin ka fa matacce ne ga zunubi, amma ruhu na
rayuwa bisa ga adalci. 11 Idan Ruhun wanda ya tada Yesu
daga matattu na raye a cikinku, to shi wanda ya tada
Almasihu da ga matattu za ya bada rai ga jikinku masu
matuwa ta wurin Ruhunsa, da ke rayuwa a cikin ku. 12
To, 'yan' uwa, muna da hakki amma ba bisa jiki ba, da
za mu yi rayuwa bisa ga dabi'ar jiki. 13 Gama idan kun
yi rayuwa gwargwadon jiki, za ku mutu kenan, amma
idan ta wurin Ruhu ku ka kashe ayyukan jiki, za ku rayu.
14 Gama duk wadanda Ruhun Allah ke bishe su, su 'ya
'yan Allah ne. 15 Gama ba ku karbi ruhun bauta da ke
sa tsoro ba. Maimakon haka, kun karbi ruhun diyanci,
ta wurinsa muke tadda murya muna kira, “Abba, Uba!”
16 kansa na bada shaida tare da namu ruhun cewa mu
'ya'yan Allah ne. 17 Idan mu 'ya'ya ne, ai mu magada
ne kenan, magadan Allah. Kuma mu magada ne tare da
Almasihu, hakika idan mun sha wahala tare da shi za a
kuma daukaka mu tare da shi. 18 Gama na yi la'akari
cewa wahalonin zamanin nan ba su isa a kwatanta su
da daukakar da za'a bayyana mana ba. 19 Saboda yadda

halitta ke marmarin bayyanuwar 'ya'yan Allah. 20 Gama
an kaskantar da halitta ga banza, ba da nufin ta ba, amma
na shi wanda ya kaskantar da ita. Ta na cikin tabbacin
alkawarin. 21 Cewa halitta kanta za ta kubuta daga bautar
rubewa, kuma za a kawo ta zuwa ga 'yantarwa na yabon
daukakar 'ya'yan Allah. 22 Gama mun sani dukan halitta
na nishi da zafin nakuda tare har ya zuwa yanzu. 23
Ba haka kadai ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar
farko na Ruhu—mu kanmu muna nishi acikin mu, muna
jiran diyancinmu, wato ceton jikinmu kenan. 24 Gama
ta wanan hakikancewa aka cece mu. Amma dai abin da
muke da tabbacin zai faru ba mu gan shi ba tukuna,
domin wanene wa ke begen tabbatacce abin da yake
gani? 25 Amma idan muna da tabbacin abin da ba mu
gani ba tukuna, to sai mu jjira shi da hakuri. 26 Hakanan,
Ruhu kuma ke taimako a kasawarmu. Gama ba mu da san
yadda zamu yi addu'a ba, amma Ruhu kansa na roko a
madadinmu da nishe-nishen da ba'a iya ambatawa. 27 Shi
da ke bidar zuciya yana sane da tunanin Ruhu, domin
yana roko a madadin masu badagaskiya ta wurin nufin
Allah. 28 Mun san cewa ga wadanda ke kaunar Allah,
yakan aikata dukan al'amura domin su zuwa ga alheri, ga
duk wadanda aka kira bisa ga nufinsa. Dukan abubuwa
sukan zama alheri. 29 Saboda wadanda ya sani tuntuni
su ne ya kardara su zama da kamanin dansa, domin ya
zama dan fari a cikin 'yan'uwa masu yawa. 30 Su da ya
kaddara, ya kiraye su. Wadanda ya kira, su ya kubutar.
Su da ya kubutar, sune kuma ya daukaka. 31 Me zamu
ce game da wadannan al'amura? Idan Allah na tare da

mu, wake gaba da mu? 32 Shi da baya hana dansa ba,
amma ya bada shi a madadinmu dukka, me zai hana shi
bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da shi? 33 Wa zaya
kawo wata tuhuma ga zababbu na Allah? Allah ne ke
“yantarwa. 34 Wanene ke hukumtawa? Almasihu ne da ya
mutu sabili da mu har ma fiye da haka, shi wanda kuma
aka tasar. Yana mulki tare da Allah a wuri mai daukaka,
shi ne kuma ya ke roko sabili da mu. 35 Wa za ya raba
mu da kaunar Allah? Kunci, ko bacin rai, ko tsanani, ko
yunwa, ko tsiraci, ko hadari, ko takobi? 36 Kamar yadda
aka rubuta, “Saboda kai ake kisanmu dukkan yini. An mai
da mu kamar tumaki yanka.” 37 A dukan al'amuran nan
mun fi karfi a ce da mu masu nasara ta wurin shi da ke
kaunar mu. 38 Gama na tabata cewa ko mutuwa, ko rai,
ko mala'iku, ko mulkoki, ko al'amuran yanzu, ko al'amura
masu zuwa, ko iko, 39 ko tsawo, ko zurfi, kai ko wace irin
halitta, ba su isa su raba mu da kaunar Allah, da ke a
cikin Almasihu Yesu Ubangijin mu ba.

9 Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin Almasihu.
Ba karya nake yi ba. Lamirina, na shaida a cikin Ruhu
Mai Tsarki. 2 cewa ina da matukar bakin-ciki da takaici
marar karewa a zuciyata. 3 Dama ace, a la'anta ni, in
rabu da Almasihu saboda 'yan'uwana, wato dangina da
suke zuriyata bisa ga jiki. 4 Sune Isra'ilawa, sun sami
karbuwa, da daukaka, da baiwar shari'a, da yi wa Allah
sujada, da alkawarai. 5 Dukkan ubanni nasu ne daga
cikinsu Almasihu ya fito bisa ga jiki- wanda shi ke Allah
bisa kowa. Yabo ya tabbata a gare shi har abada. Amin.
(aiōn g165) 6 Amma ba wai alkawarin Allah ya kasa ba

ne, ba dukkan Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya
ba. 7 Haka nan, ba dukkan zuriyar Ibrahim ne 'ya'yansa
ba. Amma ''ta wurin Ishiyaku ne za'a kira zuriyarka.'' 8
Yana nuna mana cewa ba 'ya'yan jiki su ne 'ya'yan Allah
ba. Amma 'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka
kebe su. 9 Wanna ce kalmar alkawari, ''badi warhaka zan
dawo, Saratu kuwa zata sami da.'' 10 Amma ba wannan
kadai ba, bayan Rifkatu ta dauki ciki daga gun mijinta,
ubammu Ishiyaku. 11 Yaran nan kafin ma a haife su, balle
ma a ce sun yi wani abu mai kyau ko laifi, saboda zaben
da Allah yayi, bai danganta da abin da suka yi ba, ko don
aiki ba, amma don shine mai kira— 12 kamar yadda Ya
ce, mata, "babban zaya yiwa karamin bauta,'' haka nassi
yace, 13 ''Kamar yadda aka rubuta: "Yakubu na ke kauna,
amma Isuwa na ki shi." 14 To me zamu ce kenan? Allah
ya yi rashin adalci kenan? Ko kadan. 15 Gama ya ce wa
Musa, ''Ina nuna jinkai ga wanda zan yi wa jinkai, zan ji
tausayi ga wanda zan tausaya masa.'' 16 Saboda haka, ba
don wanda ke da aniya ba ne, ko kuwa wanda yake kokari
ba, amma saboda Allah mai nuna jinkai. 17 Gama nassi ya
ce da Fir'auna, '' Saboda wannan dalilin ne, na tada kai,
don in nuna ikona mai karfi a kanka, don sunana ya yadu
ga dukkan duniya.'' 18 Ta haka Allah ya nuna jinkansa ga
wanda ya so, ya taurarar da zuciyar wanda ya ga dama.
19 Za kuce mani, to don me, ''Yake kama mu da llaifi? Wa
ya taba yin jayayya da nufinsa?'' 20 In ma mun duba, kai
mutum wanene kai da zaka ja da Allah? Ko abin da aka
gina zai ce wa magininsa, ''Don me yasa ka ginani haka?''
21 Ko maginin ba shi da iko akan yimbu daya da zai gina

tukunya mai daraja, wata kuma tukunyar don kowanne
irin aiki? **22** In ace Allah, dake niyyar nuna fushinsa da
ikonsa, ya sanu, sai ya jure da matukar hakuri mai yawa
da tukwanen fushi da ya shirya don hallakarwar fa? **23** To
ko ma ya yi haka don ya nuna yalwar daukakarsa da take
dauke da alheri, wanda ya shirya don daukakarsa tun
farko? **24** Zai yiwu ma ya yi haka ne domin mu, mu da ya
kira, ba ma daga cikin Yahudawa kadai ba, amma har ma
daga cikin al'ummai? **25** Kamar yadda ya ce a cikin littafin
Yusha'u: ''zan kira wadanda ba mutanena ba mutanena,
da kuma kaunatattunta wadanda ba kaunatattu ba. **26**
Zai zama kuma a inda aka ce da su, "ku ba mutanena
bane, za a kisa su 'ya'yan Allah mai rai."' **27** Ishaya ya yi
kira game da Isra'ila, ''in a ce yawan 'ya'yan Isra'ila zasu
zama kamar yashi a bakin teku, ragowarsu ne kawai za
su sami ceto. **28** Ubangiji zai tabbatar da cikar kalmarsa
a duniya, ba kuwa da dadewa ba. **29** Yadda Ishaya ya
rubuta ada, ''In da ba Ubangiji mai runduna bai bar mana
zuriya ba, da zamu zama kamar Saduma, da kuma an
maida mu kamar Gomarata. **30** To me za mu ce kenan?
Ko al'ummai, da ba sa neman adalci, sun samu adalci ta
wurin bangaskiya. **31** Amma Isra'ila, wadanda suka nemi
adalcinsu ta wurin shari'a, ba su kai ga gaci ba. **32** To
don me? don ba su neme shi da bangaskiya ba, amma
ta ayyuka. Sun yi tuntube a kan dutse da zai sa laifi. **33**
Kamar yadda aka rubuta, "Ga, shi na ajiye dutse a kan
Sihiyona dutsen tuntube mai sa laifi. Ga wanda ya bada
gaskiya gare shi ba zai ji kunya ba."

10 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan addu'oi na
ga Allah dominsu shine don su sami ceton. 2 Domin na
shaida game da su cewa suna da kwazo game da Allah,
amma ba a kan sani ba. 3 Don, ba su da sani akan adalcin
Allah, suna kokarin tabbatar da adalcin kansu. Ba su bada
kan su ga adalcin Allah ba. 4 Gama Almasihu shi ne cikar
doka zuwa ga adalci ga dukkan wadanda suka gaskata.
5 Musa kam ya rubuta game da adalci da zai samu ta
shari'a: ''mutumin da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu
ta wurin wannan adalcin.'' 6 Amma adalcin da ya zo ta
wurin bangaskiya yace, ''Kada ku ce a zuciyarku, wa zai
hau zuwa sama?''(don ya sauko da Almasihu kasa). 7 Kada
ku ce, ''Wa zai gangara zuwa kasa?'' (Wato wa zai fito da
Almasihu daga cikin matattu). (Abyssos g12) 8 Amma me
yake cewa? “kalmar tana kusa da kai a cikin bakinka da
kuma cikin zuciyarka.” Wato kalmar bangaskiya, wadda
muke shaidawa. 9 Don idan da bakinka, ka shaida Yesu
Ubangiji ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah
ya tashe shi daga matattu, za ka sami ceto. 10 Don da
zuciya ne mutum yake gaskatawa zuwa ga adalci, da
kuma baki ne yake shaida zuwa ga ceto. 11 Don nassi na
cewa, ''Duk wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya ba,''
12 Gama ba bambanci tsakanin Bayahude da Ba'al'ume.
Gama dukkansu Ubangijinsu daya ne, Shi mayalwaci ne
ga dukkan wanda ya kira shi. 13 Duk wanda ya kira sunan
Ubangiji zai sami ceto. 14 To ta yaya zasu kira ga wanda
basu gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata ga wanda
ba su taba jin labarinsa ba? 15 Kuma ta yaya zasu ji in
ba ayi masu wa'azi ba? Kuma ta yaya zasu yi wa'azin

in ba an aike su ba? - Kamar yadda yake a rubuce, “Ina
misalin kyau na kafafun wadanda ke shaida labarin farin
ciki na abubuwa masu kyau!” 16 Amma ba dukkansu ne
suka ji bishara ba. Gama Ishaya ya ce, ''Ubangiji, wa ya
gaskata da sakon? 17 Saboda haka bangaskiya na zuwa ta
wurin ji, jin kuwa daga maganar Almasihu. 18 Amma na
ce, “ko basu ji ba ne? I, tabbas'' muryarsu ta kai dukkan
duniya, kuma kalmominsu sun kai har karshen duniya.''
19 yau, na ce, ''Ko Isra'ila basu sani ba ne?'' Da farko
Musa ya ce, “Zan sa kuyi fushi da kishi da abin da ba
al'umma ba. Abin da nake nufi nan shine al'ummar da
basu da fahinta, zan more su, in tayar maku da hankali.''
20 Amma Ishaya da karfin hali ya ce, ''Ga wadanda basu
neme ni ba suka same ni. Na bayyana ga wadanda basu
nemi ni ba. 21 ''Amma ga Isra'ila kam ya ce, '' na mika
hannu na ga masu rashin biyayya dukkan tsawon rana,
domin su mutane ne masu taurin kai.''

11 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai taba
yiwuwa ba. Domin ni ma ba-Isra'ile ne, na zuriyar Ibrahim,
a kabilar Bilyaminu. 2 Allah bai ki mutanen sa da ya
ke da rigyasaninsu ba. Ko kun san abin da nassi ya ce
game da Iliya, yadda ya kai karar Isra'ila a gaban Allah?
3 Ya ce, ''Ubangiji, sun kashe annabawanka, sun rushe
alfarwanka kuma, Ni kadai ne na rage, ga shi suna neman
su kashe ni.'' 4 Amma wacce amsa ce Allah ya ba shi? Ya
ce, ''Ina da mutane dubu bakwai da na kebe don kaina,
da ba su taba rusuna wa Ba'al ba.'' 5 Ban da haka ma,
ban da haka ma a wannan lokacin akwai sauran zabe na
alheri. 6 Amma tun da ta wurin alheri ne, ba ga ayyuka

ba. In ba haka ba, alheri ba zai zama alheri ba kenan. **7**
Sai kuma me? Abin da Isra'ila ke nema, ba su samu ba,
amma zababbun sun same shi, saura kuma sun taurare. **8**
Kamar yadda yake a rubuce, ''Allah ya ba su ruhun rashin
fahimta, ga idanu amma ba za su gani ba, ga kunnuwa
amma ba za su ji ba, har zuwa wannan rana.'' **9** Dauda
kuma ya ce, ''bari teburinsu ya zama taru, da tarko, ya
zama dutsen tuntube da abin ramako a gare su. **10** Bari
idanunsu ya duhunta domin kada su gani; bayansu kuma
a duke kullum.'' **11** Na ce, ''sun yi tuntube domin su fadi
ne?'' Kada abu kamar haka ya faru. A maimakon haka,
juyawa baya da suka yi ya sa, ceto ya zo ga Al'ummai,
domin ya sa su kishi. **12** Idan yanzu juyawa baya da sun
yi ya zama arziki ga duniya, rashin su kuma arziki ga
Al'ummai, yaya kwatancin girmansa zai kasance in sun
zo ga kammala? **13** Yanzu ina magana da ku ku da ke
Al'ummai. Tunda yake ni ne manzo ga Al'ummai, ina
kuma fahariya cikin hidimata. **14** Yana yiwuwa in sa
''yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su. **15** Idan
kinsu ya kawo sulhuntawa ga duniya, Karbarsu kuma zata
zama yaya? Zata zama rai ne daga mutuwa. **16** 'ya'yan
farko sunan haka ma kakkabensu yake, Idan saiwar itace
na nan, haka ma rassan za su zama. **17** Amma idan an
karye wasu daga cikin rassan, idan ku rassan zaitun na
ainihi ne, da aka samu daga cinkinsu, kuma idan kuna
da gado tare da su, acikin saiwar itacen zaitun din. **18**
Kada ku yi fahariya a kan rassan. Amma idan kuka yi
fahariya to ba ku bane masu karfafa saiwar amma saiwar
ce ke karfafa ku. **19** Kana iya cewa, ''An karye rassan

domin a same ni a ciki.'' 20 Wannan gaskiya ne! Saboda
rashin bangaskiyarsu ne ya sa aka karye su daga rassan,
amma ku tsaya da karfi acikin bangaskiyarku. Kada ku
dauki kanku fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro.
21 Domin idan Allah bai bar ainihin rassan ba, to ba zai
bar ku ba. 22 Ku duba yadda irin ayyuka masu tsananni
na Allah. Ta daya hannun kuma, tsanannin kan zoa kan
Yahudawa wadanda suka fadi. Har 'ila yau jinkai Allah
ya zo maku, idan kun cigaba cikin alherinsa baza a sare
ku ba. Amma in kun ki za a sare ku. 23 Hakanan, idan
ba su ci gaba cikin rashin bangaskiyarsu ba, za a maida
su cikin itacen. Domin Allah zai iya sake maida su. 24
Idan an yanke ka daga itacen zaitun da ke na jeji, har ya
yiwu an hada ka cikin itacen zaitun na ainihi, yaya kuma
wadannan Yahudawa wadanda sune ainihin rassan, da
za'a maido cikin zaitun da ke na ainihi? 25 Yan'uwa, ba
na so ku kasance cikin duhu a game da wannan asirin,
domin kada ku zama da hikima cikin tunaninku. Wannan
asirin shine cewa wannan taurarewa ta faru a Isra'ila, har
sai da Al'ummai suka shigo ciki. 26 Ta haka dukan Isra'ila
za su tsira, kamar yadda yake a rubuce: ''Daga cikin
Sihiyona mai Kubutarwa zai fito; Zai kawar da kazanta
daga cikin Yakubu. 27 Wannan zai zama alkawarina da su,
sa'adda na kawar da zunubansu.'' 28 A wani bangaren
kuma game da bishara, su makiya ne amamadinku, ta
wani fannin kuma bisa ga zabin Allah su kaunattatu ne
saboda ubanni. 29 Domin baye-baye da kiran Allah basa
canzawa. 30 Domin ku ma da ba ku yin biyayya ga Allah,
amma yanzu kun sami jinkai saboda rashin biyayyarsu. 31

Ta wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan sun zama
marasa biyayya. Sakamakon haka shine ta wurin jinkan
da aka nuna maku, suma su samu jikai yanzu. 32 Domin
Allah ya rufe kowa ga rashin biyayya, domin ya nuna
jinkai ga kowa. (eleēsē g1653) 33 Ina misalin zurfin wadata
da kuma hikima da sani na Allah! Hukunce-hukuncensa
sun fi gaban a bincika, hanyoyinsa kuma sun fi gaban
ganewa! 34 Don wanene ya san tunanin Ubangiji? Wanene
kuma ya zama mai bashi shawara? 35 Ko kuma, wanene
ya fara ba Allah wani abu, domin a biya shi?'' 36 Daga
wurinsa ne, ta wurinsa ne kuma, a gare shi ne kuma
dukan abu suka fito. A gare shi daukaka ta tabbata har
abada. Amin. (aiōn g165)

12 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan jinkan nan na
Allah, da ku mika jikunanku hadaya mai rai, mai tsarki
kuma abar karba ga Allah. wannan itace hidimarku ta
zahiri. 2 Kada ku kamantu da wannan duniya, amma ku
sami canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuyi haka
don ku san abin da ke nagari, karbabbe, kuma cikakken
nufin Allah. (aiōn g165) 3 Don ina cewa, saboda alherin
da aka bani, ka da waninku ya daukaka kansa fiye da
inda Allah ya ajiye shi; a maimakon haka ku kasance da
hikima, gwargwadon yadda Allah yaba kowa bangaskiya.
4 Domin muna da gababuwa da yawa a jiki daya, amma
ba dukansu ne ke yin aiki iri daya ba. 5 haka yake a
garemu, kamar yadda muke da yawa haka cikin jikin
Almasihu, dukkanmu gabobin juna ne. 6 Muna da baye-
baye dabam-dabam bisa ga alherin da aka bayar a gare
mu. Idan baiwar wani anabci ne, yayi shi bisa ga iyakar

bangaskiyarsa. **7** In wani yana da baiwar hidima, sai yayi
hidimarsa. Idan baiwar wani koyarwa ce, yayi koyarwa. **8**
Idan baiwar wani karfafawa ce, yayi ta karfafawa; Idan
baiwar wani bayarwa ce, yayi ta da hannu sake; Idan
baiwar wani shugabanci ne, yayi shi da kula; Idan baiwar
wani nuna jinkai ne, yayi shi da sakakkiyar zuciya. **9**
Ku nuna kauna ba tare da riya ba. Ku Ki duk abin da
ke mugu ku aikata abin da ke nagari. **10** Akan kaunar
'yan'uwa kuma, ku kaunaci juna yadda ya kamata; akan
ban girma kuma, ku ba juna girma. **11** Akan himma kuma,
kada ku yi sanyi; akan ruhu kuma, ku sa kwazo; Game
da Ubangiji kuma, ku yi masa hidima. **12** Akan gabagadi
kuma, ku yi shi da farin ciki; akan tashin hankali kuma,
ku cika da hakuri; akan adu'a kuma, ku nace. **13** Ku zama
masu biyan bukatar tsarkaka, ku zama masu karbar baki
a gidajenku. **14** Ku albarkaci masu tsananta maku, kada
ku la'anta kowa. **15** Ku yi farinciki tare da masu farinciki;
Ku yi hawaye tare da masu hawaye. **16** Tunanin ku ya
zama daya. Kada tunaninku ya zama na fahariya, amma
ku yi abokantaka da matalauta. Kada wani a cikin ku ya
kasance da tunanin yafi kowa. **17** Kada ku rama mugunta
da mugunta. Ku yi ayukan nagarta a gaban kowa. **18** Ku yi
duk abin da za ku iya yi domin ku yi zaman salama tare
da kowa. **19** 'Yan'uwa, kada ku yi ramako, ku bar Allah ya
rama maku. A rubuce yake, '' 'Ramako nawa ne; zan saka
wa kowa,' in ji Ubangiji.'' **20** ''Amma idan makiyin ka na
jin yunwa, ba shi abinci ya ci. Idan yana jin kishin ruwa,
ba shi ruwan sha. Idan kun yi haka, garwashin wuta ne za

ku saka akan duk makiyi.'' 21 Kada mugunta ta rinjaye
ku, amma ku rinjayi mugunta ta wurin yin aikin nagarta.
13 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda babu
wata hukuma sai dai in tazo daga Allah; mahukunta da
suke nan kuwa daga Allah ne. 2 Saboda da haka duk
wanda ya ja hukuma ya ja da dokar Allah; kuma dukan
wadanda suka ki hukuma za su sha hukunci. 3 Don
kuwa mahukunta ba abin tsoro ne ga masu nagarta ba,
amma ga masu aikata laifi. Kuna so ku zama marasa
tsoron hukuma? Kuyi abu nagari, zaku sami yabo daga
yin hakan. 4 Saboda shi bawan Allah ne a gare ku don
nagarta. Amma in kun yi abu mara kyau, kuyi tsoro,
saboda ba ya dauke da takobi ba tare da dalili ba. Don shi
bawan Allah ne mai saka wa mugu da fushi. 5 Saboda
haka dole kuyi biyayya, ba don fushi ba, amma saboda
lamiri. 6 Saboda wannan ne kuke biyan haraji. Don masu
mulki bayin Allah ne, wadanda suke yin haka kullum. 7
Ku bawa kowa hakkinsa; haraji ga mai haraji; kudin fito
ga mai fito; tsoro ga wanda ya cancanci tsoro; girma ga
wanda cancanci girmamawa. 8 Kada ku rike bashin kowa,
sai dai ku kaunaci juna. Domin duk wanda ya kaunaci
dan'uwansa ya cika doka. 9 To, "Kada kuyi zina, kada kuyi
kisa, kada kuyi sata, kada kuyi kyashi, idan har akwai
wata doka kuma, an takaita ta a wannan jimlar: "Ka
kaunaci dan'uwanka kamar kanka." 10 Kauna bata cutar
da makwabci. Domin haka, kauna tace cikar shari'a. 11
Saboda wannan, kun san lokaci yayi, ku farka daga barci.
Domin cetonmu yana kusa fiye da yadda muke tsammani.
12 Dare yayi nisa, gari ya kusan wayewa. Don haka, sai mu

rabu da ayyukan duhu, mu yafa makaman haske. 13 Sai
muyi tafiya yadda ya kamata, kamar da rana, ba a cikin
shashanci ko buguwa ba. Kada kuma muyi tafiya cikin
fasikanci da muguwar sha'awa, ba kuma cikin husuma ko
kishi ba. 14 Amma ku yafa Ubangiji Yesu Almasihu, kada
kuwa ku tanadi halin mutumtaka, don biye wa muguwar
sha'awarsa.

14 Ku karbi duk wanda yake da rarraunar bangaskiya,
ba tare da sukar ra'ayinsa ba. 2 Wani yana da bangaskiyar
yaci komai, wani wanda yake da rauni yakanci ganye ne
kawai. 3 Kada wanda yake cin komai ya raina wanda baya
cin kowanne abu. Kada kuma wanda baya cin kowanne
abu ya shara'anta sauran da suke cin komai. Saboda Allah
ya karbe shi. 4 Kai wanene, kai wanene da kake ganin
laifin bawan wani? Tsayawarsa ko faduwarsa ai hakin
maigidansa ne, amma Ubangiji yana da ikon tsai da shi.
5 Wani yakan daukaka wata rana fiye da sauran. Wani
kuma yana daukan ranakun daidai. Kowa ya zauna a cikin
hakakkewa akan ra'ayinsa. 6 Shi wanda ya kula da wata
rana, ya kula da ita don Ubangiji. Kuma wanda yaci, yaci
ne domin Ubangiji, domin yana yi wa Allah godiya. Shi
wanda bai ci ba, yaki ci ne domin Ubangiji. Shima yana yi
wa Allah godiya. 7 Domin babu wanda yake rayuwa don
kansa a cikinmu, kuma babu mai mutuwa don kansa. 8
Domin in muna raye, muna raye don Ubangiji. Kuma in
mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji. Ashe, ko muna
raye, ko a mace mu na Ubangiji ne. 9 Domin wannan
dalilin Almasihu ya mutu ya kuma tashi, saboda ya zama
Ubangiji ga matattu da rayayyu. 10 Amma ku don me

kuke shara'anta yan'uwanku? kai kuma don me kake
raina dan'uwanka? Dukan mu zamu tsaya gaban kursiyin
shari'ar Allah. 11 Domin a rubuce yake, “Na rantse, “inji
Ubangiji”, kowacce gwiwa zata rusuna mani, kowanne
harshe kuwa zai yabi Allah.” 12 Domin kowannenmu zai
fadi abin da shi yayi da bakinsa a gaban Allah. 13 Saboda
da haka kada muyi wa juna shari'a, amma maimakon
haka ku dauki wannan kudduri, don kada kowa ya zama
sanadin tuntunbe ko faduwa ga dan'uwansa. 14 Na sani
na kuma tabbata tsakani na da Ubangiji Yesu, ba abin da
yake mara tsarki ga asalinsa. Sai dai ga wanda ya dauke
shi marar tsarki ne yake zama marar tsarki. 15 Idan har
abincinka na cutar da dan'uwanka, ba ka tafiya cikin
kauna. Kada ka lalata wanda Yesu ya mutu domin sa da
abincinka. 16 Saboda haka, kada abubuwan da aka dauka
kyawawa su zama abin zargi ga wadansu. 17 Saboda
mulkin Allah ba maganar ci da sha ba ne, amma game da
adalci ne, salama, da farin ciki a cikin Ruhu Mai Tsarki.
18 Domin wanda yake bautar Almasihu a wannan hanya,
karbabbe ne ga Allah, kuma jama'a sun yarda da shi. 19
Don haka, mu nemi abubuwa na salama da abubuwan da
zasu gina juna. 20 Kada ku lalata aikin Allah don abinci.
Komai yana da tsarki, amma kaiton mutumin da yake
cin abin da zai sa shi ya fadi. 21 Bashi da kyau a ci nama
ko a sha ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo faduwar
dan'uwanka. 22 Wannan bangaskiyar da kuke da ita, ku
adana ta tsakaninku da Allah. Mai albarka ne wanda
zuciyarsa bata da laifi akan abin da hankalinsa ya ga
daidai ne. 23 Duk wanda yayi shakka amma kuma yaci, ya

sani yayi laifi kenan, domin ba tare da bangaskiya bane.
Duk abin da ba na bangaskya bane zunubi ne.

15 Yanzu mu da muke da karfi ya kamata mu dau nauyi
raunana, kuma bai dace mu nuna son kai ba. 2 Bari
kowannenmu ya faranta wa makwabcinsa rai, domin
wannan yana da kyau, don a gina shi. 3 Domin Almasihu
bai faranta wa kansa rai ba. Kamar yadda aka rubuta,
"zagin da wadansu suka yi masa ya sauka a kaina." 4
Don abin da aka rubuta a baya an rubuta ne domin a
gargade mu, domin ta hakuri da karfafawar litattafai mu
sami karfi. 5 Yanzu Allah mai hakuri da karfafawa ya
baku zuciya daya ta zaman tare da juna bisa ga halin
Yesu Almasihu. 6 Domin ya yi haka ne da zuciya daya
domin ku yi yabo da bakinku daya. 7 Domin ku karbi
juna, kamar yadda Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka
Allah. 8 Saboda na ce an mai da Almasihu bawan kaciya a
madadin gaskiyar Allah. Ya yi wannan ne don a tabbatar
da alkawarai da aka ba kakanin kakaninmu. 9 Domin
Al'umai su daukaka Allah saboda jinkansa, kamar yadda
ya ke a arubuce, "Domin ta haka zan yabe ka cikin Al'umai
in yi wakar yabon sunanka." 10 Kuma an ce. "Ku yi
faranciki, ku Al'ummai tare da mutanensa." 11 Kuma."
Ku yabi Ubangiji, ku dukan Al'ummai; bari dukan mutane
su yabe shi." 12 Kuma, Ishaya ya ce "Za a sami tsatson
Yessi, wanda zai tashi ya yi mulki a kan Al'umai, Al'umai
za su sami karfin hali a cikinsa." 13 Yanzu Allah mai
karfafawa ya cika ku da dukkan farin ciki salama, saboda
da bangaskiyarku, domin ku sami cikkakiyar karafafawa,
ta wurin ikon Ruhu Mai Tsarki. 14 Ni kaina na amince da

ku, yan'uwa. Kuma na amince cewa ku da kanku kuna
cike da alheri, cike da dukkan sani. Na amince cewa za
ku sami zarafi ku gargadi juna. 15 Amma ina rubuta
maku da gabagadi kan wadansu abubuwa, domin in
tunasheku, saboda baiwar da aka bani daga wurin Allah.
16 Cewa baiwar ta sa na zama bawan Almasihu Yesu da
aka aika ga Al'ummai, limami na bisharar Allah. Zan
yi wannan saboda baikon Al'ummai ya zama karbabbe,
kuma kebbabe ga Allah ta wurin Ruhu Mai Tsarki. 17
Don haka ina jin dadi cikin Yesu Almasihu da abubuwa
na Allah. 18 Domin ba ni da abin da zan ce, sai abin da
Yesu ya aikata ta wurina, domin Al'ummai su yi biyayya
ta magana da aiki. 19 Ta wurin alamu, da al'jibai, da
ikon Ruhu Mai Tsarki. Daga Urushalima, da kewaye har
zuwa Ilirikum, an kai bisharar Almasihu ko'ina dukka. 20
A cikin hanyar nan, burina in sanar da bishara, amma
a inda ba a san Yesu ta wurin sunansa ba, don kada
in sa gini akan harshashi wani. 21 Kamar yadda yake
a rubuce."Wadanda ba a taba fada wa labarinsa ba, su
gane. Wadanda ba su taba jin labarinsa ba su fahimta."
22 Saboda an hana ni zuwa wurin ku a lokatai da dama.
23 Amma yanzu bani da sauran wani wuri a lardin nan,
kuma cikin shekaru masu yawa ina da marmarin in zo
wurin ku. 24 Duk lokacin da zan tafi Asbaniya ina begen
ganin ku yayin wucewa, don ku raka ni bayan na ji dadin
zama da ku na dan lokaci. 25 Amma yanzu ina tafiya
Urushalima don in yi wa tsarkaka hidima. 26 Domin
abin farinciki ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su yi
bayarwa domin gajiyayyu masu bada gaskiya wadanda

suke a Urushalima. 27 Suna jin dadi domin hakika kamar
bashi ne a kansu. Domin Al'ummai sun yi tarayya da su
cikin ayyukan ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma su
taimake su da abubuwa. 28 Domin lokacin da na gama
basu kudin, zan zo gareku a hanyata ta zuwa Asbaniya. 29
Na san cewa lokacin da na zo gareku, zan zo da cikakkun
albarku na Almasihu. 30 Yanzu ina rokonku, yan'uwa,
ta wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Ruhu Mai
Tsarki, ku yi ta fama tare da ni a cikin yin addu'o, inku
ga Allah saboda ni. 31 Kuyi haka saboda in tsira daga
wadanda suke masu biyayya ga Yahudiya, domin kuma
hidimata saboda Urushalima ta zama karbabbiya. 32 Ku
yi addu'a cewa in zo wurinku da farinciki ta wurin nufin
Allah, cewa tare da ni da ku, mu sami hutu. 33 Allah na
salama ya kasance tare da ku duka. Amin.

16 Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarmu, wanda take
hidima a Ikilisiya dake cikin Kankiriya. 2 Domin ku karbe
ta cikin Ubangij. A hanyar da ta dace ga masu bada
gaskiya, ku tsaya tare da ita cikin kowacce bukata. Domin
ita da kanta ta zama da taimako ga masu yawa, har da ni
ma. 3 Ku gai da Bilkisu da Akila abokan aiki cikin Yesu
Almasihu. 4 Wadanda sabo da ni suka sadaukar da ransu.
Ina godiya garesu, ba ni kadai ba, amma kuma da dukan
Ikilisiyoyin Al 'mmai. 5 Gaida Ikilisiya da ke gidansu.
Ku gai da Abainitas kaunataccena. Wanda shi ya fara
bada gaskiya ga Almasihu a Asiya. 6 Ku gai da Maryamu,
wadda ta yi maku aiki tukuru. 7 Ku gai da Andaranikas da
Yuniyas, yan'uwana da abokan kurkukuna. Su sanannu
ne cikin manzani, wadanda suke cikin Almasihu kafin

ni. 8 Ku gai da Amfiliyas kaunatace na cikin Ubangiji. 9
Ku gai da Urbanas abokin aikinmu cikin Almasihu, da
Istakis kaunataccena. 10 Ku gai da Abalis amintacce cikin
Almasihu. Ku gai da wadanda su ke gidan Aristobulus. 11
Ku gai da Hirudiya, dan'uwa na, da wadanda ke gidan
Narkissa, wadanda ke cikin Ubangiji. 12 Ku gai da Tarafina
daTarafusa, masu aikin Ubangiji. 13 Ku gai da Barsisa
kaunatacciya, wadda ta yi aikin Ubangiji da yawa. Ku gai
da Rufas zababbe cikin Ubangiji da mamarsa da ni. 14 Ku
gai da Asinkiritas da Filiguna da Hamis da Baturobas da
Hamisu da kuma yan'uwa da ke tare da su. 15 Ku gai da
Filolugus daYuliya da Niriyas da yan'uwansa, da Ulumfas
da kuma dukan tsarkaka da ke tare su. 16 Ku gaggai da
juna da tsatsarkar sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu na
gaishe ku. 17 Yanzu ina rokon ku, yan'wa, ku yi tunani
fa game da masu kawo rabuwa da tuntube. Sabanin
koyarwar da ku ka koya. Ku yi nesa da su. 18 Domin
irin mutanen nan ba sa bauta wa Ubangiji Yesu, sai dai
tumbinsu. Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar marasa
laifi. 19 Domin rayuwar biyayyarku takai ga kunnen kowa,
na yi farin ciki da ku, amma ina so ku zama da hikima
game da abin ya ke mai kyau, ku zama marasa laifi ga
abin da ke na mugunta. 20 Allah na salama zai sa ku
tattake Shaidan da sauri kalkashin sawayen ku. Alherin
Ubangijin mu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku. 21
Timoti abokin aikina, yana gaishe ku, haka Lukiyas da
Yason da Susibataras da kuma yan'uwana. 22 Ni Tartiyas
wanda ya rubuta wasikan nan, na gaisheku cikin Ubangiji.
23 Gayus mai masaukina da kuma dukan Ikilisiya, suna

gaishe ku. Arastas ma'ajin birni na gaishe ku, da Kwartus
dan'uwanmu. 24 Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu
ya kasance tare da ku dukka. Amin. 25 Yanzu ga wanda
ke da Ikon karfafa ku bisa ga bisharata da wa'azin Yesu
Almasihu, wanda ta gare shi ne aka bayyana asiran nan
da suke boye tun da dadewa, (aiōnios g166) 26 amma yanzu
sanannu ne ta wurin litattafan Annabawa bisa umarnin
Allah madauwami, domin biyayyar bangaskiya cikin
Al'ummai dukka. (aiōnios g166) 27 Ga Allah mai hikima
kadai, ta wurin Yesu Almasihu daukaka ta tabbata har
abada. Amin. (aiōn g165)

1 Korintiyawa

1 Bulus, kirayayye daga Almsihu Yesu don zama manzo ta
wurin nufin Allah, da dan'uwanmu Sastanisu, **2** zuwa ga
Ikilisiyar Allah da ke korinti, zuwa ga wadanda aka kebe
su cikin Almasihu Yesu, wadanda aka kira domin su zama
al'umma maitsarki. Muna kuma rubuta wa dukan masu
kira bisa sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu a ko'ina,
wato Ubangijinsu da Ubangijinmu kuma. **3** Bari alheri da
salama su zo gare ku daga Allah Ubanmu da Ubangiji
Yesu Almasihu. **4** Kodayaushe ina gode wa Allahna domin
ku, saboda alherin Allah da Almasihu Yesu ya yi maku. **5**
Ya ba ku arziki ta kowace hanya, cikin dukkan magana da
dukkan ilimi. **6** Kamar yadda shaida game da Almasihu ta
tabbata gaskiya a tsakaninku. **7** Saboda haka baku rasa
wata baiwa ta ruhaniya ba yayinda kuke marmarin jiran
bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. **8** Zai kuma
karfafa ku zuwa karshe, saboda ku zama marasa aibi a
ranar Ubangijinmu Yesu Almasihu. **9** Allah mai aminci
ne shi wanda ya kira ku zuwa zumunta ta Dansa, Yesu
Almasihu Ubangijimu. **10** Ina rokon ku, yan'uwa, cikin
sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu, ku yarda da juna,
kada tsattsaguwa ta kasance tsakanin ku. Ina rokon ku ku
zama da zuciya daya da kuma nufi daya. **11** Gama mutanen
gidan Kulowi sun kawo kara cewa akwai tsattsaguwa a
cikin ku. **12** Ina nufin: kowannen ku na cewa, "Ina bayan
Bulus," ko "Ina bayan Afollos," ko "Ina bayan Kefas," ko
"Ina bayan Almasihu." **13** Almasihu a rarrabe yake? An
gicciye Bulus domin ku? Ko an yi maku baftisma a cikin
sunan Bulus? **14** Na godewa Allah domin ban yi wa wanin

ku baftisma ba, sai dai Kirisfus da Gayus. 15 Na yi wannan
saboda kada wani ya ce an yi maku baftisma a cikin
sunana. 16 (Na kuma yi wa iyalin gidan Sitifanas baftisma.
Banda haka, ban sani ko na yi wa wani baftisma ba.) 17
Gama Almasihu bai aiko ni domin yin baftisma ba, amma
domin yin wa'azin bishara. Bai aiko ni domin in yi wa'azi
da kalmomin hikimar mutum ba, saboda kada giciyen
Almasihu ya rasa ikonsa. 18 Gama wa'azin gicciye wauta
ne ga wadanda su ke mutuwa. Amma cikin wadanda
Allah ke ceto, ikon Allah ne. 19 Gama a rubuce yake,
“Zan watsar da hikimar masu hikima. Zan dode fahimtar
masu basira.” 20 Ina mai hikima? Ina masani? Ina mai
muhawara na duniyan nan? Allah bai juya hikimar duniya
zuwa wauta ba? (aiōn g165) 21 Tunda duniya cikin hikimarta
bata san Allah ba, ya gamshi Allah ta wurin wautar wa'azi
ya ceci masu bada gaskiya. 22 Gama Yahudawa suna bidar
al'ajibai, Helinawa kuma suna neman hikima. 23 Amma
muna wa'azin Almasihu gicciyayye, dutsen tuntube ga
yahudawa da kuma wauta ga Helinawa. 24 Amma ga
wadanda Allah ya kira, Yahudawa da Helinawa, muna
wa'azin Almasihu a matsayin iko da kuma hikimar Allah.
25 Gama wautar Allah tafi mutane hikima, kuma rashin
karfin Allah yafi mutane karfi. 26 Dubi kiranku, yan'uwa.
Ba dukkan ku ke da hikima a ma'aunin mutane ba. Ba
dukkan ku ke da iko ba. Ba dukkan ku ke da haifuwa ta
sarauta ba. 27 Amma Allah ya zabi abubuwan da suke wofi
na duniya domin ya kunyatar da masu hikima. Allah ya
zabi abin da ke marar karfi a duniya domin ya kunyatar
da abinda ke mai karfi. 28 Allah ya zabi abinda ke marar

daraja da kuma renanne a duniya. Ya ma zabi abubuwan
da ake dauka ba komai ba, domin ya wofinta abubuwan da
ake dauka masu daraja. 29 Ya yi wannan ne domin kada
wani ya sami dalilin fahariya a gabansa. 30 Domin abinda
Allah ya yi, yanzu kuna cikin Almasihu Yesu, wanda ya
zamar mana hikima daga Allah. Ya zama adalcinmu, da
tsarkinmu da fansarmu. 31 A sakamakon haka, kamar
yadda nassi ya ce, "Bari mai yin fahariya, ya yi fahariya
cikin Ubangiji."

2 Lokacin da na zo wurin ku, yan'uwa, ban zo da
gwanintar magana ko hikima ba yayinda na yi shelar
boyayyun bayanai game da Allah [a yayinda na bada
shaida game da Allah]. 2 Domin na kudura a zuciyata
kada in san komai lokacin da nake tare da ku, sai dai Yesu
Almasihu, gicciyayye. 3 Ina tare da ku cikin kasawa, da
tsoro, da fargaba mai yawa. 4 Kuma sakona da shelata
basu tare da kalmomin hikima masu daukar hankali.
Maimakon haka, sun zo da bayyanuwar Ruhu da iko, 5
saboda kada bangaskiyarku ta zama cikin hikimar mutane,
amma cikin ikon Allah. 6 Yanzu muna maganar hikima
ga wadanda suka ginu, amma ba hikima ta duniyan nan
ba, ko ta masu mulkin wannan zamani, wadanda suke
shudewa. (aiōn g165) 7 Maimakon haka, muna maganar
hikimar Allah ta boyayyar gaskiya, boyayyar hikima da
Allah ya kaddara kafin zamanin daukakarmu. (aiōn g165) 8
Babu wani mai mulki na zamanin nan da ya san wannan
hikimar, domin inda sun gane ta a wancan lokacin, da
basu gicciye Ubangijin daukaka ba. (aiōn g165) 9 Amma
kamar yadda yake a rubuce, "Abubuwan da babu idon

da ya gani, babu kunnen da ya ji, babu zuciyar da ta yi
tsammanin sa, abubuwan da Allah ya shirya wa wadanda
suke kaunarsa. **10** Wadannan ne abubuwan da Allah ya
bayyana mana ta wurin Ruhu. Gama Ruhu yana bincika
komai, har ma abubuwa masu zurfi na Allah. **11** Gama
wanene ya san tunanin mutum, sai dai ko ruhun mutumin
da ke cikinsa? Haka ma, babu wanda ya san abubuwa
masu zurfi na Allah sai dai Ruhun Allah. **12** Ba mu karbi
ruhu na duniya ba, amma Ruhun da ya zo daga wurin
Allah, domin mu san abubuwan da aka bamu a sake daga
wurin Allah. **13** Muna maganar wadannan abubuwa da
kalmomin da hikimar da mutum baza ta iya koyarwa ba,
amma wadanda Ruhu ke koyar da mu. Ruhu yana fassara
kalmomi na ruhaniya da hikima ta ruhaniya. **14** Mutum
marar ruhaniya ba ya karbar abubuwan da suke daga
Ruhun Allah, gama wauta suke a gareshi. Ba zai iya sanin
su ba domin Ruhu ne yake bayyana su. **15** Shi wanda yake
mai ruhaniya yana shari'anta dukan abubuwa, amma shi
baya karkashin shari'ar sauran mutane. **16** "Wa zai iya
sanin zuciyar Ubangiji, da zai iya ba shi umarni?" Amma
mu muna da lamiri irin na Almasihu.

3 Amma ni, yan'uwa, ba zan iya magana da ku kamar
mutane masu ruhaniya ba, amma kamar mutane masu
jiki, kamar jarirai cikin Almasihu. **2** Na shayar da ku da
Madara ba da nama ba, don baku isa cin nama ba, kuma
ko yanzu ma baku isa ba. **3** Gama har yanzu ku masu jiki
ne. Muddin akwai kishi da jayayya a tsakaninku, ashe,
ku ba masu jiki ba ne, kuma kuna tafiya bisa magwajin
mutane? **4** Domin in wani ya ce, "Ina bayan Bulus,"

wani kuma ya ce, “Ina bayan Afollos,” ashe, ba zaman
mutuntaka kuke yi ba? 5 To wanene Afollos? Wanene
kuma Bulus? Bayi ne wadanda kuka bada gaskiya ta wurin
su, kowannen su kuwa Allah ya bashi ayyuka. 6 Ni nayi
shuka, Afolos yayi banruwa, amma Allah ne ya sa girma.
7 Don haka, da mai shukar da mai banruwan, ba komi
bane. Amma Allah ne mai sa girman. 8 Da mai shukar, da
mai banruwan, duk daya suke, kuma kowannen su zai
sami nasa lada, gwargwadon aikinsa. 9 Gama mu abokan
aiki ne na Allah. Ku gonar Allah ne, ginin Allah kuma.
10 Bisa ga alherin Allah da aka bani a matsayin gwanin
magini, na kafa harsashi, wani kuma yana dora gini a kai.
Sai dai kowane mutum, ya lura da yadda yake dora ginin.
11 Gama ba wanda ke iya kafa wani harsashin daban da
wanda aka rigaya aka kafa, wato, Yesu Almasihu. 12 Yanzu
fa in wani ya dora gini a kan harashin da zinariya, ko
azurfa, ko duwatsu masu daraja, ko itace, ko ciyawa, ko
tattaka, 13 aikinsa zai bayyanu, domin ranar nan zata
tona shi. Gama za a bayyana shi cikin wuta. Wutar kuwa
zata gwada ingancin aikin da kowa ya yi. 14 Duk wanda
aikinsa ya tsaya, zai karbi lada; 15 amma duk wanda
aikinsa ya kone, zai sha Asara, amma shi kansa zai tsira,
sai dai kamar ta tsakiyar wuta. 16 Ashe, baku san ku
haikalin Allah ne ba, Ruhun Allah kuma yana zaune a
cikin ku? 17 Idan wani ya lalata haikalin Allah, Allah zai
lalata shi. Gama haikalin Allah mai tsarki ne, kuma haka
ku ke. 18 Kada kowa ya rudi kansa. Idan wani a cikin ku
na ganin shi mai hikima ne a wannan zamani, bari ya
zama” wawa” domin ya zama mai hikima. (aiōn g165) 19

Gama hikimar duniyar nan wauta ce a gun Allah. Gama a
rubuce yake, “Yakan kama masu hikima a cin makircin
su.” 20 Har wa yau, “Ubangiji ya san tunanin masu hikima
banza ne.” 21 haka ba sauran fariya akan mutane! Domin
kuwa kome naku ne, 22 Ko Bulus, ko Afollos, ko kefas,
ko duniya, ko rai, ko mutuwa, ko abubuwa na yanzu,
ko abubuwa masu zuwa. Duka naku ne, 23 Ku kuwa na
Almasihu ne, Almasihu kuma na Allah ne.

4 Ga yadda za ku dauke mu, kamar bayin Almasihu da
kuma masu rikon asiran Allah. 2 Hade da wannan, ana
bukatar wakilai su zama amintattu. 3 Amma a gare ni,
karamin abu ne ku yi mani shari'a, ko a wata kotu irin
ta mutane. Gama bani yi wa kaina shari'a. 4 Ban sani
ko akwai wani zargi a kaina ba, amma wannan bai nuna
cewa bani da laifi ba. Ubangiji ne mai yi mani shari'a. 5
Sabili da haka, kada ku yanke shari'a kafin lokaci, kafin
Ubangiji ya dawo. Zai bayyana dukkan boyayyun ayyuka
na duhu, ya kuma tona nufe-nufen zuciya. San nan kowa
zai samu yabonsa daga wurin Allah. 6 Yan'uwa, ina dora
wadannan ka'idoji a kaina da Afollos domin ku, yadda ta
wurin mu za ku koyi ma'anar maganar nan cewa, “kada
ku zarce abin da aka rubuta.” Ya zama haka domin kada
waninku ya kumbura yana nuna fifiko ga wani akan wani.
7 Gama wa yaga bambanci tsakanin ku da wasu? Me kuke
da shi da ba kyauta kuka karba ba? Idan kyauta kuka
karba, don me kuke fahariya kamar ba haka ba ne? 8 Kun
rigaya kun sami dukkan abubuwan da kuke bukata! Kun
rigaya kun zama mawadata! Kun rigaya kun fara mulki-
kuma ba tare da mu ba! Hakika, marmarina shine ku yi

mulki, domin mu yi mulki tare da ku. 9 A tunanina, mu
manzanni, Allah ya sa mu a jerin karshe kamar mutanen
da aka zartar wa hukuncin mutuwa. Mun zama abin kallo
ga duniya, ga mala'iku, ga mutane kuma. 10 Mun zama
marasa wayo sabili da Almasihu, amma ku masu hikima
ne a cikin Almasihu. Mu raunana ne, amma ku masu karfi
ne. Ana ganin mu marasa daraja, ku kuwa masu daraja.
11 Har zuwa wannan sa'a, muna masu yunwa da kishi,
marasa tufafi masu kyau, mun sha kazamin duka, kuma
mun zama marasa gidaje. 12 Mun yi fama sosai, muna aiki
da hanuwanmu. Sa'adda an aibata mu, muna sa albarka.
Sa'adda an tsananta mana, muna jurewa. 13 Sa'adda an
zage mu, muna magana da nasiha. Mun zama, kuma har
yanzu an dauke mu a matsayin kayan shara na duniya da
abubuwa mafi kazamta duka. 14 Ban rubuta wadannan
abubuwa domin in kunyata ku ba, amma domin in yi
maku gyara kamar kaunatattun yayana. 15 Ko da kuna da
masu riko dubu goma a cikin Almasihu, ba ku da ubanni
da yawa. Gama ni na zama ubanku cikin Almasihu Yesu
ta wurin bishara. 16 Don haka, ina kira gare ku da ku
zama masu koyi da ni. 17 Shiyasa na aiko Timoti wurin
ku, kaunatacce da amintaccen dana cikin Ubangiji. Zai
tunashe ku hanyoyina cikin Almasihu, kamar yadda nake
koyar da su ko'ina da kowace Ikilisiya. 18 Amma yanzu,
wadansun ku sun zama masu fahariya, suna yin kamar
ba zan zo wurinku ba. 19 Amma zan zo gare ku ba da
dadewa ba, idan Ubangiji ya nufa. Sannan zan san fiye da
maganar masu fahariya, amma kuma zan ga ikonsu. 20
Gama Mulkin Allah ba magana kadai ya kunsa ba, amma

ya kunshi iko. 21 Me kuke so? In zo wurin ku da sanda ne
ko kuwa da kauna da ruhun nasiha?

5 Mun ji cewa akwai lalata mai kazanta a cikin ku, irin
lalatar ba ba a yarda da ita ba ko a cikin al'ummai.
Labarin da na samu shine, wani daga cikin ku yana kwana
da matar mahaifinsa. 2 Kuma kuna fahariya sosai! Ba
bakinciki ya kamata ku yi ba? Shi wanda ya yi haka, dole
a fitar da shi daga cikin ku. 3 Gama Kodashike ba ni tare
da ku cikin jiki, amma ina tare daku a ruhu, na rigaya
na hukunta wanda yayi wannan, tamkar ina wurin. 4
Lokacin da ku ka taru a cikin sunan Ubangijinmu Yesu,
ruhuna yana nan tare da ku cikin ikon Ubangiji Yesu,
na rigaya na hukunta wannan mutum. 5 Na yi haka
ne domin in mika wannan mutum ga Shaidan domin a
hallaka jikin, don ruhunsa ya tsira a ranar Ubangiji. 6
Fahariyarku bata yi kyau ba. Ko baku sani ba yisti dan
kadan ya kan bata dukan dunkule? 7 Ku tsarkake kan ku
daga tsohon yisti domin ku zama sabon dunkule, wato
gurasar da ba ta da yisti. Gama an yi hadayar Almsihu,
dan ragonmu na idi. 8 Don haka, bari mu yi idinmu ba
da tsohon yisti ba, wato yisti irin na rashin tabi'a da
mugunta. Maimakon haka, bari muyi bukin idi da gurasa
marar yisti ta aminci da gaskiya. 9 Na rubuta maku a
cikin wasikata cewa kada ku yi hudda da fasikan mutane.
10 Ba ina nufin fasikan mutane na wannan duniya ba,
ko masu zari, ko 'yan'damfara, ko masu bautar gumaka,
tunda kafin ku rabu da su sai kun bar wannan duniya. 11
Amma yanzu ina rubuta maku cewa kada ku yi hudda
da duk wanda ake kira dan'uwa amma yana zama cikin

fasikanci, ko zari, ko bautar gumaka, ko in shi mai ashar
ne, ko mashayi, ko dan'damfara. Kada ko abinci ku ci da
irin wannan mutum. 12 Domin ta yaya zan iya shar'anta
wadanda ba 'yan Ikklisiya ba? Maimakon haka, ba ku ne
zaku shar'anta wadanda ke cikin ikilisiya ba? 13 Amma
Allah ke shar'anta wadanda ke waje. "Ku fitar da mugun
mutumin daga cikin ku."

6 Idan wani a cikin ku yana jayayya da wani, to sai ya tafi
kotu gaban alkali marar bada gaskiya, a maimakon gaban
masu bi? 2 Ko ba ku sani ba, masubi ne za su yiwa duniya
shari'a? Kuma idan ku za ku yi wa duniya shari'a, sai
ku kasa sasanta al'amura marasa mahimmanci? 3 Baku
sani ba mu za mu yiwa mala'iku shari'a? Balle shari'ar
al'amuran wannan rai? 4 Idan kuna shar'anta al'amuran
yau da kullum, don me ku ke kai irin wadannan matsaloli
gaban wadanda ba 'yan ikilisiya ba? 5 Na fadi wannan
domin ku kunyata. Babu wani mai hikima a cikin ku ko
daya da zai iya sasanta gardama a tsakanin 'yan'uwa?
6 Amma kamar yadda yake, mai bi ya na kai karar mai
bi a kotu, kuma a gaban mai shari'a wanda ba mai bi
ba! 7 Kasancewar rashin jituwa a tsakanin Kirista na
nuna cewa kun rigaya kun gaza. Don me ba za ka shanye
laifi ba? Don me ba za ka yarda a kware ka ba? 8 Amma
kun yi wa wadansu laifi kun kuma cutar su, su kuwa
'yan'uwanku ne! 9 Ba ku sani ba marasa adalci ba za su
gaji Mulkin Allah ba? Kada ku gaskata karya. Da fasikai,
da masu bautar gumaka, da mazinata, da karuwai maza,
da masu ludu, 10 da barayi, da masu zari, da mashaya,
da masu zage-zage, da 'yan damfara - ba waninsu da zai

gaji Mulkin Allah. 11 Kuma da haka wadansu a cikinku
suke, amma an tsarkake ku, an mika ku ga Allah, an
maida tsayuwar ku dai-dai a gaban Allah a cikin sunan
Ubangji Yesu Almasihu, kuma ta wurin Ruhun Allahnmu.
12 Dukkan abu halal ne a gare ni", amma ba kowanne
abu ne mai amfani ba. "Dukan abu halal ne a gare ni,"
amma ba zan yarda wani abu ya mallake ni ba. 13 "Abinci
don ciki ne, kuma ciki don abinci ne", amma Allah za
ya kawar da su duka. Ba a yi jiki saboda fasikanci ba.
Maimakon haka, jiki don Ubangiji ne, kuma Ubangiji zai
yi wa jiki tanaji. 14 Allah ya tada Ubangiji, kuma za ya
tashe mu ta wurin ikonsa. 15 Ba ku sani ba jikunanku
gabobi ne na Almasihu? Na dauki gabobin Almasihu in
hada su da karuwa? Allah ya sawwake! 16 Ko baku sani ba
dukan wanda yake hade da karuwa, ya zama jiki daya da
ita kenan? 17 Kamar yadda Littafi ya fadi, "Su biyun za su
zama nama daya." Amma wanda yake hade da Ubangiji
ya zama ruhu daya da shi kenan. 18 Ku gujewa fasikanci!
Kowane zunubi mutum yake aikatawa a waje da jikinsa
yake, amma mutum mai fasikanci yana zunubi gaba da
jikinsa. 19 Ba ku sani ba jikinku haikali ne na Ruhu Mai-
tsarki, wanda yake zaune a cikinku, wanda ku ka samu
daga wurin Allah? Ba ku sani ba cewa ku ba na kanku ba
ne? 20 An saye ku da tsada. Don haka, ku daukaka Allah
da jikin ku.

7 Game da abubuwan da kuka rubuto: "Yayi kyau ga
mutum kada ya taba mace." 2 Amma Saboda jarabobi na
ayyukan fasikanci masu yawa, ya kamata kowane mutum
ya kasance da matarsa, kowace mace kuma ta kasance da

mijinta. 3 Kowanne maigidanci ya ba matarsa hakin ta,
kuma kowace mace ta ba maigidan ta hakinsa na saduwa
da juna. 4 Matan ba ta da iko akan jikin ta amma maigidan
ne. Haka ma, maigidan bashi da iko akan jikinsa amma
matar ce. 5 Kada ku hana wa junanku saduwa, sai dai da
yardar junanku domin wani dan lokaci. Kuyi haka domin
ku bada kanku ga addu'a. Daganan sai ku sake saduwa,
domin kada Shaidan ya jarabce ku saboda rashin kamun
kanku. 6 Amma ina fada maku wadannan abubuwa ne
a matsayin nuni, ba a matsayin umurni ba. 7 Na so da
kowa da kowa kamar ni yake. Amma kowa na da baiwarsa
daga wurin Allah. Wani na da irin wannan baiwar, wani
kuma waccan. 8 Ga marasa aure da gwamraye, Ina cewa,
yana da kyau a garesu su zauna ba aure, kamar yadda
nike. 9 Amma idan baza su iya kame kansu ba, ya kamata
su yi aure. Gama yafi masu kyau su yi aure da su kuna da
sha'awa. 10 Ga masu aure kwa, ina bada wannan umarni-
ba ni ba, amma Ubangiji: “Kada mace ta rabu da mijinta.”
11 Amma idan har ta rabu da mijinta, sai ta zauna ba
aure ko kuma ta shirya da shi. Haka kuma “Kada miji
ya saki matarsa.” 12 Amma ga sauran ina cewa-Ni, ba
Ubangiji ba-idan wani dan'uwa yana da mata wadda ba
mai bi ba, kuma idan ta yarda ta zauna da shi, to kada ya
sake ta. 13 Idan kuwa mace tana da miji marar bi, idan
ya yarda ya zauna tare da ita, to kada ta kashe aure da
shi. 14 Gama miji marar bada gaskiya ya zama kebabbe
saboda matarsa, sannan mata marar bada gaskiya ta zama
kebbiya saboda mijinta mai bi. In ba haka ba 'ya'yanku za
su zama marasa tsarki, amma a zahiri su kebabbu ne.

15 Amma idan abokin aure marar bi ya fita, a bar shi
ya tafi. A irin wannan hali, dan'uwa ko 'yar'uwa ba a
daure suke ga alkawarinsu ba. Allah ya kira mu da mu
zauna cikin salama. 16 Yaya kika sani, ke mace, ko za
ki ceci mijinki? ko yaya ka sani, kai miji, ko za ka ceci
matarka? 17 Bari dai kowa ya yi rayuwar da Ubangiji ya
aiyana masa, kamar yadda Allah ya kirawo shi. Wannan
ce ka'idata a dukkan ikilisiyu. 18 Mutum na da kaciya
sa'adda aka kira shi ga bada gaskiya? Kada yayi kokarin
bayyana kamar marar kaciya. Mutum ba shi da kaciya
sa'adda aka kira ga bangaskiya? To kada ya bidi kaciya. 19
Gama kaciya ko rashin kaciya ba shine mahimmin abu
ba. Mahimmin abu shine biyayya da dokokin Allah. 20
Kowa ya tsaya cikin kiran da yake lokacin da Allah ya
kira shi ga bada gaskiya. 21 Kai bawa ne lokacin da Allah
ya kirawo ka? Kada ka damu da haka. Amma idan kana
da zarafin samun 'yanci, ka yi haka. 22 Domin wanda
Ubangiji ya kira shi lokacin da yake bawa, shi 'yantacce
ne na Ubangiji. Hakanan kuma, wanda shike 'yantacce
lokacin da aka kira shi ga bada gaskiya, Bawan Almasihu
ne. 23 An saye ku da tsada, donhaka kada ku zama bayin
mutane. 24 Yan'uwa, a kowace irin rayuwa kowannenmu
ke ciki lokacin da aka kira mu ga bada gaskiya, bari mu
tsaya a haka. 25 Game da wadanda basu taba aure ba, ba
ni da wani umarni daga wurin Ubangiji. Amma ina bada
ra'ayina kamar mutum wanda, ta wurin jinkan Allah,
yake yardajje. 26 Don haka, Ina ganin saboda yamutsin
dake tafe ba da jimawa ba, ya yi kyau mutum ya zauna
yadda yake. 27 Kana daure da mace? Kada ka nemi 'yanci

daga gare ta. Baka daure da mace? Kada ka nemi auren
mace. 28 Amma idan ka yi aure, ba ka yi zunubi ba.
Kuma idan mace marar aure ta yi aure, bata yi zunubi
ba. Saidai su wadanda suka yi aure za sha wahalhalu
iri-iri a yayinda suke raye, kuma ina so in raba ku da
su. 29 Amma wannan nike fadi ya'nuwa: lokaci ya kure.
Daga yanzu, bari wadanda suke da mata suyi rayuwa
kamar basu da su. 30 Masu kuka su zama kamar marasa
kuka, masu farinciki kamar marasa farinciki, masu sayen
abubuwa kamar marasa komai. 31 Wadanda suke harka da
duniya kamar ba su harka da ita, domin ka'idar duniyan
nan tana kawowa ga karshe. 32 Ina so ku kubuta daga
damuwa mai yawa. Mutum marar aure yana tunani akan
al'amuran Ubangiji, yadda zai gamshe shi. 33 Amma mai
aure yana tunani akan al'amuran duniya, yadda za ya
gamshi matarsa, 34 hankalinsa ya rabu. Mace marar aure
ko budurwa tana tunanin al'amuran Ubangiji, yadda za ta
kebe kanta a jiki da ruhu. Amma mace mai aure tana
tunanin al'amuran duniya, yadda za ta gamshi mijinta.
35 Ina fadar wannan domin amfaninku ne, ba domin in
takura ku ba. Na fadi wannan domin abinda ke daidai,
yadda zaku bi Ubangiji ba tare da hankalinku ya rabu ba.
36 Amma idan wani yana tunani da cewa baya yin abinda
ya dace ga budurwarsa- idan ta wuce shekarun aure,
kuma hakan ya zama dole- sai yayi abinda yake so. Ba
zunubi yake yi ba. Sai suyi aure. 37 Amma idan ya tsaya
da karfi a zuciyarsa, idan baya shan wani matsi kuma
yana iya kame kansa, har ya kudurta a zuciyarsa yayi
haka, wato ya kiyaye budurwarsa da yake tashi, to hakan

ya yi daidai. 38 Don haka, shi wanda ya auri budurwarsa
yayi daidai, sannan shi wanda ya zabi yaki yin aure yafi
yin daidai. 39 Mace tana a daure ga mijinta a duk tsawon
rayuwarsa. Amma idan mijin ya mutu, tana da 'yanci ta
auri duk wanda take so ta aura, amma a cikin Ubangiji. 40
Amma a ganina, za ta fi farinciki idan za ta zauna yadda
take. Kuma ina tunanin ni ma ina da Ruhun Allah.

8 Game da abinci da ake yiwa gumakai hadaya: Mun
sani cewa, "Dukanmu muna da ilimi." Ilimi ya kan kawo
takama, amma kauna tana ginawa. 2 Idan wani yana
tunanin ya san wani abu, wannan mutumin bai rigaya
ya san abinda ya kamata ya sani ba. 3 Amma idan wani
yana kaunar Allah, to ya san da wannan mutum. 4 Game
da abincin da aka yiwa gumakai hadaya: Mun san cewa,
"Gunki a duniyan nan ba wani abu bane," kuma cewa"
Babu wani Allah sai guda daya." 5 To wata kila ma a ce
wadanda ake kira alloli sun kasance, ko a cikin sama ko
duniya, kamar yadda akwai wadanda ake ce dasu "alloli
dabam dabam a duniya ko a sama," kamar yadda akwai
"alloli da iyayengiji" da yawa. 6 "Amma a wurin mu,
Allah daya ne, Uban dukan duniya, daga wurinsa aka
halita dukan abu, domin sa muke rayuwa, Ubangiji Yesu
Almasihu daya, wanda ta wurin sa kome ya kasance,
mu kuma daga wurinsa muke." 7 Amma ba kowa ke da
wannan ilimi ba. Shi ya sa tun da, wadan su na bauta
wa gunki, kuma suna cin wannan abincin kamar abin
da aka mika wa gunki. Lamirin su ya kazantu sabo da
yana da rauni. 8 Amma ba abinci ke bamu tagomashi a
wurin Allah ba. Ko mun ci, bamu kara karbuwan mu ba,

ko ba mu ci ba, ba mu rage karbuwan mu ba. 9 Amma, ka
yi hatara kada 'yancin ka ya zama sanadiyar tuntuben
wani mai rarraunar bangaskiya. 10 Anar misali, idan wani
mai rarraunar lamiri ya hango ka mai ilimi, kana cin
abincin da aka mika wa gunki, ai ba ka bashi kwarin
gwiwa kenan yaci abincin da aka mika wa gunki ba? 11
Sabili da ganewar ka akan yanayin gumaka, dan'uwa
rarrauna wanda Yesu ya mutu domin sa ya hallaka. 12
Saboda haka, idan ka saba wa 'yan'uwa masu raunin a
lamiri, ka yi zunubi a gaban Almasihu. 13 Idan abinci zai
sa dan'uwa na yayi tuntube, zan huta cin nama, domin
kada in jawo wa 'yan'uwana faduwa. **(aiōn g165)**

9
Ni ba yantacce bane? Ni ba Manzo ba ne? Ban ga
Ubangijinmu Yesu ba? ba ku ne aikin hannuna cikin
Ubangiji ba? 2 Idan ni ba Manzo ba ne ga wadansu, hakika
ni Manzo ne a gare ku. Ai kune shedar manzanci na cikin
Ubangiji. 3 Ga kariya ta zuwa masu zargi na, 4 Ba mu da
'yanci mu ci mu sha? 5 Ba mu da 'yanci mu dauki mace
mai bada gaskiya kamar sauran manzanni da Kefas da
'yan'uwan Ubangiji? 6 ko ni da Barnabas ne kawai muka
cancanci aiki? 7 Wake aikin soja daga aljihunsa? Wake
shuka gonar inabi baya ci daga 'ya'yan ta ba? Ko kuwa
wake kiwon tumaki ba ya shan madarasu? 8 Ina wannan
zance da ikon mutum ne? Doka bata fadi haka ba? 9 Gama
a rubuce yake a attaura ta Musa cewa, Takarkari mai
tattake hatsi kada a sa masa takunkumi. Amma shanu ne
Ubangiji ke zance a kai? 10 Ba don mu yake magana ba?
An rubuta domin mu ne. Domin wanda yake noma, yayi
cikin bege. mai tattake hatsi kuma yayi da begen samu.

11 Idan mun yi shuka ta ruhaniya a rayuwarku, mai wuya
ne mu girbi kayan ku na jiki? 12 Idan wadansu sun mori
wannan 'yanci a gurin ku, ba mu fi su cancanta ba? duk
da haka bamu yi amfani da wannan 'yancin ba, maimakon
haka, mun yi jimriya da duk abin da zaya hana bisharar
Yesu Almasihu. 13 Baku sani ba masu bauta a haikali suna
samun abincinsu ne daga haikalin? Baku sani ba masu
bauta a bagadi, suna da rabo daga abin da ake kawowa kan
bagadin? 14 Haka kuma Ubangiji ya umarta masu aikin
bishara zasu ci abincinsu ta hanyar bishara. 15 Amma
ban yi amfani da wannan 'yanci ba, ba kuma ina rubuta
maku domin ayi mani wani abu bane, na gwanmace in
mutu maimakon wani ya hana ni wannan fahariya. 16
Ko nayi shelar bishara, ba ni da dalilin fahariya domin
ya zama dole in yi. Kaito na idan ban yi shelar bishara
ba 17 Idan na yi hidimar nan da yardar zuciyata, ina da
sakamako, idan kuma ba da yaddar zuciyata ba, harwa
yau akwai nauwaya akai na. 18 To menene sakamako
na? shi ne in yi shelar bishara kyauta, da haka ba zan
yi amfani the 'yanci na cikin bishara ba 19 Ko da shike
ni 'yantacce ne ga duka, amma na mai da kaina bawan
kowa domin in ribato masu yawa, 20 Ga yahudawa, na
zama bayahude, domin in ribato yahudawa, ga wadanda
ke karkashin shari'a, na maishe kaina kamarsu, domin
in ribato wadanda ke karkashinta. Na aikata wannan ko
da shike bana karkashin shari'a 21 Ga wadanda basu
karkashin shari'a, na maishe kaina kamar su. Ko da shike
ban rabu da shari'ar Allah ba. Amma ina karkashin dokar
Almasihu. Na yi haka ne domin in ribato wadanda ba sa

karkashin shari'a. **22** Ga marasa karfi, na maishe kaina
kamar marar karfi, domin in ribato raunana. Na mai
da kaina dukan abu ga dukan mutane domin in sami
zarafin da zan ribato wadansu zuwa ceto. **23** Ina dukan
abu sabili da bishara, domin kuma in sami albarkar da ke
cikinta **24** Baku sani ba mutane da dama suna shiga tsere
amma daya neke karbar sakamakon, saboda haka ku yi
tsere domin ku karbi sakamako. **25** Dan wasa yana motsa
jiki da kame kansa. Yana yi saboda ya karbi wannan
sakamako mai lalacewa, amma muna tsere domin mu
karbi sakamako marar lalacewa. **26** Saboda haka ba na
tsere ko fada haka nan kamar mai bugun iska. **27** Amma
ina matse jiki na in maishe shi bawa, kada bayan na yi wa
wadansu wa'azi ni kuma a karshe a fitar da ni.

10 Ina son ku sani, 'yan'uwa, cewa ubaninmu duka suna
karkashin gajimarai kuma sun bi ta cikin teku. **2** Dukansu
an yi masu baftisma cikin gajimarai da kuma teku, **3** kuma
dukansu sun ci abincin ruhaniya iri daya. **4** Dukansu sun
sha abin sha na ruhaniya iri daya. Gama sun sha daga
wani dutsen ruhaniya da ya bisu, kuma wannan dutsen
Almasihu ne. **5** Amma Ubangiji bai ji dadin yawancinsu
ba, saboda haka gawawakin su suka bazu a jeji. **6** Wadan
nan al'amura, an rubuta mana su domin muyi koyi da su,
kada mu yi sha'awar miyagun ayyuka kamar yadda suka
yi. **7** Kada ku zama masu bautar gumaka kamar yadda
wadansun su suka yi. Wannan kamar yadda aka rubuta
ne, "Mutanen sukan zauna su ci su sha kuma su tashi suyi
wasa." **8** Kada mu shiga zina da faskanci kamar yadda
yawancin su suka yi, a rana guda mutane dubu ashirin da

uku suka mutu. 9 Kada mu gwada Almasihu kamar yadda
yawancinsu suka yi, macizai suka yi ta kashe su. 10 kada
kuma ku zama masu gunaguni kamar yadda suka yi, suka
yi ta mutuwa a hannun malaikan mutuwa. 11 Wadannan
abubuwa sun faru dasu ne a matsayin misalai a garemu.
An rubuta su domin gargadinmu - mu wadanda karshen
zamanai yazo kanmu. (aiōn g165) 12 Saboda haka, bari duk
wanda yake tunanin shi tsayyaye ne, to yayi hattara kada
ya fadi. 13 Babu gwajin da ya same ku wanda ba a saba da
shi ba cikin dukan mutane. A maimako, Allah mai aminci
ne. Da ba zaya bari ku jarabtu ba fiye da iyawarku. Tare da
gwajin zai tanadar da hanyar fita, domin ku iya jurewa.
14 Saboda haka ya kaunatattu na, ku guji bautar gumaka.
15 Ina magana da ku kamar masu zurfin tunani, domin ku
auna abin da ni ke fadi. 16 Kokon albarka da muke sa wa
albarka, ba tarayya bane cikin jinin Almasihu? Gurasa
da muke karyawa ba tarayya bane cikin jikin Almasihu?
17 Domin akwai gurasa guda, mu da muke dayawa jiki
daya ne. Dukanmu munci daga gurasa daya ne. 18 Dubi
mutanen Isra'ila: ba wadanda ke cin hadayu ke da rabo
a bagadi ba? 19 Me nake cewa? gunki wani abu ne? Ko
kuma abincin da aka mika wa gunki hadaya wani abu ne?
20 Amma ina magana game da abubuwan da al'ummai
suke hadaya, suna wa aljannu ne hadaya ba Allah ba. Ba
na son kuyi tarayya da al'janu! 21 Ba zaku sha daga kokon
Ubangiji ku kuma sha na Al'janu ba, ba za kuyi zumunta a
teburin Ubangiji ku yi a na Al'janu ba. 22 Ko muna so mu
sa Ubangiji kishi ne? Mun fi shi karfi ne? 23 “Komai dai
dai ne,” amma ba komai ke da amfani ba, “Komai dai dai

ne," amma ba komai ke gina mutane ba. 24 Kada wani ya
nemi abinda zaya amfane shi. A maimako, kowa ya nemi
abinda zaya amfani makwabcinsa. 25 Kana iya cin duk
abin da ake sayarwa a kasuwa, ba tare da tamboyoyin
lamiri ba. 26 Gama "duniya da duk abin da ke cikin ta na
Ubangiji ne." 27 Idan marar bangaskiya ya gayyace ka
cin abinci, kana kuma da niyyar zuwa, ka je ka ci duk
abinda aka kawo maka, ba tare da tamboyoyin lamiri ba.
28 Amma idan wani ya ce maka, "Wannan abinci an yi wa
gumaka hadaya da shi ne" To kada ka ci. Wannan za ka
yi ne saboda wanda ya shaida maka, da kuma lamiri (
gama duniya da dukan abinda ke cikin ta na Ubangiji ne).
29 Ba ina nufin lamirin ka ba, amma lamirin wanda ya
fada maka. Don me za a hukunta 'yanci na domin lamirin
wani? 30 Idan na ci abincin tare da bada godiya, don
mi za a zage ni don abin da na bada godiya a kansa? 31
Saboda haka, ko kana ci ko kana shi, ka yi komai domin
daukakar Allah. 32 Kada ka zama sanadiyyar tuntube,
ga Yahudawa, ko Helenawa, ko ikilisiyar Allah. 33 Na
yi kokari in farantawa dukan mutane rai cikin dukan
abubuwa. Ba riba nake nema wa kaina ba, amma domin
kowa. Na yi wannan ne domin su sami ceto.

11 Ku yi koyi da ni, kamar yadda nake koyi da Almasihu.
2 Yanzu ina yaba maku ne, don kuna tunawa da ni cikin
abu duka. Ina kuma yaba maku wajen bin al'adun da
na ba ku daidai yadda na ba ku. 3 Amma fa ina son ku
fahimta da cewa, shugaban kowane mutum Almasihu ne,
shugaban kowace mace mutumin ne, shugaban Almasihu
Allah ne. 4 Kuma duk mutumin da ya yi addu'a ko

annabci kansa a rufe, ya wulakanta shugabansa. 5 Amma
duk macen da ta yi addu'a ko annabci kanta a bude, ta
wulakanta shugabanta. Gama yayi dai dai da idan tayi
aski. 6 Gama idan mace ba zata rufe kanta ba, to ta yanke
gashinta ya zama gajere. Idan abin kunya ne mace ta
yanke gashinta ko ta aske kanta, bari ta rufe kanta. 7 Bai
kamata na miji ya rufe kansa ba, tun da yake shi siffa ne
da daukakar Allah. Amma mace daukakar namiji ce. 8
Don kuwa namiji ba daga jikin mace yake ba. A maimako,
matar daga jikin namiji take. 9 Ba a kuma halicci namiji
don mace ba. A maimako, an halicci mace don namiji.
10 Shi ya sa mace za ta kasance da alamar iko a kanta,
saboda mala'iku. 11 Duk da haka, a cikin Ubangiji, mace
ba a rabe take da namiji ba, haka kuma namiji ba a rabe
yake da mace ba. 12 Kamar yadda mace take daga namiji,
haka ma namiji kuma haihuwar mace ne. Amma dukkan
abubuwa daga Allah suke. 13 Ku hukunta da kanku: Daidai
ne mace ta yi addu'a ga Allah kanta a bude? 14 Ashe, ko
dabi'a bata nuna maku cewa abin kunya ne namiji, ya
kasance da dogon gashi ba? 15 Ba dabi'a ta koya maku
cewa idan mace tana da dogon gashi, daukakar ta ne ba?
Gama domin rufewa aka yi mata baiwar gashin. 16 To
idan wani yana da niyyaryin gardama game da wannan,
mu dai bamu da wata al'adar, ikilisiyoyin Allah kuma
haka. 17 Amma game da umarnin dake biye, ban yaba
maku ba, taruwarku ba ta kirki ba ce, ta rashin gaskiya
ce. 18 Farko dai sa'adda kuke, taron ikklisiya, na ji har
akwai rarrabuwa tsakaninku, har na fara amincewa da
maganar. 19 Dole ne a sami tsattsaguwa a tsakaninku,

don a iya gane wadanda suke amintattu a cikinku. 20
Domin, in kun taru a wuri daya, ba jibin Ubangiji kuke ci
ba! 21 Ya yin da kuke ci, kowa na cin abincinsa ne kamin
sauran Wani yana jin yunwa, wani kuma ya zarin ci, har
ya bugu. 22 Baku da gidajen da zaku ci ku sha, kuna raina
ikkilisiyar Allah, kuna kuma wulakanta wa wadanda basu
da komai? To, me zan ce maku? Yaba maku zan yi? Ba
zan yaba maku ba akan wannan. 23 Amma abin da na
karba a gun Ubangiji shi nake baku cewa Ubangiji Yesu,
a daren da aka bashe shi ya dauki gurasa. 24 Bayan ya
yi godiya, sai ya kakkarya ya ce, "wanna shi ne jikina
wanda yake saboda ku, ku yi domin tunawa da ni." 25 Ta
wannan hanya kuma, sai ya dauki kokon, ya ce, "kokon
nan na sabon alkawari ne, da aka tabbatar da shi da cikin
jinina. Ku yi haka kuna sha don tunawa da ni." 26 Duk
sa'adda kuke cin gurasar nan, kuna kuma sha cikin kokon
nan, kuna bayyana mutuwar Ubangiji ke nan, har sai ya
dawo. 27 Saboda haka duk wanda ya ci gurasar nan, ko ya
sha a cikin kokon nan, na Ubangiji da rashin cancanta,
ya yi laifin wulakanta jikin Ubangiji da jininsa. 28 Sai
kowa ya fara auna kansa, kafin ya ci gurasar, ya kuma sha
a cikin kokon nan. 29 In kowa ya ci, ya sha ba tare da
rarrabewa da jikin Ubangiji ba, lalle ya jawowa kansa
hukunci, ta wurin ci da sha da ya yi. 30 Shi ya sa da yawa
a cikin ku suke raunana, kuma suna fama da rashin lafiya,
har ma wasun ku da dama suka yi barci. 31 Amma, in
mun auna kanmu, ba a za a hukunta mu ba. 32 In kuwa
Ubangiji ne ya ke hukunta mu, To, muna horuwa ke nan,
don kada a kayar damu tare da duniya. 33 Saboda haka,

ya ku 'yan'uwana, idan kuka tattaru don cin abinci, sai
ku jira juna. 34 Idan kuwa wani yana jin yunwa, ya ci a
gida, kada ya zama taronku ya jawo maku hukunci. Batun
sauran abubuwan da kuka rubuta kuwa, zan ba da umarni
a kai sa'ad da na zo.

12 Game da baye bayen Ruhu Mai Tsarki 'yan'uwa, bana
so ku zama da jahilci. 2 Kun san cewa lokacin da ku ke
al'ummai, an rude ku da alloli marasa magana ta hanyoyi
dabam dabam marasa kan gado. 3 Saboda haka ina so ku
sani babu wanda ya ke magana da Ruhun Allah da zai ce,
“Yesu la'ananne ne.” Babu kuma wanda zaya ce, “Yesu
Ubangili ne,” sai dai ta Ruhu Mai Tsarki. 4 Akwai bay
bye iri iri, amma Ruhu daya ne. 5 Akwai hidimomi iri iri,
amma Ubangiji daya ne. 6 Akwai aikace aikace iri iri,
amma Allah daya ke bayyanawa kowane mutum yadda
zai aiwatar da su. 7 To ga kowanne an bayar da ikon nuna
ayyukan Ruhu a fili domin amfanin kowa. 8 Ga wani ta
wurin Ruhu an bayar da baiwar hikima, kuma ga wani
kalmar sani ta wurin Ruhu daya. 9 Ga wani an ba shi
baiwar bangaskiya ta wurin Ruhun nan, ga wani kuwa
an ba shi baiwar warkarwa ta wurin wannan Ruhun.
10 Ga wani yin ayyukan iko, ga wani kuwa annabci. Ga
wani kuwa an ba shi baiwar bambance ruhohi, ga wani
harsuna daban daban, kuma ga wani fassarar harsuna. 11
Dukan wadannan Ruhu daya ne ya ke iza su, ya kuma
rarraba baye bayen ga kowannen su yadda ya nufa. 12
Kamar yadda jiki daya ne amma da gabobi da yawa kuma
duk gabobin na jiki daya ne, haka nan Almasihu yake.
13 Gama ta Ruhu daya aka yi wa kowa baftisma cikin

jiki daya, ko Yahudawa ko al'ummai, ko bayi ko 'ya'ya,
dukan mu kuwa an shayar da mu Ruhu daya. 14 Gama
jiki ba daya ba ne sungun, amma gabobi ne da yawa. 15
Idan kafa ta ce, “tun da dai ni ba hannu ba ne to ni ba
fannin jikin bane,” wannan baya rage masa matsayin sa
a jikin ba. 16 Kuma da kunne zaya ce, '''Da yake ni ba
ido ba ne, ai, ni ba gabar jiki ba ne,'' fadar haka ba za ta
raba shi da zama gabar jikin ba. 17 Idan dukan jikin ya
kasance ido ne da me za a ji? Da dukan jikin kunne ne, da
me za a sunsuna? 18 Amma Allah ya shirya gabobin jiki
bisa ga tsarin sa. 19 Amma da duk jiki gaba daya ce, da
ina jikin zai kasance? 20 Ga shi akwai gabobi da yawa,
kuma jiki daya ne. 21 Ba da ma ido ya fadawa hannu,
''Bana bukatar ka,'' ko kuma kai ya fadawa kafafu, ''Ba
na bukatar ku.'' 22 Amma, sai ma gabobin da ake gani
kamar raunannu su ne masu humimmanci, gabobin jiki
kuwa da ake gani kamar sun kasa sauran daraja, mu kan
fi ba su martaba. 23 Ta haka gabobinmu marasa kyan
gani, akan kara kyautata ganinsu. Gabobin mu masu kyan
kuma ba sai an yi masu ado ba. 24 Amma Allah ne da
kansa ya hada jiki, yana bada mafificiyar martaba ga
kaskantacciyar gaba. 25 Yayi haka ne domin kada a sami
tsattsaguwa a cikn jikin, amma domin gabobin su kula
da juna da matsananciyar lura. 26 Kuma idan gaba daya
na wahala, dukan gabobin suna wahala tare. ko kuma
idan an girmama gaba daya, dukan gabobin na farin ciki
tare. 27 Yanzu ku jikin Almasihu ne, saboda haka kuma
kowannen ku gabarsa ne. 28 A cikin ikilisiya, Allah ya sa
wasu su zama, na farko manzanni, na biyu annabawa, na

uku masu koyarwa, sa'an nan sai masu yin ayyukan iko,
sai masu aikin warkarwa, da masu bayar da taimako, da
masu aikin tafiyar da al'amura, da masu harsuna daban
daban. **29** To kowa manzo ne? ko kuwa duka annabawa
ne? ko kuma duka masu koyarwa ne? Kowa ne ke yin
manyan ayyukan iko? **30** Ko kuwa dukan su ne suke da
baiwar warkarwa? Dukan su ne ke magana da harsuna?
ko kuma dukan su ne ke fassara harsuna? **31** Amma bari
ku himmantu ga neman baiwa mafi girma. Kuma zan
nuna maku wata hanya mafificiya.

13 Koda ya zamanto ina magana da harsunan mutane,
har ma da na mala'iku, amma kuma ba ni da kauna, na
zama kamar kararrawa mai yawan kara, ko kuge mai
amo. **2** Ko da ya zamanto ina da baiwar annabci kuma
na fahimci dukkan boyayyar gaskiya, da dukkan ilimi,
ko ina da matukar bangaskiya, har ma zan iya kawar da
duwatsu. muddin ba ni da kauna, ni ba komai ba ne. **3** Ko
da ya zamanto na bayar da dukan mallakata domin a
ciyar da matalauta, in kuma mika jikina domin a kona.
Amma in ba ni da kauna, ban sami ribar komai ba. (Na
bayar da jikina ne domin inyi fahariya.) **4** Kauna na
da hakuri da kirki. kauna bata kishi ko fahariya. kauna
ba ta girman kai **5** ko fitsara. Bata bautar kanta. Bata
saurin fushi, kuma bata ajiyar lissafin laifuffuka. **6** Bata
farin ciki da rashin adalci. A maimako, tana farin ciki da
gaskiya. **7** Kauna tana jurewa cikin dukan abubuwa, tana
gaskata dukan abubuwa, tana da yarda game da dukan
abubuwa, tana daurewa dukan abubuwa. **8** Kauna ba ta
karewa. Idan akwai anabce anabce, zasu wuce. Idan akwai

harsuna, zasu bace. Idan akwai ilimi, zaya wuce. 9 Domin
muna da sani bisa - bisa kuma muna anabci bisa - bisa. 10
Sa'adda cikakke ya zo, sai marar kammalar ya wuce. 11
Da nake yaro, nakan yi magana irinta kuruciya, nakan yi
tunani irin na kuruciya, nakan ba da hujjojina irin na
kuruciya. Da na isa mutum na bar halayen kuruciya. 12
Gama yanzu muna gani sama - sama kamar ta madubi,
amma a ranar fuska da fuska, yanzu na sani bisa - bisa,
amma a lokacin zan sami cikakken sani kamar yadda aka
yi mani cikakken sani. 13 To, a yanzu abubuwan nan uku
sun tabbata: bangaskiya, da gabagadi mai zuwa, da kuma
kauna, amma duk mafi girma a cikinsu ita ce kauna.

14 Ku dafkaci kauna kuma ku himmatu domin baye
bayen ruhaniya, musamman domin kuyi anabci. 2 Domin
wanda yake magana da harshe bada mutane yake magana
ba amma da Allah. domin babu mai fahimtarsa saboda
yana zancen boyayyun abubuwa ciki Ruhu. 3 Amma
wanda yake anabci da mutane yake magana domin ya
gina su, ya karfafa su, kuma ya ta'azantar dasu. 4 Wanda
yake magana da wani harshe, kansa yake ginawa, amma
mai yin annabci kuwa, ikilisiya yake ginawa. 5 To, fatana
ace dukan ku kuna magana da harsuna. Amma fiye da
hakama, fatana ace kuyi anabci. Wanda yake anabci yafi
wanda yake magana da harsuna (sai dai idan wani ya
fassara domin ikilisiya ta ginu). 6 Amma yanzu, 'yan'uwa,
in na zo wurin ku ina magana da harsuna, ta yaya zaku
karu dani? ba zaya yiwu ba, sai idan nayi maku magana
da wahayi, ko sani, ko anabci, ko koyarwa. 7 Idan kayan
kida marasa rai suna fitar da sauti - kamar su sarewa da

algaita - kuma basu fitar da amo daban daban, ta yaya
wani zaya san irin amon da sarewar da algaitar suke
kadawa? **8** Domin idan aka busa kaho da sauti marar
ma'ana, ta yaya wani zaya san lokacin da ya dace ya
shirya zuwa yaki? **9** Haka yake game da ku. Idan kuka
furta zance marar ma'ana, ta yaya wani zaya fahimci
abinda kukace? zaku yita magana, kuma babu wanda
zaya fahimce ku. **10** Babu shakka akwai harsuna daban
daban a duniya, kuma babu wanda baya da ma'ana. **11**
Amma idan ban san ma'anar wani harshe ba, zan zama
bare ga mai maganar, kuma mai maganar zaya zama bare
a gareni. **12** haka yake gare ku. Tun da kuna da dokin
bayyanuwar Ruhu, ku himmatu da habaka cikin gina
ikilisiya. **13** To wanda yake magana da harshe yayi addu'a
domin ya iya fassarawa. **14** Domin idan nayi addu'a da
harshe, ruhuna yayi addu'a, amma fahimtata bata karu
ba. **15** To, me zan yi? Zan yi addu'a da ruhuna, in kuma yi
addu'a da fahimtata. Zan yi raira waka da ruhuna, kuma
in raira waka da fahimtata. **16** In ba haka ba, idan ka yi
yabon Allah da ruhu kawai, ta yaya wanda yake waje zai
ce, “Amin” a kan godiyar da kake yi in bai san abin da
kake fada ba? **17** Babu shakka kayi godiya sosai, amma
wanin baya ginu ba. **18** Nagodewa Allah ina magana da
harsuna fiye da ku duka. **19** Duk da haka dai a taron
ikilisiya na gwammace in yi magana da kalmomi biyar
cikin fahimta saboda inganta wadansu fiye da dubu goma
da harshe. **20** 'Yan'uwa, kada ku zama yara cikin tunani,
sai dai a wajen aikin mugunta, ku yi halin jarirai, amma a
tunaninku ku girma. **21** A rubuce yake a shari'a cewa,

“zan yi magana da mutanen nan ta wurin mutane masu
bakin harsuna, da kuma lebunan baki. Duk da haka kuwa
ba za su saurare ni ba”, in ji Ubangiji. 22 Amma harsuna
alamu ne, ba ga masu bada gaskiya ba, sai dai ga marasa
ba da gaskiya. Annabci kuwa alama ce ga masu ba da
gaskiya, amma ba don marasa bangaskiya ba. 23 Saboda
haka, in dukan ikilisiya ta taru, kowa kuwa yana magana
da wasu harsuna, wadansu na waje da kuma marasa ba
da gaskiya suka shigo, ashe, ba sai su ce kun haukace ba
ba? 24 In kuwa kowa yana yin annabci, wani kuma marar
ba da gaskiya ko wani daga waje ya shigo, maganar kuwa
zata ratsa shi. Za a ma hukanta shi a kan maganar, 25
asiran zuciyarsa kuma za su tonu. Sakamokon haka, sai
ya fadi ya yi wa Allah sujada, zaya furta cewa lallai Allah
yana tare da ku. 26 Sai me kuma 'yan'uwa? idan kuka
tattaru, wani yana da zabura, koyarwa, wahayi, harshe,
ko fassara. Kuyi komai domin gina ikilisiya. 27 Idan wani
yayi magana da harshe, bari a sami mutum biyu ko uku a
yawansu, kuma kowa yayi daya bayan daya. Sai wani ya
fassara abinda aka fada. 28 Amma idan babu wanda zaya
fassara, bari dukansu suyi shiru a ikilisiya. Bari kowa yayi
wa kansa maganar a gida shi kadai da kuma Allah. 29
Bari annabawa biyu ko uku suyi magana, bari sauran su
saurara tare da bambance abinda ake fada. 30 Idan kuma
anba wani fahimta wanda yana zaune a cikin sujadar,
bari wanda yake ta magana kafin yanzu yayi shiru. 31
Dukanku kuna iya yin annabci daya bayan daya, domin
kowannen ku yayi koyi, a kuma samu karfafawa. 32 Gama
ruhohin annabawa suna karkashin annabawa, 33 domin

Allah ba Allahn rudu ba ne, na salama ne. Haka yake kuwa
a duk ikllisiyoyin masu bangaskiya. **34** Mataye suyi shiru
a ikilisiyoyi. Domin ba a basu dama ba suyi magana. A
maimako, su zama masu sadaukar da kansu, kamar yadda
doka ta ce. **35** Idan akwai abinda suke so su koya, bari su
tambayi mazajen su a gida. Domin abin kunya ne mace
tayi magana a ikilisiya. **36** Daga wurinku maganar Allah
ta zo ne? ko kuwa a gare ku kadai ta iso? **37** In wani yana
zaton shi ma annabi ne, ko kuwa mai ruhaniya, to, sai ya
fahimta, abin nan da nake rubuta maku umarni ne daga
wurin Ubangiji. **38** In kuwa wani ya ki kula da wannan,
shi ma kada a kula da shi. **39** Saboda haka, 'yan'uwa, ku yi
marmarin yin annabci sosai, sa'an nan kada ku hana kow
yin magana da harsuna. **40** Sai dai a yi komai ta hanyar
da ta dace bisa ga tsari.

15 Yanzu ina tunashshe ku 'yan'uwa, game da bisharar
nan da nake shelarwa, wadda kuka karba kuke kuma
dogara da ita. **2** Da wannan bishara aka yi maku ceto,
idan kuka rike wa'azi da na yi maku da karfi, sai in dama
kun gaskanta a banza. **3** Domin na baku muhimmin sako
kamar na farko da na karba: cewa Almasihu ya mutu
domin zunubanmu, bisa ga nassosi, **4** cewa kuma an
bizne shi, ya kuwa tashi daga matattu a rana ta uku bisa
ga nassosi. **5** Cewa kuma ya bayyana ga Kefas, sa'an
nan ga sha biyun. **6** Daga nan ya bayyana ga 'yan'uwa
sama da dari biyar a lokaci guda. Wadanda mafi yawan
su na da rai har yau, amma wasun su sun yi barci. **7**
Daga nan ya bayyana ga Yakubu, da kuma ga manzannin
duka. **8** A karshe, sai ya bayyana a gare ni, kamar dan

da aka haifa bakwaini. 9 Gama ni ne mafi kankanta a
cikin manzanni. Ban cancanci a kira ni manzo ba, domin
na tsanantawa ikklisiyar Allah. 10 Amma saboda alherin
Ubangiji ina matsayin da nake a yau, kuma alherin sa
da ke ciki na ba a banza yake ba. A maimako, nayi aiki
tukuru fiye da su duka. Amma duk da haka ba ni bane,
amma alherin Allah da ke tare da ni. 11 Saboda haka
ko nine ko Su, haka mukayi wa'azin, haka kuma kuka
gaskata. 12 To idan anyi shela a matsayin cewa Yesu ya
tashi daga matattu, tayaya wadansunku su ke cewa babu
tashin matattu? 13 Amma idan babu tashin matattu,
Almasihu ma ai ba a tashe shi ba kenan. 14 idan kuwa ba
a tashi Almasihu ba, wa'azin mu ya zama banza kenan,
haka kuma bangaskiyar ku ta zama banza. 15 Mun kuma
zama shaidun karya game Allah kenan, muna shaida akan
Allah cewa ya tashi Almasihu daga matattu alhali ko bai
tashe shi ba. 16 Domin idan babu tashin matattu, kai,
ko Almasihu ma ba a tashe shi ba kenan. 17 Idan har ba
a tashi Almasihu ba, bangaskiyar ku a banza take, har
yanzu kuma, kuna cikin zunuban ku. 18 To wadanda suka
mutu cikin Almasihu kuma sun hallaka kenan, 19 idan a
wannan rayuwa ce kadai muke da bege cikin Almasihu,
to cikin dukkan mutane munfi kowa zama abin tausayi.
20 Amma yanzu, Almasihu ya tashi daga matattu, wanda
ya sa shi ya zama nunar fari cikin tashi daga matattu. 21
Domin yadda mutuwa ta shigo duniya ta hanyar mutum
guda, hakkan nan ma tashi daga matattu. 22 Gama kamar
yadda a cikin Adamu duka suka mutu, haka kuma a cikin
Almasihu za a rayar da duka. 23 Amma kowanne da

tsarinsa: Almasihu, nunan fari, sannan su wadanda ke na
Almasihu za a rayar da su lokacin zuwansa. 24 Sa'an nan
karshen zai gabato, lokacin da Almasihu zai mika mulkin
ga Allah Uba. sa'an nan ne zaya kawar da dukkan mulki,
martaba da iko. 25 Gama mulkinsa zai habaka har sai ya
sa dukkan makiyansa a karkashin sawayen sa. 26 Mutuwa
kuwa, ita ce makiyi na karshe da za'a hallaka. 27 Domin
"yasa dukkan komai a karkashin ikonsa," Amma da aka
ce" yasa dukkan komai a karkashin ikonsa," a sarari yake
cewa wannan baya hada da wanda yasa dukan komai a
karkashin ikonsa ba. 28 Idan dukan abu na karkashin
mulkinsa, to Dan da kansa zaya kasance a karkashin ikon
shi wanda yasa komai a karkashin ikonsa. Wannan zaya
kasance ne saboda Allah Uba ya zama dukkan komai cikin
dukkan komai. 29 ko kuma me zai faru da wadanda ake
yi wa baftisma domin matattu? Idan kuwa babu tashin
matattu sam sam, ina amfanin yi masu baftisma domin
su? 30 Kuma me yasa muke cikin hadari kowace sa'a?
31 Ina mutuwa kullum. Wannan nake furtawa ta wurin
fahariya, 'yan'uwa, wadda nake da ita cikin Almasihu
Yesu Ubangijinmu. 32 Menene ribata, a idanun mutane,
idan nayi kokowa da bisashe a Afisa, idan babu tashin
matattu? "bari mu ci mu sha, domin gobe zamu mutu."
33 Kada fa a yaudare ku, domin "tarayya da mugaye takan
bata halayen kirki." 34 "Ku natsu! kuyi zaman adalci!
kada ku cigaba da zunubi. Domin wasunku basu da sanin
Allah. Ina fadar wannan domin in baku kunya. 35 Amma
wani zaya ce, "Yaya za'a yi tashin matattu? Wane irin jiki
kuma zasu tashi da shi? 36 Ku jahilai ne sosai! Abinda ka

shuka ba zaya fara girma ba sai ya mutu. 37 Abinda ka
shuka ba jikin da zaya kasance bane, amma kwayar irin
ne kawai. Wanda zaya zama alkama ko wani abu daban.
38 Amma Allah zaya bashi jiki yadda ya zaba, ga kowane
kwayar iri da nashi jikin. 39 Ba duka jiki ne yake iri daya
ba. A maimako, akwai jiki irin na mutane, akwai kuma
wani irin na dabbobi, kuma wani jikin irin na tsuntsaye,
kuma da irin na kifi. 40 Akwai kuma jikina na samaniya
da jikina na duniya. Amma daukakar jikin samaniya wata
daban ce kuma daukakar jikin duniya daban ce. 41 Akwai
daukaka irin ta rana, da kuma wata daukakar irin ta
wata, da kuma wata daukakar irin ta taurari. Domin wani
tauraron ya bambanta da wani wajen daukaka. 42 Haka
yake a tashin matattu. Abinda aka shuka mai lalacewa ne,
wanda aka tayar marar lalacewa ne. 43 An shuka shi cikin
rashin daraja; an tayar da shi cikin daukaka. An shuka
shi cikin rauni; an tayar da shi cikin iko. 44 An shuka
shi jiki na zahiri; an tayar da shi jiki na ruhaniya. Idan
akwai jiki na zahiri, to akwai jiki na ruhaniya. 45 Haka
kuma aka rubuta, "Adamu na farko ya zama rayayyen
taliki." Adamu na karshe ya zama Ruhu mai bayar da rai.
46 Amma na ruhaniyar ba shine ya fara zuwa ba amma na
zahirin, daga nan na ruhaniyar. 47 Mutumin farkon ai
daga turbaya ya fito, wato na duniya. Amma shi na biyun
daga sama yake. 48 kamar yadda mutumin ya fito daga
turbaya haka ma wadanda aka halitta da turbaya. kamar
yadda mutumin yake daga sama haka ma wadanda ke na
sama. 49 Kamar yadda muke dauke da jiki mai kamannin
turbaya, haka ma zamu kasance da kamannin mutumin

sama. 50 To wannan na fada, 'yan'uwa, cewa nama da jini
ba za su gaji mulkin Allah ba. Haka kuma mai lalacewa ba
za ya gaji marar lalacewa ba. 51 Duba! ina gaya maku
asirtacciyar gaskiya: Ba dukanmu zamu mutu ba, amma
dukanmu za a canza mu. 52 Za a canza mu nan da nan,
cikin keftawar ido, a kaho na karshe. Domin za a busa
kaho, kuma za a tada matattu marasa lalacewa, kuma za
a canza mu. 53 Domin wannan jiki mai lalacewa dole ya
sanya jiki marar lalacewa, kuma wannan jiki mai mutuwa
dole ya sanya marar mutuwa. 54 Amma idan wannan jiki
mai lalacewa ya sanya marar lalacewa, kuma wannan
jiki mai mutuwa ya sanya marar mutuwa, sai abinda aka
rubuta ya cika, "An hadiye mutuwa cikin nasara." 55
"Mutuwa, ina nasararki? Mutuwa, ina dafinki?" (Hadēs
g86) 56 Gama dafin mutuwa zunubi ne, kuma ikon zunubi
shari'a ce. 57 Amma godiya ga Allah, wanda ya bamu
nasara ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu! 58 Saboda
haka, ya ku 'yan'uwana kaunatattu, ku dage kuma kada
ku jijjigu. Ko yaushe ku habaka da aikin Ubangiji, domin
kun san cewa aikinku cikin Ubangiji ba a banza yake ba.

16 Yanzu game da zancen tattara gudunmuwa ga masu
bi, kamar yadda na umurci ikilisiyun Galatiya, haka za
ku yi. 2 A ranar farko ga mako, kowannen ku ya ajiye
wani abu, yana tarawa bisa ga iyawarku. Ku yi haka don
in na zo ba sai an tattara ba. 3 Sa'adda na zo, zan aiki
duk wadanda kuka yarda da su da wasiku don su kai
sakonku Urushalima. 4 Sannan idan ya dace nima in tafi,
sai su tafi tare da ni. 5 Zan zo wurinku sa'adda na ratsa
Makidoniya. Domin zan ratsa ta makidoniya. 6 Meyuwa in

jima a wurinku, har ma in yi damuna, domin ku taimaka
mani game da tafiyata, duk inda za ni. 7 Gama ba na
so in yi maku gani na gajeren lokaci. Don ina so in dau
lokaci tare da ku, idan Ubangiji ya yarda. 8 Amma zan
tsaya Afisus har ranar Fentikos. 9 Gama an bude mani
kofa mai fadi, kuma akwai magabta da yawa. 10 Sa'adda
Timoti ya zo, ku tabbata ya sami sakewa acikinku, tun
da aikin Ubangiji yake yi kamar yadda nake yi. 11 Kada
fa kowa ya rena shi. Ku tabbata kun sallame shi lafiya,
domin ya komo gare ni, don ina duban hanyarsa tare da
yan'uwa. 12 Game da zancen dan'uwanmu Afollos kuwa,
na karfafa shi ya ziyarce ku tare da 'yan'uwa. Sai dai baya
sha'awar zuwa yanzu. Amma zai zo sa'adda lokaci ya yi.
13 Ku zauna a fadake, ku tsaya daram cikin bangaskiya,
kuna nuna halin maza, ku yi karfin hali. 14 Bari dukan
abinda kuke yi ayi shi cikin kauna. 15 Kun dai sani iyalin
gidan Sitefanas su suka fara tuba a Akaya, kuma sun
bada kansu ga yi wa masu bi hidima. Yanzu ina rokonku,
'yan'uwa, 16 kuyi biyayya da irin wadannan mutane da
duk wanda ke taimakawa a cikin aikin, yana kuma fama
tare da mu. 17 Na yi farinciki da zuwan Sitefanas, da
Fartunatas, da Akaikas. Sun debe mini kewarku. 18 Gama
sun wartsakar da ruhuna da naku kuma. Don haka, Sai
ku kula da irin wadannan mutane. 19 Ikilisiyoyin kasar
Asiya suna gaishe ku. Akila da Bilkisu, tare da ikilisiyar da
take taruwa a gidansu, suna gaishe ku cikin Ubangiji. 20
Dukan 'yan'uwa masu bi na gaishe ku. Ku gaida juna da
sumba maitsarki. 21 Ni Bulus, nake rubuta wannnan da
hannuna. 22 Duk wanda ba ya kaunar Ubangiji bari ya

zama la'ananne. Ubangijinmu, Ka zo! 23 Alherin Ubangiji
Yesu ya kasance tare da ku. 24 Bari kaunata ta kasance
tare da ku duka a cikin Almasihu Yesu. [Amin].

2 Korintiyawa

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah, da
kuma Timoti dan'uwan mu, zuwa ga Ikilisiyar Allah da
ke a Korantus, da kuma dukan 'yan'uwa da ke yankin
kasar Akaya. 2 Bari alheri ya kasance tare da ku da
kuma salama ta Allah Ubanmu da kuma Ubangiji Yesu
Almasihu. 3 Bari yabo ya tabbata ga Allah da kuma Uba
na Ubangijinmu Yesu Almasihu. Shine Uba na dukan
jiyejiyenkai, da kuma Allah na dukan ta'aziya. 4 Allah
yana ta'azantar da mu a cikin dukan wahalarmu, domin
mu iya ta'azantar da wadanda ke cikin kowace wahala.
Muna ta'azantar da wasu da irin ta'aziyar da Allah ke
ta'azantar da mu. 5 Gama kamar yadda wahalhalun
Almasihu suka karu domin mu, haka kuma ta'aziyarmu ta
yawaita cikin Almasihu. 6 Amma fa idan muna shan wuya,
domin ta'aziyarku ne da cetonku. Haka kuma in mun
ta'azantu, domin ta'aziyarku ne. Ta'aziyarku tana aiki ne
sosai yayinda kuka jure da irin shan wuyar da mu ma
muke sha. 7 Kuma gabagadinmu game da ku tabbatacce
ne. Mun kuwa sani kamar yadda kuke tarayya cikin shan
wahalhalun, haka kuma za ku yi tarayya cikin ta'aziyyar.
8 Gama ba mu so ku rasa sani, 'yan'uwa, game da tsananin
da ya same mu a Asiya. An murkushe mu gaba daya
har fiye da karfin mu, har ma mun fidda zuciya za mu
rayu. 9 Hakika, mun ji hukuncin mutuwa akan mu. Amma
wannan ya faru ne domin kada mu dogara ga kanmu, sai
dai ga Allah, wanda ke tada matattu. 10 Ya kubutar da mu
daga wannan mummunan hatsari na mutuwa, kuma zai
sake kubutar da mu. Mun kafa begenmu gare shi cewa zai

sake kubutar da mu.
11 Zai aikata wannan yayinda kuka
taimake mu da addu'ar ku. Sa'an nan da dama za su bada
godiya a madadin mu don tagomashin alheri da aka yi
mana ta wurin addu'o'in mutane masu yawa.
12 Muna
kuwa alfahari da haka: wato shaidar lamirinmu. Gama
da kyakkyawan nufi da aminci da ke zuwa daga Allah
muka tafiyar da rayuwarmu a Duniya. Mun yi wannan ne
musamman tare da ku-ba kuwa cikin hikimar Duniya
ba, amma ta wurin alherin Allah.
13 Bamu rubuta maku
abinda ba za ku iya karantawa ko fahimta ba. Ina fata za
ku fahimce mu baki daya,
14 kamar yadda kuka fahimce
mu kadan yanzu. Daganan a ranar Ubangijinmu Yesu za
mu zama dalilinku na alfahari, kamar yadda za ku zama
namu.
15 Saboda gabagadin da nake da shi game da haka,
naso in zo gare ku da farko, domin ku amfana da ziyara
sau biyu.
16 Ina da shirin ziyaratar ku a kan hanyata ta
zuwa Makidoniya. Daga nan kuma ina da yi niyyar in
sake ziyartar ku, a tafiya ta daga Makidoniya, domin ku
aike ni a hanyata ta zuwa Yahudiya.
17 Yayinda nake irin
wannan tunani, ina shakka ne? Ina shirya abubuwa ne
bisa ga magwajin mutum, ta yadda har zan ce "I, i" da
"A, a, a" a lokaci guda?
18 Amma kamar yadda Allah
yake amintacce, ba ma fadin ''I'' da ''A'a'' a lokaci guda.
19 Gama Dan Allah, Yesu Almasihu, wanda Silbanus da
Sila, da Ni muka shaida maku, ba "I" da "A, a" ba ne.
Maimakon haka, Shi "I" ne a kodayaushe.
20 Gama dukan
alkawaran Allah 'I' ne a cikin sa. Haka kuma ta wurin sa
muna cewa ''Amin'' zuwa ga daukakar Allah.
21 Yanzu
dai Allah ne ya tabbatar da mu da ku a cikin Almasihu, ya

kuma kebe mu. 22 Ya sa hatiminsa a kan mu ya kuma ba
mu Ruhu a zuciyar mu a matsayin tabbacin abinda zai
bamu daga baya. 23 Maimakon haka, na yi kira ga Allah ya
zama shaida domina, cewa dalilin dayasa banzo Korintis
ba domin in kare ku ne. 24 Ba muna kokarin mu sarrafa
yadda bangaskiyar ku za ta zama ba ne. Maimakon haka,
muna aiki tare da ku ne domin farincikinku, yayinda
kuke tsaye cikin bangaskiyarku.

2 Don haka na yanke shawara daga bangarena, ba zan
sake zuwa wurin ku cikin yanayi mai tsanani ba. 2 Idan
na bata maku rai, wa zai karfafa ni, in ba shi wanda na
bata wa rai ba? 3 Na rubuto maku kamar yadda na yi
domin idan na zo gareku kada in sami bacin rai a wurin
wadanda ya kamata su faranta mani rai. Ina da gabagadi
game da dukan ku, cewa farincikin da nake da shi, shine
kuke da shi duka. 4 Domin kuwa na rubuto maku cikin
kunci da bacin rai da kuma hawaye mai yawa. Ba zan so
in sake bata maku rai ba. Maimakon haka, na so ku san
zurfin kaunar da nake da ita domin ku. 5 Idan wani ya
kawo sanadin bacin rai, ba ni kadai ya kawo wa wannan
abin ba, amma ta wani fannin- domin kada a tsananta-
har a gare ku duka. 6 Hukuncin nan da galibinku kuka yi
wa mutumin nan ya isa. 7 Don haka, yanzu a maimakon
hukunci, ku gafarta masa, ku kuma ta'azantar da shi. Ku
yi haka domin kada bakinciki mai yawa ya danne shi. 8
Don haka ina karfafa ku da ku nuna irin kaunar da kuke
yi masa a fili. 9 Wannan shine dalilin da ya sa na rubuto
maku, domin in gwada ku, ko kuna biyayya cikin komai.
10 Duk mutumin da kuka gafarta wa, ni ma na gafarta

masa. Abin da na gafarta-idan na gafarta wani abu-an
gafarta ne domin ku a gaban Almasihu. 11 Wannan ya
zama haka ne domin kada shaidan ya yaudare mu. Don ba
mu jahilci irin makircinsa ba. 12 Na samu budaddiyar kofa
daga wurin Ubangiji yayin da nazo birnin Tarwasa, in yi
wa'azin bisharar Almasihu a can. 13 Duk da haka, raina
bai kwanta ba, domin ban ga dan'uwana Titus a can ba.
Sai na bar su a can, na dawo Makidoniya. 14 Amma godiya
ta tabbata ga Allah, wanda cikin Almasihu yake kai mu ga
nasara a koyaushe. Ta wurin mu ya baza kamshi mai dadi
na saninsa ko'ina. 15 Gama mu, kamshi ne mai dadi na
Almasihu ga Allah, a tsakanin wadanda ake ceton su, da
kuma tsakanin wadanda suke hallaka. 16 Ga mutanen
da suke hallaka, kamshi ne daga mutuwa zuwa mutuwa.
Ga wadanda suke samun ceto kuma kamshi ne daga rai
zuwa rai. Wanene ya cancanci wadannan abubuwan? 17
Gama mu ba kamar sauran mutane muke ba, masu sayar
da maganar Allah domin samun riba. Maimakon haka,
da tsarkakkiyar manufa, muke magana cikin Almasihu,
kamar yadda Allah ya aiko mu, a gaban Allah.

3 Muna fara sake yabon kanmu ne? Ba mu bukatar
wasikun shaida daga gare ku ko zuwa gare ku, kamar
wadansu mutane, ko ba haka ba? 2 Ku da kanku kune
wasikar shaidarmu, wadda aka rubuta a zukatanmu, wadda
Kuma dukan mutane suka sani suke kuma karantawa.
3 Kuma kun nuna ku wasika ne daga Almasihu, wadda
muka isar. Ba da tawada aka rubuta ta ba amma da Ruhun
Allah mai rai. Ba bisa allunan duwatsu aka rubuta ta ba,
amma bisa allunan zukatan mutane. 4 Gama wannan ne

gabagadin da muke da shi cikin Allah ta wurin Almasihu.
5 Ba mu da wata gwanintar kanmu da za mu yi takamar
wani abu ya zo daga gare mu. Maimakon haka, gwanintar
mu daga Allah take. 6 Allah ne ya maishe mu kwararrun
bayi na sabon alkawari. Wannan alkawari ne ba na rubutu
ba amma na Ruhu. Gama rubutu kisa yake yi, amma
Ruhu rai yake bayarwa. 7 To hidimar da ta haifar da
mutuwa- wadda aka rubuta bisa duwatsu- ta zo cikin irin
wannan daukaka da har Israila ba su iya kallon fuskar
Musa kai tsaye ba. Wannan kuwa saboda daukakar da ke
fuskarsa ne, daukaka mai shudewa. 8 Ina misalin girman
daukakar hidimar da Ruhu ke yi? 9 Gama idan hidimar
kayarwa tana da daukaka, ina misalin yalwatar daukaka
da hidimar adalchi za ta yi! 10 Babu shakka, abin da aka
maishe shi mai daukaka a da, ba ya da sauran daukaka
a wannan fanni, saboda irin daukakar da ta zarce shi.
11 To idan har mai shudewar nan ya na da daukaka,
ina misalin daukakar da abu na dindindin zai samu! 12
Dashike muna da wannan tabbaci, muna da gabagadi
sosai. 13 Ba kamar Musa muke ba wanda ya sa mayafi ya
rufe fuskarsa, ta yadda mutanen Isra'ila basu iya kallon
karshen daukaka mai shudewa ba kai tsaye. 14 Amma
tunaninsu ya zama a rufe. Har yau kuwa mayafin na nan
sa'adda ake karanta tsohon alkawari. Ba a bude shi ba,
saboda a cikin Almasihu ne kadai ake kawar da shi. 15
Amma har yau, duk lokacin da ake karanta littafin Musa,
akwai mayafi shimfide a zukatansu. 16 Amma sa'adda
mutum ya juyo wurin Ubangiji, an kawar da mayafin.
17 To Ubangiji shine Ruhun. Inda Ruhun Ubangiji yake,

akwai 'yanci. 18 Dukan mu yanzu, da fuskoki marasa
mayafi, muna ganin daukakar Ubangiji. Muna samun
sakewa zuwa cikin irin wannan daukaka, daga wannan
mataki na daukaka zuwa wani matakin, kamar dai daga
wurin Ubangiji, wanda shine Ruhun.

4 Don haka, domin muna da wannan hidima, da kuma
yadda muka karbi jinkai, ba mu karaya ba. 2 Maimakon
haka, sai muka rabu da dukan hanyoyin da ke na kunya,
kuma na boye. Ba mu rayuwar makirci, kuma bamu yiwa
maganar Allah rikon sakaci. Ta wurin gabatar da gaskiya,
muna mika kanmu ga lamirin kowa a gaban Allah. 3
Amma, idan bishararmu a rufe take, tana rufe ne ga
wadanda ke hallaka. 4 A al'amarinsu, allahn wannan
duniya ya makantar da zukatansu marasa bada gaskiya.
A sakamakon haka, ba su iya ganin hasken bisharar
daukakar Almasihu ba, wanda shine surar Allah. (aiōn g165)
5 Gama ba mu yin shelar kanmu, amma Almasihu Yesu
a matsayin Ubangiji, mu kuma bayinku saboda Yesu. 6
Gama Allah shine wanda ya ce, “Haske zai haskaka daga
cikin duhu.” Ya haskaka cikin zukatanmu don ya bada
hasken sanin daukakar Allah a gaban Yesu Almasihu. 7
Amma muna da wannan dukiya a randunan yunbu, yadda
zai zama a bayyane cewa mafi girman iko na Allah ne ba
namu ba. 8 Muna shan tsanani ta kowace hanya, ba a
ci mu dungum ba. Mun rikice amma ba mu karaya ba,
an tsananta mana amma ba a watsar da mu ba. 9 Ana
tsananta mana amma ba a yashe mu ba. Aka doddoke
mu amma ba mu lalace ba. 10 Mu dai a kullayaumin
muna dauke da mutuwar Yesu a jikkunanmu, saboda a

bayyana rayuwar Yesu a jikkunanmu kuma. 11 Mu da
muke a raye kuwa a kulluyaumin ana mika mu ga mutuwa
saboda Yesu, domin rayuwar Yesu ta zama a bayyane a
jikunanmu na mutuntaka. 12 Saboda haka, mutuwa tana
aiki a cikinmu, amma rai na aiki a cikinku. 13 Amma dai
muna da wannan Ruhu na bangaskiya kammar yadda
aka rubuta: "Na gaskata, saboda haka na furta." Mu ma
mun gaskata, haka kuwa muke fada. 14 Mun sani cewa
wanda ya tada Ubangiji Yesu daga matattu za ya sake
tada mu tare da Yesu. Mun san cewa zai gabatar da mu
tare da ku a gabansa. 15 Dukan abubuwa sabili da ku suke
domin, yayin da aka baza alheri ga mutane dayawa, bada
godiya ta karu ga daukakar Allah. 16 Don haka ba mu
karaya ba. Kodashike daga waje muna lalacewa, daga ciki
ana sabunta mu kulluyaumin. 17 Domin wannan 'yar
wahala ta dan lokaci tana shirya mu zuwa ga nauyin
madauwamiyar daukaka wadda ta wuce gaban aunawa.
(aiōnios g166) 18 Domin ba muna kallon abubuwan da ake
gani bane, amma abubuwan da ba a gani. Abubuwan da
muke iya gani ba masu dawwama ba ne, amma abubuwan
da ba a gani madawwama ne. (aiōnios g166)

5 Mun san cewa idan wannan gidan da muke zaune a
ciki ya rushe, muna da wani ginin daga wurin Allah. Gida
ne wanda ba hannuwan mutane suka gina ba, amma
madawwamin gida ne a cikin sama. (aiōnios g166) 2 Domin
a cikin wannan jiki muna gurnani, muna jira a suturta
mu da wurin zaman mu na samaniya. 3 Muna jiran
wannan ne domin ta wurin suturtar da mu ba za a same
mu tsirara ba. 4 Gama babu shakka yayinda muke cikin

wannan alfarwa, muna gurnani, muna nawaita. Ba mu so
muyi zaman hutanci. Maimakon haka, muna so a suturtar
da mu, domin rai ya hadiye abu mai mutuwa. **5** Wanda
kuwa yake shirya mu domin ainihin wannan abu Allah
ne, wanda ya ba mu Ruhu a matsayin alkawarin abinda ke
zuwa. **6** Domin wannan mu zama da gabagadi koyaushe.
Mu lura da cewa yayinda muka shagala cikin jiki, muna
nesa da Ubangiji. **7** Gama bisa ga bangaskiya muke tafiya,
ba bisa ga ganin ido ba. **8** Don haka muna da gabagadi.
Mun gwammace mu rabu da jiki domin mu zauna tare da
Ubangiji. **9** Sai muka maishe shi burinmu, ko muna cikin
jiki ko nesa, mu gamshe shi. **10** Domin tilas dukanmu
mu hallara a gaban kursiyin shari'a na Almasihu, saboda
kowa ya karbi sakamakon abubuwan da yayi cikin jiki,
ko masu kyau ne ko marasa kyau. **11** Don haka, domin
mun san tsoron Ubangiji, muna rinjayar mutane. Allah
na ganin yadda muke a fili. Ina fatan hakan a fili take ga
lamirinku. **12** Ba muna kokarin mu rinjaye ku domin ku
kalle mu a matsayin amintattun mutane ba. Maimakon
haka, muna ba ku dalilin yin takama da mu, domin ku
sami amsar da za ku bada ga wadanda ke fahariya da
kasancewarsu amma ba game da abinda ke zuciya ba.
13 Gama idan mun fita daga hankulanmu, saboda Allah
ne. Kuma idan muna cikin hankalinmu, domin ku ne.
14 Domin kaunar Almasihu ta tilas ta mu, domin mun
tabbatar da wannan: cewa mutum daya ya mutu domin
kowa, kuma domin wannan duka sun mutu. **15** Kuma
Almasihu ya mutu domin kowa, domin wadanda ke raye
kada su sake rayuwa domin kansu. A maimakon haka,

su yi rayuwa domin shi wanda ya mutu kuma aka tashe
shi. 16 Domin wannan dalili, daga yanzu ba za mu kara
shar'anta kowa bisa ga ma'aunin 'yan'adam ba, ko da
yake a baya mun taba duban Almasihu a haka. Amma
yanzu mun daina shar'anta kowa ta haka. 17 Saboda haka,
duk wanda ke cikin Almasihu, sabon halitta ne. Tsofaffin
al'amura sun shude. Duba, sun zama sababbi. 18 Dukan
wadannan abubuwa daga Allah ne. Ya sulhunta mu da
kansa ta wurin Almasihu, ya kuma ba mu hidimar sulhu.
19 Wato, cikin Almasihu, Allah na sulhunta duniya zuwa
gare shi, ba tare da lissafin zunubansu a kansu ba. Yana
damka mana sakon sulhu. 20 Don haka an zabe mu a
matsayin wakilan Almasihu, kamar dai Allah na kira ga
mutane ta wurin mu. Muna rokon ku, saboda Almasihu:
''ku sulhuntu ga Allah!'' 21 Shi ya maida Almasihu ya
zama hadaya domin zunubinmu. Shine wanda bai taba
zunubi ba. Ya yi haka ne don mu zama adalchin Allah a
cikin sa.

6 haka, tundashike muna aiki tare, na roke ku kar ku yi
watsi da alherin Allah. 2 Domin ya ce, “A lokacin alheri
na saurare ku, kuma a ranar ceto na agaje ku.” Yanzu ne
fa, lokacin alheri. Duba, yanzu ne ranar ceto. 3 Ba mu sa
sanadin faduwa a gaban kowannen ku, domin ba mu so
hidimarmu ta zama marar amfani. 4 Maimakon haka,
mun tabbatar da kan mu ta wurin dukan ayyukanmu,
cewa mu bayin Allah ne. Mu bayinsa ne ta wurin yawan
jimiri, azaba, kunci, wahala, 5 duka, kurkuku, tarzoma,
cikin aiki tukuru, cikin rashin barci yawancin dare, cikin
yunwa, 6 cikin tsarki, ilimi, hakuri, kirki, cikin Ruhu Mai

tsarki, da sahihiyar kauna. 7 Mu bayinsa ne cikin kalmar
gaskiya, cikin ikon Allah. Muna kuma da makamai na
adalci, a hanun dama da hagu. 8 Muna aiki cikin daraja
da rashin daraja, kushe da yabo. Ana zargin mu a kan
mu mayaudara ne, duk da haka mu masu gaskiya ne. 9
Muna aiki kamar ba a san mu ba, gashi kuwa mu sanannu
ne. Muna aiki kamar masu mutuwa-duba! -har yanzu
muna raye. Muna aiki kamar wadanda aka hukunta,
amma ba hukuncin kisa ba. 10 Muna aiki kamar muna
bakinciki, amma a koyaushe muna farinciki. Muna aiki
kamar matalauta, amma muna azurta mutane dayawa.
Muna aiki kamar ba mu da komai, amma mun mallaki
komai. 11 Mun fada maku dukan gaskiyar, Korantiyawa,
kuma zuciyar mu a bude ta ke. 12 Ba mu kange zukatan
ku ba, ku ne kuka kange zukatanku a gare mu. 13 Yanzu
a sabanin haka-Ina magana da ku kamar yara-ku bude
mana zukatanku. 14 Kada ku yi cudanya da marasa
bangaskiya. Wace tarayya ke tsakanin adalci da take
shari'a? Ko kuma wace zumunta ce ke tsakanin haske
da duhu? 15 Wace yarjejeniya ke tsakanin Almasihu da
Ibilis? ko kuma me ya hada masu bangaskiya da marasa
bangaskiya? 16 ko wace yarjejeniya ce a tsakanin haikalin
Allah da gumaka? Domin kuwa mu haikali ne na Allah
mai rai, kamar yadda Allah ya ce: ''Zan zauna a cikin su,
in kuma yi tafiya a tsakanin su. Zan zama Allahnsu, su
kuma za su zama mutanena.” 17 Sabili da haka, ''Ku fito
daga cikin su, kuma ku zama kebabbu,'' in ji Ubangiji.
''Kada ku taba kazamin abu, zan kuma karbe ku. 18 Zan

zama Uba a gare ku, ku kuma za ku zama 'ya'ya maza da
mata a gare ni,'' in ji Ubangiji Mai iko duka.

7 Kaunatattu, da shike muna da wadannan alkawura,
bari mu tsaftace kanmu, daga dukan abubuwan da ke
kazantar da jikinmu da ruhunmu. Bari mu bidi tsarki
cikin tsoron Allah. 2 Ku ba mu dama! Bamu bata wa kowa
rai ba. Ba mu cutar da kowa ko mu zambaci kowa ba. 3
Ba domin in kayar da ku na fadi haka ba. Domin kuwa
na riga na fada muku, cewa kuna zuciyar mu, domin
mu mutu tare mu kuma rayu tare. 4 Ina da muhimmin
gabagadi a cikin ku, Ina fahariya da ku. Ina cike da
ta'aziya. Farincikina ya cika makil duk da wahalhalunmu.
5 Yayin da muka zo Makidoniya, jikinmu bai samu hutu
ba. A maimakon haka, mun shiga matsaloli ta ko wace
hanya ta wurin tashin hankali a waje tsoro kuma a ciki. 6
Amma Allah, mai ta'azantar da raunana, ya ta'azantar
da mu ta wurin zuwan Titus. 7 Ba ta wurin isowar sa
kadai Allah ya yi mana ta'aziyya ba. Amma kuma ta
wurin ta'aziyyar da Titus ya samu daga wurin ku. Ya gaya
mana irin matsananciyar kaunarku, bakincikinku, da
zurfin kulawarku a kaina. Na kuwa yi farinciki sosai. 8
Kodashike wasikata, ta bata maku rai, ban yi da na sanin
haka ba. Amma sa'adda na ga wasika ta ta bata maku
rai, na yi da na sani. Sai dai bacin ranku, na dan lokaci
ne. 9 Yanzu kuwa, ina farinciki, ba domin bacin ranku
ba, amma domin bacin ranku ya kawo ku ga tuba, kun
fuskanci bakinciki na ibada, donhaka ba ku yi rashi ba
sabili da mu. 10 Domin bakinciki daga Allah ya kan kai
ga tuba da ke kammala ceto ba tare da-da na sani ba.

Bakinciki na duniya kuwa ya kan kai ga mutuwa. 11 Ku
dubi irin kyakkyawar niyya da bakincikin nan daga Allah
ya haifar a cikin ku. Ina misalin girman niyyar nan taku
ta nuna cewa baku da laifi. Ina misalin girman fushinku,
tsoronku, da sa zuciyarku, himmar ku, da marmarin ku
na ganin cewa an yi adalci! A cikin komai, kun nuna
kanku marasa laifi a cikin wannan al'amari. 12 Kodayake
na rubuto maku, ban rubuto saboda mai laifin ba, ko
kuma saboda wanda aka yi wa laifin. Na rubuto ne domin
himmarku gare mu ta sanu gare ku a gaban Allah. 13
Dalilin haka ne muka samu karfafawa. Baya ga ta'aziyyar
mu, mun kuma yi murna sosai saboda farin cikin Titus,
domin ruhunsa ya wartsake ta wurin ku duka. 14 Domin
kuwa idan na yi fahariya da ku a gaban sa, ban ji kunya
ba. A sabanin haka, kamar yadda kowane abu da muka
fada maku gaskiya ne, fahariyarmu a kan ku ga Titus
ta zama gaskiya. 15 Kaunarsa a gare ku tana da girma,
kamar yadda ya rika tunawa da biyayyarku duka, yadda
kuka karbe shi da tsoro da rawar jiki. 16 Ina farinciki
matuka domin ina da cikakken gabagadi a cikin ku.

8 Muna so ku sani, 'yan'uwa, game da alherin Allah
da aka bayar ga Ikkilisiyoyin Makidoniya. 2 A lokacin
babban gwajin wahala, yalwar farincikinsu da tsananin
talaucinsu ya haifar da yalwar bayarwa hannu sake. 3
Domin ina shaida, sun yi bayarwa iya kokarinsu, fiye da
abinda ma suke iyawa. Cikin yaddar ransu 4 da roko mai
yawa suka nace da a ba su zarafi su yi tarayya a wannan
hidima ga masu bi. 5 Haka ya auku ba kamar yadda
muka yi zato ba. A Maimakon haka, sai da suka fara bada

kansu ga Ubangiji. Kuma suka bada kansu gare mu bisa
ga nufin Allah. 6 Sai muka karfafa Titus, wanda ya rigaya
ya fara wannan aiki, domin ya kammala wannan aiki na
bayarwa ta fannin ku. 7 Amma kun habaka cikin komai-
cikin bangaskiya, cikin magana, cikin sani, cikin aiki
tukuru, cikin kaunarku dominmu. Don haka, ku tabbata
kun habaka a wannan aiki na bayarwa. 8 Na fadi haka
ne ba kamar ina umurtar ku ba. A maimakon haka, na
fadi haka ne in gwada sahihancin kaunarku ta wurin
kwatanta ta da himmar sauran mutane. 9 Domin kun
san alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu. Kodashike shi
mai arziki ne, amma ya zama matalauci, domin ta wurin
talaucinsa ku yi arziki. 10 A wannan al'amari zan ba ku
shawarar da za ta taimake ku. Shekarar da ta wuce, ba
fara wani abu kawai kuka yi ba, amma kun yi marmarin
ku yi shi. 11 Yanzu ku kammala shi. Kamar yadda kuke da
niyya da marmarin yin haka a lokacin, bari ku yi kokari
ku kawo shi ga kammalawa iyakar iyawar ku. 12 Idan
kuna niyya ku yi wannan aiki, abu mai kyau ne karbabbe
kuma. Tabbas ya zama dai-dai da abinda mutum ke da
shi, ba abinda ba ya da shi ba. 13 Domin wannan aiki ba
domin a nawaita maku sannan wadansu su samu sauki
ba ne. A maimakon haka, ya kamata a sami daidaituwa.
14 Yalwar ku a wannan lokaci za ta zama abin biyan
bukatarsu. Haka nan kuma domin yalwar su ta iya biyan
bukatarku, domin a sami daidaituwa. 15 Yana nan kamar
yadda aka rubuta: "Wanda ke da shi dayawa bai samu
raguwar komai ba, kuma wanda yake da kadan bai rasa
komai ba." 16 Amma godiya ga Allah, da yasa a zuciyar

Titus marmarin kulawa da ku kamar wadda nake da ita
domin ku. 17 Gama ba rokon mu kadai ya karba ba, amma
ya yi da gaske akan haka. Ya zo gare ku ne da yardar
kan sa. 18 Mun aiko tare da shi dan'uwa da ake yaba
masa a tsakanin dukan Ikkilisiyoyi domin ayyukansa
a cikin shelar bishara. 19 Ba domin wannan kadai ba,
amma Ikkilisiyoyi ne suka zabe shi ya tafi tare da mu
a cikin yin wannan hidima ta alheri. Wannan domin
girmama Ubangiji ne kansa da kuma domin aniyarmu
ta taimakawa. 20 Muna gudun kada kowa ya sa mana
laifi game da wannan alheri da muke dauke da shi. 21
Niyyar mu ce mu yi kyakkyawan abu, ba a gaban Ubangiji
kadai ba, amma a gaban mutane ma. 22 Mun kuma aiki
wani dan'uwan tare da su. Mun sha gwada shi, kuma
mun same shi da himma wajen ayyuka da dama. Yanzu
kuma ya kara himma, saboda amincewa mai girma da
yake da ita gare ku. 23 Game da Titus, shi abokin tafiyata
ne, kuma abokin aikina domin ku. Game da yan'uwanmu,
an aiko su ne daga Ikkilisiyoyi. Su kuwa daraja ne ga
Almasihu. 24 Don haka, ku nuna masu kaunarku, ku kuma
nuna wa Ikilisiyoyi dalilin fahariyarmu game da ku.

9 Game da hidima domin tsarkaka, ya dace in rubuta
maku. 2 Na san marmarinku, wanda na yi fahariya da shi
a gaban mutanen Makidoniya. Na gaya masu Akaya sun
riga sun shirya tun bara. Kwazon ku ya sa yawancin su
sun shiga aiki. 3 To na aiko maku da 'yan'uwa saboda
kada fahariyarmu akanku ta zama a banza, domin kuma
ku zauna a shirye, kamar yadda na ce za ku yi. 4 Idan
kuwa ba haka ba, idan wani cikin makidoniyawa ya biyoni

kuma ya tarar da baku shirya ba, za mu ji kunya-ba ni
cewa komai game da ku-domin ina da gabagadi a kan ku.
5 Sai na ga ya dace in turo 'yan'uwa su zo wurin ku kafin
lokaci yayi suyi shirye shirye game da gudummuwar
da kuka yi alkawari. Wannan ya zama haka ne domin a
shirya shi a matsayin bayarwar albarka, ba wani abin
kwace ba. 6 Batun shine: wanda ya shuka kadan zai
girbi kadan, wanda kuma ya shuka da manufar albarka
zai girbi albarka 7 Bari kowa ya bayar bisa ga yadda
ya yi niyya a zuciyarsa. Kada ya bayar da bacin rai ko
kamar dole. Gama Allah yana kaunar mai bayarwa da
dadin rai. 8 Allah na da ikon ya sa kowace albarka ta
ribanbanya domin ku, domin, a koyaushe, a cikin dukan
abubuwa, ku sami duk abinda kuke bukata. Hakan zai
kasance domin ku ribabbanya kowanne kyakkyawan aiki.
9 Kamar yadda aka rubuta, ''Ya rarraba arzikinsa, ya bada
shi ga matalauta. Adalcinsa ya dawwama har abada.'' (aiōn
g165) 10 Shi wanda ke bayar da iri ga mai shuka da gurasa
domin abinci, zai bayar ya kuma ribabbanya maku iri
domin shuka. Zai sa girbin adalcinku ya karu. 11 Za ku
wadata ta kowace hanya domin ku zama masu bayarwa,
wannan kuwa zai sa a yi wa Allah godiya ta wurin mu. 12
Aiwatar da wannan hidima ba biyan bukatun tsarkaka
kawai take yi ba. Tana kuma ribanbanya zuwa ayyuka
masu yawa na bada godiya ga Allah. 13 Domin an gwada
ku an tabbatar da ku akan wannan hidima, za ku kuma
daukaka Allah ta wurin biyayyar ku ga shaidar bisharar
Almasihu. Za ku kuma daukaka Allah ta wurin yalwar
bayarwarku gare su da kowa duka. 14 Suna marmarin

ganin ku, suna kuma yi maku addu'a. Suna yin haka
saboda alherin Allah mai girma da ke bisan ku. 15 Godiya
ga Allah domin kyautarsa wadda ta fi gaban bayyanawa.
10 Ni, Bulus, da kaina nake rokon ku, ta wurin tawali'u
da nasihar Almasihu. Ina da saukin kai yayinda nake
gaban ku, amma ina da gabagadi a gare ku yayinda ba na
tare da ku. 2 Ina rokon ku, yayinda nake gabanku, ba ni
so in zama mai tsaurin hali. Amma ina ganin zan bukaci
zama mai gabagadi sa'adda nake tsayayya da su wadanda
ke zaton muna zama bisa ga jiki. 3 Kodashike dai muna
tafiya bisa jiki, ba ma yin yaki bisa jiki. 4 Domin makaman
da muke yaki da su ba na jiki ba ne. Maimakon haka,
makamai ne na Allah da ke da ikon rushe ikokin shaidan.
Suna kawar da dukan gardandamin da ke kawo kaucewa.
5 Muna kuma rushe duk wani abinda ke gaba da sanin
Allah. Muna kuma kama kowanne tunani zuwa biyayya ga
Almasihu. 6 Muna kuma shirye mu hukunta kowanne irin
aiki na rashin biyayya, da zarar biyayyarku ta tabbata. 7
Dubi abin da aka sa a bayyane a gaban ku. In har wani ya
tabbata shi na Almasihu ne, bari fa ya tunatar da kansa
cewa kamar yadda shi na Almasihu ne, hakanan muma
muke. 8 Ko da zan yi fahariya da ikon da muke dashi,
wanda Ubangiji ya ba mu domin mu inganta ku, ba domin
mu rushe ku ba, ba zan ji kunya ba. 9 Ba na so ya zama
kamar ina firgita ku ne da wasikuna. 10 Domin wadansu
mutane na cewa, “Wasikunsa na da iko da firgitarwa,
amma in ka gan shi kumama ne. Kalmominsa ba abin
saurare ba ne.” 11 Bari wadannan mutane su sani cewa
abinda muke fadi a kalmomin wasikunmu lokacin da ba

mu nan, haka za mu yi in muna nan. 12 Mu dai ba mu
hada kanmu da kowa, ko kuma mu kwatanta kanmu da
wadanda ke yabon kansu. Amma yayin da suke gwada
kansu da junansu, suke kuma kwatanta kansu da junansu,
ba su da ganewa. 13 Saidai, ba za mu yi fahariya fiye
da yadda ya kamata ba. Maimakon haka, za mu yi haka
ne gwalgwadon iyakar abinda Allah ya sa muyi, iyakar
da takai gareku. 14 Gama bamu yi zarbabi ba sa'adda
muka kai gareku. Mune na farko da muka kai gare ku da
bisharar Almasihu. 15 Ba mu yi fahariya fiye da kima
game da aikin wasu ba. Maimakon haka, muna fatan
bangaskiyar ku ta karu domin bangaren aikin mu ya kara
fadada kwarai, kuma a daidai iyakarsa. 16 Muna fatan
haka, domin mu kai bishara zuwa yankunan da ke gaba
da naku. Ba za mu yi fahariya akan aikin da aka yi a
yankin wani ba. 17 "Amma bari duk wanda zai yi fahariya,
ya yi ta cikin Ubangiji." 18 Domin ba wanda ya ke shaidar
kansa shine yardajje ba. Maimakon haka, sai dai wanda
Ubangiji ke shaidarsa.

11 Ina fatan za ku jure da ni cikin wauta kadan. Ko da
yake lallai kuna jurewa da ni! 2 Domin ina kishi sabili
da ku. Kishi na kuwa irin na Allah ne domin ku. Tun
da na alkawartar da ku a cikin aure ga miji daya. Na
kuma yi alkawarin in gabatar da ku kamar budurwa
mai tsarki ga Almasihu. 3 Gama ina fargaba a kan ku,
ko watakila, kamar yadda macijin ya yaudari Hauwa'u
ta wurin kissarsa, Ya zamana tunaninku ya kauce daga
sahihiyar sadaukarwa ga Almasihu. 4 Anar misali idan
wani ya zo ya kawo shelar wani Yesu daban da wanda

muka yi maku wa'azinsa. Ko kuma kun karbi wani ruhu
daban da wanda muka karba. Ko kuma kun karbi wata
bishara daban da wadda muka karba. Amincewar da
kuka yi wa wadannan abubuwa ta isa! 5 Don kuwa ina
tsammanin ba a baya nake ba ga sauran wadanda ake
kira manyan manzanni. 6 To ko ma ba a ilimantar da
ni ba akan yin jawabi, ban rasa horarwar ilimi ba. Ta
kowace hanya kuma cikin abubuwa duka mun sanar
da ku wannan. 7 Na yi zunubi ne da na kaskantar da
kai na domin a daukaka ku? Domin na yi maku wa'azin
bisharar Allah kyauta. 8 Na yi wa sauran Ikilisiyoyi kwace
ta wurin karbar gudummuwa daga wurin su domin inyi
maku hidima. 9 Lokacin da ina tare da ku kuma na sami
kai na cikin bukata, ban dora wa kowa nauyi ba. Domin
'yan'uwa da suka zo daga Makidoniya sun biya bukatuna.
A cikin komai na kebe kaina daga zama nawaya a gare ku,
kuma zan cigaba da yin haka. 10 Kamar yadda gaskiyar
Almasihu ke ciki na, ba zan yi shiru da wannan fahariya
tawa ba a cikin dukan kasar Akaya. 11 Don me? Saboda ba
na kaunar ku? Allah ya sani. 12 Amma abinda na ke yi,
zan cigaba da yi. Zan yi haka ne domin in yanke zarafin
wadanda ke son samun zarafi kamar mu akan abubuwan
da suke fahariya da shi. 13 Don irin wadannan mutane
manzannin karya ne masu aikin yaudara. Suna badda
kama kamar manzannin Almasihu. 14 Wannan ba abin
mamaki ba ne, domin shaidan ma yakan badda kama
ya fito kamar mala'ikan haske. 15 Ba wani babban abin
mamaki ba ne idan bayin sa sun badda kamanninsu don a
dauka bayin adalci ne su. Karshen su zai zama sakamakon

abin da suka aikata. 16 Ina kara fadi: Kada wani ya yi
zaton ni wawa ne. Idan kun yi zaton hakan, to ku dauke
ni kamar wawan don inyi fahariya kadan. 17 Abinda nake
fadi game da wannan gabagadi mai fahariya ba bisa ga
amincewar Ubangiji ba ne, amma ina magana a matsayin
wawa. 18 Tun da mutane dayawa suna fahariya bisa ga
jiki, ni ma zan yi fahariya. 19 Gama kuna murnar tarayya
da wawaye. Ku masu hikima ne! 20 Kuma kuna hakuri da
wanda zai bautar da ku, idan ya tauye ku, yana amfani da
ku don ribar kansa, idan ya dauki kansa fiye da ku, ko ya
mammare ku a fuska. 21 Ina mai cewa mun kunyata da
muka rasa gabagadin yi maku haka. Duk da haka idan
wani zai yi fahariya-Ina magana kamar wawa-Ni ma zan
yi fahariya. 22 Su yahudawa ne? Ni ma haka. Su Isra'ilawa
ne? Nima haka. Su zuriyar Ibrahim ne? Nima haka. 23
Su bayin Almasihu ne? (Ina magana kamar ba ni cikin
hankalina) na fi su ma. Na ma yi aiki tukuru fiye da su
duka, shiga kurkuku fiye da kowa, a shan duka babu
misali, a fuskantar haduran mutuwa da yawa. 24 Daga
hannun yahudawa sau biyar na sha bulala ''Arba'in ba
daya''. 25 Sau uku na sha dibga da sanduna. Sau daya aka
jejjefe ni da duwatsu. Sau uku na yi hadari a jirgin ruwa.
Na yi tsawon dare da yini guda a tsakiyar teku. 26 Ina
shan tafiye tafiye, cikin hadarin koguna, cikin hadarin
'yan fashi, cikin hadari daga mutane na, cikin hadari daga
al'ummai, cikin hadarin birni, cikin hadarin jeji, cikin
hadarin teku, cikin hadarin 'yan'uwan karya. 27 Na sami
kaina ina aiki tukuru cikin mawuyacin hali, cikin yin dare
dayawa ba barci, cikin yunwa da kishin ruwa, cikin yawan

azumi, cikin sanyi da tsiraici. 28 Baya ga wadannan duka,
akwai nauyi a kaina kullayaumin saboda damuwata akan
Ikkilisiyoyi duka. 29 Waye kumama, wanda ban zama
kumama akan shi ba? Wanene aka sa yayi tuntube, kuma
ban kuna ba? 30 Idan zan yi fahariya, zan yi fahariya
akan abinda ke nuna kasawata. 31 Allah kuma Uba na
Ubangijinmu Yesu, wanda ya isa yabo har abada, ya san
ba karya nake yi ba! (aiōn g165) 32 A Damasku, gwamnan
da ke mulki karkashin sarki Aritas yasa aka yi tsaron
birnin Damasku domin a kama ni. 33 Amma ta taga cikin
kwando aka ziraro ni bayan ganuwar birni, na kuwa
kucce daga hannunsa.

12 Dole ne in yi fahariya, ko dashike bata da ribar komai.
Amma zan ci gaba da wahayoyi da ruyoyi daga Ubangiji.
2 Na san wani mutum cikin Almasihu, wanda shekaru
goma sha hudu da suka wuce-ko a cikin jiki ne ko ba
a jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani-an dauke shi zuwa
sama ta uku. 3 Kuma na san wannan mutumin-ko cikin
jiki ko kuma ba cikin jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani-
4 an dauke shi zuwa Firdausi ya kuma ji madaukakan
al'amura wadanda ba mai iya fadi. 5 A madadin irin
wannan mutumin zan yi fahariya. Amma a madadin kaina
ba zan yi fahariya ba, sai dai game da kumamancina. 6
Idan ina so inyi takama, ba zai zama wauta ba, domin
gaskiya zan rika fada. Amma zan guje wa fahariya, domin
kada wani ya dauke ni fiye da abinda ya gani ko ya ji
daga gare ni. 7 Zan kuma gujewa fahariya saboda irin
wadannan gagaruman ruyoyi. Domin kada in cika da
girman kai, an ba ni kaya cikin jikina, manzon shaidan

ya wahalshe ni, domin kada in yi girman kai dayawa. **8**
Na roki Ubangiji har sau uku domin ya kawar mini da
wannan. **9** Amma ya ce mani, “Alherina isasshe yake a
gare ka, domin ta wurin kumamanci karfi yake cika.” Don
haka zan gwammace takama a akan kasawata, domin
ikon Almasihu ya zauna a ciki na. **10** Sabili da haka a
gamshe nake ta dalilin Almasihu, cikin kumamanci, ko
raini, ko matsaloli, ko jarabobi, ko kuma nawaya. Don
ko dayaushe na raunana, ina da karfi kuma. **11** Na zama
wawa! Amma ku ne kuka tilasta mani haka, ya kamata ku
yabe ni, domin ban kasa ga wadan da ake kira manyan
manzanni ba, ko da shike ni ba komai ba ne. **12** Cikakkun
alamun mazanni sun faru a tsakanin ku, da cikakken
hakuri, alamu da abubuwan ban mamaki da manyan
ayyuka. **13** Ta yaya kuka zama da rashin muhimmanci
akan sauran Ikkilisiyoyin, sai dai don ban zama matsala a
gare ku ba? Ku gafarce ni a kan wannan laifin. **14** Duba! A
shirye nake domin in zo gare ku karo na uku. Ba zan so in
zamar maku nawaya ba, domin ba kayanku nake so ba.
Amma ku nake so. Domin ba 'ya'ya ne ya kamata su yi
wa iyaye tanadi ba. Amma iyaye ne ya kamata su yi wa
'ya'ya tanadi. **15** Zan yi murnar biyan bukatunku, ko ya
kai ga in bada rai na. Idan ni na kaunace ku, sosai, sai ni
za a kaunata kadan? **16** Amma kamar yadda yake, ban
nawaita maku ba. Amma, da shike ni mai dabara ne, Ni
ne na kama ku da yaudara. **17** Ko na cutar da ku ta wurin
wadanda na turo maku? **18** Rokar Titus na yi domin ya zo
gare ku, sa'an nan na turo shi da wani dan'uwa. Ko da na
turo Titus, ya cutar da ku ne, ba cikin hanya daya muka

yi tafiya ba? Ba a sawu daya muka yi tafiya ba? 19 Kuna
tsammanin a dukan wannan lokaci muna kare kan mu
a gaban ku ne? A gaban Allah, a cikin Almasihu muke
fadin komai domin ku sami karfi. 20 Ina tsoro domin
idan na zo ba zan same ku yadda nake zato ba. Ina tsoro
kuma ba za ku same ni kamar yadda ku ke zato ba. Ina
tsoron cewa za a sami gardandami, kishi, barkewar fushi,
buri na son kai, gulma, girman kai da yamutsi. 21 Ina
tsoron cewa bayan na dawo, Allahna zai iya kaskantar da
ni a gaban ku. Ina tsoron cewa zan yi bakinciki domin
mutane dayawa da suka yi zunubi kafin yanzu, wadanda
kuma ba su tuba daga rashin tsarki da zina da fasikanci
da ayyukan sha'awa da suka aikata ba.

13 Wannan ne karo na uku da nake zuwa gare ku, ''Ana
tabbatar da kowanne zargi ta bakin shaidu biyu ko uku.''
2 Na riga na yi magana a baya da wadanda suka yi zunubi
da kuma sauran a lokacin da ina tare da ku karo na biyu,
kuma ina sake fadi: Idan na sake zuwa, ba zan raga masu
ba. 3 Ina fadi maku wannan ne domin kuna neman shaida
ko Almasihu na magana ta bakina. Shi ba kasashshe bane
zuwa gare ku. Maimakon haka, Shi mai iko ne a cikin ku.
4 Domin an gicciye shi cikin kasawa, amma yana da rai
ta ikon Allah. Don mu ma kasassu ne a cikin shi, amma
za mu rayu tare da shi cikin ikon Allah dake cikinku. 5
Ku auna kanku ku gani ko kuna cikin bangaskiya. Ku
yi wa kanku gwaji. Ba ku lura da cewa Yesu Almasihu
yana cikin ku ba? Yana cikin ku, sai dai in ba a amince
da ku ba. 6 Gama ina da gabagadin cewa za ku iske an
amince da mu. 7 Ina addu'a ga Allah cewa ba za a same

ku da laifi ba. Ba wai ina rokon mu bayyana kamar mun ci
gwadawar ba. Maimakon haka, ina addu'a ku yi abinda ke
dai dai, ko dayake mun yi kamar mun fadi gwadawar. **8**
Domin bamu iya yin wani abu na tsayayya da gaskiya ba,
sai dai mu yi domin gaskiya. **9** Muna farin ciki idan mun
kasa ku kuma kun yi karfi. Muna addu'a kuma domin
ku kammalu. **10** Na rubuta wadannan abubuwa yayinda
ba ni tare da ku, saboda yayin da zan kasance da ku ba
zan zamar maku mai fada ba. Ba na so inyi amfani da
ikon da Ubangiji ya bani in tsattsaga ku, sai dai in gina
ku. **11** A karshe, 'yan'uwa, ku yi farinciki, ku yi aiki don
sabuntuwa, ku karfafa, ku yarda da juna, ku zauna cikin
salama. Kuma Allahn kauna da salama zai kasance tare
da ku. **12** Ku gai da juna da tsattsarkar sumba. **13** Masu
bi duka suna gaishe ku. **14** Bari alherin Ubangiji Yesu
Almasihu, da kaunar Allah, da zumuntar Ruhu Mai Tsarki
su kasance tare da ku duka.

Galatiyawa

1 Wannan Bulus manzo ne. Manzancina kuwa, bai zo
daga mutane ba ko mutum, amma ta wurin Yesu Almasihu
da Allah Uba wanda da ya tashe shi daga matattu. **2** Ni
da dukan 'yan'uwa da nake tare da su a nan, ina rubuto
maku ku iklisiyoyi da ke a Galatiya. **3** Alheri zuwa gare ku
da salama daga Allah Ubanmu da kuma Ubangjinmu Yesu
Almasihu, **4** wanda ya ba da kansa domin zunubanmu
saboda ya kubutar da mu daga wannan mugun zamani,
bisa ga nufin Allah da Ubanmu. **(aiōn g165)** **5** Daukaka
ta tabbata a gare shi har abada abadin. **(aiōn g165)** **6** Na
yi mamaki kwarai yadda kuka juya da sauri zuwa wata
bishara daban. Na yi mamakin cewa kuna juyawa daga
shi wanda ya kira ku ta wurin alherin Almasihu. **7** Ba
wata bishara, amma akwai wadansu mutane da suke kawo
maku rudani kuma suna so su gurbata bisharar Almasihu.
8 Amma, ko da mu ne ko mala'ika daga sama ya yi maku
shelar wata bishara ta daban da wadda muka yi shelar ta,
la'ananne ne. **9** Kamar yadda muka fadi maku a da, yanzu
kuma ina sake fada, “Idan wani ya yi maku shelar wata
bishara ta daban da wadda kuka karba, la'ananne ne.” **10**
To yanzu ina neman shaidar mutane ne ko Allah? Ina
neman in gamshi mutane ne? Idan har yanzu ina kokarin
in gamshi mutane ne, ni ba bawan Almasihu ba ne. **11** Ina
son ku sani fa 'yan'uwa, cewa bisharar da nake shelar ta
ba daga mutane take ba. **12** Ban karbe ta daga mutum ba,
ba ma wanda ya koyar mani A maimakon haka, ta wurin
wahayin Yesu Almasihu ne zuwa gare ni. **13** Kun riga kun
ji game da rayuwa ta a da cikin Yahudanci, yadda da nake

da kwazon tsananta wa iklisiyar Allah fiye da misali kuma
ina lalatar da ita. **14** Ina gaba-gaba cikin Yahudanci fiye
da yawancin tsararrakina. A kwazo kuwa fiye da kima
game da al'adun ubannina. **15** Amma ya gamshi Allah
ya zabe ni daga cikin mahaifiyata. Ya kira ni ta wurin
alherinsa. **16** Ya bayyana dansa a gareni, saboda in yi
shelar sa cikin al'ummai. Nan da nan, ban nemi shawarar
nama da jini ba **17** kuma ban tafi Urushalima ba wurin
wadanda suka zama manzanni kafin ni. Maimakon haka
sai na tafi Arebiya, daga nan sai na dawo Dimashku. **18**
Bayan shekara uku na je Urushalima don in san Kefas, na
zauna da shi na kwana goma sha biyar. **19** Amma ban
ga ko daya daga cikin manzannin ba sai Yakubu kadai,
dan'uwan Ubangiji. **20** Duba, a gaban Allah, ba karya nake
yi ba cikin abin da na rubuta maku. **21** Daga nan sai na je
lardin Suriya da Kilikiya. **22** Har a lokacin babu wanda
ya san ni a fuska a iklisiyoyin Yahudiya da suke cikin
Almasihu, **23** amma sai labari kawai suke ji, "Wanda a da
yake tsananta mana yanzu yana shelar bangaskiyar da a
da yake rusarwa." **24** Suna ta daukaka Allah saboda ni.

2 Daga nan, bayan shekara goma sha hudu na koma
Urushalima tare da Barnaba. Na kuma dauki Titus tare da
ni. **2** Na koma ne domin Allah ya nuna mani in koma.
Sai na gabatar masu shelar bisharan da nake yi a cikin
al'ummai. (Amma a kebe na yi magana da wadanda aka
dauka muhimman shugabanni). Na yi haka ne domin in
tabbatar da cewa ba gudun banza nake yi ba, ko kuma na
yi gudun banza. **3** Amma ko Titus wanda yake tare da
ni, Baheline, ba wanda ya tilasta masa ya yi kaciya. **4**

Wannan maganar ta taso ne daga 'yan'uwan karya da
suka zo cikinmu a boye su ga 'yancin mu a cikin Yesu
Almsihu. Sun yi marmarin su maishe mu bayi ga doka. 5
Ba mu mika kanmu biyayya gare su ba ko da na sa'a daya,
domin gaskiyar bishara ta kasance babu canzawa domin
ku. 6 Amma su wadanda a ke ganin su da muhimmanci
ba su taimaka mani da komai ba. Ko su wanene su bai
dame ni ba. Allah ba ya karbar wanda mutane suka fi so.
7 Maimakon haka, suka ga an danka mani shelar bishara
ga wadanda ba su da kaciya. Kamar yadda aka ba Bitrus
shelar bishara ga masu kaciya. 8 Gama Allah wanda yake
yin aiki a cikin Bitrus domin manzanci zuwa ga masu
kaciya, haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga al'ummai. 9
Da Yakubu, Kefas, da Yahaya, wadanda a ke gani masu
gina ikilisiya, suka fahimci alherin da aka ba ni, suka
bamu hannun dama na zumunci ni da Barnaba, Sun yi
haka ne kawai domin mu mu tafi zuwa wurin al'ummai,
su kuma su je wurin masu kaciya. 10 Suna kuma so mu
tuna da matalauta. Ni ma ina da aniyar yin haka. 11 Da
Kefas ya kai Antakiya, na yi tsayayya da shi a gabansa
domin shine ke da kuskure. 12 Da ma Kefas yana cin
abinci tare da al'ummai kafin zuwan wasu mutane daga
wurin Yakubu. Amma da wadannan mutane suka iso,
sai ya dena kuma ya ware kansa daga al'umman. Yana
jin tsoron wadannan mutanen da ke bukatar kaciya. 13
Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da shi sun
bi munafurcin sa. A sakamakon haka Barnaba ma ya bi
munafurcin su. 14 Da na ga basu bin gaskiyar da take cikin
bisharar, na gaya wa Kefas a gaban su duka, "Idan kai

Bayahude ne kana rayuwar ka ta al'ummai a maimakon
rayuwar Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa al'ummai
su yi zaman Yahudawa? " 15 Mu da muke Yahudawa daga
haihuwa, ba ''Al'ummai masu zunubi ba.'' 16 Ku sani fa,
babu wanda za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon
haka an baratar da su ta wurin bangaskiya cikin Yesu
Almasihu. Mun zo ga cikin Almasihu Yesu domin mu
samu baratarwa ta bangaskiya cikin Almasihu, kuma ba
ta ayyukan shari'a ba. Domin ta ayyukan shari'a babu
wanda zai samu baratarwa. 17 Amma idan mun nemi
Allah ya baratar da mu cikin Almasihu, mun samu kanmu
masu zunubi kenan, Almasihu ya zama bawan zunubi ne?
Ko kadan! 18 Idan na sake gina dogara ta a kan shari'a,
dogarar da na juya wa baya, na nuna kai na mai karya
shari'a kenan. 19 Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a,
domin in yi rayuwa irin ta Allah. 20 An giciye ni tare da
Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma, amma Almasihu
ke rayuwa a cikina. Rayuwar da nake yi a yanzu a cikin
jiki, ina yin ta ne, ta wurin bangaskiya ga dan Allah,
wanda ya kaunace ni ya ba da kansa domina. 21 Ban yi
watsi da alherin Allah ba, domin idan adalci ya wanzu ta
wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu a banza kenan.

3 Ku Galatiyawa marasa wayo! Wanne mugun ido ya
cuce ku? Ashe, ba Yesu Almasihu gicciyayye aka nuna a
gaban idon ku ba? 2 Ina so in gane wannan daga wurin
ku ne kawai. Kun karbi Ruhun ta wurin ayyukan doka ne
ko ta wurin ba da gaskiya ga abin da kuka ji? 3 Rashin
wayonku ya yi yawa haka ne? Kun fara da Ruhu, sai kuma
yanzu ku karasa a cikin jiki? 4 Kun fuskanci abubuwa

da yawa a banza ne - har idan a banza ne? 5 To, shi
wanda ya ba ku Ruhun, da ayyuka masu iko a tsakanin
ku, ya yi ne ta wurin ayyukan shari'a ko ta wurin ji tare
da bangaskiya? 6 Ibrahim ''ya ba da gaskiya ga Allah,
kuma an lisafta mashi wannan a matsayin adalci.'' 7 Ta
wannan hanya ku fahimta su wadanda suka ba da gaskiya,
'ya'yan Ibrahim ne. 8 Nassi ya riga ya hangi gaba cewa, ta
wurin bangaskiya Allah zai baratar da Al'ummai. An yi
wa Ibrahim shelar bishara tuntuni: ''A cikinka ne dukan
al'ummai za su yi albarka.'' 9 Saboda haka, wadanda suka
ba da gaskiya, masu albarka ne tare da Ibrahim wanda ke
da bangaskiya. 10 La'ana na kan wadanda sun dangana
ga ayyukan shari'a. Gama a rubuce yake, ''La'ananne ne
kowanne mutum da bai tsaya ga duk abin da ke a rubuce
cikin littafin shari'a ba, ya kuma aikata shi duka."' 11
Yanzu a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa ta wurin
shari'a, domin ''Mai adalci zai rayu ta bangaskiya.'' 12
Doka ba daga bangaskiya take ba, 'Amma a maimakon
haka, "Shi wanda ke yin wadannan abubuwa cikin shari'a,
zai yi rayuwa ta wurin shari'a.'' 13 Almasihu ya fanshe
mu daga la'anar shari'a da ya zama la'ananne saboda
mu. Kamar yadda yake a rubuce, ''La'ananne ne duk
wanda aka sargafe a bisa itace.'' 14 Dalilin shine, albarkan
da ke bisan Ibrahim ta zo ga al'ummai cikin Almasihu
Yesu, domin mu samu karban alkawarin Ruhu ta wurin
bangaskiya. 15 'Yan'uwa, ina magana bisa ga ka'idojin
mutane. Idan mutane sun yi yarjejeniya, babu mai kawar
da shi ko a kara shi. 16 Yanzu fa, an fada alkawaran nan
ne ga Ibrahim da zuriyarsa. Bai ce, ''ga zuriya ba'' da

manufar masu yawa; amma a maimakon haka ga daya
kadai, ''ga zuriyar ka,'' wanda shine Almasihu. 17 Yanzu
na fadi wannan. Shari'a, wadda ta zo shekaru 430 daga
baya, ba ta kawar da alkawarin da Allah ya tabbatar da
shi ba tun a baya. 18 Domin idan da gadon ya zo ta dalilin
shari'a ne, da ba za ya zo kuma ta dalilin alkawari ba.
Amma Allah ya ba da shi ga Ibrahim kyauta ta wurin
alkawari. 19 Me ya sa kenan aka ba da shari'a? An kara ta
ne saboda laifuffuka, har sai zuriyar Ibrahim din nan ta
zo ga wadanda aka yi masu alkawarinta. An kaddamar da
ikon shari'ar ta wurin mala'iku, ta hannun matsakaici. 20
Yanzu dai matsakanci yana nufin mutum fiye da daya,
duk da haka Allah daya ne. 21 Shari'a tana tsayayya da
alkawaran Allah kenan? Ko kadan! Domin idan da an ba
da shari'a da ke iya bayar da rai, babu shakka da adalci
ya zo ta wurin wannan shari'a. 22 A maimakon haka,
nassi ya kulle abubuwa duka a karkashin zunubi. Allah ya
yi wannan domin alkawarin sa na ceton mu ta wurin
bangaskiya cikin Yesu Almasihu ya samu a ba da shi ga
wadanda suka gaskanta. 23 Amma kafin bangaskiya cikin
Almasihu ta zo, an kulle mu kuma aka tsare mu da shari'a
har zuwa ga wahayin bangaskiya. 24 Daga nan shari'a
ta zama mana jagora har sai da Almasihu ya zo, domin
mu samu baratarwa ta wurin bangaskiya. 25 Yanzu da
bangaskiya ta zo, ba mu kuma a karkashin jagora. 26
Domin dukanku 'ya'yan Allah ne ta wurin bangaskiya
cikin Almasihu Yesu. 27 Dukanku da aka yi wa baftisma
cikin Almasihu, kun suturce kanku da Almasihu. 28 Babu
Bayahude ko Baheline, bawa ko 'yantacce, babu na miji

ko mace, domin dukanku daya ne cikin Almasihu Yesu.
29 Idan ku na Almasihu ne, ku zuriyar Ibrahim ne kenan,
magada bisa ga alkawarin.

4 Ina cewa muddin magaji yaro ne, babu bambancin sa
da bawa, ko da yake shine mai mallakan dukan kadarorin.
2 A maimakon haka, yana karkashin masu jagora da
amintattu har sai lokacin da mahaifinsa ya ajiye. 3
Hakannan mu ma, lokaci da muke yara, an rike mu cikin
kangi na tushin ka'idojin wannan duniya. 4 Amma da
lokacin ya yi daidai, Allah ya aiko da dansa, haihuwar
mace, haihuwar karkashin shari'a. 5 Ya yi haka ne domin
ya fanshi wadanda ke a karkashin shari'a, domin mu
karbi diyanci a matsayin 'ya'ya. 6 Domin ku 'ya'ya ne,
Allah ya aiko da Ruhun Dansa cikin zuciyarmu, Ruhun
wanda ke kirar, "Abba, Uba." 7 Saboda wannan dalilin kai
ba kuma bawa ba ne amma da. Idan kai da ne, hakannan
kuma kai ma magaji ne ta wurin Allah. 8 Duk da haka a
da, da ba ku san Allah ba, bayi ne ku ga alloli wadanda
ainihi ba alloli ba ne ko kadan. 9 Amma yanzu da kuka
san Allah, ko kuma, yanzu da Allah ya san ku, me ya sa
kuke sake komawa zuwa ga tushen ka'idodin nan mara
karfi da amfani? Kuna so ku sake komawa zaman bayi
kuma daga farko? 10 Kuna kiyaye ranaku na musamman,
sabobin watanni, lokatai, da shekaru. 11 Ina ji maku tsoro.
Ina tsoro cewa kamar na yi aiki cikinku a wofi. 12 Ina
rokon ku 'yan'uwa, ku zama kamar yadda nake, domin ni
ma na zama kamar ku. Ba ku yi mani laifin komai ba. 13
Amma kun sani cewa saboda rashin lafiya ne na yi maku
shelar bishara da farko. 14 Ko da yake halin da nake ciki

cikin jiki a zahiri ya sa ku cikin gwaji, ba ku raina ni ba ko
kuma kuka watsar da ni. A maimakon haka, kun karbe ni
kamar mala'ikan Allah, kamar ni Almasihu Yesu ne da
kansa. **15** Saboda haka, yanzu ina murnar taku? Domin
ina shaidar ku, idan mai yiwuwa ne, da kun kwakulo
idanunku, kun ba ni. **16** To kenan, na zama makiyin ku
ne saboda na gaya maku gaskiya? **17** Suna neman ku da
himma ba domin wani alheri ba ne. Suna so su raba ni
da ku domin ku bi su. **18** Yana da kyau ko yaushe a yi
himma domin dalilai masu kyau, ba kuma kawai sa'adda
ina tare da ku ba. **19** 'Ya'yana kanana, sabili da ku ina
cikin zafin nakuda kuma sai Almasihu ya samu kafuwa
cikinku. **20** Da ma a ce ina tare da ku yanzu in canza
muryata, domin ina damuwa a kanku kwarai. **21** Ku gaya
mani, ku da kuke marmarin ku zo karkashin shari'a, ba
ku ji abin da shari'ar ta ce ba? **22** A rubuce yake cewa,
Ibrahim yana da 'ya'ya maza biyu, daya dan baiwa ne,
dayan kuma dan 'yantaciyar mace ne. **23** Abin lura anan,
dan baiwar an haife shi ta hanyar mutuntaka ne, amma
dan 'yantaciyar macen, an haife shi ta wurin alkawari ne.
24 Ana iya bayyana abubuwan nan a hanyar kwatanci
kamar haka, wadannan mata na kama da alkawarai ne
guda biyu. Dayan alkawarin daga dutsen Sinayi ne. Ta
haifi 'ya'ya da ke bayi ne su. Ita ce Hajaratu. **25** Yanzu fa,
Hajaratu ita ce dutsen Sinayi da ke Arebiya. Misali ce na
Urushalima na yanzu, domin tana cikin bauta tare da
'ya'yanta. **26** Amma Urushalima da ke bisa 'yantacciya ce,
ita ce mahaifiyarmu. **27** Kamar yadda yake a rubuce, “Ki
yi murna, ke bakarariya, ke da ba ki taba haihuwa ba. Ki yi

shewa na farinciki, ke da ba ki dandana haihuwan da ba.
Domin 'ya'yan bakarariya da yawa suke, fiye da ta mace
mai miji.”
28 Yanzu fa, 'yan'uwa, kamar yadda Ishaku
yake, haka muke, wato 'ya'yan alkawari.
29 A lokacin can,
shi wanda aka haife shi ta hanyar mutuntaka ya tsananta
wa wanda aka haife shi ta hanyar Ruhu. Haka yake har
yanzu.
30 Amma menene nassi ya ce? “Ka kori baiwar
nan tare da danta. Domin dan baiwar nan ba za ya ci gado
tare da dan macen nan da ke 'yantacciya ba.”
31 Saboda
haka 'yan'uwa, mu ba 'ya'yan baiwa ba ne, a maimakon
haka, mu 'ya'yan macen nan ne da ke 'yantacciya.

5 Saboda 'yanci ne Almasihu ya yantar da mu. Sai ku
dage kada ku sake komawa cikin kangin bauta.
2 Duba,
ni Bulus, ina gaya maku cewa idan an yi maku kaciya,
Almasihu ba zai zama da amfani a gare ku ba a kowace
hanya.
3 Haka kuma, na shaida ga ko wanda mutum
wadda aka yi masa kaciya ya zama dole ya yi biyayya
da dukan shari'a.
4 Kun rabu da Almasihu, dukanku
wadanda aka “baratar” ta wurin shari'a. Kun fadi daga
alheri.
5 Domin ta wurin Ruhu, cikin bangaskiya, muna
jira gabagadi na adalci.
6 A cikin Almasihu kaciya ko
rashin kaciya ba shi da ma'ana. Bangaskiya kadai mai
aiki ta wurin kauna ita ce mafi muhimmanci.
7 Da kuna
tsere da kyau, wanene ya tsayar da ku daga yin biyayya
da gaskiya?
8 Rinjayarwa da ke sa yin wannan, ba daga
wanda ya kira ku ba ne
9 Ai karamin yisti shi yake sa
dukan kulli ya kumbura.
10 Ina da wannan gabagadin
game da ku cikin Ubangiji cewa ba za ku yi tunani a
wata hanya daban ba. Shi wanda ya rikita ku zai sha

hukunci ko wanene shi. 11 'Yan'uwa, idan har yanzu
wa'azin kaciya nake yi, don me har yanzu ake tsananta
mani? Inda haka ne dutsen sanadin tuntube game da
gicciye da ya ragargaje. 12 Ina fata wadanda suke badda
ku su maida kansu babani. 13 'Yan'uwa, domin Allah ya
kira ku zuwa ga yanci, kada dai ku mori yancin nan ya
zama zarafi domin jiki. A maimakon haka ta wurin kauna
ku yi wa juna hidima. 14 Saboda dukan shari'a ta cika
ne a cikin doka guda daya; "Ka kaunaci makwabcinka
kamar kanka." 15 Amma idan kuna cizo da hadiye juna,
ku lura kada ku hallakar da junanku. 16 Na ce, ku yi
tafiya cikin Ruhu, ba za ku cika sha'awoyin jiki ba. 17
Domin jiki yana gaba mai karfi da Ruhu, Ruhu kuma
yana gaba da jiki. Domin wadannan akasin juna suke.
Sakamakon shine ba za ku iya yin abin da kuke so ba. 18
Amma idan Ruhu ne ke bishe ku, ba ku karkashin shari'a.
19 Yanzu ayyukan jiki a bayyane suke. Sune al'amuran
lalata, rashin tsarki, sha'awoyi, 20 bautar gumaka, sihiri,
yawan fada, jayayya, kishi, zafin fushi, gasa, tsattsaguwa,
hamayya, 21 hassada, buguwa, buguwa da tarzoma, da dai
sauran irin wadannan abubuwa. Na gargade ku, kamar
yadda a da na gargade ku, cewa wadanda suke aikata
wadannan abubuwa ba za su gaji mulkin Allah ba. 22
Amma 'ya'yan Ruhu kauna ne, farinciki, salama, hakuri,
kirki, nagarta, bangaskiya, 23 tawali'u, da kamun kai.
Babu wata shari'a da ke gaba da wadannan abubuwa. 24
Wadanda suke na Almasihu Yesu sun giciye halin jiki tare
da marmarin sa da miyagun sha'awoyi. 25 Idan muna
zaune cikin Ruhu, mu yi tafiya da Ruhu. 26 Kada mu zama

masu girman kai, ko muna cakunar juna, ko muna kishin
juna.

6 'Yan'uwa, idan an kama mutum yana yin wani laifi, ku
da kuke da ruhaniya sai ku dawo da mutumin a hanya
cikin ruhun tawali'u, ka lura da kanka don kada kai ma ka
fada a cikin gwaji. 2 Ku dauki damuwar juna, ta yin haka
za ku cika shari'ar Almasihu. 3 Domin idan kowa ya zacci
shi wani abu ne alhali shi ba komai ba ne rudin kansa
yake yi. 4 Sai kowa ya auna aikin sa. Sa'annan zai sami
abin da zai yi takama, ba sai ya kwatanta kansa da wani
ba. 5 Domin kowa zai dauki nauyin kayansa. 6 Wanda aka
koya masa maganar, wajibi ne ya ci amfanin abubuwansa
masu kyau duka tare da malaminsa. 7 Kada fa a yaudare
ku ba a yi wa Allah ba'a. Dukan abin da mutum ya dasa,
shine abin da zai girba. 8 Domin shi wanda ya shuka wa
kansa dabi'ar zunubi zai girbi hallaka, amma shi wanda
ya shuka cikin Ruhu, zai girbi rai madawwami daga Ruhu.
(aiōnios g166) 9 Kada mu gaji da aikata nagarta, domin a
lokacin da ya dace za mu yi girbi idan ba mu gaji ba. 10
Saboda haka, lokacin da muke da zarafi, sai mu yi nagarta
ga kowa. Mu yi nagarta mussamman ga wadanda suke na
iyalin bangaskiya. 11 Dubi yawan wasikun da na rubuta
maku da hannuna. 12 Wadanda suke so su nuna hali mai
kyau cikin jiki suke tilasta ku yin kaciya. Suna yin haka
ne kadai saboda kada a tsananta masu saboda gicciyen
Almasihu. 13 Domin ko su wadanda suke masu kaciya ba
su kiyaye shari'a. Maimakon haka suna so ne a yi maku
kaciya don su yi fahariya game jikinku. 14 Bari kada ya
zama ina fahariya sai dai ta gicciyen Ubangijinmu Yesu

Almasihu. Ta wurinsa ne aka gicciye duniya a gare ni,
ni kuma ga duniya. **15** Domin kaciya ko rashin kaciya
ba komai ba ne. Maimakon haka, sabon halita ne ke da
muhimmanci. **16** Ga dukan wadanda za su zauna cikin
wannan ka'ida, bari salama da jinkai su kasance tare da
su da kuma bisa Isra'ila na Allah. **17** Daga yanzu zuwa nan
gaba kada wani ya dame ni, domin ina dauke da tabbai na
Yesu a jikina. **18** Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya
kasance da ruhun ku, 'yan'uwa. Amin.

Afisawa

1 Bulus, manzon Yesu Almasihu ta wurin nufin Allah,
zuwa ga kebabbu na Allah da ke a Afisa wanda suke
aminci cikin Yesu. **2** Bari alheri ya kasance da ku, da
salama daga wurin Allah Ubanmu da Ubangijinmu Yesu
Almasihu. **3** Yabo ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu
Yesu Almasihu. Shine ya albarkace mu da kowanne
albarku na ruhaniya da ke cikin sammai cikin Almasihu.
4 Kafin halitar duniya, Allah ya zabe mu da muka ba
da gaskiya cikin Yesu. Ya zabe mu domin mu yi zaman
tsarki da rayuwar da babu aibu a gabansa. **5** Cikin kauna
Allah ya kaddara ya dauke mu mu zama yayansa ta wurin
Yesu almasihu. Ya yi wannan domin ya gamshe shi ya
yi abin da ya ke so. **6** Sakamakon shine Allah ya karbi
yabo domin daukakan alherinsa. Wannan shine abinda
ya ba mu hannu sake ta wurin kaunataccensa. **7** Gama
cikin kaunataccensa aka fanshe mu ta wurin jininsa, da
gafarar zunubai ta wurin wadataccen alherinsa. **8** Ya
ba da wannan alherin a yalwace cikin dukan hikima da
fahimta. **9** Allah ya bayyana mana gaskiyar al'amarin
da aka boye na shirinsa, ta wurin abin da yake so ya
nuna cikin Almasihu. **10** Idan lokaci ya yi na kammala
shirinsa, Allah zai kawo dukan abubuwan da ke sama
da kasa cikin Yesu. **11** An zabe mu cikin Almasihu mu
zama abin gado na Allah. Ya yi mana wannan shirin
tun da cikin shirin sa, shi mai yin dukan abu ta dalilin
nufinsa. **12** Allah ya yi haka saboda mu rayu domin yabon
daukakarsa. Mune na farko da muka sami bege cikin
Almasihu. **13** A cikin Almasihu ne kuma kuka samu jin

maganar gaskiya, bisharan cetonku ta wurin Yesu. A
cikinsa ne kuka bada gaskiya aka hatimce ku da Ruhu Mai
Tsarki wanda aka alkawarta. **14** Ruhun shine tabbacin
gadonmu kafin mu kai ga samunsa. Wannan don yabon
daukakarsa ne. **15** Sabo da haka, tun lokacin da na ji
labarin bangaskiyarku cikin Ubangiji Yesu da kaunar ku
zuwa dukan wadanda aka kebe dominsa. **16** Ban fasa
tunawa da ku ba ina addu'a saboda ku cikin addu'o'ina.
17 Ina addu'a da cewa Allah Ubangijinmu Yesu Almasihu,
Uban daraja, ya ba ku ruhun basira da wahayin saninsa.
18 Ina addu'a idanun zuciyarku su bude domin ku san
tabacin kiranku. Ina addu'a dominku san arzikin mulkin
gadonsa cikin wadanda aka kebe dominsa. **19** Ina addu'a
ku san ikon nan nasa mai girma mara iyaka da ke cikin
mu da muka ba da gaskiya. Wannan girman yana ta wurin
aikin karfin ikonsa ne. **20** Wannan shine ikon da ya yi
aiki cikin Almasihu lokacin da Allah ya tashe shi daga
matattu ya sa shi a hannun damansa cikin sammai. **21**
Ya sanya shi bisa birbishin dukan sarauta, iko, mulki,
karfi, da kowanne irin suna. Ya sanya Almasihu ba a
wannan zamanin kadai ba, amma da zamani mai zuwa.
(aiōn g165) **22** Allah ya saka dukan abubuwa a karkashin
kafafun Almasihu. Ya sa shi shugaban dukan abubuwa a
cikin ikilisiya. **23** Ikilisiya jikinsa ne, cikarsa wanda ya
cika dukan abubuwa cikin kowacce hanya.

2 Amma da ku matattu ne cikin zunubanku da laifofinku.
2 A cikinsu kuka yi rayuwa bisa ga al'amuran duniyan
nan. Kuka biye wa mai sarautar ikokin sararin sama,
wannan ruhun ne da ke aiki cikin kangararrun 'ya'ya. **(aiōn**

g165) 3 Da can dukanmu muna cikin wadannan marasa
bada gaskiya. Muka biye wa mugun burin jikinmu. Muna
aikata halin mutuntaka da na tunaninmu. Bisa ga dabi'a
'ya'ya ne wadanda sun cancanci fushin Allah, kamar
wadansu. 4 Amma Allah mai yalwar jinkai ne, sabili
da matukar kauna da ya kaunace mu. 5 Sa'anda muke
matattu cikin zunubai, ya kawo mu cikin sabon rai tare da
Almasihu. Ta wurin alheri aka cece mu. 6 Allah ya tashe
mu tare ya kuma sa muka zauna tare a matsayi guda cikin
Almasihu Yesu. 7 Ya yi wannan domin a zamanai masu
zuwa ya nuna mana matukar yalwar arzikin alherinsa ta
wurin Yesu. Yana nuna mana wannan ta wurin alherinsa.
(aiōn g165) 8 Domin ta wurin alheri aka cece ku ta wurin
bangaskiya, wannan ba daga gare ku ba ne, kyauta ce ta
Allah. 9 Ba daga ayyuka ba, Saboda wannan dalili kada
kowa ya yi fahariya. 10 Gama mu aikin hannuwansa ne,
halitattu cikin Almasihu Yesu domin mu yi kyawawan
ayyuka, wadanda tun da Allah ya tanada, mu yi rayuwa a
cikinsu. 11 Saboda haka ku tuna da ku al'ummai ne a
dabi'ar jiki. Ana kiranku “marasa kaciya”, abin da ake kira
kaciya cikin jiki wadda hannayen mutane ke yi. 12 Gama
a lokacin nan a rabe kuke da Almasihu. Ku bare ne ga
mutanen Isra'ila. Ku baki ne ga wa'adodi na al'kawarai. Ba
ku da tabbaci a kan gobe. Ba ku da Allah a cikin duniya.
13 Amma yanzu a cikin Almasihu Yesu ku da da kuke
nesa da Allah, an kawo ku kusa da shi ta wurin jinin
Almasihu. 14 Gama shine salamar mu. Domin ya mai da
biyun daya. Cikin jikinsa ne ya rushe katangar gaba da
ta raba mu da juna. 15 Wato ya kawar da shari'a mai

umarnai da sharudda, domin ya halitta sabon mutum
daya a cikinsa. Yin haka ya kawo salama. **16** Ya yi haka
domin ya sulhunta mutum biyu cikin jiki daya ga Allah
ta wurin gicciye. Ta wurin gicciye ya kashe gabar da ke
tsakaninsu. **17** Yesu ya zo ya yi maku shelar salama ku
da kuke nesa da ku na kusa. **18** Domin ta wurin Yesu
dukanmu biyu cikin Ruhu daya muna da hanya zuwa
wurin Uba. **19** Sabo da haka yanzu ku al'ummai, ko daya,
ba bare ba ne. Maimakon haka ku abokai ne tare da
kebabbun Allah, abokan aiki. **20** Wadanda an gina su bisa
tushen manzanni da annabawa. Almasihu Yesu da kansa
shine mafificin dutsen ginin. **21** A cikinsa dukan ginin ya
hade tare, suna kuma girma kamar haikali cikin Ubangiji.
22 A cikinsa ne kuma ake gina ku gaba daya kun zama
mazaunin Allah a cikin Ruhu.

3 Saboda haka, ni Bulus, dan sarka sabili da Almasihu
dominku al'ummai. **2** Ina zaton kun ji a kan aiki mai
girma na alherin Allah da ya ba ni dominku. **3** Ina rubuto
maku bisa ga wahayin da aka sanashe ni. Wannan ita
ce boyayyar gaskiya da na rubuta a takaice a cikin wata
wasikar. **4** Sa'adda kuka karanta a kan wannan, za ku iya
fahimtar basira ta cikin boyayyar gaskiya a kan Almasihu.
5 Wanda a zamanun da ba a bayyana wa mutane ba.
Amma yanzu an bayyana shi ga manzanni da annabawa
kebabbu a cikin Ruhu. **6** Wannan boyayyar bishara ita
ce al'ummai ma abokan gado ne tare da mu, gabobi ne
cikin jiki daya. Abokan tarayya ne kuma cikin alkawaran
Almasihu Yesu ta wurin bishara. **7** Domin wannan na
zama bawa ta wurin baiwar alherin Allah da ya bani ta

wurin karfin ikonsa. 8 Allah ne ya ba ni wannan baiwa.
Ko da shike nine mafi kankanta cikin kebabbun Allah, in
yi shelar bishara ga al'ummai akan wadatar Almasihu
marar matuka. 9 In kuma fahimtar da dukan mutane a
kan shirin Allah, wannan boyayyar gaskiya wadda tun
zamanai da suka wuce Allah ya boye, shi da ke mahallicin
dukan abubuwa. (aiōn g165) 10 Saboda haka, ta wurin
ikilisiya, masu iko da masu mulkin sararin sama za su
san hikimar Allah ta fuskoki daban daban. 11 Wannan
ya kasance bisa ga dawwamammen nufi da ya zartar
cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. (aiōn g165) 12 Gama a
cikin Almasihu muna da gabagadi, da dama, da amincewa
sabili da gaskiyar mu a cikinsa. 13 Saboda haka ina rokon
ku kada ku karaya da wahalar da na sha domin ku wadda
ta zama daukakar ku. 14 Saboda haka nake durkusawa da
gwiwa ta a gaban Uba, 15 wanda ta wurinsa ake kiran
kowanne iyali na sama da na kasa. 16 Ina addu'a ya
amince maku bisa ga yalwar wadatar daukakarsa, ku
karfafa matuka da iko ta wurin Ruhunsa, da yake cikinku.
17 Ina addu'a Almasihu ya zauna a cikin zuciyar ku ta
wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a ku kafu ku kuma
ginu da zurfi kwarai cikin kaunarsa. 18 Ku kasance cikin
kaunarsa domin ku gane, tare da dukan masu bi, menene
zurfi, da fadi, da tsawon kaunar Almasihu. 19 Ina addu'a
domin ku san mafificiyar kaunar Almasihu da ta wuce
sani. Ku yi wannan domin a cika ku da dukan cikar Allah.
20 Yanzu ga wanda yake da ikon aikata dukan abu fiye da
abin da muke roko ko tunani, bisa ga ikonsa da ke aiki a
cikinmu, 21 daukaka ta tabbata a gare shi a cikin ikilisiya

ta wurin Almasihu Yesu har ya zuwa zamanun zamanai
har abada abadin. Amin. **(aiōn g165)**

4 Saboda haka a matsayi na na dan sarka saboda Ubangiji;
ina rokon ku ku yi zaman rayuwa da ta cancanci kiran da
Allah ya kiraye ku. **2** Ku zamna da matukar tawali'u da
sahihanci da hakuri. Ku karbi juna cikin kauna. **3** Ku yi
kokarin zaman dayantaka cikin Ruhu kuna hade cikin
salama. **4** Akwai jiki daya da kuma Ruhu daya, kamar
yadda aka kira ku a kan begen nan daya. **5** Ubangiji daya,
bangaskiya daya, da kuma baftisma daya. **6** Allah daya ne
da Uban duka. Shine bisa duka, ta wurin duka, da kuma
cikin duka. **7** Ko wannenmu an ba shi baiwa bisa ga awon
baiwar Almasihu. **8** Kamar yadda nassi ya ce, "Da ya haye
zuwa cikin sama, ya bi da bayi cikin bauta. Ya kuma yi wa
mutane baye baye. **9** Menene ma'anar, "Ya hau?" Ana
cewa kenan ya sauka har cikin zurfin kasa. **10** Shi da ya
sauka shine kuma wanda ya hau birbishin sammai. Ya yi
wannan domin ya cika dukan abubuwa. **11** Almasihu ya
ba da baye baye kamar haka: manzanni, annabawa, masu
shelar bishara, makiyaya, da masu koyarwa. **12** Ya yi haka
domin ya shiryar da masu bi saboda hidima, domin gina
jikin Almasihu. **13** Ya yi haka har sai mun kai dayantakar
bangaskiya da sanin Dan Allah. Ya yi haka har sai mun kai
ga manyanta, kamar wadanda suka kai cikakken matsayin
nan na falalar Almasihu. **14** Wannan ya zamanto haka
domin kada mu kara zama kamar yara. Kada a yi ta juya
mu. Wannan haka yake domin kada mu biye wa iskar
kowacce koyarwa ta makirci da wayon mutane masu
hikimar yin karya. **15** Maimakon haka za mu fadi gaskiya

cikin kauna domin mu yi girma cikin dukan tafarkun da
ke na sa, shi da yake shugaba, Almasihu. 16 Almsihu ya
hada dukan jikin masu ba da gaskiya. Jikin yana hade ta
wurin kowanne gaba, domin jikin ya yi girma ya gina
kansa cikin kauna. 17 Saboda haka ina yi maku gargadi
cikin Ubangiji cewa, kada ku sake yin rayuwa irin ta
al'ummai da suke yi cikin azancin wofi marar amfani.
18 Sun duhunta cikin tunaninsu. Bare suke da rai irin
na Allah, ta wurin jahilcin da ke cikinsu da ta wurin
taurare zukatansu. 19 Basa jin kunya. Sun mika kansu
ga mutumtaka ta yin kazamtattun ayyuka da kowacce
zari. 20 Amma ba haka kuka koyi al'amuran Almasihu
ba. 21 Ina zaton kun rigaya kun ji a kansa. Ina zaton an
koyar da ku cikinsa, kamar yadda gaskiyar Yesu ta ke.
22 Dole ku yarda halin ku na da, wato tsohon mutum.
Tsohon mutumin ne ya ke lalacewa ta wurin mugun buri.
23 Ku yarda tsohon mutum domin a sabonta ku cikin
ruhun lamirinku. 24 Ku yi haka domin ku yafa sabon
mutum, mai kamanin Allah. An hallitta shi cikin adalci
da tsarki da gaskiya. 25 Saboda haka ku watsar da karya.
“Fadi gaskiya ga makwabcin ka”, domin mu gabobin juna
ne. 26 “Ku yi fushi, amma kada ku yi zunubi.” Kada ku
bari rana ta fadi kuna kan fushi. 27 Kada ku ba shaidan
wata kofa. 28 Duk mai yin sata, kada ya kara yin sata
kuma. Maimakon haka, ya yi aiki. Ya yi aiki da hannuwan
sa domin ya sami abin da zai taimaka wa gajiyayyu. 29
Kada rubabbun maganganu su fito daga cikin bakinku.
Maimakon haka, sai ingantattu da za su ba da alheri ga
masu ji. 30 Kada ku bata wa Ruhu Mai Tsarki na Allah rai

domin ta wurin sa ne aka hatimce ku domin ranar fansa.
31 Sai ku watsar da dukan dacin rai, da hasala, da fushi,
da tankiya, da reni tare da dukan mugunta. 32 Ku yi wa
juna kirki, ku zama da taushin zuciya. Ku yafe wa juna,
kamar yadda Allah cikin Almasihu ya gafarta maku.

5 Saboda haka ku zama masu koyi da Allah, kamar
kaunatattun 'ya'yansa. 2 Ku yi zama cikin kauna kamar
yadda Almasihu ya kaunace mu, ya kuma mika kansa
sadaka da hadaya ga Allah dominmu, hadaya mai kanshi
abin karba ga Allah. 3 Fasikanci ko kowacce irin kazamta,
ko kazamar lalata kada a ambace su a tsakaninku, don
haka ya dace ga masu bi. 4 Kada a ambaci batsa, maganar
wauta ko alfasha wadanda ba su dace ba. Maimakon
haka, mu zama masu godiya. 5 Domin wannan kun sani
cewa ba fasiki, ko mara tsarki, ko mai hadama wato mai
bautar gumaka zai sami gado cikin mulkin Almasihu da
Allah. 6 Kada kowa ya rude ku da maganganun wofi.
Saboda wadannan abubuwa ne fushin Allah ke zuwa kan
kangararrun 'ya'ya. 7 Kada ku yi tarayya tare da su. 8
Domin da ku duhu ne, amma yanzu ku haske ne cikin
Ubangiji. Sai ku yi tafiya kamar 'ya'yan haske. 9 Saboda
amfanin haske shine dukan alheri, adalci da gaskiya. 10
Kuna bidar abin da Ubangiji ke murna da shi. 11 Kada ku
sa hannu ga ayyuka marasa amfani da ayyukan duhu
amma gara a tone su. 12 Don abubuwan da suke yi a
boye abin kunya ne a bayyana su. 13 Dukan abu, idan
haske ya bayyana su, za a gan su. 14 Domin duk abin
da aka bayyana ya zama haske. Saboda haka aka ce,
“Ka farka, kai mai barci, ka tashi daga cikin matattu;

Almasihu kuwa zai haskaka bisanka". 15 Saboda haka,
ku maida hankali yadda kuke rayuwar ku, ba kamar
mutane marasa hikima ba amma kamar masu hikima. 16
Ku yi lura yadda kuke amfani da lokaci don kwanakin
miyagu ne. 17 Kada ku zama wawaye. Maimakon haka,
ku fahimci ko menene nufin Ubangiji. 18 Kuma Kada
ku bugu da ruwan inabi, don yana iya lalata rayuwa.
Maimakon haka, ku cika da Ruhu Mai Tsarki. 19 Kuna
magana da junanku cikin zabura da wakoki da wakokin
ruhaniya, kuna rairawa da yabo da zuciyarku ga Ubangiji.
20 Kullum kuna ba da gaskiya domin dukan abubuwa cikin
sunan Ubangiji Yesu ga Allah Uba. 21 Kuna sarayadda
kanku ga juna cikin girmama Almasihu. 22 Mata, ku yi
biyayya ga mazan ku kamar ga Ubangiji. 23 Domin miji
shine shugaban matarsa kamar yadda Almasihu yake
shugaban ikilisiya. Shine kuma mai ceton jiki. 24 Amma
kamar yadda ikilisiya take biyayya ga Almasihu, haka
kuma dole mata suyi ga mazajen su cikin kowanne abu.
25 Mazaje, ku kaunaci matanku kamar yadda Almasihu ya
kaunaci ikilisiya har ya ba da kansa dominta, 26 Ya yi
wannan domin ya tsarkake ta. Ya wanke mu da ruwan
wanki ta wurin kalma. 27 Ya yi wannan domin ya mika
ma kansa ikilisiya mai daraja, ba tare da tabo ko cikas ko
wani abu kamar wadannan, amma ta zama da tsarki da
kuma mara aibi. 28 Hakannan kuma, mazaje su kaunaci
matansu kamar jikunnansu. Wanda yake kaunar matarsa
yana kaunar kansa. 29 Ba wanda ya taba kin jikinsa.
Amma, yakan ciyadda shi yana kaunarsa, kamar yadda
Almasihu ya kaunaci ikilisiya. 30 Domin mu gabobin

jikinsa ne. 31 “Domin wannan mutum zai rabu da ubansa
da uwarsa ya manne wa matarsa, su biyu su zama nama
daya”. 32 Wannan asirin gaskiyar, da girma yake, amma
ina magana ne game da Almasihu da ikilisiyarsa. 33 Duk
da haka, kowannenku dole ya kaunaci matarsa kamar
kansa, matar kuma dole ta girmama mijinta.

6 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku chikin Ubangiji,
domin wannan daidai ne. 2 “Ka girmama mahaifinka da
mahaifiyarka” (Doka ta fari kenan da alkawari), 3 “ta
haka za ku yi albarka, domin kwanakinku su yi tsawo a
duniya”. 4 Hakanan, ku ubanni kada ku cakuni 'ya'yan ku
har su yi fushi, amma ku goye su cikin horon Ubangiji
da gargadinsa. 5 Bayi, ku yi biyayya ga iyayengijinku
na duniya tare da girmamawa da tsoro da zuciya mai
gaskiya. Ku yi masu biyayya kamar ga Almasihu. 6 Ku yi
masu biyayya ba don lallai suna kallonku ba domin ku
faranta masu rai. Maimakon haka, ku yi biyayya kamar
bayi ga Almasihu. Ku yi nufin Allah daga zuciya. 7 Ku yi
hidima da dukan zuciya, kamar kuna bautar Ubangiji ba
mutane ba. 8 Sai ku sani cewa duk abinda mutum ya yi
zai karbi sakamako daga wurin Ubangiji, ko shi bawa ne
ko 'yantacce. 9 Ku kuma iyayengiji, ku yi irin wannan ga
barorin ku. Kada ku razana su. Kun sani shi wanda ke
Ubangijinsu da ku daya ne yana sama. Kun sani tare da
shi baya nuna tara. 10 A karshe, ku karfafa cikin Ubangiji
da cikin karfin ikonsa. 11 Ku dauki dukan makamai na
Allah, domin ku iya dagewa gaba da dabarun shaidan.
12 Gama yakinmu ba da nama da jini bane. Amma, da
ikoki da mulkoki da mahukuntan wannan zamani mai

duhu da rundunai masu duhu na mugunta cikin sammai.
(aiōn g165) 13 Don haka ku dauki dukan makamai na Allah,
domin ku iya tsayawa da karfi cikin muguwar rana. Bayan
kun yi komai za ku tsaya da karfi. 14 Saboda haka ku
tsaya da karfi. Ku yi wannan bayan kun yi damara cikin
gaskiya kuna yafa sulke na adalci. 15 Ku yi wannan bayan
kun daure kafafunku da shirin kai bisharar salama. 16
Cikin dukan abu ku dauki garkuwar bangaskiya, wadda
za ku kashe dukan kibau masu wuta na mugun. 17 Ku
dauki kwalkwalin ceto da takobin Ruhu, wanda shine
maganar Allah. 18 Tare da kowacce irin addu'a da roko
kuna addu'a kullum cikin Ruhu. Da wannan lamiri, kuna
tsare wannan da iyakacin kula da dukan juriya da roko
saboda dukan masu bi. 19 Ku yi mani addu'a, domin in
karbi sako duk sa'adda na bude bakina. Ku yi addu'a
in sami gabagadin bayyana boyayyar gaskiyar bishara.
20 Saboda bishara nake jakada cikin sarkoki, yadda a
cikinta zan yi magana gabagadi yadda takamata. 21 Amma
domin ku san rayuwa ta, da yadda nake, Tikikus, dan'uwa
kaunatacce da amintaccen bawa cikin Ubangiji, zai sanar
da ku dukan abu. 22 Saboda wannan dalili na aiko shi
gare ku, domin ku san al'amuran mu, kuma domin ku
sami ta'aziya a zukatan ku. 23 Bari salama ta kasance tare
da 'yan'uwa, kauna da bangaskiya daga wurin Allah Uba
da Ubangiji Yesu Almasihu. 24 Alheri ya kasance tare da
wadannan da suke kaunar Ubangijinmu Yesu Almasihu
tare da kauna mara mutuwa.

Filibbiyawa

1 Bulus da Timoti bayin Almasihu Yesu, zuwa ga dukan
wadan da aka kebe cikin Almasihu Yesu da ke a Filibi,
tare da masu kula da ikilisiya da dikinoni. 2 Bari alheri
ya kasance tare da ku da salama daga Allah Ubanmu da
Ubagijinmu Yesu Almasihu. 3 Ina godiya ga Allahna duk
lokacin da na tuna da ku. 4 Ko yaushe cikin addu'a ta
dominku duka, da farin ciki na ke addu'a. 5 Ina godiya
domin tarayyar ku a cikin bishara tun daga rana ta fari
har ya zuwa yanzu. 6 Na tabbata game da wannan abu,
shi wanda ya fara aiki mai kyau a cikinku zai ci gaba da
shi har ya kai ga kammala zuwa ranar Yesu Almasihu. 7
Daidai ne in ji haka game da dukanku domin kuna zuciya
ta. Dukanku abokan tarayya ta ne cikin alherin Allah
wajen dauri na da kuma kariyar bishara, da tabbatar
da bishara. 8 Domin Allah mashaidi na ne, a kan yadda
ina da marmarin ku duka cikin zurfin kaunar Almasihu
Yesu. 9 Ina yin wannan addu'a: kaunar ku ta habaka
gaba gaba a cikin sani da dukan fahimta. 10 Ina addu'a a
kan haka domin ku gwada ku zabi mafifitan abubuwa.
Ina addu'a domin ku zama sahihai marasa abin zargi
a ranar Almasihu. 11 Wannan kuma domin a cika ku
da 'ya'yan adalci da ake samu ta wurin Yesu Almasihu,
zuwa ga daukaka da yabon Allah. 12 Yanzu ina so ku
sani, 'yan'uwa, cewa al'amuran da suka faru da ni sun
zama dalilan cin gaban bishara kwarai da gaske. 13
Sakamakon haka, sarkokina cikin Almasihu sun zama
sanannu ga dukan sojojin fada da kuma sauran jama'a, 14
har galibin 'yan'uwa cikin Ubangiji suka karfafa kwarai

sabili da sarkokina, suka fito a fili suka yi shelar maganar
Allah gabagadi. **15** Lalle wadansu suna shelar Almasihu
cikin kishi da husuma, wadansu kuwa domin kyakyawar
manufa. **16** Masu shelar Almasihu domin kauna sun sani
cewa an ajiye ni nan domin in kare bishara. **17** Amma
wadansu kuwa suna shelar Almasihu saboda sonkai da
rashin gaskiya. A zaton su suna wahalar da ni cikin
sarkokina. **18** Sai kuma me? Ta kowace hanya, ko da
gangan ko da gaske, shelar Almasihu ake yi, ina kuma
murna da wannan! I, zan yi murna. **19** Domin na sani
wannan zai kai ga sanadiyar kubuta ta. Wannan zai faru
sabili da addu'ar ku, da kuma taimakon Ruhun Yesu
Almasihu. **20** Bisa ga abin da hakikance nake tsammani
da tabbaci cewa ba zan kunyata ba. Maimakon haka, da
dukan karfin hali kamar kullum, da yanzu kuma, ina
da burin kawo daukaka ga Almasihu a cikin jikina. Ina
da begen Almasihu ya sami daukaka a cikin jikina ko
cikin rayuwa ko cikin mutuwa. **21** Domin ni a gare ni rai
Almasihu ne, mutuwa kuwa riba ce. **22** Amma idan ya
zamanto rayuwata cikin jiki za ta kawo amfanin hidima
to, ban san wanda zan zaba ba. **23** Amma dukansu biyu
suna jan hankali na. Ina da burin in bar nan in kasance
tare da Almasihu, wannan ya fiye mani kwarai! **24** Duk da
haka rayuwata cikin jiki wajibi ne sabili da ku. **25** Tunda
shike ina da tabbas a kan wannan, na kuma sani zan rayu,
in cigaba da kasancewa da ku duka domin cigaban ku,
da farincikin ku, cikin bangaskiya. **26** Sakamakon haka,
takamar ku cikin Almasihu Yesu za ta bunkasa sabili
da dawowa ta a gare ku. **27** Ku tafiyar da al'amuran ku

kamar yadda ya cancanci bisharar Almasihu, ku yi haka
domin ko na zo in duba ku, ko bana nan inji yadda kuke
tsaye daram cikin ruhu guda. Ina fatan in ji cewa da nufi
daya kuke fama tare saboda bangaskiyar nan ta bishara.
28 Kada ku tsorata da kome da magabtanku za su yi.
Alama ce a gare su ta hallakar su. Amma ku kuwa alama
ce ta ceton ku, wannan kuwa daga Allah ne. 29 Gama
an yi maku alheri, sabo da Almasihu, ba gaskantawa da
Almasihu kawai ba, amma har ma shan wuya dominsa. 30
Kuna da shan wuya irin tawa wanda kuka gani, wanda
kun ji nake sha har yanzu.

2 Idan akwai wani abin karfafawa cikin Almasihu. Idan
da wata ta'aziyya daga kaunarsa. Idan akwai zumunta
a Ruhu. Idan da tatausan jinkai da tausayi. 2 Ku cika
farin cikina don ku zama da tunani irin haka, kuna da
kauna daya, kuna tarayya cikin Ruhu daya, ku kasance
da manufa iri daya. 3 Kada ku yi komai cikin sonkai ko
girman kai. A maimakon haka cikin zuciya mai tawali'u
kowa na duban wadansu fiye da kansa. 4 Kada kowa ya
dubi bukatun sa, amma yana lura da bukatun wadansu. 5
Ku yi tunani cikin hanya wadda ke cikin Almasihu Yesu. 6
Wanda ya yi zama cikin siffar Allah, bai mai da daidaitarsa
da Allah wani abin da zai rike ba. 7 Maimakon haka,
ya wofintar da kansa. Ya dauki siffar bawa. Ya bayyana
cikin kamannin mutane. An same shi a bayyane kamar
mutum. 8 Ya kaskantar da kansa, ya yi biyayya har ga
mutuwa, mutuwa ta gicciye. 9 Saboda haka Allah ya ba shi
mafificiyar daukaka. Ya ba shi suna wanda yafi kowanne
suna. 10 Domin a cikin sunan Yesu kowace gwiwa za

ta durkusa, gwiwoyin wadanda ke cikin sama da kuma
duniya da kuma karkashin duniya. 11 Kuma kowanne
harshe zai furta cewa Yesu Almasihu Ubangiji ne, zuwa
daukakar Allah Uba. 12 Domin wannan kaunatattuna,
kamar yadda kullum kuke biyayya ba sai ina nan kadai ba.
Balle yanzu da bananan, ku yi aikin cetonku da tsoro da
far gaba. 13 Gama Allah ne yake aiki a cikinku ku yi nufi
duka da aikata abin da zai gamshe shi. 14 Ku yi kowanne
abu ba tare da gunaguni da gardama ba. 15 Domin ku
zama marasa abin zargi kuma masu gaskiya, 'ya'yan
Allah marasa aibi. Ku yi haka domin ku haskaka kamar
haske a cikin wannan duniya, a tsakiyar karkatacciyar da
gurbatacciyar tsara. 16 Ku rike kalmar rai da karfi domin
in sami dalilin daukaka Almasihu a ranarsa. Sa'annan zan
san cewa ban yi tseren banza ba, ban kuma yi wahalar
banza ba. 17 Ko da ana tsiyaye ni kamar sadaka a kan
hadaya da kuma hidimar bangaskiyarku, na yi farin ciki,
kuma na yi farin ciki tare da ku duka. 18 Kamar haka
kuma sai ku yi farin ciki, ku yi farin ciki tare da ni. 19
Amma na yi niyya in aiko da Timoti wurin ku ba da
dadewa ba, domin ni ma in sami karfafuwa idan na san
al'amuran ku. 20 Gama bani da wani wanda halinmu yayi
daidai da nasa, wanda yake juyayin ku da gaskiya. 21
Domin duka ribar kansu suke nema bata Yesu Almasihu
ba. 22 Amma kun san darajar sa, kamar yadda da ke
hidimar mahaifisa, haka ya bauta mani cikin bishara.
23 Shi nake sa zuciyar in aiko maku ba da dadewa ba
idan naga yadda al'amura nake gudana. 24 Amma ina da
gabagadi cikin Ubangiji cewa ni da kaina zan zo ba da

dadewa ba. 25 Amma ina tunanin yakamata in sake aiko
maku da Abafaroditus, shi dan'uwana ne, abokin aiki, da
abokin yaki, manzon ku da kuma bawa domin bukatu na.
26 Da shike yana marmarin ku duka, ya damu kwarai da
shike kun ji yayi rashin lafiya. 27 Da gaske yayi rashin
lafiya har ya kusan mutuwa. Amma Allah ya ji tausayin
sa, ba shi kadai ba, amma har da ni, domin kada in yi
bakin ciki kan bakin ciki. 28 Domin haka na yi niyyar aiko
shi, saboda idan kun sake ganinsa za ku yi farin ciki ni
kuma in kubuta daga juyayi. 29 Ku karbi Abafaroditus da
dukan murna cikin Ubangiji. Ku ga darajar mutane irin
sa. 30 Domin saboda aikin Almasihu ne ya kusan mutuwa.
Ya sadakar da ransa domin ya bauta mani domin ya cika
hidimar da ya kamata ku yi mani.

3 A karshe, 'yan'uwana, ku yi farin ciki cikin Ubangiji.
In sake rubuta maku wadannan abubuwa ba wani abu
mai nauyi ba ne a gare ni. Wadannan abubuwa zasu
tsare ku. 2 Ku yi hankali da karnuka. Ku yi hankali da
miyagun ma'aikata. Ku yi hankali da masu yanke-yanke.
3 Gama mune kaciyar. Don mune muke sujada ta wurin
Ruhun Allah. Mune masu fahariya chikin Almasihu Yesu,
kuma ba mu da gabagadi cikin jiki. 4 Ko da shike, ni
kaina ina gabagadi ga jiki. Idan wani zai iya tunanin
gabagadi ga jiki, ni na fi shi. 5 An yi mani kaciya a rana
ta takwas, daga mutanen Israila, na kabilar Biliyaminu,
Bayahuden Yahudawa; ga zancen shari'a Bafarisiye nake.
6 Wajen himma na tsanantawa ikilisiya. Ga zancen adalci
cikin sharia, na zama mara abin zargi. 7 Amma duk
wadannan abubuwan da suka zama riba a gare ni, na

dauke su asara ne saboda Almasihu. 8 I, lallai ina lisafta
dukan wadannan abubuwa asara saboda mafificin sanin
Almasihu Yesu Ubangijina. Saboda shine na yi asarar
dukan abubuwa. Na maishe su marasa amfani domin
in ribato Almasihu, 9 a iske ni cikinsa. Ba ni da wani
adalcin kaina ta wurin shari'a. Maimakon haka, ina da
adalci ta wurin bangaskiya cikin Almasihu, adalcin dake
daga wurin Allah ta wurin Bangaskiya. 10 Yanzu ina so in
san shi da ikon tashinsa, da tarayya cikin shan wuyarsa.
In kuma zama kamarsa wajen mutuwarsa, 11 domin ta
ko kaka in kai ga tashi daga cikin matattu. 12 Ba wai
na rigaya na sami wadannan abubuwa bane, ko kuma
na riga na zama cikakke. Amma ina nace bi domin in
cafki wannan da Almasihu Yesu ya cafko ni dominsa. 13
'Yan'uwa, ban dauka cewa na riga na cafka ba tukuna.
Amma akwai abu daya da nake yi: ina mantawa da abin
da ke baya, ina kutsawa zuwa ga abin da ke gaba. 14
Ina nacewa zuwa ga manufar nan in kai ga samun ladar
nasara na madaukakin kiran Allah cikin Almasihu Yesu.
15 Dukan mu wadanda muke kammalallu, sai mu yi tunani
ta wannan hanyar, idan kuwa kun yi tunanin wani abu
daban, to Allah zai bayyana maku wannan kuma. 16
Sai dai, in da muka rigaya muka kai, bari mu rike shi
haka. 17 Ku zama masu koyi da ni, 'yan'uwa. Ku duba
da kyau wadannan da suke tafiya yadda muka zama
abin koyi a gare ku. 18 Mutane da dama suna tafiya -
sune wadanda na ba ku labarin su, yanzu kuma ina fada
maku har da hawaye - kamar makiyan gicciyen Almasihu
ne. 19 Karshen su hallaka ne. Domin allahn su ciki ne,

fahariyar su kuma tana cikin kunyar su. Tunanin su na
kan al'amuran duniya. 20 Amma mu 'yangarincin mu a
sama yake, daga inda muke sauraron mai ceto, Ubangiji
Yesu Almasihu. 21 Za ya sake jikinmu na kaskanci ya
siffanta shi kamar jikin darajarsa, siffantacce ta karfin
ikonsa inda ya sarayar da dukan abubuwa a gare shi.
4 Saboda haka, kaunatattu 'yan'uwana da nake marmari,
farin ciki na da rawani na, a wannan hanya ku tsaya
daram cikin Ubangiji, kaunatattun abokai. 2 Ina rokon
Afodiya, ina rokon Sintiki, ku zama da ra'ayi daya cikin
Ubangiji. 3 Babu shakka, ina sake rokon ku, abokan
tarayyar takunkumina na gaske: ku taimaka wa matayen
nan. Domin mun yi wahala tare a cikin yada bishara tare
da Kilimas da sauran abokan aiki na, wanda sunayensu
na rubuce cikin littafin rai. 4 Yi farin ciki cikin Ubangiji
kullayomi. Ina sake cewa, yi farin ciki. 5 Bari dukan
mutane su ga jimirin ku. Ubangiji ya yi kusa. 6 Kada ku
damu da kowanne abu, maimakon haka, cikin komai tare
da addu'a, da rokeroke, da godiya, bari rokeroken ku su
sanu ga Allah. 7 Salamar Allah, da ta zarce dukan ganewa
za ta tsare zuciyarku da tunaninku cikin Almasihu Yesu.
8 A karshe, 'yan'uwa, duk abin da ke mai gaskiya, duk
abin da ya isa ban girma, duk abin da ke mai adalci, duk
abin da ke mai tsabta, duk abin da ke karbabbe, duk
abin da ke kawo kauna, duk abin da ke da kyakkyawan
ambato, idan akwai yabo, yi tunani a kan wadannan
abubuwan. 9 Wadannan abubuwan da kuka koya kuka
karba kuka ji kuka gani a rayuwa ta, ku aikata wadannan
abubuwan. Allah mai salama zai kasance tare da ku.

10 Na yi farin ciki sosai cikin Ubangiji domin yanzu a
karshe kun sabunta kulawar ku game da ni. Kun kula da
ni da gaske kwanakin baya, amma ba ku samu zarafin
taimako ba. 11 Ba don bukata ta bane nake fada wannan.
Domin na koyi dangana a kowanne irin yanayi. 12 Na
san yadda zan zauna cikin bukata, na kuma san yadda
zan samu a yalwace. A kowace hanya cikin kowanne
abu na koyi asirin yadda zan ci da yawa da yadda zan
zauna da yunwa, yadda zan zama a yalwace kuma in
zama cikin bukata. 13 Zan iya yin komai ta wurinsa shi da
yake karfafa ni. 14 Duk da haka, kun yi zumunta da ni
cikin kunci na. 15 Kun kuma sani, ku Filibiyawa, cewa
da farkon bishara, lokacin da na bar Makidoniya, babu
ikilisiya da ta tallafe ni cikin batun bayarwa da karba sai
ku kadai. 16 Ko lokacin da nake Tassalonika, kun aika
da gudumawar biyan bukatu na fiye da sau daya. 17
Ba domin ina neman kyauta ba ne. A maimakon haka,
ina neman amfani da zai kawo karuwa cikin ajiyar ku.
18 Na karbi dukan abubuwan, ina da shi a yalwace. An
kosar da ni. Na karba ta hanun Abafroditus abubuwa
daga wurinku. Shesheki na dadin kamshi mai dandanno,
karbabbiyar hadaya mai gamsarwa ga Allah. 19 Allah na
zai cika dukan bukatunku bisa ga yalwarsa da ke cikin
daukaka cikin Almasihu Yesu. 20 Yanzu bari daukaka ta
tabbata ga Allah da Ubanmu har abada abadin. Amin.
(aiōn g165) 21 Gai da kowanne mai bi cikin Almasihu Yesu.
Dukan 'yan'uwa da ke tare da ni suna gaisuwa. 22 Dukan
masu bi a nan suna gaisuwa, musamman wadanda suke

gidan Kaisar. **23** Bari alherin Ubangijin Yesu Almasihu ya
zauna tare da ruhunku. Amin

Kolossiyawa

1 Bulus manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah da
Timoti dan'uwanmu, **2** zuwa ga masu bada gaskiya da
amintattun 'yan'uwa cikin Almasihu da suke a Kolosi.
Bari alheri da salama su kasance tare da ku daga wurin
Allah Ubanmu. **3** Muna godiya ga Uban Ubangijinmu
Yesu Kristi, kuma kullum muna addu'a dominku. **4** Mun
ji bangaskiyar ku cikin Almasihu Yesu da kaunar da kuke
da ita wa dukan kebabbu ga Allah. **5** Kuna da kaunar
nan domin bege na hakika ga abin da aka tanadar maku
a sama. Kun riga kun ji game da begen nan na hakika
maganar gaskiya da bishara, **6** wanda ta zo maku. Wannan
bishara tana ba da yaya tana kuma hayayyafa da kuma
girma a cikin dukan duniya. Tana yin haka a cikinku
kuma tun ranar da kuka ji ta kun kuma yi koyi game da
alherin Allah cikin gaskiya. **7** Wannan itace bishara kamar
yadda kuka koye ta a wurin Abafaras, kaunataccen abokin
bautar mu, wanda ke amintacce mai hidimar Almasihu a
madadin mu. **8** Abafaras ya bayyana mana kaunarku a
Ruhu. **9** Saboda da wannan kauna, tun daga ranar da
muka ji haka, ba mu fasa yi maku addu'a ba. Muna ta
roko domin ku cika da sanin nufinsa cikin dukan hikima
da fahimta ta ruhaniya. **10** Muna ta addu'a domin ku yi
tafiya da ta cancanci Ubangiji a kowace hanya da za ta
faranta masa rai. Muna ta addu'a cewa za ku ba da 'ya'ya
cikin kowanne aikin nagari kuma za ku yi girma cikin
sanin Allah. **11** Muna addu'a ku karfafa a cikin kowanne
iyawa bisa ga ikon daukakarsa zuwa ga matukar jimrewa
da hakuri. **12** Muna addu'a za ku yi godiyar farinciki ga

Uban, wanda ya sa kuka samu rabo cikin gado na masu
bangaskiya cikin haske. 13 Ya kwato mu daga mulkin
duhu ya kuma maishe mu ga mulkin kaunataccen Dansa.
14 Ta wurin Dan ne muka sami fansa, gafarar zunubai.
15 Dan shine surar Allah mara ganuwa. Shine farkon
dukan hallitta. 16 Domin ta wurinsa ne aka halicci dukan
abubuwa, wadanda ke sama da wadanda ke duniya, masu
ganuwa da marasa ganuwa. Ko kursiyai ko mulkoki ko
sarautai ko ikoki, dukan abubuwa shi ya hallice su kuma
dominsa. 17 Ya kasance kafin dukan abubuwa, a cikinsa
ne kuma komai yake hade. 18 Kuma shine kan jikin,
ikilisiya. Shine farko da kuma dan fari daga cikin matattu,
don haka yana da wuri na fari a cikin dukan abubuwa.
19 Domin Allah ya yi farinciki cewa dukan cikarsa ta
kasance a cikinsa, 20 kuma ya sulhunta kowanne abu
zuwa gare shi ta wurin Dan. Allah ya kawo salama ta
wurin jinin giciyensa. Allah ya sulhunta duka zuwa gare
shi, ko abubuwan da ke duniya ko abubuwan da ke sama.
21 Domin a da ku baki ne ga Allah, kuma makiyansa ne
cikin zuciya da cikin mugun ayyuka. 22 Amma yanzu, ya
sulhunta ku ta wurin mutuwarsa ta jiki. Ya yi haka domin
ya mika ku tsarkakaku, marasa aibu da marasa abin zargi
a gabansa, 23 idan kuka ci gaba cikin bangaskiya, kafaffu
da tsayayyu, marasa kaucewa daga begen ku na hakika
na bishara da kuka ji. Wannan itace bishara da aka yi
wa kowanne halitaccen taliki a karkashin sama. Wannan
itace bishara wadda ni, Bulus, na zama bawa. 24 Yanzu
ina murna da wahala ta domin ku. A jikina cika abin da
ya rage cikin wahalar Almasihu domin jikinsa wadda

itace ikilisiya. 25 Saboda wannan ikilisiya na zama bawa,
bisa ga haki da Allah ya ba ni domin ku, domin cika
sakon Allah. 26 Wannan shine asirin gaskiya da yake a
boye shekara da shekaru da zamanai. Amma a yanzu an
bayyana shi ga wadanda suka gaskanta da shi. (aiōn g165)
27 A gare su ne Allah ya so ya bayyana yalwar daukakar
asirin gaskiyarsa a tsakanin al'ummai. Ya nuna Almasihu
ne ke cikin ku, tabbacin daukaka mai zuwa. 28 Wannan
shine wanda muke shella. Muna gargadar da kowanne
mutum, muna kuma koyar da kowanne mutum tare da
dukan hikima, don mu mika kowanne mutum cikakke
cikin Almasihu. 29 Domin wannan nake aiki da himma
bisa ga karfinsa da yake aiki a cikina da iko.

2 Ina so ku san yadda na sha faman gaske dominku,
domin wadanda ke a Lawudikiya, da kuma wadansu da
yawa da a jiki basu taba ganin fuska ta ba. 2 Na yi aiki
saboda zuciyar su ta sami karfafawa ta wurin hada su
cikin kauna zuwa dukan arziki na tabbaci da fahimtar
asirin gaskiya na Allah, wato Almasihu. 3 A cikinsa dukan
taskar hikima da sani ke boye. 4 Na fadi haka domin kada
wani ya yaudare ku da jawabi mai jan hankali. 5 Ko da
yake ba na tare da ku a jiki, duk da haka ina tare da ku a
cikin Ruhu. Ina murnar ganin ku a yanayi mai kyau da
kuma karfin bangaskiyar ku cikin Almasihu. 6 Kamar
yadda kuka karbi Almasihu Ubangiji, ku yi tafiya cikinsa.
7 Ku kafu da karfi a cikinsa, ku ginu a kansa, ku kafu cikin
bangaskiya kamar yadda aka koya maku, ku yawaita cikin
yin godiya. 8 Ku lura kada wani ya rinjaye ku ta hanyar
ilimi da yaudarar wofi bisa ga al'adun mutane, bisa ga

bin abubuwan duniya, ba na Almasihu ba. 9 A cikinsa
ne dukan Allahntaka ta bayyana ta jiki. 10 Ku kuwa kun
cika a cikinsa. Shine gaban kowanne iko da sarauta. 11 A
cikinsa ne aka yi maku kaciya, ba kaciya irin da yan adam
suke yi ba, ta cire fatar jiki, amma ta kaciyar Almasihu. 12
An binne ku tare da shi ta wurin baftisma. Kuma a cikinsa
ne aka ta da ku ta bangaskiya a cikin ikon Allah, wanda
ya tashe shi daga mutattu. 13 A lokacin da kuke matattu
cikin laifofinku, a cikin rashin kaciyar ku ta jiki, ya rayar
da ku tare da shi kuma ya yafe maku dukan laifofinku. 14
Ya share rubutattun basussukanku da ka'idodin da suke
gaba da mu. Ya cire su duka ya kafa su a kan giciye. 15 Ya
cire ikoki da sarautu. A fili ya falasa su ya shugabance
su zuwa ga bukin nasara ta wurin giciyensa. 16 Saboda
haka, kada kowa ya shari'anta ku ta wurin ci ko sha,
ko kuma sabon wata, ko game da ranakun Assabaci. 17
Wadannan sune inuwar abubuwan da ke zuwa nan gaba,
amma ainihin shi ne Almasihu. 18 Kada kowa wanda
ke son kaskanci da sujadar mala'iku ya sharantaku ku
rasa sakamakonku. Irin wannan mutum yana shiga cikin
abubuwan da ya gani ya zama mai girman kai a tunaninsa
na jiki. 19 Ba ya hade da kai. Daga kan ne dukan jiki da
gabobi da jijiyoyi ke amfani suna kuma hade tare; yana
girma da girman da Allah yake bayarwa. 20 In kun mutu
tare da Almasihu ga ala'muran duniya, don me kuke
rayuwa kamar kuna karkashin duniya: 21 "Kada ku rike,
ko ku dandana ko ku taba?" 22 Dukan wadannan abubuwa
karshen su lalacewa ne in ana amfani da su, bisa ga
kaidodi da koyarwar mutane. 23 Wadannan dokoki suna

da hikima ta jiki irin ta addini da aka kago na kaskanci da
kuma wahalar da jiki. Amma ba su da amfanin komai a
kan abin da jiki ke so.
3 Idan dai Allah ya tashe ku tare da Almasihu, ku nemi
abubuwan da ke sama, inda Almasihu ke zaune a hannun
dama na Allah. 2 Yi tunanin a kan abubuwan da ke
sama, ba a kan abubuwan da ke kasa ba. 3 Gama ku kun
mutu, ranku kuma yana boye tare da Almasihu cikin
Allah. 4 Sa'anda Almasihu ya bayyana, wanda shine
ranku, sa'anan ku kuma zaku bayyana tare da shi cikin
daukakarsa. 5 Ku kashe sha'awacce-sha'awaccen da suke
a duniya - zina da fasikanci, rashin tsarki, muguwar
sha'awa, mummunar buri, da kuma kwadayi, wadda
shine bautar gumaka. 6 Saboda wandannan abubuwa
ne fushin Allah ke zuwa a kan marasa biyayya. 7 A
cikin wadannan abubuwa ne kuka yi rayuwa a da da
kuke zauna a cikinsu. 8 Amma yanzu dole ku kawar da
wadannan - zafin rai, fushi, mugayen manufofi, zage-
zage, da kazamar magana daga bakinku. 9 Kada ku yi
wa juna karya, domin kun tube tsohon mutumin da
ayyukansa, 10 kun kuma yafa sabon mutum, wanda ake
sabontawa cikin sani bisa ga surar wannan da ya hallice
shi. 11 A nan ne inda babu Baheline da Bayahude, mai
kaciya da marar kaciya, bare, baubawa, ko Basikitiye,
bawa ko yantacce, amma Almasihu shine duka, yana
kuma cikin duka. 12 A matsayin ku na zababbun Allah,
masu tsarki da kaunatattu sai ku yafa jinkai, ayyukan
kirki, saukin kai, kamewa da hakuri. 13 Yi hakuri da juna.
Ku yi wa juna alheri. Idan wani na da damuwa da wani,

ku gafarta kamar yadda Ubangiji ya gafarta maku. 14 Fiye
da wadanan abubuwa duka, ku kasance da kauna, wanda
itace cikakkiyar kammalla. 15 Bari salamar Almasihu
ta mallaki zukatanku. Sabili da wannan salama ce aka
kiraye ku cikin jiki daya. Ku yi godiya. 16 Ku bar maganar
Almasihu ta zauna a cikinku a yalwace. Da dukan hikima,
ku koyar, ku kuma gargadi juna da zabura, wakoki, da
wakokin yabo na ruhaniya. Kuna rairawa tare da godiya
cikin zukatanku ga Allah. 17 Kuma duk abin da zaku yi
cikin magana ko aiki ku yi duka cikin sunan Ubangiji
Yesu. Kuna yin godiya ga Allah Uba ta wurinsa. 18 Mata,
ku yi biyayya ga mazajenku, yadda yakamata a cikin
Ubangiji. 19 Mazaje, ku kaunaci matayenku, kada ku
muzguna masu. 20 Yaya, ku yi wa iyayen ku biyayya cikin
dukan komai, domin wannan yana faranta wa Ubangiji
rai. 21 Ku Ubanni, kada ku cakuni 'ya'yanku domin kada
su karaya. 22 Bayi, ku yi wa iyayengijinku na jiki biyayya
cikin kowane abu, ba tare da bautan ganin ido ba don
faranta wa mutane rai, amma da sahihiyar zuciya. Ji
tsoron Ubangiji. 23 Duk abin da kuke yi, ku yi aiki daga
zuci domin Ubangiji ba domin mutane ba. 24 Kun san
cewa, zaku karbi sakamako na gado daga wurin Ubangiji.
Domin Ubangiji Almasihu kuke bauta wa. 25 Domin kowa
ya yi rashin adalci zai karbi sakamakon rashin adalcin da
ya yi, kuma babu son kai.

4 Ku iyayengiji, ku ba bayinku abin ke daidai ya kuma
dace garesu. Kun sani cewa ku ma, kuna da Ubangiji a
sama. 2 Ku cigaba da himmantuwa ga yin addu'a. Ku
zauna a fadake cikin addu'a da godiya. 3 Ku yi addu'a

tare domin mu kuma, domin Allah ya bude kofa domin
kalmar, a fadi asirin gaskiyar Almasihu. Don wannan ne
nake cikin sarka. 4 Ku yi addu'a domin in iya fadinsa
daidai, yadda yakamata in fada. 5 Ku yi tafiya da hikima
game da wadanda suke a waje, ku yi amfani da lokaci. 6
Bari maganarku ko yaushe ta zama ta alheri. Bari ta zama
da dadin ji domin ku san yadda za ku amsa wa kowanne
mutum. 7 Game da abubuwan da nake ciki, Tikikus zai
sanar maku da su. Shi kaunataccen dan'uwa, amintaccen
bawa, shi abokin barantaka na ne a cikin Ubangiji. 8 Na
aike shi wurinku don wannan, domin ku iya sanin halin
da muke ciki, don kuma ya karfafa zukatanku. 9 Na aike
shi tare da Onisimus, amintacce da kuma kaunataccen
dan'uwa, wanda daya ne daga cikin ku. Za su gaya maku
duk abin da ya faru anan. 10 Aristarkus, abokin sarka na,
yana gaishe ku da Markus, dan'uwan Barnaba (wanda a
kansa ne kuka sami umarni; in yazo, ku karbe shi), 11 da
kuma Yesu wanda ake kira Yustus. Wadannan ne kadai
daga cikin masu kaciya abokan aiki na domin mulkin
Allah. Sun zama ta'aziya a gare ni. 12 Abafaras na gaishe
ku. Shi daya daga cikinku ne kuma bawan Almasihu
Yesu ne. Kullum yana maku addu'a da himma, don ku
tsaya cikakku da hakikancewa a cikin nufin Allah. 13
Gama ina shaidarsa a kan ya yi aiki da himma domin ku,
domin wadanda ke Lawudikiya, da na Hirafolis. 14 Luka
kaunataccen likita da Dimas suna gaishe ku. 15 Ku gai da
'yan'uwa dake a Lawudikiya, da Nimfa da ikilisiyar da ke
cikin gidanta. 16 Lokacin da aka karanta wannan wasika
a tsakanin ku, sai a karanta ta kuma a cikin ikilisiyar

Lawudikiya, ku kuma tabbata kun karanta wasika daga
Lawudikiya. 17 Ku gaya wa Arkibas, "Mai da hankali ga
hidimar da ka karba cikin Ubangiji, don ka cika shi." 18
Wannan gaisuwa da hannu na ne - Bulus. Ku tuna da
sarka na. Alheri ya tabbata a gare ku.

1 Tessalonikawa
1 Bulus, Sila, da Timoti zuwa ga Ikilisiyar Tassalonikawa
cikin Allah Uba da Ubangiji Yesu Almasihu. Alheri da
Salama su kasance a gare ku. **2** Kullum muna bada godiya
ga Allah domin ku dukka, kamar yadda muke ambaton
ku a addu'o'in mu. **3** Muna tunawa da ku ba fasawa
a gaban Allahn mu da Ubanmu kuma ayyukanku na
bangaskiya, da kauna. Da hakurin bege na abinda ke gaba
cikin Ubangijinmu Yesu Almasihu. **4** 'Yan'uwa kaunatattu
na Allah, Mun san kiran ku, **5** yadda bishararmu ta
zo gare ku ba ta magana kadai ba, amma da iko, ta
wurin Ruhu Mai Tsarki, haka kuma tawurin tabbatarwa.
Ta haka kuma, kun san irin mutanen da muke acikin
ku kuma domin ku. **6** Kun zama masu koyi da mu da
kuma Ubangiji, kamar yadda kuka karbi kalmar cikin
tsanani mai yawa da murna tawurin Ruhu Mai Tsaki.
7 Sakamakon haka, kuka zama abin misali ga dukkan
wadanda ke Makidoniya da na Akaya wadanda suka bada
gaskiya. **8** Gama daga gare kune maganar Allah ta bazu ko
ina, ba kuwa Makidoniya da Akaya kadai ba. A maimako,
har ma zuwa ko ina bangaskiyarku cikin Allah ta kai. Don
haka, bama bukatar muce maku komai. **9** Domin su da
kansu suna bada labarin irin zuwan mu gare ku. Suna
fadin yadda kuka juyo ga Allah daga bautar gumaka don
ku bautawa Allah mai rai. **10** Suna bayyana cewa kuna
jiran bayyanar Dansa daga sama, wanda ya tasar daga
matattu. Wannan shine Yesu, wanda ya 'yantad da mu
daga fushi mai zuwa.

2 Domin ku da kanku kun sani, 'yan'uwa, cewa zuwan
mu gareku, ba a banza yake ba. 2 Kun kuma san yadda
aka wulakantar damu, aka kuma kunyatar damu a Filibi,
kamar yadda kuka sani. Muna nan kuwa da karfin zuciya
cikin Allahnmu domin yi maku bisharar Allah cikin fama
da yawa. 3 Domin kuwa gargadinmu zuwa a gare ku ba
gurbatacciya bace, ko cikin rashin tsarki, ba kuma ta
yaudara bace. 4 A maimako, kamar yadda Allah ya amince
damu, ya kuma damka mana amanar bishararsa, haka
kuma muke yin magana. Muna maganar ba domin mu
gamshi mutane ba, amma domin mu gamshi Allah. Domin
shi ne yake gwada zuciyarmu. 5 Domin bamu taba yi
maku dadin baki ba, ko sau daya, kamar yadda kuka sani,
ko kwadayi a asirce, kamar yadda Allah shine shaidar mu.
6 Bamu kuma nemi daukaka daga mutane ko daga gare
ku ko kuma wadansu ba. Da mun so da mun mori ikonmu
a matsayin manzannin Almasihu. 7 A maimakon haka,
mun kaskantar da kanmu a tsakanin ku kamar yadda
uwa take ta'azantar da 'ya'yan ta. 8 Don haka muna da
kauna domin ku, ba bisharar Allahnmu kadai muke jin
dadin yi maku ba, amma harda bada rayukan mu domin
ku. Domin kun zama kaunatattu ne a garemu, 9 Kufa
tuna, 'yan'uwa, game da aikinmu da famarmu. Dare da
rana muna aiki sosai domin kada mu nawaita wa kowane
dayan ku. A lokacin da muke yi maku bisharar Allah. 10
Ku shaidu ne, haka ma Allah, yadda muka yi rayuwar
tsarki da kuma adalci da rashin abin zargi a wajenku
wadanda kuka bada gaskiya. 11 Don haka kun kuma
sani yadda muka rika yi da kowannenku, kamar uba da

'ya'yansa, yadda muka yi ma ku garadi da kuma karfafa
ku, mun kuma shaida. 12 Domin ku yi tafiya a hanyar
da ta dace ga Allah, wanda ya kira ku zuwa ga mulkinsa
da kuma daukakarsa. 13 Domin wannan dalili ne yasa
muke yi wa Allah godiya a koyaushe. Domin a lokacin da
kuka karbi maganar Allah daga wurinmu wadda kuka ji,
kun karbeta da gaske ba kamar maganar mutum ba. A
maimako, kuka karbeta da gaskiyarta, kamar yadda take,
maganar Allah. Wannan kalma kuma ita ce ke aiki a cikin
ku wadanda kuka yi bangaskiya. 14 Domin ku 'yan'uwa,
kun zama masu koyi da ikilisiyoyin Allah da ke Yahudiya
cikin Almasihu Yesu. Domim kuma kun sha wahala irin
tamu daga wurin mutanen kasarku kamar yadda suma
suka sha a hannun Yahadawa. 15 Yahudawane suka kashe
Ubangiji Yesu da sauran Annabawa, kuma Yahudawane
suka koro mu, Basu gamshi Allah ba. A maimako, suna
hamayya da dukkan mutane. 16 Sun kuma haramta mana
yin magana da Al'ummai domin su sami ceto. Sakamakon
haka kuwa kullum suna cika zunubansu. Fushi kuma ya
afko kansu daga karshe. 17 Mu kuma, 'yan'uwa, mun rabu
daku na karamin lokaci, a zahiri, ba a zuciya ba, mun
kuma yi iyakar kokarinmu da marmarin ganin fuskarku.
18 Domin mun yi maramarin zuwa gareku. Ni, Bulus, ba
sau daya ba, amma Shaidan ya hanamu. 19 To menene
begenmu a gaba, ko murnarmu ko rawanin alfahari, a
gaban Ubangijinmu Yesu a ranar zuwansa? Ko ba ku bane,
da kuma sauran jama'a? 20 Don kuwa kune daukakarmu
da kuma farin cikinmu.

3 Saboda haka, da bamu iya jimrewa ba, sai mukayi
tunanin cewa ya dace mu dakata a Atina tukunna. 2 Sai
muka aikaTimoti, dan'uwanmu dakuma bawan Allah a
bisharar Almasihu, domin karfafaku ya kuma ta'azantar
daku a fannin bangaskiya. 3 Mun yi haka ne saboda kada
waninku ya raunana domin wadannan wahaloli. Domin
ku da kanku kun sani cewa don haka aka kiraye mu. 4
Hakika, a lokacin da muke tare daku, mun gaya maku
cewa muna daf da shan wahala, haka ya kuma kasance,
kamar yadda kuka sani. 5 Domin haka, da ban iya jimrewa
ba, sai na aiko domin in san yadda bangaskiyar ku take.
Watakila ko magafci a wata hanya ya rinjaye ku, sai ya
kasance wahalarmu ta zama a banza. 6 Amma Timoti da
ya dawo daga gareku sai ya kawo mamu labari mai dadi
akan bangaskiyarku da kuma kaunarku. Yako gaya mana
cewa kuna kyakkyawan tunani a kanmu, kuma kuna
marmarin ganinmu yadda muke marmarin ganinku. 7
Sabili da haka, 'yan'uwana, mun sami ta'aziyya tawurinku
domin bangaskiyarku, a cikin dukkan bakin cikinmu da
shan wuyamu. 8 Yanzu a raye muke, idan kun tsaya da
karfi a cikin Ubangiji. 9 Gama wace irin godiya zamu ba
Allah sabili da ku, domin dukan farin cikin da muke dashi
a gaban Allah domin ku? 10 Dare da rana muke yi maku
addu'a sosai domin muga fuskokinku kuma mu cika abin
da kuka rasa cikin bangaskiyarku. 11 Bari Allah da kuma
Ubanmu da kansa, da Ubangijinmu Yesu, ya bida sawayen
mu zuwa gareku. 12 Bari Ubangiji yasa ku karu ku kuma
ribambamya a kaunar 'yan'uwanku da dukan mutane,
kamar yadda muke maku. 13 Bari yayi haka domin ya

karfafa zukatanku marassa abin zargi a cikin tsarki a
gaban Allah da Ubanmu a lokacin zuwan Ubangijinmu
Yesu da dukan tsarkakansa.

4 A karshe, 'yan'uwa, muna karfafa ku kuma muna yi
maku gargadi cikin Ubangiji Yesu. Yadda kuka karbi
umarni a garemu game da yadda dole za kuyi tafiya kuma
ku gamshi Allah, kuma a cikin wannan hanya ku tafi, ku
kuma wuce haka. 2 Domin kun san umarnin da muka
baku cikin Ubangiji Yesu. 3 Gama wannan ne nufin Allah:
kebewar ku - cewa ku kauce wa zina da fasikanci, 4 Cewa
kowannenku ya san yadda zai rike mata tasa cikin tsarki
da girmamawa. 5 Kada kayi mata cikin zautuwar sha'awa
(kamar al'ummai wadanda basu san Allah ba). 6 Kada
wani ya kuskura yaci amanar dan'uwansa akan wannan
al'amari. Gama Ubangiji mai ramuwa ne akan dukkan
wadannan al'amura, Kamar yadda a baya muka yi maku
kashedi kuma muka shaida. 7 Gama Allah bai kira mu
ga rashin tsarki ba, amma ga rayuwar tsarki. 8 Domin
haka, duk wanda yaki wannan ba mutane yaki ba, amma
Allah, wanda ya bada Ruhunsa Mai Tsarki a gareku. 9
Game da kaunar 'yan'uwa, baku bukatar wani ya sake
rubuta maku, gama ku da kanku Allah ya koyar da ku
kaunar 'yan'uwa. 10 Ba shakka, kunayin haka ga dukkan
'yan'uwa wadanda ke cikin dukkan Makidoniya. Amma
muna gargadin ku 'yan'uwa, kuyi haka bugu da kari. 11
Kuma muna gargadin ku 'yan'uwa kuyi kokari ku zauna a
natse, ku kula da al'amuranku, kuyi aiki da hannuwanku,
Yadda muka umarceku a baya. 12 Kuyi haka domin tafiyar
ku ta zama dai dai a gaban wadanda basu bada gaskiya ba,

kuma ya zama baku cikin bukatar komai. 13 Bamu so ku
zama da rashin fahimta ba, 'yan'uwa, game da wadanda
sukayi barci, domin kada kuyi bacin rai kamar sauran
wadanda basu da tabbacin abinda ke gaba. 14 Domin idan
mun bada gaskiya Yesu ya mutu kuma ya tashi, haka
kuma tare da Yesu Allah zai maido da duk wadanda suka
yi barci a cikinsa. 15 Gama muna fada maku wannan
daga maganar Ubangiji, cewa mu da muke a raye, da
aka bari har zuwan Ubangiji, babu shakka ba za mu riga
wadanda suka yi barci ba. 16 Gama Ubangiji da kan sa
zai sauko daga sama. Zai zo da muryar babban mala'ika,
da karar kahon Allah, sai matattu cikin Almasihu su
fara tashi. 17 Sai mu da muke a raye, wadanda aka bari,
tare dasu za'a fyauce mu zuwa cikin gizagizai, mu hadu
da Ubangiji cikin sararin sama. Haka zamu cigaba da
kasancewa da Ubangiji. 18 Domin haka ku ta'azantar da
juna da wadannan maganganu.

5 Yanzu fa game da zancen lokatai da zamanai 'yan'uwa,
ba ku da bukatar a rubuta maku wani abu. 2 Domin ku
da kanku kun sani kwarai cewa ranar zuwan Ubangiji
kamar barawo take da dare. 3 Da suna zancen “zaman
lafiya da kwanciyar rai,” sai hallaka ta zo masu ba zato ba
tsammani. Zai zama kamar nakudar haihuwa ce da ke
kama mace mai ciki. Ba su kwa da wata hanyar kubuta.
4 Amma ku, 'yan'uwa, ai ba cikin duhu kuke ba har da
wannan rana zata mamaye ku kamar barawo. 5 Domin
dukkan ku 'ya'yan haske ne 'ya'yan rana kuwa. Mu ba
'ya'yan dare ba ne ko na duhu, 6 Don haka, kada muyi
barci kamar yadda sauran ke yi. Maimakon haka, bari

mu kasance muna zaman tsaro kuma muna a fadake. 7
Don masu yin barci da dare suke yin barci, haka kuma
masu sha su bugu ma da dare suke yi. 8 Tunda shike
mu 'ya'yan rana ne, bari mu zauna a natse. Bari musa
sulke na bangaskiya da kauna, mu kuma sa kwalkwali
don ceton mu dake gaba. 9 Domin Allah bai kaddara mu
ga fushinsa ba, sai dai ga samun ceto ta wurin Ubangijin
mu Yesu Almasihu. 10 Shi ne wanda ya mutu domin mu,
don ko da muna raye ko muna mace, mu iya rayuwa
tare da shi, 11 Domin haka ku ta'azantar da juna ku
kuma inganta juna, kamar yadda kuke yi. 12 Muna rokon
ku, 'yan'uwa, ku bada daraja ga wadanda suke aiki a
tsakaninku wadanda kuma suke shugabanci a kan ku
cikin Ubangiji, wadanda kuma suke horonku. 13 Muna
kuma rokon ku, da ku kula dasu ku kuma kaunacesu
sabili da irin ayyukansu. Ku kuma yi zaman lafiya da
junan ku. 14 Muna yi maku gargadi 'yan'uwa; ku jawa
marassa ji kunne, ku karfafa marassa karfin zuciya, ku
taimaki gajiyayyu, kuyi zaman hakuri da kowa. 15 Ku
lura kada wani ya rama mugunta da mugunta, Maimakon
haka ma, Ku cigaba da abinda ke mai kyau ga juna da
kowa duka. 16 Kuyi farin ciki koyaushe. 17 Kuyi addu'a ba
fasawa. 18 A cikin kome kuyi godiya. Domin wannan ne
nufin Allah a cikin Yesu Almasihu game daku. 19 Kada
ku hana Ruhun Allah aiki a cikin ku. 20 Kada ku raina
anabce anabce. 21 Ku gwada komai. Ku rike abinda ke
mai kyau. 22 Ku kaucewa duk wani abinda yayi kama da
mugunta. 23 Bari Allah na salama ya mai da ku cikakun
tsarkaka. Bari dukkan ruhun ku, da zuciyar ku, da jikin ku

su zama adanannu marassa zargi domin zuwan Ubangijin
mu Yesu Almasihu. 24 Wanda ya kira ku mai aminci ne,
wanda kuma zai aikata. 25 Yan'uwa, kuyi addu'a domin
mu. 26 Ku gaida dukkan yan'uwa da tsattsarkar sumba.
27 Ina rokon ku saboda Ubangiji ku karanta wasikar nan
ga dukkan 'yan'uwa. 28 Bari alherin Ubangijin mu Yesu
Almasihu shi kasance tareda ku.

2 Tessalonikawa

1 Bulus da Silbanus da Timoti, zuwa ga ikilisiyar
Tasolonika cikin Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu.
2 Bari alheri ya kasance tare da ku da salama daga Allah
Ubanmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu. 3 Lallai ne mu
godewa Allah kulluyaumin domin ku, yan'uwa. Domin
hakan dai dai ne, saboda bangaskiyarku ta karu sosai,
kuma kaunar junanku tana karuwa. 4 Mu da kanmu
muna fahariya da ku a ikilisiyoyin Allah. Muna maganar
hakurinku da bangaskiyarku a cikin dukkan tsananin da
kuke fuskanta. Muna maganar kuncin da kuke jimrewa. 5
Wannan itace alamar shari'ar Allah ta adalci. Sakamakon
haka shine za a dauke ku cancantattu na mulkin Allah
wanda kuke wahala dominsa. 6 Adalci ne ga Allah ya
mayar da kunci ga wadanda suke kuntata maku, 7 ya
kuma baku hutu ku dake shan wuya tare da mu. Zai
yi haka ne a bayyanar Ubangiji Yesu daga sama da
Mala'ikun ikonsa. 8 A cikin wuta mai huruwa zai dau
fansa bisa wadanda basu san Allah ba da wadanda basu
karbi bisharar Ubangijinmu Yesu almasihu ba. 9 Za su sha
azaba ta hallaka har abada daga fuskar Ubangiji da kuma
daukakar ikonsa. **(aiōnios g166)** 10 Zai yi wannan lokacin
da yazo a wannan rana don jama'arsa su daukaka shi,
kuma ya zama abin mamaki ga dukkan wadanda suka
bada gaskiya. Domin kun gaskata shaidarmu a gare ku. 11
Saboda wannan muke addu'a kullum domin ku. Muna
addu'a domin Allahnmu ya sa ku cancanci kiran ku. Muna
addu'a ya biya ku muradin ku na yin nagarta da dukkan
wani aikin bangaskiya da kuma iko. 12 Muna addu'a haka

domin sunan Ubangijinmu Yesu ya sami daukaka daga
gare ku. Addu'armu itace ya daukaka ku, saboda alherin
Allahnmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu.
2 Yanzu game da zuwan Ubangijinmu Yesu Almasihu da
taruwarmu domin kasancewa tare da shi; muna rokonku
yan'uwa, 2 kada kuyi saurin damuwa ko ku gigice saboda
wani ruhu ko kuma sako ko kuma wasika da ta yi kamar
daga wurin mu, da ke cewa ranar zuwan Ubangiji ta
rigaya ta zo. 3 Kada wani ya yaudare ku ta kowace hanya.
Domin wannan rana baza ta zo ba sai fandarewar nan
ta zo kuma an bayyana mutumin tawayen nan wato
dan hallaka. 4 Wannan shi ne wanda ya ke gaba, yana
kuma daukaka kansa fiye da duk abin da ake kira Allah
ko kuma ake bautawa. Sakamakon haka yana zama a
kursiyin Allah har ma yana cewa shine Allah. 5 Baku tuna
ba lokacin da nake tare daku na gaya maku wadannan
abubuwa? 6 Yanzu kun san abinda ke tsaida shi, domin
a bayyana shi a lokacin da ya dace. 7 Ko yanzu asirin
take shari'a ya na aiki, sai dai a kwai wanda ke tsaida
shi yanzu har sai an dauke shi. 8 Sa'anan za'a bayyana
dan tawayen, wanda Ubangiji Yesu zai hallaka shi da
numfashin bakinsa. Ubangiji zai mayar da shi ba kome
ba ta wurin bayyanuwar zuwansa. 9 Mai tawayen nan
kuwa, zai zo ne bisa ga aikin shaidan da dukan iko, alamu,
da al'ajiban karya, 10 da kuma dukan yaudara ta rashin
adalci. Wadannan abubuwa za su zama ga wadanda suke
hallaka, saboda ba su karbi kaunar gaskiya ba domin
su sami ceto. 11 Saboda wannan dalilin Allah ya aiko
masu da sabani, saboda su yarda da karya. 12 Sakamakon

shine dukkan su za'a yi masu shari'a, wato wadanda ba
su yarda da gaskiya ba suna kuma jin dadin rashin adalci.
13 Amma muna masu godiya kulluyaumin ga Allah domin
ku, yan'uwa wadanda Ubangiji yake kauna. Ubangiji ya
zabe ku a matsayin yayan fari don ceto cikin tsarkakewar
Ruhu da gaskatawa da gaskiya. 14 Wannan shine abinda
ya kira ku gare shi ta wurin bishararmu domin ku sami
daukakar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Saboda haka
yan'uwa, ku tsaya da gaske. Ku rike al'adun da aka koya
maku, ko ta kalma ko kuma ta wasikarmu. 16 Yanzu
bari Ubangiji Yesu Almasihu da kansa, da Allah Ubanmu
wanda ya kaunace mu ya ba mu madawwamiyar ta'aziya
da gabagadi mai kyau domin gaba ta wurin alheri, (aiōnios
g166) 17 ya ta'azantar da ku ya kuma gina zuciyarku cikin
kowane aiki mai kyau da kalma.

3 Yanzu yan'uwa, ku yi mana addu'a saboda maganar
Ubangiji tayi sauri ta sami daukaka, kamar yadda take
tare da ku. 2 Ku yi addu'a domin mu kubuta daga mutane
masu mugunta da keta, gama ba kowa ke da bangaskiya
ba. 3 Amma Ubangiji mai aminci ne, shi wanda zai kafa
ku ya tsare ku daga mugun. 4 Muna da gabagadi cikin
Ubangiji a kan ku, cewa kuna yi, kuma za ku ci gaba da yin
abubuwan da muka umurta. 5 Ubangiji ya bi da zuciyarku
zuwa kaunar Allah da kuma jimrewar almasihu. 6 Yanzu
muna umurtar ku, yan'uwa, a cikin sunan Ubangiji Yesu
Almasihu, ku guji duk dan'uwa wanda yake zaman banza
ba kuma akan al'adun da kuka karba daga wurin mu ba. 7
Saboda ku da kan ku kun sani yana da kyau kuyi koyi
da mu. Ba mu yi zama a cikin ku kamar wadanda ba su

da tarbiya ba. **8** Ba mu kuma ci abincin kowa ba tare
da mun biya ba. Maimakon haka, mun yi aiki dare da
rana cikin wahala da kunci domin kada mu dora wa kowa
nauyi. **9** Mun yi haka ba don ba mu da iko ba. Maimakon
haka, mun yi wannan ne saboda mu zama abin koyi a
wurin ku, domin ku yi koyi da mu. **10** Lokacin da muke
tare da ku, mun umurce ku, "Duk wanda ba ya son yin
aiki, kada yaci abinci." **11** Saboda mun ji cewa wasun
ku sun ki yin aiki. Ba su aiki sai dai shiga shirgin wasu.
12 Irin wadannan, muke umurta da kuma karfafa wa
cikin Ubangiji Yesu Almasihu, da su yi aiki da natsuwa,
suna cin abincin kan su. **13** Amma ku yan'uwa, kada ku
rabu da yin abinda ke daidai. **14** In wani yaki biyayya da
kalmominmu cikin wannan wasika, ku kula da shi kuma
kada kuyi ma'amalar komai dashi, saboda ya ji kunya. **15**
Kada ku dauke shi a matsayin makiyi, amma ku gargade
shi a matsayin dan'uwa. **16** Bari Ubangijin salama da
kansa ya ba ku salama kulluyaumin ta kowace hanya.
Ubangiji ya kasance tare da ku duka. **17** Wannan ita ce
gaisuwa ta, ni Bulus, da hannuna, wanda shine alama
a kowace wasika ta. Haka nake rubutu. **18** Bari alherin
Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance tare da ku duka.

1 Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu bisa ga umarnin Allah
Mai cetonmu, da Almasihu Yesu begenmu, 2 zuwa ga
Timoti, dana na gaske cikin bangaskiya: Alheri, jinkai da
salama daga wurin Allah da Almasihu Yesu Ubangijinmu. 3
Kamar yadda na nanata maka ka yi, da zan tafi Makidoniya
cewa, ka dakata a Afisa domin ka umarci wadansu mutane
kada su koyar da wata koyarwa dabam. 4 Kada su bata
lokacinsu wajen sauraron tatsunniyoyi da kididdiga marar
iyaka. Wannan yana haddasa gardandami, maimakon
taimakawa shirin Allah, da ke ta wurin bangaskiya. 5
Manufar shari'a kuwa kauna ce daga tsabtacciyar zuciya,
da tsatstsakan lamiri, da kuma sahihiyar bangaskiya.
6 Wadansu sun kauce daga tafarkin sun juya zuwa ga
maganganun banza. 7 Suna so su zama malaman sha'ria,
amma basu fahimci abin da suke fada ba ko abin da
suka tsaya akai. 8 Amma mun sani shari'a tana da kyau
idan an yi amfani da ita bisa ga ka'ida. 9 Gama mun
san wannan, shari'a ba domin mai adalci take ba, amma
domin marasa bin doka, mutane masu tawaye, da marasa
bin Allah, da masu zunubi, da marasa Allah, da masu
sabo. An bada shari'a domin masu kisan iyaye maza da
iyaye mata, da masu kisan kai, 10 Domin fasikai da 'yan
ludu, domin masu satar mutane su kai su bauta, domin
makaryata, da masu shaidar zur, da kuma dukan abin da
ke gaba da amintaccen umarni. 11 Wannan umarni bisa
ga daukakkiyar bisharar Allah ne mai albarka, wadda aka
bani amana. 12 Ina gode wa Almasihu Yesu Ubangijimu.
wanda ya karfafa ni, gama ya karbe ni amintacce, ya

sani cikin hidimarsa. 13 Dama can ni mai sabo ne, mai
tsanantawa kuma dan ta'adda. Amma duk da haka aka
yi mani jinkai domin na yi su cikin jahilci da rashin
bangaskiya. 14 Amma alherin Ubangijinmu ya kwararo
mani tare da bangaskiya, da kauna da ke cikin Almasihu
Yesu. 15 Wannan bishara amintacciya ce, ta isa kowa ya
karba, cewa Almasihu Yesu ya zo cikin duniya domin
ceton masu zunubi, a cikinsu kuwa ni ne mafi lalacewa.
16 Saboda haka ne na sami jinkai, domin ta wurina ni
na farko, a nuna hakurin Yesu Almasihu. Ya yi wannan
domin in zama misali ga wadanda za su bada gaskiya
zuwa rai madawwami. (aiōnios g166) 17 Yanzu, ga Sarkin
zamanai, marar mutuwa, boyayye, Allah makadaici girma,
da daukaka su tabbata a gare shi har abada abadin. Amin.
(aiōn g165) 18 Ina danka wannan umarni gareka, dana,
Timoti. Ina haka ne bisa ga anabcin da aka yi a baya game
da kai, domin ka shiga yaki mai kyau. 19 Ka yi wannan
domin ka zama da bangaskiya da kyakkyawan lamiri.
Wadansu mutane sun ki sauraron wannan suka yi barin
bangaskiyarsu. 20 Kamar su Himinayus da Iskandari,
wadanda na bada su ga shaidan domin su horu su koyi
kin yi sabo.

2 Don haka da farko dai, Ina roko a yi roke-roke da
addu'o'i, da yin roko domin jama, a dukka, da ba da
godiya, a yi haka domin dukkan mutane, 2 domin
sarakuna da dukkan masu mulki, domin mu yi zaman
salama da rayuwa a natse cikin Allahntaka da daraja.
3 Wannan yana da kyau da karbuwa a gaban Allah mai
cetonmu. 4 Yana so dukkan mutane su sami ceto, su kai

ga sanin gaskiya. 5 Domin Allah daya ne, Matsakanci
kuma daya ne, tsakanin Allah da mutum, wannan mutum
Almasihu Yesu ne. 6 Ya bada kansa fansa domin kowa,
domin shaida a daidaitaccen lokaci. 7 Sabo da wannan
dalilin, aka sa ni kaina, na zama mai shelar bishara da
manzo. Gaskiya nake fada. Ba karya nake yi ba. Ni mai
koyarwa ne na al'ummai cikin gaskiya da kuma imani.
8 Saboda haka, ina so maza da ke a kowanne wuri suyi
addu'a, kuma suna daga hannuwa masu tsarki a sama ba
tare da fushi da gardama ba. 9 Kazalika, ina so mata su sa
kayan da ya cancanta, da adon da ya dace da kamun kai.
Kada su zama masu kitson gashi da zinariya da azurfa da
tufafi masu tsada. 10 Ina so su sa tufafin da ya cancanci
matan da ke rayuwar Allahntaka ta wurin kyawawan
ayyuka. 11 Mace ta koya cikin natsuwa da saukin kai
a cikin komai. 12 Ban ba da izini mace ta koyar ko ta
nuna iko a kan namiji ba, amma ta zauna da natsuwa. 13
Adamu ne aka fara halitta, kafin Hauwa'u. 14 Ba Adamu
ne aka yaudara ba, amma macen ce aka yaudara cikin
laifi. 15 Duk da haka, zata sami ceto ta wurin haifuwar
'ya'ya, idan suka ci gaba cikin bangaskiya, da kauna da
tsarki da sahihiyar zuciya.

3 Wannan magana tabattaciya ce: Idan wani na da
marmari ya zama shugaban Ikilisiya, ya na marmarin aiki
mai kyau. 2 Don haka, wajibi ne shugaban Ikilisiya ya
zama mara abin zargi. Ya zama mai mace daya. Wajibi
ne ya zama mai kamewa, mai hankali, mai natsuwa mai
karbar baki. Wajibi ne ya iya koyarwa. 3 Kada ya zama
mashayin giya, da mai tankiya. A maimakon haka ya

zama da natsuwa, mai salama. Ba mai son kudi ba. 4
Wajibi ne ya iya lura da gidansa da kyau, 'ya'yansa su
zama masu yi masa biyayya da dukkan bangirma. 5 Gama
idan mutum bai iya sarrafa gidansa ba, ta yaya zai iya
lura da Ikkilisiyar Allah? 6 Bai kamata ya zama sabon
tuba ba, domin kada ya kumbura da girman kai, kada ya
fadi cikin irin hukunci da aka yi wa Ibilis. 7 Wajibi ne
kuma ya kasance mai kyakyawar shaida a cikin wadanda
ba masubi ba, domin kada ya fadi cikin kunya da kuma
tarkon Ibilis. 8 Hakanan kuma Dikinoni su kasance da
halin mutunci, ba masu magana biyu ba. Bai kamata su
zama mashayan giya ko masu hadama ba. 9 Su zama
masu rikon bayyananniyar gaskiyar bangaskiya da lamiri
mai tsabta. 10 Daidai ne kuma a fara tabbatar da su, daga
nan su fara hidima domin basu da abin zargi. 11 Hakanan
ma mata su zama masu mutunci. Bai kamata su zama
magulmanta ba, amma masu kamewa da aminci cikin
komai. 12 Tilas Dikinoni su zama masu mata daya daya. Su
iya kulawa da 'ya'yansu da gidajensu. 13 Gama wadanda
suka yi hidima da kyau sun sami tsayawa mai kyau da
gabagadi cikin bangaskiyar da ke cikin Almasihu Yesu. 14
Ina rubuta maka wadannan abubuwa, da sa zuciya zan zo
wurin ka ba da jimawa ba. 15 Amma idan na yi jinkiri, ina
rubuta maka ne domin ka san yadda za ka gudanar da
al'amuranka a cikin gidan Allah, wato Ikklisiyar Allah
rayyayiya, ginshiki da kuma mai tallafar gaskiya. 16 Babu
musu an bayyana cewa ibadarmu ta gaskiya da girma
take: "Ya bayyana kansa cikin jiki, Ruhu ya baratar da shi,
mala'iku suka gan shi, aka yi shelarsa a cikin al'ummai,

aka gaskanta shi a duniya, sa'an nan aka dauke shi sama
cikin daukaka.

4 To Ruhu ya fada a fili cewa, a zamanin karshe wadansu
mutane za su kauce daga bangaskiya, su mai da hankalin
su ga ruhohi masu rudi, da koyarwar aljannu, 2 cikin
karya da munafunci. Lamirinsu zai yi kanta. 3 Za su
haramta aure da karbar abincin da Allah ya halitta, domin
su raba da godiya a cikin wadanda suka bada gaskiya suka
kuma san gaskiyar. 4 Gama duk abin da Allah ya halitta
yana da kyau. Domin duk abin da muka karba da godiya,
bai kamata mu ki shi ba. 5 Gama an tsarkake shi ta wurin
maganar Allah da addu'a. 6 Idan ka tuna wa 'yan'uwa
wadannan abubuwa za ka zama bawan kirki na Almasihu.
Domin ana gina ka ne ta wurin maganar bangaskiya da
kuma kyakkyawar koyarwa wadda ka bi. 7 Amma ka guji
labaran almara wadanda tsofaffin mata ke so. Maimakon
haka sai ka hori kanka cikin bin Allah. 8 Domin horon
jiki ya na da amfani kadan. Amma horon kai cikin bin
Allah yana da amfani ga dukkan abubuwa. Gama a cikinsa
akwai alkawari domin wannan rayuwar da kuma rayuwa
mai zuwa. 9 Maganan nan amintacciyace ta isa a karbe ta
dungum. 10 Dalilin da ya sa kenan mu ke aiki tukuru.
Domin muna sa bege ga Allah mai rai, mai ceton dukkan
mutane, musamman masu ba da gaskiya. 11 Ka yi shela
ka kuma koyar da wadannan abubuwa. 12 Kada ka yarda
kowa ya rena kuruciyarka. Maimakon haka, ka zama abin
koyi ga dukkan masubi: a furci, hali, kauna, aminci da
kuma tsarki. 13 Har sai na zo, ka himmatu da yin karatu,
da wa'azi, da kuma koyarwa. 14 Kada ka yi sakaci da

baiwar da ka ke da ita wadda aka baka ta wurin anabci
sa'ad da dattawa suka dibiya maka hannayensu. 15 Ka kula
da wadannan abubuwa. Ka himmatu a cikinsu. Domin ci
gabanka ya zama sananne a idanun kowa. 16 Ka kula da
kanka da kuma koyawarka. Ci gaba a cikinsu. Domin ta
yin haka ne za ka ceci kanka da masu sauraronka.

5 Kada ka tsauta wa dattijo. Sai dai ka gargade shi
kamar mahaifi. Ka gargadi samari kamar 'yan'uwa. 2
Gargadi dattawa mata kamar iyaye mata, 'yan mata
kamar 'yan'uwa mata cikin dukkan tsarki. 3 Ka girmama
gwamraye, gwamraye na gaske. 4 Amma gwamruwar da
take da 'ya'ya ko jikoki, bari su fara nuna bangirma cikin
danginsu. Bari su sakawa iya-yensu, domin Allah yana jin
dadin haka. 5 Amma gwamruwa ta gaske da ke ita kadai,
ta kafa begenta ga Allah. Kullum tana tsananta yin roke-
roke da addu'o'i dare da rana. 6 Amma, mace mai son
zaman annashuwa ta riga ta mutu, ko da shike tana raye.
7 Kuma ka yi wa'azin wadannan al'amura donsu zama
marasa abin zargi. 8 Amma idan mutum bai iya biyan
bukatun 'yan'uwansa ba, musamman iyalin gidansa, ya
musunci bangaskiya, kuma gara marar bi da shi. 9 Bari a
lisafta mace gwamruwa idan ba ta kasa shekara sittin
ba, matar miji daya. 10 A san ta da kyawawan ayyuka,
ko ta kula da 'ya'yanta, ko tana mai karbar baki, ko mai
wanke kafafun masubi, ko mai taimakon wadanda ake
tsanantawa, mai naciya ga kowanne kyakkyawan aiki.
11 Amma game da gwamraye masu kuruciya, kada a sa
su cikin lissafi. Domin idan suka fada cikin sha'awoyin
jiki da ke gaba da Almasihu, sukan so su yi aure. 12 Ta

wannan hanya ce sun tara wa kansu tsarguwa saboda sun
tada alkawarinsu na fari. 13 Sun saba da halin ragwanci,
suna yawo gida gida. Ba zama raggwaye kawai su ka yi
ba. Amma sun zama magulmata, masu shishshigi, masu
karambani. Suna fadin abin da bai dace ba. 14 Saboda haka
ina so gwamraye masu kuruciya su yi aure, su haifi 'ya'ya,
su kula da gida, domin kada a ba magabci zarafin zargin
mu ga aikata mugunta. 15 Domin wadansu sun rigaya sun
kauce zuwa ga bin shaidan. 16 Idan wata mace mai bada
gaskiya tana da gwamraye, bari ta taimakesu, don kada
a nawaita wa Ikilisiya, domin Ikilisiya ta iya taimakon
gwamraye na gaske. 17 Dattawa wadanda suke mulki da
kyau sun cancanci girmamawa ninki biyu, musamman
wadanda suke aiki da kalma da kuma koyarwa. 18 Gama
nassi ya ce, “Kada a sa takunkumi a bakin takarkari
lokacin da yake sussukar hatsi,” kuma “Ma'aikaci ya
cancanci a biya shi hakinsa.” 19 Kada ka karbi zargi game
da dattijo sai shaidu sun kai biyu ko uku. 20 Ka tsauta wa
masu zunubi gaban kowa domin sauran su ji tsoro. 21 Na
umarce ka a gaban Allah, da Almasihu Yesu, da zababbun
mala'iku ka kiyaye ka'idodin nan ban da hassada kuma
kada ka yi komai da nuna bambanci. 22 Kada ka yi
garajen dibiya wa kowa hannuwa. Kada ka yi tarayya cikin
zunuban wani. Ka tsare kanka da tsabta. 23 Kada ka ci
gaba da shan ruwa. Amma, maimakon haka ka sha ruwan
inabi kadan saboda cikinka da yawan rashin lafiyarka. 24
Zunuban wadansu mutane a bayyane suke, sun yi gaba
da su cikin hukunci. Amma wadansu zunubansu na bin

baya. 25 Haka kuma, wadansu kyawawan ayyukansu a
bayyane suke, amma wadan sun ma ba su boyuwa.
6 Bari duk wadanda ke bayi a karkashin karkiya su ga
iyayengijinsu sun cancanci dukan daraja. Su yi haka
domin kada a sabawa sunan Allah da koyarwarsa. 2 Bayin
da suke da iyayengiji da ke masu ba da gaskiya kada su
rena su saboda su 'yan'uwa ne. A maimakon haka, su yi
masu hidima da kwazo. Gama iyayengijin da suke cin
ribar aikinsu masu bi ne, kaunattatu kuma. Ka koyar ka
kuma bayyana wadannan abubuwa. 3 Idan ya kasance
wani na koyar da wani abu dabam bai kuma yarda da
amintaciyar koyarwa ba, wato maganar Ubangijinmu
Yesu Almasihu. Alal misali ba su amince da koyarwa da
ke kai ga Allahntaka ba. 4 Wannan mutum mai girman
kai ne, kuma bai san komai ba. A maimakon haka, yana
da matukar jayayya da gardama game da kalmomi.
Wadannan kalmomi na kawo kishi, da husuma, da zage-
zage, da miyagun zace-zace, da 5 yawan rashin jituwa
tsakanin mutane masu rubabbun hankula. Sun bijire wa
gaskiya. Suna tunani cewa ibada hanya ce ta yin arziki."
Ka zame daga wadannan abubuwa. 6 Yanzu bin Allah
tare da dangana babbar riba ce. 7 Gama ba mu kawo
komai a duniya ba, ba zamu iya fita cikinta da komai
ba. 8 A maimakon haka, mu dangana da abinci da kuma
sutura. 9 To wadanda ke son zama mawadata su kan fada
cikin jaraba, cikin tarko. Suna fadawa cikin abubuwan
wauta da sha'awoyi masu illa da kowanne abu da ke sa
mutane su dulmaya cikin lallacewa da hallaka. 10 Gama
son kudi shine tushen kowacce irin mugunta. Wadansu

mutane garin neman kudi sun kauce daga bangaskiya,
sun kuma jawowa kansu bakin ciki mai yawa. 11 Amma
kai, mutumin Allah, ka guji wadannan abubuwa, ka bi
adalci, ibada, aminci, kauna, jimiri, da tawali'u. 12 Ka
yi fama, fama mai kyau na bangaskiya. Ka kama rai
madawami da aka kira ka gare shi. A kan wannan ne ka
ba da shaida a gaban shaidu masu yawa game da abin
da ke da kyau. (aiōnios g166) 13 Ina ba ka wannan umarni
a gaban Allah wanda ke rayar da dukan abubuwa, da
gaban Almasihu Yesu, wanda ya fadi abin da ke gaskiya
ga Bilatus Babunti. 14 Ka bi doka daidai, babu abin zargi
har bayanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15 Allah zai
nuna bayyanuwarsa a daidai lokaci- Allah, mai albarka,
Makadaicin iko, Sarkin da ke sarauta, Ubangiji mai mulki.
16 Shine kadai marar mutuwa, mai zama cikin hasken da
ba ya kusantuwa. Ba wanda ke ganinsa, ko ya iya hango
shi. Girma ya tabbata a gare shi da kuma madawwamin
iko. Amin. (aiōnios g166) 17 Ka gaya wa masu dukiya a cikin
wannan duniya kada su daga kai, kada su sa bege ga
arziki mara dawwama. Maimamakon haka, su sa begensu
ga Allah wanda ke ba mu wadatar gaske domin jin dadin
mu. (aiōn g165) 18 Gaya masu su yi nagarta su arzurta a
ayyuka nagari, su zama masu bayarwa hannu sake. 19 Ta
haka za su ajiye wa kansu harsashi mai kyau kan abin da
ke zuwa domin su amshi rayuwa ta kwarai. 20 Timoti,
ka kare abin da aka ba ka. Ka nisanci maganar wauta
da gardamomin da ke sabawa juna wanda ake kira ilimi
a karyace. 21 Wadansu mutane suna shelar wadannan

abubuwa, don haka sun kauce wa bangaskiyar. Bari alheri
ya kasance tare da kai.

2 Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin Allah,
bisa ga alkawarin rai da ke cikin Almasihu Yesu, **2** zuwa
ga Timoti, kaunataccen da: Alheri, jinkai, da salama daga
Allah Uba da Almasihu Yesu Ubangijinmu. **3** Na gode
wa Allah, wanda na ke bautawa tun daga kakannina, da
lamiri mai tsabta, sa'adda na ke tuna wa da kai cikin
addu'o'ina koyaushe (dare da rana). **4** Sa'adda na tuna
da hawayenka, na yi marmarin ganinka, saboda in cika
da farin ciki. **5** An tunashshe ni game da sahihiyar
bangaskiyarka, wadda ta samo asali daga kakarka Loyis
da mahaifiyarka Afiniki. Na kuma tabbata ta na zaune a
cikinka. **6** Wannan shine dalilin da ni ke tunashshe ka
cewa ka sake rura baiwar Allah da ke cikinka wadda ka
samu sa'adda na dibiya maka hannuwana. **7** Domin Allah
bai ba mu ruhun tsoro ba, amma na iko da kauna da
kamun kai. **8** Saboda haka kada ka ji kunyar shaida ga me
da Ubangijinmu, ko ni, Bulus, daurarrensa. Maimakon
haka, ka zama a shirye ka sha wahala domin bishara bisa
ga ikon Allah. **9** Allah ne ya cecemu kuma ya kira mu da
kira mai tsarki. Ya yi wannan, ba ta wurin ayyukanmu
ba, amma ta wurin shirinsa da alherinsa. Ya ba mu
wadannan abubuwan a cikin Almasihu Yesu kafin farkon
zamanai. **(aiōnios g166)** **10** Amma yanzu an bayyana ceton
Allah ta wurin bayyanuwar mai cetonmu Almasihu Yesu.
Almasihu ne ya kawo karshen mutuwa ya kuma kawo rai
marar karshe da ya bayyana ta wurin bishara. **11** Domin
wannan, an zabe ni mai wa'azi, manzo da mallami zuwa
ga al'ummai. **12** Domin wannan dalili na ke shan wahalar

wadannan abubuwa. Amma ban ji kunya ba, domin na
san shi, wanda na gaskanta. Na sakankance zai iya adana
abinda na mika masa har zuwa ranan nan. 13 Ka adana
misalin amintattun sakwanni da ka ji daga gare ni, ta
wurin bangaskiya da kauna da ke cikin Almasihu Yesu. 14
Abu mai kyau da Allah ya danka maka, ka tsare shi ta
wurin Ruhu Mai Tsarki, da ke zaune a cikinmu. 15 Ka dai
sani, dukkan wadanda su ke zama a Asiya sun juya mani
baya. A cikin kungiyar akwai Fijalas da Harmajanas. 16
Bari Ubangiji ya yi wa iyalin Onisifaras jinkai, domin ya
na yawan yi mani hidima, kuma ba ya jin kunyar sarkata.
17 Maimakon haka, sa'adda ya ke a Roma, ya neme ni
da kokarin gaske, ya kuma same ni. 18 Bari Ubangiji ya
sa, ya sami jinkai daga gare shi a wannan rana. Dukkan
hanyoyin da ya taimake ni a kasar Afisa, kun sani sarai.
2 Domin wannan kai, dana, ka karfafa cikin alherin da
ke cikin Almasihu Yesu. 2 Abubuwan da ka ji daga gare
ni a bainar jama'a masu yawa, ka danka su ga mutane
masu aminci da za su iya koya wa wadansu kuma. 3 Ka
daure shan tsanani tare da ni, kamar amintaccen sojan
Almasihu Yesu. 4 Ba bu sojan da zai yi bauta yayin da ya
nannade kansa da al'amuran wannan rayuwar, domin ya
gamshi shugabansa. 5 Hakanan, idan wani yana gasa a
matsayin dan wasa, ba zai sami rawani ba tukuna har
sai in ya karasa tseren bisa ga ka'idodin gasar. 6 Wajibi
ne manomi mai kwazon aiki ya fara karbar amfanin
gonarsa. 7 Ka yi tunani game da abin da na ke gaya
maka, gama Ubangiji zai ba ka ganewa a cikin komai. 8
Ka tuna da Yesu Almasihu, daga zuriyar Dauda, wanda

a ka tayar daga matattu. Bisa ga wa'azin bisharata, 9
wanda na ke shan wahala har ya kai ga dauri kamar mai
laifi. Amma maganar Allah ba a daure ta ba. 10 Saboda
haka na jure wa dukkan abubuwa domin wadanda aka
zaba, saboda su ma su sami ceton da ke cikin Almasihu
Yesu, da daukaka madawwamiya. (aiōnios g166) 11 Wannan
magana tabbatacciya ce: "Idan mun mutu tare da shi,
za mu kuma rayu tare da shi. 12 Idan mun jure, zamu
kuma yi mulki tare da shi. Idan mun yi musun sa, shi
ma zai yi musun mu. 13 Idan mun zama marasa aminci,
shi mai aminci ne koyaushe, domin shi ba zai yiwu ya
musunta kansa ba." 14 Ka yi ta tuna masu da wadannan
abubuwan. Ka yi masu kashedi a gaban Allah kada su
yi ta dauki ba dadi game da kalmomi. Saboda wannan
bai da wani amfani. Domin wannan zai halakar da ma
su sauraro. 15 Ka yi iyakacin kokarika domin ka mika
kanka ma'aikacin Allah wanda aka tabbatar, wanda babu
dalilin kunya a gareshi. Wanda ya ke koyar da kalmar
gaskiya daidai. 16 Ka guje wa masu maganar sabo, wanda
ya kan kara kaiwa ga rashin bin Allah. 17 Maganarsu za ta
yadu kamar ciwon daji. Daga cikinsu akwai Himinayus da
Filitus. 18 Wadannan mutanen sun kauce wa gaskiya. Sun
fadi cewa an rigaya an yi tashin matattu. Suka birkitar da
bangaskiyar wadansu. 19 Duk da haka, ginshikin Allah
ya tabbata. Ya na da wannan hatimi: "Ubangiji ya san
wadanda ke nasa," Kuma "Duk mai kira bisa ga sunan
Ubangiji dole ya rabu da rashin adalci." 20 A gida mai
wadata, ba kayayyaki na zinariya da azurfa ba ne kawai.
Haka kuma akwai kayayyaki na itace da yunbu. Wadansu

domin aikin mai daraja, wadansu kuma ga aiki mara
daraja. 21 Idan wani ya tsarkake kansa daga rashin daraja,
shi kayan aiki ne mai daraja. An kebe shi, abin aiki domin
mai gidan, kuma a shirye domin kowanne aiki mai kyau.
22 Ka guje wa sha'awoyi na kuruciya, ka nemi adalci,
bangaskiya, kauna da salama da wadanda suke kira ga
sunan Ubangiji daga zuciya mai tsabta. 23 Amma ka ki
tambayoyi na wauta da jahilci. Ka sani sukan haifar da
gardandami. 24 Tilas bawan Ubangiji ya guje wa jayayya.
A maimakon haka dole ya zama mai tawali'u ga kowa,
mai iya koyarwa, kuma mai hakuri. 25 Dole ne ya koyarwa
mutane da su ke jayayya da shi a cikin tawali'u. Watakila
Allah ya ba su ikon tuba domin sanin gaskiyar. 26 Suna
iya sake dawowa cikin hankalinsu kuma su bar tarkon
Ibilis, bayan da ya cafke su domin nufinsa.

3 Amma ka san da wannan: a cikin kwanakin karshe za a
yi lokuta masu matsananciyar wahala. 2 Gama mutane za
su zama masu son kansu, masu son kudi, masu Kumburi,
da girman kai, masu sabo, marasa biyayya ga iyaye,
marasa godiya, da kuma marasa tsarki. 3 Za su kasance
marasa dabi'a, wadanda basu son jituwa da kowa, masu
tsegumi, marasa kamun kai, 'yan tawaye, marasa kaunar
nagarta. 4 Za su zama masu zagon kasa, taurin kai, masu
takama, da masu kaunar anishuwa fiye da kaunar Allah.
5 Za su kasance da siffar ibada amma za su musunci
ikonta. Ka juya daga wadannan mutanen. 6 A cikinsu
akwai wadanda suke shiga gidaje suna yaudarar mataye
marasa hikima. Wadannan ne mataye wadanda suke cike
da zunubi, kuma sun kauce hanya sabili da sha'awoyi

dabam daban. 7 Wadannan matayen suna ta koyo, amma
ba za su taba kai wa ga sanin gaskiya ba. 8 Kamar yadda
Yannisu da Yambrisu suka yi jayayya da Musa. Haka nan
wadannan malaman karya kuma suke yin tsayayya da
gaskiya. Mutane ne lalatattu a zuciya, marasa sahihiyar
bangaskiya. 9 Amma ba za su yi nisa ba. Domin wautarsu
za ta bayyana a fili ga kowa, kamar wadannan mutane. 10
Amma kai, ka bi koyarwata, da dabi'ata, nufe nufena, da
bangaskiyata, da jimriyata, da kaunata, da hakurina, 11
da yawan kuncina, da wahalolina, da duk abubuwan da
suka faru da ni a Antakiya, da Ikoniya da kuma Listra. Na
jure a cikin kuncina. Amma a cikinsu dukka, Ubangiji ya
cece ni. 12 Duk wadanda su ke so su yi rayuwa ta ibada
a cikin Almasihu Yesu za su sha tsanani. 13 Miyagun
mutane da masu hila za su yi ta kara lalacewa. Za su
badda wasu. Su da kansu ma sun bijire. 14 Amma kai,
ka ci gaba da abubuwan da ka koya kuma ka gaskata da
zuciya daya. Ka san daga wurin wanda ka koya. 15 Ka san
da cewa, tun kana dan karamin yaro ka san wadannan
littattafai masu tsarki. Wadannan suna iya mai da kai mai
hikima domin ceto ta wurin bangaskiya a cikin Almasihu
Yesu. 16 Dukkan Nassi hurarre ne daga Allah. Yana da
amfani domin koyarwa, domin tsautawa, domin gyara,
kuma domin horarwa cikin adalci. 17 Wannan domin
mutumin Allah ya zama cikakke ne, shiryayye domin
dukkan ayyukan nagarta.

4 Ina bada wannan umarni a gaban Allah da Yesu
Almasihu, wanda zai yi wa rayayyu da matattu shari'a,
kuma saboda bayyanuwarsa da mulkinsa: 2 Ka yi wa'azin

Kalma. Ka himmantu a kai ko da zarafi ko ba zarafi.
Ka tsautar, ka kwabar, ka gargadar, da dukan hakuri da
koyarwa. 3 Gama lokaci na zuwa wanda mutane ba za su
jure wa koyarwar kirki ba. Maimakon haka, zasu tattara
wa kansu malamai bisa ga sha'awowin zuciyarsu. Za
su rika fada masu abin da kunnuwansu ke so. 4 Za su
juya kunnuwansu daga koyarwar gaskiya, za su koma
wa tatsunniyoyi na banza. 5 Amma kai, sai ka natsu a
cikin dukan abubuwa. Ka jure wa wahala; ka yi aikin
mai bishara, ka cika hidimarka. 6 Gama ana-tsiyaye ni.
Lokacin yin kaurata yayi. 7 Na yi tsere na gaskiya; na
kuma kammala tseren; na rike bangaskiya. 8 An adana
mani rawani na adalci, wanda Ubangiji, alkali mai adalci,
zai ba ni a ranan nan. Ba ni kadai ba, amma kuma ga
dukkan wadanda suke kaunar zuwansa. 9 Ka yi iyakacin
kokarinka ka zo wurina da sauri. 10 Domin Dimas ya
yashe ni. Ya kaunaci wannan duniyar, ya tafi Tassalonika,
Kariskis ya tafi Galatiya, Titus kuma ya tafi Dalmatiya.
(aiōn g165) 11 Luka ne kadai yake tare da ni. Ka nemo
Markus ka zo tare da shi domin yana da amfani a gareni a
cikin aikin. 12 Na aiki Tikikus zuwa Afisus. 13 Ka kawo
mani mayafin da na bari a Taruwasa wurin Karbus, idan
za ka zo ka taho da shi, duk da littatafan nan, musanman
takardun nan. 14 Iskandari makerin dalma ya kulla mani
makirci ba kadan ba. Ubangiji zai biya shi gwargwadon
ayyukansa. 15 Kai ma ka yi hankali da shi, domin yana
tsayyaya da maganganunmu sosai. 16 Da farkon kariyar
kaina, babu wanda ya goyi bayana. Maimakon haka kowa
ya guje ni. Bana so dai a lissafta wannan a kansu. 17 Amma

Ubangiji ya kasance tare da ni, ya kuma karfafa ni, yadda
ta wurina, shelar ta sami cika da kyau, domin dukan
al'ummai su ji. An kwato ni daga bakin zaki. **18** Allah
zai kubutar ni daga dukan ayyukan mugunta, ya kuma
cece ni domin mulkinsa na sama. Daukaka ta tabatta a
gareshi har abada abadin. Amin. **(aiōn g165)** **19** Ka gayar da
Briskilla, da Akila, da gidan Onisifurus. **20** Arastus ya nan
zaune a Korinti, amma na bar Turufimus ya na zazzabi a
Militus. **21** Ka yi iyakar kokarinka, ka zo kamin hunturu.
Yubulus yana gayar da kai, haka ma Budis da Linus da
Kalafidiya da dukan 'yan'uwa. **22** Bari Ubangiji ya kasance
tare da ruhunka. Bari Alheri ya kasance da kai.

Titus

1 Bulus, bawan Allah, kuma manzon Yesu Almasihu, ta
wurin bangaskiyar zababbun mutanen Allah da sanin
gaskiya da ta yadda da allahntaka. 2 Wadannan na cikin
begen rai marar matuka wanda Allah, wanda babu karya
a cikinsa, ya alkawarta kafin dukkan lokatan zamanai.
(aiōnios g166) 3 A daidai lokaci, ya bayyana maganarsa
ta wurin sakonsa da ya damka mani in shelar. Zan yi
wannan ta wurin umarnin Allah mai ceton mu. 4 Zuwa ga
Titus, da' na gaske a cikin bangaskiyarmu. Alheri, jinkai
da salama daga wurin Allah Uba da Almasihu Yesu mai
ceton mu. 5 Sabili da wannan ne na bar ka a Karita domin
ka daidaita abubuwan da basu cika ba, ka kuma nada
dattibai a dukan birane kamar yadda na umarceka. 6 Dole
ne dattijo ya zama marar abin zargi, mijin mace daya, da
amintattun 'ya'ya wadanda babu wani zargi na mugunta
ko rashin kamun kai a kansu. 7 Wajibi ne shugaban
Ikklisiya, a matsayin sa na mai kulla da haikalin Allah,
ya zama marar aibi. Kada ya zama mai surutu ko rashin
hakuri. Kada ya zama mai saurin fushi, ko mashayi, ko
mai hayaniya, ko mai handama. 8 Maimakon haka, ya
zama mai karbar baki, abokin abinda ke mai kyau. Dole ne
ya zama mai hankali, adali, cike da allahntaka, da kuma
kamun kai. 9 Ya zama mai rike amintaccen sakon da aka
koyar da karfi, yadda zai iya karfafa wasu da koyarwa mai
kyau ya kuma yi wa wadanda suke hamayya da shi gyara.
10 Domin akwai kangararrun mutane dayawa, musamman
masu kaciya. Maganganunsu na banza ne. Suna yaudara
kuma suna badda mutane. 11 Wajibi ne mu hana su.

Suna koyar da abinda bai kamata su koyar ba saboda
makunyaciyar riba suna kuma rusar da iyalai dungum. 12
Daya daga cikinsu, kuma mai hikima ne daga cikinsu,
yace, “Kirawa manyan makaryata ne, lalatattu kuma
miyagun dabbobi, masu kyiuya da zarin cin abinci.” 13
Wannan magana gaskiya ne, ka yi masu gyara da tsanani
yadda zasu kafu a cikin bangaskiya. 14 Kada ka mai da
hankalin ka ga tatsunniyoyi na Yahudawa ko dokokin
mutane wadanda sun sauya gaskiya. 15 Ga wadanda suke
da tsarki, komai mai tsarki ne. Amma wadanda suke
marasa tsarki da rashin bangaskiya, komai marar tsarki
ne. Domin zuciyarsu da lamirinsu sun gurbata. 16 Suna
cewa sun san Allah, amma sun musanta shi ta wurin
ayyukansu. Sun zama abin kyama da marasa biyayya. Ba
za a iya tabbaatar dasu ba akan wani aiki maikyau.

2 Amma kai, ka fadi abinda yayi daidai da amintaccen
umarni. 2 Dole tsofaffin mazaje su zama masu kamun
kai, masu daraja kansu, masu-hankali, masu aminci cikin
bangaskiya, cikin kauna da jurewa. 3 Haka ma tsofaffin
mataye su kame kansu da girma, ba magulmata ba. Kada
su zama bayi wajen yawan shan ruwan inabi. Su koyar
da abubuwa masu kyau 4 domin su koyar da kananan
mataye da hikima su kaunaci mazajensu da 'ya'yansu. 5
Su horar dasu su zama masu hikima da tsabtar zuci, masu
tsaron gidajensu, kuma masu biyayya da mazajensu. Suyi
wadannan abubuwa saboda kada maganar Allah ta sami
zargi. 6 Ta haka kuma, ka karfafa samari, su zama masu
hankali. 7 A kowanne fanni, ka mayar da kan ka abin koyi
a cikin kyawawan ayyuka; idan kayi koyarwa, ka nuna

mutunci da martaba. 8 Ka bada sako lafiyayye marar abin
zargi, yadda masu hamayya da maganar Allah zasu ji
kunya, domin rashin samun mugun abin fadi akan mu.
9 Bayi suyi biyayya ga iyayengijin su a cikin komai. Su
faranta masu rai, ba suyi gardama dasu ba. 10 Kada suyi
sata. Maimakon haka, sai su nuna dukan bangaskiya mai
kyau, domin suyi wa koyarwarmu game da Allah mai
cetonmu kwalliya a cikin dukan komai. 11 Domin alherin
Allah ya bayyana ga dukan mutane. 12 Yana koya mana
mu musanci miyagun ayyuka, da sha'awoyin duniya.
Yana horar damu muyi zama cikin hankali, da adalci
a cikin hanyar allahntaka a wannan zamani (aiōn g165)
13 yayin da muke cigaba da jiran karba albarkataccen
begenmu, wato bayyanuwar daukakar Ubangiji Allah da
kuma mai cetonmu Yesu Almasihu. 14 Yesu ya bada kansa
domin mu, domin ya cece mu daga rashin kiyaye doka ya
mai damu masu tsarki, domin sa, mutane na musamman
wadanda suke da marmarin aikata kyawawan ayyuka. 15
Ka yi magana da karfi ka karfafawa wadannan abubuwa.
Ka yi gyara da dukan iko. Kada ka bar wani ya raina ka.
3 Ka tuna masu su zama masu sadaukar da kai ga masu
mulki da masu iko, suyi masu biyayya, su zama a shirye
domin kowane kyakkyawan aiki. 2 Ka tuna masu kada
su zagi kowa, su gujiwa gardama, su bar mutane su bi
hanyarsu, su kuma nuna tawali'u ga dukan mutane. 3
Domin a da, mu da kan mu marasa tunani ne kuma masu
rashin biyayya. Mun kauce hanya muka zama bayi ga
sha'awoyin duniya da annashuwa. Mun yi zama a cikin
mugunta da kishi. Mu lalatattu ne kuma muna kiyyaya

da junanmu. 4 Amma da jinkan Allah mai ceton mu da
kaunarsa ga 'yan Adam ta bayyana, 5 ba saboda wani
aikin adalci da muka yi ba, amma sabili da jinkan sa ne
ya cece mu. Ya cece mu ta wurin wankewar sabuwar
haihuwa da sabuntuwar Ruhu Mai Tsarki. 6 Allah ya zubo
mana Ruhu Mai Tsarki a wadace ta wurin Yesu Almasihu
mai cetonmu. 7 Ya yi wannan saboda, bayan mun samu
'yantarwa ta wurin alherinsa, za mu zama magada a
cikin begen rai na har abada. (aiōnios g166) 8 Wannan
amintaccen sako ne. Ina son kayi magana gabagadi game
da wadannan abubuwa, yadda dukan wadanda suka bada
gaskiya ga Allah za suyi kudirin yin kyawawan ayyuka da
Allah ya mika masu. Waddannan abubuwa masu kyau
ne da kuma riba ga dukan mutane. 9 Amma ka guji
gardandami na wofi, da lissafin asali, da husuma da
jayayya game da dokoki. Wadannan abubuwa basu da
amfani kuma marasa riba. 10 Ka ki duk wani dake kawo
tsattsaguwa a tsakaninku, bayan ka tsauta masa sau daya
ko biyu, 11 ka kuma sani cewa wannan mutumin ya kauce
daga hanyar gaskiya, yana zunubi kuma ya kayar da
kansa. 12 Sa'adda na aiki Artimas da Tikikus zuwa wurin
ka, kayi hanzari ka same ni a Nikobolis, a can na yi shirin
kasancewa a lokacin hunturu. 13 Kayi hanzari ka aiko
Zinas wanda shi gwani ne a harkar shari'a, da Afolos ta
yadda ba zasu rasa komai ba. 14 Ya kamata Jama'armu su
koyi yadda zasu yi ayyuka masu kyau da zasu biya bukatu
na gaggawa yadda ba za suyi zaman banza ba. 15 Dukan
wadanda suke tare da ni suna gaishe ka. Ka gai da masu

kaunar mu a cikin bangaskiya. Alheri ya kasance tare da dukan ku.

Filemon

1 Bulus, daurarren Yesu Almasihu, da kuma dan'uwa
Timotawus zuwa ga Filimon, kaunataccen abokinmu da
kuma abokin aikin mu, 2 da Afiya yar'uwanmu da Arkifus
abokin aikin mu a filin daga, da kuma Ikilisiyar da take
taruwa a gidan ka: 3 Alheri da salama su kasance gare ka
daga wurin Allah Ubanmu, da Ubangiji Yesu Almasihu. 4
Kowane lokaci ina gode wa Allah. Ina ambaton ku cikin
addu'oi na. 5 Na ji labarin kauna da bangaskiya da ka ke
da ita a cikin Ubangiji Yesu da dukkan yan'uwa masu bi.
6 Ina addu'a zumuntar bangaskiyarka ta inganta ga kawo
sanin kowane kyakkyawan abu dake cikin mu a cikin
Almasihu. 7 Na yi farinciki kwarai, na kuma ta'azantu
saboda kaunarka, saboda zukatan masu bi sun kwanta ta
wurin ka, dan'uwa. 8 Saboda haka, ko da ya ke ina da
gabagadi a cikin Almasihu domin in ba ka umarni ka yi
abinda ya kamata ka yi, 9 duk da haka sabo da kauna, na
fi so in roke ka- Ni, Bulus, dattijo, a yanzu kuma ga ni dan
kurkuku domin Almasihu Yesu. 10 Ina rokon ka saboda da
na Onisimus, wanda na zama uba a gare shi sa'adda nake
cikin sarkokina. 11 Domin a da kam, ba shi da amfani a
wurin ka, amma yanzu yana da amfani a gare ka da kuma
a gare ni. 12 Na kuma aike shi wurinka, shi wanda ya ke a
cikin zuciyata kwarai. 13 Na so da na rike shi a wuri na,
domin ya rika yi mini hidima a madadin ka, a lokacin da
ni ke cikin sarkoki saboda bishara. 14 Amma ba na so
in yi wani abu ba tare da sanin ka ba. Ba ni so nagarin
aikinka ya zama na dole amma daga kyakkyawar nufi. 15
Watakila dalilin da yasa ya rabu da kai na dan lokaci ke

nan, domin ka karbe shi kuma har abada. (aiōnios g166)
16 Daga yanzu ba za ya zama bawa ba kuma, amma fiye
da bawa, wato kaunataccen dan'uwa. Shi kaunatacce ne
musamman a gare ni, har fiye da haka ma a gare ka, a
cikin jiki da kuma cikin Ubangiji. 17 Idan ka maishe ni
abokin hidima, ka karbe shi kamar yadda za ka karbe ni.
18 Idan kuwa ya yi maka abinda ba daidai ba ko kuwa
kana bin sa wani abu, ka dauka yana wurina. 19 Ni, Bulus,
na rubuta wannan da hannuna: zan biya ka. Ba kuwa
cewa sai na gaya maka cewa ina bin ka bashin kanka
ba. 20 I, dan'uwa, ka yi mani alheri cikin Ubangiji; ka ba
zuciyata hutu a cikin Almasihu. 21 Saboda Ina da tabbaci
game da biyayyarka, na rubuta maka. Na san za ka yi fiye
da abinda na roka. 22 Harwayau, ka shirya mani masauki.
Domin ina fata ta wurin adu'oinku, nan ba da dadewa
ba za a maida ni wurin ku. 23 Efafaras, abokina cikin
Almasihu Yesu a kurkuku yana gaishe ka, 24 haka ma
Markus da Aristarkus, da Dimas, da Luka abokan aikina.
25 Bari Alherin Ubangiji Yesu Almasihu ya kasance da
Ruhunka. Amin.

Ibraniyawa

1 A zamanin da, Allah ya yi wa kakanin kakanninmu
magana ta hanyoyi ma su yawa iri iri, ta bakin annabawa.
2 Amma a zamanin nan na karshe, ya yi mana magana
ta wurin Dansa, wanda ya sa magajin kome, wanda ta
wurinsa ya halicci duniya. **(aiōn g165)** **3** Shi ne hasken
daukakar Allah, ainihin kamanin zatinsa. Ya na rike da
dukkan abubuwa ta ikon kalmarsa. Bayan da ya tsarkake
zunubanmu, sai ya zauna a hannun dama na madaukaki a
can sama. **4** Ta haka ya ke da fifiko a kan mala'iku, kamar
yadda sunansa da ya gada yake da fifiko nesa a kan nasu. **5**
Domin kuwa wanene a cikin mala'iku Allah ya taba cewa,
“Kai Da na ne, yau na zama Uba a gare ka?'' kuma, “Zan
kasance Uba a gareshi, shi kuma, zai kasance Da a gare
ni?'' **6** Kuma, da Allah ya kawo magaji a duniya, sai ya ce,
“Dukan mala'ikun Allah su yi masa sujada.” **7** A game
da mala'iku kuma sai ya ce, “yakan mai da mala'ikunsa
ruhohi, masu hidimarsa kuma harsunan wuta. **8** A game
da Dan, ya ce “kursiyinka, ya Allah, na har abada abadin
ne. Sandar sarautarka sanda ce ta tsantsar gaskiya. **(aiōn
g165)** **9** Ka kaunaci aikin adalci, ka ki aikin sabo. Saboda
haka Allah, wato Allahnka, ya shafe ka da man farin ciki
fiye da tsararrakinka.” **10** “Tun farko, Ubangiji, kai ne
ka hallici duniya. Sammai kuma aikin hannayenka ne.
11 Za su hallaka, amma kai madawwami ne. Duk za su
tsufa kamar tufafi. **12** Za ka nade su kamar mayafi, za su
kuma sauya, amma kai kana nan ba sakewa, Har abada
shekarunka ba za su kare ba.” **13** Amma wanene a cikin
mala'ikun Allah ya taba cewa, “Zauna a hannun dama na,

sai na sa makiyanka a karkashin kafafunka?'' 14 Ashe, ba
dukkan mala'iku bane ruhohi, wadanda Allah yakan aika,
don su yi wa wadanda za su gaji ceto hidima?

2 Saboda haka, lalle ne mu kara mai da hankali
musamman da abubuwan da mu ka ji, don kada mu yi
sakaci, su sullube mana. 2 Idan kuwa maganar nan da
aka fada ta bakin mala'iku ta zama tabbatacciya, har
kowanne keta umarni da rashin biyayya, suka gamu da
sakamakonsu wanda ya kamace su, 3 ta kaka za mu
tsira, in mun ki kula da ceto mai girma haka? Domin
Ubangiji da kansa, shi ne ya fara sanar da shi, wadanda
suka saurare shi kuma suka tabbatar mana da shi. 4
San'nan kuma Allah da kansa ya shaida ta wasu alamu, da
abubuwan al'ajabai, da mu'ajizai iri iri, da kuma baiwar
Ruhu Mai Tsarki dabam dabam da ya rarraba kamar
yadda ya nufa. 5 Ai ba ga mala'iku ba ne Allah ya sa
mulkin duniyar nan da za a yi, wanda muke zance. 6
Amma wani ya shaida a wani wuri cewa, 'Mutum ma
menene, har da za ka tuna da shi? Ko dan mutum ma, har
da za ka kula da shi?' 7 Ka sa mutum ya gaza mala'iku; Ka
nada shi da daukaka da girma. Bisa dukkan hallitta. 8 Ka
dora shi a kan dukkan halittarka, ka kuma mallakar da
kome a karkashin sawayensa. Domin Allah ya mallakar da
dukkan abubuwa a karkashinsa. Bai bar kome a kebe ba.
Amma kuwa har a yanzu ba mu ga yana sarrafa dukkan
abubuwa ba tukuna. 9 Amma mun ga wani wanda dan
lokaci aka sa shi ya gaza mala'iku, shine Yesu, an nada shi
da daukaka da girma, saboda shan wuyarsa ta mutuwa,
wanan kuwa duk ta wurin alherin Allah ne Yesu ya mutu

saboda kowa. 10 Saboda haka, ya dace ga Allah, shi da
dukkan abubuwa suka kasance domin sa, ta gare shi,
domin ya kawo 'ya'ya masu yawa ga samun daukaka.
Domin a kammala cetonsu ta wurin shan wuyarsa. 11
Domin da shi mai tsarkakewar da kuma wadanda aka
tsarkaken, duk tushensu daya ne. Saboda wanan dalili ne
shi ya sa ba ya jin kunyar kiran su 'ya'uwansa. 12 Da yace,
''zan sanar da sunanka ga ya'uwana, a tsakiyar taronsu
zan yabe ka da waka.'' 13 Har wa yau, yace, ''Zan dogara a
gare shi.'' Da kuma ''Ga ni nan, ni da 'ya'yan da Allah
ya ba ni.'' 14 Wato tun da yake 'ya'yan Allah duk suna
da nama da jini, Yesu ma ya dauki kamannin haka, ta
wurin mutuwa ya hallakar da mai ikon mutuwa, wato
Iblis. 15 Ya kuma 'yanta duk wadanda tun haihuwarsu
suke zaman bauta sabo da tsoron mutuwa. 16 Don hakika
ba mala'iku yake taimako ba, a'a, zuriyar Ibrahim ne
yake taimako. 17 Saboda haka, lalle ne ya zama kamar
yan'uwansa ta kowacce hanya, domin ya zama babban
Firist, mai jinkai, mai aminci kuma na al'amarin Allah, ya
kuma mika hadayar sulhu ta gafarta zunuban jama'a. 18
Tun da yake Yesu ma da kansa ya sha wahala, sa'adda
aka gwada shi, don haka, zai taimaki wadanda ake yi wa
gwaji.

3 Don haka yanuwana tsarkaka, a bokan kira a samaniya.
Yi la'akari da Yesu. wato Manzo da babban firist na
shaidar bangaskiyarmu. 2 Shi amintacce ne na Allah,
wanda ya bashi hidima, kamar yadda Musa ya kasance
amintacce a gidan Allah. 3 Gama Yesu ya cancanci
daukaka mafi girma fiye da ta Musa. Domin wanda ya

gina gida, ya fi gidan nan daukaka. 4 Gama kowane gida,
akwai wanda ya gina shi, amma mai ginin komai shine
Allah. 5 Musa hakika amintaccen bawa ne a gidan Allah,
yana ba da shaidar abubuwan da za su faru a nan gaba. 6
Amma Almasihu shi Da ne mai mulki a gidan Allah. Mu
ne gidansa idan mun rike begenmu da dukkan zuciyarmu.
7 Saboda haka, kamar yadda Ruhu Mai Tsarki ya fadi:
''Yau, Idan kun ji muryarsa, 8 kada ku taurare zuciyarku
kamar yadda 'ya'yan isra'ila suka yi cikin tawaye a lokacin
gwaji a jeji. 9 A lokacin nan ne kakanninku suka yi mani
tawaye, ta wurin gwada ni, bayan shekara arba'in suna
ganin ayyukana. 10 Saboda haka na yi bakin ciki da
wannan tsarar, sai na ce,' Kullum suna yawan bijirewa a
zukatansu. Basu san tafarkuna ba.' 11 Don haka na yi
rantsuwa a cikin fushina, ba za su shiga cikin hutuna ba."
12 Ku yi hankali 'yan'uwa kada a tarar da mummunar
zuciya marar bangaskiya a tsakaninku, zuciya wadda ke
juyawa daga Allah mai rai. 13 Maimakon haka, ku karfafa
juna a kowacce rana, muddun muna cikin wannan rana
kada wani cikinku ya taurare zuciyarsa saboda yaudarar
zunubi. 14 Gama mun zama abokan aiki da Almasihu,
idan mun rike begenmu cikinsa da karfi, daga farko zuwa
karshe. 15 Game da wannan, an fadi "Yau idan kun saurari
muryarsa, kada ku taurare zuciyarku, kamar a kwanakin
tawaye nan." 16 Su wanene suka ji muryar Allah suka
yi tawaye? Ba wadanda Musa ya yi masu jagora daga
Masar ba ne? 17 Kuma da su wa Allah ya yi fushi shekara
arba'in? Ba da wadanda suka yi zunubi ba ne, wadanda
gawawwakinsu suka warwatsu a jeji? 18 Da su wa Allah ya

rantse ba za su shiga hutunsa ba? In ba wadanda suka yi
masa rashin biyayya ba? **19** Mun kuma gani cewa basu
iya shiga hutunsa ba saboda rashin bangaskiyarsu.
4 Saboda haka, sai muyi lura kwarai don kada wani
ya kasa kai ga shiga hutun da aka alkawarta maku na
Allah. **2** Don mun ji albishir game da hutun Allah kamar
yadda aka fada masu. Amma wancan sakon bai anfana ga
wadanda suka ji ba tare da sun bada gaskiya ga sakon
ba. **3** Ai mu, wadanda muka gaskata-mune zamu shiga
wannan hutun, kamar yadda ya ce, “Yadda na yi rantsuwa
cikin fushina, baza su shiga hutu na ba.” Ya fadi hakan,
ko da yake ya gama aikin hallittarsa tun daga farkon
duniya. **4** Domin yayi fadi a wani wuri game da rana ta
bakwai, “Allah ya huta a rana ta bakwai daga dukkan
ayyukansa.” **5** Ya sake cewa, “Baza su taba shiga hutu na
ba.” **6** Saboda haka, tun da hutun Allah na kebe domin
masu su shiga, kuma tun da Isra'ilawa da yawa wadanda
suka ji sakon nan mai kyau game da hutunsa ba su shiga
ba saboda rashin biyayya, **7** Allah ya sake shirya wata
rana da ake kira, “Yau.” Ya sa wannan rana sa'adda yayi
magana ta wurin Dauda, wanda ya ce tun da dadewa
da aka fara fada, “Yau idan kun ji muryarsa, kada ku
taurare zukatanku.” **8** Don idan Joshua ya ba su hutu, da
Allah ba zai sake magana a kan wata rana ba. **9** Saboda
haka, akwai hutun asabar kebabbe ga mutanen Allah.
10 Don shi wanda ya shiga hutun Allah shi kansa ma ya
huta daga ayyukansa, kamar yadda Allah yayi da nasa. **11**
Saboda haka muyi marmarin shiga wancan hutun, don
kada kowa ya fadi ga irin rashin biyayyar da suka yi. **12**

Maganar Allah kuwa rayayyiyace, kuma mai ci, fiye da
takobi mai kaifi-biyu. Takan ratsa har tsakanin rai da
ruhu, kuma tana kaiwa bargo. Takan iya bincika tunanin
zuciya da manufarta. **13** Babu halittaccen abu da ke boye
a idon Allah. Sai dai, kome a sarari yake, kuma a bayyane
yake a idonsa wanda lallai ne zamu bada lissafin kanmu
a gare shi. **14** Da yake muna da babban firist wanda ya
ratsa sammai, Yesu Dan Allah, sai mu riki bangaskiyarmu
da karfi. **15** Domin babban firist namu ba marar tausayi
ga kasawarmu bane, amma wanda aka jarraba ne ta ko
wanne hali irin yadda aka yi mana, sai dai ba'a same
shi da zunubi ba. **16** Sai mu zo wurin kursiyin alheri
gabagadi, domin a yi mana jinkai mu kuwa sami alherin
da zai taimake mu a lokacin bukata.

5 Kowanne babban firist, da yake an zabe shi ne daga
cikin mutane, a kansa shi ya wakilci mutane ga al'amarin
Allah, don ya mika sadakoki da kuma hadayu domin
kawar da zunubai. **2** Yana kuma iya tafiyar da jahilai da
sangartattu a cikin salihanci, tun da shi ke rarrauna ne
shi ta ko'ina. **3** Saboda haka, wajibi ne ya mika hadayu,
ba saboda kawar da zunuban jama'a kadai ba, har ma
da na kansa. **4** Ba wanda zai kai kansa wannan matsayi
mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa ga haka, kamar
yadda aka kirayi Haruna. **5** Haka kuma, Almasihu, ba
shi ya daukaka kansa ya zama Babban firist ba, sai dai
wannan ne ya sa shi, wanda ya ce da shi, "Kai Dana ne;
Yau na zama Uba a gare ka.'' **6** Kamar dai yadda a wani
wuri kuma ya ce, "Kai firist ne na har abada, bisa ga
kwatancin Malkisadak." **(aiōn g165)** **7** Almasihu, a lokacin

zamansa a duniya, ya yi addu'o'i da roke-roke, tare da
kuka mai tsanani, har da hawaye, ga wannan da yake
da ikon cetonsa daga mutuwa, aka kuwa saurare shi
saboda tsannin mika kansa. **8** Ko da yake shi Da ne, ya
koyi biyayya ta wurin wuyar da ya sha. **9** Har ya kai ga
kammala, sai ya zama tushe madawwami, ceto ga dukkan
wadanda suke masa biyayya. **(aiōnios g166)** **10** Gama Allah
yana kiransa Babban firist, bisa ga kwatancin Malkisadak.
11 Muna da abu da yawa da za mu fada a game da Yesu,
amma zai yi wuyar bayani, da yake basirarku ta dushe. **12**
Ko da yake yanzu kam, ya kamata ku zama masu koyarwa,
duk da haka, ashe, ba ku wuce wani ya sake koya muku
jigajigan farko na Maganar Allah ba? har ya zamana sai
an ba ku madara ba abinci mai tauri ba? **13** To, duk wanda
yake madara ce abincinsa, bai kware da maganar adalci
ba, kamar jariri yake. **14** Amma abinci mai tauri, ai, na
manya ne, wato wadanda hankalinsu ya horu yau da
kullum, don su rarrabe nagarta da mugunta.

6 Saboda haka, sai mu ci gaba a kan ka'idodin farko
na al'amarin Almasihu, har ya zuwa kammala, ba wai
mu sake koyar da jigajigan nan na tuba da ibada marar
tasiri ba, da na gaskatawa da Allah, **2** da kuma na
koyarwa a kan wanke-wanke, da dora hannu, da tashin
matattu, da dawwamammen hukuci. **(aiōnios g166)** **3** Za mu
kuwa ci gaba in Allah ya yarda. **4** Domin wadanda aka
haskaka zukatansu sarai, har suka dandana baiwar nan
Basamaniya, suka kuma sami rabo na Ruhu Mai Tsarki, **5**
har su ka dandana dadin Maganar Allah, da ikon zamani
mai zuwa, **(aiōn g165)** **6** sa'an nan kuma suka ridda—ba

mai yiwuwa ba ne a sake jawo su ga tuba, tun da yake
sake gicciye Dan Allah suke yi su da kansu, suka kuma
wulakanta shi a sarari. 7 Kasa ma da take shanye ruwan
da ake yi a kai a kai, take kuma fid da tsire-tsire masu
amfani ga wadanda ake nomanta dominsu, Allah yakan
sa mata albarka. 8 Amma idan tsire-tsirenta kaya ne da
kashin yawo, ba ta da amfani ke nan, tana kuma gab da
la'antarwa, karshenta dai konewa ne. 9 Ko da yake mun
fadi haka, a game da ku kam, ya kaunatattu mun tabbata
kuna abubuwa mafiya kyau na zancen ceto. 10 Gama
Allah ba marar adalci ba ne, har da zai ki kula da aikinku,
da kuma kaunar sunansa da kuke yi, wajen yi wa tsarkaka
hidima, har yanzu ma kuna yi. 11 Muna dai bukata kwarai
kowannanku ya nuna irin wannan himma ga yin cikkaken
bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe. 12 Don kada ku yi
ragwanci, sai dai ku yi koyi da wadanda suka karbi cikar
alkawaran nan, ta wurin bangaskiyarsu da hakurinsu. 13
Sa'adda Allah ya yi wa Ibrahim alkawari, da yake ba wani
wanda ya fi shi girma da zai rantse da shi, sai ya rantse
da kansa, 14 Ya ce, "Hakika zan yi maka albarka, in kuma
ribambamya zuriyarka." 15 Ta haka, Ibrahim bayan da
ya jure da hakuri, ya karbi cikar alkawarin. 16 Hakika
mutane sukan rantse da abin da ya fi su. Rantsuwa kuma
ita ce abar da take tabbatarwa da kowacce magana. 17 Don
haka, sa'adda Allah yake son kara tabbatar wa magadan
alkawarin nan dahir, cewa nufinsa ba mai sakewa ba
ne sam, sai ya hada da rantsuwa, 18 Domin albarkacin
abubuwa guda biyun nan marasa sakewa, masu nuna,
cewa ba shi yiwuwa Allah ya yi karya, mu da muka gudu

muka sami mafaka, mu karfafa kwarai mu riski abin da
muka kafa bege a kai. 19 Muna da bege, kamar yadda
yake ga rai, kafaffe, tabbatacce, shi ne kuma yake shiga
har can ciki bayan labulen. 20 Inda saboda mu ne Yasu
ya riga mu shiga, da yake ya zama Babban Firist na har
abada, kwatancin Malkisadak. (aiōn g165)

7 Wannan ne Malkisadak, sarkin Salem, firist na Allah
Madaukaki, wanda ya gamu da Ibrahim na dawowa daga
yaki da wasu sarakuna ya kuma albarkace shi. 2 Ibrahim
ya ba shi ushirin dukkan ganimar da ya samu. Sunansa,"
Malkisadak," ma'anar itace, "Sarkin adalci," haka ma,
"sarkin salem," ma'anar iitace," Sarkin salama," 3 Bashi
da uwa bashi da uba, ba shi da lissafin asalin zuriya, ba
shi da farkon rayuwa ba shi da karshen rai. Shi firist
ne na har abada, kamar Dan Allah. 4 Yanzu fa dubi irin
girman wannan mutum. Kakan kakanninmu Ibrahim ya
bada ushira ta abubuwan da ya samo na ganimar yaki
gare shi. 5 Kuma hakika, zuriyar Lawi da suka karbi aikin
nan na firistanci suna da umarni daga shari'ar Allah
cewa su karbi zakka a gun jama'a, wato, daga yan'uwan
su Isra'ilawa, koda shike suma zuriyar Ibrahim ne. 6
Amma Malkisadak, shi da ba zuriyar Lawi ba ne, ya karbi
zakka daga Ibrahim, ya kuma albarkace shi, shi wanda
ya ke da alkawarai. 7 Ba jayayya, karami shi ke karban
albarka daga babba wanda ya girme shi. 8 A wannan
tsarin mutanen da ke karban zakka wata rana sai ka
ga sun mutu, amma a wani kauli mutumin da ya karbi
zakka a wurin Ibrahim, ance, wanzaje ne har yau. 9 Kuma
bisa ka'ida Lawi, wanda ke karban zakka, shi ma ya bada

zakka ga Ibrahim, 10 Saboda kuwa Lawi na cikin tsatson
Ibrahim lokacin da Malkisadak ya gamu da Ibrahim. 11
Yanzu in da mai yiwuwa ne a sami kammala cikin aikin
firistanci na Lawiyawa (domin ta wurin ta ne aka bada
shari'a), to ina amfanin wani firist ya zo bisa ga ka'ida
irin ta Malkisadak, ba'a kuma ambaci ka'idar Haruna
ba? 12 Don kuwa lokacin da aka canza firistanci, shari'a
kuma dole ne a sauya ta. 13 Domin mutumin da aka fadi
wadannan abubuwa a kansa na wata kabila ne, wadda
ba wani mutumin da ya taba yin aiki a kan bagadi. 14
Wannan a bayyane yake Ubangijinmu ya zo ne daga
zuriyar Yahuza, kabilar da Musa bai taba anbatonsu
game da zancen firistanci ba. 15 Abinda muke fadi a
bayyane yake cewa, idan wani firist ya taso da kamanin
Malkisadak. 16 Wannan sabon firist, ba firist ne da ya
taso bisa ga ka'idar zuriya ta yan'adam ba, amma ya zama
firist ne ta rayuwa mai iko marar shudewa. 17 Domin
a rubuce yake cikin littafi ga me da shi; “Kai firist ne
na har'abada bisa ga tsari irin na Malkisadak.” **(aiōn g165)**
18 Domin doka ta fari an ajiye ta a gefe guda saboda
rarrauna ce kuma marar amfani. 19 Don kuwa shari'a ba
ta iya kamalta kome. Amma fa a kwai bege mai kyau a
nan gaba wanda ta gare shi ne zamu sami iso a gun Allah.
20 Kuma wannan kyakkyawan bege baya faruwa ba tare da
rantsuwa ba, don kuwa su wadancan firistocin ba su dauki
wata rantsuwa ba. 21 Amma Allah yayi rantsuwa game da
Yesu cewa, “Ubangiji ya rantse ba kuwa zai fasa tunaninsa
ba; 'Kai firist ne har'abada.'” **(aiōn g165)** 22 Ta wurin haka
Yesu ya bada tabbatacce da kuma ingataccen alkwari. 23

Hakika, mutuwa ta hana firistoci su yi aiki har'abada.
Wannan shi ya sa akwai firistoci da yawa daya bayan
daya. 24 Amma da shi ke Yesu na rayuwa ne har'abada,
aikinsa na firist ba a musanya shi sam sam. (aiōn g165) 25
Domin haka kuma yana da cikakken ikon ceton wadanda
ke gusowa ga Allah ta wurinsa, domin kullum a raye ya ke
yana kuma roko dominsu 26 . Domin irin wannan babban
firist shi ne ya dace da mu. Ba shi da zunubi, marar
abin zargi, tsarkakakke, kebabbe daga masu zunubi, ya
na sama da sammai dukka. 27 Ba shi da bukata, kamar
manyan firistoci, da ke mika hadayu kullum, da farko
don zunubin kansu, sa'annan don zunubin jama'a dukka.
Amma Yesu yayi wannan sau daya tak ba kari don kowa
da kowa, yayin da ya mika kansa. 28 Domin shari'a na
nada mutane da ke da gazawa a matsayin firistoci, amma
maganar rantsuwa, wadda ta zo a bayan shari'a, ta nada
Dan, wanda ya ke cikakke har'abada. (aiōn g165)

8 Yanzu abin da muke kokarin cewa shine: Muna da
babban firist wanda ke zaune a hannun dama na kursiyi
mai martaba dake sammai. 2 Shi kuwa bawa ne a wannan
wuri mai tsarki, haikali na gaskiya wanda Allah ya shirya
ba wani bil'adama ba. 3 Kowanne babban firist kuwa yana
mika bayebaye da hadayu. Don haka ya kamata a sami
abin hadaya. 4 Da a ce Almasihu yana duniya ba zai zama
firist ba ko kadan. 5 Domin a kwai masu mika hadaya
bisa ga shari'a. Suna hidimar misalin abubuwan da suke
inuwar sama. Kamar yadda Allah ya yi wa Musa gargadi
yayin da ya ke shirin gina Alfarwa: ''Duba'' Allah ya ce,
''kayi komai bisa ga salon da aka koya maka a bisa dutse.”

6 Amma yanzu hidimar da Almasihu ya karba ta dara
tasu dukka, domin kuwa shine matsakancin muhimmin
alkawari, wanda aka kammala a kan muhimman alkawura.
7 Domin kuwa idan alkawarin fari ba shi da laifi babu
anfanin neman alkawari na biyu. 8 Da Allah ya sami
laifi akan mutane, sai ya ce ''Zan sake sabon alkawari da
gidan Isra'ila da kuma gidan Yahuza. 9 kuma ba zai zama
kamar yadda nayi da kakanninku ba, kamar yadda na
rike su a hannu har Na fidda su daga kasar Masar. Basu
kuma ci gaba da Alkawarina ba, ni kuwa na yi watsi da
su,'' inji Ubangiji. 10 Gama wanna shine alkawarin da
zan yi da gidan Isra'ila bayan wadannan kwanaki, Inji
Ubangiji. Zan sa shari'a ta a bakinsu in kuma rubuta ta a
zuciyarsu, Zan kuma zama Allah a garesu, su kuma su
zama jama'ata. 11 Ba za su kuma koyar da makwabta ko
yan'uwansu cewa, ''ku san Ubangiji'' gama dukkanin su
za su san ni, daga karami har zuwa babba. 12 Zan kuma
nuna tausayi ga ayyukan su na rashin adalci, ba kuma
zan kara tunawa da zunubansu ba. 13 A kan fadin ''sabo''
ya mayar da alkawarin fari tsoho. Wannan kuma da aka
ambata tsoho na shirin bacewa.

9 To ko da alkawarin farko ma ya na da wurin sujada
da kuma ka'idojin sujada a nan duniya. 2 Domin a cikin
alfarwar akwai daki da aka shirya, daki na waje wanda
ake kira wuri mai tsarki. A wannan wuri akwai kebabbun
fitilu, akwai teburi da kuma gurasa. 3 Kuma bayan labule
na biyun akwai wani daki, wanda ake kira wuri mafi
tsarki. 4 Yana da bagadin zinariya domin turare. Yana
kuma da akwatin alkawarin, wanda aka lailaye shi gaba

daya da zinariya. A cikinsa a kwai kaskon zinariya dake
dauke da manna, da sandar Haruna wadda tayi toho,
da kuma allunan duwatsu na alkawarin. 5 A sama da
akwatin alkawarin akwai siffofin kerubobi masu daukaka
da suke wa marfin jinkai inuwa, wadanda yanzu ba zamu
iya yin bayani akansu ba daki daki. 6 Bayan an shirya
wadannan abubuwa, firistocin alfarwar sukan shiga daki
na wajen alfarwar akai akai suna aikin hidimominsu.
7 Amma babban firist din ne kadai yake shiga daki na
biyun, sau daya tak a shekara, kuma tilas sai tare da jinin
hadaya domin kansa, da kuma domin laifuffukan mutane
da a kayi ba dagangan ba. 8 Ruhu Mai Tsarki yana nuna
cewar ba'a riga an bayyana hanyar zuwa wuri mafi Tsarki
ba muddin alfarwar nan ta farko na a tsaye. 9 Wannan ya
zama bayani ne game da lokacin yanzu. Da kyaututtuka
da hadayu dukka da ake mikawa basu iya sun kammala
lamirin mai yin sujadar ba. 10 Abinci ne da abin sha kawai
wadanda aka hada da bukukuwan wanke wanke dabam
dabam. Wadannan duka tsare tsare ne da aka shirya a
dinga yi a zahiri har sai an shirya sabuwar ka'ida. 11
Almasihu yazo a matsayin babban firist na abubuwa masu
kyau da suka zo, ta wurin alfarwa babba, kammalalla
kuma mafi tsarki wadda ba hannuwan mutane suka gina
ba, wadda ba ta wannan duniyar aka halicce ta ba. Amma
almasihu ya zo a matsayin babban firist na abubuwa masu
kyau da ke zuwa. 12 Ba ta jinin awaki da 'yan, maruka
bane, amma Almasihu da jininsa ya shiga wuri mafi tsarki
sau daya tak domin kowa dukka ya karbo mana fansa
ta har abada. **(aiōnios g166)** 13 To idan jinin awaki da na

bajimai da yayyafa tokar karsana bisa wadanda suka
bata tsarkinsu yana tsarkake su ya wanke jikkunansu.
14 To balle kuma jinin Almasihu, wanda ta wurin Ruhu
madawwami ya mika kansa hadaya marar aibi ga Allah,
wanda yake wanke lamirinmu daga matattun ayyuka
domin muyi bautar Allah mai rai? **(aiōnios g166)** **15** Domin
wannan dalili, Almasihu shine magamin sabon alkawari.
Wannan kuwa ya kasance ne domin anyi mutuwar da ta
'yantar da wadanda ke karkashin tsohon alkawari daga
sakamakon zunubansu, saboda wadanda Allah ya kira
su karbi alkawarin gadonsu madawwami. **(aiōnios g166)** **16**
Gama duk inda wani ya rubuta wasiyya ya bari, dole ne a
tabbatar da mutuwar wanda yayi wasiyyar nan. **17** Gama
sai inda akayi mutuwa ake amfani da wasiyya, amma
ba ta da amfani idan wanda ya rubuta ta yana nan da
rai. **18** Ko alkawari na farko bai tabbata ba sai tare da
jini. **19** Gama bayan Musa ya bada dukkan dokoki da ke
cikin shari'ar ga dukkan mutanen, sai ya dauki jinin 'yan
marukan da awakin, tare da ruwa, da jan yadi, da reshen
itacen doddoya mai soso, ya yayyafa bisa mutanen da
kuma littafin dokokin. **20** Daga nan yace, "Wannan ne
jinin alkawarin da Allah ya bayar da dokoki gareku." **21**
Ta haka kuma, ya yayyafa jinin bisa alfarwar da dukkan
kayayyakin da ke cikinta wanda ake hidimar firistanci
da su. **22** Kuma bisa ga shari'a, kusan komai da jini ake
tsarkake shi. Idan babu zubar da jini to babu gafarar
zunubi. **23** Saboda haka ya zama tilas wadannan kayayyaki
na kwaikwayon abubuwan dake cikin sama a tsarkake su
da hadayar dabbobi. Duk da haka abubuwa na sama dole

a tsarkake su da hadaya mafi kyau. **24** Domin Almasihu
bai shiga cikin wuri mafi tsarki da aka yi da hannuwa
ba, wanda kwaikwayo ne kawai na abin da ke na gaske.
Maimakon hakan, ya shiga cikin samaniya da kanta, sa'an
nan yaje gaban Allah domin mu. **25** Bai je wurin don ya
mika kansa sau da yawa, kamar yadda firist din alfarwa
yake yi ba, wanda yake shiga wuri mafi tsarki kowacce
shekara da jinin wata dabba. **26** Idan haka ne, to dole ke
nan ya sha wahala akai akai tun farkon duniya. Amma
yanzu sau daya ne tak aka bayyana shi a karshen zamanai
domin ya kauda zunubi ta wurin mika hadayar kansa.
(aiōn g165) **27** Kamar yadda aka kaddara wa kowa ya mutu
sau daya tak, kuma bayan haka sai shari'a. **28** Haka kuma
Almasihu, wanda aka mika shi sau daya tak domin ya
dauke zunuban mutane da yawa, zai kuma bayyana karo
na biyu, ba domin yin aikin kawar da zunubi ba, amma
domin ceton wadanda suke jiran zuwansa da hakuri.

10 Domin shari'a hoto ce na kyawawan abubuwan da ke
zuwa, ba ainihin siffar wadannan abubuwa ba. Wadanda
ke gusowa kusa da Allah ba za su taba ingantuwa ta wurin
hadayu da firistoci ke mikawa shekara da shekaru ba. **2**
In ba haka ba, ba sai a dena mika hadayun ba? Bisa ga
wannan al'amari, inda sun tsarkaka sau daya tak da masu
sujada ba su san menene zunubi ba. **3** Amma wadannan
hadayun sun zama matuni ne na zunubi shekara biye
da shekara. **4** Domin ba shi yiwuwa jinin bijimai da
awakai su kawar da zunubai. **5** Yayin da Almasihu ya zo
duniya, ya ce, “Ba hadayu da sadakoki kake marmari ba.
Maimakon haka, ka shirya mini jiki domin hadaya. **6**

Baka murna domin sadakoki da hadayu na konawa domin
zunubi. 7 Sai na ce, 'Duba, gani na zo in yi nufinka, kamar
yadda aka rubuta akaina.''' 8 Da fari Yace ''ba hadayu,
ko sadakoki, ko kuma hadaya ta konawa domin zunubi
kake bukata ba. Ba ka kuwa jin dadinsu.'' Wadannan sune
hadayun da ake bayarwa bisa ga shari'a. 9 Sa'annan sai
ya ce ''gani na zo domin in aikata nufinka." Ya kawar
da hidimar farko domin ya kafa hidima ta biyu. 10 A
hidima ta biyu, an kebe mu ga Allah ta wurin nufinsa ta
wurin hadayar jikin Yesu Almasihu bugu daya ba kari. 11
Haka, kowanne firist ya ke tsayawa kulliyomi domin ya yi
hidima ga Allah. A kullum yana mika hadayu, iri daya,
koda shike ba za su taba kawar da zunubai ba. 12 A ta
wata hanya kuma, Almasihu ya mika hadaya sau daya tak
domin zunubai har abada, ya zauna a hannun dama na
Allah. 13 Yana jiran har a maida makiyansa matashin
sawayensa. 14 Domin ta wurin hadaya guda dayan nan ya
kammala har abada ga wadanda suka sadaukar da kansu
ga Allah. 15 Kuma Ruhu mai Tsarki ya shaida mana. Abu
na farko yace, 16 "Wannan shi ne alkawarin da zan yi da
su a bayan kwanakin nan,' inji Ubangiji Zan sa dokokina
a cikin zukatansu, kuma zan rubuta su a lamirinsu. 17
Ba zan sake tunawa da zunubansu da kurakuransu ba.''
18 Yanzu fa duk in da aka sami gafara domin wadannan
abubuwa, babu wata hadaya domin zunubi. 19 Saboda
haka, yan'uwa, ba mu da shakkar shigowa wurin nan
mafi tsarki ta wurin jinin Yesu. 20 Wannan ita ce sabuwar
rayayyar hanya da ya bude mana ta wurin labulen, wato
ta wurin jikinsa. 21 Saboda muna da babban firist a gidan

Allah. 22 Bari mu matso kusa da sahihiyar zuciya, da
kuma cikakken gabagadi cikin bangaskiya, da zuciyarmu
wadda aka tsarkake daga mummunan tunani, da kuma
jikunanmu wankakku da ruwa mai tsabta. 23 Bari mu
rike da karfi shaidar bangaskiyar begenmu, ba tare da
raurawa ba, domin Allahn, da ya yi alkawari, mai aminci
ne. 24 Bari mu kuma yi lura yadda za mu iza juna ga
kauna da ayyuka masu dacewa. 25 Kada mu fasa zumunci
da juna, kamar yadda wadansu sukan yi. A maimakon
haka, bari mu karfafa juna a kulluyomin, kamar yada
kuke ganin kusantowar ranan nan. 26 Saboda idan mun
ci gaba da zunubin ganganci bayan mun rigaya mun sami
wannan sanin gaskiyar, hadayar irin wannan zunubi bata
samuwa. 27 Maimakon haka, sai fargabar babban tsoron
hukunci, da kuma wuta mai zafi, da zata cinye makiyan
Allah. 28 Dukkan wanda ya ki bin dokar Musa zai mutu
ba tausayi ta wurin shaidu biyu ko uku. 29 Wanne irin
hukunci kuke tsammani ya dace ga wadanda suka raina
Dan Allah, duk wadanda suka maida jinin alkawarin nan
kamar ba tsarkakakke ba, wanda ta wurin jinin nan ne aka
kebe shi ga Allah- wadanda suka wulakantar da Ruhun
alheri? 30 Domin mun san wanda yace, "Ramako nawa ne;
Zan yi sakayya.'' Sa'annan kuma, "Ubangiji zai hukumta
jama'arsa." 31 Abin tsoro ne a fada cikin hannuwan Allah
mai rai! 32 Amma ku tuna da kwanakin baya, bayan da ku
ka sami haske, yadda kuka jure babban fama cikin wahala.
33 Aka kunyatar da ku a gaban jama'a, ta wurin ba'a da
cin mutunci, kuna kuma dandana irin azabar da wadansu
suka shiga ciki. 34 Domin kuna da tausayi ga wadanda

suke kurkuku, da farin ciki, kun amince da kwace na
dukiyarku da aka yi, kun mallaki madauwamiyar mallaka
mafi kyau. Dominn kun ji tausayina sa'adda na ke a
kurkuku. 35 Don haka kada ku yarda gabagadinku, wanda
ke da babban sakamako. 36 Domin kuna bukatar hakuri
don ku sami abin da Allah ya alkawarta, bayan kun aikata
nufinsa. 37 “Domin a dan karamin lokaci, mai zuwan nan
zai zo ba zai yi jinkiri ba. 38 Adalina kuwa zai rayu ta
wurin bangaskiya. In kuwa ya ja da baya, ba zan yi farin
ciki dashi ba.” 39 Amma mu bama cikin wadanda suka
ja da baya zuwa hallaka. Maimakon haka, muna cikin
wadanda suke da bangaskiya domin kula da rayukanmu.

11 Bangaskiya ita ce tabbatawar al'muran da muke
begensu. Ita ce tabbatawar al'amuran da idanu basu gani.
2 Domin ta wurin ta ne kakanninmu suka sami yardar
Allah. 3 Ta wurin ta ne aka hallicci duniya da umarnin
Allah, har ma abubuwan da ake gani ba'a yi su daga
abubuwan da suka kasance ba. (aiōn g165) 4 Ta dalilin
bangaskiya ne Habila ya mikawa Allah hadaya da ta fi
dacewa fiye da ta Kayinu. Don haka ne kuma aka yaba
masa akan cewa shi adali ne. Ya sami yardar Allah sabili
da sadakarsa da ya bayar. Don haka kuma, harwayau
Habila yana magana, ko da shike ya rigaya ya mutu. 5 Ta
dalilin bangaskiya aka dauki Anuhu zuwa sama domin
kar ya ga mutuwa. “Ba a same shi ba kuwa, domin Allah
ya dauke shi.” Kamin a dauke shi an shaida da cewa ya
faranta wa Allah zuciya. 6 Zai yi wuya matuka a faranta
wa Allah zuciya in ba tare da bangaskiya ba. Domin ya
kamata dukkan wanda zai zo ga Allah, tilas ne ya bada

gaskiya da kasancewar sa, kuma shi mai sakamako ne ga
dukkan masu nemansa. 7 Ta dalilin bangaskiya Nuhu,
ya karbi sako daga Allah akan al'amuran da ba'a gani
ba, ta wurin girmamawa da rawar jiki. ya gina jirgin
ruwa domin ya ceci iyalan sa. Dalilin haka kwa, Allah ya
hallakar da duniya, Nuhu kwa ya gaji adalci wadda ke
bisa ga bangaskiya. 8 Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim,
sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin
da zai karba a matsayin gado. Ya kwa fita bai ma san
inda za shi ba. 9 Ta dalilin bangaskiya kuma ya zauna
bare a kasar alkawari. Ya yi zama cikin Alfarwa tare da
Ishaku da Yakubu, magadan alkawari guda tare da shi.
10 Domin yana hangar birnin da ke da tushi, Birnin da
mai zaiyanar sa da ginin sa shine Allah. 11 Ta dalilin
bangaskiya, Ibrahim ya sami haihuwa ko da shike shi
da matarsa Saratu sun yi nisa a cikin shekaru, kuma
Saratu bakarariya ce, ta kuma wuce lokacin haihuwa.
Tun da shike sun amince da wanda ya yi musu alkawari
mai aminci ne. 12 Sabo da haka, ta wurin mutumin nan
daya, wanda ya ke kamar matacce ne, aka haifi zuriya
mai dimbin yawa, su ka yawaita kamar taurari a sama
kamar yashi a bakin teku, wanda ba shi kidayuwa. 13
Dukkan su kuwa suka mutu a cikin bangaskiya ba tare
da sun karbi alkawarin ba. Maimakon haka, sun hango,
kuma sun marabcesu daga nesa, sai suka amince su baki
ne kuma matafiya ne a duniya. 14 Gama wadanda suka yi
furci haka sun nuna a fili cewa suna bidar kasa ta kansu.
15 Da kamar suna tunanin kasar da suka fita daga ciki, da
sun sa mi damar komawa. 16 Amma kamar yadda yake,

sun bukaci kasa mafi dacewa, wato, wadda take a sama.
Saboda haka ne Allah bai ji kunyar a kira shi Allahnsu ba,
da shike ya shirya birni dominsu. 17 Ta dalilin bangaskiya
ne Ibrahim, sa'adda aka yi masa gwaji, akan ya mika
Ishaku dansa hadaya. 18 Shi ne kuwa makadaicin dansa,
wanda aka yi alkawari da cewa, “Ta wurinsa ne za a kira
zuriyarka.” 19 Ibrahim ya yi tunani da cewa Allah na da
ikon tada Ishaku ko daga cikin matattu ma, haka kuwa
yake a misalce, daga matattun ne ya sake karbarsa. 20 Ta
dalilin bangaskiya ne kuma Ishaku ya albarkaci Yakubu
da Isuwa game da abubuwan da ke zuwa a gaba. 21 Dalilin
bangaskiya ne Yakubu, sa'adda yake bakin mutuwa, ya
albarkaci 'ya'yan Yusufu dukkansu biyu. Yakubu ya yi
ibada, yana tokare a kan sandarsa. 22 Ta dalilin bangaskiya
Yusufu, sa'adda karshensa ya kusa, ya yi magana game da
fitar 'ya'yan Isra'ila daga Masar har ya umarce su game
da kasussuwansa. 23 Ta dalilin bangaskiya Musa, sa'adda
aka haife shi, iyayensa suka 'boye shi kimanin watanni
uku domin kyakkyawan yaro ne shi, kuma basu ji tsoron
dokar sarki ba. 24 Ta dalilin bangaskiya ne kuma Musa,
sa'adda ya girma, yaki a kira shi 'dan diyar Fir'auna.
25 A maimakon haka, ya amince ya sha azaba tare da
jama'ar Allah, a kan shagali da annashuwar zunubi na
karamin lokaci. 26 Ya fahimci cewa wulakanci domin
bin Almasihu babbar wadata ce fiye da dukiyar Masar.
Gama ya kafa idanunsa a kan sakamakon da ke gaba. 27
Ta dalilin bangaskiya Musa ya bar Masar. Bai ji tsoron
fushin sarki ba, ya jure kamar yana ganin wannan da ba a
iya ganinsa 28 Ta dalilin bangaskiya ya yi idin ketarewa

da kuma yayyafa jini, domin kada mai hallaka 'ya'yan fari
ya taba 'ya'yan fari na Isra'ila.` 29 Ta dalilin bangaskiya
suka haye baharmaliya kamar bushashiyar kasa. Sa'adda
Masarawa su ka yi kokarin hayewa, bahar din ta hadiye
su. 30 Ta dalilin bangaskiya ganuwar Yeriko ta fadi, bayan
sun kewaya ta har kwana bakwai. 31 Ta dalilin bangaskiya
Rahab karuwan nan bata hallaka tare da marasa biyayya
ba, don ta saukar da masu leken asirin kasa a gidanta,
ta kuma sallame su lafiya. 32 Me kuma za mu ce? Gama
lokaci zai kasa mini idan zan yi magana game da Gidiyon,
Barak, Samson, Yefta, Dauda, Sama'ila, da annabawa. 33
Ta dalilin bangaskiya suka ci nasara kan kasashe, suka
yi aikin adalci, sa'annan suka karbi alkawura. Suka rufe
bakin zakuna, 34 suka kashe karfin wuta, suka tsira daga
bakin takobi, suka sami warkaswa daga cutattuka, suka
zama jarumawan yaki, sa'annan suka ci nasara akan
rundunar sojojin al'ummai. 35 Mata kuwa suka karbi
matattunsu da aka tayar daga mutuwa. Aka azabtar da
wadansu, ba su nemi yancin kansu ba, domin suna begen
tashi daga mattatu. 36 Wadansu kuwa suka sha ba'a da
duka da bulala, har ma da sarka da kurkuku. 37 A ka
jejjefe su. Aka tsaga su kashi biyu da zarto. A ka karkashe
su da takobi. Su na yawo sanye da buzun tumakai da na
awaki, suka yi hijira, suka takura, suka wulakantu. 38
Duniya ma ba ta dauke su a matsayin komai ba. Suka
yi ta yawo a jazza, da duwatsu, da kogwanni, da kuma
ramummuka. 39 Ko da yake mutanen nan amintattun
Allah ne domin bangaskiyarsu, basu karbi cikar alkawarin

ba tukunna. 40 Domin Allah ya shirya mana wani abu
mafi kyau ba kuwa za su kammala ba sai tare da mu.

12 Da shike muna kewaye da wannan irin kasaitaccen
taro na shaidu, sai mu watsar da dukkan abubuwan dake
nawaita mana da kuma zunubin da zai saurin makale
ma na. Bari a cikin hakuri mu yi tseren da ke gabanmu.
2 Bari mu kafa idonmu ga Yesu, wanda shine mafarin
bangaskiyarmu da cikarta. Wanda sabili da murnar da
a ka sa a gabansa ya jimre giciye, ya kuma yi watsi da
kunyarsa, wanda kuma ya zauna a hannun dama na
kursiyin Allah. 3 Ku dube shi wanda ya jimre irin wannan
adawa daga masu zunubi, domin kada ku gaji ko ku karai.
4 Ba ku yi tsayayya ko jayayya da zunubi har ta kai ga zub
da jininku ba tukunna. Kun kuma manta da gargadin da a
ka yi maku a matsayin 'ya'ya: 5 ''Dana, kada ka dauki
horon Ubangiji da wasa, kadda kuma ka yi suwu lokacin
da ka sami horonsa,'' 6 Domin kuwa Ubangiji yana horon
dukkan wadanda yake kauna, yana kuma hukunta duk
wadanda ya karba. 7 Ku daure wahala a matsayin horo.
Allah yana yi da ku kamar 'ya'yansa, domin kuwa wanne
da ne wanda ubansa bazai yi masa horo ba? 8 Amma idan
baku da horo kamar yadda sauran mutane ke da shi, kun
zama shegu kenan ba 'ya'ya ba. 9 Hakannan kuma kamar
yadda muke da iyaye a duniya wadanda suke yi mana
horo, kuma muna basu daraja. To ba sai mu yiwa Ubanmu
na Ruhaniya biyayya don mu rayu ba? 10 Ta wani fanni
kuwa iyayenmu suna yi mana horo na kwanaki kadan
bisa ga yadda suka ga ya dace, Amma Allah kuwa yana yi
mana horo domin anfanin kanmu, domin kuma mu sami

rabo daga cikin tsarkinsa. 11 Ba horon da ke da dadi a
lokacin yinsa, amma sai zafi. Sai dai kuma bayan haka
yakan haifar da 'ya'ya na ruhaniya da kuma adalci ga
dukkan wadanda aka yi rainonsu a ciki. 12 Don haka sai
ku karfafa hannayenku da ke reto, da kuma guwawunku
da ke kaduwa. 13 Ku bi hanyoyi mikakku domin abin da
ya gurgunce kada ya karye amma ya warke. 14 Ku bidi
salama da kowa, da kuma rayuwar tsarki wanda in ba tare
da shi, babu wanda zai ga Allah. 15 Ku mai da hankali
domin kada waninku ya rasa, alherin Allah, kuma kada
wani tushe mai daci ya tsiro a cikinku har ya haifar da
fitina, domin kada da dama daga cikinku su gurbata ta
wurinsa. 16 Ku yi hankali kuma kada a sami mazinanci
ko marar ibada a cikinku, kamar Isuwa, wanda sabili da
abinci ya sayar da 'yancinsa na dan fari. 17 Kun kuwa san
cewa sa'adda ya yi marmarin ya gaji albarka a gaba, an
kishi, domin kuwa bai sami damar tuba ba, ko da shike ya
nema har da hawaye. 18 Domin kuwa baku zo ga dusen
da ake tabawa da hannu ba, dutse ne mai ci da wuta, da
tukuki da bakin hayaki da hadari. 19 Ba Ku zo ga karar
kaho mai ban razana da murya mai firgitarwa ba, da
masu sauraro suka yi roko kar su sake jinta. 20 Don basu
iya jimre abin da aka yi doka a kan saba: ''koma dabba ce
ta taba dutsen, sai a jejjefe ta.'' 21 Abin tsoro ne kuwa
kwarai, har Musa yace, ''A tsoroce nake kwarai har na
firgita.'' 22 Maimakon haka kun zone ga Dutsen Sihiyona
da kuma birni na Allah mai Rai, kuma na Urushalima ta
Samniya, da kuma dubun dubban mala'iku cikin murna
da farin ciki. 23 Kun zo taro na dukkan 'ya'yan fari,

rubuttatu a sama, kuma kun zo ga Allah wanda shine
alkalin dukka, hakannan kuma zuwa ga ruhu na adalai
wanda a ka rigaya aka tsarkake. **24** Kun zo ga Yesu,
wanda shine matsakancin sabon alkawari, kuma ga jinin
yayyafawa da ke magana fiye da na jinin Habila. **25** Ku yi
lura kada ku ki wannan da ke yi mu ku magana. Gama
in har basu kubuta yayin da su ka yi jayayya da wanda
ya yi mu su gargadi a duniya ba, balle ma mu ba za mu
kubuta ba in mun ki wanda ke mana gargadi daga sama.
26 A wani karo, muryar sa ta girgiza duniya. Amma yanzu
yayi alkawari da cewa, ''Har'ila yau ba duniyar kadai zan
girgiza ba, amma har da sammai.'' **27** Wannan kalma,
''Harl'ila yau,'' ta bayyana cirewar abubuwan nan da za su
girgizu, wato abubuwan da a ka halitta, domin abubuwan
da ba zasu girgizu ba su kasance. **28** Don haka, samun
mulkin da ba za ya girgizu ba, sai mu zama masu godiya,
kuma a cikin wannan yanayi mu yi wa Allah sujada cikin
daraja da tsaninin gimamawa. **29** Domin kuwa Allahnmu
wuta ne mai konewa.

13 Bari kaunar 'yan'uwa ta cigaba. **2** Kada ku manta
da karrama baki, domin ta wurin yin haka, wasu suka
marabci mala'iku ba tare da saninsu ba. **3** Ku tuna da
wadanda ke cikin kurkuku, kamar dai kuna tare da su cikin
wannan hali. Kuma ku tuna da masu shan azaba kamar
tare kuke cikin wannan hali **4** Bari kowa ya girmama
aure, bari kuma a tsarkake gadon aure, gama Allah zai
shar'anta fasikai da mazinata. **5** Bari halinku ya kubuta
daga kaunar kudi. Ku dangana da abubuwan da kuke dasu,
domin Allah da kansa yace, "Bazan barku ba, ba kuma

zan yashe ku ba.” 6 Bari mu zama da dangana domin mu
sami gabagadin cewa, “Ubangiji ne mai taimakona, ba
zan ji tsoro ba. To me mutum zai iya yi mani?” 7 Ku fa
lura da wadanda ke shugabanninku, wadanda suka horar
da ku cikin maganar Allah, kuma ku lura da sakamakon
rayuwarsu, ku yi koyi da bangaskiyarsu. 8 Yesu Almasihu
daya ne a jiya, da yau, da har abada. (aiōn g165) 9 Kada ku
kauce zuwa ga bakin koyarwa daban daban, domin yana
da kyau zuciya ta ginu ta wurin alheri, amma ba da dokoki
game da abinci ba, wadanda basu taimaki wadanda suka
kiyayesu ba. 10 Muna da bagadin da wadanda ke hidima a
cikin alfarwa basu da ikon su ci daga bisansa. 11 Babban
firist na shiga wuri mai tsarki da jinin dabbobin da aka
yanka, hadayar zunubai, amma namansu a kan kai bayan
sansani a kone shi. 12 Domin haka Yesu shima ya sha
wahala a bayan kofar birnin, domin ya tsarkake mutane
ta wurin jininsa. 13 Domin haka bari mu tafi gare shi a
bayan sansani dauke da kunyarsa. 14 Domin bamu da
wani birni dawwamamme a nan. Maimako haka muna
bidar birni dake zuwa. 15 Ta wurin sa kuma, bari kullum
mu mika hadayu na yabo ga Allah, yabon kuwa shine
kalmomin bakinmu da ke daukaka sunansa. 16 Kada kuma
mu manta da yin nagarta da kuma taimakon juna, domin
Allah na farin ciki sosai da irin wadannan hadayun. 17 Ku
yi biyayya da sadaukarwa ga shugabanninku, domin suna
aikin tsaro a kanku saboda rayukanku, kamar wadanda
zasu bada lissafi. Kuyi biyayya gare su saboda su yi
aikin lura daku cikin farin ciki, ba da bakin ciki ba,
don in su yi da bakin ciki ba zai amfane ku ba. 18 Kuyi

mana addu'a, domin mun tabbata muna da lamiri mai
tsabta, kuma muna burin muyi rayuwar dake daidai cikin
dukkan al'amura. 19 Kuma ina karfafa ku dukka kuyi
haka, domin in sami dawowa gareku da sauri. 20 To bari
Allahn salama, wanda ya tada babban makiyayin tumakin
nan daga matattu, Ubangijinmu Yesu, ta wurin jinin
madawwamin alkawari, (aiōnios g166) 21 ya kammala ku da
dukan abu mai kyau domin ku aikata nufinsa. Bari yayi
aiki a cikinmu wanda zai gamshe shi sosai. Ta wurin Yesu
Almasihu, bari daukaka ta tabbata gare shi har abada.
Amin. (aiōn g165) 22 'Yan'uwa, yanzu dai ina karfafa ku, da
ku jurewa takaitacciyar maganar karfafawar da na rubuto
maku. 23 Ina so ku sani an saki dan'uwan mu Timoti,
tare da shi zan zo in gan ku idan ya iso da sauri. 24 Ku
gaida shugabanninku dukka da kuma dukkan masu bada
gaskiya. 'Yan'uwa daga can Italiya suna gaishe ku. 25 Bari
alheri ya kasance tare daku dukka.

Yaƙub

1 Yakubu, bawan Allah, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu,
zuwa ga kabilun nan goma sha biyu da suke warwatse: ina
gaishe ku. **2** Ku dauke su duka da farin ciki, 'yan'uwana,
duk sa'adda kuke fuskantar jarabobi. **3** Ku sani cewa
gwajin banskiyar ku ta kan haifi jimiri. **4** Bari jimiri ya
cika aikin sa, domin ku kai ga cikakken girma kuma
ku kammalu, domin kada ku rasa komai. **5** Amma idan
waninku yana bukatar hikima, sai ya roki Allah, wanda
yake bayarwa a yalwace, ba tare da gori ba ga duk wanda
ya roke shi, zai kuwa ba shi. **6** Amma fa sai ya roka da
banskiya ba tare da shakka ba, don mai shakka kamar
rakumin ruwan teku yake, wanda iska take korarwa tana
tunkudawa. **7** Tilas ne wannan mutum kada ya yi tunanin
zai karbi wani abu a wurin Ubangiji. **8** Irin wannan
mutumin mai zuciya biyu ne, mara tsai da hankali a
dukan hanyoyin sa. **9** Bari dan'uwa matalauci ya yi
takama da matsayin sa babba, **10** amma mutum mai
arziki kuma a kaskantaccen matsayin sa, gama zai shude
kamar furen ciyawa na jeji. **11** Domin rana na bullowa
da zafi mai konarwa kuma ya busar da ciyawa. Furen
ya fadi, kuma kyaun sa ya lalace. Haka ma, mai arziki
zai bushe yana cikin tsakiyar tafiyarsa. **12** Albarka ta
tabbata ga mutum mai jurewa da gwaji. Domin in ya jure
gwajin, zai sami rawanin rai, wanda aka yi alkawarin sa
ga wadanda ke kaunar Allah. **13** Kada wani ya ce idan
aka gwada shi, ''Wannan gwaji daga wurin Allah ne,''
domin ba a gwada Allah da mugunta, shi kan sa kuwa ba
ya gwada kowa. **14** Amma kowanne mutum yakan sami

gwaji daga muguwar sha'awar sa, wadda take janye shi
kuma ta rinjaye shi. 15 Bayan da muguwar sha'awar ta
dauki ciki, sai ta haifi zunubi. Kuma bayan da zunubi ya
yi girma, yakan haifi mutuwa. 16 Kada fa ku yaudaru,
'yan'uwana kaunatattu. 17 Kowace kyakkyawar baiwa,
da kowace cikakkiyar baiwa daga sama take. Ta sauko
ne daga wurin Uban haskoki. Wanda babu sauyawa ko
wata alamar sakewa kamar yadda inuwa ke yi. 18 Allah ya
zabi ya haife mu ta wurin maganar gaskiya, domin mu
zama kamar nunar fari na dukan halittar sa. 19 Kun san
wannan, 'yan'uwana kaunatattu: bari kowanne mutum ya
yi hanzarin kasa kunne, da jinkirin yin magana, da kuma
jinkirin yin fushi. 20 Domin fushin mutum ba ya aikata
adalcin Allah. 21 Saboda haka, sai ku yar da kowanne irin
aikin kazanta da yalwar mugunta. A cikin tawali'u ku
karbi dassashiyar maganar, wadda ke iya ceton rayukan
ku. 22 Ku zama masu aikata maganar, kada ku zama
masu jin ta kawai, kuna yaudarar kanku. 23 Domin duk
wanda ya ke mai jin maganar ne kawai, ba mai aikatawa
ba, kamar mutum yake mai duba fuskarsa a madubi. 24
Yakan dubi kansa sai ya tafi, nan da nan kuwa sai ya
manta da kamannin sa. 25 Amma duk mai duba shari'ar
da bin ka'idar nan ta 'yanci, ya kuma nace biyayya da ita,
ba zai zama kamar wanda zai ji ya manta ba, wannan
mutum zai zama da albarka a cikin abin da yake yi. 26
Idan wani yana zaton shi mai addini ne, amma bai kame
bakinsa ba, yana yaudarar zuciyarsa ne, addinin mutumin
nan na banza ne. 27 Addini sahihi kuma marar aibi a
gaban Allahnmu da Ubanmu, shine a kula da gwauraye

da marayu a cikin kuntatar su, kuma mutum ya kebe
kansa ya zama marar aibi daga duniya.

2 Ya ku 'yan'uwana, muddin kuna rike da bangaskiyar
ku ga Ubangijinmu Yesu Almasihu, Ubangijin daukaka,
kada ku nuna bambanci ga wadansu mutane. 2 Idan
wani mutum ya halarci taron ku da zobban zinariya da
tufafi masu kyau, wani matalauci kuma ya shigo da tufafi
marasa tsabta. 3 Sa'adda kuka kula da mai tufafi masu
kyau nan, har kuka ce masa, "Idan ka yarda ka zauna a
nan wuri mai kyau," mataulacin nan kuwa kuka ce masa,
"Kai ka tsaya daga can," ko kuwa, "Zauna a nan kasa a
gaba na," 4 Ashe ba kuna zartar da hukunci a tsakanin
ku ba ke nan? Ba kun zama alkalai na mungayen tunani
kenan ba? 5 Ku saurara, ya 'yan'uwana kaunatattu, ashe,
Allah bai zabi matalautan duniyar nan su zama mawadata
cikin bangaskiya ba, su kuma zama magada a cikin mulkin
nan da ya yi wa masu kaunar sa alkawari ba? 6 Amma,
kun wulakanta matalauta! Ashe, ba masu arzikin ne suke
matsa maku ba? Ba su ne kuwa suke jan ku zuwa gaban
shari'a ba? 7 Ba kuma sune ke sabon sunan nan mai
girma da ake kiran ku da shi ba? 8 Duk da haka, idan kuka
cika muhimmiyar shari'ar da nassi ya ce, "Ka kaunaci
makwabcin ka kamar kanka," to, madalla. 9 Amma in kun
nuna bambanci, kun yi zunubi kenan, shari'a ta same ku
da laifin keta umarni. 10 Duk wanda yake kiyaye dukan
shari'a, amma ya yi tuntube a hanya daya kadai, ya sabi
shari'a gaba daya ke nan. 11 Domin wanda ya ce, "Kada ka
yi zina," shi ne kuma ya ce, "Kada ka yi kisan kai." Idan ba
ka yi zina ba amma ka yi kisan kai, ai, ka zama mai taka

shari'a kenan. 12 Saboda haka, ku yi magana ku kuma yi
aiki kamar wadanda za a hukunta ta wurin 'yantacciyar
shari'a. 13 Gama hukunci yana zuwa ba tare da jinkai ba
ga wadanda ba su nuna jinkai. Jinkai ya yi nasara a kan
hukunci. 14 Ina amfanin haka, 'yan'uwana, idan wani ya
ce yana da bangaskiya, kuma ba shi da ayyuka? Wannan
bangaskiyar ba za ta cece shi ba, ko za ta iya? 15 Misali,
idan wani dan'uwa ko 'yar'uwa ba su da tufa mai kyau ko
suna rashin abincin yini. 16 Misali, idan waninku kuma
ya ce masu, "Ku tafi cikin salama, ku kasance da dumi ku
koshi." Idan baku ba su abubuwan da jiki ke bukata ba,
ina amfanin wannnan? 17 Haka ma, bangaskiya ita kadai,
ba tare da aikin da ya nuna ta ba, matacciya ce. 18 To,
wani zai ce, "Ai, kai kana da bangaskiya, ni kuwa ina da
ayyuka." Nuna mani bangaskiyar ka ba tare da ayyuka ba,
ni kuma in nuna maka bangaskiya ta ta wurin ayyuka na.
19 Ka gaskanta cewa Allah daya ne; ka yi daidai. Amma ko
aljannu ma sun gaskata, kuma suna rawar jiki. 20 Kana
so ka sani, kai marar azanci, cewa bangaskiya ba tare
da ayyuka ba banza ce? 21 Ba an baratar da Ibrahim
mahaifinmu ta wurin ayyuka ba, sa'adda ya mika Ishaku
dansa a bisa bagadi? 22 Ka gani, ashe, bangaskiyar sa ta
yi aiki da ayyukan sa, kuma da cewa ta wurin ayyuka
bangaskiyar sa ta ginu sosai. 23 Nassi kuma ya cika da ya
ce, "Ibrahim ya gaskata Allah, aka kuma lisafta masa ita
a matsayin adalci." Aka kuma kira shi abokin Allah. 24
Kun ga, ta wurin ayyuka ne mutum yake samu baratarwa
ba ta wurin bangaskiya kadai ba. 25 Ta wannan hanyar
kuma, ba Rahab karuwar nan ta samu baratarwa ta wurin

ayyuka, da ta marabci masu leken asirin nan ta fitar da
su ta wata hanya dabam ba? 26 Kamar yadda jiki idan ba
tare da ruhu ba matacce ne, haka kuma, bangaskiya ba
tare da ayyuka ba matacciya ce.

3 Ba mutane dayawa za su zama masu koyarwa ba,
'yan'uwana. Mun san cewa za mu karbi hukunci mafi
tsanani. 2 Domin mukan yi tuntube ta hanyoyi dayawa.
Duk wanda bai yi tuntube ta hanyar kalmomi ba, shi
mutum ne ginanne sosai, wanda ke iya kame dukan
jikinsa. 3 Idan muka sa linzami a bakunan dawakai,
domin su yi mana biyayya, za mu iya sarrafa jikunan
su gaba daya. 4 Ku lura kuma da jiragen ruwa, ko da
yake suna da girma sosai kuma iska mai karfi tana kora
su, da karamin karfe ne matukin yake juya su inda ya
so. 5 Haka kuma harshe dan karamin gaba ne a jiki, sai
fahariyan manyan abubuwa. Ku lura yadda dan karamin
wuta yake cinna wa babban jeji wuta. 6 Harshe ma wuta
ne, a cikin dukan gabobin mu, duniyar zunubai da aka
sa cikin fannonin jikunan mu. Yana gurbata dukan jiki,
ya kuma sa al'amurar rayuwa su kama da wuta. Shi
kuwa gidan wuta ne yake zuga shi. (Geenna g1067) 7 Domin
kowace irin dabbar jeji, tsunsu, da masu jan ciki, da
hallittar teku, ana sarrafa su kuma dan Adam har ya
sarrafa su ma. 8 Amma game da harshe, babu wani a
cikin 'yan Adam da ya iya sarrafa shi. Mugunta ne mara
hanuwa, cike da dafi mai kisa. 9 Da wannan harshe muke
yabon Ubangiji da kuma Uba, da shi kuma muke la'antar
mutane wandanda aka hallitta cikin kamanin Allah. 10
Bakin da ake sa albarka, da shi kuma ake la'antarwa.

'Yan'uwana, ai, wannan bai kamata ba. 11 Mabulbulan
ruwa ba zai iya bubbugowa da ruwan dadi da na zartsi
tare ba, ko zai iya? 12 ''Yan'uwana, itacen baure ba zai iya
yin zaitun ba, zai iya? Ko kuwa gonar inabi ya yi baure?
Haka kuma, ruwan zartsi ba zai iya bayar da ruwan dadi
ba. 13 Ina mai hikima da fahimta a cikin ku? Bari wannan
mutumin, ta kyakkyawan zaman sa ya nuna aikin da
halin tawali'u da hikima ke sawa. 14 Amma in kuna da
matsanancin kishi da kazamin buri a cikin zuciyar ku,
kada ku yi fahariya da karya game da gaskiya. 15 Wannan
hikima ba irin wadda take saukowa daga sama ba ce, a
maimakon haka, ta duniya ce, mara ruhaniya, ta aljanu.
16 Domin duk inda kishi da kazamin buri suke, a nan
ake samun hargitsi da kowanne irin aikin mugunta. 17
Amma hikiman nan ta sama, da farko dai tsattsarka ce,
mai lumana ce, kamila ce, mai saukin kai, mai tsananin
jinkai, mai yawan alheri, mara gajiya, sahihiya kuma. 18
Kuma 'ya'yan adalci wanda ake shukawa a cikin salama a
tsakanin wadanda ke kulla zumunci.

4 Me ke kawo gaba da rashin jituwa a tsakanin ku? Ba
yana tasowa ne daga muguwar sha'awa da ke yaki a cikin
ku ba? 2 Kuna sha'awa, kuma ba ku da shi. Kuna kisa da
kyashi, kuma ba za ku iya samu ba. Kuna danbe da fada.
Har wa yau baku samu ba domin baku tambaya ba. 3
Kun roka kuma ba a baku ba saboda kuna roko ta hanya
mara kyau, kuna so ku yi amfani da shi domin miyagun
sha'awoyin ku. 4 Ku mazinata! Baku sani ba, abokantaka
da duniya, tawaye ne ga Allah? Don haka duk wanda ya
shiga abokantaka da duniya ya zama magabcin Allah. 5

Ko kuna zaton nassi ya fadi haka a banza ne, “Ruhun nan
da ke a cikinmu yana da kishi matuka?” 6 Amma Allah ya
bayar da karin alheri, shi ya sa nassi ya ce, “Allah yana
gaba da mai girman kai, Amma yana ba da alheri ga mai
tawaliu.” 7 Saboda haka ku mika kan ku ga Allah. Ku yi
tsayayya da shaidan, zai kuma guje maku. 8 Ku matso
kusa da Allah, shi kuma za ya matsa kusa da ku. Wanke
hannayen ku, ku masu zunubi, ku tsabtace zukatan ku,
ku masu zuciya biyu. 9 Ku yi bakin ciki, makoki, da kuka!
Ku mayar da dariyar ku ta koma bakin ciki, farin cikinku
kuma zuwa ga bakin ciki. 10 Ku kaskantar da kanku a
gaban Ubangiji, shi kuma za ya daukaka ku. 11 Kada ku
rika zargin juna, 'yan'uwa. Wanda ya ke zargin dan'uwa
ko shari'anta dan'uwansa, yana zargin shari'a kuma yana
hukunta shari'a. Idan ka hukunta shari'a, ya nuna ba
ka biyayya da shari'ar, amma mai hukunci. 12 Mai ba
da shari'a da yin hukunci daya ne. Shine mai iya ceto
kuma ya hallakar. Kai wanene, da ke hukunta makwafcin
ka? 13 Saurara, ku da kuke cewa, “Yau ko gobe za mu
tafi wancan birnin mu yi shekara guda a wurin, muna
kasuwanci, mu kuma yi riba.” 14 Wa ya san abin da zai
faru gobe, kuma yaya rayuwan ka zai kasance? Kai kamar
hazo ne mai bayyana bayan dan lokaci kadan ya bace.
15 Maimakon haka, sai ka ce, “Idan Ubangiji ya nufa, za
mu rayu kuma mu yi wannan ko wancan.” 16 Amma
yanzu kana fahariya da shirye shiryen ka na takama. Irin
wannan fahariya, mugunta ce. 17 Saboda haka ga wanda
ya san abin da ya kamata ya aikata amma bai yi ba, ya
zama zunubi a gare shi.

5 Ku zo yanzu, ku da kuke masu arziki, ku yi ta kuka
da kururuwa domin bakin ciki iri-iri da ke zuwa gare
ku. **2** Arzikin ku ya rube, tufafinku kuma duk cin asu ne.
3 Zinariya da azurfarku sun yi tsatsa. Tsatsar su kuwa
zai zama shaida a kanku. Zai cinye naman ku kamar
wuta. Kun yi ajiyar dukiyarku domin ranakun karshe. **4**
Duba, hakin ma'aikata yana kuka - hakin da kuka hana
wa wadanda suka girbe maku gonaki. Kuma kukan masu
girbin ya tafi ya kai ga kunnuwan Ubangiji mai Runduna.
5 Kun yi zama cikin annashuwa a duniya kuma kun
tsunduma kanku. Kun sa zukatan ku sun yi kiba domin
ranar yanka. **6** Kun hukunta kuma kun kashe adalin
mutum. Bai kuwa yi tsayayya da ku ba. **7** Saboda haka
ku yi hakuri, 'yan'uwa, har sai zuwan Ubangiji. Duba,
yadda manomi ya kan jira kaka mai amfani daga gona.
Da hakuri yake jiran ta har sai ta karbi ruwa na fari da
na karshe. **8** Ku, ma, ku yi hakuri. Ku karfafa zukatan
ku, domin zuwan Ubangiji ya yi kusa. **9** Kada ku yi
gunaguni, 'Yan'uwana, game da juna, don kada a hukunta
ku. Duba, mai shari'a na tsaye a bakin kofa. **10** Dauki
misali, 'yan'uwa, daga shan wuya da hakurin annabawa,
wadanda suka yi magana a cikin sunan Ubangiji. **11** Duba,
mukan kira wadanda suka jimre masu albarka. Kun dai ji
irin jimiri da Ayuba ya yi, kun kuma san nufin Ubangiji,
yadda yake mai yawan tausayi da jinkai. **12** Fiye da komai
duka, 'yan'uwana, kada ku yi rantsuwa, ko da sama, ko da
kasa, ko da kowace irin rantsuwa ma. A maimakon haka
bari "I" ya zama "I", in kuwa kun ce "A'a", ya zama "A'a",
don kada ku fada a cikin hukunci. **13** Akwai wanda ke

fama a tsakanin ku? Sai ya yi addu'a, akwai wanda yake
murna? Sai ya raira wakar yabo. **14** Akwai mara lafiya a
tsakanin ku? Sai ya kira dattawan ikilisiya, sai su yi masa
addu'a. Suna shafa masa mai a cikin sunan Ubangiji. **15**
Addu'ar bangaskiya zai warkar da mara lafiyan, Ubangiji
zai tashe shi. Idan ma ya yi zunubi, Allah zai gafarta
masa. **16** Soboda haka, ku furta zunuban ku ga juna, kuna
yi wa juna addu'a, don a warkar da ku. Addu'ar mai adalci
tana da karfin aiki kwarai da gaske. **17** Iliya dan Adam ne
kamar mu. Amma da ya nace da addu'a kada a yi ruwa, ba
kuma yi ruwa a kasar ba har shekara uku da wata shida.
18 Sai Iliya ya sake yin addu'a. Sammai suka ba da ruwa,
kasa kuma ta ba da amfanin ta. **19** Ya ku 'yan'uwana, idan
wanin ku ya baude wa gaskiya, wani kuma ya dawo da
shi, **20** wannan mutum ya sani cewa, duk wanda ya dawo
da mai zunubi a hanya daga baudewar sa, zai cece shi
daga mutuwa, kuma zai rufe dunbin zunubai.

1 Bitrus

1 Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga zababbu
wadanda suke baki, a warwatse cikin Buntus, Galatiya,
kappadokiya, Asiya, da Bitiniya. **2** Bisa ga rigasanin
Allah Uba, Ta wurin tsarkakewar Ruhu, zuwa biyayya
da yayyafar jinin Yesu Almasihu. Alheri da salama su
yawaita a gareku. **3** Albarka ga Allah Uban Ubangijinmu
Yesu Almasihu. Ta wurin jinkansa mai girma, ya maya
haihuwarmu zuwa bege mai rai ta wurin tashin Yesu
Almasihu daga matattu. **4** Zuwa gado marar lalacewa,
marar baci, ba kuma zai kode ba. Wanda aka kebe a
sama dominku. **5** Ku da ikon Allah ya kiyaye ta wurin
bangaskiya domin ceto wanda za'a bayyana a karshen
zamanai. **6** Cikin wannan kuna murna da yawa, duk da ya
ke ya zama wajibi gare ku yanzu ku yi bakin ciki, a cikin
jarabobi iri iri. **7** Wannan kuwa da nufin a iske aunawar
bangaskiyarku ne, bangaskiyar da tafi zinariya daraja,
wadda takan lalace ko da an gwada ta da wuta. Wannan
ya faru domin bangaskiyan nan taku ta jawo maku yabo
da girma da daukaka a bayyanuwar Yesu Almasihu. **8**
Wanda kuke kauna, ko da yake baku ganshi ba. Ko da yake
baku ganinsa yanzu, duk da haka kun bada gaskiya gare
shi murnar da ku ke yi kwarai da farin ciki wanda tafi
gaban a fadi cike da daukaka. **9** Kuna karbar sakamakon
bangaskiyarku, ceton rayukanku. **10** Annabawan da su ka
yi annabcin ceton da ya zama naku su ka yi bidassa suka
bincike kuma da himma. **11** Sun nemi su san ko wanene da
kuma kowanne lokaci ne Ruhun Almasihu da ke cikinsu
yake bayyana ma su. Wannan ya faru ne sa'adda yake

gaya ma su tun da wuri game da shan wahalar Almasihu
da kuma daukakar da zata biyo baya. 12 An kuwa bayyana
wa annabawan cewa ba kansu suke hidimtawa ba, amma
ku suke yi wa hidima. Wannan shine abin da suke yi game
da abin da aka rigaya aka gaya maku, ta wurin wadanda
da Ruhu mai Tsarki ya bishe su. Wanda aka aiko daga
sama. Wadannan sune abubuwan da mala'iku ma suka yi
marmarin a bayyana masu. 13 Domin wannan fa ku natsu.
Ku yi dammara a hankalinku. Ku kafa begenku sarai akan
alherin da za'a kawo maku a lokacin bayyanuwar Yesu
Almasihu. 14 Kamar 'ya'ya masu biyyaya, kada ku biyewa
sha'awoyinku na da a zamanin jahilcinku. 15 Amma
yadda shi wanda ya kira ku mai tsarki ne, kuma ku zama
da tsarki cikin dukkan al'amuranku. 16 Domin a rubuce
yake, "Ku zama da tsarki, gama ni mai tsarki ne." 17 Idan
ku na kira bisa gare shi "Uba" shi wanda yake hukuntawa
ba da tara ba, amma gwar-gwadon aikin kowane mutum,
sai kuyi zaman bakuncinku da tsoro da bangirma. 18
Kun san cewa ba da azurfa ko zinariya mai lalacewa
aka fanshe ku ba, daga halinn wauta da kuka gada daga
wurin iyayenku. 19 Maimakon haka an fanshe ku da jinin
Almasihu mai daraja, marar aibu kamar na dan rago.
20 An zabi Almasihu tun kafin kafawar duniya, amma a
karshen zamanu ya bayyanu a gare ku. 21 Ku da kuka
bada gaskiya ga Allah ta wurinsa, wanda ya tashe shi daga
matattu ya kuma bashi daukaka domin bangaskiyarku
da begenku su kasance cikin Allah. 22 Da shike kun
tsarkake rayukanku cikin biyayyar ku ga gaskiya zuwa ga
sahihiyar kauna ta 'yan'uwa, sai ku kaunaci junanku da

zuciya mai gaskiya. 23 da shike an sake hai'huwarku ba
daga iri mai lalacewa ba amma daga iri marar rubewa,
ta wurin maganar Allah wadda take rayuwa ta kuma
dawwama. (aiōn g165) 24 Gama "dukkan jiki kamar ciyawa
yake, dukkan darajarsa kuwa kamar furen ciyawa take.
Ciyawa takan yi yaushi, furenta ya kan yankwane ya
fadi, 25 amma maganar Ubangiji tabbatacciya ce har
abada. "Wannan ita ce maganar bishara wadda akayi
maku wa'azinta." (aiōn g165)

2 Saboda haka sai ku tube dukkan keta, rikici, da riya,
kishi, da dukkan mugun zance. 2 Kammar jarirai, sababbin
haihuwa, ku yi marmarin madara mai ruhaniya wadda
take sahihiya, domin ta wurinta kuyi girma zuwa ceto, 3
idan kun dandana Ubangiji mai-alheri ne. 4 Kuzo gareshi
rayayyen dutse wanda mutane suka ki, amma zababbe
ne mai-daraja wurin Allah. 5 Ku kuma kamar rayayyun
duwatsu ana gina ku gida mai ruhaniya, domin ku zama
tsarka-kan fristoci, domin ku mika hadayu masu ruhaniya
abin karba ga Allah ta wurin Yesu Almasihu. 6 Gama nassi
ya ce, "Ga shi na sanya dutse na kan kusurwa, zababe,
mai daraja a cikin Sihiyona. Duk wanda ya bada gaskiya
gareshi ba zaya kunyata ba." 7 Daraja a gareku take ku
da kun bada gaskiya. Amma, ga wadanda suka ki bada
gaskiya, "Dutsen da magina suka ki shine aka mai she
shi kan kusurwa". 8 kuma, "Dutsen sa tuntube da fa na
sa tuntube. "Sun yi tuntube, da shike sun ki biyayya da
maganar, an kuwa kaddara su ga wannan. 9 Amma ku
zababben jinsi ne, kungiyar fristoci ba-sarauci, al'umma
mai-tsarki, jama'ar mallakar Allah, domin ku sanar da

mafifitan al'amuran wanda ya kiraye ku daga chikin duhu
zuwa cikin haskensa mai'ban al'ajibi. 10 Ku da ba jama'a
ba ne a da, amma yanzu jama'ar Allah ne. Da baku sami
jinkai ba, amma yanzu kun sami jinkai. 11 Kaunatattu, ina
rokon ku misalin baki da masu-tafiya kuma, ku guje wa
sha'awoyin jiki wadanda ke yaki da rai. 12 Ku kasance da
kyakkyawan hali a cikin al'ummai, domin, sa'adda suke
kushen ku kamar masu aikata mugunta, sai su lura da
nagargarun ayyukanku su kuma daukaka Allah a ranar
zuwansa. 13 Kuyi biyayya ga kowacce hukuma ta mutane
sabili da Ubangiji, ko ga sarki domin shi ne shugaba. 14 Ko
kuwa ga masu mulki aikakkunsa ne domin su hori masu
aikata mugunta da yabawa masu aikata nagarta. 15 Gama
wannan nufin Allah ne, ta wurin aikin kirki ku, kwabi
jahilcin mutane marassa hikima. 16 Kamar 'yan'tattu kada
ku mori 'yan'cinku kamar mayafin mugunta, amma ku
zama kamar bayin Allah. 17 Ku girmama dukkan mutane.
Ku kaunaci 'yan'uwa, kuji tsoron Allah. Ku girmama
sarki. 18 Ku barori, kuyi biyayya ga iyayen gidanku da
dukkan bangirma, ba ga nagargaru da masu saukin kai
ba, amma har ga miskilai. 19 Gama abin yaba wa ne idan
sabili da lamiri zuwa ga Allah in wani ya jimre da shan
zalunci. 20 Gama wacce riba ke nan idan kun yi zunubi
ana horonku kuna jimrewa da hukuncin? amma idan
kunyi aikin kirki kuka sha wuya a kansa kuka yi hakuri,
wannan abin karba ne wurin Allah. 21 Gama akan haka
aka kiraye ku, gama Almasihu ma yasha azaba saboda ku,
ya bar maku gurbi kubi sawunsa. 22 Bai taba yin zunubi
ba, ba'a taba jin yaudara a bakinsa ba. 23 Da'a ka zage shi

bai mai da zagi ba. Da ya sha azaba, bai yi kashedi ba,
amma ya mika kansa ga wanda yake yin shari'ar adalci.
24 Shi da kansa ya dauki zunubanmu a cikin jiki nasa ya
kai su bisa itace, domin kada a iske mu cikin zunubi,
amma muyi rayuwa ga adalci. Ta wurin raunukansa ne
kuka warke. 25 Dukkanku da kun bata kuna yawo kamar
batattun tumaki, amma yanzu kun dawo wurin makiyayi
da mai tsaron rayukanku.

3 Haka ku kuma da kuke matan aure, kuyi biyayya da na
ku mazajen, domin in har wadansunsu basa biyayya da
maganar Allah, halin matansu ya shawo kansu ba tare
da magana ba, 2 Domin sun ga tsattsakan halinku da
ladabinku. 3 Haka ma adonku kar ya zama na kwalliyar
waje kitson kai, kayan zinariya ko tufafi masu kawa. 4
Amma bari adon ya zama na mutum na cikin zuciya,
kuma adon ya zama kyan nan marar dushewa, na kamun
kai da natsatsen ruhu, wanda yake da daraja a gaban
Allah. 5 Haka tsarkakan mata su ka yi ado kamar haka.
Suka dogara ga Allah suka yi biyayya ga mazajensu.
6 Ta haka Saratu ta yi biyayya ga Ibrahim ta kira shi
“ubangiji”. Yanzu ku 'ya'yantane in dai kun yi aiki nagari,
idan kuma ba ku ji tsoron wahala ba. 7 Kamar yadda
na fada wa matan aure haka ma mazaje, ku zauna da
mata da sanin su raunana ne abokan tarayya ne na
karbar baiwar rayuwa. Ku dinga yin haka domin a rika jin
addu'oinku. 8 Daga karshe, dukanku ku hada hankulanku,
ku zama masu juyayi, masu kauna kamar 'yan'uwa, masu
taushin zuciya, masu tawali'u. 9 Kada ku rama mugunta
da mugunta ko zagi da zagi. A maimakon haka ku cigaba

da sa albarka, gama sabili da haka ne musamman aka
kiraye ku, domin ku gaji albarka. 10 "Wanda duk yake so
ya more a rayuwarsa ya kuma ga kwanaki masu alheri,
to fa, ya kame harshen sa daga mugunta da lebensa
daga maganganun yaudara. 11 Ya rabu da mugunta ya
aikata abin da ke nagari. Bari ya nemi zaman salama ya
kuma dimanceta. 12 Idanun Ubangiji suna duban adalai,
kunnuwansa kuma suna sauraron roke rokensu. Amma
fuskar Ubangiji tana gaba da masu aikata mugunta." 13
Wanene ya isa ya cuce ku idan kun himmatu ga yin abin
da ke nagari? 14 Amma idan kuna shan wuya saboda
adalci, ku masu albarka ne. Kada ku ji tsoron abin da su
ke tsoro. Kada ku damu. 15 Maimakon haka, ku kebe
Ubangiji a cikin zukatanku cewa shi mai tsarki ne. Kullum
ku zauna da shiri domin ku amsa wa mai tambayar ku
dalilin sa begenku ga Allah. Amma fa kuyi haka tare da
tawali'u da bangirma. 16 Ku zama da tsatsakan lamiri
domin mutanen da ke zargin rayuwarku mai kyau cikin
Almasihu, su ji kunya domin suna maganar gaba da ku
kamar ku mugaye ne. 17 Ya fi kyau, a sha wuya akan
aiki nagari, idan nufin Allah ne, da a sha wuya sabili da
mugun aiki. 18 Almasihu ya sha wahala sau daya tak sabili
da zunubai. Shi da ya ke mai adalci ya sha wahala domin
mu marasa adalci, domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe
shi cikin jiki, amma aka rayar da shi cikin Ruhu. 19 A
Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi ga ruhohin da ke a yanzu cikin
kurkuku. 20 Sun yi rashin biyayya ne sa'adda hakurin
Allah yake jiransu a lokacin Nuhu a zamanin sassaka
jirgin ruwa, sai Allah ya tsirar da mutane kalilan wato

rayuka takwas daga cikin ruwa. 21 Wannan kwatancin
baftismar da take cetonmu yanzu ne, ba kamar ta wanke
Dauda daga jiki ba, sai dai ta rokon Allah da lamiri mai
kyau ta wurin tashin Yesu Almasihu daga matattu. 22 Ya
hau sama. Yana dama ga Allah. Mala'iku, da mulkoki da
masu iko dole su yi masa biyayya.
4 Saboda haka, tunda yake Almasihu ya sha wuya a jiki,
muma mu sha damara da wannan ra'ayi. Duk wanda ya
sha wuya a jiki ya daina aikata zunubi. 2 Wannan mutum
kuma baya kara zaman biye wa muguwar sha'awar
mutumtaka, amma sai dai nufin Allah dukkan sauran
kwanakinsa a duniya. 3 Gama lokaci ya wuce da zamu
yi abin da al'ummai suke son yi, wato fajirci, mugayen
sha'awace-sha'awace, da buguwa da shashanci da shaye-
shaye da bautar gumaku da abubuwan kyama. 4 Suna
tunanin bakon abu ku ke yi da ba kwa hada kai tare da su
yanzu a yin wadannan abubuwa, sai suna zarginku. 5 Za
su bada lissafi ga wanda yake a shirye ya shari'anta masu
rai da matattu. 6 Shi yasa aka yi wa matattu wa'azin
bishara, cewa ko da shike anyi masu shari'a cikin jikunan
mutane, su rayu bisa ga Allah a ruhu. 7 Karshen dukkan
abubuwa yana gabatowa. Saboda haka, ku zama natsatsu,
ku natsu cikin tunaninku domin yin addu'oi. 8 Gaba da
kome, ku himmatu wajen kaunar juna, domin kauna
bata neman tona zunuban wadansu. 9 Ku yi wa juna
bakunta da abubuwa nagari ba tare da gunaguni ba. 10
Yadda kowanne dayanku ya sami baiwa, kuyi amfani
da su domin ku kyautata wa juna, kamar masu rikon
amanar bayebaye na Allah, wanda ya ba mu hannu sake.

11 Idan wani yana yin wa'azi, ya zamana fadar Allah ya ke
fadi, idan wani yana hidima, ya yi da karfin da Allah ya
ba shi, domin cikin dukkan abubuwa a daukaka Allah
ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da iko nasa ne har
abada abadin. Amin. (aiōn g165) 12 Ya kaunatattu, kada ku
zaci cewa matsananciyar wahalar da ta zo ta gwada ku
bakon abu ne, ko kuma wani bakon abu ne yake faruwa a
gareku. 13 Amma muddin kuna tarayya da Almasihu cikin
wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin ciki da murna
sa'adda za a bayyana daukakarsa. 14 Idan ana zargin ku
sabili da sunan Almasihu, ku masu albarka ne, domin
Ruhun daukaka da Ruhun Allah ya tabbata a kanku. 15
Amma kada kowannen ku ya sha wahala sabo da horon
shi mai kisan kai ne, ko barawo, ko mamugunci, ko mai
shisshigi. 16 Amma in wani yana shan wahala sabili da
shi na Almasihu ne, kada ya ji kunya, amma ya daukaka
Allah a wannan sunan. 17 Domin lokaci ya yi da shari'a za
ta fara daga gidan iyalin Allah. Idan kuwa za a fara da mu,
menene karshen wadanda suka ki biyayya da bisharar
Allah? 18 Idan mutum, "mai adalci ya tsira da kyar, to,
me zai faru da marar bin Allah da mai zunubi kuma?" 19
Sabo da haka bari wadanda suke shan wuya bisa ga nufin
Allah, su mika rayukansu ga amintaccen Mahalicci suna
kuma yin ayyuka nagari.

5 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni da nike
dan'uwanku dattijo, mashaidin shan wuyar Almasihu,
ni kuma mai samun rabo ne daga cikin daukakar daza
a bayyana. 2 Saboda haka na gargade ku dattawa, kuyi
kiwon garken Allah dake tare da ku. Ku kula da su, ba a

kan dole ba, amma domin kuna son yin haka, bisa ga yin
Allah. Ku kula da su, ba don cin ribar banza ba amma
sabo da yardar rai. **3** Kada ku zama kamar masu iko akan
mutanen dake hannunku, amma ku zama abin koyi ga
garken. **4** Sa'adda za a bayyana Sarkin Makiyaya zaku
karbi rawanin da darajarsa bata dushewa. **5** Hakannan,
ku kuma samari kuyi biyayya ga dattawa. Dukanku kuyi
damara da tawali'u, kuna bauta wa juna, domin Allah
ya na tsayayya da mai girman kai, amma yana yiwa
masu tawali'u alheri. **6** Saboda haka ku kaskantar da
kanku karkashin hannuwan Allah mai iko duka domin ya
daukaka ku a madaidecin lokaci. **7** Ku jibga masa duk
taraddadin zuciyarku, domin yana kula da ku. **8** Ku natsu,
ku zauna a fadake. Magabcinku, ibilis, kamar zaki mai ruri
yana zazzagawa, yana neman wanda zai cinye. **9** Ku yi
tsayayyiyar gaba da shi. Ku yi karfi cikin bangaskiyarku.
Ku sani fa abokan tarayyarku da suke cikin duniya suna
jimrewa da shan wuyan nan irin taku. **10** Bayan shan
wuyarku na dan lokaci kadan, Allah mai alheri mara
iyaka, wanda ya kiraye ku zuwa ga madawwamiyar
daukakarsa cikin Almasihu, zai kammalaku, ya kafa ku,
ya kuma karfafa ku. **(aiōnios g166)** **11** Mulki ya tabbata a
gare shi har abada abadin. Amin. **(aiōn g165)** **12** Na amince
da Sila amintaccen dan'uwa ne, kuma na rubuto maku
a takaice ta hannunsa. Ina yi maku gargadi ina kuma
shaida maku cewa abin da na rubuto alherin Allah ne na
hakika. Ku kafu a cikinsa. **13** Ita matar da ta ke a Babila
zababbiya tare da ku, ta na gaisheku, da Markus, dana,

yana gaisheku. 14 Ku gai da juna da sumbar kauna. Salama
ta tabbata a gare ku dukanku da ke cikin Almasihu.

2 Bitrus

1 Siman Bitrus, bawa da manzon Almasihu Yesu, zuwa
ga wadanda suka karbi bangaskiya mai daraja kamar
yadda muka karba, bangaskiya cikin adalcin Allahnmu
da Yesu Almasihu. 2 Bari alheri ya kasance tare da
ku; bari salama ta karu ta wurin sanin Allah da na
Yesu Ubangijinmu. 3 Dukkan abubuwan ikon Allah na
rayuwa da Allahntaka an bamu su ta wurin sanin Allah,
wanda ya kira mu ta wurin daukakarsa da nagarta. 4 Ta
wurin wanan, ya bamu babban alkawari mai daraja. Yayi
wanan ne saboda ku zama masu rabo cikin Allahntaka,
yayin da ku ka kubuta daga lalacewa da ke cikin duniya
saboda mugayen sha'awace sha, awace. 5 Saboda wanan
dalilin kuyi iyakacin kokarinku ku kara nagarta ta wurin
bangaskiyarku, kuma ta wurin adalci, sani. 6 Ta wurin
sani ku kara da kamun kai, kuma ta wurin kamun kanku,
ku kara da jimrewa, ta wurin jimrewarku, ku kara da
bin Allah. 7 Ta wurin bin Allah, ku kara da kauna irin
ta 'yan'uwa, ta wurin kauna irin ta 'yan'uwa, ku kara
kauna. 8 Idan wadannan abubuwan suna cikinku, kuma
suka yi girma a cikinku, baza a sami bakarare ko rashin
'ya'ya cikin sanin Ubangijinmu Yesu Almasihu ba. 9
Amma duk wanda ya rasa wadannan abubuwan yana
kallon abin da ke kusa ne kawai; ya makance. Ya manta
da cewa an wake shi daga tsofaffin zunubansa. 10 Saboda
haka, 'yan'uwa, kuyi iyakacin kokari ku tabbatar da
kiranku da zabenku. Idan kun yi wadannan abubuwan,
baza ku yi tuntube ba. 11 Ta haka zaku sami shiga cikin
mulki na har'abada na Ubangijinmu da Maicetonmu

Yesu Almasihu. (aiōnios g166) 12 Saboda haka a shirye nake
kulayomi in tunashe ku game da wadannan abubuwan,
ko da yake kun san su, kuma kun yi karfi cikin gaskiya
yanzu. 13 Ina tunani daidai ne in zuga ku da tuni game
da wadannan abubuwan, tun ina cikin wannan jiki. 14
Domin na sani jim kadan zan bar wannan jiki, kamar
yadda Yesu Almasihu ya nuna mani. 15 Zan yi iyakancin
kokarina kulayomi domin ku rika tunawa da abubuwan,
bayan kaurata. 16 Domin bamu bi labaru da aka kago na
nuna wayo cikinsu ba, da muka fada maku game da iko
da bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu, amma mu
shaidu ne na ikonsa. 17 Gama ya karbi daukaka da daraja
daga wurin Allah Uba lokacin da murya ta zo daga ikon
mai daukaka cewa, "Wannan shine dana, kaunataccena,
wanda nake jin dadinsa kwarai." 18 Mun ji muryar nan da
ta zo daga sama, lokacin da mu ke tare da shi a dutse mai
tsarki. 19 Muna da wannan kalmar annabci wanda akwai
tabbaci sosai, kun yi daidai idan kun mayar da hankali a
kansu. Yana nan kamar fitillar da take walkiya a wuri
mai duhu kafin asubahi ya zo, kuma tauraron asubahi
ya tashi cikin zukatanku. 20 Ku san da wannan tun da
farko, cewa babu annabci da ke bisa ga fasarar mutum. 21
Domin babu annabcin da ya taba zuwa ta wurin nufin
mutum. Maimakon haka, Ruhu Mai Tsarki ne ke iza su, su
fadi maganar Allah.

2 Annabawan karya sun zo ga mutane, hakannan kuma
malaman karya suma sun zo. A asirce za su zo maku
da karkatacciyar koyarwa mai hallakarwa, su kuma yi
musun sanin Ubangiji da ya fanshe su. Su na jawowa

kansu hallaka da sauri. 2 Da yawa za su bi gurbinsu,
kuma ta wurinsu za a sabawa sahihiyar gaskiya. 3 Ta
wurin hadama za su ribace ku ta wurin maganganunsu
na yaudara. Hallakarsu ba za ta yi jinkiri ba; hukuncinsu
na nan tafe. 4 Allah bai kebe mala'ikkun da suka yi
zunubi ba. Maimakon haka ya tura su a cikin bakin duhun
jahannama daure da sarkoki, har ya zuwa ranar shari'a.
(Tartaroō g5020) 5 Hakan nan kuma bai kebe duniya ta
zamanin da ba. Maimakon haka, ya kebe Nuhu, wanda
yake wa'azin adalci, tare da mutane bakwai, lokacin da ya
kawo ambaliyar ruwan Tsufana a fuskar duniyar marasa
bin Allah. 6 Sa'annan Allah ya kone biranen Sadoma da
Gomrata da wuta ya maishe su toka, wannan ya zama
misalin abin da zai faru da marasa ibada. 7 Amma ga
adalinnan Lutu, wanda ya zaku a ransa ta wurin miyagun
halayen mutanen, Ubangiji kuwa ya cece shi. 8 Ga wannan
mutum mai adalci, wanda yayi zama a cikinsu kowace
rana ransa na baci, domin abin da yake gani yake kuma ji.
9 Saboda haka Allah ya san yadda zai ceci masu adalci
daga gwaji, da yadda kuma zai kama masu rashin adalci
da hukunci a ranar shari'a. 10 Wannan kuwa musamman
gaskiya ce ga wadanda suka ci gaba da ayyuka na jiki suka
kuma raina masu mulki. Suna da taurin kai da kuma yin
ganin dama. Ba sa tsoron sabo ga wadanda aka daukaka.
11 Ko da shike mala'iku suna da karfi da iko fiye da su,
amma basu kawo karar batanci a kansu a gaban Ubangiji
ba. 12 Amma wadannan dabbobi marassa tunani an yi su
ne musamman domin a kama a yanka. Suna sabawa abin
da ba su sani ba. Zasu halaka. 13 Za su sami sakamakon

mugun aikinsu. Suna tunanin yin nishadi da rana abin
annashuwa ne. Su kan su tababbu ne. Suna jin dadin
ayyukansu na yaudara yayin da suke liyafa tare da ku. **14**
Suna da idanun sha'awace sha'awacen mata mazinata; ba
sa koshi da aikata zunubi. Suna rinjayar wandanda ba su
da tsayayyan hankali zuwa ga munanan ayyuka, kuma
sun kafa zukatansu ga hadama, su 'ya'yan la'ana ne! **15**
Sun bar bin hanyar gaskiya. Sun bijire kuma sun bi hanyar
Bal'amu dan Be'or wanda yake kaunar ribar rashin adalci.
16 Amma ya karbi tsautawa domin zunubinsa. Jaki ma da
baya magana ya tsauta wa haukan annabin da muryar dan
adam. **17** Wadannan mutane suna kamar mabulbullai da
babu ruwa. suna nan kamar gizagizai da iska ke korawa.
Duhu mai tsanani yana jiransu. **18** Su masu babatu ne da
girman kai. suna yadaurar mutane ta wurin sha'awowin
jiki. Suna yaudarar mutane da suke kokarin su tsere
daga wadanda suke rayuwa cikin kuskure. **19** Suna masu
alkawarin yanci, amma su da kan su bayi ne ga zunubi.
Domin mutum bawa ne ga duk abinda ya rinjaye shi. **20**
Duk wanda ya kubuta daga shashanci na duniya ta wurin
sanin Ubangiji da mai Ceto Yesu Almasihu, sa'annan ya
koma cikin shashaci, yanayinsu na karshe ya zama da
muni fiye da na farkon. **21** Da ma zai fi masu kada su san
hanyar adalci da su san ta amma sa'annan su juya daga
ka'ida mai tsarki wanda aka damka masu. **22** Wannan
karin magana ya zama gaskiya a kan su: “Kare ya dawo
yana lashe amansa. Aladen da akayi masa wanka ya koma
cikin tabo.”

3 Yanzu, ina rubata maku, kaunatattu, wannan wasika
ta biyu domin in tunashe ku, in kuma zuga tunaninku
na gaskiya, 2 don ku tuna da kalmomin da annabawa
tsarkaka suka fada a da, kuma da umurnin Ubangijinmu
da mai ceto da aka bayar ta wurin manzaninku. 3
Ku san wannan da farko, cewa masu ba'a za su zo a
kwanakin karshe. Za su yi ba'a kuma su ci gaba bisa ga
sha'awowinsu. 4 Za su ce, “Ina alkawarin dawowarsa? Tun
lokacin da kakaninmu suka mutu, dukkan abubuwa sun
kasance yadda suke, tun farkon halitta.” 5 Da gangan suka
manta cewa sama da kasa sun kasance daga ruwa, kuma
ta wurin ruwa, da dadewa ta wurin umarnin Allah, 6
kuma cewa ta wurin wadannan abubuwa duniyar wancan
zamani ta halaka, da ambaliyar ruwan tsufana. 7 Amma
sama da kasa na yanzu, an tanada su domin wuta ta wurin
wannan umarnin. An tanada su domin ranar shari'a
da halakar marassa ibada. 8 Kada ku manta da wanan,
kaunatattu, cewa rana daya a gun Allah kamar shekaru
dubu ne, kuma shekaru dubu kamar rana daya suke. 9
Ubangiji baya jinkiri game da alkawaransa kamar yadda
wadansu ke ganin jinkiri. Maimakon haka, yana hakuri
da ku. Ba ya so ko dayanku ya hallaka, amma kowanenku
ya kai ga tuba. 10 Duk da haka, ranar Ubangiji za ta zo
kamar barawo. Sammai za su shude da kara mai karfi.
Wuta zata kone komai da komai, kuma duniya da dukkan
ayyukan da ke cikinta zasu bayyanu. 11 Da shike dukkan
wadanan abubuwa za a hallaka su haka, wadanne irin
mutane yakamata ku zama? Ya kamata kuyi rayuwar
tsarki da ta ibada. 12 Ku zauna cikin bege da kuma

hanzarta zuwan ranar Allah. A ranan nan, za a hallaka
sammai da wuta, kuma dukkan komai da komai zai narke
cikin zafi mai tsanani. **13** Amma bisa ga alkawarinsa,
muna jiran sabuwar sama da sabuwar duniya, inda adalci
zai kasance. **14** Saboda haka, kaunatattu, tun da kuna da
begen wadannan abubuwa, ku yi iyakacin kokarinku a
same ku marassa tabo da marasa aibu a gabansa, cikin
salama. **15** Kuma, ku dauki hakurin Ubangiji domin ceto
ne, kamar yadda kaunataccen danuwanmu Bulus ya
rubuta maku bisa ga hikima da aka ba shi. **16** Bulus yayi
magana akan wadanan abubuwa cikin dukkan wasikunsa,
a ciki akwai abubuwa da suke da wuyar ganewa. Jahilai da
mutane marassa natsuwa sukan juya ma'anarsu, kamar
yadda suke yi wa sauran nassoshi, don hallakar kansu.
17 Saboda haka, kaunatattu, tun da kun san wadannan
abubuwa, ku kula da kanku kada a badda ku ta wurin
rudun mutanen da ba su bin doka, har ku rasa amincinku.
18 Amma ku yi girma a cikin alheri da sanin Ubangijinmu
da mai ceto Yesu Almasihu. Bari daukaka ta tabbata a
gare shi yanzu da har abada. Amin. **(aiōn g165)**

1 Yohanna

1 Abin nan da yake tun daga farko, wanda muka ji, wanda
muka gani da idanunmu, wanda muka gani hannuwanmu
suka kama, a wajen maganar rai. 2 Ran kuwa aka baiyyana
shi, muka gani, muka bada shaida, muka gaya maku
labarin rai na har abada, wanda da yake a wurin Uba,
aka kuma sanar da mu. (aiōnios g166) 3 Wannan da muka
gani muka ji muka baku labari, domin kuyi zumunci da
mu, zumuncinmu kuwa tare da Uba yake da Dansa Yesu
Almasihu. 4 Haka nan, muna rubuta maku wadannan
abubuwa domin farin cikinmu ya cika. 5 Wannan shi ne
sakon da muka ji daga wurinsa mu kuwa muka sanar da
ku: Allah haske ne a wurinsa kuwa babu duhu ko kadan.
6 Idan mun ce muna zumunci da shi kuma muna tafiya
cikin duhu, muna yin karya kuma bama aikata gaskiya. 7
Amma idan muna tafiya cikin haske kamar yadda yake
cikin haske, muna zumunci da juna, jinin Yesu Dansa ya
wankemu daga dukka zunubi. 8 Idan mun ce bamu da
zunubi, muna rudin kanmu kenan, ba kuma gaskiya a
cikinmu. 9 Amma idan mun fadi zunubanmu, shi mai
aminci ne, mai adalci da zai gafarta mana zunubanmu, ya
kuma wankemu daga dukkan rashin adalci. 10 Idan mun
ce bamu yi zunubi ba, mun mai da shi makaryaci kenan,
maganarsa kuma bata cikinmu.

2 'Ya'yana, na rubuta ma ku wadannan abubuwa domin
kada kuyi zunubi. Amma idan wani yayi zunubi muna da
matsakanci a wurin Uba, Yesu Almasihu, mai adalci. 2
Shine fansar zunubanmu, ba ma namu kadai ba amma
na duniya dukka. 3 Ta haka muka san cewa mun san

shi, idan mun kiyaye dokokinsa. 4 Duk wanda yace, “Na
san Allah” amma bai kiyaye dokokinsa ba, makaryaci
ne gaskiya kuwa ba ta cikinsa. 5 Amma duk wanda ya
kiyaye maganarsa, hakika kaunar Allah ta kammala a
cikin wannan mutum. Ta wurin haka muka sani muna
cikinsa. 6 Duk wanda yace yana cikin Allah dole ne shi da
kansa yayi tafiya kamar yadda Yesu Almasihu yayi. 7
Kaunatattu, ba sabuwar doka nike rubuta maku ba, amma
tsohuwar doka ce wadda kuka ji tun farko. Tsohuwar
dokar kuwa itace maganar da kuka ji tun farko. 8 Amma
yanzu ina rubuta maku sabuwar doka wadda gaskiya ce a
cikin Almasihu da cikinku, saboda duhu yana wucewa,
haske na gaskiya yana haskakawa. 9 Duk wanda yace yana
cikin haske amma yana kin dan'uwansa, yana cikin duhu
har yanzu. 10 kuma wanda yake kaunar dan'uwansa yana
cikin haske babu dalilin tuntube a wurinsa. 11 Amma
duk wanda yake kin dan'uwansa yana cikin duhu, yana
kuma tafiya cikin duhu, bai san ma inda ya nufa ba,
domin duhu ya makantar da shi. 12 Na rubuta maku,
ya ku kaunatun 'ya'yana, saboda an gafarta zunubanku
domin sunansa. 13 Na rubuta maku, ubanni, saboda kun
san shi wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku
matasa saboda kun yi nasara da mugun. Na rubuta maku,
yara kanana, saboda kun san Uban. 14 Na rubuta maku,
Ubanni, saboda kun san shi wanda yake tun daga farko.
Na rubuta maku, matasa, saboda kuna da karfi, kuma
maganar Allah tana zaune cikinku. Kuma kun yi nasara
da mugun. 15 Kada kuyi kaunar duniya ko abubuwan da
suke cikin duniya. Idan wani yayi kaunar duniya, kaunar

Uban bata cikinsa. 16 Domin dukkan abubuwan da suke a
cikin duniya, kwadayi na jiki, abin da idanu suke sha'wa,
da rayuwar girman kai ta wofi, ba na Uban bane amma
na duniya ne. 17 Duniya tana wucewa tare da sha'awarta.
Amma dukkan wanda ya aikata nufin Allah zaya kasance
har abada. (aiōn g165) 18 Yara kanana, sa'a ta karshe ce.
Kamar dai yadda kuka ji magafcin Almasihu yana zuwa,
ko yanzu ma magaftan Almasihu da yawa sun rigaya sun
zo, ta haka muka san sa'a ta karshe ce. 19 Sun fita daga
cikinmu, dama su bana cikinmu bane. Gama idan da su
namu ne da sun ci gaba tare damu. Amma da yake sun
fita, ya nuna su ba na cikinmu bane. 20 Amma ku kun
karbi shafewa daga wurin Mai Tsarki, kuma dukkanku
kun san gaskiya. 21 Bana rubuta maku bane domin baku
san gaskiya ba, amma saboda kun santa, kuma ba wata
karya da ta fito daga gaskiya. 22 Wanene makaryaci shine
wanda yayi musu cewa Yesu ba Almasihu bane? Wannan
mutumin shi ne magafcin Almasihu, tun da yayi musun
Uba yayi musun Dan. 23 Ba wanda yayi musun Dan kuma
yake da Uban. Dukkan wanda ya amince da Dan yana
da Uban ma. 24 A game daku kuma, sai ku bari abinda
kuka ji daga farko ya zauna a cikinku. Idan abin da kuka ji
daga farko ya zauna a cikinku, kuma zaku kasance a cikin
Dan da kuma Uban. 25 Alkawarin da ya bamu kenan, rai
na har abada. (aiōnios g166) 26 Na rubuta maku wadannan
abubuwa ne game da wadanda zasu baudar daku. 27
Game daku, shafewar daku ka samu daga wurinsa tana
nan a cikinku, baku bukatar wani ya koyar daku. Amma
kamar yadda shafewar da kuka karba a wurinsa ta koya

maku dukkan abu, kuma gaskiya ne ba karya bane, tana
nan a cikinku kamar yadda a ka koya maku, ku kasance a
cikinsa. 28 Yanzu fa, 'ya'ya na kaunatattu, ku kasance a
cikinsa domin sa'adda zai baiyyana mu zama da gabagadi
ba tare da kunya ba a gabansa sa'adda zai zo. 29 Idan kun
sani shi mai adalci ne, kun sani dukkan wanda ke aikata
adalci haifaffe ne daga wurinsa.

3 Dubi irin kaunar da Allah ya bamu, har da za a kira mu
'ya'yan Allah, haka muke kuwa. Saboda wannan dalili
ne duniya bata san muba, saboda bata san shi ba. 2
Kaunatattu, yanzu mu 'ya'yan Allahne, kuma ba a bayyana
mana yadda zamu zama ba tukuna, mun sani sa'adda
Almasihu zai bayyana, zamu zama kamarsa, domin zamu
ganshi kamar yadda yake. 3 Dukkan wanda yake da
wannan bege game da gidan gobe ya kan tsarkake kansa,
kamar yadda shima yake da tsarki. 4 Dukkan wanda yaci
gaba da yin zunubi yana ketare shari'a kenan. Gama
zunubi ketare shari'a ne. 5 Kun sani Almasihu ya bayyana
domin ya dauke zunubai ne. Kuma a cikinsa babu zunubi.
6 Ba wanda zai kasance a cikinsa da zai cigaba da yin
zunubi. Ba wanda zai ci gaba da aikata zunubi da zai ce ya
sanshi, ko kuma ya ganshi. 7 'Ya'yana kaunatattu, kada ku
bari kowa ya baudar da ku, wanda yake aikata adalci shi
adali ne, kamar yadda Almasihu yake adali. 8 Wanda yake
aikata zunubi na ibilis ne, gama ibilis yayi zunubi tun
daga farko. Dalilin haka ne Dan Allah ya bayyana, domin
ya rushe ayyukan ibilis. 9 Duk wanda aka haife shi daga
Allah ba ya yin zunubi, saboda irin Allah na cikinsa. Ba
zaya iya ci gaba da yin zunubi ba domin an haife shi daga

wurin Allah. 10 Ta haka ne ake bambanta 'ya'yan Allah
da 'ya'yan ibilis. Dukkan wanda baya aikata adalci ba na
Allah bane; haka kuma wanda ba ya kaunar dan'uwansa.
11 Domin wannan shine sakon da kuka ji tun daga farko:
cewa mu kaunaci junanmu, 12 ba kamar Kayinu ba wanda
yake na shaidan kuma ya kashe dan'uwansa. Me yasa ya
kashe shi? Saboda ayyukansa miyagu ne, na dan'uwansa
kuma masu adalci ne. 13 Kada kuyi mamaki 'yan'uwana,
idan duniya ta ki ku. 14 Mun sani mun ratsa mutuwa
zuwa cikin rai, saboda muna kaunar 'yan'uwa. Dukkan
wanda ba ya yin kauna, shi matacce ne. 15 Dukkan wanda
yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne. Kun kuma sani
babu rai na har abada a cikin mai kisankai. (aiōnios g166) 16
Ta wurin haka muka san kauna, da ya ke Almasihu ya
bayar da ransa saboda mu. Mu ma ya kamata mu bada
ranmu saboda 'yan'uwamu. 17 Amma duk wanda yake
da kayan duniya, ya ga dan'uwansa cikin bukata, kuma
bai ji tausayinsa ba, ta yaya kaunar Allah ke cikinsa?
18 'Ya'yana kaunatattu, kada muyi kauna ta fatar baki
kawai, amma muyi aikin kauna da gaskiya. 19 Ta wurin
haka mun sani mu masu gaskiya ne kuma mun tabbatar
da zuciyarmu a gabansa. 20 Gama idan zuciyarmu bata
kayar damu ba, Allah ya fi zuciyarmu girma, kuma yana
sane da kome. 21 Kaunatattu, idan zuciyarmu bata kashe
mu ba, muna da gabagadi a gaban Allah. 22 Kuma duk
abin da muka nema zamu samu a wurinsa, saboda muna
kiyaye dokokinsa, muna yin abubuwan da suka gamshe
shi. 23 Kuma ummurninsa kenan: mu bada gaskiya ga
sunan Dansa Yesu Almasihu, mu yi kaunar juna kuma

kamar yanda ya bamu wannan doka. 24 Duk wanda yake
kiyaye umarnin Allah, yana cikinsa, Allah kuma yana
cikin mutumin. Ta haka muka gane cewa yana cikinmu,
Ta wurin Ruhu, wanda ya bamu.

4 Kaunatattu, kada ku amince da kowanne ruhu. Amma
ku gwada ruhohi ku gani ko na Allah ne, gama annabawan
karya masu yawa sun fito zuwa cikin duniya. 2 Ta haka
zaku gane Ruhun Allah, dukkan ruhun da ya amince
Yesu Almasihu ya zo cikin jiki na Allah ne, 3 kuma
dukkan ruhun da bai amince da Yesu ba, ba na Allah
bane. Wannan ruhun magafcin Almasihu ne, wanda
kuka ji cewa yana zuwa, ya kuwa rigaya yazo cikin
duniya. 4 'Ya'yana kaunatattu, daga Allah ke, kuma kun
rigaya kun yi nasara da su da yake wanda ke cikinku
ya fi wanda ke cikin duniya girma. 5 Su na duniya ne,
saboda haka abin da suke fadi na duniya ne, duniya kuma
tana sauraronsu. 6 Mu na Allah ne, duk wanda ya san
Allah yana saurarenmu. Wanda ba na Allah bane, ba ya
sauraronmu. Ta haka muka gane ruhun gaskiya da ruhun
karya. 7 Kaunatattu, mu yi kaunar juna, gama kauna
ta Allah ce, wanda yake kauna an haife shi daga wurin
Allah, kuma ya san Allah. 8 Mutumin da baya kauna ba
na Allah ba ne, kuma bai san Allah ba, gama Allah kauna
ne. 9 A cikn haka aka bayyana kaunar Allah a garemu,
Allah ya aiko tilon Dansa cikin duniya domin mu rayu ta
wurinsa. 10 A cikin wannan akwai kauna, ba mune muka
kaunaci Allah ba, amma shi ya kaunace mu ya aiko da
Dansa ya zama mai gafarta zunubanmu. 11 Kaunatattu, da
yake Allah ya kaunace mu haka, ya kamata mu kaunaci

junanmu. 12 Ba wanda ya taba ganin Allah. Idan muna
kaunar juna, Allah yana zaune cikinmu, kuma kaunarsa
tana zaune a cikinmu. 13 Ta haka mun sani muna zaune a
cikinsa shi kuma a cikinmu, saboda ya bamu Ruhunsa. 14
Mun gani mun shaida, cewa Allah ya aiko Dan, domin
ya zama mai ceton duniya. 15 Duk wanda ya amince
Yesu Dan Allah ne, Allah na zaune cikinsa, shi kuma a
cikin Allah. 16 Mun sani kuma mun gaskata da kaunar da
Allah yake da ita dominmu, Allah kauna ne wanda yake
zama cikin kauna yana zaune cikin Allah, Allah kuma a
cikinsa. 17 Dalilin wannan kauna ta kammala a cikinmu,
domin mu kasance da gabagadi a ranar shari'a, domin
kamar yanda ya ke haka muma muke a cikin duniyan
nan. 18 Babu tsoro a cikin kauna. Amma cikkakiyar kauna
takan kawar da tsoro, domin kuwa tsoro na tafi tare da
hukunci. Amma wanda yake da tsoro ba shi da cikkakiyar
kauna. 19 Muna kauna domin Allah ne ya fara kaunarmu.
20 Idan wani ya ce,"Ina kaunar Allah", amma yana kin
dan'uwansa, makaryaci ne. Domin wanda baya kaunar
dan'uwansa da yake gani, ba zai iya kaunar Allah da bai
taba gani ba. 21 Wannan ne umarnin da muke da shi
daga wurinsa: Duk wanda yake kaunar Allah dole ne ya
kaunaci dan'uwansa.

5 Duk Wanda ya gaskata Yesu shine Almasihu haifaffe na
Allah ne. Kuma duk wanda ya kaunaci uba ya kaunaci dan
da uban ya haifa. 2 Haka muka sani muna kaunar 'ya'yan
Allah: yayin da muka kaunaci Allah, kuma muka aikata
umarninsa. 3 Wannan itace kaunar Allah, cewa mu kiyaye
umarninsa. Domin umarninsa ba masu nawaitawa bane.

4 Duk wanda yake haifaffe na Allah yakan yi nasara da
duniya. Wannan itace nasarar da ta rinjayi duniya, wato
bangaskiyarmu. 5 Wanene wannan mai nasara da duniya?
Sai dai wanda ya gaskata Yesu Dan Allah ne. 6 Wannan
shine wanda yazo ta wurin ruwa da jini: Yesu Almasihu.
Ya zo ba ta wurin ruwa kadai ba, amma ta wurin ruwa
da jini. 7 Domin akwai uku wadanda suke bada shaida:
8 Ruhu, da ruwa, da kuma jini. Wadannan ukun kuwa
manufarsu daya ce. 9 Idan mun karbi shaidar mutane,
shaidar Allah ta fi girma. Wannan ita ce shaidar Allah,
wato ya bada shaida akan Dansa. 10 Wanda ya gaskata da
Dan Allah shaidar tana nan tare da shi. Duk wanda bai
bada gaskiya ga Allah ba, ya mai da shi makaryaci kenan,
domin bai gaskata da shaidar da Allah ya bayar game
da Dansa ba. 11 Wannan ita ce shaida: Allah ya bamu
rai madawwami, wannan rai kuwa yana cikin Dansa.
(aiōnios g166) 12 Duk wanda yake da Dan, yana da rai.
Duk wanda ba shida Dan Allah kuwa bashi da rai. 13 Na
rubuto maku wannan ne don ku tabbata kuna da rai
madawwami—a gare ku wadanda suka gaskata da sunan
Dan Allah. (aiōnios g166) 14 Wannan shine gabagadin da
muke da shi a gabansa, wato, in mun roki kome bisa
ga nufinsa, zai ji mu. 15 Haka kuma, in mun san yana
jinmu—Duk abin da mu ka rokeshi—mun sani muna da
duk abin da muka roka daga gare shi. 16 Idan wani ya ga
dan'uwansa ya yi zunubin da bai kai ga mutuwa ba, sai
yayi masa addu'a, Allah kuwa zai ba shi rai. Ina nufin
wadanda suka yi zunubin da bai kai ga mutuwa ba. Akwai
zunubin da yake kai wa ga mutuwa: Ban ce a yi addu'a

domin wannan ba. 17 Dukkan rashin adalci, zunubi ne,
amma akwai zunubin da bai kai ga mutuwa ba. 18 Mun
sani kowanne haiffafe daga wurin Allah ba ya yin zunubi.
Amma wanda ke haifaffe daga wurin Allah, ya kan kare
shi, mugun nan kuwa ba zai iya yi masa illa ba. 19 Mun
sani mu na Allah ne, mun kuma sani dukkan duniya tana
hannun mugun nan. 20 Amma mun sani Dan Allah yazo,
kuma ya bamu fahimta, domin mu san wanda yake shi
ne mai gaskiya. Haka kuma muna cikin wannan wanda
shine gaiskiya, kuma cikin Dansa Yesu Almasihu. Shine
Allah na gaskiya, da kuma rai na har abada. **(aiōnios g166)**
21 'Ya'ya, ku tsare kanku daga bautar gumaka.

2 Yohanna

1 Daga dattijon zuwa ga uwar gida zababbiya da yayanta,
wadanda nake kauna da gaskiya, ba ni kadai ba, amma da
dukan wadanda sun san gaskiya - 2 domin gaskiya da
take cikinmu za ta kuma kasance tare da mu har abada.
(aiōn g165) 3 Alheri da jinkai da salama za su kasance tare
da mu, daga Allah Uba da kuma daga Yesu Almasihu Dan
Uba, a cikin gaskiya da kauna. 4 Na yi murna sosai sa'anda
na sami wadansu yayanki suna tafiya cikin gaskiya, kamar
yadda muka karbi wannan umarni daga Uba. 5 Yanzu ina
rokon ki, uwar gida, ba kamar ina rubuta maki sabon
umarni ba, amma wannan da muka samu tun da can,
cewa mu kaunaci junanmu. 6 Wannan kuma itace kauna,
cewa mu yi tafiya bisa ga umarnin sa. Wannan shine
umarnin, daidai kamar yadda kuka ji da fari, da cewa
ku yi tafiya a cikinsa. 7 Gama masu yaudara sun fito a
duniya, wadanda ba su yarda cewa Yesu ya zo cikin jiki
ba. Wannan ne mayaudari da kuma magabcin Almasihu.
8 Ku dubi kanku, domin kada ku rasa abubuwan da mu
duka muka yi aiki a kansu, amma domin ku karba dukan
sakamon ku. 9 Duk wanda ya ci gaba da tafiya ba cikin
koyarwa Almasihu ba, ba shi da Allah. Wanda ya zauna
cikin koyarwar kwa yana tare da Uban da kuma Dan. 10
Duk wanda ya zo wurinku, ba tare da wannan koyarwar
ba, kar ku karbe shi cikin gidanku, kada ma ku gaishe
shi. 11 Domin duk wanda ya gaishe shi ya yi tarayya da
shi kenan cikin miyagun ayyukan sa. 12 Ina da abubuwa
dayawa da nake so in rubuta maki amma al'kalami tawada
da takarda baza su iya daukar su duka ba. Amma duk da

haka ina begen zuwa gare ki domin mu yi magana fuska
da fuska, domin farin cikn mu ya zama cikakke. 13 Yayan
yar'uwarki zababbiya suna gaishe ki.

3 Yohanna

1 Daga dattijon zuwa ga Gayus, wanda nake kauna da
gaske. 2 Ya kaunatace na, ina addu'a domin ka samu
albarka cikin kowanne al'amari, da kuma koshin lafiya,
kamar yadda ruhun ka yake lafiya. 3 Na yi farin ciki
kwarai sa'adda wadansu 'yan'uwa suka zo suka ba da
shaida a kan bangaskiyar ka, kamar yadda ka ke bin
gaskiya. 4 Ba abin da ya fi faranta mani rai kamar in ji
yayana suna tafiya cikin gaskiya. 5 Ya kaunatace na, kana
aiki da aminci zuwa ga 'yan'uwa da baki, 6 wadanda suka
shaida kaunar ka a gaban ikilisiya. Zai yi kyau ka yi masu
taimako da kyakkyawar salama, ta hanyar da ta dace da
masu ibada, 7 domin sabili da sunan nan ne suka fito, ba
su kuma karbar kome a hannun al'ummai. 8 Don haka
ya kamata mu karbi irin wadannan mutane, domin mu
zama abokan aiki tare da su a kan gaskiya. 9 Na rubuta
wasika zuwa ga ikilisiya, amma Diyotariffis, wanda ya fi
kowa son girma a cikinsu, bai karbe mu ba. 10 Saboda
haka, idan na zo, zan tuna masa da irin ayukkan sa, da
kuma yadda yake babbata sunayen mu a wurin jama'a da
miyagun kalmomi. Wannan ma bai ishe shi ba, har ma
yana kin karbar 'yan'uwa. Ya kuma hana wadanda suke
son su yin hakan, harma ya kan kore su daga ikilisiya. 11
Ya kaunatace na, kada ka yi koyi da mugun abu, sai dai
abu mai kyau. Dukan wanda yake yin abu mai kyau na
Allah ne; mai aikata mugunta kuma bai san Allah ba. 12
Dimitiriyas yana da kyakkyawar shaida a gun kowa har a
wurin gaskiyar da kanta. Mu ma mun shaida shi, ka kuma
san shaidar mu gaskiya ce. 13 Ina da abubuwa dayawa

da zan rubuta maka, amma ban so in rubuta maka su
da alkalami da tawada ba. **14** Ina sa zuciya mu sadu ba
da dadewa ba, sa'annan mu yi magana ido da ido. Bari
salama ta kasance tare da kai. Abokanmu suna gaishe ka,
kuma ka isadda sakon gaisuwar mu ga sauran abokai da
sunayen su.

Yahuda

1 Yahuza, bawan Yesu Almasihu kuma dan'uwan Yakubu,
zuwa ga kirayayyu, kaunatattu a cikin Allah Uba, kebabbu
domin Yesu Kristi: **2** bari jinkai da salama da kauna su
ribabanya a gare ku. **3** Kaunatattu, ina iyakar kokari in
rubuta maku game da ceton mu duka, ya zama dole in
gargade ku sosai game da bangaskiya wadda aka mika wa
masu bi sau daya tak ba kari. **4** Don wasu mutane sun
sadado sun shigo da sanda a asirce wadanda an rubuta
game da hukuncin su tun da dadewa-mutane marasa
imani, wanda suka canza alherin Allah zuwa lalata, kuma
sun karyata makadaicin Shugaba da Ubangijinmu, Yesu
Almasihu. **5** Ina so in tunashe ku-ko da shike kun rigaya
kun san abin, da cewa Allah ya ceci wasu mutane daga
kasar masar, amma daga baya ya hallaka wadanda basu
ba da gaskiya ba. **6** Kuma mala'iku wadanda ba su rike
matsayin ikon su ba, amma suka bar wurin zaman su na
ainihi-Allah ya tsare su a sarka na har'abada a cikin bakin
duhu domin babban ranar shari'a. **(aïdios g126)** **7** Suna
nan kamar Saduma da Gwamrata da kuma biranen da ke
kewaye da su, wadanda suka ba da kansu ga fasikanci
suna bin sha'awoyi wanda ba na dabi'a ba. Aka mai da
su abin misalin wadanda suka sha wuta mara matuka.
(aiōnios g166) **8** Haka kuma, wadannan masu mafarkan
suna lalatar da jikinsu. Suna raina masu mulki, kuma
suna fadar miyagun abubuwa a kan masu daukaka. **9**
Amma ko Mika'ilu babban mala'ika, a lokacin da yake
jayyaya da muhawara da shaidan a kan gawar Musa,
bai kuskura ya fadi wata kalmar hukunci a kansa ba.

Maimakon haka ya ce, “Bari Ubangiji ya tsauta maka!'' 10
Amma waddannan mutane suna kawo batanci game da
dukan abin da ba su gane ba. Wadannan mutane masu
halin dabbobi ne, suna kwa jawo wa kansu hallaka kenan.
11 Kaiton su! Domin sun bi hanyar Kayinu, kuma sun
tsunduma cikin kuskuren Bal'amu domin samun riba.
Suka hallaka cikin husuma irin ta Kora. 12 Wadannan
hatsari ne a boye cikin bukukuwan ku na kauna. Suna
shagali ba kunya ba tsoro, suna ciyar da kansu kadai.
Su holokon hadari ne marar ruwa, wanda iska ke korar
sa. Su itatuwa ne shirim ba yaya, mattatu ribi biyu,
tumbukakku tun daga saiwa. 13 Su rakuman teku ne masu
hauka, suna fahariya cikin kumfar kunyar su. Su kamar
taurari ne masu tartsatsi. Wadanda aka tanada wa duhu
baki kirin na har abada. (aiōn g165) 14 Ahnuhu, mutum
na bakwai daga Adamu, ya yi anabci game da su cewa,
“Duba, Ubangiji zai zo da tsarkakan sa dubun dubbai. 15
Domin ya zartar da hukunci a kan dukan kowa, ya kuma
cakune dukan marasa da'a a cikin dukan ayyukan su na
rashin da'a wanda suka aikata a hanyar da bata cancanta
ba, da kuma kalmomi masu kaifi da masu zunubi suka
fada game da shi.” 16 Wadannan masu cecekuce ne,
masu gunaguni, wadanda ke bin sha'awar su ta mugunta,
masu tinkaho da fahariya, masu bambadanci domin ribar
kansu. 17 Amma ku, kaunatattu, ku tuna da kalmomin da
manzannin Yesu Almasihunmu suka gaya maku tun da. 18
Sun ce maku, “A cikin kwanaki na karshe, za a samu masu
ba'a, wadanda ke bin sha'awoyin su na rashin ibada,” 19
Wadannan mutane masu haddasa tsatsaguwa ne, kuma

su yan duniya ne, ba su kuma da Ruhu. 20 Amma ku,
kaunatattu, ku gina kanku a cikin mafificiyar bangaskiyar
ku mai daraja, kuma kuna addu'a a cikin Ruhu Mai Tsarki.
21 Ku rike kanku a cikin kaunar Allah, kuna kuma jiran
jinkan Ubangijinmu Yesu Almasihu wanda ke kawo rai na
har abada. (aiōnios g166) 22 Ku nuna jinkai ga masu shakku.
Ceci wadansu ta wurin fizge su daga wuta. 23 Ga wadansu
kuma ku nuna jinkai da rawar jiki, kuyi kyamar koda
tufafin jikinsu ma. 24 Yanzu, zuwa ga wanda yake da
iko ya hana ku tuntube, ya kuma sa ku tsaya a gaban
madaukakiyar kasancewarsa, marasa abin zargi da kuma
murna mai yawa, 25 zuwa ga Allah makadaici mai ceton
mu ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu, daukaka, da
girma, da mulki, da iko su kasance, kamin dukan lokuta,
yanzu, da har abada. Amin. (aiōn g165)

Ru’uya ta Yohanna

1 Wannan shine wahayin Yesu Almasihu da Allah ya
bashi ya nuna wa bayinsa abinda zai faru ba da dadewa
ba. Ya bayyana wannan ta wurin aiko da mala'ikansa
ga bawansa Yahaya. 2 Yahaya yayi shaida akan abinda
ya gani game da maganar Allah da kuma shaidar da
aka bayar game da Yesu Almasihu. 3 Mai albarka ne
wanda ke karanta littafin nan da murya mai karfi, da
kuma wadanda ke sauraron kalmomin wannan annabci
kuma suke biyayya da abinda aka rubuta a ciki, domin
kuwa lokaci ya kusato. 4 Ni Yahaya, zuwa ga ikilisiyoyi
bakwai na kasar Asiya: alheri zuwa gare ku da salama
daga wanda ke yanzu, wanda ya kuma kasance a da,
shi ne kuma mai zuwa nan gaba, kuma daga ruhohin
nan bakwai da ke gaban kursiyinsa, 5 kuma daga Yesu
Almasihu, wanda ke amintaccen mashaidi, dan fari na
tashi daga cikin matattu, kuma mai mulkin sarakunan
duniya. Ga wanda ya ke kaunar mu ya kuma kwance mu
daga daurin zunubanmu ta wurin jininsa, 6 ya maishe mu
masu mulki, firistoci na Allahnsa da Ubansa - daukaka
da iko su tabbata gare shi har abada abadin, Amin. (aiōn
g165) 7 Duba yana zuwa tare da gizagizai, kowane ido zai
gan shi, har ma da wadanda suka soke shi. Haka kuma
dukkan kabilun duniya za su yi makoki saboda da shi. I,
Amin. 8 “Nine na farko da na karshe”, in ji Ubangiji Allah,
“Wanda yake shine a yanzu, shine wanda ya kasance
a da, kuma shi ne mai zuwa nan gaba, Mai iko duka.”
9 Ni, Yahaya- dan'uwan ku da wanda ke tarayya daku
cikin shan wahala, da mulki da tsawon jimrewa wadanda

ke cikin Yesu - ina tsibirin da ake kira Batmusa saboda
maganar Allah da kuma shaida game da Yesu. **10** Ina cikin
Ruhu a ranar Ubangiji. Sai naji wata murya mai karfi a
baya na kamar ta kaho. **11** Ta ce, "Rubuta abinda ka gani a
cikin littafi, ka kuma aika wa ikilisiyoyin nan bakwai - ga
Afisus, ga Simirna, ga Birgamas, ga Tayatira, ga Sardisu,
ga Filadalfiya, da kuma ga Laudikiya." **12** Na juya don in
ga wanda muryarsa ke magana da ni, da na juya sai na ga
fitilu bakwai akan madorin su **13** A tsakiyar fitilun akwai
wani mai kama da dan mutum, yana sanye da doguwar
tufa har tafin sawunsa, da damara ta zinariya kewaye a
kirjinsa. **14** Kansa da gashinsa fari fat kamar auduga -
kamar dusar kankara, kuma idanun sa kamar harshen
wuta. **15** Kafaffunsa kamar gogaggiyar tagulla, kamar
tagullar da aka tace da wutar makera, muryar sa kuma
kamar kugin ambaliyar ruwan teku ne. **16** A hannunsa na
dama yana rike da taurari bakwai, daga bakinsa kuma
kakkaifan takobi mai kaifi biyu ke fitowa. Fuskarsa tana
haskakawa kamar sa'adda rana ke haskakawa kwarai. **17**
Lokacin da na gan shi, na fadi kamar mataccen mutum
a kafaffunsa. Ya dora hannunsa na dama a kaina ya ce,
"Kada ka ji tsoro. Nine na farko da na karshe, **18** da kuma
wanda ke raye. Na mutu, amma duba ina raye har abada!
Kuma ina da mabudin mutuwa da na hades. **(aiōn g165,
Hadēs g86)** **19** Domin haka ka rubuta abinda ka gani, abin
da ke yanzu, da abin da zai faru bayan wanan. **20** Akan
boyayyar ma'ana game da taurari bakwai da ka gani a
hannun dama na, da madorin fitilu bakwai na zinariya:

Taurarin nan bakwai mala'iku ne na ikilisiyoyi bakwai,
kuma madorin fitilun nan bakwai ikilisiyoyi ne bakwai.

2 ''Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Afisus, ka rubuta:
'Wadannan sune kalmomin wanda ke rike da taurari
bakwai a cikin hannun damarsa. wanda yake tafiya
a tsakanin zankayen fitilun zinari bakwai, **2** ''Na san
abubuwan da ka yi, da famar ka, da hakurinka da
jimirinka. Na sani ba ka jimrewa miyagun mutane, na
sani ka gwada wadanda suka ce da kansu, su manzanni
ne, amma ba haka ba, ka tarar da su makaryata. **3** Na san
kana da tsawon jimrewa, kuma ka sha wahala sosai sabili
da sunana, kuma baka gaji ba. **4** Amma ga rashin jin dadi
na da kai, ka bar kaunar ka ta fari. **5** Domin haka ka tuna
daga inda ka fadi. Ka tuba ka yi abubuwan da ka yi da fari.
Sai fa ka tuba, zan zo maka in kuma cire fitilar ka daga
mazauninta. **6** Amma kana da wannan: Ka tsani abubuwan
da Nikolatawa suka yi, wanda nima na tsana. **7** wanda
yake da kunnen ji ya saurari abinda Ruhu yake fada wa
ikilisiyoyi. Ga wanda yayi nasara zan bashi dama ya ci
daga itacen rai, wanda ke cikin firdausin Allah."" **8** Zuwa
ga mala'ikan da ke Ikilisiliyar Samirna rubuta: 'Wadannan
su ne kalmomin wanda yake shine farko shine karshe,
wanda ya mutu ya sake rayuwa kuma. **9** ''Na san wahalun
ka da talaucin ka amma kana da arziki. Nasan masu bata
suna wadanda suke cewa su Yahudawa ne, amma ba haka
suke ba. Su majami'ar Shaidan ne. **10** Kada ka ji tsoron
wahalar da zaka fuskanta nan gaba. Duba! Shaidan yana
gab da jefa wadansun ku cikin kurkuku, domin a gwada
ku, kuma zaku sha wahala ta kwana goma. Kuyi aminci

har ga mutuwa zan baku rawanin rai. 11 wanda yake da
kunne ya saurari abinda Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi.
Shi wanda yayi nasara ba zai cutu a mutuwa ta biyu ba.""
12 ''Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Burgamas rubuta:
'Wadannan ne kalmomin wanda ya ke da takobi mai
kaifi biyu; 13 ''Na san inda kake zama can inda kursiyin
shaidan yake. Duk da haka ka rike sunana da karfi, na
sani baka yi musun bangaskiyar ka da ni ba, ko a lokacin
Antifas mashaidina, amintaccena, wanda aka kashe a
tsakaninku, can inda shaidan yake zama. 14 Amma ga
rashin jin dadi na kadan da kai: Kana da wadansu da suke
rike da koyarwar Bil'amu kamkam, wanda ya koya wa
Balak ya sa abin tuntubi gaban 'ya'yan Isra'ila, domin su
ci abincin da aka mika wa gumaka kuma suyi fasikanci. 15
Hakannan kuma wasunku sun rike koyarwar Nikolatawa
kamkam. 16 Sabili da haka ka tuba! Idan ka ki zan zo gare
ka da sauri, kuma in yi yaki gaba da su da takobi dake
cikin bakina. 17 Bari wanda yake da kunne ya sauriri
abin da Ruhu yake fadawa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi
nasara zan bada wata boyayyar manna, kuma zan bashi
farin dutse da sabon suna a rubuce a kan dutsen, suna
wanda ba wanda ya sani, sai shi wanda ya karbe shi."" 18
Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Tiyatira rubuta: 'Wadannan
sune kalamomin Dan Allah, wanda yake da idanu kamar
harshen wuta; sawayen kamar gogaggiyar tagulla: 19 ''Na
san abin da ka yi, kaunar ka, da bangaskiya da hidima da
tsawon jimrewar ka. Na san abinda ka yi bada dadewa ba
ya fi abinda ka yi da fari. 20 Amma ga rashin jin dadi
na da kai: Kana hakurce wa matar nan Yezebel, wadda

take kiran kanta annabiya. Ta wurin koyarwarta, ta rudi
bayina suyi fasikanci kuma su ci abincin da aka mika wa
gumaka sadaka. 21 Na bata lokaci domin ta tuba amma
bata so ta tuba da fasikancin ta. 22 Duba! zan jefa ta a kan
gadon jinya, wadanda kuma suka yi zina da ita za su shiga
babbar wahala, sai dai in sun tuba daga ayukan ta. 23 Zan
buga 'ya'yanta da mutuwa, kuma dukan ikilisiyoyi zasu
san cewa nine wanda nake bincike tunani da zukata. Zan
ba kowanen ku bisa ga ayyukansa. 24 Amma ga sauran
ku dake cikin Tayatira, ga kowanen ku wanda bai rike
wannan koyarwar ba, kuma bai san abinda wadansu suke
kira zurfafan abubuwan Shaidan ba—ga ku na ce ban sa
muku wata nawaya ba.' 25 Duk da haka dole ku tsaya
da karfi har in zo. 26 Wanda yayi nasara da wanda ya yi
abin da na yi har karshe, a gareshi zan bada iko akan
al'ummai 27 Zai yi mulkin su da sandar karfe, zai farfasa
su kamar randunan yumbu." 28 Kamar yadda na karba
daga wurin Ubana, ni kuma zan bashi tauraron asubahi.
29 Bari wanda yake da kunne ya saurari abinda Ruhu yake
fadawa ikilisiyioyi.""

3 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Sardisu rubuta: '
Wadannan ne kalmomin wanda yake rike da ruhohi
bakwai na Allah da taurari bakwai. "Na san abin da ka
aikata. Ka yi suna cewa kana raye amma kai mattacce
ne. 2 Ka farka ka karfafa abin da ya rage amma ya kusan
mutuwa, domin ban sami ayyukanka cikakku a gaban
Allahna ba. 3 Domin haka sai ka tuna, da abubuwan da
ka karba kuma kaji. Ka yi biyayya da su, ka kuma tuba.
Amma idan baka farka ba, zan zo maka kamar barawo,

kuma ba zaka farga da sa'ar da zan zo gaba da kai ba. 4
Amma akwai sunayen mutane kadan a Sardisu wadanda
basu kazantar da tufafinsu ba. Za su yi tafiya tare da ni
sanye da fararen tufafi domin sun cancanta. 5 Wanda
ya yi nasara za a sanya mashi fararen tufafi, kuma ba
zan taba share sunansa ba daga Littafin Rai, kuma zan
fadi sunansa a gaban Ubana, da kuma gaban mala'ikunsa.
6 Bari wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu
ke fadawa ikilisiyoyi."'" 7 Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar
cikin Filadelfiya rubuta: kalmomin wanda yake maitsarki
ne kuma mai gaskiya - yana rike da mabudin Dauda,
yana budewa babu mai rufewa, kuma inda ya rufe ba
mai budewa. 8 Na san abin da ka aikata. Duba, na sa
budaddiyar kofa a gabanka wanda ba mai iya rufewa. Na
san kana da karamin karfi, duk da haka ka yi biyayya
da maganata kuma baka yi musun sunana ba. 9 Duba!
Wadanda ke na majami'ar Shaidan, wadanda suke cewa su
Yahudawa ne; amma maimakon haka karya suke yi. Zan
sa su zo su rusuna a kafafunka, kuma za su san cewa ina
kaunarka. 10 Tun da ka jure cikin hakuri ka kiyaye dokoki
na, ni ma zan kiyaye ka daga sa'a ta gwaji da zata sauko
kan dukan duniya, domin a gwada mazauna duniya. 11
Ina zuwa da sauri. Ka rike abin da kake da shi kamkam
domin kada wani ya dauke maka rawani. 12 Zan sa wanda
ya yi nasara ya zama ginshiki a haikalin Allahna, kuma ba
zai taba fita daga cikin sa ba. Zan rubuta sunan Allahna a
kansa, sunan birnin Allahna (sabuwar Urushalima, mai
saukowa daga sama daga wurin Allahna), da kuma sabon
sunana. 13 Bari wanda yake da kunne ya ji abin da Ruhu

ke gayawa ikilisiyoyi." 14 "Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar
da ke Lawudikiya rubuta: 'Wadannan sune kalmomin
Amin, madogara da mai shaidar gaskiya, mai mulki bisa
hallittar Allah. 15 Na san abin da ka aikata, ba ka sanyi ko
zafi. Naso ko da kana sanyi ko zafi! 16 Amma saboda kai
tsaka-tsaka ne - ba zafi ba sanyi - na kusa tofar da kai
daga bakina. 17 Domin ka ce, "Ni mai arziki ne, na mallaki
kadarori da yawa, ba na bukatar komai." Amma ba ka
sani ba kana cike da takaici ne, abin tausayi, matalauci,
makaho kuma tsirara kake. 18 Saurari shawara ta: Ka
sayi zinariya a wuri na wadda aka goge da wuta domin
ka zama mai arziki, domin ka suturta kanka da fararen
tufafi masu kyalli domin kada ka nuna kunyar tsiraicin
ka, da mai domin ka shafa wa idanunka ka sami gani.
19 Ina horar da duk wanda nake kauna, ina kuma koya
masu yadda za su yi rayuwa. Saboda haka, ka himmatu ka
tuba. 20 Duba, ina tsaye a bakin kofa ina kwankwasawa.
Idan wani ya ji muryata ya bude kofar, zan shigo cikin
gidansa, in ci tare da shi, shi kuma tare da ni. 21 Wanda
ya ci nasara, zan bashi dama ya zauna tare da ni bisa
kursiyina, kamar yadda nima na ci nasara kuma na zauna
da Ubana a kan kursiyinsa. 22 Bari wanda yake da kunne
ya saurari abin da Ruhu yake fadawa wa ikilisiyoyi."

4 Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga budaddiyar
kofa a sama. Muryar fari da na ji kamar kakaki, na cewa
hauro in nuna maka abubuwan da dole za su faru bayan
wadannan al'amura." 2 Nan da nan ina cikin Ruhu, sai na
ga wani kursiyin da aka ajiye shi a sama, da wani zaune
bisansa. 3 Shi da ke zaune a kan tana da kamanin yasfa

da yakutu. Akwai Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin
bakangizon kuwa zumurudu. **4** A kewaye da kursiyin
kuwa akwai kursiyoyi ashirin da hudu, masu zama bisa
kursiyoyin nan kuwa dattawa ne ashirin da hudu, sanye
da fararen tufafi, da kambunan zinariya bisa kawunansu.
5 Daga kursiyin walkiya na ta fitowa, cida, da karar aradu.
Fitilu bakwai na ci a gaban kursiyin, fitilun sune ruhohin
Allah guda bakwai. **6** Gaban kursiyin akwai tekun gilashi,
mai haske kamar karau. A tsakiyar kursiyin da kewayen
kursiyin akwai rayayyun hallitu guda hudu cike da idanu
gaba da baya. **7** Rayayyen hallitta na farko na da kamanin
zaki, rayayyen hallitta na biyun kamanin dan maraki
ne, rayayyen hailitta na uku fuskar sa kamar dan adam,
kuma rayayyen hallitta ta hudu na da kamanin gaggafa
mai tashi. **8** Dukan rayayyun hallittan nan hudu na da
fukafukai shida shida, cike da idanu a bisa da karkashin
fukafukan. Dare da rana ba sa daina cewa, Mai Tsarki,
Mai Tsarki, Mai Tsarki ne Ubangiji Allah, mai iko duka,
shine da shine yanzu shine mai zuwa." **9** A dukan lokacin
da rayayyun hallittun nan suke ba da girma, daukaka,
da godiya ga shi da ke zaune bisa kursiyin, wanda ke
raye har abada abadin, **(aiōn g165)** **10** sai dattawan nan
ashirin da hudu suka fadi da fuskokinsu a kasa gaban
shi da ke zaune bisa kursiyin. Suka yi sujada ga shi da
ke rayuwa har abada abadin, suna jefar da kambinsu a
gaban kursiyin, suna cewa, **(aiōn g165)** **11** "Ka cancanta, ya
Ubangijinmu da Allahnmu, ka karbi yabo da daukaka da
iko. Domin kai ka hallicci dukan komai, da kuma nufinka
ne, suka kasance aka kuma hallicce su.

5 Sa'annan na ga a cikin hannun daman wanda ke zaune
a kan kursiyin, na ga littafi wanda ke da rubutu ciki da
waje, an kuma hatimce shi da hatimai bakwai. **2** Na kuma
ga wani kakkarfan mala'ika na shela da murya mai karfi,
"Wa ya isa ya bude littafin ya kuma bambare hatimin?" **3**
Ba wani a sama ko a kasa ko karkashin kasa da ya iya
ya bude littafin ko ya karanta abin da ke cikinsa. **4** Na
yi kuka mai zafi saboda ba wani da ya cancanta da zai
bude littafin ko ya karanta abin da ke cikinsa. **5** Amma
daya daga cikin dattawan nan ya ce mani, "Kada ka yi
kuka. Duba! Zaki na kabilar Yahuza, Tushen Dauda, ya
yi nasara. Ya cancanci bude littafin da kuma hatimansa
bakwai." **6** Na ga Dan Rago yana tsaye tsakanin kursiyin
da rayayyun halittun nan guda hudu a cikin dattawa.
Yana kama da wanda aka kashe. Yana da kafonni bakwai
da idanuwa bakwai; wadannan sune ruhohin Allah bakwai
da aka aiko zuwa dukan duniya. **7** Ya tafi ya karbi littafin
daga hannun daman wanda ke zaune bisa kursiyin. **8**
Lokacin da Dan Ragon ya dauki littafin, rayayyun halittun
nan hudu da dattawan nan ashirin da hudu suka fadi
har kasa a gaban Dan ragon. Kowannen su na dauke da
molo da tasar zinariya cike da kayan kamshi, wadanda
kuwa sune addu'o'in masu ba da gaskiya. **9** Suka raira
sabuwar waka: "Ka cancanta ka dauki littafinka kuma
bude hatimansa. Domin an yanka ka, da jininka ka saya
wa Allah mutane daga kowacce kabila, harshe, jama'a da
al'umma. **10** Ka maishe su mulki da firistoci su bauta wa
Allanmu, kuma za su yi mulki a duniya." **11** Da na duba
sai na ji karar mala'iku masu yawa kewaye da kursiyin

da rayayyun halitu da kuma dattawa. Jimillarsu ya kai
dubbai goma, sau dubbai goma, da dubun dubbai. 12
Suka tada murya da karfi suka ce, “Macancanci ne Dan
Ragon da aka yanka ya karbi iko, wadata, hikima, karfi,
girma, daukaka da yabo.” 13 Na ji kowanne halittaccen
abu da ke cikin sama da kasa da karkashin kasa da cikin
teku - dukan abubuwan da ke cikinsu - na cewa, “Ga shi
wanda ke zaune a kan kursiyin da kuma Dan Ragon, yabo,
girma, daraja, da kuma ikon yin mulki, har abada abadin.
(aiōn g165) 14 Sai rayayyun halittun nan hudu suka ce,
“Amin!” dattawan nan kuma suka fadi da fuskokinsu suka
yi sujada.

6 Na duba lokacin da Dan Ragon ya bude daya daga
cikin hatiman bakwai, sai na ji daya daga cikin rayayyun
halittattun hudu ya fada da murya kamar tsawa, ''Zo!” 2
Sai Na duba sai ga wani farin doki, mahayinsa na rike da
baka, kuma an bashi rawani. Ya fito a matsayin mai nasara
domin ya yi nasara. 3 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi
na biyu, sai na ji rayayyen halitta na biyu ya ce, ''Zo!'' 4
Sai wani doki ya fito waje - jawur. Ga mahayin aka bashi
dama ya dauke salama daga duniya, domin mutanen ta su
karkashe juna. Wannan mahayin an bashi babbar takobi.
5 Sa'anda Dan Ragon ya bude hatimi na uku, sai na ji
rayayyen halita na uku ya ce, ''Zo!'' Na ga bakin doki, mai
hawanta na rike da ma'auni a cikin hannunsa. 6 Sai na ji
kamar wata murya daga cikin rayayyun halittattun nan
hudu ta ce, “Mudun alkama guda a kan albashin yini,
kuma mudun sha'ir uku. Amma kar ka bata mai da kuma
ruwan inabi.” 7 Da Dan Ragon ya bude hatimi na hudu,

na ji muryar rayayyen halitta na hudu ya ce, ''Zo!'' 8
Sai na ga wani doki ruwan toka. Mai hawansa an bashi
suna mutuwa, hades kuma tana biye da shi. An basu iko
bisa kashi hudu na duniya su kashe da takobi, yunwa,
cututtuka, da kuma namomin jeji na duniya. (Hadēs g86)
9 Da Dan Ragon ya bude hatimi na biyar, a karkashin
bagadi sai na ga rayukan wadanda aka kashe saboda
maganar Allah, da kuma shaidar da suka rike. 10 Suka yi
kuka da babban murya, ''Sai yaushe ya mai iko duka, Mai
Tsarki da gaskiya, zaka shari'anta mazaunan duniya, ka
kuma dauki fansar jininmu? 11 Sai kowanne dayan su
aka bashi farar tufa aka kuma fada masu su kara jira na
lokaci kadan har sai adadin abokan bautar su da kuma
'yan'uwansu maza da mata wadanda aka kashe ya cika,
kamar yadda aka kashe su. 12 Da Dan Ragon ya bude
hatimi na shidan, ina kallo sai ga babbar girgizar kasa.
Rana ta zama baki kirin kamar bakar tufa, wata kuma
ya zama kamar jini. 13 Taurarin sama suka fado kasa,
kamar yadda itacen baure ke karkade 'ya'yansa da basu
nuna ba, yayin da babbar iska ta kada. 14 Sama kuma ta
bace kamar takardar da aka nannade. Kowanne dutse da
tsibiri aka kau da shi daga wurinsa. 15 Sai sarakan duniya
da muhimman mutane da sarakunan yaki, attajirai, da
masu iko, tare da kowanne mutum, bawa da 'yantacce
suka boye cikin duwatsu da tsaunuka. 16 Suka ce wa
tsaunuka da duwatsu, "Ku fado bisan mu! Ku boye mu
daga fuskar wanda yake zaune bisa kursiyin da kuma
fushin Dan Ragon. 17 Domin babban ranar fushin sa ta
zo. Wa zai iya tsayawa?''

7 Bayan wannan sai na ga mala'iku hudu suna tsaye bisa
kusurwoyi hudu na duniya, suka rike iskoki hudu na
duniya kamkam domin kada iska ta hura a kan duniya, a
kan teku, ko wani itace. 2 Sai na ga wani mala'ika na
zuwa daga gabas, wanda yake da hatimin Allah mai rai.
Ya yi kira da babbar murya da mala'ikun nan hudu da
aka basu dama su azabtar da duniya da teku: 3 "Kada ku
azabtar da duniya, da teku, da itatuwa har sai mun sa
hatimi bisa goshin bayin Allahnmu." 4 Sai naji yawan
wadanda aka hatimce: 144, 000, wadanda aka hatimce
daga kowacce kabilar mutanen Isra'ila: 5 dubu goma sha
biyu aka hatimce daga kabilar Yahuza, dubu goma sha
biyu daga kabilar Ra'ubainu, dubu goma sha biyu daga
kabilar Gad, 6 dubu goma sha biyu daga kabilar Ashiru,
dubu goma sha biyu daga kabilar Naftali, dubu goma
sha biyu daga kabilar Manassa. 7 Dubu goma sha biyu
daga kabilar Saminu, dubu goma sha biyu daga kabilar
Lawi, dubu goma sha biyu daga kabilar Issaka, 8 dubu
goma sha biyu daga kabilar zabaluna, dubu goma sha
biyu daga kabilar Yusufu, sai kuma dubu goma sha biyu
daga kabilar Bilyaminu aka hatimce. 9 Bayan wadannan
abubuwa na duba, sai ga wani babban taro wanda ba mai
iya kirgawa daga kowacce al'umma, kabila, mutane da
harsuna tsaye a gaban kursiyin da gaban Dan Ragon. Suna
sanye da fararen tufafi da ganyen dabino a hannuwansu,
10 kuma suna kira da murya mai karfi: "Ceto ya tabbata
ga Allahnmu wanda ke zaune bisa kursiyi, da kuma
Dan Ragon!" 11 Dukan mala'iku suna tsaitsaye kewaye
da kursiyin kuma kewaye da dattawan nan da kuma

rayayyun halittun nan hudu, suka kwanta rib da ciki da
fuskokinsu a gaban kursiyin. Suka yi sujada ga Allah, 12
suna cewa, “Amin! yabo, daukaka, hikima, godiya, girma,
iko, da karfi su zama na Allahnmu har abada abadin!
Amin!” (aiōn g165) 13 Sai daya daga cikin dattawan ya
tambaye ni, “Su wanene wadannan, da suke sanye da
fararen tufafi, kuma daga ina suka fito?” 14 Sai nace
masa, “Ya shugaba, “Ka sani,” sai ya ce mani, “Wadannan
sune suka fito daga babban tsanani. Sun wanke tufafin
su sun maida su farare cikin jinin Dan Ragon. 15 Domin
wannan dalili, suke gaban kursiyin Allah, kuma suna
masa sujada dare da rana cikin haikalinsa. Shi wanda ke
zaune bisa kursiyin zai zama runfa a bisan su. 16 Ba za su
kara jin yunwa ba, ko kishin ruwa ba. Rana ba zata buge
su ba, ko kowanne zafi mai kuna. 17 Domin Dan Ragon
dake tsakiyar kursiyin zai zama makiyayin su, kuma zai
bishe su zuwa mabulbulan ruwan rai, kuma Allah zai
share dukan hawaye daga idanuwansu.”

8 Lokacin da Dan Ragon nan ya bude hatimi na bakwai,
sai aka yi shiru a sama na kimanin rabin sa'a. 2 Sa'anan
na ga mala'iku bakwai wadanda ke tsaye a gaban Allah,
aka kuma basu kahonni bakwai 3 Wani mala'ika ya zo,
rike da tasar turaren konawa na zinariya, a tsaye gaban
bagadi. Turaren konawa mai yawa aka bashi saboda ya
mika su tare da adu'o'in dukan masu bada gaskiya akan
bagadin kona turare na zinariya a gaban kursiyin. 4
Hayakin turaren konawa, da adu'o'in masu bada gaskiya,
suka tashi sama a gaban Allah daga hanun mala'ikar. 5
Mala'ikan ya dauki tasar turaren konawa ya cika ta da

wuta daga bagadin. Sa'annan ya wurgo ta kasa zuwa
duniya, sai ga tsawar aradu, da cida, da walkiya mai
haske, da kuma girgizar kasa. **6** Mala'ikun nan bakwai
wadanda suke da kahonni bakwai suka yi shirin busa su.
7 Mala'ika na fari ya hura kahonsa, sai ga kankara da wuta
a garwaye da jini. Aka jeho shi kasa zuwa duniya sai kashi
daya cikin uku na duniya ya kone, daya cikin uku na
itatuwa suka kone, da duk danyar ciyawa suka kone kaf. **8**
Mala'ika na biyu ya busa kahonsa, sai wani abu mai kama
da babban dutse mai cin wuta aka jefo shi cikin teku.
Kashi daya cikin uku na tekun ya zama jini, **9** daya cikin
uku na rayayyun halittu da ke cikin ruwa suka mutu, sai
daya bisa uku na jiragen ruwa aka hallaka. **10** Mala'ika na
uku ya busa kahonsa, sai gagarumin tauraro ya fado daga
sama, yana ci kamar cocila, bisa kashi daya cikin uku na
koguna da mabulbulan ruwa. **11** Sunan tauraron Daci.
Kashi daya cikin uku na ruwaye suka yi daci, sai jama'a da
yawa suka mutu domin ruwayen sun yi daci. **12** Mala'ika
na hudu ya busa kahonsa, sai daya cikin kashi uku na
rana ya harbu, da daya cikin kashi uku na wata da kuma
daya cikin kashi uku na taurari. Sai daya cikin kashi uku
nasu duka suka duhunce; daya cikin kashi uku na yini da
daya cikin uku na dare suka rasa hasken su. **13** Da na
duba sai na ji gaggafa da take shawagi a tsakiyar sararin
sama tana kira da babban murya, "Kaito, kaito, kaito,
ga mazaunan duniya sabili da sauran karar kahonni na
mala'ikun nan uku da za su busa."

9 Sa'annan mala'ika na biyar ya busa kahonsa. Na ga
tauraro daga sama da ya fado zuwa duniya. An ba tauraron

nan mabudin hanyar rami marar iyaka. (Abyssos g12) 2 Ya
bude hanyar rami marar iyaka, sai hayaki ya fito daga
kofar kamar hayaki daga babban ramin wuta. Rana da
iska suka juya duhu, sabili da hayakin da ke fitowa daga
kofar ramin. (Abyssos g12) 3 Daga cikin hayakin kuwa sai ga
fari sun fito zuwa duniya, aka ba su iko kamar na kunamai
cikin duniya. 4 Aka gaya masu kada su yi wa ciyayi da
kowanne koren ganye ko itace illa, sai dai mutanen da
basu da hatimin Allah a goshinsu. 5 Ba a basu izini su
kashe wadannan mutane ba, sai dai su azabtar da su
na watani biyar. Zafinsu kuwa zai zama kamar na cizon
kunama idan ta harbi mutum. 6 A kwanakin nan mutane
za su nemi mutuwa, amma ba za su same ta ba. Za su yi
marmarin mutuwa, amma mutuwa za ta guje su. 7 Farin
kuwa suna kama da dawakai da aka shirya domin yaki.
A bisa kansu akwai wani abu kamar rawanan zinariya,
fuskokinsu kuma kamar na 'yan adam. 8 Gashinsu kuma
kamar na mata yake, hakoransu kamar hakoran zaki.
9 Sulkunansu kuma kamar na karfe, karar fikafikansu
kuma kamar karar kekunan dawakin yaki masu yawa
da dawakai da aka shirya domin zuwa yaki. 10 Suna da
wutsiya da kari kamar kunamai; A wutsiyar su kuma
suna da ikon da zai azabtar da mutane na tsawon wata
biyar. 11 Suna da wani kamar sarki a kansu, mala'ikan
rami marar iyaka. Sunansa da Ibraniyanci Abadon, da
Helenanci kuma Afoliyon. (Abyssos g12) 12 Bala'i na fari
ya wuce. Duba! Bayan wannan akwai masifu guda biyu
masu zuwa. 13 Mala'ika na shida ya busa kahonsa, sai
na ji murya daga kahonin bagadin zinariya da ke gaban

Allah. 14 Muryar ta ce wa mala'ika na shida da ke rike
da kahon, “Kwance mala'ikun nan hudu da ke daure a
babban kogin Yufiretis,'' 15 Mala'iku hudun da aka shirya
domin wannan sa'a, da wannan rana, da wannan wata, da
kuma wannan shekara, aka sake su su kashe daya bisa uku
na 'yan adam. 16 Yawan sojoji da ke kan dawakai shine
200, 000, 000. Na ji adadin su. 17 Haka na ga dawakan a
cikin wahayina da mahayansu: Sulkunansu jawur kamar
wuta, bakin shudi, da kuma ruwan doruwa. Kawunan
dawakan suna kama da na zakuna, daga bakunansu kuma
wuta, da hayaki da farar wuta suka fito. 18 Aka kashe
daya bisa uku na mutane ta annoban nan uku: wuta,
hayaki da farar wuta da suka fito daka bakunansu. 19
Domin iko na dawakan na bakunansu da wutsiyoyinsu -
domin wutsiyoyinsu suna kama da macizai, kuma suna
da kawuna wadanda dasu suke ji wa mutane rauni. 20
Sauran 'yan adam, da ba a kashe su ta wannan annoba
ba, basu tuba daga ayyukan da suka yi ba. Basu kuma
daina bautar aljanu da gumakan zinariya, da azurfa, da
tagulla, da dutse, da itace ba - abubuwan da ba su gani, ji,
ko tafiya. 21 Basu kuma tuba ba daga kisan kai, sihiri,
fasikanci, ko kuma ayyukansu na sata ba.

10 Sa'anan na ga wani babban mala'ika yana zuwa
daga sama. Yana lullube cikin girgije, a bisa kansa
akwai bakangizo. Fuskarsa kamar rana, kafafunsa kamar
ginshikan wuta. 2 Yana rike da karamin littafi a hannunsa,
da aka bude, sai ya sa kafarsa ta dama a bisa teku, kafarsa
ta hagu kuma a kan kasa. 3 Sai yayi ihu da babbar murya
kamar zaki mai ruri. Lokacin da ya yi ihu, tsawan nan

bakwai suka yi magana da karar su. 4 Da tsawan nan
bakwai suka yi magana, ina dab da rubutu, amma na
ji wata murya daga sama cewa, “Ka rike asirin abin da
tsawan nan bakwai suka fada. Kada ka rubuta shi.” 5 Sai
mala'ikan da na gani tsaye bisa teku da kasa, ya daga
hannun damarsa sama. 6 Sai ya rantse da wannan da ke
raye har abada abadin - wanda ya halicci sama da duk
abinda ke cikinsa, da duniya da duk abin da ke a kanta,
da teku da dukan abin da ke cikinsa, sai mala'ikan ya
ce, “Babu sauran jinkiri. **(aiōn g165)** 7 Amma a ranar da
mala'ika na bakwai yana dab da busa kahonsa, a lokacin
ne asirin Allah zai cika, daidai da yadda ya sanar wa
bayinsa annabawa.” 8 Muryar da na ji daga sama ta sake
magana da ni: “Tafi, ka dauki budadden littafin da ke
hannun mala'ikan da ke tsaye bisa teku da kan kasa.” 9
Sai na tafi wurin mala'ikan na ce da shi ka bani karamin
littafin. Yace dani, “Dauki littafin ka ci. Zai sa cikinka ya
yi daci, amma a bakinka zai yi zaki kamar zuma.” 10 Na
dauki karamin littafin daga hannun mala'ikan na ci. Ya yi
zaki sosai a bakina kamar zuma, amma da na ci, sai cikina
ya zama da daci. 11 Wani yace mani, “Dole ka sake yin
annabci kuma game da mutane masu yawa, da al'ummai,
da harsuna da sarakuna.”

11 Aka bani sanda in yi amfani da ita kamar sandar awo.
Aka ce mani, “Tashi ka auna haikalin Allah da bagadi,
da wadanda ke sujada a cikinsa. 2 Amma kada ka auna
harabar haikalin, domin an ba da shi ga Al'ummai. Za su
tattake birnin mai tsarki har wata arba'in da biyu. 3 Zan
ba shaidu na biyu iko su yi anabci na kwanaki dubu daya

da dari biyu da sittin, sanye da tsummoki. 4 Wadannan
shaidu sune itatuwan zaitun biyu da kuma fitilu biyu
da suke tsaye a gaban Ubangijin duniya. 5 Idan wani ya
yi niyyar cutar da su, wuta na fitowa daga bakinsu ta
lashe makiyansu. Duk mai son cutar da su, dole a kashe
shi ta wannan hanya. 6 Wadannan shaidu suna da iko
su kulle sama domin kada a yi ruwa a lokacin da suke
anabci. Suna da iko su juya ruwaye su zama jini, su kuma
bugi duniya da kowacce irin annoba duk lokacin da suka
ga dama. 7 Sa'adda suka gama shaidarsu, dabban da ke
fitowa daga rami marar iyaka zai yi yaki da su. Zai ci
nasara da su ya kashe su. (Abyssos g12) 8 Gawawwakinsu
zasu kwanta kan hanyar babban birnin nan (wanda
ma'anar sa ake kira Saduma da Masar) inda aka gicciye
Ubangijinsu. 9 Wajen kwana uku da rabi wadansu daga
dukan mutane, da kabila, da harshe, da al'umma za su yi
kallon gawawwakinsu. Za su ki yarda a sa su cikin kabari.
10 Mazaunan duniya zasu yi murna da biki a kansu. Har
za su aika wa juna kyautai saboda annabawan nan biyu
da suka azabtar da mazaunan duniya. 11 Amma bayan
kwana uku da rabi, numfanshin rai daga wurin Allah
zai shiga cikinsu sa'annan za su tsaya a kan kafafunsu.
Matsanancin tsoro zata fado kan wadanda za su gansu.
12 Sa'annan zasu ji murya mai kara daga sama tana ce
masu, “Ku hauro nan!” Sa'annan za su tafi sama cikin
gajimarai, makiyansu suna kallo. 13 A waccan sa'a za a
yi babbar girgizar kasa, sai kashi daya cikin goma na
garin ya fadi. Mutane dubu bakwai za su mutu a girgizar
kasar, wadanda suka tsira kuwa za su tsorata su ba da

daukaka ga Allah na sama. 14 Annoba ta biyu ta wuce.
Duba! Annoba ta uku tana zuwa nan da nan. 15 Sa'annan
mala'ika na bakwai ya busa kahonsa, sai muryoyi masu
kara suka yi magana cikin sama cewa, “Mulkin duniya
ya zama mulkin Ubangijinmu da na Almasihunsa. Zai yi
mulki har abada abadin.” **(aiōn g165)** 16 Sa'annan dattawan
nan ashirin da hudu da ke zaune a kursiyoyinsu a gaban
Allah, suka fadi fuskokinsu na kasa. Suka yi wa Allah
sujada. 17 Suka ce, “Mun yi maka godiya, Ubangiji Allah,
Madaukaki, wanda yake yanzu da wanda yake a da, saboda
ka dauki ikonka mai girma ka fara mulki. 18 Al'ummai
suka fusata, amma hasalar ka ta zo. Lokaci ya zo da za a
yi wa mattatu sharia, da zaka ba da sakamako ga bayinka
annabawa, da masu ba da gaskiya, da wadanda suka ji
tsoron sunanka, karami da babba. Lokaci kuma ya yi da za
ka hallaka wadanda ke hallakar da duniya.” 19 Sa'annan
aka bude haikalin Allah da ke sama, sai aka ga akwatin
alkawarinsa a cikin haikalinsa. Sai ga hasken walkiya, da
rugugi, da aradu, da girgizar kasa, da manyan duwatsun
kankara.

12 Aka ga wata babbar alama a sama: wata mace ta
yi lullubi da rana, kuma wata na karkashin kafafunta;
rawanin taurari goma sha biyu na bisa kanta. 2 Tana da
ciki, tana kuma kuka don zafin nakuda - a cikin azabar
haihuwa. 3 Sai aka ga wata alama cikin sama: Duba! Akwai
wani katon jan maciji mai kawuna bakwai da kahonni
goma, sai kuma ga kambi guda bakwai bisa kawunansa. 4
Wutsiyarsa ta share daya bisa uku na taurari a sama ta
zubo su kasa. Diragon nan ya tsaya a gaban matar da ta

kusan haihuwa, domin lokacin da ta haihu ya lankwame
yaronta. 5 Sai ta haifi da, namiji, wanda zai yi mulkin
dukan al'ummai da sandar karfe. Aka fizge yaron ta zuwa
ga Allah da kursiyinsa, 6 matar kuwa ta gudu zuwa jeji
inda Allah ya shirya mata domin a iya lura da ita kwanaki
1, 260. 7 A lokacin sai yaki ya tashi a sama. Mika'ilu
da mala'ikunsa suka yi yaki da diragon, sai diragon da
nasa mala'iku suka yake su su ma. 8 Amma diragon ba
shi da isashen karfin da zai ci nasara. Don haka, shi da
mala'ikunsa ba su kara samun wuri a sama ba. 9 Sai
aka jefa katon diragon nan tare da mala'ikunsa kasa,
wato tsohon macijin nan da ake kira Iblis ko Shaidan
wanda ke yaudarar dukan duniya. 10 Sai na ji wata murya
mai kara a sama: “Yanzu ceto ya zo, karfi, da mulkin
Allahnmu, da iko na Almasihunsa. Gama an jefar da mai
sarar 'yan'uwanmu a kasa - shi da yake sarar su a gaban
Allah dare da rana. 11 Suka ci nasara da shi ta wurin
jinin Dan Ragon da kuma shaidar maganarsu, gama ba
su kaunaci ransu ba, har ga mutuwa. 12 Don haka, yi
farinciki, ya ku sammai da duk mazauna da ke cikinsu.
Amma kaito ga duniya da teku saboda iblis ya sauko gare
ku. Yana cike da mummunan fushi, domin ya san lokacin
sa ya rage kadan. 13 Da diragon ya ga an jefar da shi kasa,
sai ya fafari matar nan da ta haifi da namiji. 14 Amma aka
ba matar nan fukafukai biyu na babbar gaggafa domin ta
gudu zuwa inda aka shirya mata a jeji. A wannan wuri ne
za a lura da ita na dan lokaci, da lokatai, da rabin lokaci -
a lokacin da babu macijin. 15 Macijin ya kwararo ruwa
daga bakin sa kamar kogi, don ya kawo ambaliyar da

zai kwashe ta. 16 Amma kasa ta taimaki matar. Kasa ta
bude bakinta ta hadiye kogin da diragon ya kwararo daga
bakinsa. 17 Sai diragon ya fusata da matar, sai ya tafi ya
yi yaki da sauran zuriyarta, wadanda suka yi biyayya da
umarnan Allah suna kuma rike da shaida game da Yesu.

13 Sai diragon ya tsaya a kan yashi, a gaban teku.
Sai na ga wani dabba yana fitowa daga teku. Yana da
kahonni goma da kawuna bakwai. A kan kahonninsa
akwai kambi goma, a kan kowanne kansa akwai suna na
sabo. 2 Wannan dabban da na gani yana kama da damisa,
kafafunsa kuma kamar na beyar, bakinsa kuma kamar na
zaki. Wannan diragon ya ba shi karfinsa, da kursiyinsa da
ikonsa mai girma na sarauta. 3 Daya daga cikin kawunan
dabban ya yi kamar an kashe shi, amma rauninsa mai
tsanani ya warke. Sai dukan duniya ta yi mamaki a yayin
da suke bin dabban. 4 Su ma suka yi wa diragon sujada,
domin ya ba dabban ikonsa. Suka yi wa dabban sujada
suna ta cewa, "Wanene kamar dabban? Wa kuma zai iya
yin fada da shi?" 5 Aka ba dabban baki da zai iya fadin
kalmomin fahariya da sabo. Ya sami izini na zartar da iko
har wata arba'in da biyu. 6 Sai dabban ya bude bakinsa
yana maganganun sabo ga Allah: yana sabon sunansa, da
mazauninsa, da kuma wadanda ke zaune a sama. 7 Aka
yarje wa dabbar ya yi yaki da masu bi ya kuma yi nasara
da su. An kuma ba shi iko bisa kowacce kabila, da jama'a,
da harshe, da al'umma. 8 Dukan wadanda ke zaune a
duniya za su yi masa sujada, dukan wadanda tun hallitar
duniya ba a rubuta sunayensu a littafin rai na Dan Rago
ba, wanda aka yanka. 9 Idan wani yana da kunne, bari ya

ji. Duk wanda za a dauke shi zuwa bauta, ga bauta zai tafi.
10 Duk wanda za a kashe da takobi, da takobi za a kashe
shi. Wannan kira ne na dauriya, hakuri da bangaskiya
ga wadanda suke da tsarki. 11 Sai na ga wani dabban na
fitowa daga cikin kasa. Yana da kahonni biyu kamar na
dan rago, ya kuma yi magana kamar maciji. 12 Ya zartar
da dukan ikon dabban na farko a gabansa, ya kuma sa
duniya da duk mazaunanta su yi wa dabban nan na farko
sujada, wanda aka warkar masa da rauni mai kamar na
ajali. 13 Ya yi manyan al'ajibai. Har ya sa wuta ta sauko
kasa daga sama a gaban mutane. 14 Ta wurin alamu da
aka yarje masa ya yi, ya yaudari mazaunan duniya. Ya ce
masu su yi wata siffa don girmama dabban da yake da
raunin takobi, amma duk da haka ya rayu. 15 Aka yarje
masa ya ba da numfashi ga siffar dabban domin siffar ta
yi magana, ta kuma sa a kashe duk wadanda suka ki yin
sujada ga dabban. 16 Ya kuma tilasta kowa, kanana da
manya, mawadata da matalauta, masu yanci da bayi, su
karbi alama a hannun dama ko kuma a goshi. 17 Ba shi
yiwuwa wani ya saya ko ya sayar sai dai yana da alamar
dabban, wato lambar nan da ke wakiltar sunansa. 18
Wannan na bukatar hikima. Idan wani yana da hikima,
sai ya kididdige lambar dabban nan. Gama lambar ta
mutum ce. Lambarta itace 666.

14 Sai na duba na ga Dan Ragon yana tsaye a kan Dutsen
Sihiyona. Tare da shi akwai mutum dubu dari da arba'in
da hudu wadanda aka rubuta sunansa da sunan Ubansa a
goshinsu. 2 Na ji wata murya daga sama mai kara kamar
kogin ruwa mai gudu da kuma aradu mai kara. Muryar

da na ji ta yi kama da masu molo suna kada molonsu.
3 Suka raira sabuwar waka a gaban kursiyin da kuma
gaban rayayyun halittun nan hudu, da kuma dattawan.
Ba mai iya koyon wakar nan sai dai mutum 144, 000
nan wadanda aka fanso daga duniya. 4 Wadannan sune
wadanda basu kazantar da kansu da mata ba, gama sun
kebe kansu da tsarki daga halin jima'i. Wadannan ne ke
bin Dan Ragon duk inda ya tafi. Aka fanso su daga cikin
mutane domin su zama nunan fari domin Allah da Dan
Ragon. 5 Ba a iske karya a bakinsu ba; ba su da aibi. 6 Na
ga wani mala'ika na firiya a tsakiyar sararin sama, wanda
yake da madawwamin sako na labari mai dadi domin a
sanar da ita ga mazaunan duniya - ga kowacce al'umma,
da kabila, da harshe, da kuma jama'a. (aiōnios g166) 7 Yayi
kira da babbar murya, "Ku ji tsoron Allah, ku daukaka
shi. Gama sa'arsa ta hukunci ta yi. Yi masa sujada, shi
wanda ya yi sama da kasa, da teku, da kuma mabulbular
ruwa." 8 Sai wani malai'ka, malaika na biyu, ya biyo yana
cewa, "Ta fadi, Babila mai girma ta fadi, wadda ta rinjayi
dukan al'ummai su sha ruwan inabin fasikancinta." 9
Wani mala'ika - na uku - ya biyo su da murya mai karfi
yana cewa, "Duk wanda ya yi sujada ga dabban da kuma
siffarsa, ya karbi alama a goshinsa ko a hannunsa, 10 shi
ma zai sha daga ruwan inabin fushin Allah, ruwan inabi
da aka zuba tsantsa cikin kokon fushinsa. Wanda ya sha
shi za a azabtar da shi da wuta, da farar wuta, a gaban
tsarkakan mala'ikun Allah da kuma Dan Ragon. 11 Hayaki
daga azabarsu yana tashi sama har abada abadin, kuma
ba su da hutu dare ko rana - wadannan masu sujada ga

dabban da siffarsa da kuma dukan wadanda suka karbi
alamar sunansa. (aiōn g165) 12 Wannan shine kira domin
hakurin jimrewa na wadanda ke da tsarki, wadanda suke
biyayya ga dokokin Allah da bangaskiya cikin Yesu." 13
Na ji murya daga sama cewa, "Rubuta wannan: Masu
albarka ne matattu da suka mutu cikin Ubangiji." Ruhu
yace, 'I' domin sun huta daga wahalarsu, gama ayyukansu
na biye da su." 14 Na duba sai ga farin gajimare. Zaune a
kan gajimaren akwai wani kamar Dan Mutum. Yana da
kambin zinariya a kansa da lauje mai kaifi a hannunsa.
15 Sai wani malaika ya fito daga haikalin, ya yi kira da
murya mai karfi ga wanda ke zaune kan gajimare: "Dauki
laujenka ka fara girbi, domin lokacin girbin duniya ya
yi." 16 Sai wanda ke zaune a kan gajimaren ya wurga
laujensa bisa kan duniya, aka kuma girbe duniya. 17 Wani
mala'ika ya fito daga haikali a sama, shi ma yana da
kakkaifan lauje. 18 Sai wani mala'ika ya fito daga bagadin
kona turare, wanda yake da iko kan wutar. Ya yi kira da
murya mai karfi ga wanda yake rike da kakkaifan lauje,
"Ka dauki kakkaifan laujenka ka tattara nonnan innabi
daga itacen inabin na duniya, gama inabin ya nuna." 19
Mala'ikan ya jefa laujensa duniya ya tattara girbin inabin
duniya. Ya zuba shi a cikin babbar taskar wurin matsar
ruwan inabi na fushin Allah. 20 Aka tattake wurin matsar
inabin a bayan birni, jini ya yi ta gudu daga wurin matsar
inabin, ya kai kamar tsawon linzami a bakin doki, har mil
dari biyu.

15 Sai na ga wata alama cikin sama, babba mai ban
mamaki: Akwai mala'iku bakwai rike da annobai bakwai,

wadanda sune annobai na karshe domin da su ne fushin
Allah zai cika. 2 Na ga wani abin da da ya bayyana mai
kama da tekun gilashi mai haske garwaye da wuta. Tsaye
a gefen tekun sune wadanda suka ci nasara a kan dabban
da siffarsa, da kuma lambar da ke wakiltar sunansa. Suna
rike da molayen da Allah ya ba su. 3 Suna rera wakar
Musa, bawan Allah, da wakar Dan Rago: ''Ayyukan ka
manya ne da ban mamaki, Ubangiji Allah, Mai iko duka.
Adalci da gaskiya hanyoyinka ne, Sarkin al'ummai. 4
Wanene ba zai ji tsoron ka ba, Ubangiji, ya kuma daukaka
sunanka? Domin kai kadai ne mai tsarki. Dukan al'ummai
za su zo su yi sujada a gabanka domin an bayyana ayyukan
ka na adalci." 5 Bayan wadannan abubuwa na duba, kuma
aka bude haikalin alfarwar shaida a cikin sama. 6 Daga
wuri mafi tsarki mala'iku bakwai masu rike da annobai
bakwai suka zo. Suna sanye da tufafi masu tsabta, da
lallausar linin mai haske, suna kuma da damarar zinariya
a kirjinsu. 7 Daya daga cikin rayyayun halitu hudu ya ba
mala'iku bakwai tasoshin zinariya bakwai cike da fushin
Allah wanda yake raye har abada abadin. (aiōn g165) 8
Haikalin ya cika da hayaki daga daukakar Allah da kuma
ikonsa. Ba wanda ya iya shigarsa har sai da annoban nan
bakwai na mala'ikun nan bakwai suka cika.

16 Na ji babban murya na kira daga cikin haikali tana
ce wa malai'iku bakwai, ''Ku je ku zuba tasoshi bakwai
na fushin Allah a kan duniya." 2 Mala'ika na fari ya
je ya zuba tasarsa a kan duniya; munanan gyambuna
masu zafi suka fito wa mutane wadanda suke da alamar
dabbar, wadanda suka bauta wa siffarsa. 3 Mala'ika na

biyu ya zuba tasarsa cikin teku. Ya zama jini, kamar jinin
wanda ya mutu, kuma kowane abu mai rai da ke cikin
tekun ya mutu.' 4 Malaika na uku ya zuba tasarsa a cikin
rafuffuka da mabulbulan ruwa, sai suka zama jini. 5 Na ji
mala'ikan ruwaye ya ce, ''Kai mai adalci ne - wanda ya ke
yanzu wanda yake kuma a da, Mai Tsarkin nan, domin
ka shari'anta wadannan abubuwa. 6 Domin sun zubar
da jinin masu ba da gaskiya da annabawa, ka basu jini
su sha; shine abinda da ya dace da su. 7 Na ji bagadi ya
amsa, ''I, Ubangiji Allah Mai iko duka, shari'un ka gaskiya
ne da adalci.'' 8 Mala'ika na hudu ya zuba tasarsa a kan
rana, kuma aka ba shi izini ya kone jama'a da wuta. 9
Suka kone da zafi mai tsanani, kuma suka sabi sunan
Allah, wanda ke da iko akan annobai. Ba su tuba ba ko su
daukaka shi. 10 Sai malaika na biyar ya zuba tasarsa a kan
kursiyin dabban, sai duhu ya rufe mulkinsa. Suka cicciji
harsunansu saboda zafi. 11 Suka yi sabon Allah na sama
domin zafi da gyambunansu, suka kuma ki su tuba daga
abin da suka yi. 12 Mala'ika na shida ya zuba tasarsa cikin
babban rafi, Yufiretis. Ruwansa ya bushe domin a shirya
hanya da sarakuna za su zo daga gabas. 13 Na ga kazamun
ruhohi uku suna kama da kwadin da ke fitowa daga bakin
diragon, da makaryacin annabi. 14 Gama su ruhohin
aljanu ne masu aikata alamun ban mamaki. Sun fita za su
wurin sarakunan dukan duniya domin su tattaro su wuri
daya saboda yaki a babbar ranar Allah Mai iko duka. 15
(''Duba! Ina zuwa kamar barawo! Mai albarka ne wanda
ke zaune a fadake, wanda ke sanye da tufafinsa domin
ba zai fita tsirara a ga tsiraicin sa ba.”) 16 Aka kawo su

tare a wurin da ake kira Armagiddon da Ibraniyanci. **17**
Mala'ika na bakwai ya zuba tasarsa cikin iska. Sa'annan
babbar murya ta fito daga cikin haikali da kuma kursiyin,
cewa, ''An gama!'' **18** Aka yi walkiya, da kararraki masu
tsanani, da aradu da babbar girgizar kasa - girgizar da ta
fi kowacce da aka taba yi tun da 'yan adam suke a duniya,
girgizar da girma ta ke. **19** Babban birnin ya rabu kashi
uku, kuma biranen al'ummai suka fadi. Sai Allah ya tuna
da Babila mai girma, sai ya ba wancan birnin koko cike da
ruwan innabi wanda aka yi daga fushinsa mai tsanani. **20**
Kowanne tsibiri ya bace, sai ba a kara ganin duwatsun
ba. **21** Manyan duwatsun kankara, masu nauyin talanti,
suka fado daga sama kan mutane. Suka zagi Allah domin
annobar kankarar saboda annobar ta yi tsanani.

17 Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai wanda ke
rike da tasoshi bakwai ya zo ya ce mani, "Zo, zan nuna
maka hukuncin babbar karuwarnan da ke zaune a kan
ruwaye masu yawa. **2** Da ita ce sarakunan duniya suka yi
fasikanci. Da ruwan inabinta na fasikanci marar dacewa
ta sa mazaunan duniya suka bugu." **3** Sai mala'ikan ya
dauke ni cikin Ruhu ya tafi da ni jeji, sai na ga mace
zaune bisa jan dabba cike da sunayen sabo. Dabbar tana
da kawuna bakwai da kahonni goma. **4** Matar kuwa
tana sanye da tufafi na shunayya da kuma jar garura, ta
kuma ci ado da kayan zinariya da duwatsu masu tamani
da lu'u-lu'ai. Tana rike da kokon zinariya a hannunta
cike da abubuwan kyama da na kazantar fasikancinta
marar dacewa. **5** Bisa goshinta an rubuta wani suna mai
boyayyar ma'ana: "Babila mai girma, uwar karuwai da

na kazamtattun abubuwan duniya." 6 Sai na ga matar a
buge da jinin masu ba da gaskiya da kuma jinin wadanda
aka kashe su domin Yesu. Da na gan ta, na yi mamaki
kwarai da gaske. 7 Amma mala'ikan ya ce mani, "Don
me kake mamaki? Zan bayyana maka ma'anar matar da
kuma na dabbar da ke dauke da ita, dabban nan da ke da
kawuna bakwai da kahonni goma. 8 Dabban da ka gani
da, yanzu ba ta, amma ta na kusan hawowa daga rami
marar iyaka. Sa'annan za ta je hallaka. Wadanda ke zaune
a duniya, wadanda ba a rubuta sunayensu cikin littafin
rai ba tun kafuwar duniya - za su yi mamaki idan suka ga
dabbar da da ta kasance, ba ta nan yanzu, amma ta kusa
zuwa. (Abyssos g12) 9 Wannan al'amari na bukatar hikima.
Kawunnan bakwai, tuddai ne bakwai da macen ke zaune
a kai. 10 Su kuma sarakuna ne bakwai. Sarakuna biyar
sun fadi, daya na nan, amma dayan bai zo ba tukuna;
sa'anda ya zo zai kasance na dan lokaci kadan. 11 Dabban
da ya kasance a da, amma yanzu ba shi, shi ma sarki
ne na takwas; amma shi daya ne cikin sarakunan nan
bakwai, kuma zai tafi hallaka. 12 Kahonnin nan goma
da ka gani sarakuna goma ne wadanda ba a nada su
ba tukuna, amma za su karbi iko kamar na sarakai na
sa'a daya tare da dabban. 13 Ra'ayinsu daya ne, za su
ba da sarautarsu da ikon su ga dabban. 14 Za su yi yaki
da Dan Rago. Dan Ragon zai ci nasara a kansu domin
shi Ubangijin iyayengiji ne da Sarkin sarakuna - kuma
tare da shi sune kirayayyun, zababbun, amintattun."
15 Mala'ikan ya ce mani, "Ruwayen da ka gani, inda
karuwar ke zaune, jama'a ce, da taro masu dumbin yawa,

da al'ummai da harsuna. 16 Kahonnin nan goma da ka
gani - su da dabban za su ki karuwar. Za su washe ta su
tsiranceta, za su lankwame namanta, za su kone ta gaba
daya da wuta. 17 Gama Allah ya sa a zukantansu su yi
nufinsa ta wurin amincewarsa, su sadaukar da ikonsu na
yin mulki ga dabban har sai maganar Allah ta cika. 18
Matar da ka gani ita ce babban birnin nan da ke mulki
bisa sarakunan duniya."

18 Bayan wadannan abubuwa sai na ga wani mala'ika
yana saukowa daga sama. Yana da babban iko sosai,
duniya kuwa ta haskaka da daukakarsa. 2 Ya yi kira da
kakkarfar murya cewa, "Ta fadi, Babila mai girma ta
fadi! Ta zama mazaunin aljannu, da matattarar kowanne
kazamin ruhu da kuma mazaunin kowanne kazami da
kyamataccen tsuntsu. 3 Gama dukan al'ummai sun sha
ruwan innabin fasikancinta. Sarakunan duniya sun aikata
fasikanci da ita. Attajiran duniya sun arzuta da ikon
rayuwar annashuwarta." 4 Sai na ji wata murya daga
sama ta ce, "Ku fito daga cikinta, mutanena, domin kada
kuyi zunubi irin na ta, domin kuma kada bala'inta ya
auko maku. 5 Zunubanta sun taru sun yi tsayi har sama.
Allah kuma ya tuna da miyagun ayyukanta. 6 Ku saka
mata gwargwadon yadda ta saka wa wadansu, ku biya ta
ninki biyu na abin da ta yi; a cikin kokon da ta dama,
ku dama mata ninki biyu. 7 Kamar yadda ta daukaka
kanta ta yi ta annashuwa, ku wahalsheta da azaba da
bakin ciki haka. Domin ta ce a zuciyarta, 'Ina zaune
kamar sarauniya; ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan
taba yin makoki ba,' 8 Saboda haka a rana daya bala'inta

zai auko mata; mutuwa, makoki da kuma yunwa. Wuta
za ta kona ta kurmus, domin Ubangiji Allah mai iko ne,
kuma shine mai hukuntata." **9** Sarakunan duniya da
suka yi fasikanci, har suka baude tare da ita, za su yi
kuka da kururuwa domin ta sa'adda suka ga hayakin
kunarta. **10** Za su tsaya can nesa suna tsoron azabarta,
suna cewa, "Kaito, kaiton babban birni, Babila, birni mai
iko! Domin cikin sa'a guda hukuncinta ya zo." **11** Manyan
'yan kasuwan duniya za su yi kuka da bakin ciki dominta,
da shike ba wanda ke sayan kayanta kuma - **12** kayan
zinariya, azurfa, da duwatsun alfarma, da lu'u-lu'u, da
lilin mai laushi, da hajja mai ruwan jar garura, da siliki,
da jar alharini da itacen kamshi iri iri, da kayan da aka
sassaka da itace mai tsada, da na tagulla, da na bakin
karfe, da na dutse mai sheki, **13** da kirfa, da kayan yaji, da
turaren wuta, da mur da lubban, da ruwan innabi, da
mai, da garin alkama, da alkama, da shanu, da tumaki,
da dawakai, da kekunan doki, da bayi, da rayukan 'yan
adam. **14** Amfanin da kika kwallafa rai da duk karfinki
sun fice daga gareki. Duk annashuwarki da darajarki sun
bace, ba za a kara samunsu ba kuma. **15** Manyan 'yan
kasuwa na wadannan kaya da suka azurta ta wurinta, za
su tsaya can nesa da ita, sabili da tsoron azabarta, kuka
da kururuwar bakin ciki. **16** Za su ce, "Kaito, kaito ga
babban birni da take sanye da lilin mai laushi da tufafi
masu jar garura da kuma jan alharini, da ta ci ado da
kayan zinariya, da duwatsu masu daraja da lu'u-lu'u! **17**
A cikin sa'a guda duk dukiyan nan ta lallace. Kowanne
matukin jirgin ruwa, da fasinjoji, da masu tuki da duk

wadanda suke samun biyan bukatun rayuwarsu daga
ruwa, suka tsaya can nesa. 18 Suka yi kuka sa'anda suka
ga hayakin kunarta. Suka ce, “Wanne birni ne ya yi kama
da babban birnin?” 19 Suka watsa kura a kawunansu,
suka yi kuka da karfi, da kururuwa da bakin ciki, “Kaito,
kaiton babban birnin nan inda duk masu jiragen ruwa
suka azurta daga dukiyarta. Domin a sa'a guda an hallakar
da ita.” 20 “Ku yi murna a kanta, sama, ku masu ba da
gaskiya, manzanni, da annabawa, domin Allah ya kawo
hukuncinku a kanta!” 21 Wani kakkarfan mala'ika ya
dauki wani dutse mai kama da dutsen nika, ya jefa shi
cikin teku yana cewa, “Ta wannan hanya, Babila, babban
birnin, za a jefar da ita kasa da karfi, ba za a kara ganinsa
ba. 22 Muryar masu kidar molaye, mawaka, masu busa
sarewa, da na masu busa algaita, ba za a kara ji a cikinta
ba. Babu wani mai kowanne irin sana'a da za a samu a
cikinta. Ba za a kara jin karar nika a cikinta ba. 23 Hasken
fitila ba za ya kara haskakawa a cikin ki ba. Ba za a kara
jin muryoyin ango da na amarya a cikinki ba, domin
attajiranki sune 'ya'yan masu mulki a duniya, kuma ta
wurin sihirinki kika yaudari al'ummai. 24 A cikinta aka
sami jinin annabawa da na masu ba da gaskiya, da jinin
duk wadanda aka kashe a duniya.”

19 Bayan wadannan abubuwa na ji wata karar da ta yi
kamar muryar mutane masu yawa a sama suna cewa,
“Halleluya. Ceto, daukaka da iko sun tabbata ga Allahnmu.
2 Hukunce - hukuncensa gaskiya ne da adalci, domin
ya hukunta babbar karuwan nan wadda ta kazamtar da
duniya da fasikancinta. Ya dauki fansar jinin bayinsa,

wadda ita da kanta ta zubar.” 3 Suka yi magana a karo
na biyu: “Halleluya! Hayaki na tasowa daga wurinta har
abada abadin.” (aiōn g165) 4 Dattawan nan ashirin da hudu
da rayayyun halittun nan hudu, suka fadi suka yi wa
Allah sujada shi da yake zaune a kan kursiyin. Suna cewa,
“Amin. Halleluya!” 5 Sai wata murya ta fito daga kursiyin
tana cewa, “Ku yabi Allahnmu, dukanku bayinsa, ku da
kuke tsoronsa, da duk marasa iko da masu iko.” 6 Sai na ji
murya kamar na kasaitaccen taron mutane, kamar rurin
kogi na ruwaye masu yawa, kuma kamar tsawar aradu,
cewa, “Halleluya! Gama Ubangiji yana mulki, Allah mai
iko duka. 7 Bari mu yi murna, mu yi farinciki matuka mu
kuma ba shi daukaka domin bikin auren Dan Ragon ya
zo, amaryarsa kuma ta shirya kanta. 8 An yardar mata ta
sa kaya masu haske da tsabta na lilin mai laushi” (domin
lilin mai laushi shine ayyukan adalci na tsarkaka). 9
Mala'ika ya ce mani, “Rubuta wannan: Masu albarka ne
wadanda aka gayyace su zuwa bikin auren Dan Ragon.”
Ya kuma ce mani, “Wadannan kalmomin Allah na gaskiya
ne.” 10 Na fadi a gaban kafafunsa domin in yi masa
sujada, amma ya ce mani, “Kada ka yi haka! Ni ma abokin
bauta ne tare da kai da 'yan'uwanka wadanda ke rike da
shaida game da Yesu. Yi wa Allah sujada, domin shaida
game da Yesu shine ruhun annabci.” 11 Sai na ga sama a
bude, na kuma duba sai ga wani farin doki. Mahayinsa
ana kiransa amintacce da gaskiya. Yana shari'a da adalci
yana yaki. 12 Idanunsa kamar harshen wuta suke, a kansa
akwai kambuna da yawa. Yana da suna a rubuce a jikinsa
wanda ba wani da ya sani sai dai shi da kansa. 13 Yana

sanye da riga da aka tsoma a cikin jini, kuma ana kiran
sunansa Kalmar Allah. 14 Rundunonin sama suna biye da
shi a kan fararen dawakai, suna sanye da lilin mai laushi,
fari mai tsabta. 15 Daga cikin bakinsa takobi mai kaifi na
fitowa, da ita yake sarar al'ummai, zai kuma mulke su da
sandar karfe. Yana tattake wurin matsar ruwan inabi da
matsananciyar fushin Allah Mai iko duka. 16 Yana da
suna a rubuce a rigarsa da cinyarsa: "Sarkin sarakuna da
Ubangijin iyayengiji." 17 Na ga mala'ika tsaye a rana.
Yayi kira da murya mai karfi ga dukan tsuntsaye da
ke firiya a sama. 18 "Ku zo, ku tattaru saboda babban
bukin Allah. Ku zo ku ci naman sarakuna, da naman
sarakunan yaki, da naman manyan mutane, da naman
dawakai, da na mahayansu, da naman dukan mutane,
yantattu da bayi, marasa iko da masu iko." 19 Na ga
dabban da sarakunan duniya da rundunoninsu. Suna
tattaruwa domin su yi yaki da wanda ke bisa doki da
rundunarsa. 20 Aka kama dabban tare da makaryatan
annabawa da suka yi ayyukan al'ajibai a gabansa. Da
wadannan alamu ya yaudari wadanda suka karbi alamar
dabbar da wadanda suka yi wa siffarta sujada. Aka jefa
dukansu biyu da rai cikin tafkin farar wuta mai ci. (Limnē
Pyr g3041 g4442) 21 Sauran aka karkashe su da takobin da ke
fitowa daga bakin mahayin dokin. Dukan tsuntsaye suka
ci gawarwakinsu.

20 Sai na ga mala'ika na saukowa daga sama. Yana da
makullin rami marar iyaka, yana kuma da babar sarka
a hannunsa. (Abyssos g12) 2 Sai ya dauki tsohon macijin,
wanda shine iblis, ko shaidan, ya daure shi shekaru dubu.

3 Ya jefa shi cikin rami marar iyaka, ya rufe shi ya kuma
sa hatimi a bisansa. Hakan ya faru ne domin kada ya
kara yaudarar al'ummai har sai bayan shekaru dubu.
Bayan wannan, dole a sake shi na dan lokaci. (Abyssos
g12) 4 Sa'annan na ga kursiyoyi. Wadanda ke zaune a
bisansu sune wadanda aka ba ikon hukunci. Na kuma ga
rayukan wadanda aka fille wa kai saboda shaidar Yesu da
maganar Allah. Ba su yi wa dabban sujada ba ko siffarsa,
suka ki su karbi alamar a goshinsu ko a hannu. Sun sake
rayuwa, suka yi mulki tare da Kristi shekaru dubu. 5
Sauran matattun basu sake dawowa da rai ba har sai
da shekaru dubu din suka cika. Wannan shine tashin
matattu na fari. 6 Mai albarka ne mai tsarki ne kuma
wanda yake da rabo cikin tashin matattu na fari! Mutuwa
ta biyu ba ta da iko akan wadannan. Za su zama firistocin
Allah da na Almasihu za su kuma yi mulki tare da shi
shekaru dubu. 7 Sa'adda shekaru dubu suka zo ga karshe,
za a saki shaidan daga kurkukunsa. 8 Za ya fito domin ya
yaudari al'ummai da ke kursuyoyi hudu na duniya, Gog
da Magog ya tattara su domin yaki. Yawan su zai zama
kamar yashin teku. 9 Suka bazu a fuskar duniya suka
kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya, kaunataccen
birni. Amma wuta ta sauko daga sama ta lankwame su. 10
Shaidan, wanda ya yaudare su, aka jefa shi cikin korama
ta farin wuta mai ci, inda aka jefa dabban da makaryacin
annabin. Za su sha azaba dare da rana har abada abadin.
(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Sai na ga babban kursiyi
da wanda ke zaune a kansa. Duniya da sama suka guje
wa fuskarsa, amma babu wurin da za su tafi. 12 Na ga

matattu manya da kanana- suna tsaye gaban kursiyin,
aka bude litattafai. Sai aka bude wani littafi - Littafin
rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga abinda aka rubuta
cikin litattafan, gwargwadon ayyukansu. 13 Teku ta ba
da matattun dake cikinta. Mutuwa da hades suka ba da
matattun da ke cikinsu, aka yi masu shari'a gwargwadon
abin da suka yi. (Hadēs g86) 14 Aka jefa mutuwa da hades
cikin tafkin wuta. Wannan shine mutuwa ta biyu - tafkin
wuta. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Duk wanda ba a
sami sunansa a rubuce cikin littafin rai ba, aka jefar da
shi cikin tafkin wuta. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Sai na ga sabuwar sama da sabuwar duniya, domin
sama ta fari da duniya ta fari sun shude, ba kuma
teku. 2 Na ga birni mai tsarki, sabuwar Urushalima,
wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah, shiryayya
kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. 3 Na ji
babbar murya daga kursiyinta na cewa, “Duba! Mazaunin
Allah yana tare da 'yan adam, zai zauna tare da su. Za
su zama mutanensa, Allah kuma da kansa zai kasance
tare da su ya kuma zama Allahnsu. 4 Zai share dukan
hawaye daga idanunsu, kuma babu sauran mutuwa, ko
bakinciki, ko kuka, ko azaba. Abubuwan da sun shude. 5
Shi wanda yake zaune a kan kursiyin ya ce, “Duba! Na
maida kome ya zama sabo.” Ya ce, “Ka rubuta wannan
domin wadannan kalmomi amintattu ne da gaskiya”. 6 Ya
ce mani, “Wadannan abubuwan an gama! Ni ne Alpha da
Omega, farko da karshe. Ga mai jin kishi, zan bashi kyauta
daga mabulbular ruwan rai. 7 Wanda ya ci nasara, zai
gaji wadannan abubuwa, ni kuma zan zama Allahnsa, shi

kuma ya zama da na. 8 Amma ga matsorata, da marasa
bangaskiya, da masu kazanta, da masu kisan kai, da
fasikai, da masu sihiri, da masu bautar gumaka, da dukan
makaryata, mazaunin su zai kasance cikin tafki mai ci da
farar wuta. Mutuwa ta biyu kenan." (Limnē Pyr g3041 g4442) 9
Daya daga cikin mala'ikun bakwai ya zo wurina, wanda
yake dauke da tasoshi bakwai cike da annobai bakwai na
karshe, yace, "Zo nan. Zan nuna maka amarya, matar
Dan Rago". 10 Sai ya dauke ni cikin Ruhu zuwa wani
babban dutse mai tsawo ya nuna mani birni mai-tsarki,
Urushalima, tana saukowa daga cikin sama daga wurin
Allah. 11 Urushalima tana da daukakar Allah, shekinta
yana kama da dutse mai tamani, sai kace dutsen yasfa,
garau kamar karau. 12 Tana da babban garu mai tsawo,
da kofofi goma sha biyu, da mala'iku goma sha biyu a
kofofin. Akan kofofin an rubuta sunayen kabilu sha biyu
na 'ya'yan Isra'ila. 13 A gabas akwai kofofi uku, a arewa
kofofi uku, a kudu kofofi uku, da kuma yamma kofofi uku.
14 Garun birnin yana da harsashin gini goma sha biyu, a
bisansu akwai sunaye goma sha biyu na manzanni goma
sha biyu na Dan Rago. 15 Shi wanda yayi magana dani
yana da sandan awo na zinariya domin ya auna birnin, da
kofofinsa, da garunsa. 16 Birnin; da tsawonsa da fadinsa
iri daya ne. Ya gwada birnin da sandar awo, mil dubu sha
biyu a tsaye (fadinsa, da tsawonsa, da tsayinsa duka daya
ne) 17 Ya kuma gwada garunsa, kamu 144, bisa ga gwajin
'yan adam (wanda shine ma'aunin mala'ika). 18 An gina
garun da Yasfa birnin kuma da sahihiyar zinariya, mai
kama da madubi mai kyalli. 19 An kawata harsashin garun

da kowanne irin dutse mai tamani. Na fari yasfa, na biyu
saffir, na uku agat, na hudu emerald, **20** na biyar Onis,
na shida sardiyus, na bakwai kirisolat, na takwas beril,
na tara tofaz, na goma kirisofaras, na sha daya yakinta,
na sha biyu kuma ametis. **21** Kofofi goma sha biyu lu'u-
lu'ai ne goma sha biyu; kowacce daya a cikin kofofin daga
lu'u-lu'u daya aka yi shi. Titunan birnin kuwa zinariya
ce sahihiya, sai kace madubi garau. **22** Ban ga haikali a
cikin birnin ba, gama Ubangiji Allah Mai iko duka da Dan
Ragon su ne haikalinsa. **23** Birnin ba ya bukatar rana ko
wata su haskaka shi gama daukakar Allah ta haskaka shi,
kuma fitilarsa Dan Rago ne. **24** Al'ummai za su yi tafiya
cikin hasken birnin. Sarakunan duniya kuma za su kawo
daukakarsu cikinsa. **25** Kofofinsu kuma ba za a rufe su da
rana ba, babu dare kuma a can. **26** Za su kawo daukaka
da darajar al'ummai a cikinsa, **27** babu wani abu mai
kazanta da zai taba shiga cikinsa. Ko wanda yake aikata
abin kunya da karya, sai wadanda an rubuta sunayensu a
cikin littafin rai na Dan Rago kadai.

22 Sai mala'ika ya nuna mani kogin ruwan rai, ruwa
mai tsabta. Yana fitowa daga cikin kursiyin Allah da na
Dan-Rago **2** ta tsakiyar titin birnin. A kowanne gefen
kogin akwai itacen rai, mai ba da 'ya'ya iri goma sha biyu,
kowanne wata. Ganyayen itacen kuma domin warkar da
al'ummai ne. **3** Babu sauran la'ana nan gaba. Kursiyin
Allah da na Dan Rago za su kasance a cikin birnin, bayinsa
kuma za su yi masa bauta. **4** Za su ga fuskarsa, sunansa
kuma zai kasance a goshinsu. **5** Babu sauran dare; ba za
su bukaci hasken fitila ko hasken rana ba gama Ubangiji

Allah zai haskaka su. Za su yi mulki har abada abadin.
(aiōn g165) 6 Mala'ika ya ce mani, “Wadannan kalmomi
amintattu ne da gaskiya. Ubangiji, Allah na ruhohin
annabawa, ya aiki mala'ikansa ya nuna wa bayinsa abin
da lallai zai faru ba da dadewa ba”. 7 “Duba! Ina zuwa
ba da dadewa ba! Mai albarka ne wanda ya yi biyayya
da kalmomin littafin nan.” 8 Ni, Yahaya, nine na ji na
kuma ga wadannan abubuwa. Sa'adda na ji na gan su,
sai na fadi gaban kafaffun mala'ikan da ya nuna mani
wadannan abubuwa domin in yi masa sujada. 9 Ya ce
mani, “Kada ka yi haka! Ni abokin bauta ne tare da kai,
tare da 'yan'uwanka annabawa, da wadanda ke biyayya da
kalmomin littafin nan. Yi sujada ga Allah!” 10 Ya ce mani,
“Kada ka rufe kalmomin anabcin littafin nan, gama lokaci
ya kusa. 11 Wanda yake mara adalci, bari ya cigaba da yin
rashin adalci. Wanda yake mai kazanta bari ya cigaba da
kazantar da kansa. Wanda yake mai adalci bari ya cigaba
da yin adalci. Wanda yake mai-tsarki, bari yaci gaba da
tsarki.” 12 “Duba! Ina zuwa ba da dadewa ba. Sakamakona
na tare da ni, zan saka wa kowa gwargwadon aikin da ya
yi. 13 Nine Alpha da Omega, farko da karshe, mafarin abu
da karshensa. 14 Masu albarka ne wadanda suka wanke
rigunansu domin su sami izini su ci daga itacen rai su
kuma shiga birnin ta kofofinsa. 15 A waje akwai karnuka,
masu sihiri, masu bautar gumaka, fasikai, masu kisan
kai, da duk wanda yake kaunar aikata rashin gaskiya. 16
Ni, Yesu na aiko mala'ikana ya shaida maku wadannan
abubuwa saboda ikilisiyoyi. Nine tushe da zuriyar Dauda,
tauraron asubahi mai-haske.” 17 Ruhu da Amarya suka

ce, “Zo!” Bari wanda ya ji ya ce, “Zo!” Kowanne mai jin
kishi, da kowanne mai bukatar ta, bari ya sami ruwan rai
kyauta. 18 Ina shaida wa duk mai jin kalmomin anabcin
wannan littafi: Idan wani ya kara a kansu, Allah zai kara
masa annoban da ke rubuce a cikin littafin. 19 Idan wani
ya rage daga kalmomin wannan littafin anabci, Allah
zai rage rabonsa daga cikin itacen rai daga cikin birni
mai-tsarki, wadanda aka rubuta cikin wannan littafi.
20 Shi wanda ya shaida wadannan abubuwa ya ce, “I!
Ina zuwa ba da dadewa ba.” Amin! Zo, Ubangiji Yesu!
21 Alherin Ubangiji Yesu ya kasance tare da kowanne
dayanku. Amin.

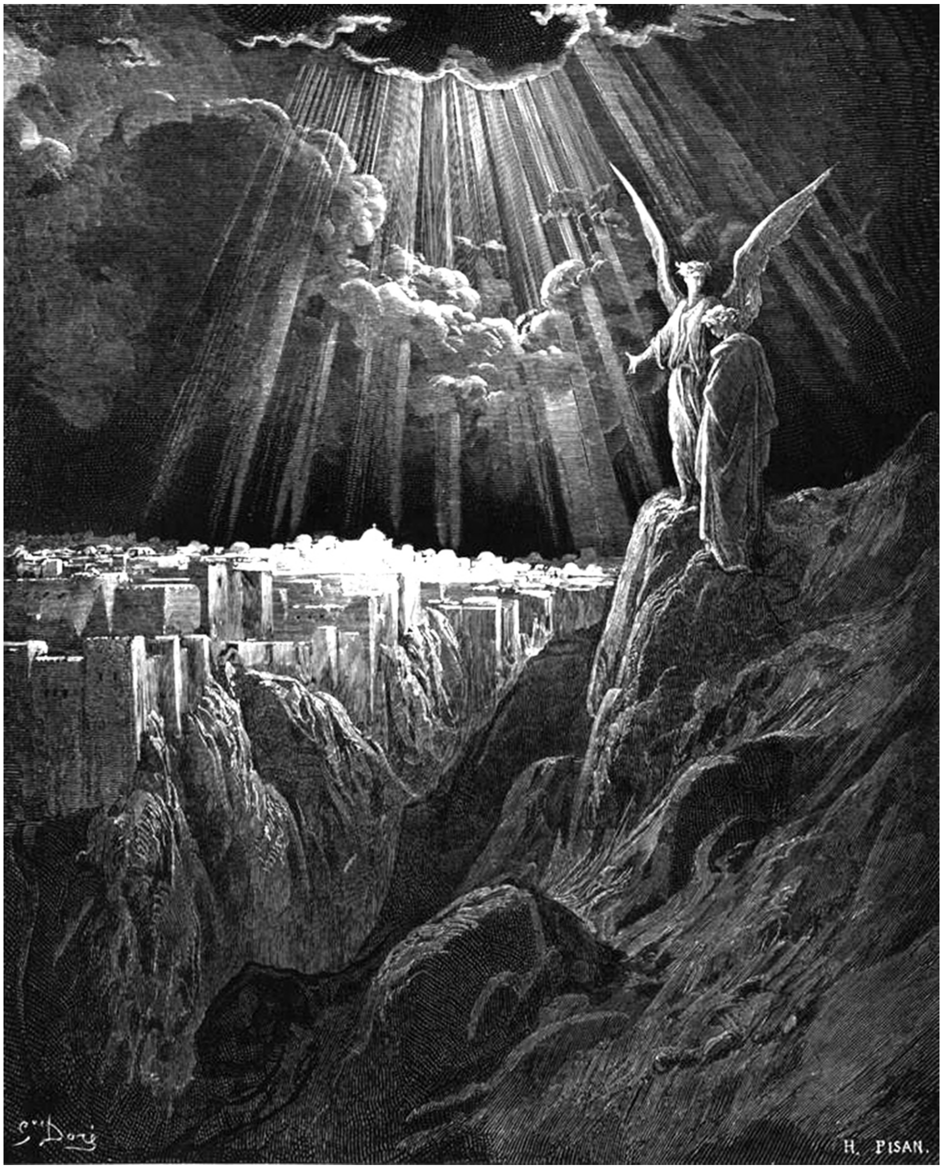

Na ga birni mai tsarki, sabuwar Urushalima, wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah, shiryayya kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. Na ji babbar murya daga kursiyinta na cewa, "Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam, zai zauna tare da su. Za su zama mutanensa, Allah kuma da kansa zai kasance tare da su ya kuma zama Allahnsu.

Ru'uya ta Yohanna 21:2-3

Reader's Guide

Hausa at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Hausa at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Hausa---Hausa-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romawa 10:7
Ru'uya ta Yohanna 9:1
Ru'uya ta Yohanna 9:2
Ru'uya ta Yohanna 9:11
Ru'uya ta Yohanna 11:7
Ru'uya ta Yohanna 17:8
Ru'uya ta Yohanna 20:1
Ru'uya ta Yohanna 20:3

aïdios

Romawa 1:20
Yahuda 1:6

aiōn

Mattiyu 12:32
Mattiyu 13:22
Mattiyu 13:39
Mattiyu 13:40
Mattiyu 13:49
Mattiyu 21:19
Mattiyu 24:3
Mattiyu 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohanna 4:14
Yohanna 6:51
Yohanna 6:58
Yohanna 8:35
Yohanna 8:51
Yohanna 8:52
Yohanna 9:32
Yohanna 10:28
Yohanna 11:26
Yohanna 12:34
Yohanna 13:8
Yohanna 14:16
Ayyukan Manzanni 3:21
Ayyukan Manzanni 15:18
Romawa 1:25
Romawa 9:5
Romawa 11:36
Romawa 12:2
Romawa 16:27
1 Korintiyawa 1:20
1 Korintiyawa 2:6
1 Korintiyawa 2:7
1 Korintiyawa 2:8
1 Korintiyawa 3:18
1 Korintiyawa 8:13
1 Korintiyawa 10:11
2 Korintiyawa 4:4
2 Korintiyawa 9:9
2 Korintiyawa 11:31
Galatiyawa 1:4
Galatiyawa 1:5
Afisawa 1:21
Afisawa 2:2
Afisawa 2:7
Afisawa 3:9
Afisawa 3:11
Afisawa 3:21
Afisawa 6:12
Filibbiyawa 4:20
Kolossiyawa 1:26
1 Timoti 1:17
1 Timoti 6:17
2 Timoti 4:10
2 Timoti 4:18
Titus 2:12
Ibraniyawa 1:2
Ibraniyawa 1:8
Ibraniyawa 5:6
Ibraniyawa 6:5
Ibraniyawa 6:20
Ibraniyawa 7:17
Ibraniyawa 7:21
Ibraniyawa 7:24
Ibraniyawa 7:28
Ibraniyawa 9:26
Ibraniyawa 11:3
Ibraniyawa 13:8
Ibraniyawa 13:21
1 Bitrus 1:23
1 Bitrus 1:25
1 Bitrus 4:11
1 Bitrus 5:11
2 Bitrus 3:18
1 Yohanna 2:17
2 Yohanna 1:2
Yahuda 1:13
Yahuda 1:25
Ru'uya ta Yohanna 1:6
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 4:9
Ru'uya ta Yohanna 4:10
Ru'uya ta Yohanna 5:13
Ru'uya ta Yohanna 7:12
Ru'uya ta Yohanna 10:6
Ru'uya ta Yohanna 11:15
Ru'uya ta Yohanna 14:11
Ru'uya ta Yohanna 15:7
Ru'uya ta Yohanna 19:3
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 22:5

aiōnios

Mattiyu 18:8
Mattiyu 19:16
Mattiyu 19:29
Mattiyu 25:41
Mattiyu 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohanna 3:15
Yohanna 3:16
Yohanna 3:36
Yohanna 4:14
Yohanna 4:36
Yohanna 5:24
Yohanna 5:39
Yohanna 6:27
Yohanna 6:40
Yohanna 6:47
Yohanna 6:54
Yohanna 6:68

Yohanna 10:28
Yohanna 12:25
Yohanna 12:50
Yohanna 17:2
Yohanna 17:3
Ayyukan Manzanni 13:46
Ayyukan Manzanni 13:48
Romawa 2:7
Romawa 5:21
Romawa 6:22
Romawa 6:23
Romawa 16:25
Romawa 16:26
2 Korintiyawa 4:17
2 Korintiyawa 4:18
2 Korintiyawa 5:1
Galatiyawa 6:8
2 Tessalonikawa 1:9
2 Tessalonikawa 2:16
1 Timoti 1:16
1 Timoti 6:12
1 Timoti 6:16
2 Timoti 1:9
2 Timoti 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filemon 1:15
Ibraniyawa 5:9
Ibraniyawa 6:2
Ibraniyawa 9:12
Ibraniyawa 9:14
Ibraniyawa 9:15
Ibraniyawa 13:20
1 Bitrus 5:10
2 Bitrus 1:11
1 Yohanna 1:2
1 Yohanna 2:25
1 Yohanna 3:15
1 Yohanna 5:11
1 Yohanna 5:13
1 Yohanna 5:20
Yahuda 1:7
Yahuda 1:21
Ru'uya ta Yohanna 14:6

eleēsē

Romawa 11:32

Geenna

Mattiyu 5:22
Mattiyu 5:29
Mattiyu 5:30
Mattiyu 10:28
Mattiyu 18:9
Mattiyu 23:15
Mattiyu 23:33
Markus 9:43
Markus 9:45
Markus 9:47
Luka 12:5
Yaƙub 3:6

Hadēs

Mattiyu 11:23
Mattiyu 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Ayyukan Manzanni 2:27
Ayyukan Manzanni 2:31
1 Korintiyawa 15:55
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 6:8
Ru'uya ta Yohanna 20:13
Ru'uya ta Yohanna 20:14

Limnē Pyr

Ru'uya ta Yohanna 19:20
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 20:14
Ru'uya ta Yohanna 20:15
Ru'uya ta Yohanna 21:8

Sheol

Farawa 37:35
Farawa 42:38
Farawa 44:29
Farawa 44:31
Ƙidaya 16:30
Ƙidaya 16:33
Maimaitawar Shari'a 32:22
1 Sama'ila 2:6
2 Sama'ila 22:6
1 Sarakuna 2:6
1 Sarakuna 2:9
Ayuba 7:9
Ayuba 11:8
Ayuba 14:13
Ayuba 17:13
Ayuba 17:16
Ayuba 21:13
Ayuba 24:19
Ayuba 26:6
Zabura 6:5
Zabura 9:17
Zabura 16:10
Zabura 18:5
Zabura 30:3
Zabura 31:17
Zabura 49:14
Zabura 49:15
Zabura 55:15
Zabura 86:13
Zabura 88:3
Zabura 89:48
Zabura 116:3
Zabura 139:8
Zabura 141:7
Karin Magana 1:12
Karin Magana 5:5
Karin Magana 7:27
Karin Magana 9:18
Karin Magana 15:11
Karin Magana 15:24
Karin Magana 23:14
Karin Magana 27:20
Karin Magana 30:16
Mai Hadishi 9:10
Waƙar Waƙoƙi 8:6
Ishaya 5:14
Ishaya 7:11
Ishaya 14:9
Ishaya 14:11
Ishaya 14:15
Ishaya 28:15
Ishaya 28:18
Ishaya 38:10
Ishaya 38:18
Ishaya 57:9
Ezekiyel 31:15
Ezekiyel 31:16
Ezekiyel 31:17
Ezekiyel 32:21
Ezekiyel 32:27
Hosiya 13:14
Amos 9:2
Yunana 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Bitrus 2:4

Questioned

None yet noted

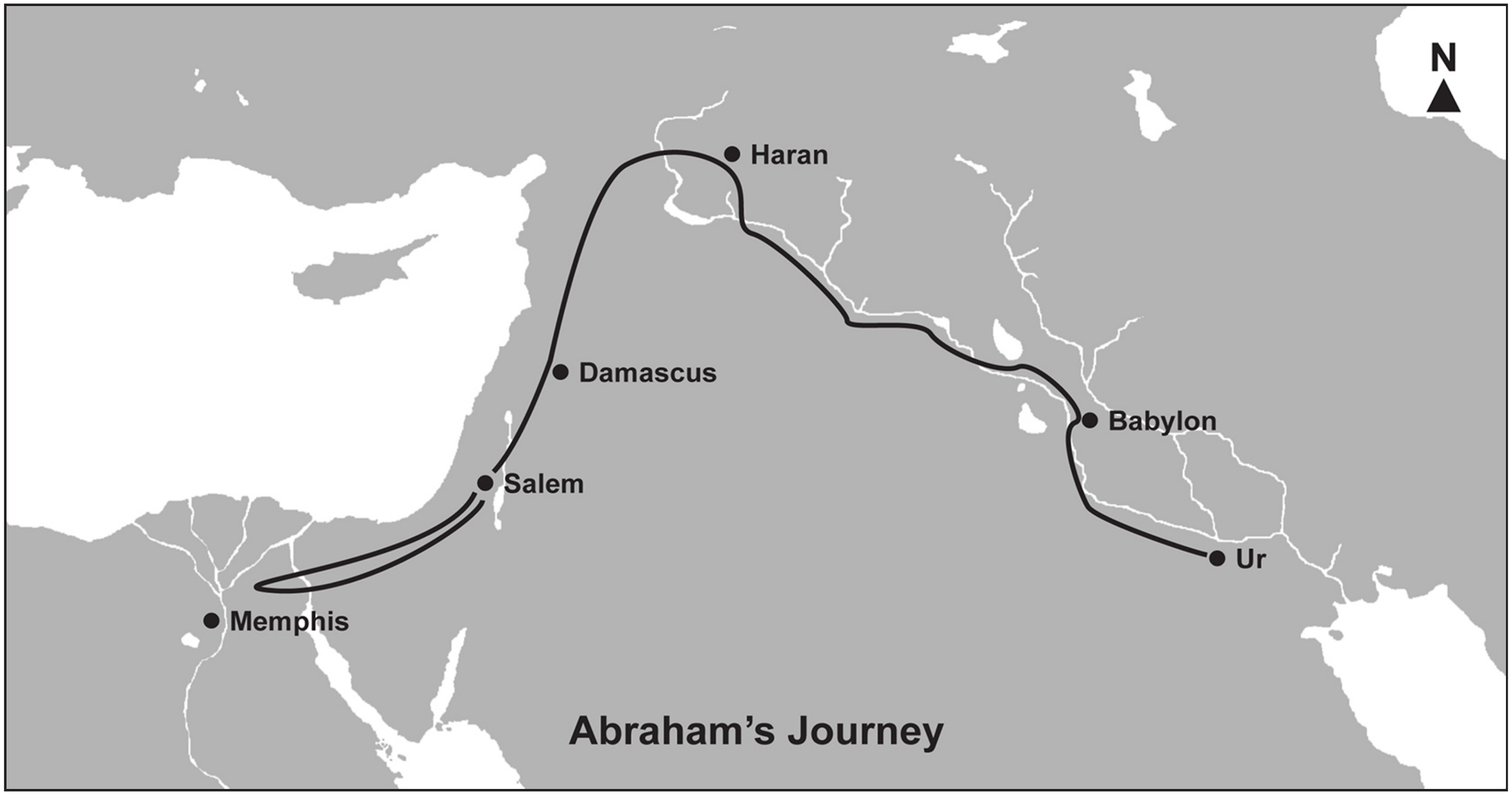

Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin da zai karba a matsayin gado.
Ya kwa fita bai ma san inda za shi ba. - Ibraniyawa 11:8

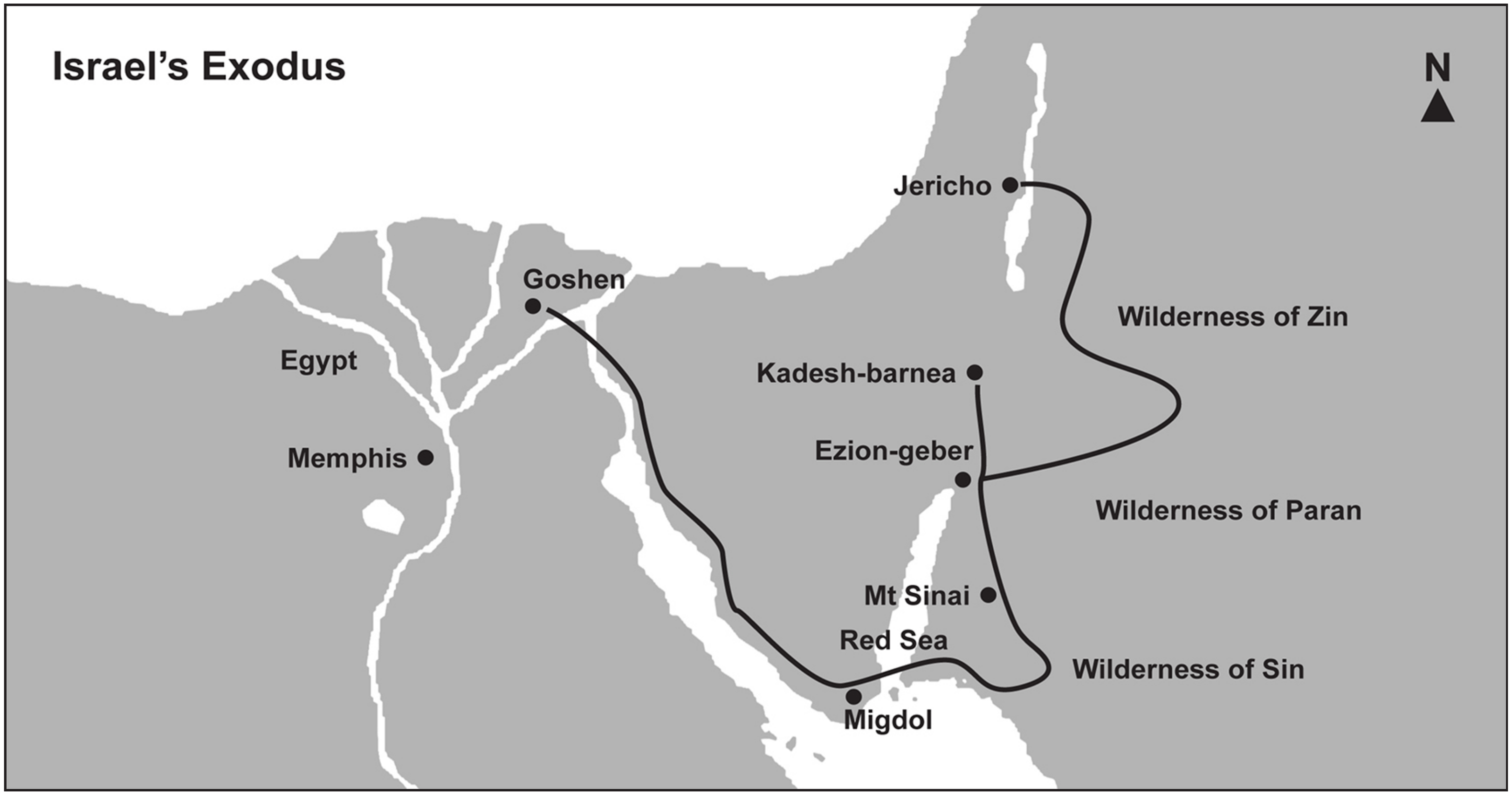

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

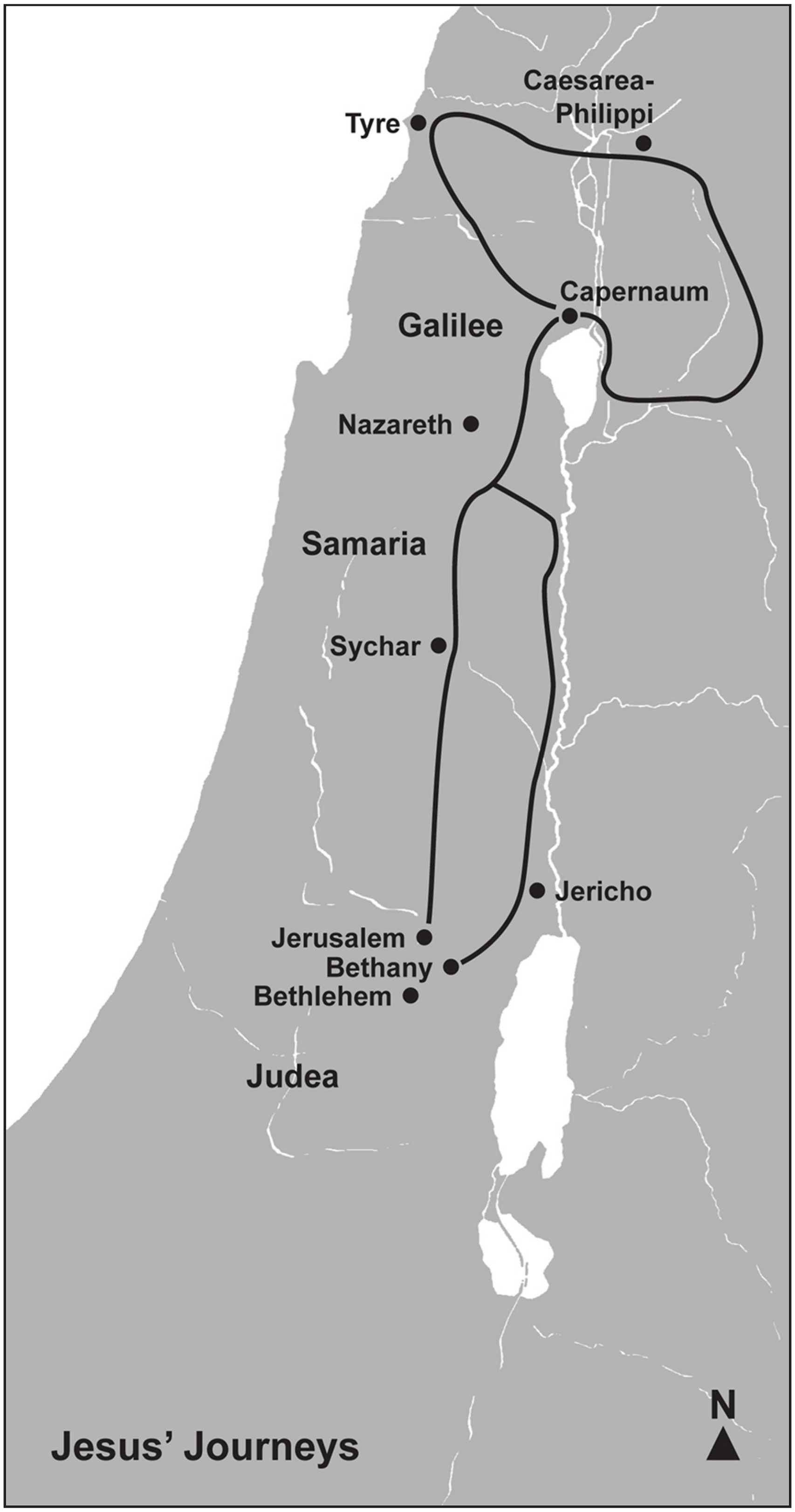

Saboda haka ne Dan mutum ya zo ba domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi bautar, ya kuma ba da ransa fansa saboda da mutane da yawa. - Markus 10:45

Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma kebabbe domin bisharar Allah. - Romawa 1:1

Creation 4004 B.C.			New Heavens and Earth
Adam and Eve created	4004		Christ returns for his people
Tubal-cain forges metal	3300	1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
Enoch walks with God	3017	1830	John Williams reaches Polynesia
Methuselah dies at age 969	2349	1731	Zinzendorf leads Moravian mission
God floods the Earth	2349	1614	Japanese kill 40,000 Christians
Tower of Babel thwarted	2247	1572	Jesuits reach Mexico
Abraham sojourns to Canaan	1922	1517	Martin Luther leads Reformation
Jacob moves to Egypt	1706	1455	Gutenberg prints first Bible
Moses leads Exodus from Egypt	1491	1323	Franciscans reach Sumatra
Gideon judges Israel	1245	1276	Ramon Llull trains missionaries
Ruth embraces the God of Israel	1168	1100	Crusades tarnish the church
David installed as King	1055	1054	The Great Schism
King Solomon builds the Temple	1018	997	Adalbert marytyrd in Prussia
Elijah defeats Baal's prophets	896	864	Bulgarian Prince Boris converts
Jonah preaches to Nineveh	800	716	Boniface reaches Germany
Assyrians conquer Israelites	721	635	Alopen reaches China
King Josiah reforms Judah	630	569	Longinus reaches Alodia / Sudan
Babylonians capture Judah	605	432	Saint Patrick reaches Ireland
Persians conquer Babylonians	539	397	Carthage ratifies Bible Canon
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537	341	Ulfilas reaches Goth / Romania
Nehemiah rebuilds the wall	454	325	Niceae proclaims God is Trinity
Malachi prophecies the Messiah	416	250	Denis reaches Paris, France
Greeks conquer Persians	331	197	Tertullian writes Christian literature
Seleucids conquer Greeks	312	70	Titus destroys the Jewish Temple
Hebrew Bible translated to Greek	250	61	Paul imprisoned in Rome, Italy
Maccabees defeat Seleucids	165	52	Thomas reaches Malabar, India
Romans subject Judea	63	39	Peter reaches Gentile Cornelius
Herod the Great rules Judea	37	33	Holy Spirit empowers the Church
(The Annals of the World, James Uusher)			(Wikipedia, Timeline of Christian missions)
Jesus Christ born 4 B.C.			**Resurrected 33 A.D.**

<table>
<tr><td colspan="3">What are we?</td><td colspan="2">Genesis 1:26 - 2:3</td><td colspan="5">Mankind is created in God’s image, male and female He created us</td></tr>
<tr><td colspan="3">How are we sinful?</td><td colspan="2">Romans 5:12-19</td><td colspan="5">Sin entered the world through Adam and then death through sin</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">Where are we?</td><td colspan="7">When are we?</td></tr>
<tr><td colspan="2">Innocence</td><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Eternity
Past</td><td>Creation
4004 B.C.</td><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses’ Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Who are we?</td><td rowspan="3">God</td><td>Father</td><td rowspan="3">John 10:30

God’s perfect fellowship</td><td rowspan="7">Genesis 1:31

God’s perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden</td><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God’s perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td>Son</td><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td>Holy Spirit</td><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Mankind</td><td>Living</td><td rowspan="9">Genesis 1:1

No Creation
No people</td><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td>Deceased believing</td><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td>Deceased unbelieving</td><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Angels</td><td>Holy</td><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God’s command</td></tr>
<tr><td>Imprisoned</td><td rowspan="5">Genesis 1:31

No Fall
No unholy Angels</td><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="5">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td>Fugitive</td><td colspan="3" rowspan="4">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>First Beast</td><td rowspan="2">Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>False Prophet</td></tr>
<tr><td>Satan</td><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
<tr><td colspan="3">Why are we?</td><td colspan="2">Romans 11:25-36, Ephesian 2:7</td><td colspan="5">For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all</td></tr>
</table>

Destiny

Hausa at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you," John 15:16*. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Sai kuje ku almajirantar da dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin sunan Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki. - Mattiyu 28:19